SAYA

پڕفرۆشترین کتێب لە لیستی ئەمازۆن و نیویۆرک تایمز

بیربکەرەوەو
دەوڵەمەند ببە

ناپلیۆن هیڵ

ئەم کتێبە ئەشێت بۆ تۆ نرخی
یەک ملیۆن دۆلاری هەبێت

وەرگێڕانی لە ئینگلیزییەوە:
سەنگەر عەبدولکەریم

THINK AND GROW RICH
NAPOLEON HILL

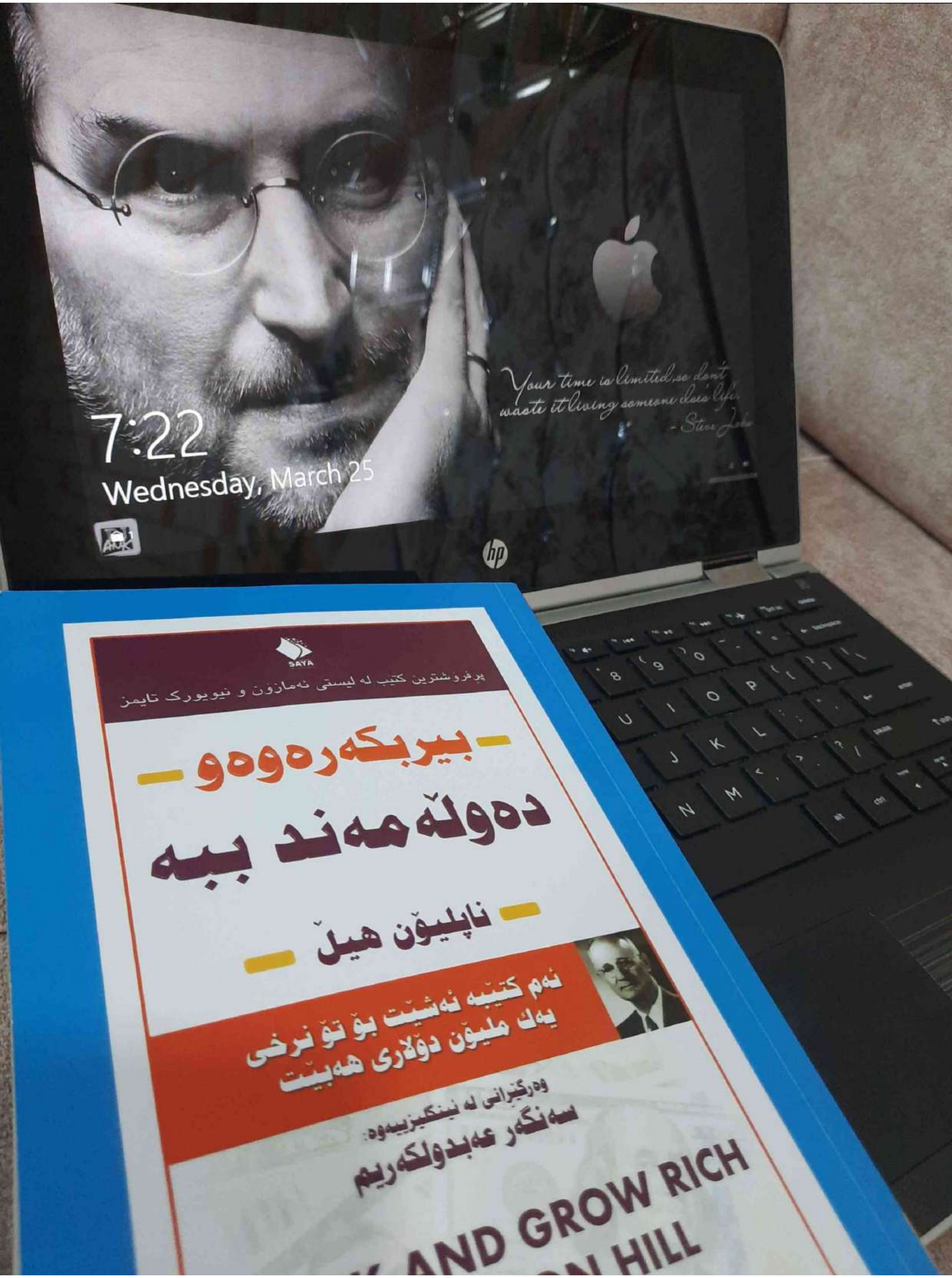
7:22
Wednesday, March 25
hp
SAYA
پرفرۆشترین کتێب لە لیستی ئەمازۆن و نیویۆرک تایمز
بیربکەرەوەو
دەوڵەمەند ببە
ناپلیۆن هیلّ
ئەم کتێبە ئەشێت بۆ تۆ نرخی
یەك ملیۆن دۆلاری هەبێت
وەرگێرانی لە ئینگلیزییەوە:
سەنگەر عەبدولکەریم
AND GROW RICH
HILL

ئامادەکردن لۆ

PDF

Srûd Majid

لۆ دەستکەوتنی نوێترین
کتێبەکان بـە PDF
سەردانمان بکەن بەم ناونیشانە

PDF LO KÛRD

بیربکەرەوە و
دەوڵەمەند ببە

THINK AND GROW RICH

BY: NAPOLEON HILL

ناپلیۆن هیڵ

ئەم کتێبە ئەشێت بۆ تۆ نرخی یەك ملیۆن دۆلاری هەبێت

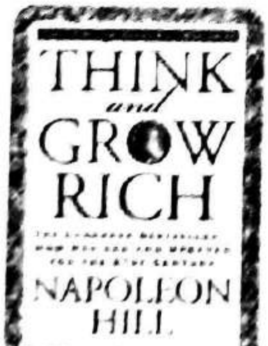

وەرگێڕانی لە ئینگلیزییەوە:
سەنگەر عەبدولکەریم

سایە

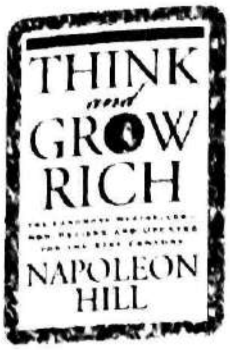

بیربکەرەوە و دەوڵەمەند ببە

THINK AND
GROW RICH

ناوی کتێب: بیربکەرەوەو دەوڵەمەند ببە

نوسینی: ناپلیۆن هیڵ

بابەت: گەشەی ئابوری خود

وەرگێڕانی: سەنگەر عەبدولکەریم

دیزاین: فازیل کەوڵۆسی

چاپخانەی: تاران

نۆرەی چاپ: دووەم ٢٠١٩

تیراژ: ١٠٠٠ دانە

نرخ: ٧٥٠٠ دینار

لە بەڕێوبەرایەتی گشتی کتێبخانە گشتییەکان ژمارەی سپاردنی(١١٩٩) ساڵی ٢٠١٩پێدراوە.

سایە

ناوەندی سایە

07512460583

Email: saya.book@yahoo.com

....

ناونیشان: کوردستانی عێراق- سلێمانی- شەقامی پیرەمێرد

پێرست

پێشەکی نووسەر ٥

بەشی ١

دەسپێك ١٥

بەشی ٢

ئارەزوو: خاڵی دەستپێکی هەموو سەرکەوتنەکان ٣٨

بەشی ٣

وێناکردنی باوەڕ و بڕوابوون بە بەدەستهێنانی ئارەزوو ٧١

بەشی٤

خوود – پێشنیاری : نێوەندێك بۆ کاریگەری خستنەیر هۆشی نائاگا ١٠٢

بەشی ٥

زانیاری تایبەتمەند، ئەزموون یان ووردبوونەوەی کەسی ١١٣

بەشی ٦

ئەندێشە: شوێنکاری هۆش ١٣٨

بەشی ٧

پلاندانانی ڕێکخراو : بە بلووربوونی ئارەزوو بۆ کردار ١٦١

بەشی ٨

بڕیاردان: لێهاتووی لە دواخستندا ٢٢٩

بەشی٩

مکووڕی : هەوڵدانی بەردەوام پێویست بۆ قایلکردنی باوەڕ . ٢٤٨

بەشی ١٠

دەسەڵاتی هۆشی باڵا : هێزی بەگەڕخەر ٢٧٦

بەشی ١١

ڕازی سێکس: شێوە گۆڕین ٢٨٧

بەشی ١٢
هۆشی نائاگا : بەستەری پێکەوەکرێدان.. ٢٢٣
بەشی ١٣
مێشك : وێستگەی ناردن و وەرگرتنی بیر.. ٢٣٥
بەشی ١٤
شەش هەستەکە: دەروازەی پەرستگای دانایی ٢٤٠

پێشەکی نووسەر

لە هەموو بەشەکانی ئەم کتێبەدا، باس لە نهێنی پارە پەیداکردن کراوە کە سامانێکی زۆری بۆ زیاتر لە پێنج سەت کەسی زۆر دەوڵەمەند بەدەستخستووە کە بە وریاییەوە بۆ ماوەی چەندین ساڵ لێم کۆڵیوەتەوە.

نهێنییەکە بە هۆی ئەندریو کارنیجەوە هاتە ئاگاییمەوە، زیاتر لە چارەکە سەدەیەك لەمەوبەر. پیرە سکۆتلەندی زیرەك و شیرین نائاگایانە ئاخنیە هۆشمەوە، کاتێك تەنها کوڕێکی بچووك بووم. دواتر پاڵی بە کورسییەکەیەوە دایەوە و بە درەوشانەوەیەکی شیرینی چاوەکانییەوە، بە وریاییەوە لێمی دەڕوانی هەتا ببینێت ئاخۆ هێندە فامم هەیە بۆ تێگەیشتن لە گرنگی تەواوەتی ئەوەی کە پێی گووتم.

کاتێك بینی کە بیرۆکەکەم درك کردووە، لێی پرسیم کە ئایا ئامادەم کە بیست ساڵ یان زیاتر بەسەر ببەم لە ئامادەکردنی خۆمدا بۆ گەیاندنی بە دونیا، بۆ ئەو ژن و پیاوانەی کە بەبێ نهێنیەکە، ڕەنگە تووشی شکست بن. گوتم ئامادەم، وە بە هاوکاری بەڕێز کارنیج بەڵێنەکەم بردە سەر .

ئەم کتێبە نهێنیەکەی تێدایە، دوای ئەوەی خراوەتە تاقیکردنەوەیەکی کردارییەوە کە لەلایەن هەزاران کەسەوە ئەنجامدراوە، لە هەموو کایەیەکی ژیاندا. ئەوە بیرۆکەی بەڕێز کارنیج بوو کە هاوکێشە جادوویەکە، کە سامانێکی بەرچاوی بەدەستهێنابوو، دەبێت بۆ ئەو

خەڵکانە بەردەست بخرێت کە کاتیان نییە بۆ لێکۆڵینەوە لەوەی کە خەڵکی چۆن پارە پەیدا دەکەن، وە هیوای ئەو بوو کە من هاوکێشەکە تاقی بکەمەوە و کاراییەکەی بسەلمێنم لە رێی ئەزموونی ژنان و پیاوانەوە لە هەموو لایەنێکەوە.

بڕوای وابوو کە دەبێت هاوکێشەکە لە هەموو خوێندنگا و زانکۆکاندا بگوترێتەوە، وە بۆچوونێکی هەبوو کە ئەگەر بە تەواوەتی بگوترێتەوە شۆڕشێك بەسەر تەواوی سیستەمی پەروەردەدا دەکات بە جۆرێك کە ئەو کاتەی لە خوێندنگا بەسەر دەبرێت دەکرێ بۆ کەمتر لە نیوە کەم بکرێتەوە. ئەزموونی لەگەڵ چارلس م. شواب و گەنجە هاوچەشنەکانی بەڕێز شواب، ئەو بڕوایەی لا دروست کردبوو کە زۆربەی ئەوەی لە خوێندنگاکاندا دەگوترێتەوە هیچ نرخێکی نییە پەیوەست بە بابەتی بەدەستهێنانی بژێوی و پێکەوەنانی سامانەوە. گەیشتبووە ئەو بڕیارە، چونکە یەك لە دوای یەك کەسانی لاوی دەهێنایە بازرگانییەکەیەوە کە زۆربەیان خوێندەوارییەکی ئەوتۆیان نەبوو، وە بە ڕاهێنانیان بە بەکارهێنانی ئەم هاوکێشەیە، سەرکردایەتییەکی دەگمەنی تێدا گەشەپێدان. سەرەڕایی ئەوەش، ڕاهێنانەکەی سامانی بۆ هەموو ئەوانە بەدەست خست کە شوێن ڕێنماییەکانی کەوتبوون. لە بەشی تایبەت بە باوەڕدا، چیرۆکی سەرسوڕهێنەری کۆمپانیای زەبەلاحی ئیستیلی ئەمریکا دەخوێنیتەوە، کە وێناکرا و دامەزرا لە لایەن یەکێك لەو لاوانەوە کە لە ڕێگەیەوە بەڕێز شواب سەلماندی کە هاوکێشەکەی کار دەکات بۆ هەموو ئەوانەی ئامادەن بۆی. ئەم تاکە جێبەجێکردنەی نهێنییەکە، لە لایەن ئەو پیاوە گەنجەوە چارلس م. شواب سامانێکی مەزنی بۆ پێکەوەنا هەم لە

ڕووی پارەوە هەم لە ڕووی دەرفەتەوە. بە ڕوونی قسە بکەین، ئەم جێبەجێکردنە دیاریکراوەی هاوکێشەکە نرخی شەش سەت ملیۆن دۆلار بوو. ئەم ڕاستیانە – وە ڕاستی ناسراون بۆ هەموو ئەوانەی کە بەڕێز گارنیج دەناسن – بیرۆکەیەکی شیاوت پێدەدەن دەربارەی ئەوەی کە دەشێت خوێندنەوەی ئەم کتێبە چیت پێبدات، ئەوە بزانە کە دەتەوێت بۆ دابین دەکات. تەنانەت بەرلەوەی بە ژێر بیست ساڵ تاقیکاری کرداریدا تێپەڕێت، نهێنیەکە بە زیاتر لە سەت هەزار پیاو و ژن گەیەنراوە کە بۆ قازانجی کەسی خۆیان بەکاریان هێناوە، هەر وەك چۆن بەڕێز کارنیج پلانی بۆ دانابوو. هەندێکیان بەهۆیەوە سامانیان پێکەوەنا. ئەوانی تر سەرکەوتووانە بەکاریانهێنا لە بەرپاکردنی هاوسەنگیدا لە ماڵەکانیاندا. پیاوێکی ئاینی هێندە سەرکەوتووانە بەکاری هێنا کە ساڵانە داهاتێکی سەروو ٧٥ هەزار دۆلاری بۆ دەستەبەر دەکرد.

ئارسەر ناش، بەرگدروویەکی سیسیناتی، بازرگانیە نزیك بە مایەپووچبوونەکەی وەك " مشکی تاقیکردنەوە" بەکارهێنا بۆ تاقیکردنەوەی هاوکێشەکە. بازرگانییەکە ژیانی تێگەڕا و سامانی بۆ خاوەنەکانیان دەستەبەر کرد. هێشتاش لە گەشەکردندایە، هەرچەندە بەڕێز ناش لە ژیانیشدا نەماوە. تاقیکاریەکە هێندە بێ هاوتا بوو کە ڕۆژنامە و گۆڤارەکان لە ملیۆنێك دۆلاریان زیاتر دەدا بۆ بلأوکردنەوەیەکی ستایشکارانە.

نهێنیەکە گوازرایەوە بۆ ستیوارت ئۆستن وێر، لە دالاس، تەکساس. ئامادە بوو بۆی هێندە ئامادەبوو کە وازی لە کارەکەی هێنا و دەستیکرد بە خوێندنی یاسا. ئایا سەرکەوتوو بوو؟ ئەو چیرۆکەش دەگێڕدرێتەوە.

منیش نهێنیەکەم بە جێنین ڕاندۆڵف بەخشی، ئەو ڕۆژەی لە زانکۆ دەرچوو، وە هێندە سەرکەوتووانە بەکاری هێنا کە ئێستا لە خولی سێیەمیدا خزمەت دەکات وەك ئەندامی کۆنگرێس، چاوەڕێی دەرفەتێکی نایابە بۆ ئەوەی بەکاری بهێنێت هەتا بیباتە کۆشکی سپی.

لە کاتێکدا وەك بەڕێوەبەری ڕیکلام لە زانکۆی لا-سێل کارم دەکرد، کاتێك کەمێك زیاتر بوو لە ناوێك، شەرەفی بینینی ج.گ. چاپلین، سەرۆکی زانکۆم پێبڕا، هێندە کاریگەرانە هاوکێشەکەی بەکارهێنا کە لەو کاتەوە لا-سێلی کردە یەکێك لە مەزنترین ناوەندی خوێندنی وڵات.

ئەو نهێنیەی کە ئاماژەی پێدەدەم، زیاتر لە سەت جار بە درێژایی ئەم کتێبە باسکراوە. ڕاستەوخۆ ناوی نەبراوە، چونکە پێدەچێت سەرکەوتووتر کار بکات کاتێك بە ئاستەم ئاشکرا دەکرێت و بەرچاو ناخرێت، لەو شوێنەی کە ئەوانەی ئامادەن و بۆی دەگەڕێن ڕەنگە هەڵی بگرنەوە. هەر لەبەرئەوە بوو کە بەڕێز کارنیج هێندە بە هێوری ئاخنیە مێشکمەوە، بە بێ ئەوەی ناوێکی دیاریکراوم پێ بڵێت.

ئەگەر ئامادە بیت بەکاری بهێنیت، بە لایەنی کەمەوە لە هەر بەشێکدا جارێك ئەم نهێنیە دەناسیتەوە. خۆزگە شەرەفی ئەوەم پێدەبڕا کە پێتان بڵێم کە چۆن دەزانیت ئەگەر ئامادە بیت، بەڵام ئەوە بەشێکی زۆری ئەو قازانجەتان لێ زەوت دەکات کە لە ئەنجامی دۆزینەوەی خوودی خۆتانەوە بەدەستی دەهێنن.

لە کاتێکدا ئەم کتێبە دەنووسرا، کوڕەکەی خۆم کە ئەو کات لە کۆتا ساڵی زانکۆدا بوو، دەستنووسی بەشی دووی هەڵگرت و خوێندیەوە و بۆ خۆی نهێنیەکەی دۆزیەوە. زانیاریەکانی هێندە کاریگەرانە بەکارهێنا کە

ڕاستەوخۆ چووە پێگەیەکی بەرپرسیارانە بە مووچەیەکەوە زۆرتر لە هەر مووچەیەك کە کەسێکی ئاسایی وەریدەگرێت. چیرۆکەکەی بە کورتی لە بەشی دوودا باسکراوە. کاتێك دەیخوێنیتەوە، ڕەنگە باشتر بێت هەموو ئەو هەستانە وەلا بنێیت کە هەتە، لە سەرەتای کتێبەکەدا، کە بەڵێنی زۆر دەدات. بە هەمانشێوە، ئەگەر بۆ جارێکیش بێت سارد کراویتەوە، ئەگەر گرفتت هەیە لە زاڵبوون بەسەر ئەو شتەدا کە هەموو ڕۆحتی تەنیوە، ئەگەر هەوڵتداوە و شکستت هێناوە، ئەگەر بۆ جارێکیش بە هۆی نەخۆشی و لاوازی جەستەییەوە لە پێ کەوتبیت، ئەم چیرۆکەی دۆزینەوەی کوڕەکەم و بەکارهێنانی هاوکێشەکەی کارنیج ڕەنگە ببێتە مێرگێك لە بیابانی بێ هیوایدا، کە تۆ بەدوایدا دەگەڕێیت.

ئەم نهێنیە لە لایەن سەرۆك (ودرۆو ویڵسن)ەوە زۆر بەکاردەهێنرا، لە ماوەی جەنگی جیهانیدا. بە هەموو ئەو سەربازانە گەیەنرا کە لەو جەنگەدا دەجەنگان، بە ئاگاییەوە لەو مەشقکردنەوە پێچرابوو کە بەر لەوەی بچنە هێڵەکان پێشەوەی جەنگ ئەنجامیان دەدا. سەرۆك ویڵسۆن پێی گووتم کە ئەوە هۆکاری بەهێز بووە بۆ زیادبوونی ئەو پارەیەی کە پێویست بووە بۆ جەنگەکە.

زیاتر لە بیست ساڵ لەمەوبەر، هۆن مانوێل ل. کویزۆن (دواتر نوێنەری دوورگەکانی فلیپین) لە نهێنیەکە سروشی وەرگرت هەتا ئازادی بۆ گەلەکەی بەدەست بهێنێت. ئازادی بۆ فلیپین بەدەست هێنا و بووە یەکەم سەرۆکی وڵاتە سەربەخۆکە. شتێکی سەیری ئەم نهێنیە ئەوەیە کە ئەوانەی بۆ جارێك دۆزیبێتیانەوە و بەکاریان هێنابێت، بە مانایی وشەیی بەرەو سەرکەوتن کێش کراون، بە تەنها کەمێك هەوڵدانەوە، وە هەرگیز

جارێکی تریان ملیان بە شکست نەداوە! ئەگەر گومانت لەمە هەیە، لە ناوی ئەوانە بکۆڵەرەوە کە بەکاریان هێناوە، لە هەر شوێنێك ناویان هاتبوو، بۆ خۆت لە تۆمارەکانیان بڕوانە و باوەڕ بێنە.

هیچ شتێکی لەو چەشنە بوونی نییە بە ناوی شتێك بۆ هیچ شتێك!

ئەو نهێنییەی ئامـاژەی پێدەدەم ناکرێت بە بێ قوربانیدان دەستت بکەوێت. هەرچەندە قوربانیدانەکە زۆر لە بەهاکەی کەمترە. بە هیچ نرخێك بەدەست نایەت لە لایەن ئەوانەوە کە بە مەبەستەوە بەدوایدا ناگەڕێن. ناتوانرێت ببەخشرێت، ناتواترێت بە پارە بکڕدرێت. لەبەر ئەو هۆکارەی کە دەبێتە دوو بەشەوە. بەشێکیان پێشتر موڵکی ئەوانەیە کە ئامادەن بۆی. نهێنییەکە بە یەکسانی خزمەتی هەموو ئەوانە دەکات کە ئامادەن بۆی.

هیچ پەیوەندیەکی بە پەروەردە و خوێندنەوە نییە. زۆر بەر لەوەی لەدایك ببم، نهێنیەکە بۆتە موڵکی تۆماس ئەدیسۆن ، ئەویش هێندە زیرەکانە بەکاری هێنا کە ببوە داهێنەری پێشەنگ لە دونیادا، لەگەڵ ئەوەی تەنها سێ مانگیش خوێندبووی. نهێنیەکە بۆ یاریدەدەرە بازرگانییەکەی بەڕێز ئەدیسۆن گوازرایەوە. هێندە کاریگەرانە بەکاریهێنا کە هەرچەندە دواتر ساڵانە ١٢ هەزار دۆلاری بەدەست دەهێنا، بەڵام سامانێکی مەزنی پێکەوەنا و لە کارەکەیدا خانەنشین بوو لە کاتێکدا کە پیاوێکی گەنج بوو. چیرۆکەکەی دەدۆزیتەوە لە سەرەتای بەشی یەکەم. دەبێت باوەڕت پێ بهێنێت کە سەروەت و سامان شتێك نییە کە دەستت نەیگاتێ، وە هێشتا دەتوانیت ببیت بەو کەسەی کە ئاواتی بۆ دەخوازیت، کە پارە، ناوبانگ و بەختەوەری دەکرێت بەدەست بهێنرێت

لە لایەن ئەو کەسانەوە کە ئامادەن و ویستیانە کە ئەو بەخششانەیان هەبێت. چۆن ئەم شتانە دەزانم؟ دەشێت بەر لە تەواوکردنی کتێبەکە وەڵامەکەت دەست بکەوێت. ڕەنگە ڕێك لە بەشی یەکەمدا یان لە لاپەڕەی کۆتایدا بیدۆزیتەوە.

لە کاتێکدا خەریکی کاری گەڕان و لێکۆڵینەوە بیست ساڵییەکەم بووم، کە لەسەر داوای بەڕێز کارنیج ئەنجاممدا، شیکاری کەسایەتیم بۆ سەت مرۆڤی ناودار کرد، کە زۆربەیان ددانیان بەوەداناوە کە سامانە زۆر و مەزنەکەیان بە هاوکاری نهێنیەکەی کارنیج بەدەست هێناوە; لە نێوانیاندا ئەمانە هەبوون:

هێنری فۆرد	جۆن د. ڕۆکفیلەر
ولیام وریگلی	تۆماس ئەدیسۆن
جۆن وانامەیکەر	فرانك ئەی. ڤاندەرلیپ
جەیمس ج. هیلڵ	ف. و. ولۆرس
جۆرج س. پارکەر	کۆل. ڕۆبێرت ئەی. دۆلار
ئی. م. ستاتلەر	ئێدوارد ئەی. فیلین
هێنری ل. دۆهێرتی	ئدوین س. بارنێس
کایرەس هـ. ك. کورتیس	ئارسەر بریسبەین
جۆرج ئێستمان	ودرۆ ویلسن
تیۆدۆر ڕۆزفێڵد	وم. هاوارد تافت
جۆن و. داڤیس	لوسەر بیوربانك
ئیلبێرت هیوبارد	ئێدوارد و. بۆك
ویلبەر رایت	فرانك ئەی. مونسێی

ویلیام جینین بریان

ئیلبێرت هـ. گاری

در. دمتید ستار جۆردەن

در. ئەلکساندەر گراهامبێلّ

ج. ئۆدگین ئارمۆر

جۆن هـ. پاتیرسۆن

چارلس م. شواب

جولیوس ڕۆزینوالّد

هاریس ف. ولیامس

ستیوارت ئۆستن ویر

در. فرانك گونساولوس

در. فرانك کرەین

دانیەل ویلارد

جۆرج م. ئەلکساندەر

کینگ گیلیتیّ

ج. گ. چاپلین

ڕالّف ئەی. ویکس

هۆن. جێنینگس ڕاندۆلّف

جەج دانیەل ت. رایت

ئارسەر ناش

کلارێنس دارۆو

ئـەم ناوانـە نوێنەرایـەتی بەشـێکی کـەم لـەو سـەتان کەسـە بەناوبانگـەی ئـەمریکا دەکـەن کـە سـەرکەوتنەکانیان دارایـی بێـت یـان شـتی تـر ئـەوە دەسـەلمێنێت کـە ئـەو کەسـانەی لـە نهێنیەکـەی کـارنیج تێدەگـەن و جێبەجێی دەکەن، دەگەنە پێگەی بەرز لـە ژیانیانـدا. کەسێك ناناسم کـە دنـە درابێـت بـۆ بـەکارهێنانی نهێنیەکـە و سـەرکەوتنێکی ناشایسـتەی بەدەسـت هێنابێـت لـەو شـتەدا کـە هـەڵی بـژاردووە. هـەرگیز کەسـێکم نەناسـیوە کـە خـۆی جیابکاتـەوە، یـان سـامانی پێکـەوەنابێت لـە هـەر دۆخێکدا، بە بیّ نهێنیەکە.

بـە هـۆی ئـەم دوو ڕاسـتییەوە دەمـەوێت بگەمـە ئـەو دەرئەنجامـەی کـە نهێنیەکە وەك بەشێك لە زانیاری بنچینەی بۆ کۆنترۆڵکردنی ژیـانی خـوود

گرنگترە لە هەر شتێك کە کەسێك فێری دەبێت لەو شتەوەی کە پێی دەگوترێت پەروەردە و خوێندن.
بەهەرحاڵ پەروەردە چییە؟ ئەمە بە تێر و تەسەلی وەڵام دراوەتەوە. لە بابەتی پەیوەست بە خوێندنەوە، زۆرێك لەم کەسانە شتێکی ئەوتۆیان نەخوێندووە. جۆن وانەمەیکەر جارێکیان پێی گووتم کە ئەو کەمە خوێندنەی هەیبووە. هاوشێوەی کاری ئەو بزوێنەرە مۆدێرنە وابووە کە دەخرێتە نێو ئاو، بە " قومدان لە ئاوەکە لە کاتی ڕۆیشتنیدا." هێنری فۆرد هەرگیز نەگەیشتە ئامادەیی، ئەوە باسی زانکۆ هەر مەکە. بە نیازنیم لە نرخی خوێندن کەم بکەمەوە، بەڵکو هەوڵدەدەم باوەڕی ڕستگۆیانەی خۆم دەربڕم کە زۆربەی ئەوانەی نهێنیەکەیان جێبەجێ کردووە و شارەزای بوون بە پێگەی بەرز گەیشتوون، سامانیان کۆکردۆتەوە و بە شێوازی خۆیان مامەڵە و سەودایان لەگەڵ ژیاندا کردووە، تەنانەت ئەگەر خوێندنەکەشیان شتێکی ئەوتۆ نەبوویێت.
کاتێك دەخوێنیتەوە، لە جێگەیەك، ئەو نهێنینیەی ئاماژەی پێدەدەم لە لاپەڕەکە باز دەدات و جەسوورانە لەبەردەمت دەوەستێت، **ئەگەر ئامادە بیت بۆی!** کاتێك دەردەکەوێت، دەیناسیتەوە. ئەگەر لەبەشی یەك یان بەشی کۆتایدا نیشانەیەکت بینی، بۆ ساتێك بوەستە کاتێك خۆی دەردەخات و چاویلکەکەت داگرە، چونکە ئەوە گرتگترین خاڵی وەرچەرخانی ژیانت دیاری دەکات.
ئێستا دەچینە سەر بەشی یەك، بۆ چیرۆکی دۆستێکی زۆر ئەزیزم، کە بەخشندەییەوە ڕایگەیاندوە نیشانە ڕازدارەکەی بینیوە، وە دەسکەوتە بازرگانییەکانی بەڵگەی تەواون لەسەر ئەوەی کە چاویلکەکەی داگرتووە.

کاتێك چیرۆکە ئەو و ئەوانی تر دەخوێنیتەوە، ئەوەت بیرت بێت کە لەگەڵ کێشەگەلی گرنگی ژیاندا مامەڵ دەکەن، وەك هەموو ئەو شتانەی مرۆڤ ئەزموونی دەکات. کێشەکان سەر هەڵدەدەن لە ئەنجامی هەوڵی کەسێك بۆ بەدەستهێنانی بژێوی، دۆزینەوەی هیوا، بوێری، شادمانی و ئارامی هۆشەکی; بۆ پێکەوەنانی سامان و چێژ وەرگرتن لە ئازادی جەستە و ڕۆح.

کاتێك بە نێو کتێبەکەدا گوزەر دەکەیت، ئەوەشت بیربێت کە لەگەڵ ڕاستییەکاندا مامەڵە دەکات نەك خەیاڵ، مەبەستەکەی گەیاندنی ڕستیەکە مەزنی گەردوونیە کە هەموو ئەوانەی ئامادەن دەشێت فێری بن، نەك تەنها ئەوەی دەبێت چی بکەن گرنگ نییە، بەڵکو ئەوەی کە چۆنیش ئەنجامی بدەن! هەروەها وەرگرتنی هاندەری پێویستیش بۆ دەستپێکردن گرنگن.

وەك کۆتا قسەی ئامادەسازی، بەر لەوەی دەست بکەیت بە خوێندنەوەی بەشی یەك، دەکرێت پێشنیارێکی کورتتان بۆ بکەم کە ڕەنگە بیرۆکەیەکتان پێ بدات دەربارەی ئەوەی دەکرێت بە چی شتێك نهێنیەکەی کارنیج بناسرێتەوە؟ ئەمەیە - هەموو دەستاکەوتەکان، هەموو سامانە بەدەستهێنراوەکان، سەرەتاکەیان بیرۆکەیەك بووە!

ئەگەر ئامادە بیت بۆ نهێنیەکە، ئەوە پێشوەختە بوویتە خاوەنی نیوەی، کەواتە، بە ئاسانی نیوەکەی تری دەناسیتەوە هەر هێندەی گەیشتە هزرت.

نووسەر

بەشی ١

دەسپێك

ئەو پیاوەی " بیر "ی لە ڕێگایەك کردەوە بۆ هاوبەشێتی لەگەڵ تۆماس ئەدیسۆندا.

لەڕاستیدا " بیرەکان شتن" وە شتگەلێکی زۆر بەتوانان، کاتێك لەگەڵ ئامانجێکی ڕوون، پتەو و ئارەزوویەکی سووتێنەر تێکەڵ دەکرێن بۆ ئەوەی ببنە سامان، یان هەر تەنێکی ماددی تر.

نزیکەی سی ساڵێك لەمەوبەر، ئدوین.سی. بارنێس ئەو ڕاستییەی دۆزیەوە کە مرۆڤ بیردەکاتەوە و دەوڵەمەند دەبێت. دۆزینەوەکەی بە یەك جار خۆی دەرنەخست. وردە وردە هات، بە ئارەزوویەکی سووتێنەر بۆ بوون بە هاوبەشی بازرگانی ئەدیسۆن دەستیپێکرد.

یەکێك لە سەرەکیترین تایبەتمەندییەکانی ئارەزووەکەی بارنێس ئەوە بوو کە ڕوون و دیاریکراو بوو. دەیویست لەگەڵ ئەدیسۆندا کار بکات، نەك ئەوەی کاری بۆ بکات. بە وریاییەوە سەرنجی ئەوە بدەن کە چۆن ئارەزووەکەی بۆ ڕاستی گۆڕی، ئەوسا تێگەیشتنێکی باشترت دەبێت دەربارەی ئەو شانزە بنەمایەی کە بەرەو سامانداریت دەبەن. کاتێك سەرەتا ئارەزووەکەی یان بیرۆکەکەی بۆ هات، لە پێگەیەکدا نەبوو هەتا

بتوانێت جێبەجێی بکات. دوو ئاستەنگ لە بەردەمی بوون، بەڕێز ئەدیسۆنی نەدەناسی، هەروەها پارەی بلیتی شەمەندەفەری بۆ ئۆرەنج، نیوجێرسی پێنەبوو. ئەم ئاستەنگانە بەسن بۆ ئەوەی زۆربەی خەڵکی لە هەر هەوڵدانێك بۆ بەدیهێنانی ئارەزوویەك سارد بکاتەوە.

بەڵام ئارەزووەکەی ئەو ئاسایی نەبوو! هێندە سوور بوو لەسەر دۆزینەوەی ڕێگایەك بۆ بەدیهێنانی ئارەزووەکەی کە دواجار بڕیاریدا بە قاچاخ گەشت بکات باشترە لەوەی پاشەکشە بکات. (بۆ ئەوانەزانیاریان لەو بارەیەوە نییە، ئەمە واتا بۆ ئۆرەنجی خۆرهەڵات ڕۆیشت بە شەمەندەفەری شمەك گواستنەوە.) لە تاقیگەکەی بەڕێز ئەدیسۆن دەرکەوت، وە ڕایگەیاند کە هاتووە بۆ ئەوەی کار لەگەڵ داهێنەرەکەدا بکات. ساڵانێك دواتر، بەڕێز ئەدیسۆن دەربارەی یەکەم بینینی بارنێس گوتی، "لەوێ لەبەردەمم وەستابوو، لە بێ ماڵ و حاڵێکی ئاسایی دەچوو، بەڵام شتێك لە گوزارشتی ڕووخساریدا هەبوو کە ئەو هەستەی پێدەدایت کە سوورە لەسەر بەدەستهێنانی ئەو شتەی بۆی هاتووە. دوای چەندین ساڵ ئەزموون لەگەڵ خەڵکی، فێری ئەوە بووم کاتێك کە کەسێك هێندە بە قووڵی ئارەزووی شتێك دەکات کە ئامادەیە تەواوی داهاتووی خۆی لەسەر تاکە سووڕانەوەیەکی پێچکەی چارەنووس دابنێت بۆ بەدەستهێنانی، ئەوا بەدڵنیاییەوە بەدەستی دەهێنیت. ئەو دەرفەتەم پێدا کە داوای کرد، چونکە دەمبینی بڕیاری خۆی داوە لەوەی بەردەوام بێت هەتا سەردەکەوێت. ڕووداوەکانی دواتر سەلماندی کە هیچ هەڵیەك نەکراوە."

ئەوەی بارنێس لەو بینینەدا بە بەڕێز ئەدیسۆنی گوت زۆر لەوە گرنگی کەمترە کە بیری لێدەکردەوە. ئەدیسۆن خۆشی وادەڵێت! ناکرێت دەرکەوتە و ڕووخساری بارنێس بووبێتە هۆکاری ئەوەی لە نووسینگەکەی ئەدیسۆن کاربکات، چونکە بەدڵنیاییەوە ئەوە لە دژی بووە. ئەوی بیری لێکردۆتەوە هەژمارە و گرنگ بووە. ئەگەر دەکرا گرنگی ئەم دەربڕینە بگەینرایە بەهەموو ئەو کەسانەی دەیخوێننەوە، هیچ پێویستی بەبەشەکانی تری ئەم کتێبە نەدەکرد.

بارنێس لە یەکەم چاوپێکەوتنیدا نەبووە هاوبەشی کاری ئەدیسۆن. هەلێکی پێدرا هەتا لە نووسینگەکانی ئەدیسۆن کار بکات، بە مووچەیەکی زۆر ئاسایی، ئەنجامدانی هەندێك کار کە هیچ گرنگ نەبوون بۆ ئەدیسۆن، بەڵام گرنگترین بوون بۆ بارنێس، چونکە هەلیان پێدەدا کە بۆ پیشاندانی " بیرۆکەکانی" لە شوێنێك کە ئەو کەسەی مەبەستی بوو ببێتە "هاوبەش"ی دەیتوانی بیبینێت. مانگەکان تێپەڕین، لەڕاستیدا هیچ ڕووینەدا هەتا ئەو ئامانجە بهێنێت کە بارنێس لە هزریدا وەك ئامانجێکی سەرەکی ڕوون دایناببوو. بەڵام شتێکی گرنگ لە هزری بارنێسدا ڕوویدا. بەردەوام ئارەزووەکەی بۆ بوون بە هاوبەشی کاری ئەدیسۆن بەهێزتر دەکرد.

دەروونناسەکان ڕاستیان گوتووە، " کاتێك کەسێك بە ڕاستی ئامادەیە بۆ شتێك، ئەو شتە لەبەردەمی دەردەکەوێت." بارنێس ئامادە بوو بۆ هاوبەشێتی بازرگانی لەگەڵ ئەدیسۆندا، سەرباری ئەوەش، بڕیاریدابوو کە ئامادە بمێنێتەوە هەتا ئەو کاتەی ئەوە بەدەستدەهێنێت کە بە دوایدا دەگەڕێت.

بە خۆی نەگوت، " ئۆه، سوودی چییە؟ پێموابێت بڕیارەکەم دەگۆڕم و هەوڵی کاری فرۆشیاری دەدەم." بەڵکو گوتی، " هاتووم بۆ ئێرە بۆ ئەوەی لەگەڵ ئەدیسۆندا کار بکەم، وە ئەو کارە دەگەیەنمە ئەنجام ئەگەر پێویست بکات تەواوی ژیانم خەریکی بم." ئەو بەڕاستی بوو! چی چیرۆکێکی جیاواز دەبوو بۆ گێڕانەوە ئەگەر مرۆڤەکان ئامانجێکی ڕوونیان دابنایە، وە لە پشت ئامانجەکەیان بوەستانایە هەتا دەبووە سەوداسەریەکی پڕ ووزە و چالاکی!

ڕەنگە بارنێسی لاو لەو کاتەدا نەیزانیبێت، بەڵام مکووڕبوونە بەهێزەکەی، سووربوونەکە لە وەستان لە پشت تاکە ئارەزوویەك، بووە هۆی ئەوەی هەموو بەرهەڵستکارییەکان خامۆش بکات و ئەو دەرفەتەی بۆ بهێنێت کە بە دوایدا دەگەڕا.

کاتێك کە دەرفەتەکە هات، لە شێوەیەکی تردا دەرکەوت، وە لە ئاڕاستەیەکی پێچەوانەی ئەوەوە کە بانێس چاوەڕوانی دەکرد. ئەوە یەکێکە لە فرت و فێڵەکانی دەرفەت. خوویەکی تەفرەدەرانەی هەیە بە هاتنە ژوورەوە لە دەرگای دواوەوە، وە زۆر جار بە شێواوی و لە شێوەی بەدبەختیدا یان شکستێکی کاتیدا دەردەکەوێت. ڕەنگە لەبەرئەوە بێت زۆرێك شکست دەهێنن لە ناسینەوەی دەرفەتەکاندا. بەڕێز ئەدیسۆن تازە ئامێرێکی تەواو کردبوو، کە لەو کاتەدا پێی دەگوترا ئامێری تۆمارکەری ئەدیسۆن (ئێستا پێی دەگوترێت هێدیفۆن). فرۆشیارەکانی بەپەرۆش نەبوون دەربارەی ئامێرەکە. بڕوایان وابوو کە هەوڵێکی زۆری دەوێت هەتا بتوانرێت بفرۆشرێن. بارنێس دەرفەتی خۆی بینی، کە بە

هێوری دەخشا لە نێو ئامێرێکی شێوە سەیردا کە جگە لە بارنێس و داهێنەرەکە بەلای کەسی ترەوە سەرنجڕاکێش نەبوو.

بارنێس دەیزانی کە دەتوانێت ئامێری تۆمارکردنەکەی ئەدیسۆن بفرۆشێت. ئەمەی بۆ ئەدیسۆن پێشنیار کرد و هەلی خۆی دەستاکەوت. ئامێرەکەی فرۆشت. لە ڕاستیدا، هێندە بە سەرکەوتوویی فرۆشتی کە ئەدیسۆن گرێبەستێکی لەگەڵ کرد بۆ بڵاوکردنەوە و فرۆشتنی لە تەواوی ولاَتدا. لەو هاوبەشییە بازرگانییەوە دروشمێك پەیدا بوو، " درووستکراوە لە لایەن ئەدیسۆنە و بەستراوە لەلایەن بارنێسەوە."

هاوپیمانییە بازرگانییەکە بۆ ماوەی زیاتر لە سی ساڵ لە کاردا بوو. بەهۆیەوە بارنێس خۆی دەوڵەمەند کرد، بەلاَم ئەو شتێکی بێ ئەندازە مەزنتری کرد، ئەوەی سەلماند کە بەڕاستی دەکرێت کەسێك " بیر بکاتەوە و دەوڵەمەند ببێت".

ئارەزووە بنەڕەتییەکەی بارنێس چەندێك پارەی ڕاستەقینەی بۆ بارنێس بەدەستهێناوە، هیچ بیرۆکەیەکم نییە لەو بارەیەوە. ڕەنگە دوو یان سێ ملیۆن دۆلاری بۆ دەستەبەر کردبێت، بەلاَم بڕەکە هەرچەندێك بێت، گرنگییەکی ئەوتۆی نییە کاتێك بەراورد دەکرێت بەو سەرمایە مەزنترەی کە لەشێوەی زانیارییەکی ڕووندا بەدەستیهێنا کەدەکرێت ترپە بیرێکی نابەرجەستە بگۆڕدرێت بۆ هاوتا بەرجەستەکەی بە جێبەجێکردنی بنەما زانراوەکان.

بارنێس بە مانای وشەیی بیری لە خۆی کردۆتەوە وەك هاوبەشی ئەدیسۆنی مەزن! بیری لە دەوڵەمەندبوونی کردۆتەوە. هیچ شتێکی نەبوو لێیەوە دەست پێبکات، جگە لە توانای زانینی ئەوەی کە چی

دەوێت، هەروەها بڕیاری وەستان لە پشت ئارەزووەکەی هەتا ئەو کاتەی کردییە ڕاستی. هیچ پارەیەکی نەبوو هەتا بەهۆیەوە دەست بە کار بکات. خوێندەوارییەکی ئەوتۆشی نەبوو. هیچ پاڵپشتێکی نەبوو. بەڵام پێشەنگی، باوەڕ و ویستی سەرکەوتنی هەبوو. بە هۆی ئەو هێزە نابەرجەستانەوە خۆی کردە کەسی یەکەم لای مەزنترین داهێنەرێك هەتا ئێستا ژیابێت.

ئێستا با لە بارودۆخێکی جیاواز بڕوانین، وە باسی پیاوێك بکەین کە چەندین بەڵگەی بەرجەستەی دەوڵەمەندی هەبووە، بەڵام لەدەستیداوە، چونکە سێ پێ کورتر وەستا لە نزیك ئەو ئامانجەی بەدوایدا دەگەڕا.

سێ پێ دوور لە زێڕ

یەکێك لە باوترین هۆکارەکانی شکست خووی وازهێنانە کاتێك دووچاری نشوستییەکی کاتی دەبێتەوە. هەموو کەسێك تاوانبارە بەم هەڵەیە لە ساتێك لە ساتەکانی ژیانیدا. مامێکی ر. و. داربی دووچاری " تای زێڕ" بوو لە ساڵانی گەڕان بە دوای زێڕدا. وە بەرەو خۆرئاوا ڕۆیشت هەتا هەڵبکەنێت و دەوڵەمەند ببێت. هەرگیز ئەوەی نەبیستبوو کە زێڕێکی زۆر زیاتر دەرهێنراوە لە مێشکی مرۆڤ بەراورد بە ئەو زێڕەی لە زەوی دەرهێنراوە. پارچە زەوییەکی داگیر کرد و بە پاچ و خاکەناز دەستی بەکار کرد. کارەکە سەخت بوو، بەڵام ئالۆشی بۆ زێڕ ڕوون و ڕەوان بوو. دوای چەندین هەفتە کار کردن، پاداشتکرا بە دۆزینەوەی ماددەی خاوی پرشنگدار. پێویستی بە ئامێر بوو بۆ هێنانە دەرەوەی ماددە خاوەکە. بە هێوری سەری کانەکەی دادایەوە و داپۆشی، گەڕایەوە بۆ ماڵەکەی لە ولیامسبێرگ، ماریلاند، بارە لەناکاوەکەی بۆ خزم و هەندێك لە

دراوسێکانی باس کرد. پارەیان بۆ کۆکردەوە بۆ کڕینی ئامێرە پێویستەکان. داربی و مامی گەڕانەوە بۆ کارکردن لە کانەکە.
یەکەم باری زێڕی خاو دەرهێنرا و بۆ پالآوگە نێردرا. قازانجەکەی سەلماندی کە خاوەنی یەکێك لە دەوڵەمەندترین کانەکانی کۆلۆرادۆن! چەند بارێکی تری ئەو زێڕە خاوە قەرزەکان دەداتەوە. دواتر نووشستە گەورەکە هات.

هەتا درێلەکە زیاتر بەرەو خوار دەڕۆیشت، هیوای داربی و مامی هیوایان زیاتر دەبوو! دواتر شتێك ڕویدا! دەماری زێڕەکە دیارنەما! گەیشتنە کۆتایی پەلکە زێڕینەکە، وە چیتر مەنجەڵی زێڕەکە لەوێ نەما! لە هەڵکۆڵین بەردەوام بوون، هیوابڕاوانە هەوڵیاندا دووبارە دەمارەکە بدۆزنەوە بە بێ هیچ سەرکەوتنێك.

لە کۆتاییدا بڕیاریاندا واز بهێنن. ئامێرەکانیان بە سکراپچییەك فرۆشت بە چەند سەت دۆلارێك و ڕۆیشتنەوە بۆ ماڵەوە. هەندێك "سکراپچی" گەمژەن، بەڵام ئەم دانەیان نا! بانگی ئەندازیارێکی کانی کرد هەتا سەیری کانەکە بکات و هەندێك لێی بکۆڵێتەوە. ئەندازیارەکە ڕێگەیاند کە پرۆژەکە شکستی هێناوە، چونکە خاوەنکارەکان ئاشنای "هێڵە دەمارە درۆزنەکان" نەبوون. ژمێریاریەکەی ئەوەی پیشاندا کە دەمارەکە دەکرێت ڕێك سێ پێ خوارتر لەو شوێنەوە کە داربییەکان وازیان لە هەڵکۆڵین هێنا بدۆزرێتەوە! ئەوە ڕێك ئەو شوێنە بوو کە دووبارە لێی دۆزرایەوە!

سکراپچییەکە ملیۆنان دۆلاری قازانج کرد لە کانەکە، چونکە هێندەی دەزانی کە ڕاوێژ بە کەسانی شارەزا بکات بەرلەوەی وازی لێ بهێنێت.

زۆربەی ئەو پارەیەی کە بە ئامێرەکان درا لە ڕێی هەوڵەکانی ر.و. داربیەوە بەدەستهات، کە ئەوسا کوڕێکی زۆر لاو بوو. پارەکە لە خزم و دراوسێکانیەوە هاتبوو، چونکە باوەڕیان پێی بوو. دۆلار بە دۆلاری پێدانەوە، هەرچەندە سالانێکی زۆری پێچوو.

زۆر دواتر، بەڕێز داربی چەندین جار زیانەکەی قەرەبوو کردەوە، کاتێك ئەوەی دۆزیەوە کەدەکرێت ئارەزوو بۆ زێڕ بگۆڕدرێت. دۆزینەوەکە دوای ئەوە هات کە دەستی کرد بە فرۆشتنی دڵنیایی ژیان.

بە بیرهێنانەوەی ئەوەی کە سامانێکی زۆری لەدەستچووە، چونکە سێ پێ دوور لە زێڕەکە وازی هێنا، داربی سوودی لەو ئەزموونە وەرگرت بۆ کارە هەڵبژێردراوەکەی، بەمیتۆدێکی سادە بە خۆ گوتنی ئەمە، " من سێ پێ دوور لە زێڕەکە وەستام، بەلام هەرگیز ناوەستم بەهۆی ئەوەی کە خەڵکی دەڵێن " نەخێر" کاتێك داوایان لێ دەکەم دڵنیایی بکڕن."

داربی یەکێکە لەو گروپە بچووکە کەمتر لەپەنجا کەسییە کە ساڵانە زیاتر لە ملیۆنێك دۆلار دڵنیایی ژیان دەفرۆشن. ئەو قەرزاری "پەیوەستبوونەکەیەتی" بە ئەو وانەیەوە کە لە " وازهێنانەکەیەوە" لە کاری کانە زێڕەکە فێری ببوو.

بەرلەوەی سەرکەوتن بێتە ژیانی هەر مرۆڤێکەوە، مرۆڤ دڵنیایە کە توشی کەوتنی کاتی دەبێتەوە، یان ڕەنگە شکستیش. کاتێك شکست بەسەر مرۆڤدا زاڵ دەبێت، ئاسانترین و ژیرانەترین شت کە بکرێت وازهێنانە. ڕێك هەر ئەوەیە زۆربەی خەڵکی ئەنجامی دەدەن.

زیاتر لە پێنج سەت سەرکەوتووترین ئەو مرۆڤانەی ئەم وڵاتە دەیانناسێت، بە نووسەریان گوتووە کە مەزنترین سەرکەوتنیان کاتێك

هـاتووە کـە تـەنها یـەك هـەنگاو لـەودیو ئـەو خاڵـەوە بـوون کـە کـەوتن بەسەریاندا زاڵ بـووە. شکسـت فێڵبازێکـە کـە ڕوویـەکی بـەهێزی گاڵتـە و تەڵەکەی هەیـە. خسـتنی کەسـێك شاگەشـکەی دەکـات لـە کاتێکـدا سـەر کەوتن هێندەی داوە دەزوویەك دوورە.

وانەی پەنجا سەنتییەکە دەربارەی مکووڕی

ماوەیەکی کەم دوای ئەوەی بەڕێز داربی بڕوانامەکەی لـە زانکـۆی " هـارد نۆوکس" وەرگرت و بڕیاریدا سوود لە ئەزموونی کانە زێڕەکەی وەرگرێـت، بەختی هەبوو کە لە شوێنێك ئامادە بوو کە بـۆی سـەلماند کـە " نـەخێر" مەرج نییە مانای نەخێر بێت.

نیوەڕۆیەك لە ئاشێکی مۆدێل کۆندا یارمـەتی مـامی دەدا لـە باراشـکردنی گەنمدا. مامی کێڵگەیەکی گەورەی بەڕێوە دەبرد کـە ژمارەیـەك جوتیـاری ڕەشپێستی پشکدار تێیدا دەژیان. بە هێواشی دەرگاکە کرایەوە، کچێکی بچووکی ڕەشپێست، کچی سەپانەکە، هاتە ژوورەوە و لـە نزیـك دەرگاکـە وەستا.

مامی سەری بەرز کردەوە و کچەکەی بینی، بە توندی بەسەریدا گوڕاندی، " چیت دەوێت؟" منداڵەکە بە نەرمی وەڵامی دایەوە، " دایکـم گـوتی کـە پەنجا سەنتی بۆ بنێریت." مامی تووڕە بوو، " ئـەوە ناکـەم، دەی ئێسـتا ڕاکەرەوە بـۆ مـاڵ." منداڵەکـە وەڵامـی دایـەوە،" بـەڵێ." بـەڵام نـەجوڵا. مامی دەستی کردەووە بە کارەکەی، هێندە سـەرقاڵی کارەکـەی بـوو کـە ئاگای لە منداڵەکە نەبوو کـە هـەر لـە شـوێنی خـۆی مـاوە. کاتێـك سـەری هـەڵبڕی و بینـی هێشـتا هـەر لـەوێ وەسـتاوە، هـاواری کـرد بەسـەریدا،" پێمگوتی کە بـڕۆرەوە بـۆ ماڵـەوە، ئێسـتا بـڕۆ، دەنـا پارچـە دارێکـت بـۆ

هەڵدەگرم." کچە بچوکەکە گوتی،" بەڵێ،" بەڵام یەك ئینج نەجوڵا. مامی ئەو کیسە گەنمەی فڕێدا کە خەیك بوو دەیخستە هاڕەرەکەوە، پارچە تەختەیەکی هەڵگرت و بەرەو منداڵەکە ڕۆیشت بە ڕووخسارێکەوە کە ئاماژە بوو بۆ کێشە.

داربی هەناسەی ڕاگرت. دڵنیا بوو کە دەبێتە گەواهیدەری کوشتنێك. دەیزانی کە مامی نائارامییەکی توندی هەیە. دەیزانی کە نابێت منداڵە ڕەشپێستەکان ڕووبەڕووی سپیپێستەکان ببنەوە لەم بەشەی وڵاتدا.
کاتێك مامی گەیشتە ئەو شوێنە کە منداڵەکە لێی وەستابوو، بە خێرایی هەنگاوێك هاتە پێشەوە، ڕێك سەیری چاوەکانی مامی کرد و بە بەرزترین ئاستی دەنگە تیژەکەی قیژاندی،" دایکم دەبێت ئەو پەنجا سەنتە بەدەستبهێنێت!"

مامی وەستا، بۆ خولەکێك لە کچەکە ڕاما، دواتر بە هێواشی پارچە تەختەکەی لەسەر ئەرزەکە دانا، دەستی خستە گیرفانیەوە، نیو دۆلاری دەرهێنا و پێیدا. منداڵەکە پارەکەی وەرگرت و بە پشتدا گەڕیەوە بۆ دەرگاکە، بە بێ ئەوەی چاوی لەو پیاوە بتروکێنێت کە کەمێك لەمەوبەر بەسەریدا زاڵ بوو.

دوای ئەوەی منداڵەکە ڕۆیشت، مامی لەسەر سندوقێك دانیشت و لە پەنجەرەکەوە بۆ ماوەی زیاتر لە دە خولەك سەیری دەرەوەی کرد. بە ترسەوە بیری لەو قامچی لێدانە کردەوە کە ئێستا خواردی. بەڕێز داربیش کەمێك بیری کردەوە. ئەوە یەکەمجاری بوو لە ژیانیدا ئەزموونی ئەوە بکات کە منداڵێکی ڕەشپێست ببینێت بە وریایەوە زاڵ بێت بەسەر پیاوێکی سپیپێستی پێگەیشتوو. چۆن ئەوەی کرد؟ چی بەسەر مامیدا

هات کە بووە هۆی ئەوەی توورەییەکەی نەمێنێت و وەك مەڕێك دەستەمۆ بێت؟ ئەم منداڵە چی هێزێکی نامۆی بەکارهێناوە کە کردویەتییە گەورەی گەورەکەی؟ ئەمانە و پرسیارە هاوشێوە بە هزری داربیدا هات، بەلاّم وەلاّمی نەدۆزیەوە هەتا چەندین ساڵ دواتر، ئەو کاتەی کە چیرۆکەکەی بۆ گێڕامەوە.

لەوەش سەیرتر، چیرۆکی ئەم ئەزموونە نائاساییە لە هەمان ئەو ئاشە کۆنەدا بۆ نووسەر گێڕدرایەوە. ڕێك لەو شوێنەدا کە مامی قامچیەکەی بەرکەوت. سەیرتر لەوەش، نزیکەی چارەکە سەدەیەکی ژیانم تەرخانکرد بۆ لێکۆڵینەوە لەو هێزەی کە وایکرد منداڵێکی نەخوێندەوار و نەزانی ڕەشپێست زاڵبێت بەسەر پیاوێکی زیرەکدا.

کە لە نێو ئەو ئاشە کۆنە پواوەدا وەستابووین، بەڕێز داربی چیرۆکی ئەو داگیرکاریە نائاساییەی گێڕایەوە، وە کۆتایی پێهێنا بە گوتنی،" چی لێ تێدەگەیت؟ ئەو منداڵە کامە هێزی نامۆی بەکارهێنا، کە بەو جۆرە ئەژنۆی مامی شکاند؟"

وەلاّمی پرسیارەکەی لەو بنەمایانەدا دەدۆزرێتەوە کە لەم کتێبەدا باسکراون. وەلاّمەکە تەواو و پڕە. وردەکاری و ڕێنمایی تەواوی تێدایە هەتا بە هۆیەوە هەموو کەس تێبگات و هەمان ئەو هێزە بەکاربهێنێت کە کچە بچووکەکە بە ڕێکەوت بەکاری هێنا.

هزرت لەسەر هەست ڕاگرە، ئەوسا کتومت سەرنجی ئەو هێزە سەیرە دەدەیت کە بە هانای منداڵەکەوە هات، لە بەشی داهاتوودا چاوت بەو هێزە دەکەوێت. لە شوێنێکی ئەم کتێبەدا بیرۆکەیەك دەدۆزیتەوە کە تواناکانی وەرگرتنت خێرا دەکات، وە دەیخاتە ژێر فەرمانتەوە، بۆ

سوودی خۆت، هەمان ئەو هێـزە مەزنـە. هۆشیاری بـەم هێـزە ڕەنگـە لـە بەشی یەکەمدا پێی بگەیت، یان ڕەنگە لە چەند بەشی دواتـردا لـە هزرتـدا لێبـدات. ڕەنگـە لـە شـێوەی بیرۆکەیـەکی تـەنهادا بێـت. یـان ڕەنگـە لـە شـێوەی پـلان یـان ئامانجێکـدا بێـت. دووبـارە، ڕەنگـە وات لێ بکـات کـە بگەڕێیتـەوە بـۆ ئەزموونـەکانی شکسـت و کەوتنـەکانی ڕابـردووت، وە هەندێك پەند و وانە زیندووکاتەوە کە بەهۆیەوە بتوانیت هەموو ئەو شتانە بە دەستبهێنیتەوە کە لە کاتی شکستەکەدا لەدەستتداوە.

دوای ئەوەی باسی ئەو هێزەم بۆ بەڕێز داربی کرد کـە منداڵـە ڕەشپێستـە بچووکەکە خۆنەویستانە بەکاری هێنابوو، بەخێرایی کـەوتی سـۆراخی ئـەو سـی سـاڵ ئەزموونـەی وەك فرۆشـیاری دڵنیـایی ژیـان، وە ڕاشـکاوانە ڕایگەیاند کە سەرکەوتنی لەو بوارەدا، بـە ڕادەیـەکی زۆر دەگەڕێتـەوە بـۆ ئەو وانەیەی لەو منداڵەوە فێریببووە.

بـەڕێز داربـی گـوتی: " هـەر جارێـك کـە کڕیارێـك دەیویسـت دەسـت بـە ڕوومەوە بنێت، بـەبێ ئـەوەی هـیچ بکڕێـت، ئـەو منداڵـەم دەبینـی کـە لـە ئاشـە کۆنەکـەدا وەسـتا بـوو، چـاوە گـەورەکانی لـە بەرەنگاریـدا دەدرەوشایەوە، ئەوسا بە خـۆم دەگـوت، " دەبێـت ئـەم فرۆشـە ئـەنجام بدەم." باشترین ئەو فرۆشانەی کردوومن، ئەوانـە بـوون کـە دوای ئـەوەی خەڵکی گوتویانە " نەخێر" ئەنجاممداون.

هـەروەها باسـی ئـەو هەڵەیەشـی کـرد کـە لـە کانـە زێڕەکـەدا کردبـووی، گوتی، " بەڵام ئەو ئەزموونە بەخششێك بـوو لـە بـەرگی بێبەختیـدا. فێـری کردم کە بەردەوامبم لە بەردەوامبوون، گرنگ نییە ڕێگە چەند دژوار بێـت،

وانەیـەك كـە پێویسـت بـوو فێـریم بەرلـەوەی بتـوانم لـە هـەر شـتێكدا سەركەوتووبم."

ئەم چیرۆكەی بەڕێز داربی و مامی، منداڵە ڕەشپێستەكە و كانـە زێڕەكـە، گومانی تێدا نییە كە لەلایەن سەدان كـەس لەوانـەوە دەخوێندرێتـەوە كـە بژێویان لەسـەر فرۆشـتنی دڵنیـایی ژیانـە، وە بـۆ هـەموو ئەوانـە نووسـەر ئارەزوو دەكات كە پێشنیارێك بكات ئەویش ئەوەیە كـە توانـای فرۆشـتنی زیـاتر لــە ملیۆنێـك دۆلار دڵنیـایی سـاڵانەی داربـی قــەرزاری ئــەو دوو ئەزموونەیە.

ژیان سەیرە، وە زۆر جار خەملاندنی ئەستەمە! هـەم سـەركەوتن و هـەم شكست ڕەگیـان لـە ئەزموونگـەلی سـادەدایە.ئەزموونـەكانی بـەڕێز داربـی تەواو سادە و ساكارن، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا وەڵامـی چارەنووسـی ژیـانی ئەویان هەڵگرتووە؟، هەربۆیە هێندەی خودی ژیان گرنگە بـۆی. بـە هـۆی ئەم دوو ئەزموونە دراماتیكییەوە قازانجی كرد، چونكە لێیـانی كۆڵیـەوە و ئەو وانەیەی وەرگرت كە دەیانگوتەوە. بەڵام ئەی چی دەربـارەی كەسێك كە نەكاتی تەواوی هەیە و نەمەیلی لێكۆڵینەوەی هەیە لـە شكسـتەكان بـۆ گەڕان بەدوای ئەو مەعریفەیەدا كە ڕەنگە بەرەو سەركەوتنی ببات؟

لە كوێ و چۆن فێری هونـەری گـۆڕینی كـەوتن ببێـت بـۆ بـەردی بناغـەی دەرفەت؟

بۆ وەڵامی ئەو پرسـیارانە، ئـەم كتێبـە نووسـراوە. وەڵامـە بـۆ باسـكردنی سـیانزە بنەماكـە هێنـراوە، بـەڵام كاتێـك دەیخوێننـەوە، لـەبیرتان بێـت، دەشـێت ئـەو وەڵامانـەی بـۆی دەگـەڕێن ، بـۆ ئـەو پرسـیارانەی كـە وایكـردووە بـیر لـە سـەیری ژیـان بكەیتـەوە. ڕەنگـە لـە هـزری خۆتـدا

بیدۆزیتەوە، بە هۆی هەندێك بیرۆکە، پلان و ئامانجەوە کە ڕەنگە لە کاتی خوێندنەوەدا بازدەنە نێو هزرتەوە.

یەك بیرۆکەی باش هەموو ئەوەیە کە کیسێك بۆ سەرکەوتن پێویستیەتی.

ئەو بنەمایانەی لەم کتێبەدا باسکراون، پێکهاتوون لە باشترین و کرداریترینی ئەوانەی تا ئێستا زانراون، پەیوەست بە شێوازەکان و هۆکارەکانی دروسکردنی بیرۆکەی بەسوود.

بەرلەوەی زیاتر بچینە پێش لە باسکردنی بنەماکان، بڕوامان وایە کە تۆ شایستەی وەرگرتنی ئەم پێشنیارە گرنگەی . کاتێك سامان هات هێندە بە خێرایی دێت، هێندە بێشومار و فرە دەبێت، کە ڕادەمێنیت لە ماوەی ئەو هەموو ساڵە سەختانەدا لە کوێ خۆیان شاردۆتەوە.

ئەمە ڕستەیەکی سەرسامکەرە، کاتێك باوەڕە باوەکە ڕەچاو دەکەین، ئەوا ئەو سامانە تەنها بۆ ئەوانە دێت کە بە سەختی بۆ ماوەیەکی درێژ کاردەکەن.

کاتێك دەست دەکەیت بەوەی بیر بکەیتەوە و دەوڵەمەند بیت، سەرنجی ئەوە دەدەیت کە سامان بە دۆخێکی هزری دەستپێدەکات، بە ئامانجێکی ڕوون دەستپێدەکات، بەبێ هیچ کارکردنێکی سەخت. دەبێت تۆ و هەموو کەسێکی تر، شەیدای ئەوەبن کەچۆن ئەو دۆخە هزرییە بەدەستدەهێنن کە سامان ڕادەکێشێت. بیست و پێنج ساڵم لە توێژینەوەدا بەسەر برد، شیکاریم بۆ زیاتر لە ٢٥٠٠٠ کەس کردووە، چونکە منیش دەمویست بزانم کە چۆن ساماندارەکان ئاوا دەوڵەمەند بوون.

بەبێ ئەو توێژینەوەیە، نەدەتوانرا ئەم کتێبە بنووسرێت. لێرە سەرنجی ڕاستییەکی زۆر گرنگ بدەن:

قاتوقڕیە بازرگانییەکە لە ١٩٢٩ دەستی پێکرد، وە بەردەوام بوو هەتا شکاندنی ڕیکۆردی وێرانکاری بە درێژایی مێژوو، هەتا کەمێك دوای ئەوەی سەرۆك ڕۆزفێلت بووە سەرۆك. دواتر قاتوقڕیەکە دەستی بە پوکاتەوە کرد. هەر وەك ئەو کارەباچیەی کە ڕووناکیەکانی شانۆیەك هێندە بە هێواشی و وردی بەرزدەکاتەوە کە تاریکی بۆ ڕووناکی دەگۆڕێت بەرلەوەی درکی پێبکەیت، هەر بەو جۆرەش تەلیسمی ترس لەسەر هزری خەڵکی نامێنێت و وردە وردە نامێنێت دەبێتە باوەڕ.

زۆر بە وردی سەرنج بدەن، هەر هێندەی شارەزایی بنەماکانی ئەم فەلسەفەیە بوویت، وە شوێن ڕێنماییەکان کەوتیت بۆ جێبەجێکردنی ئەو بنەمایانە، پێگەی دارایت دەست بە باشبوون دەکات، وە دەست لە هەر شتێك دەدەیت دەبێتە سەرمایەیەك بە قازانجی خۆت. مەحاڵە؟ بە هیچ جۆرێك مەحاڵ نییە! یەکێك لە خاڵە لاوازەکانی مرۆڤایەتی ئاشنایی کەسێکی ئاساییە لەگەڵ وشەی " مەحاڵ." هەموو ئەو یاسانە دەزانێت کە کار ناکەن. هەموو ئەو شتانە دەزانێت کە ناتوانرێت ئەنجام بدرێن. ئەم کتێبە بۆ ئەوانە نووسراوە کە بەدوای ئەو یاسایانەدا دەگەڕێن کە ئەوانی تری سەرکەوتوو کردووە، وە ئامادەن هەموو شتێك بخەنە خزمەت ئەو یاسایانەوە. ساڵانێکی زۆر لەمەوبەر فەرهەنگێکی باشم کڕی. یەکەم شت کە کردم دۆزینەوەی وشەی "مەحاڵ" و لێکرنەوەی بوو لە کتێبەکە. شتێکی ژیرانەیە کە ئێوەش وابکەن. سەرکەوتن بۆ ئەو کەسانە دێت کە دەبنە هۆشیار بە سەرکەوتن.

شکست بۆ ئەو کەسانە دێت کە بێباکانە ڕێگە بە خۆیان دەدەن کە ببنە هۆشیار بە شکست. ئامانجی ئەم کتێبە یارمەتیدانی هەموو ئەو کەسانەیە

که بەدوایدا دەگەڕێن، بۆ فێربوونی هونەری گۆڕینی هزریان لە هۆشیار بە شکستەوە بۆ هۆشیار بە سەرکەوتن.

خاڵێکی لاوازتر کە لە خەڵکانێکی زۆردا دەبینرێت، خووی پێوانە کردنی هەموو شتێك و هەموو کەسێکیان هەیە، بە پێی باوەڕ و هەستەکانی خۆیان. هەندێك لەوانەی ئەمە دەخوێننەوە، بڕوایان وایە کە هیچ کەسێك ناتوانێت بیربکاتەوە و دەوڵەمەند بێت. ناتوانن بیر لە سامان بکەنەوە، چونکە خووەکانی بیرکردنەوەیان لە هەژاری، ویستن، ناسۆر، شکست و کەوتندا نقوم بووە. ئەو خەڵکە بێبەختانە کەسێکی چینی بەناوبانگی بیرخستمەوە، کە هاتبوو بۆ ئەمریکا هەتا بە شێوازی ئەمریکی پەروەردە بکرێت. ڕۆیشتە زانکۆی شیکاگۆ. ڕۆژێکیان سەرۆك هارپەر ئەم لاوە ڕۆژهەڵاتییە لە نێو کەمپی زانکۆدا دەبینێت، بۆ چەند خولەکێك دەوەستێت و قسەی لەگەڵدا دەکات، وە لێی دەپرسێت کامە تایبەتمەندی دیاری خەڵکی ئەمریکا سەرنجی ڕاکێشاوە.

لاوە چینیەکە گوتی، " ئەو خێلیە سەیرەی چاوەکانتان. چاوەکانتان خێلن! " ئێمە چی دەڵێین دەربارەی چینیەکە؟ بڕواکردن بەوە ڕەتدەکەینەوە کە لێی تێناگەین. گەمژانە باوەڕ بەوە دەکەین کە سنووردارییەتیەکەی خۆمان پێوانەی تەواوەتی سنووردارێتیە. بێگومان، چاوی کەسانی تر خێلە، چونکە بە هەمان شێوەی چاوەکانی ئێمە نییە. ملیۆنان خەڵك سەیری دەستاکەوتەکانی هێنری فۆرد دەکەن و ئیرەیی پێدەبەن، بە هۆی سامانە زۆرەکەی، یان بەختەکەی، یان بلیمەتیەکەی یان هەرشتێکی تر کە پێیانوایە هۆکاری سەروەت و سامانەکەی فۆردە. ڕەنگە لە هەر سەت هەزار کەسێکدا یەك کەس نهێنی سەرکەوتنی فۆرد

بزانێت، وە ئەوانەی دەیزانن زۆر لەوە خاکیتر، یان پاراترن هەتا باسی بکەن، بەهۆی سادە و ساکارێتییەکەیەوە. تاکە سەودایەك دەتوانێت بە تەواوەتی نهێنییەکە پیشان بدات.

چەند ساڵێك لەمەوبەر، فۆرد بڕیاریدا ماتۆڕە فی ٨ ە بەناوبانگەکەی دروست بکات. بڕیاریدا کە بزوێنەرێك دروست بکات بە هەشت پستۆنی تەواو لولەکییەوە لە یەك بلۆکدا، وە ڕێنماییدا بە ئەندازیارەکانی کە دیزاینێك بۆ بزوێنەرەکە دروست بکەن. دیزاینەکە کرایە سەر کاغەز، بەڵام ئەندازیارەکان هاوڕابوون کە مەحاڵە بلۆکی بزوێنەرێکی گازی هەشت پستۆنی لە یەك پارچەدا دروست بکرێت.

فۆرد گوتی، " هەرچۆنێك بێت دروستی بکەن." وەڵامیاندایەوە، " بەڵام، ئەوە مەحاڵە ! " فۆرد فەرمانی کرد، " دەست بەکاربن، وە لە کارەکەتان بەردەوامبن هەتا ئەو کاتەی سەرکەوتوو دەبن گرنگ نییە چەندێك کاتی دەوێت." ئەندازیارەکان دەست بەکار بوون. هیچ کارێکی تر نەبوو بیکەن، ئەگەر بیانەوێت لە ستافەکەی فۆردا بمێننەوە. شەش مانگ تێپەری، هیچ ڕووینەدا. شەش مانگی تریش تێپەڕی، هێشتا هیچ ڕووینەدا. ئەندازیارەکان هەموو پلانێکیان تاقیکردەوە بۆ جێبەجێکردنی فەرمانەکان،بەڵام بابەتەکە هیچ گومانێك هەڵناگرێت،" مەحاڵە ! "

لە کۆتایی ساڵدا فۆرد ئەندازارەکانی بەسەر کردەوە، ئەمجارەش پێی گوترا کە هیچ ڕێگایەکیان نەدۆزیوەتەوە بۆ جێبەجێکردنی فەرمانەکانی . فۆرد گوتی، " دەستپێبکەنەوە، ئەوەم دەوێت و دەبێت بەدەستیشی بهێنم. دەستیان بە کار کردەوە، دواتر وەك ئەوەی تەلیسمێکی جادووی لێدرابێت، نهێنیەکە دۆزرایەوە.

ئامانجداری فۆرد جارێکی تریش سەرکەوت!

ئەم چیرۆکە ڕەنگە زۆر بە وردیەوە باس نەکرابێت، بەڵام کۆکراوە و پوختەکەی دروستە. لێیەوە دەگەیتە ئەوەی، تۆ ئەو کەسە دەبیت کە خۆزگە دەخوازێت بیربکاتەوە و دەوڵەمەند ببێت ، ئەگەر بتوانیت، نهێنی ملیۆنەکانی فۆرد. پێویست ناکات زۆر دوور بڕوانیت. هێنری فۆرد سەرکەوت، چونکە لە بنەماکانی سەرکەوتن تێدەگەیشت و جێبەجێی دەکردن. یەکێك لەوانە ئارەزووە: زانینی ئەوەی کە کەسەکە چی دەوێت. ئەم چیرۆکەی فۆردت لەبیربێت لە کاتی خوێندنەوەدا و دۆزینەوەی ئەو دێڕانەدا کە ڕازی دەستاکەوتە مەزنەکانی باسکراوە. ئەگەر بتوانیت ئەمە بکەیت، ئەگەر بتوانیت پەنجەت بخەیتە سەر گروپێکی دیاریکراو لەو بنەمایانەی کە هێنری فۆردیان دەوڵەمەند کرد، دەتوانی هاوشانی بیت لە دەسکەوتدا لە هەر بوارێکدا کە گونجاوی بۆی.

تۆ " سەرداری چارەنووسی خۆتیت، کاپتنی ڕۆحی خۆتیت،" چونکە...

کاتێك هێنلی ئەم دێڕە پێغەمبەرانەیەی نووسی، " من سەرداری چارەنووسی خۆمم. من کاپتنی ڕۆحی خۆمم،" دەشێت پێڕاگەیاندبین کە ئێمە سەرداری چارەنووسی خۆمانین، کاپتنی ڕۆحی خۆمانین، چونکە توانای کۆنترۆڵکردنی بیرەکانمان هەیە.

دەشێت پێمان بڵێت کە ئەو ئەسیرەی کە زەوی تێیدا مەلە دەکات،کە ئێمە لەسەری دەجووڵێین و بوونمان هەیە، شێوەیەکی ووزەیە کە بە لەرەلەرێکی ڕێژە بەرز دەجولێت، وە ئەو ئەسیرە پڕە لە جۆرێك هێزی گەردوونی کە خوی دەگونجێنێت و دەگەڕێتە سروشتی ئەو بیرانەی لە

نێو هزرماندا هەڵمانگرتوون، وە کارمان تێدەکات بە شێوازگەلی سروشتی، بۆ گەڕینی بیرەکانمان بۆ هاوتا بەرجەستەکانیان.

ئەگەر هۆزانڤانەکەدەربارەی ئەم ڕاستییە مەزنە بدوایە، دەمانزانی کە بۆچی سەرداری چارەنووسی خۆمان و کاپتنی ڕۆحی خۆمانین. دەبووایە بە جەختکردنەوەیەکی زۆرەوە پێمانی بگوتایە، کە ئەم هێزە هیچ جیاکاریەك ناکات لە نێوان بیرە دروستاکەرەکان و بیرە ڕوخێنەرەکاندا، ئەوەی کە هانماندەدا کە بیرگەلی وەك هەژاریش بگۆڕین بۆ هاوتا بەرجەستەکەی، بە هەمان ئەو خێراییە کەکارمان تێدەکات بۆ گۆڕینی بیرەکانی دەوڵەمەندی.

دەبووایە ئەوەشی پێ بگوتینایە، کە مێشکمان موگناتیساوی دەبێت بەو بڕە سەرەکییانەی لە نێو هزرماندا هەڵیاندەگرین. وە بەهۆی هۆکارگەلێکەوە کە هیچ مرۆڤێك پێی ئاشنا نییە، ئەو "موگناتیسانە" هێزەکان، خەڵکی و ئەو بارودۆخانە ڕادەکێشێت کە لەگەڵ سروشتی بیرە سەرەکیەکانی هزرماندا تەبایە.

دەبووایە پێی بگوتینایە، کە بەرلەوەی بتوانین بە ڕێژەیەکی بێشومار سامان کۆبکەینەوە، دەبێت هزرمان بارگاوی بکەین بە ئارەزوویەکی بەهێز بۆ سامانداری، بە جۆرێك کە ببینە " سەوداسەری پارە هەتا ئارەزووی پارە دەمانگەیەنێتە دانانی پلانێکی ڕوون بۆ بەدەستهێنانی.

بەڵام چونکە هێنلی هۆزانڤان بووە و فەیلەسوف نەبووە، گوزارشتی لە هەستی خۆی کردووە بە دەربڕینی ڕاستییەکی مەزن لە شێوەیەکی شیعریدا، مانا فەلسەفیەکانی بۆ ئەوانەی دوای خۆی جێهێشتووە هەتا لێکدانەوەی بۆ بکەن و شیبکەنەوە.

ورده ورده، ڕاستییەکە خۆی لێککردەوە، هەتا ئێستا کە بەدڵنیاییەوە دەرکەوتووە ئەو بنەمایانەی لەم کتێبەدا باسکراون، نهێنی سەرداریتی بەسەر چارەنووسی ئابووریماندای لە خۆگرتووە.

ئێستا ئامادەین بۆ تاقیکردنەوەی یەکەم بنەما. کە ڕۆحیەتی هزر کراوەیی دەستەبەر دەکات، وە لە کاتی خوێندنەوەدا لەبیرت بێت، ئەمانە داهێنانی یەك مرۆڤ نین.بنەماکان لە ئەزموونی ژیانی زیاتر لە ٥٠٠ کەسەوە وەرگیراوە کە بەڕاستی بە ڕێژەیەکی زۆر سامانت کۆکردۆتەوە، کەسانێك کە بە هەژاری دەستیانپێکرد، بە خوێندەوارییەکە کەمەوە، بە بێ هیچ پاڵپشتییەك. بنەماکان کاری بۆ ئەو کەسانە کرد. تۆش دەتوانی بیانخەیتە کار بۆ سوودی درێژخایەنی خۆت.کردنی ئەوە بەلاتەوە ئاسان دەبێت و قورس نابێت.

بەرلەوەی بەشی دواتر بخوێنیتەوە، دەمەوێت ئەوە بزانیت کە زانیاری ڕاستەقینەت پێدەدات کە ڕەنگە بەئاسانی تەواوی چارەنووسی دارایت بگۆڕێت، هەروەك چۆن بەدڵنیاییەوە گۆڕانکاری مەزنی بەسەر بەشی ئەو دوو کەسەدا هێنا کە باسکراون.

هەروەها دەمەوێت بزانیت، کە پەیوەندی نێوان ئەو دوو کەسە و من، بە جۆرێکە کە نەمدەتوانی فێڵ لە ڕاستییەکاندا بکەم، تەنانەت ئەگەر خۆزگەی ئەوەشم خواستبێت . یەکێکیان نزیکترین هاوڕێمە، بۆ نزیکەی بیست و پێنج ساڵ، ئەوەی تریان کوڕەکەی خۆمە. سەرکەوتنی نائاسایی ئەم دوو کەسە، سەرکەوتنێك کە بە بەخشندەییەوە داویانەتەپاڵ ئەو بنەمایەی لە بەشی دواتردا باسکراوە.

نزیکەی پانزە ساڵ لەمەوبەر، وتارێکم لە ئاهەنگێکی دەرچووندا خوێندەوە لە زانکۆی سالیم، سالیم، ڤێرجینیای خۆرهەلات.هێندە بە توندی جەختم کردەوە لەسەر ئەو بنەمایەی لە بەشی دواتردا باسکراوە، کە یەکێك لە خوێندکارەکانی پۆلە دەرچووەکە بە دڵنیاییەوە بەکاریهێنا، وەکردییە بەشێك لە فەلسەفەی خۆی. ئەو کورە گەنجە ئێستا ئەندامی کۆنگرێسە، وە هۆکارێکی گرنگە لەم حکومەتەی ئێستادا. رێك بەرلەوەی ئەم کتێبە بچێتە چاپخانە، نامەیەکی بۆ نووسیم کە زۆر بە ڕوونی بیروڕای خۆی دەربڕیوە دەربارەی ئەو بنەمایەی لە بەشی دواتردا باسکراوە، کە بڕیارمدا نامەکەی بلاْوبکەمەوە وەك پێشەکیەك بۆ ئەو بەشە. بیرۆکەیەکت پێدەدات دەربارەی ئەو پاداشتانەی دێن.

" *ناپلیۆنی ئازیز:*

خزمەتەکەم وەك ئەندامی کۆنگرێس بەرچاوڕوونی پێداوم دەربارەی گرفتەکانی پیاوان و ژنان. ئەمە دەنووسم بۆ ئەوەی پێشنیارێك بکەم کە ڕەنگە یارمەتیدەر بێت بۆ هەزاران کەسی شایستە.

بەداوای لێبوردنەوە، دەبێت ئەوە بڵێم کە ئەو پێشنیارە، ئەگەر کاری لەسەر بکرێت، مانای چەندین ساڵ کار و بەرپرسیارێتی دەبێت بۆ تۆ، بەلاْم هانیدام کە ئەو پێشنیارە بکەم، چونکە ئەوینداریە مەزنەکەت دەناسم بۆ جێبەجێکردنی خزمەتگوزاری بەسوود.

" *لە ساڵی ١٩٢٢ تۆ گوتارێکت پێشکەش کرد لە زانکۆی سالیم، کاتێك کە من خوێندکارێك بووم لە پۆلە دەرچووەکەدا. لەو گوتارەدا تۆ بیرۆکەیەکت لە مێشکمدا چاند کە بەرپرسیار بوو لەو دەرفەتەی ئێستا هەمە بۆ خزمەتکردنی خەڵکانی ولاْتەکەم، وە بە پێوانەیەکی گەورە،*

بەرپرس دەبێت لە هەر سەرکەوتنێك کە ڕەنگە لە داهاتوودا بەدەستی بهێنم.

" ئەو پێشنیارەی لە مزرمدایە ئەوەیە کە کۆکراوە و پوختەی ئەو وتارەی لە زانکۆی سالیم پێشکەشتکرد لە بخەیتە کتێبەکەتەوە، لەو شێوازە هەلێك بدە بە خەڵکی ئەمریکا هەتا سوودمەند بن لە ئەزموون و ئاشنایی چەند ساڵەت لەگەڵ ئەو کەسانەی کە بە مەزنیەکەیان، ئەمریکایان کردۆتە دەوڵەمەندترین وڵاتی سەر زەوی.

" وەك ئەوەی دوێنێ بێت لەبیرمە، ئەو باسکردنە دانسقەیەی کردت دەربارەی ئەو میتۆدەی بەهۆیەوە هێنری فۆرد، بە خوێندەوارییەکی کەمەوە، بەبێ یەك دۆلار، بە بێ هیچ هاوڕێیەکی دەسەڵاتدار، بەرەو لوتکە هەڵکشا. ئەوسا بڕیاری خۆمدا، تەنانەت بەرلەوەی وتارەکەشت تەواو بکەیت، کە من پێگەیەك بۆ خۆم بەدەستدەهێنم، بەلامەوە گرنگ نییە کەدەبێت بەسەر چەند بەربەستدا سەرکەوم.

" هەزاران کەسی لاو ئەمساڵ خوێندن تەواو دەکەن، وە لە ماوەی چەند ساڵی دواتریشدا هەزارانی تر. هەریەکەیان وێڵی دوای پەیامێکی هاندانی کردارین هاوشێوەی ئەوەی من لە تۆم وەرگرت.دەیانەوێت بزانن بەرەو کوێ بسوڕێن، چی بکەن بۆ ئەوەی دەست بە ژیان بکەن. تۆ دەتوانی پێیان بڵێیت، چونکە تۆ کێشەی خەڵکانێکی زۆر زۆرت چارەسەر کردووە.

" ئەگەر هەر شێوازێکی گونجاو هەبێت کە بتوانیت ئەو خزمەتە مەزنە بە خوێنەر بکەیت، دەکرێت پێشنیاری ئەوە بکەم کە لە هەموو کتێبەکانتدا، یەکێك لە هێڵکاریەکانی شیکاری کەسیەکانت دابنێیت، بۆ ئەوەی کڕیاری

كتێبەكە هەتا سوود وەرگرێت لە خەزێنەیەكی خوودی، بۆ ئەوەی ئەوە پیشان بدات كە چەندین ساڵ لەمەوبەر پیشانی منتدا، كە كتومت چی پەربەستە لەسەر ڕێگای سەركەوتن.

" خزمەتێكی وەك ئەمە، دابینكردنی وێنەیەكی تەواو و بێلایەنی بۆ خوێنەرانی كتێبەكەت دەربارەی هەڵە و باشیەكانیان، بۆ ئەوان مانای جیاوازی نێوان سەركەوتن و شكستە. ئەو خزمەتە نرخی ناپێورێت.

"ئێستا ملیۆنان كەس ڕووبەڕووی كێشەی گەڕانەوە بۆ دۆخی پێشوویان بوون، بەهۆی گرانییەكەوە، وە من لە ئەزموونی خۆمەوە قسە دەكەم كاتێك دەڵێم، دەزانم كە ئەم خەڵكە ڕاستگۆیە خواخوای دەرفەتێكیانە بۆ ئەوەی كێشەكانیانت بۆ باس بكەن، وە پێشنیاریان بۆ بكەیت بۆ چارەسەری كێشەكانیان.

" تۆ كێشەكانی ئەوانە دەزانیت كە دەیانەوێت سەرلەنوێ دەستپێبكەنەوە. ئەمڕۆ هەزاران كەس هەیە لە ئەمریكادا كە حەز دەكەن بزانن كە چۆن بیرۆكەكانیان بۆ پارە بگۆڕن، كەسانێك كە پێویستە لە سەرەتاوە دەستپێبكەن، بە بێ هیچ پارەیەك و زیانەكانیشیان قەرەبوو بكەنەوە. ئەگەر كەسێك بتوانێت یارمەتیان بدات، ئەو كەسە تۆیت.

" ئەگەر كتێبەكەت بڵاوكردەوە، حەز دەكەم ببمە خاوەنی یەكەم كۆپی كە لە چاپخانەوە دێت، كە خۆت واژۆت كردبێت.

به هیوای بەختێكی باش، دۆستی خۆت

"جێنینگس ڕاندۆڵف"

بەشی ٢

ئارەزوو: خاڵی دەستپێکی هەموو سەرکەوتنەکان

یەکەم هەنگاو بەرەو سامان

کاتێك دوین سی. بارنێس زیاتر لە سی ساڵ لەمەوبەر لە شەمەندەفەری شمەکی ئۆرەنج ن.ج دابەزی، ڕەنگە شێوەی لە سواڵکەرێك چووبێت، بەڵام بیرەکانی هی پادشایەك بوون!

لە کاتێکدا کە لە هێڵی شەمەندەفەرەوە دەڕۆشت بۆ نووسینگەکەی تۆماس ئەدیسۆن، هۆشی لە کاردا بوو. خۆی بینی کە ڕووبەڕووی ئەدیسۆن وەستاوە. گوێی لە خۆی بوو کە داوای لە بەڕێز ئەدیسۆن دەکرد کە دەرفەتی بەدیهێنانی یەکێك لە گرنگترین کارەکانی ژیانی پێبدات، ئارەزوویەکی سووتێنەر بۆ بوو بە هاوبەشی بازرگانی داهێنەرە مەزنەکە.

ئارەزووەکەی بارنێس هیوایەك نەبوو! خۆزگەیەك نەبوو! بەڵکو ئارەزوویەکی بەهێز و ڕوون بوو، کە هەموو شتێکی تری وەلا نابوو، ڕوون و ڕەوان بوو.

ئارەزووەکە تازە نەبوو کاتێك لە ئەدیسۆن نزیکدەبۆوە. بەڵکو ئارەزووی سەرەك بارنێس بوو بۆ چەندین ساڵ. لە سەرەتادا، کاتێك ئارەزووەکە بۆ یەکەم جار لە هزریدا دەرکەوت، ڕەنگە تەنها خۆزگەیەك بوو بێت، بەڵام چیتر تەنها خۆزگەیەکی سادە نەبوو کاتێك هاتە بەردەم ئەدیسۆن.

چەند ساڵێك دواتر، ئدوین سی. بارنێس جارێکی تر لەبەردەم ئەدیسۆن وەستایەوە، لە هەمان ئەو نووسینگەیەی یەکەمجار داهێنەرەکەی تێدا بینی. ئەمجارە ئارەزووەکەی ببووە ڕاستی. لەگەڵ ئەدیسۆندا بازرگانی هەبوو. خەونی سەرەکی ژیانی ببووە ڕاستی.

ئەمڕۆ، ئەوانەی بارنێس دەناسن ئیرەیی پێدەبەن، بەهۆی ئەو "دەرفەت" وە ە ژیان پێی بەخشیووە. ئەوان لە ڕۆژی سەرکەوتنیدا دەیبینن، بە بێ ئەوەی زەحمەتی ئەوە بکێشن کە لە هۆکاری سەرکەوتنەکەی بکۆڵنەوە.

بارنێس سەرکەوتوو بووچونکە ئامانجێکی ڕوونی هەڵبژارد، ووزە توانا و هەوڵدان و هەموو شتێکی بەگەڕخست بۆ پاڵپشتی ئامانجەکەی. ئەو ڕۆژەی گەیشتە ئەوێ یەکسەر نەبووە هاوبەشی ئەدیسۆن. شادمان بوو بە کردنی بچووکترین کار بەو مەرجەی دەرفەتی پێبدات کە تەنانەت ئەگەر هەنگاوێکیش بێت لە ئامانجە خۆشەوستەکەی نزیکی بکاتەوە.

پێنج ساڵ تێبەری بەر لەوەی ئەو دەرفەتە بڕەخسێت کە وێڵ بوو بە دوایدا. لە ماوەی ئەو ساڵانەدا یەك تیشکی هیوا، یەك بەڵێنی بەدەستهێنان ئارەزووەکەی دەرنەکەوت. بە لای هەموانەوە، جگە لە خۆی، تەنها زنجیرێکی تر بوو لە ڕەوڕەوە بازرگانییەکەی

ئەدیسۆن، بەلأم لە هزری خۆیدا، هەموو ساتێکی ئەو کاتەنە هاوبەشی ئەدیسۆن بوو، هەر لەو ڕۆژەوە کە یەکەمجار بۆ کارکردن ڕۆیشتە ئەوێ. ئەوە نەخشێنەرێکی ئاشکرای هێزی ئارەزوویەکی ڕوون و ڕەوانە. بارنێش ئامانجەکەی بەدەستهێنا، چونکە دەیویست ببێتە هاوبەشی بازرگانی بەڕێز ئەدیسۆن، زیاتر لە هەر شتێکی دیکە. پلانێکی دانا بۆ چۆنێتی بەدەستهێنانی ئەو ئامانجە. بەلأم هەموو پردەکانی پشت خۆی سووتاند. دەستی بە ئارەزووەکەیەوە گرت هەتا بووە سەرەکیترین ئەرکی ژیانی و لە کۆتایدا بووە ڕاستییەك.

کاتێك ڕۆیشتە ئۆرەنج، بە خۆی نەگووت، " هەوڵدەدەم بەڕێز ئەدیسۆن ڕازی بکەم کە وردە کارێکم پێبدات." بەڵکو گووتی،" ئەدیسۆن دەبینم، وا دەکەم تێبینی ئەوە بکات کە هاتووم هەتا کاری لەگەڵدا بکەم."

نەیگوت،" بۆ چەند مانگێك لەوێ کار دەکەم، وە ئەگەر هیچ پاڵپشتیەکم پێنەدرا واز دەهێنم و لە شوێنێکی تر کارێك دەدۆزمەوە." بەڵکو گوتی، " لە هەر شوێنێکەوە بێت دەست پێدەکەم، هەموو شتێك دەکەم کە ئەدیسۆن داوام لێ بکات بیکەم، بەلأم بەر لەوەی دەست بەکار بکەم، دەبمە هاوبەشی بازرگانی ئەدیسۆن."

نەیگوت، " چاوەکانم بە وریاییەوە بەکار دەخەم بۆ دەرفەتێکی دیکە، لە حاڵەتێکدا ئەگەر شکستم هێنا لە بەدەستهێنانی ئەوەی کە خوازیارم بۆی لە دەزگاکەی ئەدیسۆندا." بەڵکو گووتی،" تەنها یەك شت هەیە لەم دونیایەدا کە خوازیاری بەدەستهێنانیم، ئەویش هاوبەشێتی بازرگانییە لەگەڵ تۆماس ئەدیسۆندا. هەموو پرەکانی پشت خۆم دەسووتێنم و

تەواوی داهاتووم لەسەر توانام بۆ بەدەستهێنان ئەوەی دەمەوێت بونیاد دەنێم."

هیچ ڕێگایەکی پاشەکشەی بۆ خۆی نەهێشتەوە، یان دەبێت سەرکەوتوو بێت یان دەبێت لەناوبچێت!

ئەوە هەموو چیرۆکی سەرکەوتنی بارنێس بوو! ماوەیەکی زۆر لەمەوبەر، جەنگاوەرێکی مەزن ڕووبەڕووی بارودۆخێك بۆوە کە وای کرد پێویست بکات بڕیارێك بدات کە دڵنیایی بە سەرکەوتنی بدات لە گۆڕەپانی جەنگدا. نیازی هەبوو سوپاکەی بنێرێتە بەرامبەر دوژمنێکی بەهێز، کە ژمارەی سەربازەکانی چەند هێندەی ئەوانەی خۆی بوون. سەربازەکانی سوار بەلەم کرد و بەرەو وڵاتی دوژمن بەڕێکەوتن. سەرباز و چەك و ئازوقەی داگرت، دواتر فەرمانی کرد ئەو بەلەمانە بسوتێنن کە پێی هاتبوون. پێش یەکەم جەنگ ڕووی کردە سەربازەکانی و گووتی،" ئەو بەلەمانە دەبینن کە دووکەڵیان لێ بەرز دەبێتەوە، ئەوە مانای ئەوەیە ناتوانین بە زیندووی ئەم کەناراوانە جێبهێڵین مەگەر ئەوەی جەنگەکە ببەینەوە! ئێستا هیچ بژاردەیەکی ترمان نییە یان دەیبەینەوە یان لەناودەچین!" بردیانەوە.

هەر کەسێك ئەگەر بیەوێت لە هەر ئەرکێکدا سەرکەوتوو بێت دەبێت ئامادەی ئەوەی تێدا بێت بەلەمەکانی بسوتێنێت و هەموو سەرچاوەیەکی پاشەکشە لەناوبەرێت، تەنها بە ئەنجامدانی ئەم کارە هەر کەسێك دەتوانێت دڵنیابێتەوە لە بەدەستهێنانی ئەو حاڵەتە هۆشەکیەی کە پێی دەگووترێت ئارەزووی سووتێنەری سەرکەوتن، کە مەرجی بنچینەییە بۆ سەرکەوتن.

بەیانی دوایی ئاگرە گەورەکەی شیکاگۆ، گروپێك بازرگان لەسەر شەقامی ستەت وەستابوون. لە دووکەڵی پاشماوەی ئەو بینایەیان دەڕوانی کە پێشتر فرۆشگاکانی ئەوانی تێدا بوو. کۆنفرانسێکیان بەست بۆ بڕیاردان لەسەر ئەوەی کە ئایا هەوڵبدەن بنیاتی بنێنەوە، یان شیکاگۆ جێبهێڵن و لە بەشێکی باشتری وڵاتدا دەستپێبکەنەوە. هەموویان جگە لە یەکێکیان گەیشتنە ئەو بڕیارەی کە شیکاگۆ جێبهێڵن.

ئەو بازرگانەی کە بڕیاریدا بمێنێتەوە و فرۆشگاکەی بنیات بنێتەوە بە پەنجەی ئاماژەی بۆ داروپەرووی فرۆشگاکەی کرد و گوتی،" بەڕێزان، ڕێك لەو جێگەیە مەزنترین فرۆشگای دونیا بنیات دەنێم، بەلامەوە گرنگ نییە ئگەر چەند جار بسووتێت."

ئەوە زیاتر لە پەنجا ساڵ لەمەوبەر بوو. فرۆشگاکە بنیاتنرا. ئەمڕۆش هێشتا لەوێیە. مۆنۆمێنتێکی بەرجەستە بۆ ئەو دۆخە هۆشەکەییەی پێی دەگوترێت ئارەزووی سووتێنەر. شتە ئاسانەکە بۆ مارشاڵ فیلد ئەوە بوو کە ڕێك وەك هاوەڵە بازرگانەکانی بکات. کاتێك ڕۆیشتن سەخت بوو، داهاتووش ناڕوون و تاریك بوو، خۆیان کۆکردەوە و ڕۆیشتن بۆ ئەو شوێنەی کە ڕۆیشتن ئاسانتر دیاربوو.

بە باشی ئەو جیاوازییەی نێوان مارشاڵ فیلد و بازرگانەکەی تر نیشانە بکە، چونکە هەمان جیاوازیە کە ئدوین سی بارنێس لەو هەزاران گەنجەی تر جیادەکاتەوە کە لە کۆمپانیاکەی ئەدیسۆندا کاریان دەکرد. هەمان جیاوازیە کە بە شێوەیەکی کرداری هەموو کەسە سەرکەوتووەکان لە کەسانی شکستخواردوو جیادەکاتەوە.

هەر مرۆڤێك کە دەگاتە تەمەنی تێگەیشتن لە ئامانجی پارە، خۆزگەی بۆ دەخوازێت. ئارەزوو خواستن سامانت بۆ ناهێنێت. بەلام ئارەزوو کردنی سامان بە دۆخێکی هۆشەکیەوە کە ببێتە ئالودەبوون، دواتریش دانانی پلان و ڕێگای ڕوون و ڕەوان بۆ بەدەستهێنانی سامان و پالپشتیکردنی ئەو پلانانە بە مکوور بوونێکەوە کە شکست ناناسێت، سامان دەهێنێت.

ئەو میتۆدەی کە بەهۆیەوە دەکرێت ئارەزوو کردنی سامان بگۆڕدرێت بۆ بەراستگەڕانی دارایی، پێکدێت لە شەش هەنگاوی ڕوون و کرداری.

سەرەتا لە هزری خۆتدا بڕی ئەو پارەیە دیارییکە کە ئارەزووی دەکەیت. ئەوە بەس نییە کە بە سادەیی بلێیت کە " بڕێکی زۆر پارەم دەوێت".

یەکەم: ڕوون و ڕەوان بە لەگەڵ ڕێژەکەدا.(هۆکارێکی دەروونی هەیە بۆ ڕوونی و ڕەوانی کە لە بەشەکانی دواتردا باس دەکرێت(.

دووەم: کتومت ئەو شتە دیاری بکە کە دەتەوێت لە بەرامبەر ئارەزووت بۆ پارە بیگۆڕیتەوە.

سێیەم: بەروارێکی دیاریکراو و ڕوون دابنێ کاتێك نیازی بەدەستهێنانی ئەو پارەیەت هەبوو کە دەتەوێت.

چوارەم: پلانێکی ڕوون دابنێ بۆ بەدیهێنانی ئارەزووەکەت و یەکسەر دەستپێبکە، جا ئەگەر ئامادە بیت یان نا، بۆ بەگەرخستنی پلانەکە.

پێنجەم: ڕاپۆرتێکی ڕوون و ورد بنووسە دەربارەی ئەو بڕە پارەیەی دەتەوێت بەدەستی بهێنیت، کاتی بۆ دابنێ، ئەو شتە دیاری بکە کە لە بەرامبەردا دەیبەخشیت، بە ڕوونیش باسی ئەو پلانە بکە کە بەهۆیەوە دەتەوێت پارەکە کۆ بکەیتەوە.

شەشەم: ڕاپۆرتەکەت بە دەنگی بەرز بخوێنەوە، ڕۆژانە دوو جار، جارێك بەر لە خەوتن، جارێکش دوای لە خەو هەڵسان. کە خوێندتەوە ـ بینیت هەستی پێبکە و باوەڕ بە خۆت بهێنە کە هەر لە ئێستاوە خاوەنی ئەو برە پارەیەیی.

گرنگە شوێن ئەو ڕێنماییانەی ناو ئەو شەش هەنگاوە بکەویت. بە تایبەتی زۆر گرنگە کە تێڕابمێنت و شوێن هەنگاوەکانی پەرەگرافی شەشەم بکەویت. ڕەنگە سکاڵای ئەوە بکەیت کە ئەستەمە بۆت " خۆت لە خاوەندارێتی پارەکەدا ببینیت " بەر لەوەی بەڕاستی ببیتە خاوەنی. ئا لێرەدایە کە ئارەزووی سووتێنەر دێ بە هاناتەوە. ئەگەر بە ڕاستی هێندە ئارەزووی پارە بکەیت کە وەك ئالوودەبوونی لێبێت، هیچ گرفتێکت نابێت لە باوەڕهێنان بە خۆت کە دەتوانیت بەدەستی بهێنیت. بابەتەکە ویستنی پارەیە، وە هێندە سوور بیت لەسەر هەبوونی کە باوەڕ بە خۆت بهێنیت کە دەبیتە خاوەنی.

تەنها ئەوانەی ك دەبنە " هۆشیار بە پارە" دەتوانن سامانێکی مەزن پێکەوەبنێن. " هۆشیاری پارە" واتە هزر هێندە بە چڕ و پڕی ئاودراوە بە ئارەزوو بۆ پارە، کە پێشوەختە دەتوانرێت خۆی لە خاوەندارێتی پارەکەدا ببینێت.

بۆ نەشارەزاکان، ئەوانەی کە هیچ زانیاریەکیان نییە دەربەری هزری مرۆڤ، ئەم ڕێنماییانە ڕەنگە ناکرداری دەربکەون. ڕەنگە یارمەتیدەر بێت، بۆ هەموو ئەوانەی کە ڕەنگە شکست بهێنن لە درککردن بە گونجاوی ئەو شەش هەنگاوە، زانینی ئەوەی کە ئەو زانیاریەی دەیگەیەنن لە ئەندریۆ کارنیجەوە وەرگیراوە، کە وەك کرێکارێکی ئاسایی لە ئاشەکانی ستیلدا

دەستی بە کارکردن کرد، بەڵام سەرەڕایی دەسپێکە سادە و ساکارەکەی توانی وا لەم بنەمایانە بکات کە سامانێکی زیاتر سەت ملیۆن دۆلاری پێ ببەخشن.

ڕەنگە زیاتر یارمەتیان بدات زنینی ئەوەی ئەم شەش هەنگاوەی لێرە پێشنیار کراوە بە وریاییەوە لە لایەن تۆماس ئەدیسۆنی کۆچکردووەوە تاقیکراونەتەوە، کە مۆری پەسەندکرنی لەم شەش هەنگاوە داوە نەك تەنها وەك هەنگاوگەلی بنچینەیی بۆ کۆکردنەوەی سامان، بەڵکو پێویست بۆ بەدەستهێنانی هەر ئامانجێکی دیاریکراو.

هەنگاوەکان بانگەواز ناکەن بۆ هیچ " کاری سەخت." بانگەواز بۆ هیچ قوربانداننێك ناکەن. هەرگیز لە کەس ناخوازن بێ مانا یان خۆشباوەڕ بێت. بۆ جێبەجێکردنیان پێویست بە خوێندن و بڕوانامەی بەرز ناکات. بەڵام جێبەجێکردنی سەرکەوتووانەی ئەم هەنگاوانە ئەندێشەیەکی پڕ دەخوازێت هەتا وا لە کەسەکە بکات کە ببینێت و تێبگات، کە کۆکردنەوەی پارە نابێت بۆ هەل و بەخت جێبهێڵرێت. دەبێت ئەوەی بۆ دەرکەوێت کە هەموو ئەوانەی کە سامانێکی مەزنیان پێکەوەناوە. سەرەتا بە ڕێژەیەك خەون، هیوا، خۆزگە، ئارەزوو و پلانیان هەبووە بەرلەوەی پارەکەیان بەدەستبهێنن.

باشترە هەر لێرەوە بزانن، کە ناتوانیت بە ڕێژەیەکی زۆر سامان بەدەستبهێنت، مەگەر ئەوەی بتوانیت بچیتە بەر گەرمێتی سپی ئارەزوو بۆ پارەوە. وە لە ڕاستیدا باوەڕت بەوە هەبێت کە دەتوانی ببیتە خاوەنی.

هەروەها دەشێت بزانیت کە هەموو سەرکردەیەکی مەزن، لە بەرەبەیانی شارستانیەتەوە بۆ بەرەبەیانی ئەم سەردەمەی ئێستا، خەونبین بوون.
مەسیحیەت مەزنترین هێزی سەرەکی دونیایە ئەمڕۆ، چونکە دامەزرێنەرەکەی خەونبینێکی هێندە مەزن بوو کە ڕوانین و ئەندێشەیەکی هەبوو بۆ بینینی ڕاستی لە شێوە ڕۆحی و هزرییەکەیدا بەرلەوەی بگۆڕێنە سەر شێوەی بەرجەستەیان.

ئەگەر لە ئەندێشەتدا سامانی مەزن نەبینیت، هەرگیز لە ڕاپۆرتی بانکەکەتدا نایبینیت. هەرگیز لە مێژووی ئەمریکادا وەك ئەم سەردەمەی ئێستا دەرفەتگەلی مەزن بوونی نەبووە بۆ خەونبینە کردارییەکان. نسکۆ ئابووریە شەش ساڵیەکە، هەمووانی بردۆتە یەك ئاست. پێشبڕکێیەکی نوێ خەریکە ساز دەبێت. ئەگەرەکان نوێنەرایەتی سامانێکی مەزن دەکەن کە لە دە ساڵی داهاتوودا کۆدەکرێتەوە. یاساکانی پێشبڕکێکە گۆڕاون، چونکە ئێستا لە دونیایەکی گۆڕاودا دەژین کە بەبێ گومان لە خزمەت خەڵکانی ئاسایی دایە، ئەوانەی کە لە ژێر هەلومەرجی گرانیە گەورەکەدا دەرفەتی کەمی سەرکەووتنیان هەبووە یان هەر نەیان بووە، کاتێك ترس گەشە و پێشکەوتنی لە پەل وپۆ خستبوو.

ئەوانەمان کە لەو پێشبڕکێیەداین بۆ سامان کۆکردنەوە، دەبێت پاڵپشتی بکرێن بۆ زانینی ئەوەی کە ئەم دونیا گۆڕاوە کە تێیدا بیرۆکەگەلی نوێ، شێوازگەلی نوێ بۆ ئەنجامدانی شتەکان، سەرکردەی نوێ، داهێنانی نوێ، شێوازگەلی نوێی وانەگوتنەوە، شێوازگەلی نوێی بازارگەری، کتێبگەلی نوێ، ئەدەبیاتی نوێ، بەرنامەگەلی تازە بۆ ڕادیۆ و بیرۆکەگەلی نوێ بۆ سینەما دەخوازێت.

تەریب بە خواستی هەموو ئەو شتە باشتر و تازانە، جۆرایەتیەک هەیە کە دەبێت هەرکەسێك هەیبێت هەتا سەرکەوتوو بێت، ئەویش ڕوون و ڕەوانی ئارەزووە، زانینی ئەوەی کە چیت دەوێت، وە ئارەزوویەکی سووتێنەر بۆ هەبوونی.

خەمۆکی بازرگانی مەرگی سەردەمێك دیاری دەکات و لەدادیکبوونی سەردەمێکی تر دەردخات. ئەم دونیا گۆڕاوە پێویستی بە خەونبینە کرداریەکان هەیە کە بتوانن خەونەکەنیان بە کردار بکەن. خەونبینە کرداریان هەمیشە نەخشە داڕێژەری شارستانیەتەکان بوون و دەبن.

ئەوانەمان کە ئارەزووی کۆکردنەوەی سامان دەکەین، دەبێت ئەوەمان لەبیر بێت کە سەرکردە ڕاستەقینەکانی دونیا هەمیشە ئەو کەسانە بوون کە هەمیشە لەسەرڕێ بوون و هێزە نەبینراو و نابەرجەستەکانی دەرفەتێکی لەدایکنەبوویان بە کرداری کردووە، هەروەها ئەو هێزانەیان گۆڕیوە (یان ترپەی بیرەکان.) بۆ هەورپڕەکان، شارەکان، کارگەکان، فڕۆکەکان، ئۆتۆمۆبێلەکان و هەموو شێوەکانی پێشکەوتن کە ژیان زۆر خۆشتر دەکەن.

فرە بۆچوونی و مێشك کراوەیی پێویستی کرداری هەر خەونبینێکی ئەمڕۆیە. ئەوانەی لە بیرۆکەگەلی نوێ دەترسن، بەرلەوەی دەستپێبکەن مەحکومن بە مەرگ. هەرگیز لە هیچ سەردەمێکدا وەك ئێستا کات لەبار نەبووە بۆ پێشەنگەکان. ڕاستە خۆرئاوای کێوی و ڕازدار نییە هەتا داگیر بکرێت، وەك سەردەمی واگۆنە داپۆشراوەکان" بەڵام دونیایەکی گەورەی

بازرگـانی، دارایـی و پیشەسـازی هەیـە هـەتا سـازبکرێتەوە و ئاڕاستە بکرێتەوە لەگەڵ هێڵە تازە و باشترەکان.

لە کاتی پلاندانان بۆ بەدەستهێنانی بەشە سامانی خۆت، ڕێگە بە کەس مەدە کارت تێبکات لە بێنرخکردنی خەونبینەکەدا. بۆ بردنەوەی بڕە پارەیەکی زۆر لەم دونیا گۆڕاوەدا، دەبێت ڕۆحیەتی کەسە پێشەنگەکانی ڕابردوو وەرگریت، کە هەموو ئەو خەونانەیان پێشکەشی شارستانیەت کردووە کە بە نرخ بوون. ڕۆحیەتێك کە بۆتە خوێنی ژیانی وڵاتەکەمان ـ دەرفەتی من و تۆ بۆ گەشەپێدان و بازاڕگەری بەهرەکانمان.

با بیرمان نەچێت کە کۆلۆمبۆس خەونی بە دونیایەکی نەناسراوەوە بینی، گرەوی بە ژیانیەوە کرد لەسەر هەبوونی دونیایەك ئاوا، وە دۆزیەوە!

کۆپەرنیکۆس، گەردووناسی مەزن، خەونی بە فرەیی دونیاکانەوە بینی و ئاشکرایی کرد! هیچ کەسێك بە " ناکرداری" ناوی نەهێنا دوای ئەوەی سەرکەوتوو بوو. لەبری ئەوە دونیا لە مەزارەکەیدا خوداپەرستیان دەکرد، کە ئەوەش جارێکی تر سەلماندی کە، " سەرکەوتن پێویستی بە هیچ پۆزشێك نییە، شکت پێویستی بە هیچ بەڵگەیەك نییە".

ئەگەر ئەو شتەی خۆزگەی بۆ دەخوازیت شیاو بێت، وە باوەڕت پێی بێت، فەرموو ئەنجامی بدە! خەونەکانت بهێنەدی و تێپەڕیان بکە، وە هەرگیز گوێ بەوە مەدە کە دەیڵێن ئەگەر تووشی شکستێکی کاتی بوویت، چونکە ڕەنگە نەزانن کە هەر شکستێك لەگەڵ خۆیدا تۆوی سەرکەوتنێکی شایستە دەهێنێت.

هێنری فۆرد، هەژار و نەخوێندەوار، خەونی بە گالیسکەیەکی بێ ئەسپەوە بینی، بەو ئامرازانە دەستی بەکار کرد کە لەبەر دەستی بوون، بە بێ ئەوەی چاوەڕێی هیچ دەرفەتێك بکات. ئێستاش دەرکەوتەی خەونەکەی لە هەموو دونیادا هەیە. لە هەموو کەسێك زیاتر پێچکەی خستە کار، چونکە لە پاڵپشتیکردنی خەونەکەی نەدەترسا.

تۆماس ئەدیسۆن خەون بە چرایەکەوە دەبینی کە بە کارەبا کار بکات، ڕێك لە شوێنی خۆیەوە دەستی بەکار کرد، سەرەڕایی زیاتر لە دە هەزار جار شکست، دەستی بە خەونەکەیەوە گرت هەتا کردیە ڕاستی. خەونبینە کرداریەکان هەرگیز واز ناهێنن. هویلان خەونی بە زنجیرەیەك فرۆشگای سیگارەوە بینی، خەونەکەی خستە کار، ئێستا فرۆشگا یەکگرتووەکانی سیگار شوێنیان لە باشترین شوێنەکانی ئەمریکا گرتووە. لینکن خەونی بە ئازادی کۆیلە ڕەشپێستەکانەوە بینی، خەونەکەی خستە کار، ل کاتی سەرەمەرگیدا بینی کە باشوور و باکوور خەریکە خەونەکەی دەکەنە ڕاستی.

برایانی رایت خەونیان بە ئامێرێکەوە بینی لە هەودا بفڕێت، خەونەکەیان خستە کار، ئێستا دەتوانرێت بەڵگەی کارەکەیان لە هەموو دونیا ببینرێت.

مارکۆنی خەونی بە سیسستەمێکەوە بینی کە هێزە نابەرجەستەکانی ناو هەوا جڵەو بکات. بەڵگە سەلماندی کە خەونەکەی پوچ نەبوو، دەکرێت لە هەموو سیستەمێکی وایەرلێس و ڕادیۆدا ببینرێت. لەوەش زیاتر، خەونەکەی مارکۆنی کابینەیەکی سادە و کۆشکێکی ڕازاوەی تەریبی یەکتر کرد. هەموو خەڵکی سەر زەوی کردە دراوسێ. ڕایەڵەیەکی بە

سەرۆکی ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا بەخشی هەتا بتوانێت لە یەك کاتدا قسە بۆ هەموو خەڵکی ئەمریکا بکات. ڕەنگە مایەی سەرنجت بێت کە هاوڕێکانی مارکۆنی خستیانە زیندانەوە و لە نەخۆشخانەیەکی دەروونی پشکنینیان بۆ کرد، کاتێك ڕایگەیاند کە بنەمایەك دۆزیوەتەوە کە بەهۆیەوە دەتوانێت لە ڕێگەی هەواوە پەیام بنێرێت، بەبێ بەکارهێنانی وایەر، یان جۆرە بەرجەستەکانی تری پەیوەندیکردن. خەونبینەکانی ئەمڕۆ زۆر دوورتر ڕۆیشتوون.

دونیا ڕاهاتووە بە دۆزینەوەی نوێ، نا، بەڵکو ئامادەیی پیشانداوە کە خەلاتی ئەوانە بکات کە بیرۆکەی نوێ بە دونیا دەدەن.

"مەزنترین دەسکەوت، لە سەرەتادا و بۆ ماوەیەك ئەوەیە کە خەونێکە".

"بەڕوو لە کلاوەکەیدا دەخەوێت، باڵندە لە هێلکەدا چاوەڕێ دەکات. وە لە بەرزترین بینینی ڕۆحدا، فریشتەیەکی بەئاگا دەجولێتەوە. خەونەکانیش تۆوی ڕاستین".

بەئاگاوهەوە، نەشونما بکە و خۆت پێبگەیەنە، ئەی خەونبینانی دونیا. ئێستا ئەستێرەکەت لە خولگەی کارگەری خۆیدایە. خەمۆکی دونیا ئەو دەرفەتی بۆ هێناوی کە چاوەڕێی بوویت. خەڵکی فێری ئەشکەنجە، یەکتر پەسەند کردن و مێشك کراوەی کردووە.

دونیا پڕ بووە لە دەرفەتی بێ شومار کە خەونبینانی ڕابردوو هەرگیز نەیان ناسیون.

ئارەزووی سووتێنەری بوون و ئەنجامدان خاڵی دەستپێکە کە دەبێت خەونبینان لێیەوە دەستپێبکەن. خەونەکان بە کەمتەرخەمی، تەمبەڵی و نەبوونی ئارەزوو لەدایکنەبوون.

دونیا چیتر سوکایەتی بە خەونبینان ناکات، پێشی ناڵێت ناکرداری. ئەگەر پێتوایە وادەکات، گەشتێك بکە بۆ تینێس، شایەتحاڵی ئەوە بە کە چۆن سەرۆکێکی خەونبین چۆن کۆنرۆڵی هێزی ئاوی ئەمریکای کردووە و ئەنجامیداوە. چەند ساڵێك لەمەوبەر، خەونێکی لەو شێوەیە وەك شێتی دەبینرا.

بێهیوا بوویت، لە ماوەی گرانییە مەزنەکەدا بە شکستدا تێپەڕیویت، وا هەستت کردووە کە دڵە مەزنەکەی ناخت شکاوە هەتا ڕادەی خوێن لێ ڕۆیشتن. بوێربە، چونکە ئەو ئەزموونانە ئەو کانزایەی جۆشداوە کە لێی دروست بوویت ـ ئەوانە سەرمایەگەلێکن کە نرخیان بۆ دانانرێت و بەراورد ناکرێن.

لەبیریشت بێت، هەموو ئەوانەی لە ژیاندا سەرکەوتوو بوون بە سەرەتایەکی خراپ دەستیان پێکردووە، وە بە چەندین هەوڵی دڵشکێندا تێپەڕیون هەتا گەیشتوون.خاڵی وەرچەرخان لە ژیانی ئەوانەدا کە سەرکەوتوو بوون، بە شێوەیەکی گشتی لە ئەنجامی چەند قەیرانێکەوە هاتووە، کە بەهۆیەوە بە " خوودەکەی تریان" ئاشنا بوون.

جۆن بونیان گەشتی حاجیانی نووسیوە، کە یەکێکە لە باشترین کارە ئەدەبیەکانی زمانی ئینگلیزی، دوای ئەوەی خرایە زیندانەوە و بە توندی سزادرا، بە هۆی بۆچوونیەوە دەربارەی ئایین.

ئۆ. هێنری بلیمەتی خەوتووی ناو مێشکی دۆزیەوە، کاتێك دووچاری بەدبەختیەکی مەزن بوو و لە زیندانی تاکەکەسی زیندانی کرا لە کۆلۆمبۆس، ئۆهیۆ، ناچارکرا بە هۆی بەدبەختیەوە، هەتا لەگەڵ "خوودەکەی تریدا" ئاشنا بێت و ئەندێشەی بەکار بهێنێت. بۆی دەرکەوت کە نووسەرێکی مەزنە لەبری تاوانبارێکی بێ بەخت و خەمبار. شێوازەکانی ژیان سەیر و جۆراوجۆن، وە هێشتا شێوازەکانی زیرەکی ناکۆتا سەیرترن، کە بەهۆیەوە خەڵکی ناچار دەکرێن بە نێو هەموو جۆرەکانی سزاداندا بڕۆن بەرلەوەی مێشکی خۆیان و توانایان بۆ دروستکردنی بیرۆکەی بەسوود بە هۆی ئەندێشەیانەوە بدۆزنەوە.

ئەدیسۆن، مەزنترین زانا و داهێنەری دونیا، بێ لانەیەك بوو کە لەسەر تەلەگراف کاری دەکرد، بێ شومار شکستی هێنا بەرلەوەی ئەو بلیمەتیە بدۆزێتەوە کە لە مێشکیدا خەوتبوو.

چارلس دیکنز بە لێدانی ناونیشان لەسەر قوری دەستی پێکرد، تراژیدیای یەکەم خۆشەویستی قوڵایی ڕۆحی سمی و گۆڕی بە یەکێك لە مەزنترین نووسەرە ڕاستەقینەکانی دونیا. ئەو تراژیدیایە، سەرەتا دەیڤد کۆپەرفیلدی بەرهەمهێنا، دواتر سەرکەوتنی کارەکانی تری کە دونیایەکی باشتر و دەوڵەمەندتری بۆ ئەو کەسانە دروستکرد کە کتێبەکانیان خوێندەوە. نائومێدبوون لە پەیوەندی خۆشەویستی، بە گشتی کاریگەری دەکاتە سەر پیاوان و ڕاپێچیان دەکات بۆ خواردنەوە و ژنانییش بەرەو ڕووخان" ئەمەش لەبەرئەوەی زۆربەی خەڵکی هەرگیز هونەری گۆڕینی بەهێزترین سۆزیان بۆ خەونگەلێکی سروشت دامەزراو فێرنابن.

هێلین کێلەر کەڕ و لاڵ و کوێر بوو ماوەیەک دوای لەدایکبوونی. سەرەڕایی بەدبەختیە گەورەکەی، نەمرانە ناوی خۆی لە لاپەرەکانی مێژووی مەزنەکاندا نووسیەوە. تەواوی ژیانی بووە بەڵگەیەک کە هەرگیز هیچ کەسێک شکست ناهێنێت مەگەر ئەوەی شکست وەک ڕاستییەک پەسەند بکات.

ڕۆبێرت بورنس کوڕێژگەیەکی لادێی نەخوێندەوار بوو، بە هەژاری نەفرەتی لێکراوبوو، بە مەستی و سەرخۆشی گەورە بوو. بە هۆی ژیانی ئەوەوە دونیا باشتر بوو، چونکە بیرۆکەی قەشەنگی لە شیعردا نەخشاند، بەو جۆرە دڕکێکی هەڵکەند و گوڵێکی لە جێگەدا ڕواند.

بوکەر ت. واشنتۆن بە کۆیلەی لەدایکبوو، بەهۆی ڕەگەز و ڕەنگەوە لە پەلوپۆ خرا. لەبەرئەوەی دڵفراون و مێشک کراوە بوو لە هەموو کات و لەسەر هەموو بابەتێک، وە خەونبینێکش بوو. بە باشی کاریگەری خۆی لەسەر تەواوی ڕەگەزەکە بەجێهێشت.

بتهۆڤن کەڕ بوو، میلتۆن نابینا بوو، بەڵام ناوەکانیان هەتا کۆتایی کات دەمێنێتەوە، چونکە خەونیان بینی و خەونەکانیان گۆڕی بۆ بیرۆکەگەلی ڕێکخراو.

بەرلەوەی بچینە سەر بەشی دواتر، لە هزرتدا ئاگری هیوا، باوەڕ، بوێری و دڵفراوانی داگیرسێنەرەوە. ئەگەر ئەم دۆخە هزریانەت هەبێت، لەگەڵ زانیاری کرداری ئەو بنەمایانەی باسکران، هەموو ئەوەی پێویستە بۆت دێت، کاتێک کە ئامادە بوویت بۆی. با ئیمیرسۆن بەم قسەیە بیرۆکەکەی خۆی بڵێت، " هەموو پەندێک، هەموو کتێبێک، هەموو وشەیەکی لاوەکی کە هی تۆیە بۆ یارمەتی و دڵخۆشی بە دڵنیایەوە دەگەڕێتەوەماڵەوە

لەڕێی ڕاڕەوە کراوە و پێچاوپێچەکانەوە. هەموو هاوڕێیەک کە سەرسامی ویست و ئیرادەت نییە، بەڵکو بێزوو بە ڕۆحە ناسک و مەزنەکەتەوە دەکات. کە لە ئامێزیدا دەتهێڵێتەوە".

جیاوازیەک هەیە لە نێوان خۆزگە خواستن بۆ شتێك و ئامادە بوون بۆ وەرگرتنی شتێك. هیچ کەسێك ئامادە نابێت بۆ شتێك، هەتا باوەڕ بەوە نەهێنێت کە دەتوانێت بەدەستی بهێنێت. دۆخی هزری دەبێت باوەڕ بێت، نەك هیوا یان خۆزگەیەکی سادە. مێشك کراوەیی هۆکارێکی گرنگە بۆ باوەڕ. مێشکی داخراو سروشی ئیمان و بوێری و باوەڕی پێناگات.

لەبیرت بێت، ئامانجی بەرز لە ژیاندا هەوڵێکی زیاتری ناوێت، بۆ داواکردنی فرەیی و خۆشگوزەرانی، بەراورد بە پەسەند کردنی هەژاری و ناسۆر. شاعیرێکی مەزن ئەم ڕاستییە گەردوونییەی بە چاکی لەم دێڕانەدا گەیاندووە.

"بۆ فلسێك لەگەڵ ژیاندا سەودام کرد،
ژیانیش هیچ زیاتری نەدامێ،
هەرچەندە ئێواران دەپاڕامەوە
کاتێك خەزێنە کەمەکەم دەژمارد"
چونکە ژیان خاوەنکارێکی دادپەروەرە،
ئەوەت پێدەبەخشێت کە داوات کردووە،
بەڵام هەر کە کرێکەت بۆ جێگیرکرا،
دەبێت بەرگەی ئەرکەکە بگریت.
کارم بۆ خاوەنکارێکی سادە کرد،
تەنها بۆ ئەوەی فێربم، ئازار بچێژم،

وە هەر کرێیەکم لە ژیان داوا کردبێت.
ژیان خۆنەویستانە پێی بەخشیوم".

ئارەزوو گرەو لە دایکە سروشت دەباتەوە

وەك خاڵی چەقی گونجاو بۆ ئەم بەشە، دەمەوێت یەکێك لە نائاساییترین ئەو کەسانە بناسێنم کە هەتا ئێستا ناسیومن. بۆ یەکەمجار بەر لە بیست و چوار ساڵ لەمەوبەر بینیم، چەند خولەکێك دوای ئەوەی لەدایکبوو. هاتە دونیاوە بە بێ ئەوەی هیچ نیشانەیەکی هەبوونی گوێچکەی پێوە بێت، وە دکتۆرەکە دوای ئەوەی ناچارکرا ددانی پێدانا کە ڕەنگە منداڵەکە بۆ تەواوی ژیانی کەڕ و لال بێت.

من بەرامبەر بۆچوونی دکتۆرەکە وەستامەوە. مافم هەبوو کە ئەوە بکەم، من باوکی منداڵەکە بووم. منیش گەیشتمە بڕیارێك و بۆچوونی خۆمم هەبوو، بەڵام بە بێدەنگی گوزارشتم لێکرد، لە قوڵایی نهێنی دڵمدا. بڕیارمدا کە کوڕەکەم دەبیستێت و قسە دەکات. سروشت دەتوانێت منداڵێکم بە بێ گوێچکە بۆ بنێرێت، بەڵام سروشت ناتوانێت قایلم بکات بە پەسەندنکردنی ڕاستەقینەیی ئەو ئازار و ئەشکەنجەیە.

لە هزری خۆمدا دەمزانی کە کوڕەکەم دەبیستێت و قسەش دەکات. چۆن؟ دڵنیابووم کە دەبێت ڕێگایەك هەبێت، دەشمزانی کە دەیدۆزمەوە. بیرم لە وشەکانی ئیمرسۆنی نەمر دەکردەوە، " ڕەوتی هەموو شتەکان بە جۆرێکە کە فێری باوەڕمان بکات. تەنها پێویستە گوێڕایەڵ بین. ڕێنوێنی هەیە بۆ هەریەکەمان، وە ئەگەر بە هێوری گوێبگرین، دەکرێت گوێمان لە وشە ڕاستەکە بێت".

وشه ڕاستەکە؟ ئارەزووە! زیاتر لە هەر شتێکی تر، ئارەزووم کرد کە کوڕەکەم کەڕ و لاڵ نەبێت، لەو ئارەزوو هەرگیز پەشیمان نەبووم، تەنانەت بۆ چرکەیەکیش.

چەندین ساڵ لەمەوبەر، ئەمەم نووسیوە، " تاکە سنووردانان ئەوانەن کە لە هزری خۆماندا دامانناون." بۆ یەکەمجار تێڕامام کە داخۆ ئەو قسەیە ڕاستە. لە جێخەوەکەی بەردەمم منداڵێکی تازە لەدایکبوو ڕاکشابوو، بە بێ ئەندامی سروشتی بیستن. هەرچەندە ڕەنگە ببیستێت و قسە بکات، بەڵام ڕوونە کە بۆ تەواوی ژیانی شێوەی شێواو دەبێت. گومانی تێدا نییە ئەمە سنووردانانێك نییە کە ئەم منداڵە لە هزریدا جێگیری کردبێت.

دەمتوانی دەربارەی ئەوە چی بکەم؟ بە جۆرێك ڕێگەیەك دەدۆزمەوە بۆ گوێزانەوەی ئارەزووی سوتێنەری خۆم دەربارەی شێوازەکانی گەیاندنی دەنگ بە مێشك بە بێ یارمەتی گوێیەکان بۆ هزری منداڵەکە. هەر هێندەی منداڵەکە ئەوەندە گەورە بوو کە هاوکارم بێت، هێندە بە تەواوی هزری پڕ دەکەم لە ئارەزووی سوتێنەر بۆ بیستن، کە سروشت بە میتۆدەکانی خۆی بیگۆڕێت بۆ ڕاستییەکی بەرجەستە.

هەموو ئەو بیرکردنەوەیە لە نێو هزری خۆمدا ڕوویدا، بەڵام بۆ هیچ کەسێکم باس نەکرد. هەموو ڕۆژێك ئەو بەڵێنەم نوێدەکردەوە کە بەخۆمدابوو. کە کوڕێکی کەڕ و لاڵ پەسەند ناکەم.

کە گەورەتر بوو و درکی بە شتەکانی دەوروبەری کرد، سەرنجماندا بە ڕێژەیەکی کەم توانای بیستنی هەیە. کاتێك گەیشتە ئەو تەمەنەی کە بە گشتی منداڵان دەست دەکەن بە قسەکردن، هیچ هەوڵێکی قسەکردنی نەدا، بەڵام بەهۆی کردارەکانیەوە دەیتوانی بڵێت کە بەحاڵ دەتوانێت

گوێی لە هەندێك دەنگی دیاریکراو بێت. ئەوە هەموو شتێك بوو کە دەمویست بیزانم! باوەڕم هێنا مادام دەتوانێت ببیستێت، تەنانەت بە ئاستەمیش، ڕەنگە بتوانێت توانای بیستنی گەشە پێبدات. دواتر شتێك ڕوویدا کە هیوای پێبەخشیم. لە سەرچاوەیەکی تەواو چاوەڕواننەکراوە هات.

ڤیکترۆلایەکمان کڕی، کاتێك منداڵەکە بۆ یەکەمجار گوێی لە میوزیك بوو، تووشی حاڵەتی مەستی بوو، هەر زوو لەگەڵ ئامێرەکەدا ڕاهات. هەر زوو ئارەزووی بۆ هەندێك قاوانی دیاریکراو دەرخست، لە نێوانیادا، " ئەوە ڕێگەیەکی درێژە بەرەو تیپەری." جارێکیان، ئەو بەشەی لەسەریەك لێدایەوە، بۆ نزیکەی دوو کاتژێر، لەبەردەمی ڤیکترۆلاکە وەستابوو و ددانەکانی لە لێواری سندوقەکە گیر کردبوو. گرنگی ئەم خوو خووە داڕێژراوەیمان بۆ ڕوون نەبۆوە هەتا چەندین ساڵ دواتر، چونکە هەرگیز دەربارەی شێوازی " گوێزانەوەی ئێسکی" هیچمان نەبیستبوو.

کەمێك دوای ئەوەی خوی بە ڤیکترۆلاکەوە گرت، بۆم دەرکەوت کە دەتوانێت بە ڕوونی گوێی لێم بێت کاتێك قسە دەکەم و لێوەکانم بە ئێسکی پشت گوێچکەیەوە، یان بنکی مێشکیەوە دەنوسێنم. ئەم دۆزینەوانە پێویستی دۆزینەوەی نێوەندێکی تێمدا دروست کرد کە بەهۆیەوە دەستمکرد بە ڕاستیکردنی ئارەزووی سوتێنەرم بۆ یارمەتیدانی کوڕەکەم هەتا گەشە بە بیستن و قسەکردن بدات. هەتا ئەو کاتە چەند وشەیەکی دیاریکراوی دەردەبڕی. ڕووکاری بابەتە لە هیوا بەدەر بوو، بەڵام ئارەزوویەکی پاڵپشت بە باوەڕ هیچ وشەگەلێکی وەك مەحاڵ نازانێت.

به ڕەچاوکردنی ئەوەی کە دەتوانێ گوێی لێم بێت، یەکسەر دەستمکرد بە گواستنەوەی ئارەزووی بیستن و قسەکردن بۆ هزری. هەر زوو بۆم دەرکەوت کە منداڵەکە چێژ لە چیرۆکەکانی کاتی خەوتن وەردەگرێت، بۆیە دەست بەکار بووم، چیرۆککەلێکم بۆ دروست کرد کە پشت بەخۆبەستن، ئەندێشە و ئارەزوویەکی بەهێز بۆ بیستن و بوون بە کەسێکی ئاسایی تێدا گەشە پێبدات

چیرۆکێك هەبوو بە دیاریکراوی کە هەر جارێك دەمگێڕایەوە، جەختمدەکردەوە لە پێدانی چەند ڕەنگپێدانێکی نوێی درامی. بۆ ئەوە دروستم کردبوو کە لە هزردا ئەوە جێگیر بکەم کە ناڕەحەتیەکەی قەرز و زیان نییە، بەڵکو سەرمایەیەکی بە نرخە. سەرباری ئەو ڕاستییەی کە لێکۆڵینەوەم لە هەر ڕێبازێکی فەلسەفی کردبێت بە ڕوونی ئەوەی نیشانداوە کە هەر ناڕاحەتی و بەدبەختیەك تۆوی سوود و خۆشبەختی لەگەڵ خۆیدا هەڵگرتووە، بەڵام دەبێت ددان بەوەدا بنێم کە بچوکرین بیرۆکەم نەبوو دەربارەی ئەوەی کە چۆن ناڕەحەتیەکی ئاوا دەکرێت ببێتە سەرمایە. هەرچەندە، بەردەوامیش بووم لە تێوەپێچانی ئەو فەلسەفەیە لە چیرۆکەکانی کاتی خەو، بەهیوای ئەوەی کاتێك بێت کە هەندێك پلان دابنێت کە بە هۆیەوە کەمئەندامیەکەی بتوانێت بچێتە خزمەتی ئامانجێکی بەسوود.

ژیری بە ڕوونی پێیگووتم کە هیچ قەرەبووکەرەوەیەکی قایلکەر بوونی نییە بۆ جێگرتنەوەی نەبوونی گوێچکەکان و ئەندامی سروشتی بیستن. ئارەزوویەکی پاڵپشت بە بڕوا، ژیری خستە لاوە و ئیلهامی پێدام کە بەردەوامبم.

پرسیاری لە هیچ لەو شتانە نەکرد کە بۆم باسدەکرد، ئەو بیرۆکەیەم پێ فرۆشت کە قازانجێك جیاوازی هەیە بەسەر برا گەورەکەیدا، وە ئەو قازانجە بە چەندین شێوە خۆی دەردەخات، بۆ وێنە، مامۆستاکانی خوێندنگا سەرنج دەدەن کە هیچ گوێچکەیەکی نییە، وە بەهۆی ئەمەوە، بایاخێکی تایبەتی پێدەدەن و بە ئەوپەری سۆز و میهرەبانەوە مامەڵەی لەگەڵ دەکەن. هەمیشە وایان دەکرد، دایکی ئەوەی ڕێکدەخست، بە سەردانیکردنی مامۆستاکان و ڕێککەوتن لەگەڵیاندا کە بایاخێکی زیاتری پێبدەن. هەروەها ئەو بیرۆکەیەشم پێفرۆشت، کە کاتێك هێندە گەورە بوو کە بتوانێت ڕۆژنامە بفرۆشێت، (برا گەورەکەی پێشتر ببووە بازرگانی ڕۆژنامە)، پێمگووت کە لە چاو برا گەورەکەیدا قازانجێکی باشتر دەکات، بەهۆی ئەوەی کە خەڵکی پارەی زیاتر دەدەن بە شمەکەکانی، چونکە دەتوانن ئەوە ببینن کە کوڕێکی زیرەك و تێکۆشەرە، سەرباری ئەو ڕاستییەی کە هیچ گوێچکەیەکی نییە.

تێبینی ئەوەمان دەکرد کە وردە وەدە بیستنی منداڵەکە باشتر دەبوو. لەوەش زیاتر، بچوکترین نیازی خۆخواەدنەوەی نەبوو بە هۆی کەمئەندامیەکەیەوە. کاتێك نزیکەی حەوت ساڵان بوو، یەکەم بەڵگەی پیشاندا کە میتۆدی هزر بەرنامەڕێژکرنەکەی بەرهەمی هەیە. بۆ چەندین مانگ پاڕایەوە کە مافی رۆشتنی ڕۆژنامەی پێبدەین، بەڵام دایکی مۆڵەتی پێنەدا. لەوە دەترسا کە کەڕیەکەی زیانی لێ بدات گەر بە تەنها بچێتە سەر شەقام.

لە کۆتایدا، خۆی باباەتەکەی لە ئەستۆ گرت، دوواینیوەڕۆیەك، کاتێك لەگەڵ خزمەتکارەکاندا بە تەنها لەماڵەوە بوو، بەسەر پەنجەرەی ژووری

نانخوارندا سەرکەوت و خۆی هەڵدایە سەر زەویەکەی دەرەوە. شەش سەنتی وەك سەرمایە لە پێڵاودروستاکەری گەڕەکەکە وەرگرتبوو. لە ڕۆژنامەدا وەبەرهێنانی پێکردبوو، ڕۆژنامەکانی فرۆشتبوو، دووبارە وەبەرهێنانی تێدا کردبۆوە، بەردەوام ئەمەی دووبارە کردبۆوە هەتا درەنگانێکی ئێوارە. دوای هاوسەنگکردنی پارەکانی و دانەوەی ئەو شەش سەنتەی لە بانکەونەکەی وەریگرتبوو، چل و دوو سەنتی قازانج کردبوو. کاتێك ئەو شەوە گەڕاینەوە ماڵ، بە خەوتووی لە جێخەوەکەیدا بینیمانەوە، پارەکەیە بە توندی لە دەستیدا گوشیبوو.

دایکی دەستەکانی کردەوە، پارە وردەکانی دەرهێنا و گریا. لە چاو هەر شتێکی تردا گریان بەسەر یەکەم سەرکەوتنی کوڕەکەیدا ناپەیوەندیدارتر بوو! کاردانەوەی من پێچەوانەکەی بوو. لە دڵەوە قاقا پێکەنینم، چونکە دەمزانی هەوڵەکانم بۆ چاندنی خووی باوەڕبەخۆبوون سەرکەوتووبووە.

دایکی یەکەم سەرکێشی کوڕە کەڕ و لاڵە بچوکەکەی بینی کە چۆنە دەرەوە بۆ سەر شەقامەکان و ژیانی خۆی خستۆتە مەترسیەوە بۆ بەدەستهێنانی پارە. من پیاوێکی بچووکی ئازا، بەرزخواز و پشت بەخۆبەستوم بینی کە سەت پلە گۆڕابوو، چونکە سەربەخۆ و بێ پاڵپشت بازرگانی کردبوو و سەرکەوتوو ببوو. ئەو سەودایە منی خۆشحاڵکرد، چونکە دەمزانی ئەوە بەڵگەیەك کە خاوەنی سیفەتی بەرهەمداریە و بۆ تەواوی ژیانی لەگەڵیدا دەمێنێتەوە.

ڕووداوەکانی دواتر ڕاستی ئەوەی سەلماند. کاتێك برا گەورەکەی شتێکی دەویست، لەسەر ئەرزەکە ڕادەکشا، قاچەکانی لە هەوادا ڕادەوەشاند و دەگریا هەتا بەدەستی دەهێنا. کاتێك کە " کوڕە بچوکەکە کەڕەکە"

شتێکی دەویست، پلانی بۆ دۆزینەوەی شێوازێك دادەنا هەتا پارەی پێ پەیدا بکات، دواتر بەو پارەیە خۆی بیکڕێت. هێشتا بەو پلانە کار دەکات!

لە ڕاستیدا، کوڕەکەی خۆم فێری کردم کە کەمئەندامەکان دەکرێت ببنە یەکەم پلیکانە بۆ کەسێك کە بیەوێت بەرەو ئامانجێکی بەنرخ سەرکەوێت، مەگەر ئەوەی وەك بەربەست یان پەسەندی بکەن یان وەك بانگەشەیەك بەکاریبهێنن.

کوڕە بچووکە کەڕەکە پۆلەکانی سەرەتایی، ئامادەیی و زانکۆی تەواو کرد بە بێ ئەوەی بتوانێت گوێی لە مامۆستاکانی بێت، جگە لەو کاتانەی بە دەنگی بەرز هاواریان دەکرد لە مەودایەکی نزیکەوە. نەچووە خوێندنگایەکی تایبەت بە کەڕەکان. مۆڵەتی فێربوونی زمانی ئاماژەمان پێنەدا. بیرمان لەوە دەکردەوە کە ژیانێکی ئاسایی بژی و لەگەڵ منداڵانی ئاسایدا تێکەڵاو بێت، وە سوور بووین لەسەر ئەو بڕیارە، هەرچەندە بووە هۆی چەندین جار مشتومڕ لەگەڵ فەرمانبەرانی خوێندنگاکە.

لە کاتێکدا لە ئامادەیی بوو، یاریدەدەری بیستنی کارەبایی تاقیکردەوە، بەڵام هیچ سوودێکی نەبوو" بە بڕوای ئێمە بەهۆی ئەو حاڵەتەوە بوو کە لە لایەن د. ج. گۆردۆن ویلسۆنی شیکاگۆوە دۆزرایەوە کاتێك منداڵەکە شەش ساڵان بوو، کاتێك نەشتەرگەری بۆ لایەکی سەری منداڵەکە کرد و بۆی دەرکەوت کە هیچ نیشانەیەکی هەبوونی ئەندامی سروشتی بیستن نییە. لە هەفتەی کۆتایی زانکۆیدا، (هەژدە ساڵ دوای نەشتەرگەریەکە.) شتێك ڕوویدا کە بووە خاڵی وەرچەرخان لە ژیانیدا.

هەرچەندە ڕەنگە وەك هەڵێکی سادە دەرکەوێت، بووە خاوەنی ئامێرێکی
ئیکەی بیستنی کارەبایی، کە وەك تاقیکردنەوە بۆی نێردرا بوو. خاوە
خاوی کرد لە تاقیکردنەوەیدا، بە هۆی بێهیوابوونی لە ئامێرێکی
هاوشێوە. لە کۆتایدا ئامێرەکەی هەڵگرت و سارد و سڕ و بێباکانە
خستیە سەری و پاتریەکەی بەگەرخست و ئۆه! وەك ئەوەی تەلیسمی
جادووی بەرکەوتبێت، ئارەزووەکەی ژیانی بۆ بیستنی ئاسایی بووە
ڕاستی! بۆ یەکەمین جار لە ژیانیدا بە شێوەیەکی کرداری وەك هەر
مرۆڤێکی ئاسایی دەیتوانی ببیستێت. " خودا بە شێوازگەلی ڕازدار کار
دەکات، سەیر و سەمەرەکانی دەکەونە کار".

شادمان بە بە ئەو دونیا گۆڕاوەی لە ڕێی ئەو ئامێرەوە دروست بوو،
ڕایکرد بۆ تەلەفونەکە، پەیوەندی بە دایکیەوە کرد و بە باشی توانی
گوێی لێ بێت. ڕۆژی دواتر بە ڕوونی گوێی لە دەنگی پرۆفیسۆرەکانی
زانکۆی بوو، بۆ یەکەمجار لە ژیانیدا!، پێشتر تەنها کاتێك دەیتوانی
گوێی لە دەنگیان بێت کە هاواریان دەکرد، لە مەودایەکی نزیکەوە.
دەنگی ڕادیۆکەی دەبیست، دەنگی فیلمەکانی دەبیست.بۆ یەکەمجار لە
ژیانیدا، دەیتوانی بە دڵی خۆی لەگەڵ خەڵکانی تر گفتوگۆ بکات، بە بێ
ئەوەی پێویست بکات بە دەنگی بەرز قسە بکەن. لە ڕاستیدا ببووە
خاوەنی دونیایەکی گۆڕاو. هەڵەی سروشتمان ڕەتکردبۆوە، وە بە
ئارەزوویەکی بەرهەڵستکارانەوە، سروشتمان ڕازی کرد هەڵەکەی ڕاست
بکاتەوە، لە ڕێی تاکە ئامڕازی کرداری بەردەستەوە.

ئارەزوو دەستیکرد بە پێدانی پارەی پشکەکانی، بەلأم سەرکەوتنەکە هێشتا تەواو نەبووە. هێشتا کوڕەکە دەبێت شێوازێکی ڕوون و کرداری بدۆزێتەوە بۆ گۆڕینی کەمئەندامیەکەی بە سەرمایەیەکی شایستە.

بە بیّ درککردنێکی ڕاستەقینە بە گرنگی ئەوەی کە چی بەدەستهێناوە، سەر مەست بەو دونیا نوێیە دەنگیەی دۆزیبویەوە، نامەیەکی بۆ دروستاکەری ئامرازی بیستنەکە نووسی، بە پەرۆشەوە و شێلگیرانە باسی ئەزموونی خۆی کردبوو. شتێك لە نامەکەدا" شتێك کە ڕەنگە لە نێو دێڕەکاندا نەنووسرابێت، بەلأم لە پشتیانەوە بووبێت" بووە هۆی ئەوەی کۆمپانیاکە بانگهێشتی بکەن بۆ نیۆرك. کاتێك گەیشتە ئەویّ، بە نێو کارگەکەدا گەڕا، وە لە کاتێکدا لەگەڵ ئەندازیاری سەرەکی قسەی دەکرد و باسی دونیا گۆڕاوەکەی بۆ دەکرد، دڵەخورپەیەك، بیرۆکەیەك یان ئیلهامێك هاتە هزرییەوە کە خۆزگەت دەخواست بۆی بێت. ئەو ترپەی بیرکردنەوەیە بوو کە کەمئەندامیەکەی بۆ سەرمایە گۆڕی، لە چارەی نووسرابوو کە هەم لە پارە و هەمیش لە بەختەوەری بەشی هەزاران کەس بدات.

پوختە و کرۆکی ئەو ترپە بیرەی بۆی هات ئەمە بوو: بە هزریدا هات کە ڕەنگە هاوکاری ملیۆنان کەسی کەڕ بکات کە ژیانیان تێپەر دەکەن بە بیّ ئەوەی سوود لە ئامێری بیستن وەربگرن، ئەگەر بتوانێت ڕێگایەك بدۆزێتەوە بۆ گێڕانەوەی چیرۆکی دونیا گۆڕاوەکەی.

لەو ساوە بڕیاریدا کە ئەوەندەی ماویەتی لە ژیاندا تەرخانی بکات بۆ بەخشینی خزمەتی بەسوود بە نابیستان.

یەك مانگی تەواو، لێکۆڵینەوەیەکی چڕ و پڕی کرد، لەو ماوەیەدا ل تەواوی سیستەمی بازاڕگەری دروستکاری ئامێری بیستنەکەی کۆڵیەوە، وە شێواز و ئامرازی دۆزیەوە بۆ پەیوەندیگرتن لەگەڵ تەواوی نابیستانی دونیا بە مەبستی ئەوەی هاوبەشی بە چیرۆکی دونیا گۆڕاوەکەی خۆی بکات لەگەڵیاندا کە تازە دۆزیبویەوە. کاتێك ئەمە تەواو بوو، دەستیکرد بە نووسینی پلانێکی دوو ساڵی، لەسەر بنەمای دۆزینەوە تازەکەی. کاتێك پلانەکەی پێشکەشی کۆمپانیاکە کرد، ڕاستەوخۆ پۆستێکی پێبەخشرا، بە مەبەستی بەدیهێنانی ئامانجەکانی.

خەونەکەی بچووك بوو، کاتێك چووە سەر کار، ل چارەی نووسرا کە هیوا و خۆشی کرداری بۆ هەزاران نابیست بهێنێت، کە بەبێ یارمەتی ئەو، هەتا مردن نابیستیان بەسەردا دەسەپێنرا.

ماوەیەکی کەم دوای ئەوەی بووە هاوکاری دروستکاری یاریدەدەری بیستنەکەی، منی بۆ کلاسێك بانگهێشت کرد کە لە لایەن کۆمپانیاکەوە ڕێکخرابوو، بە مەبەستی فێرکردنی بیستن و قسەکردن بە کەڕ و لاڵەکان. هەرگیز ئەو جۆرە خوێندن و پەروەردەیەم نەبینیبوو، هەر بۆیە سەردانی کلاسەکەم کرد. گوماندار بەڵام هیوادار بووم کە کاتەکەم بە فیڕۆ نەڕۆیشتبێت. لێرە بەرجەستەبوونێکم بینی کە ڕوانینێکی مەزنی پێدام لە هەمبەر ئەوەی کە چیم کردووە بۆ دەرخستن و بە چالاك هێشتنەوەی ئارەزوو بۆ بیستنی ئاسایی لە هزری کوڕەکەمدا. کەڕ و لاڵەکانم دەبینی کە بەڕاستی فێری بیستن و قسە کردن دەکران، لە ڕێگەی جێبەجێکردنی هەمان ئەو بنەمایەوە کە من بەکارمهێنا، زیاتر لە بیست ساڵ لەمەوبەر، بۆ ڕزگارکردنی کوڕەکەم لە نابیستیەکی بێدەنگ!

بەو جۆرە، لە ڕێگەی هەندێ خولانەوەی سەیری خلۆکەی چارەنووسەوە، من و بلەیری کوڕم، لە چارەمان نووسرا هاوکار بین لە ڕاستکردنەوەی نابیستی بۆ ئەوانەی هێشتا لەدایکنەبوون، چونکە هێندەی بزانم ئێمە تەنها کەسانێکی زیندوو بوین، کە بە دڵنیایەوە ئەو ڕاستییەمان سەلماند کە دەکرێت نابیستی ڕاستبکرێتەوە هەتا ئاستی گێڕانەوەی ژیانی ئاسایی بۆ ئەو کەسانەی پێوەی دەناڵێنن. بۆ کەسێك ئەنجامدراوە، بۆ ئەوانی تریش ئەنجام دەدرێت.

هیچ گومانێکم نییە کە بلەیر بۆ تەواوی ژیانی کەڕ و لاڵ دەبوو، ئەگەر من و دایکی هزریمان بەو شێوەیە ڕانەهێنایە کە کردمان. ئەو دکتۆرەی لە کاتی لەدایکبوونیدا ئامادە بوو بە متمانەبەخۆبوونەوە پێی گووتین، کە ڕەنگە منداڵەکە هەرگیز نەبیستێت و قسە نەکات. چەند هەفتەیەك لەمەوبەر، د. ئیرڤینگ ورهێس، تایبەتمەندێکی بەناوبانگ لەو بوارەدا، زۆر بە وردی پشکنینی بۆ بلەیر کرد. سەرسام بوو کاتێك بۆی دەرەوت کە چۆن ئێستا بلەیری کوڕم بە باشی دەتوانێت ببیستێت و قسە بکات، هەروەها گوتی کە پشکنینەکەی ئەوەی دەرخستووە کە " لە ڕووی تیۆریەوە، کوڕەکە هەر نەدەبوو بتوانێت قسە بکات و ببیستێت." بەلام کوڕەکە دەتوانێت ببیستێت، سەرباری ئەو ڕاستییەی کە تیشکی ئێکس ئەوەی پیشانداوە کە هیچ دەرچەیەك لە کەللەیدا بوونی نییە، لە شوێنەی کە دەبوو گوێچکەکانی لێ بێت.

کاتێك ئارەزووی بیستن و قسەکردن، ژیان وەك کەسێکی ئاساییم لە هزریدا چاند، لەگەڵیدا هەندێك کاریگەری سەیر پەیدابوو کە وای لە سروشت کرد ببێتە پرد و کەنداوی بێدەنگی نێوان مێشکی و جیهانی

دەرەوە کورت بکاتەوە. بە چەند ئامرزگەلێکە کە زیرەکترین تایبەتمەندی پزیشکی ناتوانێت ڕوونی بکاتەوە. دەبێتە کوفر بۆ من تەنانەت ئەگەر بۆچوونی خۆشم دەربڕم دەربارەی ئەوەی کە چۆن سروشت ئەم پەرچوەی خولقاند. مایەی لێخۆشبوون نییە ئەگەر ئەوەی دەیزانم دەربارەی ئەو بەشە خۆنەویستانەیەی کە لەو ئەزموونە سەیرە بەدەستمهێنا بۆ دنیای نەگێڕمەوە. ئەوە ئەرکی منە و مایەیی شانازیمە باسی ئەوە بکەم کە بڕوام پێیەتی، بە بێ هیچ هۆکارێك، هیچ شتێك مەحاڵ نییە بۆ ئەو کەسەی کە ئارزووەکەی بە باوەڕێك پاڵپشت کردووە. بە دڵنیایەوە ئارەزووی سوتێنەر شێوزگەلی تاکتیکی خۆی هەیە بۆ خۆگۆڕین و وەرگرتنی شێوەیەکی بەرجەستەی شایستە. بلەیر ئارەزووی بیستنی ئاسایی کرد" ئێستاش بە دەستی هێناوە! بە کەمئەندامییەکەوە لە دایکبوو کە ڕەنگە زۆر بە ئاسانی کەسێك بنێرێتە سەر شەقامەکان کە ئارەزوویەکی ناڕوونتری هەبێت بە دەستەیەك پێنوس و کوپێکی تەنەکەوە. ئێستا ئەو کەمئەندامیە بەڵێنیداوە کە وەك نێوەندێك خزمەت بکات کە بە هۆیەوە کوڕەکەم خزمەتگوزاری بەسوود پێشکەشی ملیۆنان نابیست بکات، هەروەها هەلی کاری شایستە و لە ڕووی دارایەوە باشی بۆ تەواوی ژیانی بۆ دابین بکات.

ئەو " درۆ سپییە" بچووکانەی لە هزریدا ناشتم کاتێك کە منداڵ بوو، بە ئاڕاستەکردنی بەوەی باوەڕ بەوە بهێنێت کە کەمئەندامیەکەی دەبێتە سەرمایەیەك مەزن، کە دەتوانێت سەرمایەی پێ بەگەڕ بخات، کاری خۆی کرد. لە ڕاستیدا، هیچ شتێك بوونی نییە، لە ڕاست و چەوت، باوەڕ هاوڕێ لەگەڵ ئارەزوویەکی سوتێنەردا نەتوانێت بە ڕاستی. ئەم تایبەتمەندیانە

خۆڕاییە بۆ هەموو کەس. لە هەموو ئەزموونەکانمدا لەگەڵ ئەو ژن و پیاوانەی کە کێشەی کەسیان هەبووە. هەرگیز تاکە کەسێکم نەگرتۆتە دەست کە بە ڕوونیەکی زیاتر هێزی ئارەزووی پیشان دابێت. زۆر جار نووسەران هەڵە دەکەن لە نووسین لەسەر بابەتگەلێك کە تەنها زانیاریەکی سەرەتایی یان ڕووکەشانەیان لەسەری هەیە. ئەوە ە بەختی باشی منە کە شانازی تاقیکردنەوەی ڕەوایەتی هێزی ئارەزووم هەبووە، بەهۆی کەمئەندامیەتی کوڕەکەی خۆمەوە. ڕەنگە لە کاتی گونجاوی خۆیدا بووبێت کە ئەزموونەکە بەو جۆرە بوو کە ڕوویدا، چونکە بە دڵنیایەوە هیچ کەسێك لەو باشتر ئامادە نەبوو، بۆ خزمەت کردن وەك نموونەیەك بۆ ئەوەی کە چی ڕوودەدا ئەگەر ئارەزوو بخرێتە ژێر تاقیکاریەوە. ئەگەر دایکە سروشت بۆ ئارەزووی ویست بچەمێتەوە، ئایا لۆژیکیە کە مرۆگەلی سادە و ساکار ئارەزوویەکی سووتێنەر خەفە بکەن؟

هێزی هزری مرۆڤ سەیر و نەخەملێنراوە! ئێمە لەو میتۆدە تێناگەین کە بەهۆیەوە هەموو بارودۆخێك، هەموو تاکێکێك، هەموو شتێکی بەرجەستە کە دەستی پێیبگات، وەك ئامرازێك بەکاردەهێنێت بۆ گۆڕینی ئارەزوو بۆ هاوتا بەرجەستەکەی. ڕەنگە زانست ئەو ڕازە ئاشکرا بکات. ئارەزووی بیستن و قسەکردنی ئاساییم وەك هەر مرۆڤێکی ئاسایی لە هزری کوڕەکەمدا ناشت. ئێستا ئەو ئارەزووە بۆتە ڕاستی. لە هزریدا ئەوەم چاند کە مەزنترین کەمئەندامی خۆی بۆ مەزنترین سەرمایە بگۆڕێت. ئەو ئارەزووە خۆی دەرخست و بووە ڕاستی. ئەو شێوازەی بە هۆیەوە ئەم دەرئەنجامە سەرسوڕهێنەرە بەدەست هات باسکردنی هێندە سەخت نییە. پێکدێت لە سێ ڕاستی زۆر ڕوون و ڕەوان" یەکەم، باوەڕم لەگەڵ

ئـارەزووی بیسـتنی ئاسـایی تێکـەڵکرد و بـە کوڕەکـەمم گەیانـد. دووەم، ئارەزووەکەم بە هەر ڕێگەیەکی قایلکەر کە بگونجێت لەگـەڵ کوڕەکەمدا هاوبەشی پێکرد، هەرچەندە هەوڵێکی بەردەوام و بەرهەڵستکارانە بوو بە درێژایی چەندین ساڵ. سێیەم، کوڕەکەم بڕوای پێمبوو!

کاتێك ئـەم بەشـەم تـەواو دەکـرد، هـەواڵی مـەرگی خـاتوو شـومان هینـك گەیشـت. پـەرەگرافێکی کـورتی هەواڵەکـە سـەرداوێکی دابـوو لەسـەر سـەرکەوتنە نایـاب و نائاسـاییەکەی ئـەم خانمـە وەك گۆرانیبێـژێك. پەرەگرافەکەم نووسیەوە، چوونکە سەرە داوەکە جگە لە ئـارەزوو هیچی تر نییە.

لـە سـەرەتایی پیشـەکەیدا، خـاتوو شـومان هینـك سـەردانی بەڕێوەبـەری ئۆپێرایی ڤیەنای کرد، بۆ ئەوەی دەنگی تاقیبکاتەوە. بـەڵام دەنگی بـۆ تاقینەکردەوە. دوای ئەوەی سەیرێکی کچە دامـاو جـل و بـەرگ شـڕەکەی کـرد، ڕایگەیانـد، زۆر دڵڕەقانـە،" بـە ڕووخسـارێکی ئـاواوە و بـێ هـیچ کەسایەتیەك ، چۆن دەتوانی پێشبینی سـەرکەوتن بکـەیت لـە ئـۆپێرادا؟ کچە باشەکەم، واز لەو بیرۆکەیە بهێنە، ئامێرێکی درومـان بکـڕە و دەست بکە بە کار. تۆ هەرگیز ناتوانیت ببیت بە گۆرانیبێژ".

هەرگیز کاتێکی زۆر درێژە ! بەڕێوەبەری ئۆپێرایی ڤیەننا زۆری دەربـارەی تەکنیکەکانی گۆرانی چڕین دەزانی. بەڵام کەمی دەربارەی هێزی ئـارەزوو دەزانـی، کاتێـك وەك بەشـێك لـە سەوداسـەریەکی لێـدێت. ئەگـەر زیـاتری لەسەر ئەو هێزە بزانیایە، هەرگیز ئەو هەڵەیەی نەدەکرد و ئەو ڕێگری لـەو بلیمەتـە نـەدەکرد بـە بـێ ئـەوەی دەرفـەتێکی پێبـدات. چـەند سـاڵێك لەمەوبـەر، یـەکێك لـە هاوکـارە بازرگانیـەکانم نـەخۆش کـەوت. لەگـەڵ

تێپەڕینی کات نەخۆشیەکەی خراپتر بوو و دواجار برایە نەخۆشخانە بۆ نەشتەرگەری. ڕێك بەرلەوەی ببرێتە ژووری نەشتەرگەری، سەیرێکیم کرد، لەوە ڕامام چۆن کەسێکی وەك ئەو لاواز دەکرێت بە سەرکەوتووی لە نەشتەرگەریەکی گەورە دەربچێت. دکتۆرەکە هۆشداری پێدام کە ئەگەرێکی زۆر کەم هەیە جارێکی تر بە زیندووی بیبینمەوە. بەلاّم ئەوە بۆچوونی دکتۆرەکە بوو. ئەوە بۆچوونی نەخۆشەکە نەبوو. ڕێك بەرلەوەی بیبەن، بە لاواز چرپاندی، " دلگران مەبە سەرۆك، چەند ڕۆژێکی تر لێرە دەردەچم." ئەو پەرستارەی لەویّ بوو بە بەزەییەوە سەیری کردم. بەلاّم نەخۆشەکە بە سەلامەتی ڕزگاری بوو. دوای ئەوەی هەموو شتێك تەواو بوو، دکتۆرەکەی گوتی، " جگە لە ئارەزووی بۆ ژیان هیچی تر ئەوی ڕزگار نەکرد. هەرگیز دەربازی نەدەبوو ئەگەر پەسەندکردنی مەرگی وەك ئەگەرێك ڕەتنەکردایەتەوە".

باوەڕم بە هێزی ئارەزووە پالپشت بە باوەڕ. چونکە بینیومە ئەو هێزە مرۆگەلیکی لە سەرەتایەکی بچووکەوە بەرەو شوێنگەلی پڕ هێز و سامان بەرز کردۆتەوە" بینیومە کە گۆڕی قوربانیەکانی تالاّن کردووە" بینیوومە وەك نێوەندێك بۆ ئەو مرۆڤانە خزمەتی کردووە کە بەهۆیەوە دوای سەتان جارشکستهێنان بە چەندین شێوە گەڕاونەتەوە" بینیومە کە ژیانێکی سەرکەوتوو، بەختەوەر و ئاسایی بۆ کوڕەکەم دابین کردووە، سەرەڕایی ئەوەی سروشت بە بیّ گوێچکە ڕەوانەی دونیای کردووە.

چۆن کەسێك دەتوانێت هێزی ئارەزوو کۆنترۆلّ بکات و بەکاری بهێنێت؟ ئەوە لە ڕێگەی ئەمە و بەشەکانی تری ئەم کتێبەدا وەلاّمدراوەتەوە. ئەم پەیامە بە هەموو دونیادا بلاّوبۆوە دوای کۆتاهاتنی درێژترین و ڕەنگە

کاولکارترین گرانی کە هەتا ئێستا ئەمریکا بینیبێتی. ڕێی تێدەچێت ک پەیامەکە ببێتە مایەی سەرنجی زۆرێك لەوانەی کە بە هۆی گرانیەکەوە ئازاریان کێشاوە، ئەوانەی کە سامانەکانیان لەدەستداوە، ئەوانەی ک پێگە و پۆستەکانیان لەدەستداوە، وە کەسانێکی زۆریش کە پێویست پلانەکانیان ڕێکبخەنەوە و بگەڕێنەوە سەر کارەکانیان. بۆ هەموو ئەوان خوازیارم کە ئەو بیرۆکەیە بگەیەنم کە هەموو سەرکەوتنەکان، گرنگ نییە کە سروشتی چۆنە، یان ئامانجی چییە، دەبێت بە ئارەزوویەکی بەهێزی سووتێنەر دەست پێ بکات بۆ شتێکی ڕوون و ڕەوان.

لە ڕێگەی هەندێك بنەمای سەیر و بەهێزی " کیمیای هزری" یەوە کە هەرگیز ئاشکرای نەکردووە، سروشت خۆی لە ترپەکانی ئارەزوویەکی بەهێز دەپێچێت " ئەو شتێك"ە کە هیچ وشەیەك بە ناوی مەحاڵ نازانێت، وە هەرگیز کەتوارێکی ئاوا وەك شکست پەسەند ناکات.

بەشی ٣

وێناکردنی باوەڕ و بڕوابوون بە بەدەستهێنانی ئارەزوو

هەنگاوی دووەم بەرەو سامان

باوەڕ کیمیاگەری سەرەکی زەنە. کاتێك باوەڕ لەگەڵ لەرەلەری بیر تێکەڵ دەکرێن، هۆشی نائاگا ڕاستەوخۆ لەرەلەرەکە هەڵدەگرێتەوە و دەیگۆڕێت بۆ هاوشێوەیەکی ڕۆحی. دواتر دەیگوازێتەوە بۆ زیرەکی بێسنوور، وەك لە بابەتی نزا و پاڕانەوەدا دەردەکەوێت.

غەریزەکانی باوەڕ، ئەوین و سێکس بەهێزترینی نێو هەموو غەریزە سەرەکیە ئەرێنیەکانن. کاتێك ئەو سیانە تێکەڵ دەکرێن، کاریگەری "ڕەنگکردن" ی لەرەلەری بیرەکەیان هەیە بە چەشنێك کە ڕاستەوخۆ بگاتە هۆشی نائاگا، لەو شوێنەی کە دەگۆڕێت بۆ هاوتایەکی ڕۆحی، تاکە شێوەیەك کە زیرەکی بێسنوور ڕازی دەکات وەڵام بداتەوە.

ئەوین و باوەڕ نابەرجەستەن، پەیوەندیدارن بە لایەنی ڕۆحی مرۆڤەوە. سێکس بە تەواوەتی زیندەییە، وە تەنها پەیوەندیدارە بە جەستەوە. تێکەڵاوکردنی ئەو سێ غەریزەیە کاریگەری کردنەوەی هێڵێکی ڕاستەوخۆی پەیوەندیکردنی هەیە لە نێوان زەنی بیرکەرەوەی سنوورداری مرۆڤ و زیرەکی بێسنوور.

چۆن باوەڕ گەشەپێبدرێت

ئێستا ئەو دەربڕینانە دێن کە تێگەیشتنێکی باشتر دەدات دەربارەی گرنگی بنەمای خوود ـ پێشنیاری لە بابەتی گۆڕینی ئارەزوو بۆ هاوتا بەرجەستە یان داراییەکەی" ئەوا دەبێت بڵێین: باوەڕ حاڵەتێکی زهنیە ک دەشێت قایل بکرێت، یان دروست بکرێت بە پەسەندکردن یان فەرمانکردنی بەردەوام بە هۆشی نائاگا، لە ڕێگەی بنەمایی خوود ـ پێشنیاریەوە.

وەك وێنکاریەك، بیر لەو ئامانجە بکەرەوە کە وا لە تۆ دەکات ئەم کتێبە بخوێنیتەوە. بابەتەکە ئەمەیە، بە سروشتی، بۆ بەدەستهێنانی توانای گۆڕینی ترپە بیرێکی نابەرجەستەی ئارەزووە بۆ هاوتا بەرجەستەکەی کە پارەیە.

بە شێوێنکەوتنی ئەو ڕێنماییانەی لە بەشەکانی خوود ـ پێشنیاری و هۆشی نائاگادا جێکراونەتەوە، کە لە بەشی خوود ـ پێشنیاریدا کورت و پوخت کراوەتەوە، دەشێت بتوانیت کە هۆشی نائاگات قایل بکەیت کە بڕوات وایە ئەوە بەدەستدەهێنیت کە داوای دەکەیت و دەتەوێت، ئەویش لەسەر بنەمای ئەو باوەڕ کار دەکات، کە هۆشی نائاگات لە شێوەی " باوەڕ" دا بۆتی دەگوێزێتەوە، بە شوێنیدا پلانی ورد و ڕوون بۆ بەدەستهێنانی ئەو شتەی کە ئارەزووی دەکەیت.

ئەو میتۆدەی کە باوەڕی پێ گەشەپێدەدرێت، لە کاتیکدا کە پێشتر بوونی نەبووە، زۆر سەختە باسکردنی، لە ڕاستیدا هێندەی ئەوە سەختە کە باسی ڕەنگی سوور بۆ مرۆڤێکی نابینا بکەیت کە هەرگیز ئەو ڕەنگەی نەبینیوە و هیچ شتێکی نییە هەتا ئەوەی پێ بەراورد بکات کە بۆی باس

دەکەیت. باوەڕ حاڵەتێکی زهنیە کە دەتوانیت گەشەی پێبدەیت دوای ئەوەی شارەزایی سیانزە بنەماکە بوویت، چونکە ئەوە حاڵەتێکی زهنیە کە خۆڕسکانە گەشە دەکات، لە ڕێی جێبەجێکردن و بەکارهێنانی ئەو بنەمایانەوە.

دووبارەکردنەوەی فەرمانی قایلبوون و پێدانی بە هۆشی نائاگا تاکە میتۆدی ناسراوە بۆ گەشەکردنی خۆڕسکانەی غەریزەی باوەڕ. ڕەنگە مانای ئەمە لە رێگەی ئەم ڕوونکردنەوەی خوارەوە ڕوونتربێتەوە دەربارەی ئەو شێوازەی کە مرۆڤی پێدەبێتە تاوانکار. ئەمە قسەی تاوانناسێکی بەناوبانگە کە دەڵێت، " کاتێك مرۆڤ سەرەتا بەر تاوان دەکەوێت، قێزی لێدەکەنەوە. ئەگەر بۆ ماوەیەك بەرکەوتنیان هەبێت لەگەڵ تاواندا، ئەوسا ڕادێن لەگەڵیدا و بەرگەی دەگرن. ئەگەر بۆ ماوەیەکی زۆر بەرکەوتنیان هەبێت لەگەڵیدا، دواجار لە ئامێزی دەگرن و پێی کاریگەر دەبن".

ئەمە هاوتای ئەوەیە کە هەر ترپە بیرێك کە بەردەوام بۆ هۆشی نائاگا گوازرایەوە، لە کۆتایدا پەسەندی دەکات و هۆشی نائاگا لەسەر بنەمای ئەو بیرە کار دەکات، کە دەبێتە پرۆسەی گۆڕینی ئەو ترپە بیرە بۆ هاوتا بەرجەستەکەی، لە ڕێی کرداریترین ڕێکاری بەردەستەوە.

هەر پەیوەندیدار بەم بابەتەوە، دووبارە بیر لە دەربڕینەکە بکەرەوە، هەموو ئەو بیرانەی کە بە سۆز بارگاوی کراون، (هەستیان پێدراوە) وە لەگەڵ باوەڕ تێکەڵکراون، یەکسەر دەست دەکەن بە گۆڕینی خۆیان بۆ هاوتا یان بەرامبەرەکەیان.

غەریزەکان، یان پشکی " هەستەکان" ی بیرەکان، هۆکاری پێدانی چالکی و ژیان و جوولەن بە بیرەکان. غەریزەکانی باوەڕ، ئەوین و سێکس، کاتێک لەگەڵ هەر ترپە بیرێکدا تێکەڵ دەکرێن، جووڵە وچالکیەکی زیاتریان دەبێت بەراورد بە هەریەکە لەو غەریزانە بە تەنها.

نەك تەنها ئەو ترپە بیرانەی کە لەگەڵ باوەڕدا تێکەڵاو کراون ، بەڵکو هەر ترپە بیرێك کە لەگەڵ غەریزەیەکی ئەرێنی یان هەر غەریزەیەکی نەرێنی تێکەڵ بکرێن، دەشێت بگاتە هۆشی نائاگا و کاریگەری هەبێت لەسەری.

لەم دەربڕینەوە، تێدەگەیت کە هۆشی نائاگا دەگۆڕێت بۆ هاوتا بەرجەستەکەی، ترپەیەکی بیری نەرێنی یان لەناوبەر، بە هەمان شێوەی ترپە بیرێکی ئەرێنی یان دروستاکەر کار دەکات. ئەمە ئەو دیاردە نامۆیانەش دەگرێتەوە کە ملیۆنان کەس ئەزموونی دەکەن، کە بە "بەختی خراپ" ئاماژەی پێدەکرێت.ئەوانە کەسانێکن کە باوەڕیان بە خۆیان هێناوە کە هەژاری و شکست لە چارەیان نووسراوە، بە هۆی هێزێکی نەناسراوەوە کە باوەڕیان وایە ناتوانن کۆنترۆڵی بکەن. ئەوانە دروستاکەری " بەدبەختی" خۆیانن، بەهۆی ئەم باوەڕە نەرێنیەوە، کە لەلایەن هۆشی نائاگاوە هەڵگیراوەتەوە و گۆڕدراوە بۆ هاوتا بەرجەستەکەی.

ئێرە شوێنێکی گونجاوە بۆ ئەوەی دووبارە پێشنیارێك بکەم کە ڕەنگە بە سوود بێت بۆت، بە گواستنەوەی بۆ هۆشی نائاگات، هەر ئارەزوویەك کە خۆزگە دەخوازیت بیگۆڕیت بۆ هاوتا بەرجەستە یان داراییەکەی، لە حاڵەتێکی زهنی یان باوەڕی وادا کە گۆڕانکاریەکە بە ڕاستی ڕوودەدات. باوەڕەکەت، ئەو پێکهاتەیە کە کاری هۆشی نائاگات دیاری دەکات. هیچ

بارگرانیەك و ڕێگرێك نییە لەوەی كە هۆشی نائاگات " هەڵبخەڵەتێنێت" كاتێك لە ڕێگەی خوود - پێشنیاریەوە فەرمانی پێدەدەیت، هەروەك چۆن من هۆشی نائاگای كوڕەكەمم هەڵخەڵەتاند.

بۆ ئەوەی ئەم " هەڵخەڵەتاندنە" ڕاستەقینەتر بێت، بە جۆرێك هەڵسوكەوت بكە وەك ئەوەی هەر لە ئێستاوە بوو‌بیتە خاوەنی ئەو شتە مادیانەی كە خەونی پێوە دەبینیت، كاتێك بانگی هۆشی نائاگات دەكەیت.

هۆشی نائاگا دەگۆڕێت بۆ هاوتا بەرجەستەكەی ، لە ڕێگەی ڕاستەخۆترین و كرداریترین نێوەندی بەردەستەوە، هەر فەرمانێك كە پێی دەدرێت لە دۆخی باوەڕدا، ئەوا فەرمانەكە جێبەجێ دەكرێت.

بەدڵنیاییەوە، زۆر گوترا لەسەر پێدانی خاڵێكی دەسپێك ، كە بە هۆیەوە كەسێك دەشێت لە ڕێی تاقیكاری و ڕاهێنانەوە، توانای تێكەڵكردنی باوەڕ لەگەڵ هەر فەرمانێك كە بە هۆشی نائاگا دەدرێت بەدەستبهێنێت.

كاملی لە ڕێی ڕاهێنانەوە بەدیدێت. نكرێت بە تەنها خوێندنەوەیەكی سادەی ڕێنماییەكان بەدیبێت.

ئەگەر ئەوە ڕاست بێت كە كەسێك بە هۆگری لەگەڵ تاواندا دەشێت ببێتە تاوانكار، (وە ئەمە ڕاستییەكی حاشاهەڵنەگرە)، بە هەمان شێوەش ڕاستە كە دەكرێت كەسێك گەشە بە باوەڕ بدات بە خۆڕسكانە پێشنیار كردن بۆ هۆشی نائاگا كە ئەو كەسە باوەڕی هەیە. لە كۆتایدا، هۆش دەچێتە سەر سروشتی ئەو كاریگەریەی داگیری كردووە. لەم ڕاستییە تێبگە، ئەوسا دەزانی كە بنچینەیە بۆت كە هانی غەریزە ئەرێنیەكانت

بدەیت و بیانکەیتە هێزە سەرەکیەکانی زەنت، وە هەستە نەرێنیەکان لە کۆڵ خۆت بکەرەوە.

زەنێك کە پڕ بێت لە هەستە ئەرێنیەکان، دەبێتە مەکۆیەك بۆ حاڵەتێکی زەنی کە پێی دەگوترێت باوەڕ. زەنێکی ئاوا دەشێت ڕێنماییگەلێك بە هۆشی نائاگا بدات، کە یەکسەر پەسەندیان دەکات و لەسەر بنەمای ئەو ڕێنمایانە کار دەکات.

باوەڕ حاڵەتێکی زەنیە کە دەشێت لە ڕێی خوود - پێشنیارەوە قایل بکرێت.

بە درێژایی هەموو سەردەمەکان، ئایندارەکان مرۆڤایەتی ئاگادار دەکەنەوە هەتا " باوەڕیان هەبێت" بەم ئاین و بەو دۆگمایە، بەلام شکستیان هێناوە لەوەی بە خەڵکی بڵێن چۆن باوەڕیان هەبێت. ئەوەیان دەرنەبڕیوە کە " باوەڕ حاڵەتێکی زەنیە، وە دەکرێت لە ڕێی خوود - پێشنیارەوە قایل بکرێت".

بە زمانێك کە هەموو مرۆڤێکی ئاسایی لێی تێدەگات، باسی هەموو ئەو شتانە دەکەین کە دەزانرێت دەربارەی ئەو بنەمایەی کە دەکرێت لە ڕێیەوە باوەڕ گەشە پێبدرێت، لە کاتێکدا کە پێشتر نەبووە، باوەڕت بە خۆت هەبێت: باوەڕت بە بێسنوور دەبێت.

بەرلەوەی دەستپێبکەین، دەبێت دووبارە ئەوەتان بیربخەمەوە: باوەڕ " ناوی ژیان"ە کە ژیان، هێز و جووڵە دەدات بە ترپە بیرەکە!

ڕستەی داهاتوو شایەنی ئەوەیە بۆ دووەم و سێهیەم و چوارەم و بە دەنگی بەرز بخوێندرێتەوە!

باوەڕ خاڵی دەستپێکی کۆکردنەوەی سامانە!

باوەڕ بنەچەی هەموو "پەرجووەکانە،" وە هەموو ئەو ڕازانەی کە ناتوانرێت بە یاساکانی زانست لێکبدرێنەوە!

باوەڕ تاکە دژە ژەهری ناسراوە بۆ شکست!

باوەڕ پێکهاتەیەکە کاتێك لەگەڵ نزا تێکەڵ دەکرێت، کەسەکە پەیوەندی ڕاستەوخۆ دەگرێت لەگەڵ زیرەکی بێسنوور.

باوەڕ ئەو پێکهاتەیەیە کە لەرەلەری ئاسایی بیر، دروستکراو لە لایەن زهنی سنوورداری مرۆڤەوە، بۆ هاوتا ڕۆحیەکەی دەگۆڕێت.

باوەڕ تاکە کایەیە کە بە هۆیەوە مرۆڤ دەتوانێت هێزی گەردوونی زیرەکی بێسنوور کۆنترۆڵ بکات و بەکاری بهێنێت.

هەریەکە لەم گوزارشتانەی خوارەوە توانای سەلماندی هەیە!

بەڵگەکەبە بە ئاسانی و سادەیی پیشاندەدرێت. لە بنەمای خوود ـ پێشنیاریەوە پێچراوە. کەواتە باچەقی سەرنجمان لەسەر بابەتی خوود ـ پێشنیاری بێت، وە بزانین کە چییە، وە توانای بەدەستهێنانی چی هەیە.

ئەوە ڕاستییەکی حاشاهەڵنەگرە کە دواجار باوەر بەو گوزارشتە دەکەیت کە بەردەوام بۆ خۆتی دووبارە بکەیتەوە. جا ئەگەر قسەکە ڕاست بێت یان چەوت. ئەگەر مرۆڤ بەردەوام و لەسەر یەك درۆیەك دووبارە بکاتەوە، لە کۆتایدا درۆکە وەك ڕاستییەك پەسەند دەکات. سەرباری ئەوەش، باوەڕ بەوە دەکات کە ببێتە ڕاستی. هەموو مرۆڤێك ئەوەیە کە هەیە، بە هۆی ئەو بیرە سەرەکیانەوە کە ڕێگەیان پێدەدات زهنی داگیر بکەن. بیرگەلێك کە مرۆڤ بە مەبەستەوە دەیانخاتە زهنی خۆیەوە، وە بە هاوسۆزیەوە دنەیان دەدا، یەکێك یان هەندێك لە سۆزەکانی تێکەڵ

دەکات لەگەڵیاندا، دەبێتە بەشێك لە هێزە هاندەرەکان، کە هەموو جووڵە، کردە و ڕەفتارێکی کەسەکە کۆنترۆڵ و ئاڕاستە دەکات!

ئێستا یەکێك لە گرنگترین گوزاشتە ڕاستەکان دەگوترێت:

بیرگەلێك کە لەگەڵ هەر یەکە لە هەست و سۆزەکان تێکەڵ بکرێت، هێزێکی "موگناتیسی" دروست دەکات کە سەرنجی لەرەلەرە هاوشێوەکانی ئەسیر، یان بیرە پەیوەندیدارەکان ڕادەکێشێت.

بیرێك کە بە سۆزێك بارگاوی کرابێت دەکرێت بەراورد بکرێت بەو تۆوەی کە کاتێك لە خکێکی بەپیتدا دەچێنرێت، چەکەرە دەکات، گەشەدەکات و بەردەوام خۆی چەند هێندە دەکات، هەتا ئەو کاتەی ئەو تاکە تۆوە بچووکە دەبێتە ملیۆنان تۆو لە هەمان جۆر!

ئەسیر بارستەیەکی مەزنی گەردوونیە لە هێزی نەمری لەرەلەر. دروست بووە لە دەرئەنجامی لەرەلەری دروستاکەر و لەرەلەری وێرانکەر. هەموو کاتێك، لەرەلەرەکانی ترس، هەژاری، نەخۆشی، شکست و ناڕەحەتی هەڵگرتووە" هەروەها لەرەلەری بەختەوەری، لەشساغی، سەرکەوتن، خۆشگوزەرانییشی هەڵگرتووە، هەروەك چۆن بە دڵنیایەوە دەنگی سەتان ئۆرکێستڕای میوزیك و دەنگی سەتان مرۆڤ هەڵدەگرێت، کە هەریەکەیان خاوەنی تکێتی و شوناسی خۆیان، لە ڕێگەی نێوەندگیری ڕادیۆوە.

لە خەزێنەی مەزنی ئەسیرەوە، زهنی مرۆڤ بەردەوام لەرەلەرگەلێك ڕادەکێشێت کە هاوڕیتمە لەگەڵ ئەو لەرەلەرەی زهنی مرۆڤی داگیر کردووە. هەر بیرێك، بیرۆکەیەك، پلانێك یان ئامانجێك کە کەسێك لە زهنی خۆیدا هەڵی دەگرێت، لە لەرەلەری ئەسیرەوە ڕادەکێشرێت، خانەخوێی

خزمەکانی، ئەم خزمانە زیاد دەکات بۆ هێزەکەی خۆی و گەشە دەکات هەتا دەبێتە هێزی سەرەکی و هاندەری ئەو زهنەی تێیدا نیشتەجێیە.

ئێستا، با بگەڕێینەوە بۆ خاڵی دەستپێك، وە زانیاری دەربارەی ئەوە وەرگرین کە چۆن تۆوی ڕەسەنی بیرۆکەیەك، پلانێك یان ئامانجێك لە زهندا دەچێنرێت. زانیاریەکە زۆر بە ئاسانی دەگەیەنرێت: هەر بیرۆکەیەك، پلانێك یان ئامانجێك دەکرێت بە هۆی دووبارەکردنەوەی بیرەکە لە زهندا جێگیر بکرێت. هەر لەبەرئەوە بوو داوات لێکرا کە گوزارەی ئامانجە سەرەکیەکەت، یان مەبەستە دیاریکراوە سەرەکیەکەت بنووسیت، لە یادەوەریتدا هەڵی بگریت و دووبارەی بکەیتەوە بە وشەگەلی بیستراو، ڕۆژ لە دوای ڕۆژ، هەتا ئەو کاتەی ئەو لەرەلەری دەنگانە دەگەنە هۆشی نائاگات.

ئێمە ئەوەین کە هەین، بە هۆی ئەو لەرەلەری بیرەوە کە هەڵمان گرتۆتەوە و تۆمارمان کردووە، لە ڕێی کارتێکەرەکانی ژینگەی ژیانی ڕۆژانەمانەوە.

چارەیەك بدۆزەرەوە بۆ نەهێشتنی کاریگەری هەر ژینگەیەکی نەخوازراو و بنیاتنانی ژیای خۆت بە پێی دیسپلینێك. بە بردنی قەرز و سەرمایە زهنیەکان، ئەوسا بۆت دەردەکەوێت کە گەورەترین لاوازیت نەبوونی متمانەبەخۆبوونە. دەکرێت بەسەر ئەو کەمئەندامییە زاڵبیت، وە بگۆڕدرێت بۆ بوێری، بە هاوکاری بنەمای خوود ـ پێشیاری. جێبەجێکردنی ئەم بنەمایە دەکرێت لە ڕێی ڕێکخستنی ترپە بیرە ئەرێنیەکانەوە بێت کاتێك بە نووسین دەردەبڕدرێن، ئەزبەر دەکرێن و

دووباره دەکرێنەوە. هەتا ئەو کاتەی دەبنە بەشێك لە ئامرازی کارکردنی توانای نائاگای زهنت.

هاوکێشەی متمانە بەخۆبوون

یەکەم: دەزانم کە توانای بەدیهێنانی ئامانجە دیاریکراوەکەمم هەیە لە ژیاندا، هەربۆیە، خەون بە خۆمەوە دەبینم کە مکووڕانە و بەردەوام لە جووڵەدام بەرەو بەدەستهێنانی، وە لێرە و لەوێ بەڵێن دەدەم کە ئەو جووڵەیە بەمە کار.

دووەم: درکم بەوە کرد کە بیرە سەرەکیەکانی نێو زهنم دواجار لە دەرەوەدا خۆیان بەرهەم دەهێنەوە، جووڵەیەکی بەرجەستە دەکەن، دواتر وردە وردە دەبن بە ڕاستەقینەیەکی بەرجەستە، هەربۆیە، ڕۆژانە بۆ ماوەی نیو کاژێر لە بیرەکانم ڕادەمێنم، بیرکردنەوە دەبارەی بوونە ئەو کەسەی کە مەبەستمە. بەوجۆرە وێنەیەکی زهنی ڕوونی ئەو کەسەی دەموێت ببم لە زهنمدا دروست دەکەم.

سێیەم: لە ڕێی بنەمای خورد - پێشنیاریەوە دەزانم کە هەر ئارەزوویەك لە زهنمدا هەلگرم لە سەرەنجام بە پاڵپشتی ڕێکارێکی کرداری بە شوێن گوزارشتکردن لە خۆیدا دەگەڕێت. هەربۆیە، ڕۆژانە دە خولەك تەرخان دەکەم بۆ فەرمانکردن بەسەر خۆمدا بۆ گەشەپێدانی متمانەبەخۆبوون.

چوارەم: بە ڕوونی باسی ئامانجی دیاریکراوی سەرەکیم لە ژیاندا نووسیوەتەوە، وە هەرگیز واز لە هەوڵدان ناهێنم، هەتا ئەو کاتەی متمانەبەخۆبوونی پێویست بەدەست دەهێنم بۆ بەدەستهێنانی ئامانجەکەم.

پێنجەم: بە تەواوەتی درك بەوە دەکەم کە هیچ سامان و پێگەیەك ماوەیکی زۆر درێژە نکێشێت، ئەگەر بناغەکەی لەسەر ڕاستی و دادپەروەری نەبێت، هەربۆیە، خۆم لە هیچ مامەڵەیەکەوە ناگلێنم کە سوودی بۆ هەموو ئەوانە نەبێت کە کاریان تێدەکات. سەرکەوتوو دەبم بە ڕکێشانی ئەو ئەو هێزانەی دەمەوێت بەکاریان بهێنم بۆ لای خۆم و کارکردن لەگەڵخەڵکانی تردا. ئەوانی تر ڕازی دەکەم خزمەتی من بکەن، بە هۆی ئامادەییمەوە بۆ خزمەتکردنی ئەوانی تر. کینە، ئیرەیی، ڕژدی، خۆپەرستی و خوود سەنتەری ناهێڵم، بە پەرەپێدانی خۆشەویستی بۆ هەموو مرۆڤایەتی، چونکە دەزانم هەڵسوکەوتی نەرێنی بەرامبەر ئەوانی تر هەرگیز ناتوانێت سەرکەوتنم بۆ بهێنێت. وادەکەم ئەوانی تر باوەڕم پێ بکەن. چونکە منیش باوەڕ بە ئەوان و بە خۆشم دەکەم.

من ناوی خۆم بۆ ئەم هاوکێشەیە واژۆ دەکەم، لە یادەوەریمدا هەڵیدەگرم، وە ڕۆژی جارێك بە دەنگی بەرز دووبارەی دەکەمەوە، بە باوەڕێکی ققتەواوەوە بەوەی کە وردە وردە کاریگەری دەکاتە سەر بیر و کردارەکان بۆ ئەوەی ببمە کەسێکی پشت بە خۆ بەستوو سەرکەتوو.

لە پشتی ئەم هاوکێشەیەوە یاسایەکی سروشت هەیە کە هەتا ئێستا هیچ مرۆڤێك نەیتوانیوە ڕوونی بکاتەوە. زانایانی هەموو سەردەمەکانی سەراسیمە کردووە. دەروونناسەکان ناویان لەم یاسایە ناوە " خوود ـ پێشنیاری،" ئێمەش هەر بەو جۆرە ناوی دەهێنین.

ئەو ناوەی کە هەر کەسێك لەم یاسایەی دەنێت گرنگیەکی ئەوتۆی نییە. ڕاستییە گرنگەکە ئەوەیە کە چییە ـ ئەوەیە کە کار بۆ شکۆ و سەرکەوتنی مرۆڤایەتی دەکات، ئەگەر بنیاتەرانە بەکاربێت. لە لایەکی

ترەوە، ئەگەر ویرانکەرانە بەکاربێت، بە هەمان شێوە ئامادەی لەناوبردنە. لە دەربڕینەدا دەشێت ڕاستییەکی زۆر گرنگ بدۆزرێتەوە، بە دیاریکراوی: ئەوانەی بە هۆی شکستەوە دەکەون، وە ژیانیان لە هەژاری، ناسۆر و دڕدۆنگیدا بەسەر دەبەن، ئەمانە دەکەن بە هۆی خراپ بەکارهێنانی خوود - پێشنیاریەوە.

هۆکارەکەی ڕەنگە لەو ڕاستییەدا بدۆزرێتەوە کە هەموو ترپە بیرەکان مەیلی ئەهیان تێدایە کە خۆیان لە هاوتا بەرجەستەکەیاندا حەشار بدەن. هۆشی نائاگا، (ئەو تاقیگە کیمیایەی کە هەموو ترپە بیرەکانی تێدا لێکدەدرێت و ئامادە دەکرێن بەرجەستە بوون)، هی جیکاریەك نکات لە نێوان ترپە بیری دروستاکەر و ترپە بیری لەناوبەردا. کار لەگەڵ ئەو ماددانە دەکات کە وەك خۆرك پێی دەدەین، لە ڕێی ترپە بیرەکانمانەوە. هۆشی نائاگا وەك چۆن هەر بیرێکی پاڵپشت بە باوەڕ و بوێری دەگۆڕێت بۆ ڕاستی بە هەمان شێوە ئەو بیرانەش دەکاتە ڕاستی کە بە هۆی ترسەوە دنە دەدرێن.

لاپەڕەکای مێژووی پزیشکی پڕە لە نموونەی کەیسەکانی " خۆکوشتنی پێشنیارکراو. " مرۆڤ دەکرێت بە هۆی پێشنیارێکی نەرێنیەوە خۆی بکوژێت، بە هەمان شێوەی هەر هۆکارێکی تر. لە شاری میدوێستن، پیاوێك بە ناوی جۆزێف گرانت، فەرمانبەرێکی بانك، برێکی زۆر پارەی بانکەکەی قەرز کرد، بەبێ ڕەزامەندی بەڕێوەبەرەکان. بە هۆی قومارەوە پارەکەی لەدەستدا. دواینیوەڕۆیەك، پشکنەری بانك هات و دەستی کرد بە پشکنینی هەژمارەکان. گرانت بانکەکەی بەجێهێشت، لە هۆتێلێکی ناوخۆیی ژوورێکی بەکرێ گرت، وە کاتێك دوای سێ ڕۆژ دۆزیانەوە، لە

جێگەکەیدا ڕکشابوو هاواری دەکرد و دەینالاند، لێکدا لێکدا ئەم وشانەی دووبارە دەکردەوە، " خودایە، ئەمە دەمکوژێت! ناتوانم بەرگەی ئابڕووچوون بگرم." لە ماوەیەکی کورتدا مرد. دکتۆرەکە ڕایگەیاند هۆکارەکەی " خۆکوژی زهنی " بووە.

هەروەك چۆن کارەبا پێچکەی پیشەسازی دەسوڕێنێت و خزمەتگوزاری بەسوود پێشکەش بکات ئەگەر بنیاتنەرانە بەکار بێت" دەنا ئەگەر خراپ بەکاربێت ژیان ناهێڵێت، یاسای خوود ـ پێشنیاریش بەرەو ئاشتی و خۆشگوزەرانیت دەبات. یان دەتخاتە ناو دۆڵی ناسۆر، شکست و مەرگ، بەپێی پلەی تێگەیشن و جێبەجێکردنی یاسکە.

ئەگەر زهنت پڕ بکەیت لە ترس، گومان و باوەڕنەبوون بە توانات بۆ پەیوەندی و بەکارهێنانی هێزەکانی زیرەکی بێسنوور، یاسای خوود ـ پێشنیاری ئەم ڕۆحیەتی بێباوەڕیە دەبات و وەك نەخشەڕێگایەك بەکاریدەهێنێت کە بەهۆیەوە هۆشی نائاگا دەیگۆڕێت بۆ هاوتا بەرجەستەکەی.

ئەم دەربڕینەوە هێندەی دوو کۆ دوو دەکات چوار ڕاستە

وەك با کە کەشتیەك بەرەو خۆرئاوا دەبات و دانەیەکیش بەرەو خۆرهەلات، یاسای خوود ـ پێشنیاریش یان بەرزت دەکاتەوە یان نەغرۆت دەکات، بە گوێرەی شێوازی دانانی ڕەوتی سەوڵەکانی بیرت.

یاسای خوود ـ پێشنیاری، کە بەهۆیەوە هەرکەس دەتوانێت هەتا لوتکەی سەرکەوتنێك بڕوات کە سنووری خەیاڵ ببڕێت. لەم شیعرەی خوارەوەدا بە چکی پەسن کراوە.

"ئەگەر پێتوایە لێتدراوە، ئەوا لێتدراوە،
ئەگەر پێتوایە بوێریت نییە، کەواتە نیتە
ئەگەر حەز دەکەی سەرکەویت، بەڵام پێتوایە ناتوانیت،
زۆر دڵنیابە کە ناتوانیت.

"ئەگەر پێتوابێت کە دەدۆڕێت، ئەوا دۆڕاویت
چونکە لەم دونیایەدا بۆمان دەرکەوتووە،
سەرکەوتن بە ویستی کەسەکە دەست پێدەکات ـ
هەمووی لە دۆخی زهندایە.

"ئەگەر پێتوایە لە دەرەوەی کۆمەڵی، کەواتە وایت،
دەبێت بە بەرزی بیر بکەیتەوە هەتا بەرز بیتەوە،
دەبێت لە خۆت دڵنیابیت بەرلەوەی
تەنانەت خەڵاتێکیش ببەیتەوە
"مەیدانی ژیان هەمیشە لە خزمەت
مرۆڤە بەهێز و خێرکاندا نییە
بەڵام زوو بێت یان درەنگ ئەو کەسەی دەیباتەوە
ئەو کەسەیە کە وا بیر دەکاتەوە دەتوانێت"!

سەرنجی ئەو وشانە بدەن ك جەختی لێکراوەتەوە، ئەوسا لە ئەو مانا قووڵە تێدەگەیت کە لە زەهنی هۆزانڤانەکەدا بووە.

لە شێنێکی بونیادتدا (ڕەنگە لە خانەکانی مێشکدا، تۆوی سەرکەوتن خەوتبێت، کە ئەگەر هەڵبستیت و دەست بە کار بێت، بەرەو لوتاکەگەلێکت دەبات، بەجۆرێك کە هەرگیز هیوی بەدەسهێنانیت نەبووە.

هەروەك چۆن میوزیسیانێکی بەتوانا دەکرێت جوانترین پارچە میوزیك بژەنێت بە تاڵەکانی کەمانچەیەك، ئاواش دەکرێت ئەو بلیمەتیەی لە مێشکتدا خەوتووە هەڵسێت و ببێتە هۆکار بۆ ئەوەی بتگەیەنێتە بەرزترین ئامانج کە خۆزگەی بۆ دەخوازیت.

ئەبراهام لینکۆڵن شکتی هێنا لە هەر شتێکدا کە تاقی کردەوە، هەتا دوای تەمەنی چل ساڵیش. بەڕێز هیچکەس بوو لە هیچشوێنێکەوە. هەتا ئەو کاتەی ئەزموونێکی مەزن هاتە ژیانیەوە، بلیمەتیە نووستوەکەی دڵ و مێشکی بەئاگا هێنا و یەکێك لە مەزنترین مرۆڤەکانی پێشکەش بە دونیا کرد. ئەو " ئەزموونە" لەگەڵ هەستەکانی ئەوین و خەفەت تێکەڵاو بوو. بە هۆی ئان ڕوتلێج، تاکە ژنێك کە لە هەموو ژیانیدا خۆشیویستبێت.

ئەوە ڕاستییەکی حاشاهەڵنەگرە کە هەستی ئەوین زۆر نزیکە لە دۆخێکی زهنی کە بە باوەڕ ناسراوە، ئەمەش لەبەرئەوەیە کە ئەوین زۆر نزیکترە لەوەی کە ترپە بیرێك بۆ هاوتا ڕۆحیەکەی بگۆڕێت. لە کاتی ئەم توێژینەوەیەدا، نووسەر لە ڕێی شیکردنەوەی ژیان و کار و دەستاکەوتی سەت کەسی بلیمەتەوە بۆی دەرکەوتووە کە ، بە نزیکەی کاریگەری ئەوینی ژن لە پشت هەموویانەوە بووە. هەستی ئەوین، لە دڵ و مێشکی

مرۆڤدا، ناوچەیەکی خوازیاری ڕکێشەری موگناتیسی دروست دەکات، ڕێژەیەکی زۆرتر لەرەلەری بەرزتر و باشتر ناو ئەسیر ڕادەکێشێت.

ئەگەر خۆزگە بۆ بەڵگەی هێزی باوەڕ دەخوازیت، سەرکەوتنەکانی ئەو ژن و پیاوانە بخوێنەوە کە بەکاریان هێناوە. لە سەرەوەی لیستەکە نازارێن دێت. مەسیحیەت تاکە هێزێکە کە کاریگەری لەسەر زهنی مرڤەکان هەیە. بناغەی مەسیحیەت باوەڕە، گرنگ نییە چەند کەس دەستدرێژیان کراوەتە سەر، یان مانای ئەم باوەڕەیان بە هەڵە لێکداوەتەوە، وە گرنگ نییە چەند دۆگما و نەریتێك بە ناویەوە درووستکراوە، کە ڕەنگدانەوەی باوەڕە ڕاستەقینەکە نییە.

کرۆك و پوختەی فێرکاری و دەستاکەوتەکانی مەسیح، کە ڕەنگە وەك " پەرجو" لێکدانەوەیان بۆ بکرێت. کە جگە لە باوەڕ هیچیتر نییە. ئەگەر دیاردەگەلی وەك " پەرچو" بوونی هەبێت ئەوا تەنها لە ڕێی دۆخێکی زهنیەوە بەرهەم دێن کە بە باوەڕ ناسراوە! هەندێك لە مامۆستا ئاینیەکان، وە زۆرێك لەوانەی بە خۆیان دەڵێن مەسیحی. نە لە باوەڕ تێدەگەن و نە کاری پێدەکەن.

با بیر لە هێزی باوەڕ بکەینەوە، کە ئێستا لە لایەن کەسێکەوە پیشاندراوە کە لای هەموو شارستانیەتەکن ناسراوە، ماهاتما غاندیی هیندستان. لەم پیاوەدا دونیا یەکێکە لە سەرسامکەرترین نموونەکانی دەربارەی ئەگەرەکانی باوەڕ دەخاتە ڕوو. غاندی زۆرترین هێزی سروشتی تێدا بوو بەراورد بە هەر کەسێکی سەردەمی خۆی، ئەمەش، سەرەڕایی ئەو ڕاستییەی کە هیچ ئامرازێکی سوونەتی هێزی وەك پارە ، کەشتی جەنگی، سەرباز و کەلوپەلی جەنگی نەبوو. غاندی پارەی هیچ

نەبوو، ماڵی نەبوو، خاوەنی قاتێك جل نەبوو. بەڵام هێزی هەبوو. ئەی چۆن ئەو هێزەی بەدەستهێنا؟

لە ڕێی تێگەیشتنیەوە لە بنەمای باوەڕەوە دروستی کردوە، وە لە ڕێگەی توانایەوە بۆ چاندنی ئەو باوەڕە لە ناو زەهنی دوو سەت ملیۆن خەڵك.

غاندی لە ڕێی باوەڕەوە ئەوەی جێبەجێ کرد، کە بەهێزترین هێزی سەربازی سەر زەوی نەیتوانی، وە هەرگیز نەیتوانی لە ڕێی سەرباز و کەلوپەلی سەربازیەوە ئەنجامیبدا. کردەی کارتێکردنی لە زەهنی دوو سەت ملیۆن بۆ کۆبوونەوە و یەکگرتن ئەنجامدا، وەك یەك زەهن.

چی هێزێکی تری سەر زەوی جگە لە باوەڕ دەتوانێت ئەو هەمووە بکات؟ ڕۆژێك دێت کە فەرمانبەر و خاوەنکار ئەگەرەکانی باوەڕ دەدۆزنەوە. ئەو ڕۆژە وا دێت. تەواوی دونیا هەلێکی بێشوماریان هەبووە، لە ماوەی ئەو بارگرانیە بازرگانیەی ئەم دوایەدا، شایەتحاڵی نەبوونی باوەڕ بووین لە بازرگانیدا.

بێگومان، شارستانیەت ژمارەیەکی بەرچاو مرۆڤی زیرەك بەرهەمهێناوە بۆ بەکارهێنانی ئەو وانە گرنگە کە گرانی فێری دونیای کردووە.

دونیا بەڵگەگەلی بێشوماری هەیە کە بڵاوبوونەوەی ترس ڕەوڕەوەی بازرگانی و پیشەسازی لە کار دەخات. بەهۆی ئەم ئەزموونەوە سەرکردەگەلێکی بازرگانی پەیدا دەبن کە بەهۆی ئەو نموونەی غاندی پێشکەشی کرد قازانج دەکەن، وە هەمان ئەو تاکتیکانە جێبەجێ دەکەن کە غاندی بەکاریهێنا لە بنیاتنانی مەزنترین مەعریفەی لە مێژووی دونیادا. ئەم سەرکردانە لە پێگە و لیستی ئەو مرۆڤە نەناسراوەکانەوە هاتوون، کە

ئێستا لە کانەکانی ستیل، کانەکانی خەڵوز، کارگەکانی ئۆتۆمۆبێل و شار و شارۆچکە بچووکەکانی ئەمریکا ڕەنج دەکێشن.

بازرگـانی بـە هـۆی چکسـازیەکەوە، هـیچ هەڵەیـەکی دەربـارەی ئەمە نەکردووە! میتۆدەکـانی ڕابـردوو، لەسـەر بنـەمای یـەکگرتنی ئابوریانـەی هێـز و تـرس، لـە ڕێـی بنـەما باشـترەکانی بـاوەڕ و پێکـەوە کارکردنـەوە جێگۆڕکێیی پێدەکرێت.

مرۆڤانێك کە ڕەنج دەکێشن زیاتر لە مووچەی ڕۆژانـەیان دەسـتدەکەوێت" لــە بازرگانەیەکــەوە پشــکیان پێــدەگات، ڕێــك وەك ئەوانــەی کــە سەرمایەکەیان بەگەڕخستووە" بەڵام سەرەتا دەبێـت پـارەی زیـاتر بدەنە فەرمانبەرەکانیان، وە ئەو سەودا و مامەڵەیە بە هێز دەوەسـتێنن، لەسـەر حسابی گشتی. دەبێت مافی پشکەکان بەدەستبهێنن!

سەرباری ئەوەش، ئەمە گرنگترین شتە لە هـەموو بابەتەکـەدا ـ لـە لایـەن سەرکردەگەلێکەوە سەرکردایەتی دەکرێن کـە لـەو پرەنسیپە تێدەگـەن و جێبەجێی دەکەن کە ماهاتما غاندی دایناوە. تەنها بـەم شـێوازە دەکرێت سەرکردەکان ڕۆحیەتی گیانی هاوکاری بەدەستبهێنن کـە هێـز و توانـا لـە بەرزترین ئاستدا بەگەڕ دەخات.

لەم سەردەمە سەرسامکەرەی ئامێرەکان کە تێیدا دەژیـن، هـەروەها ئـەم سـەردەمەی کــە تــازە دەچــینە نــاوی، ڕۆحــی مرۆڤــەکانی بــردووە. ســەرکردەکانی بــە جۆرێــك مرۆڤــەکان ئاڕاســتە دەکــەن وەك ئــەوەی پارچەیەك ئامێری سارد و سڕ بن" ناچار کراون هەتا ئەوە بکەن لـە لایـەن ئەو خاوەنکارەوە کە لەگەڵی ڕێککەوتون.

ئامانجی داهاتوو بەختەوەری مرۆڤ و خۆشگوزەرانیەتی، وە کاتێك ئەم دۆخە زهنیە بەدەستدەهێنرێت، ئەوسا بەرهەمهێنان زۆر کاریگەرانەتر بە کاری خۆ هەڵدەستێت بەراورد بە هەر شتێکی تر کە هەتا ئێستا جێبەجێ کرابێت لەو شوێنەدا کە مرۆڤەکان نایەیان کردووە، وە ناتوانن باوەڕ و حەزی تاکەکەسی تێکەڵی ڕەنجکێشانەکەیان بکەن.

بەهۆی پێویستی باوەڕ و گیانی پێکەوەیی بۆ بازرگانی و پیشەسازی، هەم سەرنجڕکێش و هەم بەسوود دەبێت کە شیکاری بۆ ڕووداوێك بکەین کە تێگەیشتنێکی نایاب دابین دەکات بۆ ئەو میتۆدەی کە بەهۆوە پیشەوەران و بازرگانان سامانی مەزن پێکەوە دەنێنن، بە بەخشین بەرلەوی هەوڵی وەرگرتن بدەن.

ئەو ڕووداوەی بۆ ئەم وێنکردنە هەڵبژێردراوە دەگەڕێتەوە بۆ ساڵی ۱۹۰۰، کاتێك کە کۆمپانیای ستیلی ویلایەتە یەکگرتوەکانی ئەمریکا دروست بوو. هەرکە چیرۆکەکەیتان خوێندەوە، ئەم ڕاستییە بنچینەیانە لە زهنتاندا هەڵگرن ئەوسا تێدەگەن کە چۆن بیرۆکەکان بۆ سامانی مەزن دەگۆڕێن.

یەکەم: کۆمپانیای زەبەلاحی ستیلی ئەمریکا لە زهنی چارلس م. شوابدا لەدایکبوو، لە شێوەی بیرۆکەیەکدا کە بەهۆی ئەندێشەیەوە دروستی کردبوو!

دووەم: باوەڕی لەگەڵ بیرۆکەکەدا تێکەڵ کرد.

سێیەم: پلانێکی دارشت بۆ گۆڕینی بیرۆکەکەی بە ڕاستییەکی دارایی و بەرجەستە.

چوارەم: پلانەکانی خستە کار بە گوتارە بەناوبانگەکەی لە یانەی زانکۆ.

پێنجەم: بە مکووڕیەوە پلانەکانی جێبەجێ کرد و شوێنیان کەوت، وە بە بڕیارێکی تۆکمە پاڵپشتی کرد هەتا ئەوکاتەی بە تەواوەتی جێبەجێی کرد.

شەشەم: شێوازێکی بۆ سەرکەوتن ئاماد کرد بە هۆی ئارەزووی سوتێنەریەوە بۆ سەرکەوتن.

ئەگەر تۆ یەکێکی لەوانەی کە زۆر جار ڕادەمێنیت کە چۆن سامانێکی مەزن کۆدەکرێتەوە، ئەم چیرۆکی دامەزراندنەی کۆمپانیی ستیلی ئەمریکایە دەبێت ڕێگا ڕۆشنکەرێك. ئەگەر هەر گومانێکت هەیە دەربارەی ئەوەی کە مرۆڤەکان بیردەکەنەوە و دەوڵەمەند دەبن، ئەم چیرۆکە دەبێت ئەو گومانە برەوێنێتەوە. چونە دەتوانیت بە ڕوونی لە چیرۆکی ستیلی ئەمریکادا، جێبەجێکردنی بەشێکی گەورەی ئەو سیانزە بنەمایە ببینیت کە لەم کتێبەدا باسکراوە.

پەسنی سەرسامکەری توانای بیرۆکەیەك بە شێوەیەکی دراماتیکی لە لایەن جۆن لۆوێڵەوە گێڕدراوەتەوە. لە دونیای تێلیگرامی نیۆرك، کە لێرەدا دووبارە چاپ دەکرێتەوە.

گوتارێکی نایابی دوای خوانی ئێوارە بۆ ملیارێك دۆلار

کاتێك لە ئێوارەی ١٢ی دێسەمبەری ١٩٠٠ دا، هەشتا خانەدانی دارایی وڵات کۆبوونەوە لە خوانی ستایشی یانەی زانکۆ لە شەقامی پێنجەم، بۆ ڕێزگرتن لە گەنجێکی خۆرئاوا، کەمتر لە شەش کەس لە میوانەکان دەیانزانی کە دەبنە گەواهیدەری گرنگترین بەشی مێژووی پیشەسازی ئەمریکا.

"ج. ئیدوارد سیمسۆن و چارلس ستیوارت سمس، دڵیان پڕبوو لە سوپاسگوزاری بۆ ئەو میوانداریەی بۆیان ڕێکخرابوو لە لایەن چارلس م. شواب لەم گەشتەی ئەم دوایەیاندا بۆ پیتسبێرگ، کە ڕێکخرابوو بۆ ناساندنی پیاوی ستیلی سی و هەشت ساڵەی کۆمەڵەی بانکی خۆرهەڵاتی. بەڵام چاوەڕوانی ئەوەیان نەدەکرد بەو جۆرە ڕەوتی کۆن بشکێنێت. لە ڕاستیدا، ئاگاداریان کردووە کە سەنگەرەکانی نێو کراسە پڕەکانی نیۆرك وەڵامدەرەوەی قسەکەرە نین. وە ئەگەر نایەوێت ستیلنانس، هاریمانس و ڤاندەرپیلتس بێزار نەکەیت، باشترە خۆی سنووردار بکات بە پانزە بۆ بیست خولەك و لێیگەڕێت بەو جۆرە.

"تەنانەت جۆن پیرپۆنت مۆرگانیش، لە دەستە ڕاستی شوابەوە دانیشتبوو وەك شکۆی ئیمپڕاتۆری. مەبەستی بوو بە کورتی مێزەکە شەرەفمەند بکات بە ئامادەبوونی. وە هەتا ئەو کاتەی ڕاگەیاندن و ڕای گشتی پەیوەندیدار بێت، هەموو مەسەلەکە هێندە ساتێکی کورت بوو کە بە هیچ جۆرێك خۆی بە چابکراوی لە ڕۆژنامەکانی سبەیدا نەبینیەوە.

"هەردوو خانەخوێکە و میوانە تایبەتەکانیان بە حەوت یان هەشت کۆرس نانیان خوارد. گفتوگۆیەکی کەم و سنووردار کرا. زۆر کەم لە بانکەوان و فرۆشیارەکان شوابیان بینیبوو. کە کارەکەی هاوشانی بانکەکانی مۆنۆنگاهێلا گەشابۆوە، کەچی کەسیان بە باشی نەیاندەناسی. بەڵام بەرلەوەی ئەو ئێوارەیە کۆتایی بێت، ئەوان و مۆرگانە پارەدارەکەیان ـ دەبێت تۆزی سەر قاچەکانیان بماڵن، وە ساوایەکی ملیار دۆلاری، کۆمپانیای ستیلی ئەمریکی دەبێت دووگیان ببێت.

"ڕەنگە لە بەدبەختی بێت بۆ مێژوو کە هیچ تۆمارێکی ئەو گوتارەی چارلس شواب بوونی نییە. دواتر هەندێك بەشی دووبارە کردۆتەوە ل بۆنەگەلی هاوشێوەدا لە نێو بانکەوانەکانی شیکاگۆدا. وە دواتریش کاتێك حکومەت بڕیاریدا کە کێشەی ستیل چارە بکات، وەشانی خۆی پێشکەش کرد، لە شوێنی گەواهیدەرەوە، بەو سەرنجانەی کە مۆرگانی دنەدا بۆ چالکیەکی دارایی کۆنترۆڵنەکراو.

"هەرچەندە ڕەنگە گوتارێکی خۆماڵی بوبێت، بە جۆرێك نارێزمانی بوبێت (چونکە جوانی زمان هەرگیز نەبۆتە مەسەلەیەك بۆ شواب)، پڕ لە قسەی نەستەقی چنراو بە زیرەکی. بەڵام سەرباری ئەوەش ئەوە هێزێکی کارەبایی بوو و کاریگەری کردە سەر پێنج ملیار سەرمایەی خەمڵێنراوی کە لە لایەن ئامادەبووانی خوانەکەوە نوێنەرایەتی دەکرا. دوای ئەوەی کۆتایی پێهات و ئامادەبووان هێشتا لە ژێر تەلیسمەکەیدا بوون، هەرچەندە شواب نەوەد خولەك قسەی کرد، مۆرگانت گوتاربێژەکەی بردە لای پەنجەرەیەکی بچووك کە قاچەکانی لێوە بەرداتە خوارەوە، جێدانیشتنێکی نارەحەت، بۆ زیاتر لە کاژێرێك قسەیان کرد.

"جادووی کەسایەتی شواب لە کاردابوو بە تەواوی هێزیەوە، بەڵام ئەوەی گرنگتر بوو و زۆرتر مایەوە ئەو پرۆگرامە ڕوون و تەواو دامەزراوە بوو کە داینا بۆ بەهێزکردنی پێگە و شوێنی ستیل. خەڵکانێکی زۆر هەوڵیاندابوو کە سەرنجی مۆرگان ڕابکێشن کە پێکەوە مامەڵەی ستیل بکەن لەسەر نەخشەڕێگای پسکیت، وایەر و هەڵقە، شەکر، لاستیك، ویسکی، نەوت و بنێشت. جۆن و. گەیتس، قومارچیەکە، هەوڵیدا ڕازی بکات، بەڵام مۆرگان متمانەی پێی نەبوو. کوڕانی موور، بیل و جیم،

خاوەنی ستۆکەکانی شیکاگۆ، کە پێکەوە کۆمپانیای شقارتە و یاری ئاگرینیان دامەزراندبوو. هەوڵی ڕازیکردنیاندا بەڵام شکستیان هێنا. ئێلبێرت هـ. گرەی، پارێزەرە خانەدانەکەی وڵات، ویستی گەشەی پێبدات، بەڵام هێندە گەورە نەبوو هەتا سەرسامکەر بێت. هەتا ئەو کاتەی زمان پاراوی شواب ج. پ. مۆرگانی بردە بەرزیەك کە دەیتوانی وێنای دەرئەنجامە پتەوەکانی بوێرانەترین پرۆسەی دارایی بکات. پرۆژەکە وەك خەونێکی نەخۆشانەی گەمژەیەکی پارە زۆر سەیر دەکرا.

"ئەو ڕکێشانە موگناتیسیە دارایی دەستی پێکرد، نەوەیەك لەمەوبەر، بۆ ڕکێشانی کۆمپانیا بچووك و هەندێك جار کار سستەکان بۆ گروپی زەبەلاح و پێشبڕکێکار، لە دونیای ستیلدا کەوتە کار لە ڕێی ئامێرەکانی چەتەی بازرگانی خۆش مەشرەب، جۆن و. گەیتسەوە. گەیتس پێشتر کۆمپانیای وایەر و ستیلی دروستکردبوو بە یەکگرتنی زنجیرەك کۆمپانیای بچووکەوە. وە پێکەوە لەگەڵ مۆرگاندا کۆمپانیای ستیلی فیدڕالیان دروستکردبوو.

کۆمپانیای نیشتمانیەکانی بۆری و پردەکانی ئەمریکا دوو کۆمپانیای تری مۆرگان بوون. برایانی موور وازیان لە بازرگانی شقارتە و شیرینی هێنا بۆ دامەزراندنی گروپی " ئەمریکی" بۆ قاپی تەنەکە، ئەڵقەی ستیل، چینکۆ و کۆمپانیای نیشتیمانی ستیل.

بەڵام هاوشان لەگەڵ کۆمپانیا زەبەلاحەکەی ئەندریۆ کارنیج، کۆمپانیایەك کە لە لایەن پەنجا و سێ هاوبەشەوە خاوەندارێتی دەکرا، کۆمپانیکانی تر بێنرخ بوون. ڕەنگە بە ئارەزووی دڵیان یەکیانگرتبێت، بەڵام بە هەموویان

نەیانـدەتوانی لـە کۆمپانیکـەی کارنێجـدا کـونێکیش دروسـت بکـەن، وە مۆرگانیش ئەوەی دەزانی.

"ئەو سکۆتلەندیە پیرە سەیرەش دەیزانی. لە لوتاکە بە شکۆکانی قەلای سکیبۆوە بینیبـووی، سـەرەتا بـە چێژەوە، دواتـریش بـە داخ و ژانـەوە، هــەوڵی کۆمپانیـــا بچـــووکەکانی تـــری مۆرگـــان بـــۆ چـــوونە نێـــو بازرگانییەکەیـەوە. کاتێـك کـە هەوڵدانـەکان زۆر تـۆخ بوونـەوە، نائـارامی کارنیج گۆڕا بۆ تووڕەیی و هێرشکردن. بڕیاریدا هەموو ئـەو ئاشـانە کۆپی بکات کە موڵکی نـەیارەکانی. هـەتا ئـەو کاتـە، هـیچ مـەیلێکی لـە وایـەر، بۆری، ئەڵقە یان چینکۆ نەبوو. لەبری ئـەوە، بـەڵکو پێیخۆشـبوو کـە ئـەو جۆرە کۆمپانیایانەی ستیلی خاو بفرۆشێت و لێگەڕێت بەو جۆرەی خۆیـان پێیانخۆشە کاربکەن. ئێسـتا کاتێـك شـواب بۆتـە سـەرۆك، پلانـی ئـەوەی داناوە دوژمنەکانی بەرەو دیوارەکە بەرێت.

"کەواتە لە وتارەکەی چارلس م. شوابەوە، مۆرگـان وەلامـی بـۆ کێشـەی کۆمپانیکەی دۆزیەوە. کۆمپانیایەك بە بێ کۆمپانیـا زەبەلاحەکـەی کـارنیج هەر کۆمپانیا نییە. وەك یەکێك لە نووسەرەکان دەڵێت، کێکی هەڵوژەیـە، بەبێ هەڵوژە.

"وتارەکەی شـواب لـە شـەوی ١٢ دێسـەمبەری ١٩٢٢دا، بـە بـێ هـیچ گومانێـك چارەسـەری لـەخۆگرتووە، هەرچـەندە بـەڵێنی ئـەوە نـادات کـە دەکرێت پرۆژە زەبەلاحەکەی کارنیج بهێنرێتە ژێر خێمەکەی مۆرگان.

باسـی داهـاتووی دونیـای کـرد بـۆ سـتیل، ڕێکخسـتنەوە بـۆ کـارکردنێکی چـکتر، بـۆ تایبەتمەنـدکردنی پارچـەکانی ئاشـە سـەرنەکەوتووەکان و بیرچـڕکردنەوە لەسـەر هەوڵـدان بـۆ بەرهـەمهێنان لـە ئـابووری مـاددەی

خـاودا، لـە ئـابووری بەشـەکانی سـەرەوە و بەڕێوەبردنـدا، لـە گـرتنی بازاڕەکانی دەرەوەدا. لەوەش زیاتر، بە چەتەکانی نێو خۆیانی گوت کە هەڵـەکانی نەریتـە چـەتەگەریەکەیان لـە کوێدایـە. ئاشـکرای کـرد کـە ئامانجیـان دروسـتکردنی پاوانکـاری، بەرزکردنـەوەی نرخـەکان، وە پشکێکی زۆر بە خۆان دەدەن بە بێ ئەوەی مافی ئەوەیان هەبێت. شواب سیستەمەکەی بـە خۆشحاڵیەوە ڕەتکـردەوە. بـە گوێگرەکـانی گـوت، کورتبینی ئەو جۆرە سیاسەتە، لەوە ڕستیەدا خۆی دەبینێتەوە کە بـازاڕ سنووردار دەکـات لـە سـەردەمێکدا کـە هـەموو شتێك هـاواری فروانبـوون دەکات. گوتی کە هەرزانکردنی تێچووی ستیل، بازاڕێکی هەیشـە فراوانبـو دروست دەبێت" بەکارهێنانی ستیل زیـاتر دەبێـت، وە دەکرێـت بەشـێکی زۆر باشـی بازرگـانی جیهـان بگرێـت. لەڕاسـتیدا، هەرچـەندە نەیـدەزانی، شواب مژدەدەری بەرهەمهێنانی بە کۆمەڵی مۆدێرنە.

"ئاوا خوانی ئێوارەکەی یانـەی زانکـۆ کۆتـایی هـات. مۆرگـان ڕۆیشتەوە ماڵەوە، بۆ بیرکردنەوە دەربـارەی پێشـبینیە پەمەیـەکانی شـواب. شـواب گەڕایەوە بۆ پیتسبێرگ بۆ بەڕێوەبردنی بازرگانی ستیل بـۆ " وی ئەنـدرا کارنیج،" لە کاتێکدا گاری و ئەوانی تر گەڕانـەوە بـۆ سـەر سـتۆکەکانیان، بۆ ئەوەی خۆیان سەرقاڵ بکەن لە چاوەڕوانی جوڵەی دواتردا.

"هێندەی پێنەچوو. نزیکەی یەك هەفتەی ویست بۆ ئـەوەی مۆرگـان ئـەو خوانی عەقڵە هەرس بکات کە شواب لەبەردەمیدا داینابوو. هەر کە خـۆی دڵنیکردەوە کە هـیچ بەدەهەرسیەکی دارایـی ڕوونـادات، بە دوای شـوابیدا نارد و ئەو کوڕە لاوە شەرمنەی دۆزیەوە. شـواب ئامـاژەیپێدا، کە ڕەنگـە بـەڕێز کـارنیج پێیخـۆش نـەبێت کـە بـۆی دەرکـەوێت کـە سـەرۆکە

متمانەپێکراوەکەی کۆمپانیکەی دەستی لەگەڵ ئیمپراتۆری واڵ ستریت تێکەڵ کردووە. ئەو شەقامەی کە کارنیج سوێندی خواردبوو کە هەرگیز هەنگاوی تێدا نەنێت.

دواتر لە لایەن جۆن و. گەیتس پێشنیاری هاوپەیمانێتیەکە کرا. کە ئەگەر ڕوویدا شواب لە هۆتێلی بێلۆڤیوی فیلادلفیا بێت، ڕەنگە بە ڕێکەوت ج.پ. مۆرگانیش لەوێ بێت. هەرچەندە، کاتێك شواب گەیشت، مۆرگان لە ماڵەکەی نیۆرکی بە خراپی نەخۆش کەوت، هەربۆیەوە لەسەر بانگهێشتی زۆری پیرە پیاو، شواب ڕۆیشت بۆ نیۆرك و لەبەردەم دەرگای کتێبخانەی کابرا دەرکەوت.

"ئێستا هەندێك مێژوونووسی ئابوری دیاریکراو بانگەشەی ئەو باوەڕە دەکەن کە لە سەرەتاوە هەتا کۆتایی درامکە، شانۆکە لە لایەن ئەندرو کارنیجەوە دانراوە - کە ئێوارەخوانەکە بۆ شواب، وتارە بەناوبانگەکە، کۆنفرانسەکەی شەوی یەکشەممە لە نێوان شواب و پاشای پارەدا، کۆمەڵە ڕووداوێك بوون لە لایەن سکۆتلەندیە زیرەکەکەوە ڕێکخراون. ڕاستییەکە ڕێك بە پێچەوانەوەیە. کاتێك شواب بانگکرا بۆ ئەنجامدانی مامەڵەکە. تەنانەت نەیدەزانی کە " سەرۆکێکی بچووك" کە کارنیج ئاوای پێدەگوت، بەو چەشنە گوێ بۆ ئۆفەری فرۆشتن بگرێت، بە تایبەتی لەگەڵ گروپێکدا کە ئەندریۆ وا هەژماری دەکردن کە شتێکی کەمتر لە پیرۆزیان پێدراوە. بەڵام شواب کۆنفرانسی کرد لەگەڵیدا، بە دەستوخەتی خۆی، شەش پەڕە ژمارە، نرخی بەرجەستە و گرنگی توانای بەدەستهێنانی هەموو ئەو کۆمپانیا ستیلانەی لە هزریدا نەخشاند کە پێیوابوو ئەستێرەیەکی بنچینەین لە ئاسمانی نوێی کانزادا.

"چوار كەس تەواوى شەوەكە بيريان لەو شێوانە دەكردەوە. بێگومان، سەرۆكەكە مۆرگان بوو. مكووڕ و پتەو لە باوەڕيدا لە هەبوونى مالى ئيلاهى پارەدا. هاوبەشە ئەرستۆكراتەكەى لەگەڵ بوو، ڕۆبێرت بكۆن، توێژەر و خانەدان. سێيەم كەس جۆن و. گەيتس بوو كە مۆرگان ئابڕووى وەك قومارچيەك و وەك ئامرازێك بەكاريهێنا. چوارەم كەس شواب بوو، كە لە هەر كەسێكى زيندووى ئەوسا زياترى دەزانى دەربارەى پرۆسەكانى دروستكردن و فرۆشتنى ستيل. بە درێژايى ئەو كۆبوونەوەيە، ئامارەكانى پيتسبێرگيەكە هيچ پرسيارێكى دەربارە نەكرا. ئەگەر بيگوتايە كە كۆمپانيايەك نرخى ئەوەندەيە، ئەوسا هەر نرخى ئەوەندە دەبوو نە زۆر نە كەم، هەروەها مكووڕيش بوو دەربارەى ئەو كۆمپانيايانەى كە بەلاى خۆيەوە گرنگ بوون. كۆمپانيايەكى دامەزراند كە هيچ دووبارەبوونەوەيەكى تێدا نەبێت، تەنانەت ڕژدى هاوڕێكانيشى تێرنەكرد كە دەيانويست كۆمپانياكانيان لەسەر شانە تێكسمڕاوەكانى مۆرگان داگرن. بەو جۆرە ديزاينى ژمارەيەك دامەزراوەى گەورەترى كرد كە دارتاش و چەقەڵەكانى واڵ ستريت چاوى برسيانى تێبڕن.

"كاتێك كازيوە داهات، مۆرگان هەڵسا و پشتى ڕاستكردەوە، تەنها يەك پرسيار مابۆوە، پرسى، " پێتوايە بتوانيت ئەندريو كارنيج بە فرۆشتن ڕازى بكەيت؟" شواب گوتى، " دەتوانم هەوڵبدەم".

مۆرگان گوتى، " ئەگەر بتوانيت ڕازى بكەيت بە فرۆشتن، من مەسەلەكە جێبەجێ دەكەم "

"هەتا ئێستا زۆر باشە. بەلآم ئايا كارنيج دەيفرۆشێت؟ داواى چەندێك دەكات؟ (شواب بيرى لە ٢٣٠ مليۆن دۆلار دەكردەوە). پارەكە چۆن

وەردەگرێت؟ جۆری باو یان ستۆك، بۆند یان کاش. کەس ناتوانێت چارەکە ملیارێك دۆلار بە کاش بەرزبکاتەوە.

" لە جەنیوەریدا یاریەکی گۆڵف هەبوو لە زەویە بەستووەکانی ست. ئەندریوس، وێستچێستەر، ئەندریۆ بلوسکەلی لە خۆی پێچابوو دژی سەرماکە، چارلیش بە گەرموگوڕی قسەی کرد، وەك پیشەی خۆی بۆ ئەوەی ورەی بەرزبکاتەوە. بەڵام هیچ وشەیەك دەربارەی بازرگانی نەگوترا هەتا هەردووکیان لە کوخە گەرموگوڕەکەی کارنیجدا دانەنیشتن. دوات، بە هەمان ئەو قایلکەریەی کە هەشتا ملیۆنەری لە یانەی زانکۆ پێ خەواند، شواب بەڵێنە بریقەدارەکانی خانەنشینیەکی خۆشی چەندەها ملیۆنی هەڵڕشت بۆ ڕازیکردنی مگێزی کۆمەڵایەتی پیرە پیاو. کارنیج شل بوو، لەسەر پارچە کاغەزێك ژمارەیەکی نووسی، دایە دەست شواب و گوتی ، " زۆرباشە، بە ئەوەندە دەیفرۆشین."

" ژمارەکە بە نزیکەی ٤٠٠ ملیۆن دۆلار بوو. ئەمەش بە وەرگرتنی ئەو ٣٢٠ ملیۆن دۆلارەی شواب باسی کرد، وە خستنەسەری ٨٠ ملیۆن دۆلاری تر بۆ نوێنەرایەتی کردنی نرخی زیادبووی سەرمایە لە دوو ساڵی ڕابردوودا.

" دواتر، لەسەر کەشتی ترانس – ئەتلانتیك، سکۆتلەندیەکە بە پەشیمانیەوە بە مۆرگانی گوت، " خۆزگە داوای ١٠٠ ملیۆن دۆلار زیاتر بکردایە."

مۆرگان بە کەیفەوە گوتی، " ئەگەر داوات بکردایە، ئەوە بەدەستت دەهێنا."

****

" بە دڵنیاییەوە بووە هەرا. پەیامنێرێکی بەریتانی بروسکەی نارد کە دونیای ستیلی دەرەوە دڕدۆنگ بوو بەهۆی کۆمپانیایەکی زەبەلاحەوە. سەرۆك هادلی لە یال، ڕایگەیاند کە مەگەر ئەوەی کۆمپانیاکان بەپێی یاسا ڕێکبخرێن دەنا دەکرێت لە ماوەی بیست و پێنج ساڵی داهاتوودا ئیمپراتۆرێك لە واشنتۆندا دروست ببێت." بەڵام ئەو ستۆك پاوانکارە بەتوانایە، کێین، هێندە پڕ ووزە لە بازاڕی گشتیدا دەستی بە بەرزکردنەوەی کاڵایەکی نوێ کرد کە هەموو ڕێژەی پارەکان خەملێنران بە نزیکەی ٦٠٠ ملیۆن دۆلار لە چاوتروکانێکدا. بەو جۆرە کارنیج ملیۆنەکانی خۆی دەستاکەوت، مۆرگانیش ٦٢ ملیۆن دۆلاری تەرخان کرد بۆ هەموو " کێشەکان"ی و هەموو کوڕەکان لە گەیتسەوە بۆ گاری ملیۆنانیان پێبڕا.

****

" شوابی سی و هەشت ساڵە پاداشتی خۆی وەرگرت. بووە سەرۆکی کۆمپانیا نوێیەکە و هەتا ساڵی ١٩٣٠ لە پۆستەکەیدا مایەوە."

چیرۆکی دراماتیکی ئەو " بازرگانیە مەزنەی" کە هەر ئێستا لە خوێندنەوەی بویتەوە، لەبەرئەوە خرایە ئەم کتێبەوە چونکە نموونەیەکی تەواو و گونجاوە بۆ ئەو میتۆدەی کە بەهۆیەوە دەکرێت ئارەزوو بۆ بگۆردرێت بۆ هاوتا بەرجەستەکەی!

وێنای ئەوە دەکەم کە هەندێك لە خوێنەران گومانیان لەو گوزارشتە هەیە کە چۆن ئارەزوویەکە نابەرجەستەی پوخت دەگۆڕدرێت بۆ هاوتا بەرجەستەکەی. گومانی تێدا نییە کە هەندێك دەڵێن، " ناکرێت هیچ شتێك بگۆڕیت بۆ شتێك!" وەڵامەکە چیرۆکی کۆمپانیای ستیلی ویلایەتە

یەکگرتووەکانە. ئەو کۆمپانیا زەبەلاحە لە هزری یەك کەسدا دروستکرا. ئەو پلانەش کە بەهۆیەوە کۆمپانیاکە ئاشە ستیلەکانی بۆ دابینکرا کی ماوسەنگیەکی دارایی پێوەرگرت لە هزری هەمان کەسدا دەڕێژرا. باوەڕەکەی، ئارەزووەکەی، ئەندێشەکەی، مکووڕیەکەی ئەو پێکهاتە ڕاستەقینانە بوون کە چوونە کۆمپانیای ستیلی ویلایەتە یەکگرتووەکانەوە. ئاشە ستیلەکان و ئامێرە میکانیکیەکان لە لایەن کۆمپانیاوە بەدەستهێنرا، دوای ئەوەی لە ڕووی یاساییەوە بوونی سەلمێنرا، ڕووداوێك بوو، بەڵام شیکاری بە ئاگاییەوە ئەو ڕستیە ئاشکرا دەکات کە نرخی هەڵسەنگێندراوی ئەو کەل و پەل و موڵکانەی لە لایەن کۆمپانیاکەوە بەدەستهاتووە نرخەکەی بەرزبۆتەوە بە بڕی خەمڵێنراوی شەش سەت ملیۆن دۆلار، بەو مامەڵە سادەیەی کە لە ژێر یەك بەڕێوەبردندا بەهێنری کردن.

بە دەربڕینێکی تر، بیرۆکەکەی چارلس م.شواب، لەگەڵ ئەو باوەڕەی کە گەیاندبوویە هزری ج. پ. مۆرگان و ئەوانی تر، بۆ نزیکەی ٦٠٠ ملیۆن دۆلار قازانج بازاڕی پێکرا. ڕێژەیەکی حراپ نییە بۆ تاکە بیرۆکەیەك!

چی بەسەر هەندێك لەو کەسانەدا هات کە پشکی خۆیان لە قازانجی ئەو ملیۆن دۆلارەی مامەڵەکە وەرگرت، بابەتێکە کە لە ئێستادا گرنگی پێنادەین. گرنگترین تایبەتمەندی ئەم دەسکەوتە مەزنە ئەوەیە کە بەڵگەیەکی حاشاهەڵنەگرە دەربارەی کرداریبوونی ئەو فەلسەفەیەی لەم کتێبەدا باسکراوە، چونکە ئەم فەلسەفەیە تان و پۆی تەواوی مامەڵەکە بوو. سەربارى ئەوەش، کرداریبوونی فەلسەفەکە بەو ڕاستییە جێگیرکرا کە کۆمپانیای ستیلی ویلایەتە یەکگرتووەکان بوژایەوە، وە بووە یەکێك

لە دەوڵەمەندترین و بەهێترین کۆمپانیاکانی ئەمریکا، هەزاران کەسی خستە سەر کار، بەکارهێنانی نوێی ستیلی گەشەپێدا و بازارگەلی تازەی کردەوە، بەو جۆرە سەلماندی ئەو ٦٠٠ ملیۆن دۆلارەی قازانجەی بیرۆکەکەی شواب بەرهەمی هێنا جێی خۆی گرت.

سامان لە شێوەی بیردا دەست پێدەکات! ڕێژەکە تەنها بەو کەسە سنووردار دەکرێت کە لە هزریدا بیرەکە دەخاتە کار. باوەڕ سنووردانان لادەبات!

ئەمەت بیربێت کاتێك ئامادە بوویت مامەڵە لەگەڵ ژیاندا بکەیت بۆ هەر شتێك بێت کە داوای دەکەیت وەك نرخێك بۆ ئەوەی بەم ڕێگایەدا برۆیت. هەروەها بیرتبێت، کە ئەو پیاوەی کۆمپانیای ستیلی ویلایەتە یەکگرتووەکانی دروستکرد لە ڕووی کرداریەوە لەو سەردەمەدا نەناسراو بوو. ئەو تەنها " پیاوی هەینی" ئەندریۆ کارنیج بوو هەتا ئەو کاتەی بیرۆکە بەناوبانگەکەی لەدایکبوو. دوای ئەوە بەخێرایی بۆ پێگەی بەرزی دەسەڵات، ناوبانگ و سامان هەڵکشا.

هیچ سنوورداریەك لە هزردا نییە جگە لەوانەی کە خۆمان ددان بە بوونیاندا دەنێین

هەژاری و سامانداری هەردووکیان نەوەی هزرن

بەشی٤

خوود – پێشنیاری : نێوەندێك بۆ كاریگەری خستنەیر هۆشی نائاگا

هەنگاوی سێیەم بەرەو سامان

خـوود – پێشـنیاری زاراوەیەكـە كـە هـەموو ئـەو پێشـنیار و دنەدانـە خوودیانـە دەگرێتـەوە كـە لـە ڕێـی پێـنج هەسـتەكەوە دەگەنـە هـزری كەسەكە. بە جۆرێكی تر دەربیبڕین، خوود پێشنیاری پێشنیار كردنە بۆ خـۆت. ناوەندێكـە بـۆ پەیوەنـدیگرتن لـە نێـوان ئـەو بەشـەی هـزر كـە بیركردنەوەی ئاگامەندانەی تێدا ڕوو دەدات لەگـەڵ ئـەو بەشـەی كـە وەك شوێنی كردەكانی هۆشی نائاگا ڕۆڵدەگێڕێت.

لـە ڕێـی ئـەو بـیرە سـەرەكیانەوە كـە كەسـەكە ڕێگـەدەدات لـە هۆشـی نائاگایدا بمێننەوە، (جا ئەگەر ئەو بیرانە ئەرێنی بن یـان نـەرێنی، گـرنگ نییە)، بنەمای خوود پێشنیاری خۆڕسـكانە دەگاتـە هۆشـی نائاگـا و بـەم بیرانە كاری تێدەكات.

هیچ بیرێك، جا ئەگەر ئەرێنی بێـت یـان نـەرێنی، ناتوانێـت بچێتە هۆشـی نائاگاوە بەبێ یارمەتی بنەمای خوود پێشـنیاری، بێجگـە لـەو بیرانـەی لە

ئەسیرەوە وەردەگیرێن. بە جۆرێکی تر باسی بکەین، هەموو ئەو هەستانەی لە ڕێی پێنج هەستەکەوە وەردەگیرێن، لە لایەن هۆشی بیرکەرەوەی ئاگامەندەوە دەوەستێنرێن، وە ڕەنگە ڕێگەیان پێبدرێت کە بچنە هۆشی نائاگاوە، یاخوود ڕەتبکرێنەوە، کەواتە، توانای ئاگامەندانە وەك پارێزەری دەرەکی ڕۆڵ دەبینێت لە بەرامبەر ئەو هەستانەی نزیکی هۆشی نائاگا دەبنەوە.

سروشت بەجۆرێك مرۆڤی خولقاندوە کە کۆنترۆڵی تەواوەتی هەیە بەسەر ئەو هەستانەدا، کە لە ڕێی پێنج هەستەکەوە دەگەنە هۆشی نائاگای، هەرچەندە مەبەست لەمە دەربڕینی ئەوە نییە کە مرۆڤ هەمیشە مەشقی بەم کۆنترۆڵکردنە کردووە. لە زۆرینەی جارەکاندا، مەشقی پێنەکردووە، کە ئەوەش ڕوونی دەکاتەوە بۆچی ئەو هەموو خەڵکە بە هەژاری ژیان بەڕێدەکەن.

ئەو بیر خۆت بهێنەرەوە کە دەربارەی هۆشی نائاگا گوترا وەك پنتێکی باخچەیەکی بە پیت وایە، کە تیایدا گیا کێویلەکان بە ڕێژەیەکی زۆر تیایدا گەشە دەکەن، ئەگەر تۆوی چەند بەروبومێکی ئارەزووکراوی تێدا نەچێنرابێت. خوود پێشنیاری ناوەندێکە بۆ کۆنترۆڵکردن کە لەڕێیەوە دەکرێت تاك خۆڕسکانە بیرگەلی سروشت داهێنەرانە بداتە هۆشی نائاگای، یان بە فەرامۆشکردنی، ڕێگە بە بیرە سروشت وێرانکەرەکان دەدات کە ڕێگەی خۆیان بدۆزنەوە بەرەوە باخچە بە پیتەکەی هزری.

ڕێنمایکرایت لە کۆتا شەش هەنگاوی بەشی تایبەت بە ئارەزوودا، کە ڕۆژانە دوو جار بە دەنگی بەرز گوزارشتە نووسراوەکەت دەربارەی ئارەزووت بۆ پارە بخوێنیتەوە، وە وا هەست بکەیت و ببینیت کە هەر لە

ئێستاوە خاوەنی پارەکەیت! بە جێبەجێکردنی ئەم ڕێنماییانە، ئامادجی ئارەزووەکەت ڕاستەوخۆ دەگەیەنیت بە هۆشی نائاگات لە ڕۆحی باوەڕێکی تەواوەتیدا.

لە ڕێی دووبارەکردنەوەی ئەم ڕێکارەوە، خۆڕسکانە خوویەکی بیرکردنەوە دروست دەکەیت کە لە خزمەت هەوڵەکانتدا دەبێت بۆ گۆڕینی ئارەزووەکەت بە هاوتا مادیەکەی.

بگەڕێرەوە بۆ ئەو شەش هەنگاوەی لە بەشی دوودا باسکران زۆر بە وریایەوە دووبارە بیانخوێنەوە، بەرلەوەی زیاتر بڕۆیت. دواتر (کاتێك بۆی دێیت)، زۆر بە وریایەوە ئەو چوار ڕێنمایە بخوێنەوە لەسەر ڕێکخستنی " هزری بالا"ت کە لە بەشی تایبەت بە پلانی ڕێکخراودا باسکراون. بە بەراوردکردنی ئەم دوو کۆمەڵە ڕێنماییە لەگەڵ ئەوەی دەربارەی خوود پێشنیاری گوتراوە، بە دڵنیاییەوە دەبینیت ڕێنمایەکان پەیوەستن بە جێبەجێکردنی بنەمای خوود پێشنیاریەوە.

کەواتە لەبیرت بێت، کاتێك گوزارشتی ئارەزووەکەت بە دەنگی بەرز دەخوێنیتەوە (کە لەڕێیەوە هەوڵدەدەیت " ئاگامەندی پارە" گەشە پێبدەیت)، کە خوێندنەوەی سادەی وشەکان هیچ دەرئەنجامێکی نابێت- ئەگەر سۆز یان هەستی تێکەڵ نەکەیت. ئەگەر ملیۆنێك جار هاوکێشە بەناوبانگەکەی ئیمێل کۆویی دووبارە بکەیتەوە، " ڕۆژ بە ڕۆژ، لە هەموو ڕویەکەوە، باشتر و باشتر دەبم،" بە بێ تێکەڵکردنی سۆز و باوەڕ لەگەڵ وشەکانت، ئەوا ئەزموونی هیچ دەرئەنجامێکی ئارەزووکراو ناکەیت. هۆشی نائاگات تەنها ئەو بیرانە دەناسێتەوە و کاریان پێدەکات کە بە باشی لەگەڵ هەستێك یان سۆزێك تێکەڵ کرابێت.

ئەمە ڕاستییەکی هێندە گرنگە کە هۆشداریتان پێدەدەم لە هەموو بەشەکاندا بە کرداری دووبارەی بکەنەوە، چونکە تێنەگەیشتن لەمە هۆکاری سەرەکی ئەوەیە کە زۆربەی ئەو کەسانەی کە هەوڵی جێبەجێکردنی بنەمای خوود پێشنیاری دەدەن هیچ دەرئەنجامێکی ئارەزووکراو بەدەستناهێنن.

وشەگلی سادە و بێ سۆز کاریگەریان لەسەر هۆشی نائاگا نییە. هیچ ئەنجامێکی ئارەزووکراو بەدەستناهێنیت هەتا ئەو کاتەی فێردەبیت کە بە وشەگەلێك و بیرگەلێك بگەیتە هۆشی نائاگات کە بەباشی بارگاوی کرابن بە باوەڕ.

سارد مەبەرەوە، ئەگەر لە یەکەم هەوڵدانتدا نەتتوانی سۆزەکانت کۆنترۆڵ و ئاڕاستە بکەیت. لەبیرت بێت، ئەگەری بوونی شتێك نییە بێ بەرامبەر. توانای گەیشتن و کاریگەری دانان لەسەر هۆشی نائاگات نرخی خۆی هەیە، وە پێویستە ئەو باجە بدەیت. ناتوانیت فێڵ بکەیت، تەنانەت ئەگەر ئارەزووش بکەیت.

نرخی توانای کارتێکردنە سەر هۆشی نائاگات بەرهەڵستکارێکی هەمیشەیە لە جێبەجێکردنی ئەو بنەمایانەدا کە لەم کتێبەدا باسکراون. ناتوانیت گەشە بە توانای دڵخوازی خۆت بدەیت بە نرخێکی کەمتر. تۆ و تەنها خۆت بە تەنها، پێویستە بڕیار لەسەر ئەوە بدات کە ئایا ئەو پاداشتەی هەوڵی بۆ دەدەیت (ئاگەمەندی پارە)، ئایا شایەنی ئەو بتجەیە کە دەبێت بیدەیت لە پێناویدا یان نا.

ژیری و زیرەکی بە تەنها، پارە ڕاناکێشن تەنها لە هەندێك حاڵەتی دەگمەندا نەبێت، کاتێك یاسای تێکڕایی لە قازانجی ڕکێشانی پارەدایە

لەو سەرچاوانەوە. ئەو میتۆدی ڕكێشانی پارەیەی لێرەدا باسكراوە، بەند نییە لەسەر یاسای تێكڕایی، سەرباری ئەوەش، میتۆدەكە هیچ گەمەیەكی دڵخوازبوون لەگەڵ كەسدا ناكات. بۆ هەموو كەسێك بە هەمان كاریگەری كار دەكات. كاتێك كە شكست ئەزموون دەكرێت، هۆكار كەسەكەیە، نەك میتۆدەكە. ئەگەر هەوڵ بدەیت و شكستت هێنا ، جارێكی تر هەوڵبدەرەوە، وە جارێكی تریش، هەتا سەركەوتوو دەبیت.

توانات بۆ بەكارهێنانی بنەمای خوود پێشنیاری، بە شێوەیەكی فراوان دەكەوێتە سەر توانات بۆ هەش چڕكردنەوە لەسەر ئارەزوویەك هەتا ئەو كاتەی ئارەزووەكە دەبێتە سەوداسەریەكی سوتێنەر.

كاتێك دەست بە جێبەجێكردنی ئەو ڕێنماییانە دەكەیت كە پەیوەستن بە ئەو شەش هەنگاوەوە كە لە بەشی دوودا باسكران، ئەوسا بەكارهێنانی پرەنسیپی هۆش چڕكردنەوە دەبێتە پێویستی.

با پێشنیارێك بكەین بۆ بەكارهێنانی كاریگەرانەتری هۆش چڕكردنەوە. كاتێك دەست دەكەیت بە جێبەجێكردنی یەكەم شەش هەنگاوی سەرەتا، كە ڕێنمایت دەكەن " بۆ دانانی بڕی دیاریكراوی ئەو پارەیەی ئارەزووی دەكەی،" بیرەكانت لەسەر ئەو بڕە پارەیە ڕابگرە بە هۆش چڕكردنەوە، یان جێگیركردنی سەرنجت، بە چاوی داخراوەوە، هەتا ئەو كاتەی دەتوانی بە ڕاستی ڕواڵەتی بەرجەستەی پارەكە ببینیت. بە لایەنی كەمەوە ڕۆژانە جارێك ئەمە بكە. لە كاتێكدا كە خەریكی جێبەجێكردنی ئەم ڕاهێنانانەدایت، شوێن ئەو ڕێنماییانە بكەوە كە لە بەی باوەڕدا پێتدراون، وە بەڕاستی خۆت لە خاوەندارێتی پارەكەدا ببینە !

لێرەدا ڕاستییەکی زۆر گرنگ هەیە – هۆشی نائاگا هەر فەرمانێك وەردەگرێت کە بە باوەڕێکی پەتیەوە پێیدرابێت، وە کار بە پێی ئەو فەرمانانە بکات، هەرچەندە دەبێت فەرمانەکان بەردەوام دووبارە بکرێنەوە، بەرلەوەی لە لایەن هۆشی نائاگاوە لێکبدرێنەوە. بە دوای ئەو گوزارشتەی پێشوودا، بیر لە ئەگەری ئەنجامدانی فێڵێکی تەواو یاسایی لە هۆشی نائاگات بکەرەوە، بەوەی وای لێ بکەیت باوەڕ بکات، چونکە تۆ باوەڕ دەکەیت، کە پێویستە ئەو بڕ پارەیەت هەبێت کە وێنای دەکەیت، کە ئەو بڕ پارەیە چاوەڕێی تۆیە کە بانگەشەی خاوەنداریێتی بکەیت، کە پێویستە هۆشی نائاگا پلانەیلێکی کرداریت بخاتە بەردەست بۆ دەستخستنی ئەو بڕە پارەیەی کە هی خۆتە.

ئەو بیرۆکەیەی لە پەرەگرافی پێشوودا پێشنیارکرا بدە بە ئەندێشەت، وە ببینە کە ئەندێشەت دەتوانیت چی بکات و چی دەکات، بۆ داڕشتنی پلانەیلێکی کرداری بۆ کۆکردنەوەی پارە لە ڕێی گۆڕینی ئارەزووەکەتەوە.

چاوەڕێی پلانێکی ڕوون مەکە، کە لەڕێیەوە بتوانیت خزمەت و شەمەکەکانت بگۆڕیتەوە لە بەرامبەر ئەو پڕ پارەیەی کە وێنان کردووە، بەڵاو یەکسەر خۆتت ببینە لە خاوەنداریێتی پارەکەدا، لە هەمان کاتدا داوای بکە و چاوەڕێی ئەوە بکە کە هۆشی نائاگات پلانێك، یان ئەو پلانانەی پێویستن پێتبدات. لەسەر هەست بە بۆ ئەو پلانانە، وە کاتێك دەردەکەون، یەکسەر بیانخەرە کار. کاتێك پلانەکان دەردەکەون، ئەگەری هەیە لە ڕێگەی شەش هەستەکەوە "بریسکەیەك" بە هزردا بکەن، لە شێوەی " ئیلهامێك"دا. ئەو ئیلهامە دەکرێت وەك "

تەلەگرامێك" ی ڕاستەوخۆ، یان پەیامێکی زیرەکی ناکۆتا دابنرێت. بە ڕێزەوە مامەڵەی لەگەڵدا بکە، وە هەر هێندەی وەرتگرت کاری پێبکە. شکستهێنان لە ئەنجامدانی ئەمەدا موشندە دەبێت بۆ سەرکەوتنت.

لە هەنگاوی چوارەمی شەش هەنگاوەکەدا، ڕێنمایی کرایت بۆ " داڕشتنی پلانێکی ڕوون بۆ هێنانەدی ئارەزووەکەت، وە ڕاستەوخۆ خستنەکاری ئەو پلانانە." پێویستە شوێن ئەو ڕێنماییە بکەویت بەو جۆرەی لە پەرەگرافی پێشوودا باسکراوە. متمانە بە عەقڵت مەکە کاتێك پلان دادەنێیت بۆ کۆکردنەوەی پارە لە ڕێگەی گۆڕینی ئارەزووەوە. عەقڵت خەوشدارە. سەرباری ئەوەش، ڕەنگە توانای عەقڵیت تەمبەڵ بێت، وە ئەگەر بە تەواوەتی پشت بە خزمەتکردنی ببەستیت، ڕەنگە بێهیوات بکات.

کاتێك وێنای ئەو پارەیە دەکەیت کە مەبەستە بەدەستی بهێنیت، (بە چاوی داخراوەوە،) خۆت لە پێشکەشکردنی ئەو خزمەتگوزاریەدا ببینە، یان ئەو شمەکانە بکەیەنە کە مەبەستە لە بەرامبەر پارەکەدا بیبەخشیت. ئەمە زۆر گرنگە!

پوختەی ڕێنماییەکان

ئەو ڕستیەی کە تۆ ئەم کتێبە دەخوێنیتەوە دەرخەری ئەوەیە کە تۆ ڕاستگۆیانە وێڵی دوای زانیاریت. هەروەها دەرخەری ئەوەیە کە تۆ خوێندکاری ئەم بابەتەیت. ئەگەر تەنها خوێندکارێك بیت، ئەگەر هەیە کە زۆر شت فێربیت کە نایانزانیت، بەلام تەنها بەهۆی پەسەندکردنی ڕەوشتی ملکەچیەوە دەتوانیت فێربیت. ئەگەر شوێن هەندێك لە

ڕێنماییەکان بکەویت، بەڵام ئەوانی تر فەرامۆش یان ڕەتبکەیتەوە - ئەوا شکست دەهێنیت! بۆ بەدەستهێنانی دەرئەنجامێکی دڵخواز، پێویستە هەموو ڕێنماییەکان بە ڕۆحیەتی باوەڕەوە جێبەجێ بکەیت.

ئەو ڕێنماییانەی پەیوەندیدار بە شەش هەنگاوەکەوە لە بەشی دوودا باسکران، ئێستا پوخت دەکرێنەوە، وە لەگەڵ ئەو بنەمایانە تێکەڵ دەکرێن کە لەم بەشەدا باسکران، بەم شێوەیەی خوارەوە:

یەکەم: بچۆرە شوێنێکی بێدەنگ (لە هەمووی باڕتر لە ناو جێخەو لە شەودا) کە کەس بێزارت نەکات و لێت تێکنەدات، چاوەکانت دابخە و بە دەنگی بەرز بڕی ئەو پارە نووسراوەی کە دەتەوێت بەدەستی بهێنیت بخوێنەوە، وە ماوەی کاتی دیاریکراویش بۆ بەدەستهێنانی. هەروەها چیەتی ئەو خزمەتگوزاری و شتەی کە بە نیازی لە بەرامبەر پارەکەدا بیبەخشیت. لە کاتێکدا خەریکی جێبەجێکردنی ئەم ڕێنماییانەدایت، پێشوەختە خۆت لە خاوەندارێتی ئەو بڕە پارەیەدا ببینە.

بۆ وێنە: وایدابنێ نیازتە بۆ یەکی کانوونی دووەم پەنجا هەزار دۆلار پەیدا بکەیت، بۆ پێنج ساڵی تر، کە نیازی ئەوەت هەیە خزمەتی کەسی لە بەرامبەردا پێشکەش بکەیت ، لە شێوە فرۆشیارێکدا. گوزارشتی نووسراوی ئامانجەکەت دەشێت هاوشێوەی ئەمەی خوارەوە بێت:

" هەتا یەکەم ڕۆژی کانوونی دووەمی .....، دەبمە خاوەنی پەنجا هەزار دۆلار، کە بە ڕێژەی هەمەجۆر بۆو دێت جار دوای جار لە ماوەی دیاریکراودا. لە بەرامبەر ئەم پارەیەدا من باشترین خزمەتێك پێشکەش دەکەم کە لە توانامدایە، چەندێتی تەواوەتی گونجاو پێشکەش دەکەم، وە باشترین چۆنێتی خزمەتگوزاریەکی شیاو لە توانای فرۆشیارێکدا

پێشکەش دەکەم (باسی ئەو خزمەتگوزاریە یان شمەکە بکە کە دەتەوێت بیفرۆشیت). بڕوام وایە کە دەبمە خاوەنی ئەو پارەیە. باوەڕم هێندە بەهێزە کە ئێستا دەتوانم ئەم بڕە پارەیە بە چاوەکانم ببینم. دەتوانم بە دەستەکانم دەستی لێبدەم. چاوەڕێیە لە کاتی خۆیدا بێتە لای من، وە لە بەرامبەردا منیش ئەو خزمەتگوزاریە پێشکەش بکەم کە نیازمە لە پێناویدا ئەنجامی بدەم. چاوەڕێی پلانێکم کە بە هۆیەوە ئەو بڕە پارەیە کۆبکەمەوە، وە منی شوێن ئەو پلانی دەکەوم، هەر کە پێمگەیشت."

دووەم: شەو و ڕۆژ ئەم بەرتامەیە دووبارە بکەرەوە هەتا ئەو کاتەی دەتوانیت ببینیت، (لە ئەندێشەتدا) ئەو بڕە پارەیەی کە بە نیازی بەدەستی بهێنیت.

سێیەم: کۆپیەکی گوزارشتە نووسراوەکەی ئارەزووت لە شوێنێکدا دابنێ کە بتوای شەو و ڕۆژ بیبینیت، وە بەر لە خەوتن بیخوێنەرەوە، وە لە کاتی لەخەو هەڵسانیش هەتا ئەزبەری دەکەیت.

لەبیرت بێت، لە کاتی جێبەجێکردنی ئەم ڕێنمایانەدا، کە تۆ بنەمای خوود پێشنیاری جێبەجێ دەکەیت، چونکە ئامانج فەرماندانە بە هۆشی نائاگات. هەروەها لەبیرت بێت، کە هۆشی نائاگات تەنها کار لەسەر ئەو ڕێنمایانە دەکات کە بە سۆز بارگاوی کراون، وە بە هۆی هەستێکەوە پێی دراوە. باوەڕ بەهێزترینیانە، وە بە بەرهەمترینی هەست و سۆزەکانە. شوێن ئەو ڕێنماییانە بکەوە کە لە بەشی تایبەت بە باوەڕدا باسکراون.

ڕەنگە لە سەرەتادا ئەو ڕێنماییانە نابەرجەستە و پەتی دەربکەون. ڕێگە مەدە ئەمە بێزارت بکات. شوێن ڕێنمایەکان بکەوە، گرنگ نییە کە لە

سەرەتادا چەند نابەرجەستە و ناکرداری دەربکەون. ئەو کاتە زوو دێت، ئەگەر ئەوە بکەیت کە ڕێنمایی کراویت، هەم بە ڕۆحیەت و هەم بە کردار، کاتێك گەردوونێکی نوێی هێز و توانا لە بەردەمتدا دەکرێتەوە.

گومانگەرایی، پەیوەست بە هەموو بیرۆکەیەکی تازەکانەوە، تایبەتمەندی هەموو ئادەمیزادێکە. بەڵام ئەگەر شوێن ئەو ڕێنمایانە بکەویت کە دیاریکراون، هەر زوو گومانگەریەکەت بە باوەڕ جێگەی دەگیرێتەوە، ئەمە لە بەرامبەردا هەر زوو دەبێتە بلووری باوەڕێکی پەتی. دواتر دەگەیتە شوێنێك کە ڕەنگە بەڕاستی بڵێیت، " من سەروەری چارەنوسی خۆمم، من کاپتنی ڕۆحی خۆمم! "

زۆرێك لە فەیلەسوفان گوتویانە، کە مرۆڤ سەروەری چارەنووسی زەمینی خۆیەتی، بەڵام زۆربەیان شکستیان هێناوە لە گوتنی ئەوەی بۆچی سەروەرە.هۆکاری ئەوەی کە دەکرێت مرۆڤ سەروەری چارەنووسی زەمینی خۆی بێت، بە تایبەتی پێگەی دارایی، بە چڕوپڕی لەم بەشەدا باسکراوە. مرۆڤ دەشێت ببێتە سەروەری خۆی، وە ببێتە سەروەری ژینگەکەی، چونکە هێزی ئەوەی هەیە کە کار لە هۆشی نائاگای بکات، وە لە ڕێگەیەوە، کارسازی لەگەڵ زیرەکی ناکۆتا بەدەست بهێنێت.

تۆ ئێستا ئەو بەشە دەخوێنیتەوە کە پایەی سەرەکی ئەم فەلسەفەیە. ئەو ڕێنمایانەی لەم بەشەدان پێویستە بە مکوڕیەوە لێیان تێبگەیت و جێبەجێیان بکەیت، ئەگەر لە گۆڕینی ئارەزوو بۆ پارەدا سەرکەوتوو بوویت.

کردەی ڕاستەقینەی گۆڕینی ئارەزوو بۆ پارە، لە بەکارهێنانی خوود پێشنیاریەوە دەگلێت وەك نێوەندێك کە لە ڕێیەوە کەسەکە دەتوانێت

بگاتە هۆشی نائاگای و کاری تێبکات. بنەماکانی تر زۆر بە سادەیی ئامرزگەلێکن بۆ جێبەجێکردنی خوود پێشنیاری. هەمیشە ئەم بیرە لە مزری خۆتدا رگرە، هۆشیاریە بەرامبەر ئەو بەشە گرنگەی بنەمای خوود پێشنیاری کە بەکاری دەهێنیت بۆ کۆکردنەوەی پارە لە رێگەی ئەو میتۆدانەوە کە لەم کتێبەدا باسکراون. بە جۆرێك ئەم رێنمایانە جێبەجێ بکە وەك ئەوەی منداڵێکی بچووك بیت.

شتێك لە باوەڕی منداڵ بخەرە هەوڵەکانتەوە. نووسەر فرە هۆشیار بووە، لە زانینی ئەوەدا کە هیچ رێنماییەکی ناکرداری تێدا نەبێت، بەهۆی ئارەزووە راستگۆیانەکەیەوە بۆ یارمەتیدان.

دوای ئەوەی تەواوی کتێبەکەت خوێندەوە، وەرەوە بۆ ئەم بەشە، بە رۆح و بە کردار شوێن ئەم رێنماییە بکەوە:

هەموو شەوێك جارێك تەواوی بەشەکە بە دەنگی بەرز بخوێنەوە، هەتا ئەو کاتەی بە تەواوەتی رەوایەتی و شیاوی بنەمای خوود پێشنیاری پەسەند دەکەیت، ئەوە هەموو ئەو شتانەت بۆ بەدەست دەهێنێت کە داوات کردووە.

لە کاتی خوێندنەوەدا، بە پێنووسێك هێڵ بە ژێر ئەو رستانەدا بهێنە کە بەلاتەوە سەرنجراکێش و گرنگن.

بە وردی شوێن ئەو رێنمایانە بکەوە کە باسکران، رێگەت بۆ دەکاتەوە بۆ تێگەیشتنی تەواوەتی و شارەزایی تەواوەتی لە بنەماکانی سەرکەوتندا.

بەشی ٥

زانیاری تایبەتمەند، ئەزموون یان ووردبوونەوەی کەسی

مەنگاوی چوارەم بەرەوە سامان

دوو جۆر زانیاری هەیە. جۆرێکیان گشتیە، ئەوی تریان تایبەتیە. زانیاری گشتی، گرنگ نییە چەندێك مەزنە لە چەندێتی و جۆرایەتیدا، هیچ سوودێکی ئەوتۆی نییە لە بەدەستخستنی پارەدا. بەشەکانی زانکۆ مەزنەکان لە ڕووی کرداریەوە خاوەنی هەموو چەشنە زانیارییەکی گشتین کە شارستانیەت زانیبێتی. زۆربەی پرۆفیسۆرەکان پارەیەکی ئەوتۆیان نییە. ئەوان تایبەتمەندن لە فێرکردن و گوتنەوەی زانیاریدا، بەڵام تایبەتمەندنین لە ڕێکخستن، یان بەکارهێنانی زانیاریدا.

زانیاری پارە ڕاناکێشێت، هەتا ڕێکنەخرێت و زیرەکانە ئاڕاستە نەکرێت، لە ڕێی پلانگەلی کرداریەوە، بۆ کۆتایی ڕوونی کۆکردنەوەی پارە. تێنەگەیشتن لەم ڕاستییە سەرچاوەی سەرلێشێوانی ملیۆنان کەسە کە بە هەڵە باوەڕیان وایە " زانیاری توانایە." هیچ بەو شێوەیە نییە ! زانیاری تەنها توانایەکی سروشتیە. تەنها کاتێك دەبێتە هێز کە ڕێکبخرێت بۆ پلانگەلی کرداری، وە ئاڕستە بکرێت بۆ کۆتاییەکی ڕوون.

ئەمە " ئەڵقەی ون"ی نێو هەموو ئەو سیستەمە پەروەردەیانەیەکی شارستانیەت دەیزانێت. ڕەنگە لە شکستی دامەزراوەی پەروەردەیدا بدۆزرێتەوە لە چۆنێتی فێرکردنی خوێندکاران بۆ ڕێکخستن و بەکارهێنانی زانیاری دوای فێربوونی.

زۆربەی خەڵکی هەڵە دەکەن لە هەڵسەتگاندنی ئەوەدا، کە لەبەرئەوەی هێنری فۆرد کەمی خوێندووە، کەواتە خوێندەوار نییە. ئەوانەی ئەم هەڵەیە دەکەن نە هێنری فۆرد دەناسن، نە لە مانای ڕاستەقینەی وشەی " پەروەردەکردن" تێدەگەن.

وشەکە لە وشەی لاتینی " ئیدوکو[1]" ەوە وەرگیراوە کە بە واتای گەشەپێدان و هێنانە دەرەوە و گەشەپێدان لە ناوەوە دێت. مرۆڤێکی خوێندەوار پێویست ناکات کەسێك بێت کە ڕێژەیەکی بێشومار زانیاری گشتی و تایبەتمەندی هەبێت. مرۆڤی خوێندەوار کەسێکە کە هێندە تواناکانی هزری گەشەپێداوە کە ڕەنگە هەر شتێکی بوێت یان خۆی یان هاوتاکەی بەدەست بهێنێت. بە بێ ئەوەی مافی ئەوانی تر پێشێل بکات. هێنری فۆرد زۆر باش دێتەوە لەگەڵ واتای ئەم پێناسەیەدا.

لە کاتی جەنگی جیهانیدا، ڕۆژنامەیەکی شیکاگۆ وتارێکی تایبەتی بڵاوکردەوە کە تێیدا، لە نێو کەلێك گوزارەی تردا، بە هێنری فۆرد گوترابوو، " ئاشتیخوازێکی نەزان." بەڕێز فۆرد بەرپەرژی گوزارەکانی دایەوە، هەروەها سکاڵای یاسایی دژی ڕۆژنامەکە تۆمار کرد لەبەرئەوەی زیانی لە کەسایەتی داوە.کاتێك کە سکاڵاکە برایە دادگا، پارێزەرانی

---

[1] educo

ڕۆژنامەکە داوای دادپەروەریان کرد، وە بەڕێز فۆرد، خۆیان بردە شوێنی گەواهیدەر، بۆ ئەوەی بۆ دەستەی سوێندخۆرانی بسەلمێنن کە نەزان و گەمژەیە. پارێزەرەکان ژمارەیەکی زۆر پرسیاری جۆراوجۆریان لێ کرد، هەموویان بە مەبەستی سەلماندن، بە بەلگەی خودی خۆی، کە لە کاتێکدا ڕەنگە خاوەنی هەندێك زانیاری تایبەتمەند بێت پەیوەندیدار بە کارسازی ئۆتۆمۆبێلەوە، بەلآم بە شێوەیەکی گشتی نەزانە.
بەڕێز فۆرد ئەم پرسیارانەی خوارەوەی ئاراستەکرا:
" بێنەدیك ئارنۆد کێ بوو؟ بەریتانیا چەند سەربازی نارد بۆ ئەمریکا بۆ دامرکاندنەوەی شۆڕشەکەی ١٧٧٦؟" لە وەلآمی کۆتا پرسیاردا، بەڕێز فۆرد گوتی، " ژمارەی تەواوەتی ئەو سەربازانە نازانم کە بەریتانا ناردویەتی، بەلآم بیستومە کە زۆر لەوانە زیاتر بوون کە گەڕاونەتەوە."
لە کۆتایدا بەڕێز فۆرد ماندوو بوو بە بەدەست ئەو زنجیرە پرسیارەوە، وە لە وەلآمدا بۆ پرسیارێکی ئازاردەردا، دانەوی و بە پەنجەی ئاماژەی بۆ ئەو پارێزەرە کرد کە پرسیارەکەی لێ کرد و گوتی، " ئەگەر بە ڕاستی بمەوێت وەلآمی ئەم پرسیارە گەمژانەیی پرسیت، یان هەر یەك لە پرسیارانەی لێمی دەکەیت، ڕێگە بدە بەبیرت بهێنمەوە کە ڕیزێك دوگمەی کارەبایی لەسەر مێزەکەی بەردەممە، وە پەنجەنان بە ئەوەی لای پستدا، دەتوانم بانگی کەسانێك بکەم کە هاوکارم بن لە وەلآمدانەوەی هەر پرسیارێکدا کە ئارەزووی بکەم دەربارەی ئەو بازرگانیەی کە زۆربینەی هەوڵەکانی خۆمم بۆ تەرخان کردووە. ئێستا، بەئەرك نەبێت پێم بلێیت، بۆچی دەبێت مزرم جەنجاڵ بکەم بە زانیاری گشتی، بە مەبەستی

نوانای وەڵامدانەوەی پرسیار، لە کاتێکدا کەسانێکم لە دەورە کە دەتوانن هەر زانیاریەك دەستخەن کە داوای بکەم؟

بە دڵنیایەوە وەڵامەکە لۆژیکی بوو. ئەو وەڵامە پارێزەرەکەی تەخت کرد. هەموو ئامادەبووان درکیان بەوەکرد کە ئەو وەڵامە هی کەسێکی نەزان نییە، بەڵکو هی کەسێکی خوێندەوارە.هەر کەسێك ڕۆشنبیرە کە بزانێت لە کوێ زانیاری بەدەستبهێنێت کاتێك پێویستی پێی بێت، وە دەزانێت کە چۆن ئەو زانیاریە ڕێکبخات بۆ پلانگەلی ڕوونی کرداری. لەرێی یارمەتی گروپی " هۆشی باڵا"ەکەی، هێنری فۆرد هەموو زانیارییەکی تایبەتمەندی لەژێر فەرماندا بوو کە بەهۆیەوە ببێتە یەکێك لە دەوڵەمەندترین کەسەکانی ئەمریکا. ئەوە بنچینەی نەبوو کە ئەو زانیاریە لە هزر خۆیدا بێت. بەدڵنیاییەوە هیچ کەسێك کە خاوەنی زیرەکی و هەستێکی تەواوەتی بێت بۆ خوێندنەوەی کتێبێکی لەم چەشنە ناکرێت گرنگی ئەم نموونەیەی لەدەست دەرچێت.

بەرلەوەی دڵنیابیتەوە لە توانات بۆ گۆڕینی ئارەزوو بۆ هاوتا داراییەکەی، پێویستت بە زانیاری تایبەتمەندی ئەو خزمەتگوزاریە، کاڵایە یان پیشەیە دەبێت کە بەنیازیت لە بەرامبەر سامانەکەدا پێشکەشی بکەیت. ڕەنگە زانیاریەکە تایبەتمەندی زیاترت پێویست بێت بەراورد بەوەی توانات هەیە یان مەیلی بەدەستهێنانیت هەیە، ئەگەر ئەمە ڕاست بێت، دەکرێت بە یارمەتی گروپی " هۆشی باڵا"ەکەت ئەو لاوازیەت بنەبڕ بکەیت.

ئەندریو کارنیج دەیگوت خۆی هیچی نەزانیوە دەربارەی بازرگانی ستیل، سەرباری ئەوەش، بە تایبەتی گرنگی بەوە نەداوە کە هیچ دەربارەی بزانێت. ئەو زانیاریە تایبەتمەندەی کە پێویستی بووە بۆ دروستکردن د

بازاڕگەری ستیل، لە رێی ئەندامانی گروپی " هۆشی باڵا"ەکەیەوە بۆی بەردەستخراوە.

کۆکردنەوەی سامانێکی زۆر پێویستی بە هێز هەیە، وە هێزیش بەردەست دەخرێت لەڕێی زانیارییەکی تایبەتمەندی بە باشی ڕێکخراوی زیرەکانە ئاڕاستەکراو، بەڵام ئەو زانیاریە مەرج نییە لای ئەو کەسە بێت کە سامانەکە بەدەستدەهێنێت.

ئەو پەرەگرافەی پێشوو دەشێت هیوا و هاندەرێك بێت بۆ ئەو کەسەی کە خواستی کۆکردنەوەی سامانی هەیە و خۆی ئەو " بڕوانامە" پێویستەی نییە بۆ ئەوەی ئەو زانیاریە تایبەتمەندەی بۆ دابین بکات کە پێویستی پێی دەبێت. مرۆڤەکان هەندێك جار لە ژیانیاندا دەناڵێنن بەدەست "هەستی خۆ بەکەمزانین"ەوە، لەبەرئەوەی کەسانی خاوەن بڕوانامە نین. ئەو کەسەی کە بتوانێت گروپی " هۆشی باڵا" کە لە کەسانێك پێکهاتوون هەڵگری زانیاری بەسوودن بۆ کۆکردنەوەی پارە، ڕێکبخات و ئاڕاستە بکات، هێندەی هەر ئەندامێکی گروپەکە خوێندەوارە. ئەمەت لەبیربێت، ئەگەر بە دەست هەستی خۆبەکەمزانیەوە دەناڵێنیت، لەبەرئەوەی خوێندنەکەت سنووردارە.

تۆماس ئەدیسۆن تەنها سێ مانگ خوێندویەتی لە تەواوی ژیانیدا. نە نەخوێندەوار بوو، نە بەهەژاریش مرد. هێنری فۆرد بڕوانامەی کەمتر لە شەشی سەرەتایی هەبوو، بەڵام توانی لە ڕووی داراییەوە زۆر باش بیهێنێت.

زانیــاری تایبەتمەنــد لــە نێــوانی بێشــومارترین و هــەرزانترینی ئــەر خزمەتگوزاریانەدایــە کــە هــەن! ئەگــەر گومانــت لــەوە هەیــە، لیستەی دامەزراندن و مووچەی هەر زانکۆیەك بپشکنە.

پارەدان بۆ زانینی چۆنێتی کڕینی زانیاری

بەر لە هەموو شتێك، بڕیار لەسەر جۆری ئەو زانیاریە تایبەتمەندە بدە پێویستتە، وە ئەو مەبەستەی کە بۆی بەکاردەهێنیت. لە مەودایەکی فراواندا مەبەستی سەرەکیت لە ژیانـدا، ئـەو ئامانجـەی کـە کـار بۆ بەدەستهێنانی دەکەیت، یارمەتیت دەدات بۆ زانینی ئەوەی پێویستت بە چی زانیاریەکە.

لەگەڵ جێگیرکردنی ئەم پرسیارەدا، جوولەی دواترت پێویستی بەوەیەی کــە زانیــاری وردت هــەبێت دەربــارەی سەرچــاوەی پشتپێبەســراوی پەیوەندیدار. گرنگترینیان ئەمانەن:

(ب) ئەزموون و بڕوانامەی کەسەکە

(ج) ئـەو ئـەزموون و بڕوانامانـەی بەردەست دبێـت لـە ڕێـی هەماهـەنگی لەگەڵ ئەوانی تر (هاوپەیمانی هۆشی باڵا)

(د) کۆلێژ و زانکۆکان

(ح) کتێبخـان گشـتیەکان (لـە ڕێـی کتێـب و گۆڤارەکانـەوە کـە دەکرێـت هەموو ئەو زانیاریانەی لە لایەن شارستانیەتەوە ڕێکخراوە بدۆزرێتەوە)

(خ) کۆرسـی تایبـەتی ڕاهێنـان (لـە ڕێـی خوێنـدنی ئێـواران و خوێنـدنی ماڵەوەوە بە تایبەتی)

هەرکە زانیاریەکە دەستخرا پێویستە ڕێکبخرێت و بەکاربهێنرێت، بۆ ئامانجێکی ڕوون، لە ڕێی پلانگەلی کرداریەوە. زانیاری هیچ نرخێکی نییە جگە لەوەی کە بتوانرێت بەدەسبهێنرێت لەڕێی جێبەجێکردنیەوە بەرەو ئەنجامێکی شایستە. ئەمە هۆکارێکە بۆ ئەوەی بۆچی بڕوانامەکانی زانکۆ هێندە بەنرخ نین. نوێنەرایەتی هیچ شتێك ناکەن جگە لە زانیارییەکی سادە.

ئەگەر بیر لە خوێندنی زیاتر دەکەیتەوە، سەرەتا ئەو ئامانجە دیاریبکە کە دەتەوێت زانیاریەکەی بۆ دەستبخەیت، دواتر بزانە لە کوێ ئەم جۆرە دیاریکراوەی زانیاری دەکرێت بەدەستبهێنرێت، لە سەرچاوەگەلی پشتپێبەستراوەوە.

کەسە سەرکەوتووەکان، لە هەموو بوارەکاندا، هەرگیز ناوەستن لە بەدەستهێنانی زانیاری تایبەتمەندی پەیوەندیدار بە ئامانجە سەرەکیەکەیان یان بازرگانی و پیشەکەیان. بە گشتی ئەوانەی کە سەرکەوتوو نابن ئەوانەن کە ئەو هەڵەیە دەکەن بە باوەڕهێنان بەوەی کە ماوەی بەدەستهێنانی زانیاری لە دوای تەواوکردنی خوێندنەوە کۆتایی دێت. ڕاستیەکە ئەوەیە کە خوێندن تەنها ڕێکا خۆشکەرێکە بۆ فێربوونی چۆنێتی بەدەستهێنانی زانیاری کرداری.

لەگوڵ ئەم دنیا گۆڕوەی کە لەدوای داڕمانی ئابووریەوە دروست بووە، پێویستی گۆڕانکاریش لە بابەتە پەروەردەیەکاندا دروست بووە. یاسای ئەمڕۆ تایبەتمەندبوونە! ئەم ڕستیە جەختی لەسەر کراوەتەوە لە لایەن ڕۆبێرت پ. موورەوە، سەرۆکی بەشی دامەزراندنی زانکۆی کۆلۆمبیا.

"تایبەتمەندەکان زۆرترین داواکاریان لەسەرە"

کۆمپانیاکان بە تایبەتی بە دوای ئەو کەسانەدا دەگەڕێن کە تایبەتمەندن لە هەندێك بواردا – بازرگانی – ئەو دەرچووانەی کەڕاهێنانیان پێکراوە لە ژمێریاری و ئاماردا، هەموو جۆرە ئەندازیاریەك، ڕۆژنامەنووس، تەلارساز، کیمیاگەر، هەروەها سەرکردە ناوازە و کەسە چالاکەکانی کۆتا سالّی زانکۆش.

" کەسێك کە لە زانکۆدا چالاك بووە، کە کەسایەتی بەجۆرێکە کە لەگەڵ هەموو جۆرە کەسێکدا دەگونجێت، وە کارێکی هێندە مایەی پەسەندی لەگەڵ خوێندنەکەیدا کردووە کە کردوویەتی بە خوێندکارێکی تەواو ئەکادیمی. هەندێك لەمانە، بەهۆی ئەو هەموو تایبەتمەندی و بڕوانامە زۆرانەوەیە، کە پێشنیاری چەندین پۆستیان بۆ کراوە، کەمترینیان شەش پۆستە.

" بۆ جێهێشتنی ئەو باوەڕەی کە خوێندکارە یەکەمەکان هەمیشە ئەوانەن کە بژاردەی کاری باشتر بەدەستدەهێنن، بەڕێز موور دەڵێت کە زۆربەی کۆمپانیاکان تەنها بەدوای تۆماری ئەکادیمی خوێندکارەکانەوە نین بەڵکو بەدوای تۆماری چالاکی و کەسایەتی خوێندکارەکانیشەوەن.

" یەکێك لە گەورەترین کۆمپانیا پیشەسازیەکان، پێشەنگ لە بوارەکەی خۆیدا، لە نووسینێکدا بۆ بەڕێز موور دەربارەی خوێندکارانی کۆتا ستڵی زانکۆ، دەڵێت:

" بە شێوەیەکی سەرەکی ئێمە خوازیاری دۆزینەوەی کەسانێکین کە بتوانن بەرەوپێشچوونی دانسقە ئەنجام بدەن لە کاروباری کارگێڕیدا. لەبەر ئەم هۆیە جەخت دەکەینەوە لەسەر تایبەتمەندی کەسایەتی و زیرەکی کەسەکە زۆر زۆر زیاتر لە پاشخانێکی پەروردەیی تایبەتمەند.

" شاگردی" پێشنیار دەکرێت

" بە پێشنیارکردنی سیستەمێکی " شاگردێتی" خوێندکاران لە نووسینگە، فرۆشگا و کارە پیشەییەکاندا لە ماوەی پشووی هاویندا، بەڕێز موور ئەو ڕاستییەی چەسپاند کە کە دوای دوو یان سێ ساڵی زانکۆ، دەبێت داوا لە هەموو خوێندکارێك بکرێت کە کۆرسێکی ڕوون بۆ داهاتووی هەڵبژێرێت و بوەستێنرێت ئەگەر بە سادەیی و بەبێ ئامانج بە نێو مەنهەجێکی تایبەتمەندنەکراوی ئەکادیمیدا بڕوات.

دەڵێت، " کۆلێژ و زانکۆکان پێویستە ئەو ڕاستیە لەبەرچاو بگرن کە هەموو کار و پیشەکانی ئێستا داوای تایبەتمەندەکان دەکات."

ناوەندەکانی خوێندن هان دەدات کە بەرپرسیاریەتیەکی ڕاستەخۆتر پەسەند بکەن دەربارەی ڕێبەری دامەزراندن. یەکێك لە کرداریترین و باشترینی ئەو سەرچاوانەی زانیاری کە بەردەستن بۆ ئەو کەسانەی پێویستیان بە خوێندنی تایبەتمەندە، خوێندنگاکانی شەوانن کە لە زۆربەی شارە گەورەکاندا کراونەتەوە. خوێندنگا نامەییەکان ڕاهێنانی تایبەتمەند دەدەن لە هەموو شوێنێکی ئەمریکا، نامەکان دەڕۆن، لەمەڕ هەر بابەتێك کە دەکرێت لە ڕێی میتۆدی درێژکردنەوەوە بگوترێتەوە. یەکێك لە قازانجەکانی ڕاهێنانی خوێندن لە ماڵەوە گونجاوی پرۆگرامی خوێندنەکەیە کە رێگە بە کەسەکە دەدات لە کاتە بەتاڵەکانیدا بخوێنێت. قازانجێکی مەزنی دیکەی خوێندن لە ماڵەوە (ئەگەر خوێندنگاکە بە وریایەوە هەڵبژێردرێت)، ئەو ڕاستییەیە کە زۆربەی ئەو کۆرسانەی لە لایەن خوێندنگاکانی ناو ماڵەوە پێشکەش دەکرێن هەڵگری مافی گفتوگۆ کردنی بەخشندانەن کە دەکرێت زۆر بەنرخ بن بۆ ئەو کەسانەی کە

پێویستیان بە زانیاری تایبەتمەندە. گرنگ نییە لە کویێ دەژیت، دەتوانی هاوبەشی سوودەکانی بیت.

هەر شتێك بەبێ هەوڵدان و بێ قوربانی بەدەستبهێنرێت بە شێوەیەکی گشتی قەدری ناگیرێت: زۆرجار لەبەرچاو ناگیرێت. ڕەنگە هەر لەبەرئەوە بێت کە هیچی وامان دەست ناکەوێت لە دەرفەتە نایابەکانی خوێندنگا حکومیەکانەوە. ئەو دیسپلینە خوودیەی کەسێك لە پرۆگرامێکی دیاریکراوەوغ ڕوونەوە وەریدەگرێت هەندێك مەودا دەدات بە کەسەکە، بۆ ئەو دەرفەتە لەدەستچووانەی کلتێك زانیاری بەبێ هیچ تێچوویەك بەردەست بوو. خوێندنگا نامەیەکان دامەزراوەگەلێکی بازرگانی تەواو ڕێکخراون. کرێی فێرکاریەکانیان هێندە نزمە کە ناچارن سوور بن لەسەر کاتی دیاریکراوی پارەدان. داوای پارەدان، جا ئەگەر خوێندکارەکە نمرەی باش بهێنێت یان خراپ، وا لە کەسەکە دەکات لە کۆرسەکە بەردەوام بێت لە کاتێکدا ئەگەر بە پێچەوانەوە بووایە وازی دەهێنا. خوێندنگا نامەییەکان زۆر جەختیان نەکردۆتە سەر ئەم خاڵە، لەبەر ئەو ڕاستییەی کە بەشەکانیان باشترین جۆری ڕاهێنان فەراهەم دەکەن دەربارەی بڕیاردان، گەیشتن لە کاتی خۆیدا، کردار و خوولی تەواوکردنی ئەو کارەی کەسێك دەستی پێدەکات.

زیاتر لە بیست و پێنج ساڵ لەمەوبەر، ئەمە لە ڕێی ئەزموونەوە فێربووم. ناوم لە کۆرسێکی خوێندنی ماڵەوە دەربارەی ڕیکلامکردن نووسی. دوای تەواوکردنی هەشت یان دە وانە وازم لە خوێندن هێنا، بەڵام خوێندنگاکە لە ناردنی پسووڵە نەوەستا. سەرباری ئەوەش، سووربوون لەسەر وەرگرتنی پارەکە، جا ئەگەر لە خوێندن بەردەوامبم یان نا. بڕیارمدا کە

ئەگەر هەر دەبێت پارەی کۆرسەکە بدەم (کە لە ڕووی یاساییەوە ناچار بووم بیدەم)، دەبێت وانەکان تەواو بکەم و پارەکەم بەفیڕۆ نەڕوات. لەو کاتەدا، هەستم کرد کە سیستەمی کۆلێکشنی خوێندنگاکە بە جۆرێك زۆر بە باشی ڕێکخراوە، بەڵام دواتر لە ژیانمدا تێگەیشتم کە ئەوە بەشێکی بەنرخی ڕاهێنانم بوو. بەهۆی ناچارکران بۆ پێدانی پارەکە، بەردەوام بووم و کۆرسەکەم تەواو کرد. دواتر لە ژیانمدا بۆم دەرکەوت کە سیستەمی کۆلێکشنی نایابی خوێندنگاکە زۆر نرخێکی زیاتری هەبوو بەراورد بەو پارەیەی بەدەستهێنرا، بەهۆی ئەو ڕاهێنانەوە دەربارەی ڕیکلام کە زۆر نابەدڵانە وەرمگرت.

لەم وڵاتەدا ئەوەمان هەیە کە پێی دەگوترێت مەزنترین سیستەمی خوێندنگای حکومیە لە تەواوی دونیادا. پارەیەکی زۆر بۆ دروسکردنی بیناگەلی باش وەبەردەهێنین، هۆکاری گواستنەوەی گونجاومان بۆ ئەو منداڵانە دابین کردووە کە لە لادێکانەوە دێن، بۆ ئەوەی لە باشترین خوێندنگادا وانە بخوێنن، بەڵام ئەم سیستەمە ناوازەیە یەك خاڵی لاوازی سەرسامکەری هەیە — بە خۆڕاییە ! یەکێك لە خەسڵەتە سەیرەکانی مرۆڤ ئەوەیە کە تەنها نرخ بۆ ئەو شتە دادەنێن کە بە پارەیە. خوێندنگا خۆڕاییەکانی ئەمریکا، وە کتێبخانە حکومیەکانی ئەمریکا، سەرنجی خەڵکی ڕاناکێشن چونکە بەخۆڕاین.ئەوە هۆکاری سەرەکیە بۆ ئەوەی کە خەڵکانێکی زۆر بە پێویستی دەزانن کە ڕاهێنان و مەشچی زیادە وەربگرن دوای ئەوەی خوێندن تەواو دەکەن و دەچنە سەر کار. هەروەها هۆکارێکی سەرەکیشە بۆ ئەوەی کە بۆچی خاوەنکارەکان زۆرتر ڕەچاوی ئەو فەرمانبەرانە دەکەن کە کۆرس خوێندنیان لەماڵەوە وەرگرتووە. لە

ئەزموونەوە فێربوون کە هەرکەسێك دەستبەرداری هەندێك لە کاتی زیدەی خۆی ببێت بۆ خوێندن لە ماڵەوە هەڵگری ئەو خاسیەتانەیە کە ل سەرکردەدا هەن. ئەم پێزانینە لەبەر خێرومەندی نییە، بەڵکو داوەریەکی دروستی بازرگانیە لە لایەن خاوەنکارەکانەوە.

لاوازیەك هەیە لە خەڵکیدا کە هیچ دەرمانێکی نییە. لاوازی گەردوونی نەبوونی حەز و ئارەزووە! خەڵکی، بە تایبەت مووچەخۆران، کە کاتی بەتاڵەکانیان داناوە بۆ خوێندن لە ماڵەوە، زۆر بەدەگمەن بۆ ماوەیەکی درێژ لە خوارەوە دەمێننەوە. کردارەکەیان ڕێگە بۆ سەرکەوتن بۆ سەرەوە دەکاتەوە، گەلێك بەربەستی سەر ڕێگەیان لادەبات، وە سورنجی دۆستانەی ئەو کەسانە ڕادەکێشن کە دەسەڵاتیان هەیە بیانخەنە سەر ڕێگای دەرفەت.

میتۆدی ڕاهێنان بە خوێندنی ماڵەوە بە تایبەتی بۆ پێویستیەکانی ئەو کەسانە دامەزراوانە گونجاوە، کە دوای تەواوکردنی خوێندن بۆیان دەردەکەوێت، کە پێویستە زانیارییەکی تایبەتمەندی زیادە بەدەستبهێنن، بەڵام کاتی زیادەیان نییە هەتا بچنەوە خوێندن.

گۆڕانکاری لە دۆخە ئابووریەکاندا لە گرانیە مەزنەکەوە بووەتە هۆی پێویست بکات کە هەزاران کەس سەرچاوەی زیادە یان تازەی داهات بدۆزنەوە. بۆ زۆرینەی ئەو کەسانە، چارەسەری کێشەکانیان دەکرێت تەنها لە بەدەستهێنانی زانیاری تایبەتمەندا بدۆزرێتەوە. هەندێکیان ناچار دەبن پیشەکەیان بە تەواوەتی بگۆڕن.

کاتێك بازرگانێك بۆی دەردەکەوێت جۆرێکی دیاریکراوی کاڵا نافرۆشرێت، بە شێوەیەکی گشتی بە کاڵیەکی تر جێگەی دەگرێتەوە کە خواستی زۆد

لەسەرە. ئەو کەسەش کە کارەکەی فرۆشتنی خزمەتگوزاریە کەسیەکانە پێویستە بازرگانێکی لێهاتوو بێت. ئەگەر خزمەتگوزاریەکانی قازانجێکی باشی نەکرد لە پیشەکەیدا، پێویستە بیگۆڕێت بۆ دانەیەکی تر، کە دەرفەتگەلی فراوانی تێدا بەردەست بێت.

ستیوارت ئۆستین وێر خۆی ئامادە کرد وەك ئەندازیاری تەلارسازی و شوێن هێڵێکی کارکردن کەوت هەتا ئەو کاتەی قەیرانە بازرگانییەکە بازاڕی بۆ ئاستێك سنووردار کرد کە ئەو داهاتەی پێنەدەدا کە دەیویست. توێشوی خۆی خست و بڕیاریدا پیشەکەی بۆ یاسا بگۆڕێت، گەڕیەوە بۆ خوێندن و چەند کۆرسێکی تایبەتی خوێند کە بەهۆیەوە خۆی ئامادەکرد وەك پارێزەرێکی کۆمپانیا. سەرەڕایی ئەو ڕاستییەی کە قەیرانەکە کۆتایی نەهاتبوو، ڕاهێنانەکەی تەواو کرد، لە تاقیکردنەوە دەرچوو و بە خێرایی نووسینگەیەکی بە قازانجی پارێزەری لە دالاسی تەکساس کردەوە، لە ڕاستیدا موشتەریەکانی ئیزن دەدا.

تەنها بۆ ئەوەی تۆمارەکە ڕاستبێتەوە و بیانووی ئەو کەسانە ببڕدرێت کە دەڵێن، " ناتوانم بچمەوە خوێندن چونکە خێزانێکم هەیە دەبێت پاڵپشتیان بکەم،" یان" من زۆر بەتەمەنم بۆ خوێندن،" ئەو زانیاریە زیاد دەکەم کە بەڕێز وێر تەمەنی لە چل ساڵی تێپەڕیبوو و هاوسەری هەبوو کاتێك گەڕایەوە بۆ خوێندن. سەرباری ئەوەش، بە هۆی بە وریایەوە هەڵبژاردنی کۆرسی تایبەتمەندی بالاوە، لە زانکۆیەکی باش ئامادەکراو بۆ فێرکردنی بابەتی هەڵبژێردراوەکان، بەڕێز وێر لە ماوەی دوو ساڵدا ئەو کارەی تەواو کرد کە زۆرینەی خوێندکارانی یاسا لە ماوەی چوار ساڵدا تەواوی دەکەن. گرنگە بزانیا چۆن زانیاری دەکرێت!

ئەو کەسەی کە واز لە خوێندن دەهێنێت تەنها لەبەرئەوەی خوێندنی تەواو کردووە بۆ هەمیشە و بێهیوایانە ئاساییبوونی لە چارە نووسراوە، گرنگ نییە پیشەکەی هەرچییەك بێت. ڕێگای سەرکەوتن ڕێگای شوێنکەوتنی بەردەوامی زانیاریە.

با بیر لە نموونەیەك تایبەت بکەیتەوە. لە ماوەی گرانیە مەزنەکەدا فرۆشیارێك لە فرۆشگایەکی وشکەدا خۆی بێکار بینیەوە. هەندێك ئەزموونی ژمێرکاری و نووسیاری هەبوو، کۆرسێکی تایبەتی لە ژمێریاریدا خوێند، خۆی شارەزا کرد لە نوێترین پێویستی و کارەکانی نووسیاری و ئۆفیس و دەستی بە کاری خۆی کرد. بە کارکردن لەگەڵ ئەو خاوەن فرۆشگایە دەستی پێکرد کە پێشتر کاری لێ دەکرد، گرێبەستی لەگەڵ زیاتر لە ١٠٠ بازرگاندا کرد کە کاری ژمێریاریان بۆ بکات، بە کرێیەکی مانگانەی زۆر کەم. بیرۆکەکەی هێندە کرداری بوو کە زوو بۆی دەرکەوت کە پوێستە نووسینگەیەکی بەقازانج بکاتەوە لە ئۆتۆمۆبێلێکی گەیاندنی بچووکدا، کە پڕی کردبوو لە نوێترین ئامێرەکانی نووسیاری. ئێستا کۆمەڵێك لەو نووسینگە ژمێریاریانەی هەیە "لە ئۆتۆمۆبێلدا" و ژمارەیەکی زۆر یاریدەدەری دامهزراندووە، کە خزمەتگوزاری ژمێریاری بۆ بازگاتە بچووکەکان دابین دەکات لەگەڵ باشترینی ئەو شتانەی کە دەتوانێت پارە بیانکڕێت، بە تێچوویەکی زۆر کەم.

زانیاری تایبەتمەند لەگەڵ ئەندێشە، ئەو پێکهاتانە بوون کە بە مانای ئەم بازگانیە بێ هاوتا و سەرکەوتووەوە هاتن. ساڵی ڕابردوو خاوەنی ئەم بازرگانیە باجی داهاتێکی داوە کە دە هێندە زیاتر بووە لەو بڕەی ئەو بازرکانە داویەتی کە کاری بۆ کردوون کاتێك قەیرانە بازرگانییەکە

دووچاری نەهامەتیەکی کاتی کرد کە دواتر دەرکەوت بەخششێك بووە لە بەرگی نەهامەتیدا.

دەستپێکی ئەم بازرگانیە سەرکەوتووە بیرۆکەیەك بوو! هەروەك چۆن شانازی ئەوەم پێبڕا ئەو بیرۆکەیە بدەم بە فرۆشیارە بێکارەکە، ئێستاش شانازی ئەوەم هەیە کە بیرۆکەیەکی تر پێشنیار بکەم کە ئەگەری داهاتێکی مەزنتر لەخۆ دەگرێت. هەروەها ئەگەری پێشکەشکردنی خزمەتگوزاریەکی بەسوود بە هەزاران کەس کە زۆر پێویستین بەو خزمەتگوزاریەیە.

بیرۆکەکە پێشنیارکراوە لە لایەن ئەو فرۆشیارەوە کە وازی لە فرۆشتن هێنا و دەستی کرد بە کاری نووسیاری لەسەر بنەمای کۆکراوە. کاتێك پلانەکە پێشنیارکرا وەك چارەسەرێك بۆ بێکاریەکەی، بەخێرایی سەرسامی خۆی دەربڕی، " ئەو بیرۆکەیەم بەدڵە، بەڵام نازانم چۆن بیکەم بە پارە." بە دەربڕینێکی تر، سکاڵای ئەوەی کرد کە نازانێت چۆن زانیاریەکانی دەربارەی نووسیاری بفرۆشێت دوای ئەوەی بەدەستی هێنان.

هەر بۆیە ئەو گرفتێکی تری هێنایە پێ کە دەبوو چارە بکرێت، بە یامەتی خانمێکی گەنجی نووسیار، بەتوانا لە نووسیندا، کە دەیتوانی چیرۆکێك بهۆنێتەوە، کتێبێکی زۆر سەرنجڕاکێش ئامادەکرا، کە باسی سوودەکانی سیستەمی نوێی نووسیاری دەکرد.

لاپەڕەکان زۆر بە جوانی نووسران و خرانە سەر پەڕاوێکی ئاسایی، کە وەك فرۆشیارێکی بێدەنگ بەکارهێنرا کە بەهۆیەوە چیرۆکی ئەم

بازرگانیـە نوێیـە بـە سـەرکەوتووانە گێڕدرایـەوە هـەر زوو خاوەنەکـەی هەژمارێکی زۆر لەوە زیاتری هەبوو کە بتوانێت پێیان ڕابگات.

لە سەرانسەری ولاّتدا، هەزاران کەس هەیە کە پێویستی بە خزمـەتگوزاری تایبەتمەندێکی کالاّ هەیە کە بتوانێت پوختەیـەکی سـەرنجڕاکێش ئامادە بکات بۆ بەکارهێنانی لـە بازاڕگـەری خزمەتگوزاریـە کەسیەکاندا. تـەواوی ئـەو داهاتـە سـالاّنەیەی کـە خزمەتگوزاریـەکی لـەو چەشـنە بەدەستی دەهێنێت، بـە ئاسانی دەتوانێت زیـاتر بێـت لـەو بـڕەی کە گـەورەترین دەزگـــای دۆزینـــەوەی کـــار بەدەســـتی دەهێنێـــت، وە قـــازانجی خزمەتگوزاریەکـە ڕەنگـە زۆر زیـاتر بێـت بـۆ کڕیارەکـە بـەراورد بـەوەی بەدەستدەهێنرێت لە لە دەزگایەکی دۆزینەوەی کارەوە.

ئەو بیرۆکەیەی باسکرا بەهۆی پێویستیەوە لەدایکبوو، بۆ دەربـازبوون لـە بارێکی لەناکاو کە دەبووایە تێپەڕێنرێت، بەلاّم تەنها بە خزمەتکردنی یـەك کەسەوە نەوەستا. ئەو خانمەی کە بیرۆکەکـەی دروسـتکرد ئەندێشـەیەکی فـراوان و وردی هـەبوو. لـە منداڵـە تـازە لەدایکبووەکـەی مێشـکیدا دروسـکردنی پیشـەیەکی نـوێی بینـی، ئـەو پیشـەیەی کـە لـە چـارەی نووسرابوو خزمەتگوزاریەکی بـەنرخ پێشکەشی هـەزاران کـەس بکـات کە پێویسـتیان بـە ڕێبـەرێکی کـرداری بـوو لـە بازاڕگـەری خزمەتگوزاریـە کەسیەکاندا.

دەستی بەکارکرد بە سەرکەوتنی ڕاستەوخۆی یەکەم " پلانـی ئامـادەکراو بۆ بازاڕگەری خزمەتگوزاریـە کەسیەکان. " ئـەم خانمـە پـڕ ووزەیـە دواتـر دەستی کرد بە چارەسـەرکردنی کێشـەیەکی هاوشـێوە بـۆ کوڕەکـەی کە تازە زانکۆی تەواو کردبوو، بەلاّم بـە تـەواوەتی هیـوابڕاو بـوو لـەوەی کە

بازاڕێك بۆ خزمەتگوزاریەكانی بدۆزێتەوە. ئەو پلانەی كە بۆ ئەم مەبەستە داڕێشت باشترین جۆری بازارگەری خزمەتگوزاریە كەسیەكانە كە هەتا ئێستا بینیومە.

كاتێك كە كتێبی پلانەكە تەواو بوو، پێكهاتبوو لە نزیكەی پەنجا لاپەڕەی بە جوانی نووسراو و بە تەواوەتی ڕێكخراوی زانیاری، كە چیرۆكی بەهرەی سروشتی منداڵەكەی، خوێندن وئەزموونە كەسیەكان و كۆمەڵێك زانیاری جۆراوجۆری باسدەكرد. هەروەها كتێبی پلانەكە باسی تەواوەتی ئەو پێگەیەشی تێدا بوو كە كوڕەكەی ئارەزووی دەكرد، لەگەڵ باسێكی نایابی كتومتی ئەو پلانەی كە بەكاریدەهێنێت بۆ بەدەستهێنانی ئەو پێگەیە.

ئامادەكردنی كتێبی پلانەكە پێویستی بە چەند هەفتە كاركردن هەبوو، كە لەو ماوەیەدا دروستكارەی كتێبەكە ڕۆژانە كوڕەكەی دەنارد بۆ كتێبخانەی گشتی، بۆ بەدەستهێنانی زانیاری دەربارەی فرۆشتنی خزمەتگوزاریەكانی بە باشترین قازانج. هەروەها ناردی بۆ هەموو دامەزراوە بازرگانیەكانی خاوەنكاری داهاتووی، بۆ ئەوەی زانیاری ورد و گرنگیان لێ وەرگرێت پەیوەست بە میتۆدە بازرگانیەكانیان كە زۆر بەنرخ بوون لە داڕشتنی ئەو پلانەدا كە كە مەبەستێتی بەكاریبهێنێت بۆ بەدەستهێنانی ئەو پۆستەی دەیەوێت. كاتێك پلانەكە تەواوكرا، زیاتر لە نیو دەرزەن پێشنیاری باشی تێدا بوو بۆ ئەوەی خاوەنكارەكە بەكاریانبهێنێت و سوودیان لێ وەرگرێت. (پێشنیارەكان بەكارهێنران لەلایەن كۆمپانیاكەوە).

ڕەنگە کەسێك بپرسێت، " بۆ خۆت تووشی ئەو هەموو گرفتە بکەیت بۆ مسۆگەرکردنی کارێك؟" وەڵامەکە یەکسەریە، هەروەها دراماتیکیە، لەبەرئەوەی مامەڵە لەگەڵ بابەتێکدا دەکات کە بەشێکی بەرپرسیارێتی ئەو ترازیدیایەی لە ئەستۆیە کە ملیۆنان ژن و پیاو کە تاکە سەرچاوەی داهاتیان خزمەتگوزاریە کەسیەکانە تێیکەوتوون.

وەڵامەکە ئەمەیە، " کردنی شتێکی چاك هەرگیز گرفت نییە ! ئەو پلانەی کە ئامادە کرابوو لە لایەن ئەم ژنەوە بۆ قازانجی کوڕەکەی، یارمەتیدا ئەو کارە بەدەستبهێنێت کە داواکاری بۆ پێشکەش کردبوو، لە یەکەم چاوپێکەوتندا، بە مووچەیەك کە خۆی دیاری کردبوو."

سەرباری ئەوەش – ئەمەش زۆر گرنگە – ئەو پۆستە پێویستی بەوە نەدەکرد کوڕە گەنجەکە لە ئاستی خواری خوارەوەوە دەست پێبکات. وەك بڕیاردەرێکی باڵا دەستی بە کار کرد، بە مووچەی بڕیاردەرێکەوە.

بۆچی خۆی تووشی ئەو هەموو کێشانە دەکات؟ ئەوە دەپرسی؟

دەی، بۆ یەك شت، پێشکەشکردنی داواکاری کاری پلان بۆ دانراوی ئەم گەنجە زیاتر لە دە ساڵی کەم کردەوە لەو کاتەی کە پێویستی بوو بۆ ئەوەی لەو شوێنەوە دەستپێبکات. دەبووایە" دەبووایە لە خواری خوارەوە دەستی بە کار بکردایە و بە کارکردن بەرەو سەرەوە هەڵبکشایە."

ئەم بیرۆکەی لە خوارەوە دەستپێکردن و هەڵکشان بۆ سەرەوە ڕەنگە زۆر باش دەربکەوێت، بەڵام سەرەکیترین دژە بۆچوون بۆی ئەمەیە – زۆرینەی ئەوانەی کە لە خوارەوە دەستیان بە کار کردووە هەرگیز نەیانتوانیوە سەریان هێندە بەرز بکەنەوە کە لە لایەن دەرفەتەکانەوە

ببینرێن، هەر بۆیە لە خوارەوە دەمێننەوە. هەروەها دەبێت ئەوەشمان لەبیربێت کە، دیمەن و گۆشەنیگا لە خوارەوە زۆر ڕۆشن یان ماندەرانە نییە. مەیلی کوشتنی ئارەزووی هەیە. بەوە دەڵێین " چەقبەستن" کە واتای ئەوەیە کە ئێمە چارەنووسمان پەسەند کردووە چونکە خووی ڕۆتینی ڕۆژانەمان پەرەپێداوە. خوویەك کە دواجار هێندە بەهێز دەبێت کە واز لە هەوڵی فرپێدانی دەهێنین. وە ئەوەش هۆکارێکی ترە کە بۆچی گرنگە کە هەنگاوێك یان دووان لە سەرووی خواری خوارەوە دەست بە کار بکەیت. بە ئەنجامدانی ئەوە کەسەکە خووی ڕوانین لە دەورو بەر گەشە پێدەدات، بۆ سەرنجدانی ئەوەی چۆن ئەوانی تر پێشدەکەون، بۆ بینینی دەرفەتەکان و بە بێ دوودڵی قۆستنەوەیان.

دان هالپین نموونەیەکی پرشنگدارە بۆ ئەوەی مەبەستمە. لە کاتێکدا کە خوێندکاری زانکۆ بوو، بەڕێوەبەری تیپی تۆپی پێی بەناوبانگی تۆتردام بوو کە پاڵەوانی ۱۹۳۰ بوون، کاتێك لەژێر ڕێبەرایەتی نیوت ڕۆکی کۆچکردوودا بوو.

ڕەنگە لە لایەن ئەو ڕاهێنەرە مەزنەوە ئیلهامی پێدرابێت کە بەرز ئامانج بگرێت، وە کەوتنی کاتی لێ تێکنەچێت لەگەڵ شکستدا، هەروەك چۆن ئەندریو کارنیج، سەرکردەی مەزنی پیشەسازی، ئیلهامی بە یاریدەدەرە لاوەکانیدا کە ئامانجی گەورە بۆ خۆیان دابنێن. بە هەر جۆرێك بێت، هالپینی لاو لە کاتێکی فرە نەخوازراودا زانکۆی تەواو کرد، کاتێك قات و قڕیەکە کاری وای نەهێشتبۆوە، هەر بۆیە دوای هەوڵێك لە وەبەرهێنانی بانك و سینەمادا، دەستپێکرد بە یەکەم کار بە داهاتوویەکی گەشەوە کە توانی بیدۆزێتەوە - فرۆشتنی یاریدەدەری بیستنی ئەلکترۆنی بە

مووچەیەکی مانگانەی دیاریکراوەوە. هەر کەسێك دەتوانێت بەو جۆرە کارانە دەستپێبکات، هاڵپینیش ئەوەی دەزانی، بەڵام ئەوە بەس بوو بۆ ئەوەی دەرگای دەرفەتی بۆ بکرێتەوە.

بۆ نزیکەی دوو ساڵ، لەو کارە بەردەوامبوو کە حەزی لێی نەبوو، وە هەرگیز لەو کارە باشتری دەستنەدەکەوت ئەگەر شتێکی نەکردایە دەربارەی ناقایلیەکەی. سەرەتا، یاریدەدەری بەڕێوەبەری فرۆشتنی کۆمپانیاکەی کردە ئامانج و بەدەستی هێنا. ئەو تاکە هەنگاوە بەرەو سەرەوە بە ڕێژەی پێویست بەرزی کردووە بەراورد بە زۆرینەی خەڵکی بۆ ئەوەی دەرفەتگەلی مەزنتر ببینێت، هەروەها خستیە ئەو شوێنەی کە دەرفەت دەتوانێت بیبینێت.

هێندە ریکۆردێکی باشی لە فرۆشتنی یاریدەدەری بیستنەکاندا بەدەستهێنابوو، کە ئەی.م ئەندریوس سەرۆکی دەستەی کۆمپانیای بەرهەمە دەنگیەکان، ڕکابەرێکی بازرگانی ئەو کۆمپانیایەی کە هاڵپین کاری بۆ دەکرد، دەیویست شتێك بزانێت دەربارەی ئەو کەسە دان هاڵپین کە فرۆشێکی زۆر زیاتر لە کۆمپانیایەکی لەمێژینە دامەزراوی ئەنجامداوە. بەدوای هاڵپینیدا نارد. کاتێك چاوپێکەوتنەکە تەواو بوو، هاڵپین بووە بەڕێوەبەری نوێی فرۆشتن، بەرپرس لە بەشی دەنگی.

دواتر، بۆ تاقیکردنەوەی توخمی هاڵپینی لاو، بەڕێز ئەندریۆ ڕۆیشت بۆ فلۆریدا بۆ ماوەی سێ مانگ، بەجێیهێشت بۆ ئەوەی لە کارە نوێکەیدا نقوم بێت یان مەلە بکات. نقوم نەبوو! ڕۆحیەتی نوت ڕۆکنی "هەموو دونیا براوەی خۆشدەوێت، وە کاتی نییە بۆ ئەو دۆڕاوەی کە ئیلهامی پێدا هێندە هەوڵ بدات لە کارەکەیدا هەتا بەمدوایانە بە جێگری سەرۆکی

کۆمپانیاکــە و بەڕێوەبــەری گشــتی دەنــگ و بەشــی ڕادیــۆی بێــدەنگ هەڵبژێردرا، کارێك کـە زۆربـەی خـەڵکی شانازی پێـوە دەکـەن ئەگـەر بـە ماوەی دە ساڵ کارکردنی دڵسۆزانەش بەدەستی بهێنن. هاڵپین لە مـاوەی شەش مانگدا ئەوەی کرد.

قورسە بگوترێت کە ئایا بەڕێز ئەندریۆ یان بەڕێز هـاڵپین زیـاتر شایستەی ستایشن، لەبەر ئەو هۆیەی کـە هـەردووکیان بەڵگـەیان پیشـانداوە لەسـەر هـەبوونی بێشـوومارى خاسـیەتێکی زۆر دەگمـەنی ناسـراو بـە ئەندێشـە. بـەڕێز ئەنـدریو شـایەنی ستایشــە لەبەرئــەوەی لــە هاڵپینــدا " بــڕۆ ـ بەدەستەێنەر" ێکی لە بەرزترین ئاسـتدا بـینی. هـاڵپین شـایەنی ستایشـە لەبەرئـەوەی ڕەتیکـردەوە لەگـەڵ ژیانـدا ڕێکبکـەوێت بـە پەسـەندکردن و بـەردەوامبوونی لەســەر کارێــك کــە نەیدەویســت، ئــەوەش یەکێکــە لــە سەرەکیترین ئەو خاڵانەی کە هەوڵدەدەم جەختی لەسەر بکەمەوە لە ڕێـی تەواوی ئەم فەلسەفەیەوە ـ کە ئێمە بۆ پێگەی بەرز سەردەکەوین یـان لـە خوارەوە دەمێنینەوە بەهۆی ئەو بارودۆخانەوە کـە دەتـوانین کۆنترۆڵیـان بکەین ئەگەر ئارەزووی ئەوەمان هەبێت کۆنترۆڵیان بکەین.

هــەروەها هەوڵــدەدەم جــەخت بکەمــەوە لەســەر خــاڵێکی تــریش، کــە ســەرکەوتن و شکســت بەڕێژەیــەکی زۆر دەرئــەنجامی خــووە ! کــەترین گومانم نییە کە دۆستایەتی دان هاڵپین لەگـەڵ مـەزنترین ڕاهێنـەری تـۆپی پێ کە هەتا ئێستا ئەمریکا هەیبووبێت، هەمان جۆری ئارەزووی لێهـاتووی لـە مزریـدا چـاندووە کـە تیپـی تـۆپی پێـی نـۆتردامی کـردە تیپێکـی بەناوبانگی جیهـانی. بەڕاسـتی، شتێك هەیـە لـەوەی بیرۆکـەی پاڵـەوان - پەرسـتی یارمەتیـدەرە، براوەیـەك بـۆ کەسـەکە دابـین دەکـات. هـاڵپین

پێیگوتم کە ڕۆکن یەکێکە لە مەزنترین سەرکردەکانی تەواوی مێژووی مرۆڤایەتیە.

باوەڕم بەو تیۆریەی کە هاوکاری کار هۆکاری بنچینەیە، لە شکست و سەرکەوتندا، لەم دوایانەدا جێگیربوو، کاتێك بلەیری کوڕم لەگەڵ دان هالْپیندا لەسەر پۆستێك گفتوگۆی دەکرد.

بەڕێز هالْپین پێشنیاری مووچەیەکی دەستپێکی کرد کە نزیکەی نیوەی ئەوە بوو کە کۆمپانیایەکی ڕکابەر پێشکەشی کردبوو. بەهۆی فشاری باوکایەتیەوە، بلەیرم ڕازیمکرد کە پۆستەکەی بەڕێز هالْپین پەسەند بکات، لەبەرئەوەی باوەڕم وابوو دۆستایەتی لەگەڵ کەسێك کە ڕەتیدەکاتەوە ڕێکەوتن لەگەڵ ئەو بارودۆخانە بکات کە حەزیان پێ ناکات، سەرمایەیەکە کە هەرگیز بە پارە پێوانە ناکرێت.

خواری خوارەوە پێگەیەکی بێزارکەر، نەگۆڕ و بێ قازانجە بۆ هەر کەسێك. هەر لەبەرئەوەیە کاتم تەرخان کردووە بۆ باسکردنی ئەوەی کە چۆن دەکرێت دەسپێکێکی نزم ڕێگری لێ بکرێت بە پلاندانانی گونجاو. هەروەها لەبەرئەوەیە کە ئەو هەموو کایەیە تەرخانکراوە بۆ باسکردنی ئەم پیشە نوێیە، کە لە لایەن ژنێکەوە دروستکراوە کە ئیلهامی پێدرا کە کارێکی باشی پلاندانان بکات، لەبەرئەوەی دەیویست کوڕەکەی "دەروویەکی خێر" ی خوازراوی لێ بکرێتەوە.

بەهۆی ئەو بارودۆخە گۆڕاوەی بەهۆی داڕووخانی ئابووری جیهانەوە دەرکەوت، پێویستی بۆ شێوازی تازەتر و باشتری بازاڕگەری خزمەتگوزاریە کەسیەکانیشی لەگەڵ خۆی هێنا. قورسە ئەوە دیاریبکەین کە بۆچی پێشتر کەسێك ئەو پێویستیە گرنگانەی نەدۆزیوەتەوە، بە

زانینی ئەو ڕاستییەی کە پارەیەکی زیاتر دەستاودەست دەکات لە قازانجی خزمەتگوزاریە کەسیەکاندا بەراورد بە هەر مەبەستێکی تر. ئەو بڕە پارەیەی کە مانگانە دەدرا، بە ئەو کەسانەی کە بە کرێ و بۆ مووچە کاریان دەکرد، هێندە زۆر بوو کە دەگەیشتە سەتان ملیۆن، وە دابەشکردنی ساڵانە دەگەیشتە ملیاران دۆلار. ڕەنگە هەندێك لەم بڕۆکەیەی بە کورتی لێرەدا باسکراوە ناوکی ئەو سامانە بدۆزنەوە کە ئارەزووی دەکەن! بیرۆکەگەلێك کە ئەو نەمامانە بوون کە سامانێکی زۆری لێوە گەشە دەکات. بۆ وێنە، بیرۆکەی فرۆشگای پێنج سەنتی و دە سەنتیەکەی ویلۆرس، بیرۆکەیەکی زۆر بچووك بوو، بەلأم سامانێکی بۆ دروستاکەرەکەی پێکەوەنا.ئەوانەی دەرفەت دەبینن کە خۆی لەم پێشنیازەدا حەشارداوە، یارمەتیەکی بەنرخ دەبیننەوە لە بەشی تایبەت بە پلانی ڕێکخراو.

بەو بۆنەیەوە، مامەڵەکارێکی سەرکەوتووی خزمەتگوزاریە کەسیەکان داواکاریەکی زیاتر دەدۆزێتەوە لەسەر خزمەتگوزاریە کەسیەکانی لە هەر شوێنێك کە ژنان و پیاوان بەدوای بازاڕێکی باشتردا دەگەڕێن بۆ خزمەتگوزاریەکانیان. بەجێبەجێکردنی بنەمای هۆشی باڵا، کەسانێکی کەم بە بەهرەیەکی گونجاوە، دەتوانن هاوپەیمانیەك ببەستن و بە خێراییی بازرگانیەکی بە قازانج دروستبکەن. یەکێکیان پێویستە نووسەرێکی دادپەروەر بێت، بە بەهرەیەکی سروشتیەوە بۆ ڕیکلامکردن و فروشتنەوە. یەکێکیان بەتوانایە لە تایپ و خۆشنوویدا، وە یەکێکیان دەبێت بەدەستهێنەرێکی بازرگانی پلە یەك بێت کە وابکات هەموو دونیا دەربارەی خزمەتگوزاریەکە بزانێت. ئەگەر کەسێك خاوەنی هەموو ئەو

توانایانە بێت، دەشێت بە تەنها کارەکە جێبەجێ بکات، هەتا ئەو کاتەی لە توانای خۆی گەورەتر دەبێت.

ئەو ژنەی کە " پلانی فرۆشتنی خزمەتگوزاری کەسی" ئامادە کرد بۆ کوڕەکەی ئێستا لە هەموو بەشەکانی وڵاتەوە داواکاری بۆ دێت بۆ هاوکاریکردن لە ئامادەکردنی پلانگەلی هاوشێوەدا بۆ خەڵکانی تر کە ئارەزوو دەکەن بازاڕگەری بە خزمەتگوزاریە کەسیەکانیانەوە بکەن بۆ پارەی زیاتر. ستافێکی تایپێستی شارەزا، وێنەکێش و نووسەری وەها کە لە توانایاندا بێت کە دۆخە مێژوویەکان هێندە کاریگەرانە دراماتیکی بکەن کە خزمەتگوزاریە کەسیەکانی کەسەکە بتوانرێت بە پارەیەکی زۆر زیاتر بفرۆشرێت بەراورد بەو مووچانەی بە خزمەتگوزاری هاوشێوە دەدرێن. هێندە متمانەی بە توانای خۆی بوو کە پەسەندە کرد، وەك بەشێکی سەرەکی لە کرێکەی، ڕێژەیەکی سەتی ئەو پارەیەی کە مشتەریەکانی بەهۆی یارمەتی ئەمەوە بەدەستیان هێنابوو.

نابێت وا دابنرێت کە پلانەکەی بەتەنها پێکهاتبوو لە فرۆشیاریەتیەکی زیرەکانە کە بەهۆیەوە یارمەتی ژنان و پیاوانیدا بۆ داواکردن و وەرگرتنی پارەیەکی زیاتر بۆ هەمان ئەو خزمەتگوزاریانەی کە پێشتر بە بڕێکی کەمتری پارە فرۆشتوویانە. بەڵکو ڕەچاوی حەز و بەرژەوەندی کڕیارەکانیشی دەکرد بە هەمان شێوەی فرۆشیارانی خزمەتگوزاریە کەسیەکان، هەر بۆیە بەجۆرێك پلانەکانی ڕێکدەخست کە خاوەنکارەکە نرخێکی تەواوەتی دەستبکەوتایە لە بەرامبەر ئەو بڕ پارە زیادەی دەیدات. ئەو میتۆدەی کە بەهۆیەوە ئەم دەرئەنجامە ناوازەیەی دەستاکەوت نهێنیەکی پیشەگەرانەیە کە بۆ هیچ کەسێکی باس نەدەکرد

جگــە لــە موشــتەریەکانی. ئەگــەر ئەندێشــەت هــەبێت، وە بــەدوای دەرئــەنجامێکی بــە قــازانجتردا بگــەڕێیت بــۆ خزمەتگوزاریــە کەسیەکانت، ڕەنگە ئەم پێشنیازە وزۆژێنەر بێت بۆ ئەو گەڕانە. بیرۆکەکە لە توانایدایـە داهــاتێکی زۆر مــەزنتر ببەخشــێت بــەراورد بــە پزیشــك، پــارێزەر و ئەندازیارێکی ئاسایی کە خوێندنەکەیان پێویستی بە چەندین ساڵی زانکۆ هەیە. بیرۆکەکە پارە دەکات بۆ ئەوانەی بەدوای پێگـەی نوێدا دەگـەڕێن، بە شێوەیەکی کرداری لە هــەموو ئــەو پێگانــەدا کــە پێویستی بــە توانــای کــارگێڕی و بڕیــاردەری هەیــە، وە ئەوانــەی ئــارەزووی ڕێکخســتنەوە مووچەکانیان دەکەن لە پێگەکانی ئێستایاندا.

هــیچ نرخێکــی دیــاریکراو نییــە بــۆ بیرۆکەگــەلی بــاش! لــە پشــت هــەموو بیرۆکەیەکــەوە زانیــاری تایبەتمەنــد هەیــە. بەداخــەوە، بــۆ ئەوانــەی کــە ناتوانن سامانی بێشومار بەدەستبهێنن، زانیاری تایبەتمەنـد زۆر زیـاترە و زۆر ئاســانتر بەدەســتدەهێنرێت بــەراورد بــە بیرۆکــەکان. بــەهۆی ئــەم ڕاستییەوە، داواکاریەکی گەردوونی و دەرفەتی بەردەوام زیادبوو هەیە بـۆ ئەو کەسەی کە دەتوانێت یارمەتی ژنان و پیاوان بدات کـە خزمەتگوزاریـە کەسیەکانیان بە قازانجێکی زیاتر بفرۆشن. لـەتوانادابوون واتــە ئەندێشـە. ئەو خاسیەتەی کە پێویستە بۆ پێکەوەگرێدانی زانیاری تایبەتمەند لەگـەڵ بیرۆکەکان، لە شێوەی پلانێکی ڕێکخراودا بۆ بەدەستهێنانی سامان.

ئەگەر ئەندێشەت هەبێت دەکرێت ئەم بەشە بیرۆکەیەکت پێشـکەش بکـات کە بەس بێـت بـۆ ئـەوەی وەك دەسـپێکی ئـەو سامانە ڕۆڵ بگێڕێـت کـە ئارەزووی دەکـەیت. لـەبیرتبێت، بیرۆکەکـە شـتە سـەرەکیەکەیە. زانیـاری تایبەتمەند دەکرێت لە قوژبنێکدا بدۆزرێتەوە — هەر قوژنێك بێت!

بەشی ٦

ئەندێشە: شوێنکاری هۆش

هەنگاوی پێنجەم بەرەو سامان

ئەندێشە بە مانای وشەیی ئەو شوێنکاریەیە کە هەموو پلانەکانی مرۆڤی تێدا ساز دەکرێت. ترپەکە، ئارەزوویەك، شێوەی پێدەدرێت، ساز دەکرێت و چالاکی پێدەدرێت بە یاریدەی هێزی ئەندێشەی هزر.

دەگوترێتاکە مرۆ دەتوانێت هەموو ئەو شتانە دروست بکات کە دەتوانێت وێنای بکات.

لە هەموو سەردەمەکانی شارستانیەتدا، ئەم سەردەمە باشترین سەردەمە بۆ گەشەپێدانی ئەندێشە، چونکە سەردەمی گۆڕانکاری خێرایە. لەسەر هەر دەستێك دەشێت پەیوەندیەك بوروژێنرێت کە ئەندێشە گەشە پێبدات.

لە ڕێی یارمەتی توانای ئەندێشەگەریەوە، مرۆ لەم پەنجا ساڵەی ڕابردوودا بەراورد بە تەواوی مێژووی مرۆڤایەتی زیاتر هێزی سروشتی کۆنترۆڵکردووە و دۆزیوەتەوە، پێش ئەوکاتە. بە جۆرێك ئاسمانی داگیرکردبوو، کە باڵندەکان هاوتایەکی داماو بوون بۆ فڕین لە چاویدا.

ئەسیری کۆنترۆلکردوو وکردیە هۆکارێك بۆ پەیوەندی گرتنی ڕاستەوخۆ لەگەڵ هەموو بەشەکانی دونیا. لە دووری ملیۆنان مایلەوە خۆری کێشانەکردووە و لێیکۆڵیوەتەوە، وە لە ڕێی یاریدەی ئەندێشەوە توانیویەتی پێکهاتەکانی ناوی ئاشکرا بکات. ئەوەی دۆزیوەتەوەکە مێشکی خۆی وێستگەی گەیاندن و وەرگرتنی لەرەلەری بیرە، وە ئێستا دەستیکردووە بە فێربوونی بەکارهێنانی کرداری ئەو دۆزینەوانە، خێرایی هێڵەکانی گواستنەوەی زیادکردووە، هەتا ئاستێك کە لەوانەیە لەمەودوا بە خێرایەکی زیاتر لە سێ سەت مایل لەکاژێرێکدا گەشت بکات.

ئەوکاتە زوو دێت کە ڕەنگە مرۆڤ لە نیۆرك نانی بەیانی بخوات و لە سان فرانسیسکۆ نانی نیوەڕۆ بخوات.

تاکە سنووردارێتی مرۆڤ، لە نێو هزریدایە، لە نێو گەشەکردن و بەکارهێنانی ئەندێشەیدایە. هێشتا نەگەیشتۆتە لوتاکەی گەشەکردن لە بەکارهێنانی توانای ئەندێشەی. زۆر بە ئاستەم درکی بەوەکردووە کە ئەندێشەی هەیە، وە تازە دەستیکردووە بەکارهێنانی بە شێوەیەکی زۆر سەرەتایی.

دوو شێوەی ئەندێشە

توانای ئەندێشە لە دوو شێوەدا کار دەکات. یەکێکیان ناسراوە بە " ئەندێشەی لاسایکەرەوە،" ئەوەی تریان پێی دەگوترێت" ئەندێشەی داهێنەرانە." ئەندێشەی لاسایکەرەوە: لە ڕێی ئەم توانایەوە، دەکرێت چەمك، بیرۆکە یان پلانی کۆن بۆکۆکراوەی نوێ ڕێکبخرێت. ئەم توانایە هیچ دروست ناکات. بە سادەیی ئەم توانایە کار لەگەڵ ئەزموونی ماددی، پەروەردە و تێڕامان دەکات و بەوانە گەشە دەکات. ئەو توانایەیکە بە

زۆری لەلایەن داهێنەرەکەوە بەکاردێت، بێجگە لەوانەیکە ئەندێشەی داهێنەرانە بەکار دەهێنن،کاتێک ناتوانن لە ڕێگەی ئەندێشەی لاسایکەرەوەکێشەکانیان چارەسەر بکەن. ئەندێشەی داهێنەرانە: لە ڕێگەی توانای ئەندێشەی داهێنەرانەوە، هێزی سنووورداری مرۆڤ پەیوەندیەکی ڕاستەوخۆی هەیە لەگەڵ زیرەکی بێسنوور. ئەوە توانایەکەکە لە ڕێیەوە " بیرۆکە" و " سروش" وەردەگیرێت. بە هۆی ئەو توانایەوە هەموو بیرۆکە تازە و بنچینەیەکان دەدرێنە دەست مرۆڤ.

لە ڕێگەی ئەم توانایەوە لەرەلەری بیرەکانی هێزی کەسانی تر وەردەگیرێت. لە ڕێگەی ئەم توانایەوەیەکە هەرکەس دەتوانێت لەگەڵ هۆشی نائاگای کەسانی تر پەیوەندی بگرێت.

ئەندێشەی داهێنەرانە خودکارانە کار دەکات، بەو شێوازەی لە لاپەڕەکانی دواتری ئەم کتێبەدا باسدەکرێت. ئەم توانایە تەنها کاتێک کار دەکات کە هۆشی نائاگا بە ڕێژەیەکی زۆر بەرز دەلەرێتەوە، بۆ وێنە،کاتێک هۆشی نائاگا لە ڕێی سۆزێکی بەهێزی ئارەزوویەکەوە دنە دەدرێت.

توانای داهێنەرانە زیاتر چالاک دەبێت، زیاتر لەرەلەری ئەو سەرچاوانە وەردەگرێت کە باسکران، وەك بەشێك لە گەشەکردنی لە ڕێی بەکارهێنانەوە. ئەم ڕستەیە زۆر گرنگە! بەرلەوەی بەسەریدا تێپەڕێت بیری لێ بکەرەوە.

کاتێك شوێن ئەم بنەمایانە دەکەویت لەبیرتبێت،کە تەواوی چیرۆکی ئەوەی چۆن کەسێك دەکرێت ئارەزوو بۆ پارە بگۆڕێت ناکرێت لە یەك ڕستەدا گوزارشتی لێ بکرێت. چیرۆکەکە کاتێك پڕ و تەواو دەبێت کە

کەسێك تەواو شارەزایی بوو، تێیگەیشت و دەستیکرد بە بەکارهێنانی بنەماکان.

سەرکردە مەزنەکانی بازرگانی، پیشەسازی، دارایی، هونەرمەندە مەزنەکان، میوزیکژەنەکان، هۆزانڤانان و نووسەران مەزن دەبن، چونکە گەشەیان بە توانای ئەندێشەی داهێنەرانەیان داوە.

هەردوو جۆری ئەندێشە، لاساییکەرەوە و داهێنەرانە، بە بەکارهێنان زۆر چالاکتر دەبن، هەر وەك هەر ماسولکە و ئەندامێکی جەستەکە بە بەکارهێنان گەشە دەکەن.

ئارەزوو تەنها بیرێکە، ترپەیەکە. تێکچڕژاو وکورتخایەنە، ڕووتە و هیچ نرخێکی نییە، هەتا ئەوکاتەی نەگۆڕدرێتە سەر هاوتا بەرجەستەکەی. لەکاتێدا ئەندێشەی لاساییکەرەوە ئەو جۆرەیەکە زۆرتر بەکاردەهێنرێت، پرۆسەی گۆڕینی ترپە ئارەزووەکەدا بۆ پارە، دەبێت ئەو ڕاستییە لەبەرچاو بگریت،کە ڕەنگە ڕووبەڕووی بارودۆخ و حاڵەتگەلێك ببیتەوەکە پێویست بکات ئەندێشەی داهێنەرانەش بەکاربهێنیت.

ڕەنگە توانای ئەندێشەگەرانەت بە هۆی ناچالاکیەوە لاواز بێت. دەکرێت زیندوو بکرێتەوە و چالاك بکرێتەوە لە ڕێی بەکارهێنانەوە. ئەم توانایە نامرێت، هەرچەندە ڕەنگە ناچالاك بێت بە هۆی بەکارنەهێنانەوە. لەمکاتەی ئێستادا، هۆشت چڕبکەرەوە لەسەر گەشەپێدانی ئەندێشەی لاساییکەرەوە، چونکە ئەمە ئەو توانایەیەکە زۆرتر بەکاریدەهێنیت لە پرۆسەی گۆڕینی ئارەزوو بۆ پارەدا.

گۆڕینی ترپەیەکی نابەرجەستەی ئارەزوو، بۆ بەرجەستەیەکی ڕاستەقینەی پارە، پێویستی بە بەکارهێنانی پلانێك یان چەند پلانێکە.

ئەم پلانانە پێویستە بە هاوکاری ئەندێشە دابڕێژرێن، وە بە شێوەیەکی سەرەکی، لە لایەن ئەندێشەی لاساییکەرەوەوە.

هەموو کتێبەکە بخوێنەرەوە، دواتر بگەڕێرەوە سەر ئەم بەشە، وە یەکسەر دەست بکە بە بەکارهێنانی ئەندێشەت بۆ داڕشتنی پلانێك، یان چەند پلانێك، بۆ گۆڕینی ئارەزووتەکەت بۆ پارە. ڕێنمایی ورد بۆ داڕشتنی پلانەکان بە گشتی لە نزیکەی هەموو بەشەکاندا باسکراوە. ئەو ڕێنمایانە جێبەجێبکە کە باشتر دەگونجێن لەگەڵ پێویستیەکانتدا، پلانەکانت بکە بە نووسین، ئەگەر تا ئێستا نەتکردووە. ئەو ساتەی ئەمە تەواو دەکەیت، بە دڵنیایەوە شێوەیەکی بەرجەستە دەددەیت بە ئارەزووە نابەرجەستەکە. ئەو ڕستانەی پێشوو جارێکی تر بخوێنەوە. بە دەنگی بەرز بیخوێنەوە، زۆر بە خاوی، وە کە ئەوەت کرد، لەبیرتبێت ئەو ساتەی کە گوزارشت لە ئارەزووەکەت دەکەیت، وە پلانێك دادەنێیت بۆ بەدیهێنانی و دەیکەیتە نووسین، لە ڕاستیدا یەکەم هەنگاوی زنجیرە هەنگاوێکت هەڵێناوە،کە بەهۆیانەوە دەتوانیت بیرەکەت بۆ هاوتا بەرجەستەکەی بگۆڕیت.

ئەو زەویەی کە لەسەری دەژیت، تۆ، خۆت، وە هەموو شتەکانی تر بەرهەمی گۆڕانکاریە پەرەسەندووەکانن، کە بەهۆیەوە ماددەی مایکرۆسکۆبی بچووك ڕێکدەخرێن و ڕیز دەکرێن بە شێوەیەکی گونجاو.

دەربارەی ئەوە ـ ئەم ڕستەیە گرنگیەکی زۆری هەیە ـ ئەم زەویە، هەریەکە لەو ملیاران خانانەی جەستەت، وە هەموو گەردیلەکانی مادده، وەك شێوەیەکی نابەرجەستەی ووزە دەستپێدەکات. ئارەزوو ترپە بیرێکە! ترپە بیرەکان شێوەیەکی ووزەن.کاتێك بە ترپە بیرێك، ئارەزوویەك

دەستپێدەکەیت بۆکۆکردنەوەی پارە، ئاوا تـۆ هـەمان " شت" دەخەیتە خزمەتتەوەکە سروشت لە دروستکردنی ئەم زەویەدا بەکاری هێناوە، وە لـە هـەموو تـەنێکی ئـەم گەردوونـەدا بـەکارهاتووە، بـەو جەسـتە و مێشکەشەوەکە ترپە بیرەکان تێیداکار دەکەن.

ئەوەندەی کە زانست توانیویەتی دەریبخات، تـەواوی گـەردوون تـەنها لـە دوو شت پێکهاتووە، ماددە و ووزە. لە ڕێی یـەکگرتنی مـاددە و ووزەوە، هەموو شتێکی بەرجەستەی دروستکردووە، لە گەورەترین ئەستێرەوە لە بۆشایدا مەلە دەکات هەتا خوارەوە بە مرۆڤ خۆشیەوە.

تـۆ ئێسـتا خەریکـە بـە هـەمان میتـۆدی سروشـت قـازانج دەکـەیت. تـۆ (ڕاستگۆیانە و لە دڵـەوە هیـوادارین)، هەوڵـدەدەیت کـە لەگـەڵ یاسـاکانی سروشتدا خۆت بگونجێنیـت، بـە هەوڵـدان بـۆ گـۆڕینی ئـارەزوو بـۆ هاوتـا بەرجەستە یان داراییەکەی. دەتوانیـت ئـەنجامی بدەیت! چونکە پێشتر ئەنجامدراوە.

دەتوانیـت سـامانێك پێکـەوە بنێـت بـە یاریـدەی ئـەو یاسـایانەی کـە ناگۆڕدرێن. بەڵام سەرەتا دەبێت شارەزای ئـەو یاسـایانە بیت، وە فێـری بەکارهێنانیان بیت. لە ڕێگەی دووبارەکردنەوەوە، وە لـە ڕێـی باسـکردنی هەر یەکێك لەو بنەمایانەوە لە هەر گۆشەیەکی گونجاوەوە، نووسـەر هیـوا دەخوازێت ئەو نهێنیەتان بۆ ئاشکرا بکات کە بەهۆیـەوە هـەموو سـەروەت و سـامانەکانکۆکراونەتەوە. ڕەنگــە نـامۆ و دژیــەك دەرکــەوێت، " نهێنی"ەکە نهێنی نییە. سروشت خۆی لەو زەویەدا بانگەشەی بـۆ دەکـات کـە لەسـەری دەژیـن، لـە ئەسـتێرەکاندا، ئـەو هەسـارانەی لـە بـەرەم ڕوانینماندا هەڵواسراون، لـە پێکهاتـەی ئاسمانـەکان و دەوروبەرماندا، لـە

هەر پنچکە گیایەکدا، وە لە هەر شێوەیەکی ژیانێکدا کە دەیبینین بانگەشەی بۆ دەکات.

سروشت بانگەشەی ئەم " نهێنیە" دەکات لە زاراوەکانی زیندەزانیدا، لە پرۆسەی گۆڕینی خانەیەکی بچووکدا، هێندە بچووکە ڕەنگە لەسەر نووکی دەرزیلۆیەك دیار نەبێت، بۆ مرۆڤێك کە ئێستا ئەم دێڕە دەخوێنێتەوە. گۆڕینی ئارەزوو بۆ هاوتا بەرجەستەکەی بەدڵنیاییەوە لەوە پەرجوو ئاساتر نییە!

ساردمەبەرەوە ئەگەر بە تەواوی لەو شتانە تێنەگەیشتوویت کە تا ئێستا باسکراوە. مەگەر ئەوەی خوێندکارێکی لە مێژینەی هزر بیت، دەنا چاوەڕێی ئەوەت لێناکرێت کە هەموو ئەو شتانەی لەم بەشەدا باسکراون بە یەکەم خوێندنەوە تێبگەیت.

بەڵام بە تێپەڕینی کات، پێشدەکەویت. ئەو بنەمایانەی کە دێن ڕێگا دەکەنەوە بۆ تێگەیشتن لە ئەندێشە، وەرگرتنی ئەوەی کە تێیگەیشتوویت،کاتێك بۆ یەکەمجار ئەم فەلسەفەیە دەخوێنیەوە، دواتر،کاتێك دووبارە دەیخوێنیتەوە و لێی دەکۆڵیتەوە، بۆت دەردەکەوێت کە شتێك ڕوویداوە بۆ ڕوونکردنەوەی، وە تێگەیشتنێکی فراوانترت پێدەدات دەربارەی هەموو بابەتەکە. لە سەرووی هەموو شتێکەوە، نە وازبهێنە، نە دوودڵبە لە لێکۆڵینەوە لەو بنەمایانە هەتا ئەوکاتەی بەلایەنی کەمەوە کتێبەکە سێ جار نەخوێنیتەوە، دوای ئەوە، ئیتر خۆت ناتەوێت بوەستیت.

چۆن بە شێوەیەکی کرداری ئەندێشە بەکاردەهێنیت

بیرۆکەکان خاڵی دەستپێکی سەروەت و سامانە. بیرۆکەکان بەرهەمی ئەندێشەن. با هەندێك بیرۆکەی بەناوبانگ شیکار بکەین کە سامانی مەزنیان بۆ خاوەنەکەی هێناوە، بەو هیوایەی کە ئەم نموونانە زانیاریەکی ڕوون دەربارەی ئەو میتۆدە بگەیەنن کە بە هۆیەوە دەکرێت ئەندێشە لەکۆکردنەوەی ساماندا بەکاربهێنرێت.

کەتری تەلیسمکراو

پەنجا ساڵ لەمەوبەر، پیرە دکتۆرێکی لادێ، ئەسپەکەی تاودا و بەرەو شار ڕۆیشت، بە هێواشی لە دەرگای دواوەوە خۆیکرد بەکۆگایەکی دەرماندا، دەستیکرد بە مامەڵەکردن لەگەڵ کارمەندێکی لاوی دەرماندا. ئەرکەکەی لە چارەی نووسرابوو کە سامانێکی مەزن بۆ خەڵکانێکی زۆر دەستەبەر بکات. لە چارەی نووسرابوو دانسقەترین دەست کەوت لە سەردەمی جەنگی ناوخۆوە بۆ باشور بهێنێت. دوای زیاتر لەکاتژمێرێك، وەستان لە پشتی ئەو مێزی ڕێنمایکردنەوە، پیرە دکتۆر وکارمەندەکە بە دەنگی نزم قسەیانکرد، دواتر دتۆرەکە ڕۆیشت. ڕۆیشت بۆ لای عەرەبانۆچکەکەی وکەتریەکی مۆدێلکۆنی گەورە،کەوگیرێکی تەختەی گەورەی هێنان (بەکاریدەهێنا بۆ تێکوەردانی ناوەڕۆکی کەتریەکە)، وە لە پشتی کۆگاکە داینا.

کارمەندەکە کەتریەکەی پشکنی، دەستی خستە گیرفانی بەرباخەڵی، تۆپەڵێك پسووڵەی دەرهێنا و دایە دەست دکتۆرەکە. تۆپەڵەکە ڕێك ٥٠٠ دۆلاری تێدابوو - تەواوی پاشەکەوتی کارمەندە! دکتۆرەکە پارچەیەك کاغەزی بچووکی دایە دەست کارمەندەکەکە ڕەچەتەیەکی نهێنی لەسەر

نووسرابوو. وشەکانی سەر ئەوکاغەزە بچووکە نرخی پارەکانی پاشایەکی هەبوو! بەڵام بۆ دکتۆرەکە نا! ئەو وشە جادووییانە پێویست بوون بۆ ئەوەی کەتریەکە بوکڵێت، بەڵام نە دکتۆرکە و نەکارمەندە لاوەکە نەیاندەزانی کە چی گەنجینەیەکی نایاب لە کەتریەکەوە دێتە دەر.

دکتۆرەکە دڵخۆش بوو بە فرۆشتنی کەتریەکە بە ٥٠٠ دۆلار، پارەکە قەرزەکانی دەدایەوە، وە ئازادی هزری پێدەبەخشی.کارمەندەکە هەلێکی گەورەی وەرگرت بە دانانی تەواوی پاشەکەوتەکەی ژیانی لەسەر پارچەکاغەزێکی سادە و کەتریەکی کۆن! هەرگیز خەونی بەوەوە نەبینیبوو کە وەبەرهێنانەکەی وا لەکەتریەکە دەکات کە سەرڕێژ بێت لە زێڕکە کارە جادوویەکانی چراکەی عەلادین تێپەڕێنێت. ئەوەی کەکارمەندەکە بە ڕاستی کڕی بیرۆکەیەك بوو!کەتریە کۆنەکە و کەوگیرە تەختەکە، وە پەیامە نهێنیەکەی سەر پارچە کاغەزەکە تەنها ڕێکەوت بوون. کردارە سەیرەکانی کەتریەکە کاتێك ڕوویدا کە خاوەنە نوێیەکەی لەگەڵ پێکهاتەیەکی نهێنیدا تێکەڵیکرد کە دکتۆرەکە هیچی دەربارە نەدەزانی.

ئەم چیرۆکە بە وریایەوە بخوێنەوە، ئەندێشەت تاقیبکەرەوە! بزانە دەتوانی ئەو شتە بدۆزیتەوە کە کارمەندە لاوەکە لەگەڵ پەیامە نهێنیەکەدا تێکەڵیکرد، کە بووە هۆی ئەوەی کەتریەکە سەرڕێژ بێت بە زێڕ. لەکاتی خوێندنەوەدا لەبیرتبێت،کە ئەمە چیرۆکێك نییە لە چیرۆکەکانی هەزار و یەك شەوە. لێرە چیرۆکێکی ڕاستەقینە هەیە، سەیرتر لە خەیاڵ، ڕاستییەك کە لە شێوەی بیرۆکەیەکدا دەستی پێکرد.

با سەیرێکی ئەو سامانە زۆرەی زێڕ بکەین کە ئەم بیرۆکەیە بەرهەمی هێنا. سامانێکی زۆری بەخشیوە، هێشتاش هەر سامانێکی زۆر بە ژن و پیاوانێکی تەواوی دونیا دەبەخشێت، کە ناوەڕۆکی کەتریەکە بەسەر ملیۆنان کەسدا دابەش دەکەن.

کەتریە کۆنەکە ئێستا یەکێکە لە گەورەترین بەکارهێنەرانی شەکر، کە کاری هەمیشەیی بۆ هەزاران کەس دابینکردووە کە خەریکی چاندی قامیشی شەکر و پوختەکردن و فرۆشتنی شەکرن.

کەتریە کۆنەکە ساڵانە ملیۆنان بوتڵە شووشە بەکاردەهێنێت، کە کاری بۆ ژمارەیەکی زۆر کرێکاری شووشە دابینکردووە.کەتریە کۆنەکە کاری بۆ سوپایەك کارمەند، بنوس، کارمەندی کۆپیکەری نووسین و شارەزایانی گەنگەشەی بازرگانی لە سەرانسەری وڵاتدا دابینکردووە. ناوبانگ و داهاتێکی گەورەی بۆکۆمەڵێك نیگارکێش دابینکردووەکە وێنەگەلی نایابیان دروستکردووە کە پەسەنی بەرهەمەکان دەکەن.

کەتریە کۆنەکە شارۆچکەیەکی بچووکی باشووری گۆڕی بۆ پایتەختی بازرگانی باشوور، کە ئێستا ڕاستەوخۆ و ناڕاستەوخۆ، سوود بە هەموو دانیشتوانی شارەکە دەگەیەنێت.

کاریگەری ئەم بیرۆکەیە ئێستا سوود بە هەموو وڵاتە شارستانیەکانی دونیا دەگەیەنێت. جۆگەیەکی بەردەوامی زێڕ هەڵدەڕێژێت بۆ هەموو ئەوانەی دەستی لێ دەدەن. زێڕی کەتریەکە یەکێك لە گرنگترین زانکۆکانی باشووری بنیاتنا، کە تێیدا هەزاران خوێندکاری لاو ڕاهێنانێك وەردەگرن کە بنچینەیە بۆ سەرکەوتن.

کەتریە کۆنەکە شتگەلی مەزنتری کردووە. لە نێو ئەو هەموو گرانی و قەیرانی دارایەدا،کاتێك کارگەکان، بانکەکان و خانە بازرگانیەکان خۆیان کۆکردەوە و بە هەزارانیان دەخران، خاوەنی ئەم کەتریە تەلیسمکراوە پێشڕەویکرد،کاری هەمیشەیی بۆ سوپایەك ژن و پیاو لە تەواوی دونیادا دابینکرد، وە بەشێکی زیادەی لە ژێر بەخشی بەوکەسانی کە زۆر لەمەوپێش باوەڕیان بە بیرۆکەکە هەبوو. ئەگەر بەرهەمەکانی ئەو کەتریە حەوجۆشە کۆنە قسەی بکردایە، ئەوا چیرۆککەلی وروژێنەری ڕۆمانسی بە هەموو زمانێك دەگێڕایەوە. چیرۆکی ئەویندار، چیرۆکی بازرگانی، چیرۆکی ژن و پیاوە پیشەگەرەکان کە ڕۆژانە بە هۆیەوە دەوروژێن و هاندەدرێن.

نووسەر بە لایەنی کەمەوە دڵنیایە لە یەکێك لەو چیرۆکە ڕۆمانسیانە، چونکە خۆی بەشێك بووە لێی. وە هەموو باتەکە زۆر نزیك لە هەمان ئەو شوێنەوە دەستی پێکرد کە کارمەندی دەرمانەکە کەتریە کۆنەکەی کڕی. لێرە بووکە نووسەر هاوسەرەکەی بینی، هەر ئەویش بووکە سەرەتا باسی کەتریە تەلیسمکراوەکەی بۆکرد.

ئەوە بەرهەمی ئە وکەتریە بوو کە دەیانخواردەوە کاتێك داوای لێکرد وەك هاوسەر پەسەندی بکات" بۆ باشتر یان خراپتر".

ئێستا کە دەزانن ناوەڕۆکی کەتریە تەلیسمکراوەکە خواردنەوەیەکی بەناوبانگی دونیایە، کاتێکی گونجاوەکە نووسەر ددان بەوەدا بنێت کە شاری دایکی خواردنەوەکە هاوسەرێکی پێبەخشی، هەروەها خواردنەوەکە خۆی دنەی بیریدا بە بێ ئەوەی سەرخۆشی بکات.

بەوجۆرە هزری ساز و خاوێنکردەووە کە دەبێت نووسەرێك هەیبێت هەتا باشترین کاری بکات.

هەرکەسێکیت، لە هەر شوێنێك دەژیت، خەریکی هەر پیشەیەکیت، لە داهاتوودا لەبیرتبێت، هەر جارێك کە وشەکانی "کۆکاکۆلا" ت بینی، ئەو ئیمپراتۆریەتە مەزنەی سامان و دەسەڵات کە لە تاکە بیرۆکەیەکەوە گەشەیکرد، وە ئەو پێکهاتە ڕازدارەی کەکارمەندی دەرمانەکە ـــ ئەساکاندلەر ـ لەگەڵ ڕەچەتە نهێنیەکەدا تێکەڵیکرد... ئەندێشە بوو!

بۆ ساتێك بوەستە و بیر لەوە بکەرەوە. هەروەها لەبیرتبێت، کە سیانزە هەنگاوەکەی بەرەو ساماندارى ،کە لەم کتێبەدا باسکراون، نێوەندێك بوونکە بە هۆیەوەکاریگەری کۆکاکۆلا هەموو شار و شارۆچکە و گوند و چوار قوڕنەی دونیای گرتەوە، وە هەر بیرۆکەیەك کە دروستی دەکەیت، وەك ئەوەی کۆکاکۆلا پتەو و بەسوود ، ئەگەری دوبارەکردنەوەی ئەو ڕیکۆردە مەزنەی ئەم تینوێتی شکێنە جیهانیەی هەیە.

لە ڕاستیدا، بیرەکان شتن، وە گۆڕەپانی کارەکانی دونیا خۆیەتی.

چیم دەکرد ئەگەر خاوەنی ملیۆنێك دۆلار بوومایە

ئەم چیرۆکە ڕاستی ئەو پەندە کۆنە دەسەلمێنێت، " ئەگەر ویستت هەبێت، ڕێگەیەك هەر دەبێت." پیاوی ئاینی و پەروەردەکاری خۆشەویست، فرانك و. گونساولوس بۆی گێڕاومەتەوە،کە دەستی بەکاری وتاردان کرد لە ستۆکیاردی باشووری شیکاگۆ.

کاتێك د. گونساولوس لە زانکۆ دەیخوێند، چەندین هەڵەی لە سیستەمی پەروەردەیماندا دۆزیەوە، هەڵەگەلێك کە باوەڕی وابوو دەیتوانی ڕاستی

بکاتەوە، ئەگەر سەرۆکی زانکۆ بووایە. قووڵترین ئارەزووی ئەوە بوو کە ببێتە بەڕێوەبەری دامەزراوەی پەروەردەیی کە تێیدا ژن و پیاوانی گەنج فێر دەکرێن " بە کرداری فێربن".

بڕیاریدابوو کە زانکۆیەکی نوێ ڕێکبخات کە بە هۆیەوە بیرۆکەکانی جێبەجێ بکات، بە بێ ئەوەی بە میتۆدە کۆنەکانی پەروەردە لەنگ بکرێت.

پێویستی بە ملیۆنێك دۆلار هەبوو بۆ جێبەجێکردنی پرۆژەکەی! لەکوێ ئەو برە پارە زۆرەی دەست کەوێت؟ ئەوە ئەو پرسیارە بووکە زۆرینەی بیرکردنەوەی ئەو وتاربێژە لاوەی داگیرکردبوو.

بەلام پێدەچوو هیچ بەرەوپێشچوونێك بە خۆیەوە نەبینیبێت. هەموو شەوێك بیرەکەی لەگەڵ خۆیدا دەبردە جێگاوە. بەیانیان پێیەوە هەڵدەستا. بۆ هەر شوێنێك بچووایە لەگەڵ خۆیدا دەیبرد، بەردەوام لە هزری خۆیدا دەیبرد و دەیهێنا هەتا بووە سەوداسەریەك. ملیۆنێك دۆلار برە پارەیەکی زۆرە. ئەو ڕاستییەی دەزانی، بەلام هەروەها ئەو ڕاستییەشی دەزانی کە تاکە سنووردارێتی ئەوەیە کە کەسەکە لە هزری خۆیدا دایدەنێت.

هەروەك چۆن وتاربێژ بوو فەیلەسوفیش بوو، د. گونسوالوس دەیزانی وەك چۆن هەموو ئەوانەی لە ژیاندا سەرکەوتوو بوون، ڕوونی ئامانج ئەو خاڵی دەستپێکەیە کە پێویستە هەرکەسێك لێیەوە دەستپێبکات. هەروەها درکی بەوەشکرد کە ڕوونی ئامانج دەکەوێتە جووڵە و ژیان و هێز پەیدا دەکات کاتێك پاڵپشتی دەکرێت بە ئارەزوویەکی سوتێنەر بۆ گۆڕینی ئەو ئامانجە بۆ هاوتا بەرجەستەکەی.

هەموو ئەو ڕاستییە مەزنانەی دەزانی، بەڵام هێشتا نەیدەزانی لەکوێوە، چۆن دەستی بکاتە ملیۆنێك دۆلار. ڕێکارە سروشتیەکە ئەوە بووکە وازبهێنیت بە گوتنی، " ئێ چاکە، بیرۆکەکەم زۆر باشە، بەڵام ناتوانم هیچی دەربارە بکەم، چونکە هەرگیز ناتوانم ئەو ملیۆن دۆلارە پێویستە بەدەستبهێنم." ئەوە ڕێك ئەوەیەکە زۆربەی خەڵکی دەیڵێن، بەڵام د.گونسوالوس وای نەگوت. ئەوەی گوتی و ئەوەی کردی هێندە گرنگ بوو کە من لێرەدا پێتانی دەناسێنم و ڕێگەدەدەم خۆی قسە بکات.

"دوانیوەڕۆیەکی شەممە لە ژوورەکەمدا دانیشتبووم بیرم لە ڕێگایەك و شێوازێك دەکردەوە بۆ پەیداکردنی پارە هەتا پلانەکانم جێبەجێ بکەم. بۆ ماوەی دوو ساڵ بوو بیرم دەکردەوە. بەڵام جگە لە بیرکردنەوە هیچم نەکردبوو!

"کاتی ئەوە هاتبوو بەکرداری دەستپێبکەم"!

"بڕیاری خۆممدا، کە لە ماوەی هەفتەیەکدا ئەو بڕە پارەیەی پێویستمە بەدەستی دەهێنم. چۆن؟ ئەوەم بەلاوە گرنگ نەبوو چۆن. گرنگترین شتی سەرەکی بڕیاردانەکە بوو بۆ بەدەستهێنانی پارەکە لە ماوەیەکی دیاریکراودا، وە دەمەوێت پێت بڵێم کە ئەو ساتەی گەیشتمە بڕیارێکی پتەو بۆ بەدەستهێنانی پارەکە لە ماوەیەکی دیاریکراودا، هەستێکی سەیری دڵنیایی بەسەرمد هات، کە پێشتر لەو جۆرەم ئەزموون نەکردبوو، لەوەدەچوو شتێك لە ناخمدا بڵێت، " بۆچی ماوەیەکی زۆر لەمەوپێش بەم بڕیارە نەگەیشتی؟ ئەو هەموو ماوەیە پارەکە چاوەڕێت بووە"!

" شتەکان بە خێرایی دەستیان بە ڕوودانکرد، پەیوەندیم بە ڕۆژنامەکانەوە کرد و ڕامگەیاند کە سبەی وتارێکی ئاینی پێشکەش دەکەم، بە ناونیشانی،" چیم دەکرد ئەگەر ملیۆنێك دۆلارم هەبووایە".

"یەکسەر دەستمکرد بەکارکردن لەسەر وتارەکە، بەڵام دەبێت بە ڕاشکاوی پێت بڵێم، کارەکە هیچ سەخت نەبوو، چونکە بۆ نزیکەی دوو ساڵ دەبوو خەریکی ئامادەکردنی ئەو وتارە بووم. ڕۆحیەتی پشتی کارەکە ببوە بەشێك لە من!

" زۆر زووتر بەر لە نیوە شەو لە نووسینی وتارەکە بوومەوە، ڕۆیشتمە سەر جێخەوەکەم و بە هەستێکی متمانەبەخۆبوونەوە خەوتم، چونکە دەمتوانی هەر لەو ساتەوە خۆم لە خاوەندارێتی ملیۆنان دۆلاردا ببینم.

"بۆ بەیانیەکەی زوو لە خەو هەڵسام، ڕۆیشتمە گەرماو، وتارەکەم خوێندەوە، دواتر کەوتمە سەر ئەژنۆ و داوامکرد کە وتارەکەم سەرنجی کەسێك ڕابکێشێت کە بتوانێت بڕی پارە پێویستە لە ئەستۆ بگرێت.

"لەکاتێکدا خەریکی نزاکردن بووم دووبارە هەستێکی دڵنیاکەرانەم هەبوو کە پارەکە بەڕێوەیە. لە خۆشحاڵیدا، بە بێ وتارەکەم ڕۆیشتمە دەرەوە، وە ئەوەم نەزانی هەتا ئەو ساتەی نەچوومە سەر مینبەر بۆ خوێندنەوەی وتارەکە.

"زۆر درەنگ بوو بۆ ئەوەی بگەڕێمەوە بۆ تێبینیەکانم، ئەی چی بەخششێك بوو کە نەمتوانی بگەڕێمەوە ! لەبری ئەوە، هۆشی نائاگام ئەو شتانەی پێبەخشیم کە پێویستم بوو. کاتێك هەڵسام بۆ خوێندنەوەی وتارەکەم، چاوەکانم داخست و لە قوڵایی دڵم و ڕۆحی خەونەکانمەوە دەستم بە قسەکرد. تەنها قسەم بۆ گوێگرەکانم نەدەکرد، بەڵکو وێنامکرد

کە قسە بۆ خوداش دەکەم. ئەوەم باسکرد کە چیم دەکرد لە ملیۆنێك دۆلار ئەگەر بکەوتایەتە دەستم. باسی ئەو پلانەم کرد کە لە هزرمدا بوو بۆ ڕێکخستنی ناوەندێکی پەروەردەیی مەزن، کە تیایدا خەڵکانی لاو فێری شتگەلی کرداری ببن، لە هەمانکاتیشدا گەشە بە هزریان بدات.

"کاتێك تەواو بووم و دانیشتم، پیاوێك بە هێواشی لەسەر جێگەکەی هەڵسا، نزیکەی سێ ڕیز پێش ڕیزی کۆتایی و بەرەو مینبەرەکە هات. لەوە ڕامام کە دەیەوێت چی بکات. هاتە ناو مینبەرەکە و دەستی درێژکرد و گوتی، " باوکە، وتارەکەتم بەدڵ بوو. باوەڕم وایە دەتوانی هەموو ئەو شتانە بکەیت کە گوتت دەیکەیت، ئەگەر ملیۆنێك دۆلارت هەبووایە. بۆ سەلماندنی ئەوەی کە بڕوام بە خۆت و وتارەکەت هەیە، ئەگەر سبەی بەیانی بێیتە نووسینگەکەم، ئەو ملیۆن دۆلارەت پێدەبەخشم. ناوم فلیپ د. ئارمۆورە".

گونسوالوسی لاو ڕۆیشت بۆ نووسینگەکەی بەڕێز ئارمۆور و ملیۆنێك دۆلاری پێبەخشرا. بەو پارەیە ، پەیمانگای ئارمۆوری بۆ تەکنەلۆژیا دامەزراند.

ئەوە پارەیەکی زۆر زیاتر بوو لەوەی زۆرینەی وتاربێژەکان لە تەواوی ژیانیاندا دەیبینن، بەڵام ترپە بیرەکەی پشتی پارەکە هزری وتاربێژە لاوەکەی لە خولەکێکدا دروستکرد. ملیۆن دۆلارە پێویستەکە وەك دەرئەنجامێك هات بۆ بیرۆکەیەك. لە پشتی بیرۆکەکەوە ئارەزوویەك هەبووکە گونسوالوسی لاواز بۆ ماوەی دوو ساڵ لە هزریدا نازیکێشابوو.
سەرنجی ئەم ڕاستییە گرنگە بدە... پارەکەی بەدەستهێنا لە ماوەی سی و شەش کاتژمێردا دوای ئەوەی لە هزری خۆیدا گەیشتە بڕیارێکی ڕوون و

ڕەوان بــۆ بەدەســتهێنانی، وە بڕیاریــدا لەســەر پلانێکــی ڕوون بــۆ بەدەستهێنانی!

هیچ شتێکی نوێ و ناوازە لە بیرکردنـەوە نارِوونەکـەی گونسوالوسـی لاودا دەربـارەی ملیۆنێـك دۆلار لـە ئـارادا نـەبوو، تەنانـەت هیوایـەك کـەمیش. خەڵکانی پێش ئەو، وە خەڵکانێکی زۆری سـەردەمەکەی خۆی، بیرۆکـەی هاوشـێوەیان هـەبووە. بـەڵام شـتێکی زۆر نـاوازە و جیـاواز هـەبوو لـەو گەیشـتنە بڕیاردانـەدا لـەو یەکشـەممە لـە یادنـەکراوەدا، کاتێـك نـاڕوونی خستە پشتەوە و بە ڕوونی گوتی، " لـە مـاوەی هەفتەیەکدا ئـەو پارەیـە بەدەستدەهێنم"!

وادیـارە خـودا دەچـێتە بـەرەی ئەوکەسـەی کـە کتومـت دەزانێـت چـی دەوێـت، ئەگـەر بڕیاریـدابێت کـە تـەنها ئـەوە بەدەسـتبهێنێت! سـەرباری ئەوەش، ئەو بنەمایەی بەهۆیەوە د. گونسـوالوس ملیـۆن دۆلارەکـەی پـێ بەدەسـتهێنا هێشـتا زینـدووە! بەردەسـتە بـۆت! ئـەم یاسـا گەردوونیـە هێشـتا وەك ئەوکاتـە کـار دەکـات کـە وتاربێـژە لاوەکـە سـەرکەوتووانە بەکاریهێنا. ئەم کتێبە هەنگاو بە هـەنگاو، باسـی سیانزە بنەماکـەی ئـەم یاسایە دەکات، وە پێشـنیاری چۆنێتی بـەکارهێنانیان دەکـات. سـەرنجی ئـەوە بـدە ئەسـاکاندلەر و د. گونسـوالوس یـەك تایبەتمەنـدی هاوبەشـیان هەیە. هەردووکیان ئەو ڕاستییە مەزنەیان دەزانی کە دەکرێـت بیرۆکـەکان بگۆڕدرێن بۆ پارە لـە ڕێگـەی هێـز ئامـانجێکی ڕوونـەوە، هاوشـان لەگـەڵ پلانێکی ڕووندا.

ئەگەر تۆ یەکێکی لەوانـەی کـە بڕوایـان وایـەکاری سـەخت و دڵسـۆزی بـە تەنها دەوڵەمەندت دەکات، ئەو بیرکردنەوەیە لەناوببە، ڕاست نییە!

سامان کاتێك بە ڕێژەیەکی زۆر دێت، هەرگیز بەرهەمی کاری سەخت نییە! سامان دێت، ئەگەر هەر لە بنەڕەتدا بێت، لە وەڵامی داواکاری ڕووندا، لەسەر بنەمای جێبەجێکردنی بنەما ڕوونەکان، نەك لە ڕێی بەختەوە. بە شێوەیەکی گشتی قسە بکەین، بیرۆکەیەك ترپەی بیرێکە کە کردار بەگەڕ دەخات، بە داواکردنی لە ئەندێشە. هەموو فرۆشیارە مەزنەکان دەزانن کە دەکرێت بیرۆکەکان لە شوێنێکدا بفرۆشرێت کە هیچ کەلوپەلێکی تری تێدا نافرۆشرێت. فرۆشیارە ئاساییەکان ئەمە نازانن – هەر لەبەر ئەوەیەکە " ئاسایی"ن.

بلاوکارێکی کتێبان، شتێکی دۆزیەوە کە دەبێت زۆر بەنرخ بێت بۆ هەموو بلاوکارەکان. بۆی دەرکەوت کە خەڵکانێکی زۆر ناونیشان دەکڕن نەك ناوەڕۆکی کتێبەکان. بە گۆڕینی ناوی کتێبێك کە سەرنجڕاکێش نەبوو، فرۆشی ئەوکتێبە بۆ زیاتر لە ملییۆنێك کۆپی بەرزبۆوە. ناوەڕۆکی کتێبەکە بە هیچ جۆرێك دەستکاری نەکرا. بە سادەیی ئەو بەرگەی دڕاند کە ناونیشانێکی لەسەر بوو کە نەدەفرۆشرا، وە بەرگێکی نوێی بۆ دانا بە ناونیشانێکەوەکە نرخی " بۆکس - ئۆفیس" ی هەبوو.

ئەوە هەرچەندە ڕەنگە سادە دیار بێت، بەڵام بیرۆکەیەك بوو! ئەندێشە بوو.

هیچ نرخێکی ستاندارد لەسەر بیرۆکەکان نییە، دروستکەری بیرۆکەکان خۆی نرخەکەی دیاریدەکات، وە ئەگەر زیرەك بێت بەدەستی دەهێنێت. پیشەسازی سینەما دەستەیەك ملیۆنەری دروستکرد. زۆربەیان کەسانێك بوون کە نەیاندەتوانی بیرۆکە دروست بکەن – بەڵام – ئەندێشەی ناسینەوەی بیرۆکەکانیان هەبوو کاتێك دەیانبینین. دەستەی دووەمی

ملیۆنەران لە پیشەسازی ڕادیۆوە دروستبوون،کە تازە بوو و کەسانی ئەندێشە ڕوونی زۆر تێدا نەبوو. پارەکە لە لایەن ئەوکەسانەوە قازانجکرا کە بەرنامەگەلی شایستەی ڕادیۆیان دروستدەکرد و ئەندێشەیان هەبوو بۆ ناسینەوەی کاری باش، وە پێدانی دەرفەت بە گوێگرانی ڕادیۆ هەتا سوودی لێوەرگرن.

سپۆنسەرەکە، ئەو قوربانیە بەدبەختەی کە ئێستا تێچووی هەموو ئەو "سەرگەرمی" یە ڕادیۆیانە دەدات، زوو دەبێتە ئاگامەندی بیرۆکە و داوای شتێك دەکات لە بەرامبەر پارەکەیدا. ئەوکەسەی کە دەبێتە سپۆنسەر، دەبێتە هۆی ئەوەی بەرنامەکان خزمەتێکی بەسوود پێشکەش بکەن، ئەو کەسەیە کە دەوڵەمەند دەبێت لەم پیشەسازیە نوێیەدا.

چاوەشان و هونەرمەندانی گوتەبێژ کە ئێستا هەوایان بە قسەی بێتام و گۆرانی ئاست نزم پیسکردووە، شوێنیان لێ دەگیرێت، شوێنەکانیان بە هونەرمەندانی ڕاستەقینە دەگیرێتەوەکە بە وریایەوە بەرنامەی پلان بۆ دانراو پێشکەش دەکەن کە دروستکراون بۆ خزمەتکردنی هزری مرۆڤ، لە هەمانکاتدا دابینکردنی سەرگەرمیش.

لێرەدا مەیدانێکی فراوانی دەرفەت هەیە کە لە دژی سەربڕینی هاوار دەکات، بە هۆی نەبوونی ئەندێشەوە، وە هەوڵی خۆ ڕزگارکردن دەدات بە هەر نرخێك بێت. لە سەروو هەموو شتێکەوە، ئەوەی ڕادیۆ پێویستی پێیەتی بیرۆکەگەلی نوێیە!

ئەگەر ئەم مەیدانە نوێیەی دەرفەت سەرنجت ڕادەکێشێت، ڕەنگە سوود لەو پێشنیارە وەربگریت کە بەرنامەداڕێژە سەرکەوتووەکانی داهاتووی ڕادیۆ گرنگیەکی زیاتر دەدەن بە دروستکردنی گوێگری "کڕیار"، وە

گرنگی کەمتر دەدەن بە گوێگرانی ئاسایی. ئەگەر بە ڕوونتر دەریببڕین، دانەری پرۆگرامە ڕادیۆیەکان کە لە داهاتوودا سەرکەوتوو دەبێت، دەبێت ڕێگاگەلی کرداری بدۆزێتەوە بۆ گۆڕینی " گوێگران" بۆ "کڕیار".

سەرباری ئەوەش، بەرهەمهێنەری سەرکەوتووی بەرنامە ڕادیۆیەکان لە داهاتوودا، بە جۆرێك تایبەتمەندیەکەی بسازێنێت کە بە دڵنیاییەوە کاریگەریەکەی لەسەر گوێگران دەرکەوێت.

سپۆنسەرەکان کەمێك ماندوو دەبن لەکڕینی گفتوگۆی بریقەداری ناڕاست، لەسەر بنەمای ئەو گوزارشتانەی کە لە خۆوە و لە هەواوە وەرگیراون. دەیانەوێت، وە لە داهاتوودا داوای بەڵگەیەکی حاشاهەڵنەگر دەکەن کە بەرنامەی سەرگەرمی نەك تەنها گەمژانەترین پێکەنین بە ملیۆنان کەس دەدات، بەڵکو ئەو گەمژەیەش کە پێدەکەنێت دەتوانێت بەهۆیەوە شمەك بفرۆشێت!

شتێکی ترکە ڕەنگە ئەوانە تێیبگەن کە ڕاماون بچنە نێو ئەم مەیدانە نوێیەی دەرفەتەوە. گەنگەشەی ڕادیۆیی لە لایەن گروپێکی تەواو نوێی شارەزایانی گەنگەشەوە بەڕێوە دەبرێت، جیابۆوە و جیاواز لە گەنگەشکارانی ڕۆژنامە و گۆڤارەکانی جاران. خەڵکانی پێشووی گەمەی گەنگەشە ناتوانن سکریپتی مۆدێرنی ڕادیۆ بخوێننەوە، چونکە فێرکراون کە بیرۆکەکان ببینن. تەکنیکی نوێی ڕادیۆ داوای کەسانێك دەکات کە بتوانن لە ڕێگەی دەنگەوە بیرۆکەی دەستنووسێکی نووسراو دەردەبڕن! ساڵێکی پڕکاری سەخت و هەزاران دۆلاری تێچوو هەتا نووسەر ئەمە فێربوو.

ڕادیۆ لە ئێستادا، لەو ئاستەدایە کە سینەمای تێدابوو، کاتێک ماری پیکفۆرد و قژە لوولەکی بۆ یەکەمجار لەسەر شاشە دەرکەوتن.

دەرفەتێکی فراوان هەیە لە ڕادیۆدا بۆ ئەوانەی کە دەتوانن بیرۆکەکان بەرهەم بهێنن یان بیانناسنەوە. ئەگەر ئەو سەرنجەی پێشوو دەرباری دەرفەتەکانی ڕادیۆ نەبووە هۆی بەگەڕخستنی کارگەی بیرۆکەکانت، ئەوا باشترە لە بیری بکەیت. دەرفەتی تۆ لە بوارێکی تردایە، ئەگەر سەرنجەکە بە ڕێژەیەکی کەم سەرنجی ڕاکێشای،کەواتە زیاتر لەگەڵیدا بڕۆ، ڕەنگە ئەو بیرۆکەیە بدۆزیتەوەکە پێویستە بۆ تۆکمەکردنی پیشەکەت.

ڕێگەمەدە نەبوونی ئەزموون لە ڕادیۆدا ساردت بکاتەوە. ئەندریو کارنیج هیچی وای نەدەزانی دەربارەی دروستکردنی ستیل ـ قسەی کارنیج خۆیم لایە دەربارەی ئەمە ـ بەڵام بەکرداری دوو لە بنەماکانی نێو ئەم کتێبەی بەکارهێنا، وای لە بازرگانی ستیل کرد کە سەروەت و سامانی پێببەخشێت.

چیرۆکی کرداری هەموو سامانێکی مەزن ئەو ڕۆژە دەستپێدەکات کە دروستاکەری بیرۆکەکان و فرۆشەری بیرۆکەکان یەک دەگرن و بە تەبایی کار دەکەن. کارنێج چواردەوری خۆی بەوکەسانە تەنیبوو کە دەیانتوانی هەموو ئەو شتانە بکەن کە خۆی نەیدەتوانی بیکات. کەسانێک کە بیرۆکەیان دروستدەکرد، کەسانێکیش کە بیرۆکەکانیان دەخستە بواری جێبەجێکردنەوە، بەو جۆرە خۆی و ئەوانەی چواردەوریشی دەوڵەمەندکرد.

ملیۆنان کەس ژیانیان بەسەر دەبەن بە هیوای ئەوەی کە دەرویەکی خێریان لێ بکرێتەوە. ڕەنگە دەرویەکی خێر بتوانێت دەرفەتێك بۆکەسەکە بێنێتە پێش ، بەلاّم پارێزراوترین پلان ئەوەیە کە پشت بە بەخت نەبەسترێت. ئەوە دەرویەکی خێر بو وکە گەورەترین دەرفەتی ژیانمی پێبەخشیم - بەلاّم - دەبووایە بیست و پێنج ساڵ هەوڵی بێ وچان تەرخان بکەم بۆ ئەو دەرفەتە بەرلەوەی ببێتە سەرمایە و دەستاکەوت.

ئەو دەرووە خێرەم لێکرایەوە لەبەختی باشی خۆمدا بۆ بینین و گەیشتن بەکۆمپانیاکەی ئەندریو کارنیج. لەو بۆنەیەدا کارنیج بیرۆکەی ڕێکخستنی بنەمەکانی بەدەستهێنانی فەلسەفەی سەرکەوتنی لە هزرمدا چاند.

هەزاران کەس سوودیان بینیوە لەو دۆزینەوانەی لەم بیست و پێنج ساڵەی توێژینەوەدا دۆزراونەتەوە، وە چەندین سەروەت و سامان کۆکراونەتەوە لە ڕێی جێبەجێکردنی ئەم فەلسەفەیەوە. دەستپێکەکەی سادە بوو. بیرۆکەیەك بوو کە هەرکەس دەیتوانی گەشەی پێبدا.

دەرووە خێرە دڵخوازەکەم لە لایەن کارنیجەوە هات، بەلاّم ئەی چی دەربارەی مکووڕی لە بڕیاردان، ڕوونی ئامانج و ئارەزووی بەدیهێنانی ئامانج و هەوڵی کۆڵنەدەرانەی بیست و پێنج ساڵ؟ ئەوە ئارەزوویەکی ئاسایی نییە،کە لە بێ هیوابوون، ساردکردنەوە، کەوتنی کاتی، تانە و تەشەر و بیرخستنەوەی بەردەوامی " بەفیڕۆدانی کاتە" ڕزگاری بووە.

ئەوە ئارەزوویەکی سووتێنەر بوو! سەوداسەری بوو!

کاتێك بیرۆکەکە سەرەتا لە لایەن بەڕێز کارنیجەوە لە هزرمدا چێنرا، مەرایی بۆکرا، پەروەردەکرا و دنەدرا هەتا بە چالاکی بمێنێتەوە. پەیتا پەیتا، بیرۆکەکە بووە دێوێك لە ژێر هێزی خۆیدا، وە ڕازیکردم و

پەروەردەیکردم و هانیدام. بیرۆکەکان بەوجۆرەن. سەرەتا ژیان و جوڵە و ڕێنمایی بە بیرۆکەکان دەدەیت. دواتر خۆیان دەسەڵات دەگرنە دەست و هەموو بەربەستێك ڕادەماڵن.

بیرۆکـــەکان هێزگـــەلی نابەرجەســـتەن، بـــەڵام هێزیـــان لـــەو مێشـــکە بەرجەستەیە زیـاترە کـە ژیـانی پـێ بەخشـیوون. هێزیـان هەیـە لـە ژیـان بەردەوام بن، لە دوای ئەوەی ئەو مێشکەی دروستی کردوون دەبێتەوە بە خۆڵ. بۆ وێنە، هێزی ئاینی مەسیحیەت وەربگـرە. بـە بیرۆکەیـەکی سادە دەستپێکرد، لە مێشکی عیسای مەسـیحدا لـەدایکبوو. بـاوەڕی سـەرەکی ئەمە بوو، " بە جۆرێك مامەڵە لەگەڵ ئەوانی تر بکات کە خـۆت پێتخۆشە ئاوا مامەڵەت لەگەڵدا بکەن." مەسیح گەڕایەوە بـۆ ئـەو سەرچاوەیەی کە لێوەی هاتبوو، بەڵام بیرۆکەکانی بەردەوام بوون لە ژیانکردن.
ڕەنگە ڕۆژێك گەشە بکات، وە بکەوێتـە سـەر پێـی خـۆی، دواتـر قـوڵترین ئارەزووی مەسـیحی بـەدیهێنا. بیرۆکەکـە تـەنها دوو هـەزار سـاڵ گەشـەی پێدرا. تۆش کاتی پێبدە !

سەرکەوتن پێویستی بە هیچ ڕوونکردنەوەیەك نییە
شکست ڕێگە بە هیچ بیانوویەك نادات.

بەشی ٧

پلاندانانی ڕێکخراو : بە بلووربوونی ئارەزوو بۆ کردار

هەنگاوی شەشەم بەرەو سامان

فێری ئەوە بوویت کە هەر شتێك مرۆڤ دروستی دەکات یان بەدەستی دەهێنێت، لە شێوەی ئارەزوودا دەستپێدەکات، ئەو ئارەزووە یەکەمین هەنگاوی گەشەکەی دەهاوێت، لە نابەرجەستەوە بۆ بەرجەستە، بەرەو شوێنکاری ئەندێشە، کە تێیدا پلانگەل بۆ گۆڕینی دروست دەکرێن و ڕێکدەخرێن.

لە بەشی دوودا، ڕێنمایی کرداریت کە شوێن شەش هەنگاوی ڕون و کرداری بکەویت، وەك یەکەم هەنگاو بۆ گۆڕینی ئارەزووی پارە بۆ هاوتا بەرجەستەکەی. یەکێك لەو هەنگاوانە داڕشتنی پلان یان پلانگەلی ڕوون و دیاریکراون، کە دەکرێت بە هۆیانەوە ئەم گۆڕانکاریە ئەنجام بدرێت. ئێستا ڕێنماییت پێدەدرێت چۆن پلانگەلێکی کرداری دابڕێژیت، بەم شێوەیە

١ ـ هاوپەیمانی ببەستە لەگەڵ ئەو کەسانەی پێویستتن بۆ دارشتن و جێبەجێکردنی پلانەکەت یان پلانەکانت بۆ کۆکردنەوەی پارە ـ بنەمای "

هۆشی باڵا " بەکاربهێنە کە لە بەشی دواتردا باسدەکرێت.(جێبەجێکردنی ئەم ڕێنماییە بە تەواوەتی بنچینەیی و گرنگە، فەرامۆشی مەکە).

٢ _بەرلەوەی هاوپەیمانی " هۆشی باڵا "کەت ببەستیت، بڕیار بدە چی سوود و قازانجێك پێشکەشی هەر تاکێکی گروپەکەت دەکەیت، لە بەرامبەر هاوکاریەکانیاندا. هیچ کەسێك بۆ ماوەیەکی زۆر بەبێ هیچ جۆرە پاداشتێك کار ناکات. هیچ کەسێکی ژیریش داوا یان پێشبینی ئەوە لە کەسێك ناکات کە بەبێ پاداشتێکی شایستە کاری بۆ بکات. هەرچەندە مەرج نییە ئەمە هەمیشە لە شێوەی پارەدا بێت.

٣ _بەلایەنی کەمەوە هەفتەی جارێك، ئەگەر گونجا لە جارێك زیاتر لەگەڵ گروپی " هۆشی باڵا " کەت کۆبوونەوە بکە، هەتا ئەو کاتەی پێکەوە پێویستیەکانی پلانەکە، یان پلانەکان تەواو دەکەن بۆ بەدەستهێنانی پارە.

٤ _هاوئاهەنگی و تابەیەکی تەواوەتی فەراهەم بکە لە نێوان خۆت و هەر ئەندامێکی گروپی "هۆشی باڵا " کەت. ئەگەر شکست بهێنیت لە جێبەجێکردنی ئەم ڕێنماییەدا، دەکرێت چاوەڕێی شکست بیت. بنەمای "هۆشی باڵا " ناتوانرێت فەراهەم بکرێت ئەگەر هاوئاهەنگیەکی تەواوەتی مەیسەر نەبێت.

ئەم ڕاستیانە لە هزردا هەڵبگرە:

یەکەم: تۆ سەرقاڵی ئەنجامدانی کارێکی کە زۆر گرنگە بۆت. بۆ ئەوەی لە سەرکەوتن دڵنیا بیت، پێویستە پلانگەلێکی بێ هەڵە و کەموکوڕیت هەبێت.

دووەم: پێویستە سوود لە ئەزموون، خوێندن، توانای سروشتی و ئەندێشەی کەسانی تر وەربگریت. ئەمە هاوتەرییە لەگەڵ ئەو میتۆدانەی کە هەموو ئەو کەسانە شوێنی کەوتوون کە سامانێکی مەزنیان پێکەوەناوە.

هیچ کەسێك ئەزموون، خوێندن، توانای سروشتی و زانیاری تەواوەتی نییە بۆ ئەوەی دڵنیای بکاتەوە لە پێکەوەنانی سامانێکی مەزن، بەبێ هاوکاری کەسانی تر. هەر پلانێك کە دەیخەیتە کار، لە هەوڵەکانتدا بۆ کۆکردنەوەی پارە، پێویستە خاڵی دروستکردنی خۆت و هەموو ئەندامانی تری گروپی " هۆشی باڵا " کەت بێت. ڕەنگە خۆت بناغەی پلانەکانت دابڕێژیت، بە گشتی یان بەش بەش، بەڵام دڵنیابەرەوە کە ئەو پلانانە پشکنراون و پەسەندکراون لە لایەن ئەندامانی هاوپەیمانی " هۆشی باڵا " کەت.

ئەگەر یەکەم پلان بە سەرکەوتووی کاری نەکرد، بە پلانێکی نوێ جێگەی بگرەوە، ئەگەر ئەم پلانە نوێیەش کاری نەکرد، بەو شێوەیە بەردەوامبە، هەتا ئەو کاتەی پلانێك دەدۆزیتەوە کە کار بکات. ڕێك ئێرە ئەو خاڵەیە کە زۆربەی خەڵکی شکست دەهێنن، بەهۆی نەبوونی مکووڕی لە دارشتنی پلانگەلێك بۆ شوێنگرتنەوەی ئەوانەی شکستیان هێناوە.

ژیرترین کەس ناتوانێت سەرکەتوو بێت لە کۆکردنەوەی پارەدا ـ وە لە هیچ بوار و کارێکی تردا ـ بەبێ پلانگەلێك کە کرداری بن و کار بکەن. ئەم ڕاستییەت لەبیربێت، وە لەبیرتبێت کاتێك پلانەکانت شکست دەهێنن، کە کەوتنێکی کاتی شکستێکی هەمیشەیی نییە. تەنها ڕەنگە مانای ئەوە

بێت کە پلانەکانت گونجاو نین. پلانگەلی تر دابڕێژە، سەرلەنوێ دەستپێبکەرەوە.

تۆماس ئەدیسۆن دە هەزار جار شکستی هێنا بەرلەوەی سەرکەوتوو بێت لە دروستکردنی گڵۆپی کارەبایدا. بەو جۆرە ـ دە هەزار جار دووچاری کەوتنی کاتی بۆوە، بەرلەوەی هەوڵەکانی بە سەرکەوتن کۆتایی بێت.

کەوتنی کاتی دەکرێت تەنها یەك واتای هەبێت، ئەوەی کە شتێك هەڵەیە لە پلانەکەتدا. ملیۆنان کەس بە ژیانێکی پر ناسۆر و هەژاریدا تێدەپەڕن، لەبەرئەوەی پلانێکی گونجاویان نییە بۆ پێکەوەنانی سامان.

هێنری فۆرد سامانێکی پێکەوەنا، بەهۆی هزرە باڵاکەیەوە نەبوو، بەڵکو بەهۆی بەکارهێنانی و شوێنکەوتنی پلانێکەوە بوو کە گونجاوی و کارکردنی سەلمێنرابوو. دەکرێت ئاماژە بە هەزار کەس بدرێت، هەریەکەیان بە خوێندەوارییەکی بەرزتر و باشترەوە لە فۆرد، بەڵام هەموویان لە هەژاریدا دەژین، لەبەرئەوەی پلانێکی دروستیان نەبووە بۆ کۆکردنەوەی پارە.

دەسکەوتەکانت ناکرێت لە گونجاوی پلانەکانت مەزنتر بن. ڕەنگە ئەم گوزارشتێکی دژیەك بێت، بەڵام ڕاستە. سامۆیل ئنسولڵ سامانەکەی کە زیاتر لە سەت ملیۆن دۆلار بوو لەدەستدا.

سامانەکەی ئنسولڵ بە پلانگەلێکی گونجاو کۆکرابۆوە. قەیرانی بازرگانی بەڕێز ئنسولڵی ناچارکرد پلانەکانی بگۆڕێت" گۆڕانکارییەکەش بووە هۆی " کەوتنێکی کاتی،" چونکە پلانە تازەکانی گونجاو نەبوون. ئێستا بەڕێز ئنسولڵ پیاوێکی پیرە، ڕەنگە لە ئەنجامدا شکست پەسەند بکات لە بری

کەوتنی کاتی. بەڵام ئەگەر ئەزموونەکەی بە شکست کۆتایی بێت، لەبەر ئەو هۆکارە بووە کە ئاگری مکووڕی نەبووە بۆ داڕشتنەوەی پلانەکانی.

هیچ کەسێك شکست ناهێنێت، هەتا ئەو کاتەی واز دەهێنێت ـ لە هزری خۆیدا. ئەم ڕاستییە چەندین جار دووبارە دەکرێتەوە، چونکە زۆر ئاسانە لەگەڵ دەرکەوتنی یەکەم نیشانەی شکست بڕوخێیت.

جەمیس ج. هیل دووچاری کەوتنی کاتی بوو کاتێك سەرەتا هەوڵیدا سەرمایەی پێویست کۆبکاتەوە بۆ دروستکردنی هێڵی ئاسن لە خۆرهەڵاتەوە بۆ خۆرئاوا (ئەمریکا)، بەڵام لە ڕێی پلانگەلی نوێوە شکستی بۆ سەرکەوتن گۆڕی.

هێنری فۆرد دووچاری شکستی کاتی بوو، نەك تەنها لە سەرەتایی کاری ئۆتۆمۆبێل دروستکردنەکەیدا، بەڵکو دوای ئەوەی کە بەرەو لوتکەش ڕۆیشتبوو. پلانگەلی نوێی داڕشت و سەرکەوتنی دارایی بەدەستهێنا.

کەسانێکی زۆر دەبینین کە سامانێکی مەزنیان پێکەوەناوە، بەڵام زۆربەی جار تەنها سەرکەوتنەکانیان دەبینین، ئەو شکستە کاتیانە لەبەرچاو ناگرین کە دەبێت سەرکەون بەسەریدا بەرلەوەی بە ئامانجەکانیان بگەن.

هیچ شوێنکەتوویەکی ئەم فەلسەفەیە ناکرێت چاوەڕێی ئەوە بکات بەبێ ئەزموونکردنی کەوتنی کاتی سامان پێکەوە بنێت. کاتێك شکست دێت، وەك ئاماژەیەك بۆ نەگونجاوی پلانەکانت پەسەندی بکە، ئەو پلانانە دابڕێژەرەوە، دووبارە بەرەو ئامانجە دیاریکراوەکەت بڕۆ. ئەگەر بەر لە گەیشتن بە ئامانجەکەت وازبهێنیت، ئەوسا تۆ " وازهێنەریت".

وازهێنەر هەرگیز نابیاتەوە ـ براوەش هەرگیز وازناهێنێت

ئەم ڕستەیە دەربهێنە، لەسەر پارچە کاغەزێك بە پیتی گەورە بینووسە، وە لە شوێنێك دایبنێ کە بتوانیت هەموو شەوێك بەر لە خەوتن بیبینیت هەموو بەیانیەکیش بەرلەوەی بچیتە سەر کار.

کاتێك دەست بە هەڵبژاردنی ئەندامانی گروپی " مۆشی بالا "کەت دەکەیت، هەوڵبدە ئەوانە هەڵبژێریت کە شکست زۆر هەتەرانە وەرناگرن. هەندێك کەس گەمژانە پێیانوایە کە تەنها پارە دەتوانێت پارە پێکەوە بنێت. ئەوە ڕاست نییە ! ئارەزوو، گۆڕاو بۆ هاوتا داراییەکەی، لەڕێی ئەو بنەمایانەوە کە لێرەدا باسکراون، ناوەندێکە کە بەهۆیەوە پارە پەیدا دەکرێت. پارە خۆی هیچ نییە جگە لە شتێکی بێ گیان. ناتوانێت بجولێت، بیربکاتەوە یان قسە بکات، بەلام دەتوانێت ببیستێت کاتێك ئەو کەسەی ئارەزووی دەکات داوای هاتنی دەکات.

پلاندانان بۆ فرۆشتنی خزمەتگوزاریەکان

ئەوەی ماوە لەم بەشە تەرخان دەکرێت بۆ باسکردنی شێواز و ڕێگاکانی بازارگەری خزمەتگوزاریە کەسیەکان. ئەو زانیاریانەی لێرەدا دەگەیەنرێن یارمەتیەکی کرداری هەر کەسێك دەدات کە هەر خزمەتگوزریەکی کەسی هەبێت بۆ بازاڕ، بەلام قازانجێکی بێسنووری دەبێت بۆ ئەو کەسانەی کە دەیانەوێت لە پیشە هەڵبژێردراوەکەی خۆیاندا ببنە سەرکردە و پێشەنگ. پلانی ژیرانە بنچینەیە بۆ سەرکەوتن لە هەر کارێکدا بۆ کۆکردنەوەی سامان. لێرەدا ڕێنمایی ورد دەدۆزرێتەوە بۆ ئەو کەسانەی کە پێویستە دەست بە کۆکردنەوەی سامان بکەن بە فرۆشتنی خزمەتگوزاری کەسی.

دەشێت زانینی ئەمە هاندەرانە بێت کە لە ڕووی کردارییەوە کە هەموو سامانە مەزنەکان لە شێوەی پاداشتێك بۆ خزمەتگوزارییە کەسییەکانەوە دەستپێکردووە، یان لە ڕێی فرۆشتنی بیرۆکەکانەوە. چیتر، جگە لە بیرۆکەکان و خزمەتگوزارییە کەسییەکان، کەسەکە خاوەنییەتی بۆ ئەوەی لە بەرامبەر ساماندا بیبەخشێت؟

بە گشتگیری قسە بکەین، دوو جۆر کەس هەن لە دونیادا. جۆرێکیان بە سەرکردەکان ناسراون، ئەوانی تریش بە شوێنکەتووەکان. هەر لە سەرەتاوە بڕیار بدە کە تۆ مەبەستە ببیتە سەرکردە لە بوارە هەڵبژێردراوەکەی خۆتدا، یان وەك شوێنکەوتوویەك بمێنیتەوە. جیاوازییان لە پاداشتدا زۆر مەزنە. شوێنکەوتوویەك ناکرێت چاوەڕێی ئەو پاداشتە بێت کە بۆ سەرکردەیەك دانراوە، هەرچەندە هەندێك شوێنکەوتوو ئەو هەڵەیە دەکەن و چاوەڕێی پاداشتێکی لەو چەشنەن.

شوورەیی نییە ببیتە شوێنکەوتوو. لە لایەکی ترەوە، مانای ئەوە نییە هەر بە شوێنکەوتووی بمێنیتەوە. زۆربەی سەرکردە مەزنەکان بە توانای شوێنکەوتوویەکەوە دەستیان پێکردووە. بوونە سەرکردەی مەزن لەبەرئەوەی شوێنکەوتووی زیرەك بوون. جگە لە چەند نموونەیەکی دەگمەن، ئەو کەسەی کە نەتوانێت ژیرانە شوێن سەرکردەیەك بکەوێت، ناتوانێت ببێتە سەرکردەیەکی تەواوەتی. ئەو کەسەی کە زۆر بە باشی شوێن سەرکردەیەك دەکەوێت، بە گشتی ئەو کەسەیە کە زۆر خێراتر بۆ سەرکردەیی گەشە دەکات. شوێنکەتوویەکی زیرەك گەلێك قازانج دەکات، لە نێوانیاندا هەلی وەرگرتنی زانیاری لە سەرکردەکەیەوە.

تایبەتمەندیە سەرەکیەکانی سەرکردە

ئەمانەی خوارەوە فاکتەرە گرنگەکانی سەرکردایەتین:

١ ـ بوێریەکی پتەو لەسەر بنەمای ناسینی خوود و پیشەی کەسەکە. هیچ شوێنکەوتوویەك نایەوێت لە لایەن سەرکردەیەکەوە کۆنترۆڵ بکرێت کە متمانە بەخۆبوون و بوێری نەبێت. هیچ شوێنکەتوویەکی ژیر بۆ ماوەیەکی درێژ لە لایەن سەرکردەیەکی لەو چەشنەوە کۆنترۆڵ ناکرێت.

٢ ـ کۆنترۆڵی خوود. ئەو کەسەی کە ناتوانێت کۆنترۆڵی خۆی بکات، هەرگیز ناتوانێت کۆنترۆڵی ئەوانی تر بکات. کۆنترۆڵی خوود دەبێتە نموونەیەکی بەهێز بۆ شوێنکەتووەکانی کەسەکە، کە زیرەکەکان لاسایی دەکەنەوە.

٣ ـ هەستی بەهێزی دادپەروەری. بەبێ هەستی دادپەروەری و یەکسانی، هیچ سەرکردەیەك ناتوانێت فەرمان بکات و ڕێزی لای شوێنکەتووەکانی بهێڵێتەوە.

٤ ـ ڕوونی لە بڕیارداندا. کەسێك کە لە بڕیارەکانیدا ناڕوون و لەرزۆکە، ئەوە پیشان دەدات کە دڵنیا نییە لە خۆی. ناتوانێت بە سەرکەوتووی سەرکردایەتی کەسانی تر بکات.

٥ ـ ڕوونی لە پلاندا. سەرکردەی سەرکەوتوو دەبێت پلان بۆ کارەکەی دابنێت و کار بە پلانەکەی بکات. سەرکردەیەك کە بە گریمانە کار دەکات، بەبێ پلانگەلی ڕوون و کرداری، وەك کەشتیەکی بێ سوکانە. زوو یان درەنگ دەکەوێتە سەر تاوێرەکان.

٦_ خووی زیاتر کارکردن لەو بڕە پارەیەی وەریدەگریت. یەکێك لە سزاکانی سەرکردایەتی پێویستی ئامادەبوونە لە لایەن سەرکردەکەوە، بۆ ئەنجامدانی لەوە زیاتری کە لە شوێنکەتووەکانی چاوەڕێ دەکات.

٧_ کەسایەتیەکی سەرنجڕاکێش. هیچ کەسێکی کەمتەرخەم و شێواو ناتوانێت ببێتە سەرکردەیەکی سەرکەوتوو. سەرکردایەتی داوای ڕێز دەکات. شوێنکەوتووان ڕێز لە سەرکردەیەك ناگرن کە ئاستێکی بەرزی نەبێت لە هەموو تایبەتمەندیەکانی کەسایەتیەکی سەرنجڕاکێشدا.

٨_ هاوسۆزی و تێگەیشتن. سەرکردەی سەرکەوتوو پێویستە هاوسۆز بێت لەگەڵ شوێنکەوتووەکانی. سەرباری ئەوەش، پێویستە لە خۆیان و کێشەکانیان تێبگات.

٩_ لێهاتووی لە وردەکاریدا. سەرکردایەتی سەرکەوتوو داوای لێهاتووی لە وردەکاری پێگەی سەرکردەکەدا دەکات.

١٠_ ئامادەیی بۆ لە ئەستۆگرتنی بەرپرسیارێتی تەواو. سەرکردەی سەرکەوتوو پێویستە ئامادەیی هەڵگرتنی بەرپرسیارێتی بێت بۆ ئەو هەڵە و کەموکوڕیەکانی شوێنکەوتووەکانی. ئەگەر هەوڵی لابردنی بەرپرسیاریەتیەکەی لەسەر خۆیدا، چیتر وەك سەرکردە نامێنێتەوە. ئەگەر یەکێك لە شوێنکەوتووەکانی هەڵەیەکی کرد، یان ناشارەزایی خۆی پیشاندا، سەرکردە دەبێت وا هەژمار بکات کە خۆی شکستی هێناوە.

١١_ گیانی هاوکاری. سەرکردەی سەرکەوتوو پێویستە لە کاری پێکەوەیی تێبگات و جێبەجێی بکات، وە لە توانایدا بێت شوێنکەوتووەکانیشی قایل بکات هەمان شت بکەن. سەرکردایەتی هێزی دەوێت، هێزیش کاری پێکەوەیی دەوێت. دوو جۆر سەرکردایەتی هەیە.

یەکەمیان و هەتا ئێستا کاریگەرترینیان سەرکردایەتیە بە ڕەزامەندی شوێنکەوتووان و هاوسۆزبوون لەگەڵیان. دووەمیان سەرکردایەتیە بەزۆر، بەبێ ڕەزامەندی و هاوسۆزی لەگەڵ شوێنکەتووان.

مێژوو پڕە لە بەڵگەی ئەوەی کە سەرکردایەتی بەزۆر ناتوانێت بەرگە بگرێت. کەوتن و دیارنەمانی " دیکتاتۆر" و پاشاکان بەرچاو و گرنگە. مانای ئەوەیە کە خەڵکی بۆ ماوەیەکی زۆر شوێن سەرکردایەتیەکی زۆردار ناکەون.

دونیا چۆتە سەردەمێکی نوێی پەیوەندی نێوان سەرکردە و شوێنکەتوو، کە زۆر بە ڕوونی داوای سەرکردەی نوێ دەکات، وە جۆرێکی نوێی سەرکردایەتی لە بازرگانی و پیشەسازیدا.ئەوانەی سەر بە ڕێبازی کۆنی سەرکردایەتی بە زۆرن، پێویستە یان تێگەشتنێك بەدەستبهێنین لەسەر شێوازی نوێی سەرکردایەتی (کاری پێکەوەیی) یان واز لە پێگەکەیان بهێنن و بێنە نێو شوێنکەوتووان. هیچ ڕێگا چارەیەکی تریان نییە.
پەیوەندی کارمەند و خاوەنکار، یان سەرکردە و شوێنکەوتوو، لە داهاتوودا دەبێتە کاری پێکەوەی، لەسەر بنەمایی بەشە قازانجی دادپەروەرانە لە بازرگانییەکەدا. لە داهاتوودا، پەیوەندی نێوان کارمەند و خاوەنکار زیاتر لە هاوبەشییەك دەچێت بەراورد بەوەی ڕابردوو.
ناپۆلیۆن، قەیسەر ویلهێلمی ئەڵمانیا، قەیسەری ڕوسیا و پاشای ئیسپانیا نموونەی سەرکردایەتی بە زۆرن. سەرکردایەتیەکەیان تێپەڕێنرا. بەبێ هیچ زەحمەتیەك، دەکرێت کەسێك ئامازە بەم جۆرە کۆنەی سەرکردە بکات لە نێو سەرکردە بازرگانی و دارایی و خاوەنکارەکانی ئەمریکادا کە لەسەر تەخت لادراون یان ناچار کراون وازبهێنن. سەرکردایەتی بە

ڕەزامەندی شوێنکەوتووەکان تاکە جۆری سەرکردایەتیە کە بتوانێت بمێنێتەوە!

خەڵکی ڕەنگە بۆ ماوەیەکی کات شوێن سەرکردایەتی بەزۆر بکەون، بەلآم بە ویستی خۆیان ئەوە ناکەن.

جۆری نوێی سەرکردایەتی ئەو یانزە تایبەتمەندیەی سەرکردایەتی لەخۆ دەگرێت کە لەم بەشەدا باسکراون، لەگەڵ هەندێك تایبەتمەندی تر. ئەو کەسەی ئەمانە دەکاتە بنچینەی سەرکردایەتیەکەی، دەرفەتگەلی بێشومار دەدۆزێتەوە بۆ ئەوەی لە هەر بوارێکی ژیاندا پێشڕەوی بکات. گرانیەکە درێژەی کێشا، هۆکارە سەرەکیەکەی ئەوە بوو کە دونیا سەرکردەی جۆری نوێی نەبوو. لە کۆتایی گرانی و قات و قڕیەکەدا، داواکاری لەسەر سەرکردەگەلێك کە لێهاتوون لە جێبەجێکردنی میتۆدە نوێکانی سەرکردایەتی زۆر زیاتر بوو لە سەرکردە بەردەستەکان. هەندێك لە سەرکردەکانی جۆری کۆن چاکسازی دەکەن وخۆیان دەگونجێنن لەگەڵ جۆری نوێی سەرکردایەتی. بەلآم بە شێوەیەکی گشتی قسە بکەین، دونیا دەبێت لە ماددەیەکی نوێ بگەڕێت بۆ سەرکردایەتیەکەی. ئەم پێویستیە ڕەنگە دەرفەتی تۆ بێت!

دە هۆکاری سەرەکی شکست لە سەرکردایەتیدا

ئێستا دێینە سەر سەرەکیترین ئەو هەڵانەی کە ئەو سەرکردانە دەیکەن کە شکست دەهێنن، چونکە زانینی ئەوەی چی نەکەیت هێندەی ئەوە گرنگە کە دەبێت چی بکەیت.

١

– بێتوانایی لە ڕێکخستنی وردەکاریەکاندا. سەرکردایەتی لێهاتوو داوای توانای ڕێکخستن و لێهاتووی لە وردەکاریدا دەکات. هیچ

سەرکردەیەکی بلیمەت " زۆر سەرقاڵ " نییە بۆ ئەنجامدانی هەر شتێك کە دەشێت وەك سەرکرەیەك داوای لیّ بکرێت. کاتێك کەسێك، جا ئەگەر سەرکردە بێت یان شوێنکەوتوو، ددانی بەوەدانا کە زۆر سەرقاڵە و ناتوانێت پلانەکانی بگۆڕێت، یان سەرنج بخاتە سەر هەر بارێکی لەناکاو، ئەوا ددان بە نەشیاوی خۆیدا دەنێت. سەرکردەی سەرکەوتوو پێویستە لێهاتوو بێت لە هەموو وردەکاریەکانی پەیوەست بە پێگەکەیەوە. بێگومان ئەمە مانای ئەوەیە کە پێویستە خووی پێدانی وردەکاری بە یاریدەدەرە بەتواناکانی فێربێت.

٢ ــ نائامادەیی بۆ پێشکەشکردنی خزمەتگوزاریەکی خاکەڕایانە. سەرکردە مەزنە ڕاستەقینەکان ئامادەگیان تێدایە، ئەگەر بارودۆخ بخوازێت هەر جۆرە کارێك بکەن کە داوا لە ئەوانی تر دەکەن ئەنجامی بدەن. " مەزنترینی نێو ئێوە دەبێت خزمەتکاری هەموان بێت" ڕاستییەکە کە هەموو سەرکردە بەتواناکان سەرنجی دەدەن و ڕێزی لێدەگرن.

٣ ــ چاوەڕوانی وەرگرتنی پارە لە بەرامبەر ئەوەی " دەیزانن" لەبری ئەوەی ئەنجامی دەدەن بەوەی کە دەیزانن. دونیا پارە بە خەڵکی نادات لە بەرامبەر ئەوەی کە دەیزانن، بەڵکو لە بەرامبەر ئەوەدا پارەیان پێدەدات کە ئەنجامی دەدەن، یان ئەوانی تر قایل دەکەن بە ئەنجامدانی.

٤ ــ ترس لە کێبڕکێی شوێنکەوتووەکان لەگەڵیدا. ئەو سەرکردەیی ترسی ئەوەی هەیە یەکێك لە شوێنکەوتووەکانی پێگەکەی بگرێت بە کرداری با دڵنیابێت کە درەنگ یان زوو ئەو ترسەی دەبێتە ڕاستی. سەرکردەی بەتوانا مەشق بەو شوێنکەوتووانەی دەکات کە دەشێت جێگەی بگرنەوە

و وردەکاری پێگەکەی فێری ئەوان دەکات. تەنها بەم ڕێگەیە سەرکردە دەتوانێت خۆی چەندجارە بکات و خۆی ئامادە بکات بۆ ئەوەی لە چەند شوێنێك بێت، وە سەرنجی بخاتە سەر چەندین شت لە یەك کاتدا. ئەوە ڕاستییەکی گەردوونیە کە مرۆڤەکان پارەی زیاتر وەردەگرن بەهۆی تواناییانەوە بۆ بەگەڕخستنی ئەوانی تر، بەراورد بەوەی کە دەشێت لە ڕێی هەوڵەکانی خۆیانەوە بەدەستی بهێنن. سەرکردەیەکی لێوەشاوە ڕەنگە لە ڕێی زانیاری لەسەر کارەکەی و سەرنجڕاکێشی کەسایەتیەوە، بە شێوەکی بەرچاو شارەزایی و کاری ئەوانی تر زیاد بکات، وە قایلیان بکات خزمەتگوزاریەکی زیاتر و باشتر پێشکەش بکەن بەراورد بەوەی کە بەبێ یارمەتی ئەو پێشکەشی دەکەن..

٥ _ نەبوونی ئەندێشە. بەبێ ئەندێشە، سەرکردە ناتوانێت ڕووبەڕووی بارە لەناکاوەکان ببێتەوە، وە ناتوانێت پلانگەلێك دابڕێژێت کە بەهۆیەوە شوێنکەوتووەکانی بۆ لێوەشاوەیی ڕێبەری بکات.

٦ _ خودپەسەندی. ئەو سەرکردەیی بانگەشەی هەموو شانازیەکانی شوێنکەوتووەکانی بۆ خۆی دەکات، با دڵنیا بێت کە ڕووبەڕووی کینە و ڕق دەبێتەوە. سەرکردەی مەزنی ڕاستەقینە بانگەشەی هیچ شانازیەك ناکات. دڵخۆش دەبێت بە بینینی شانازیەکانی شوێنکەوتووەکانی، ئەگەر هەبێت، چونکە دەزانێت زۆربەی خەڵکی باشتر و سەختتر کاردەکەن بۆ ستایش و پێزانین بەراورد بەوەی تەنها کار بۆ پارە بکەن.

٧ _ نەبوونی ئارامی و خوود کۆنترۆڵی. شوێنکەوتووان ڕێز لە سەرکردەیەکی تووڕە و تۆسن ناگرن. سەرباری ئەوەش، نائارامی لە

هەموو شێوەکانیدا، مانەوە و چالاکی هەموو ئەوانە لەناودەبات کە چێژی لێوەردەگرن.

٨ _ نادڵسۆزی. لەوانەیە پێویست بووایە ئەمە لە سەرەتای لیستەکەدا بهاتایە، سەرکردەیەك کە دڵسۆز نییە بۆ کۆمپانیا، هاوکار و ئەوانەی کە لە سەرووی خۆیەوەن و ئەوانەی لە خوار خۆیەوەن، ناتوانێت بۆ ماوەیەکی زۆر سەرکردە بمێنێتەوە. نادڵسۆزی کەسەکە دەکاتە کەمتر لە خۆڵ، وە ئەو بێنرخیە بەسەر کەسەکە دەهێنێت کە شایەنێتی. نەبوونی دڵسۆزی یەکێکە لە سەرەکیترین هۆکارەکانی شکست لە هەر بوارێکی ژیاندا.

٩ _ جەختکردنەوە لەسەر " دەسەڵات"ی سەرکردایەتی. سەرکردەی تەواوەتی بە هاندان سەرکرایەتی دەکات، نەك لەڕێگەی هەوڵدان بۆ چاندنی ترس لە دڵی شوێنکەوتووەکانیدا. ئەو سەرکردەیەی کە هەوڵدەدات بە " دەسەڵات"ی کاریگەری بکاتە سەر شوێنکەوتووەکانی دەچێتە پۆلێنکاری سەرکردایەتی بەزۆرەوە. ئەگەر سەرکردە سەرکردەیەکی ڕاستەقینە بێت، پێویست ناکات ڕیکلام بۆ ئەو ڕاستییە بکات بێجگە بە ڕەفتارەکانی - هاوسۆزی، تێگەیشتن، دادپەروەری و پیشاندانی ئەوەی کە کارەکەی خۆی دەزانێت.

١٠ _ جەختکردنەوە لەسەر ناونیشان. سەرکردەی لێهاتوو پێویستی بە هیچ " ناونیشان"ێك نییە پێی بدرێت بۆ ئەوەی شوێنکەوتووەکانی ڕێزی بگرن. ئەو کەسەی زۆر بە شان و باڵی ناونیشانەکەیدا هەڵدەدات بە گشتی هیچ تری نییە هەتا جەختی لەسەر بکاتەوە. دەروازەکانی نووسینگەی سەرکردەی ڕاستەقینە بەڕووی ئەوانەدا کراوەتەوە کە

ئارەزوو دەکەن بچنە ناوی، وە هەموو کاتەکانی کارکردنی بەدەرە لە نەرمی بوون و خۆ هەڵنان.

ئەمانە لە نێوانی باوترین هۆکارەکانی شکستن لە سەرکردایەتیدا. هەر یەکە لەم هەڵانە بەسە بۆ هێنانی شکست. بەوریایەوە لە لیستەکە بکۆڵەرەوە، ئەگەر ئارەزووی سەرکردایەتی دەکەیت، دڵنیابەرەوە کە هیچ لەو کەموکورپیانەت تێدانییە.

چەند بوارێکی بە پیت و فەڕ کە تێیدا جۆری نوێی سەرکردایەتی خوازراوە بەرلەوەی ئەم بەشە جێبهێڵن، سەرنجتان ڕادەکێشرێت بۆ چەند بوارێکی بە پیت و فەڕ کە سەرکردایەتی تێدا نامێنێت، وە جۆری نوێی سەرکردە دەشێت دەرفەتەگەلێکی بێشوماری هەبێت.

یەکەم: لە بواری ڕامیاریدا داواکاریەکی مکووڕ هەیە لەسەر سەرکردە نوێکان. داواکاریەك کە جگە لە بارێکی لەناکاو پیشاندەری هیچی تر نییە. زۆربەی سیاسەتمەدرەکانی ئەمڕۆ بوونە تەڵەکەچی یاسایی زیرەك. باجەکانیان زیادکردووە و پێکهاتەی پیشەسازی و بازرگانیان لە کارخستووە بۆ ئەوەی خەڵکی چیتر نەتوانن بەرگەی ئەو بارە بگرن کە کەوتۆتە سەر شانیان.

دووەم: بازرگانی بانك چاکسازی تێدا دەکرێت، سەرکردەکانی بوارەکە بەتەواوەتی متمانەی خەڵکیان لەدەستداوە. لە ئیستاوە بانکەوانکان هەستیان بە پێویستی چاکسازی کردووە و دەستیانپێکردووە.

سێیەم: پیشەسازی داوای سەرکرەی نوێ دەکات. جۆری کۆنی سەرکردە لەسەر بنەمای بەشەکان بیردەکەنەوە و کار دەکەن لەبری ئەوەی لەسەر بنەمای هاوکێشە مرۆییەکان بیربکەنەوە و کاربکەن! سەرکردەی

داهاتووی پیشەسازی، بۆ ئەوەی بمێنێتەوە، دەبێت خۆی بە نیمچە فەرمانبەرێکی حکومی بزانێت کە ئەرکەکەی بەڕێوەبردنی کۆمپانیاکەیەتی بە جۆرێك کە نەبێتە ناڕەحەتی بۆ هیچ کەسێك، یان کۆمەڵە کەسێك. مامەڵەکردنی نادادپەروەرانە لەگەڵ کارمەندان بوو بە شتێکی ڕابردوو. با ئەو کەسەی هیوای بوون بە سەرکردەی هەیە لە بواری بازرگانی و پیشەسازی و کاردا ئەمەی لەبیربێت.

چوارەم: سەرکردەی داهاتووی ئاینی ناچار دەبێت سەرنجێکی زیاتر بخاتە سەر پێویستیە کاتیەکانی شوێنکەوتووەکانی، بۆ چارەسەرکردنی کێشەی کەسی و ئابووریەکانی ئێستایان، کەمتر سەرنج بخاتە سەر ڕابردووی مردوو، یان داهاتووی هێشتا لەدایکنەبوو.

پێنجەم: لە پیشەکانی یاسا، پزیشکی، پەروەردە، جۆری نوێی سەرکردایەتی و لە هەندێك شوێندا سەرکردەی نوێش دەبێتە پێویستی. ئەمە بە تایبەتی دروستە لە کەرتی پەروەردەدا. سەرکردەکانی ئەو کەرتە پێویستە لە داهاتوودا، شێواز و هۆکارگەلێك بدۆزنەوە بۆ فێرکردنی خەڵکی کە چۆن ئەو زانیاریانە بکەنە کرداری کە لە خوێندن فێری دەبن. پێویستە مامەڵەیەکی زیاتر لەگەڵ پراکتیکدا بکات نەك تیۆری.

شەشەم: سەرکردەی نوێ پێویست دەبن لە بواری ڕۆژنامەگەریدا، ڕۆژنامەکانی داهاتوو بۆ ئەوەی بەسەرکەوتووی کاری خۆیان بکەن، پێویستە جیابکرێنەوە لە " مافی تایبەت" و ببخشرێن لە ئابوونەی ڕێکلامکردن. پێویستە وازبهێنن لە بوون بە بەشێك لە پڕوپاگەندە بۆ قازانج کە هەموو ستوونی ڕیکلامکردنەیانی داگیرکردووە. ئەو جۆرە

ڕۆژنامەیەی کە ئابڕووچوون و وێنکەلی سێکسی و ڕووت بڵاودەکاتەوە دواجار هاوتەریب دەبێت لەگەڵ هەموو ئەو هێزانەی هزری مرۆڤ لەناودەبەن.

ئەمانە تەنها کەمێك لەو بوارانەن کە تێیاندا دەرفەت بۆ سەرکردەی نوێ و جۆری نوێی سەرکردایەتی ئێستا بەردەستە. دونیا بە گۆڕانکایەکی خێرادا تێدەپەڕێت. ئەمە مانای ئەوەیە ئەو ناوەندەی کە لەڕێیەوە گۆڕانکاری لە خووی مرۆڤەکانی پێدەکرێت، پێویستە لەگەڵ گۆڕانکاریەکاندا بگونجێندرێت. ئەو ناوەندەی لێرەدا باسکراوە، ئەوەیە کە لە هەمووو ئەوانی تر زیاتر ڕەچاوی ڕەوتی شارستانیەتی کردووە.

کەی و چۆن داواکاری پێشکەش دەکەیت بۆ پۆستێك

ئەو زانیاریانەی لێرەدا باسکراون پوختەی ئەنجامی چەندین ساڵ ئەزموونە کە لەو ماوەیەدا هەزاران ژن و پیاو هاوکاری کراون بۆ فرۆشتنی خزمەتگوزاریەکانیان بە سەرکەوتووی. کەواتە، دەکرێت پشت پێببەسترێت وەك زانیاریەکی دروست و کرداری.

ئەو ناوەندەی دەکرێت لە ڕێگەیەوە بازارگەری بە خزمەتگوزاریەکان بکرێت

ئەزموون سەلماندویەتی کە ئەم ناوەندەی خوارەوە ڕاستەوخۆترین و کاریگەرترین میتۆدەکانی پێکەوە گرێدانی کڕیار و فرۆشیاری خزمەتگوزاریە کەسیەکان پێشکەش دەکات.

١

ـ نووسینگەکانی دامەزراندن: دەبێت بە ئاگاییەوە تەنها ئەو نووسینگانە هەڵبژێردرێن کە ناویان باش هاتووە. بەڕێوەبردنێك کە

بتوانێت تۆمارێکی قایلکەری سەرکەوتن بە ئەنجامگەلی قایلکەرەوە پیشان بدات. بە بەراوردکاری نووسینگەی لەو چەشنەزۆر کەمە.

٢ ـ ڕیکلامکردن لە ڕۆژنامەکان، هەفتەنامە بازرگانییەکان، گۆڤارەکان و ڕادیۆدا. ڕیکلامی پۆلێنکراو بەگشتی دەکرێت پشتی پێ ببەسترێت بۆ دەست کەوتنی ئەنجامێکی قایلکەر بۆ ئەو کاسانەی کە داواکاری پێشکەش دەکەن بۆ کار نووسینگە یان پۆستە مووچە ئاساییەکان. ڕیکلامی پیشاندراو زیاتر ئارەزووکراوە لەلایەن ئەو کەسانەوە کەبەدوای پەیوەندی کاریگەرەوەن، کۆپییەك کە لەو بەشەی ڕۆژنامەکەدا دەربکەوێت کە زیاتر ئەگەری ئەوەی لێ دەکرێت سەرنجی ئەو جۆرە خاوەنکارانە ڕابکێشێت کە پێشتر بیریان لێکراوەتەوە. دەبێت لە لایەن شارەزایەکەوە ئامادە بکرێت، کە تێبگات چۆن کوالێتی باشی فرۆشتن تێدا بنووسێت بۆ ئەوەی وەلامبدرێتەوە.

٣ ـ نامەی کەسیی داواکاری کار. ئاڕاستەکراو بۆ کۆمپانیایەکی دیاریکراو یان کەسانێك کە دەکرێت زیاتر پێویستیان بەو جۆرە خزمەتگوزاریە بێت. نامەکان دەبێت بە ڕێکوپێکی نووسرابن و هەمیشە بە دەست واژۆ بکرێن. لەگەڵ نامەکەتدا، دەبێت " پوختە"ی ئەزموون و بڕوانامەکانی کەسی داواکار بنێردرێت. هەم نامەی داواکاری کارەکە و هەم پوختەی ئەزموون و بڕوانامەکانی کەسەکە دەبێت لە لایەن شارەزاییەکەوە ئامادە بکرێن. (لە ڕێنمایی ئەو زانیاریانە بڕوانە کە دەبێت ئاماژەی پێبدرێت).

٤ ـ دامەزراندن لە ڕێی ناسیاوەوە. ئەگەر گونجا داواکار پێویستە هەولبدات لە ڕێی ناسیاوی هاوبەشەوە لە خاوەنکاری دیاریکراو

نزیکبێتەوە. ئەم میتۆدی نزیکبوونەوەیە بە تایبەتی سوودی بۆ ئەو کەسانە هەیە کە بە شوێن پەیوەندی کاریگەردا دەگەڕێن و حەزناکەن وا دەربکەون کە " مامەڵە" بە خۆیانەوە دەکەن.

٤ _ داواکاری ڕاستەوخۆی کەسی. لە هەندێك حاڵەتدا، ڕەنگە زۆر کاریگەرتر بێت ئەگەر کەسەکە ڕاستەوخۆ خزمەتگوزاریەکانی پێشکەشی خاوەنکارەکە بکات، لەو کاتەدا دەبێت نووسراوێکی تەواوەتی ئەزموون و بڕوانامەکانی پەیوەست بە پۆستەکە پێشکەش بکرێت، لەبەر ئەو هۆکارەی خاوەنکارەکان حەز دەکەن تۆماری کەسەکە لەگەڵ هاوکارەکانیان باس بکەن.

ئەو زانیاریانەی کە دەبێت لە " پوختە"کەدا بنووسرێن

ئەم پوختیە دەبێت هێندە بە وریایەوە ئامادە بکرێت هاوشێوەی پارێزەرێك کە پەڕاوی کەیسێکی دادگا ئامادە دەکات. مەگەر ئەوەی داواکارەکە ئەزموونی هەبێت لە ئامادەکردنی ئەو چەشنە ڕاپۆرتە، دەنا دەبێت ڕاوێژ بە پسپۆڕێك بکرێت، وە ڕەچاوی خزمەتەکانی بکرێت بۆ ئەم مەبەستە. بازرگانە سەرکەوتووەکان کەسانێك دادەمەزرێنن کە لە هونەر و سایکۆلۆژیەتی ڕیکلام تێدەگەن بۆ پیشاندانی جۆرێتی کاڵاکانیان. ئەو کەسەی کە خزمەتگوزاری کەسی هەیە بۆ فرۆشتن دەبێت هەمان شت بکات. ئەم زانیاریانەی خوارەوە دەبێت لە پوختەکەدا هەبن:

١ _ بڕوانامە. بە کورتی بەڵام بە ڕوونی ئاماژە بە ئاستی خوێندنت بکە، وە تایبەتمەندیت لە چی بابەتێکدا هەیە، باسی هۆکارەکانی ئەو تایبەتمەندیە بکە.

٢ _ ئەزموون. ئەگەر ئەزموونت هەیە لەگەڵ پۆستی هاوشێوەی ئەوەی بەدوایدا دەگەڕێت، بە چڕوپڕی باسی بکە، ناو و ناونیشانی خاوەنکارەکانی پێشووت بنووسە. دڵنیابەرەوە لەوەی بە ڕوونی باسی هەر ئەزموونێکی تایبەت بکەیت کە دەشێت هەتبووبێت و پڕچەکت بکات بۆ ئەو پۆستەی بەدوایدا وێڵیت.

٣ _ پاڵپشت و سەرچاوە. لەڕووی کرداریەوە هەموو کۆمپانیایەکی بازرگانی ئارەزوو دەکات هەموو تۆماری ڕابردوو و ڕووداوەکانی ژیانی....هتد ئەو کەسانە بزانێت کە داوای پۆستی بەرپرسیارێتی دەکەن. وێنەیەکی کۆپیکراوی نامەی ئەم کەسانەی خوارەوە بە پوختەکەوە پەیوەست بکە:

ا _ خاوەنکارانی پێشووت.

ب _ ئەو مامۆستایانی لە لایان خوێندووتە.

ج_ کەسانی گرنگ کە دەکرێت قسەکانیان پشتی پێ ببەسترێت.

٤ _ وێنەیەکی کەسی. وێنەیەکی ڕوون و نوێی خۆت بە ڕاپۆرتەکەوە پەیوەست بکە.

٥ _ داواکاری بۆ پۆستێکی تایبەت پێشکەش بکە. دووربکەرەوە لە پێشکەشکردنی داواکاری کار بەبێ باسکردنی کتومتی ئەوەی بەشوێن چی پۆستێکدا دەگەڕێیت. هەرگیز داوا بۆ " هەر پۆستێك" پێشکەش مەکە کە نەبوونی شایستەیت بۆ پۆستەکە پیشان بدات.

٦ _ بڕوانامە و ئەزموونەکانی پەیوەست بەو پۆستە دیاریکراوە بنووسە کە داوای دەکەیت. وردەکاری تەواو بدە لەسەر ئەو هۆکارانەی کە بۆچی

پێتوایە شیاوی بۆ ئەو پۆستە. ئەمە داواکاریە. لە هەموو شتێك زیاتر کاریگەری هەیە لەسەر ئەو خوێندنەوەیەی بۆت دەکرێت.

٧ _ پێشنیاری کارکردن بکە بە خۆڕایی وەك تاقیکردنەوەیەك. لە زۆربەی حاڵەتەکاندا ئەگەر ویستی وەرگرتنی ئەو پۆستەت هەبێت کە بۆی دەگەڕێیت، زۆر کاریگەر دەبێت ئەگەر پێشنیاری کارکردن بکەیت بە خۆڕایی بۆ هەفتیەك، یان مانگێك، یان بۆ ماوەیەکی کاتی دیاریکراو بۆ ئەوەی خاوەنکاری داهاتووت بتوانێت هەڵسەنگاندنت بۆ بکات. ئەمە ڕەنگە پێشنیارێکی ڕادیکالانە دەربکەوێت، بەلام ئەزموون ئەوەی سەماندووە کە بە دەگمەن جارێك شکستی هێنابێت بە لایەنی کەمەوە لە تاقیکردنەوەیەك. ئەگەر دڵنیای لە شیاویت، هەموو ئەوەی پێویستتە تاقیکردنەوەیەکە.

سەرباری ئەوەش، پێشنیارێکی لەو چەشنە دەرخەری ئەوەیە کە متمانەت بە توانای خۆتە بۆ پڕکردنەوەی ئەو پۆستەی خوازیاریت. قایلکەرترین دەبێت. ئەگەر پێشنیارەکەت پەسەند بکرێت و بە باشی ئەنجامی بدەیت، ئەگەری زۆرە بۆ ماوەی تاقیکاریەکەشت مووچەت پێبدرێت. دڵنیابەرەوە کە پێشنیارەکەت لەسەر ئەم بنەمایانە بێت:

أ_ متمانەت بە توانای خۆت بۆ پڕکردنەوەی پۆستەکە.

ب_ متمانەت بە بڕیاری خاوەنکاری داهاتووت کە دائدەمەزرێنێت دوای تاقیکاریەکە.

ج_ تۆکمەیی و سووربوونت لەسەر وەرگرتنی ئەو پۆستەی کە بەدوایدا دەگەڕێیت.

٨ _ زانیاری لەسەر بازرگانییەکەی خاوەنکاری داهاتووت. بەرلەوەی داواکاری بۆ پۆستێك پێشکەش بکەیت، لێکۆڵینەوەیەکی تەواوەتی بکە لەسەر کارەکە هەتا ئاشنایەتیەکی گشتگیرت لەسەر ئەو کارە هەبێت، وە لە پوختەکەتدا ئاماژە بەو زانیاریانە بدە کە لەو بوارەدا بەدەستتهێناوە. ئەمە سەرسامکەرە، هەروەها ئەوە دەردەخات کە ئەندێشەت هەیە و ئارەزوویەکی ڕاستەقینەت هەیە بۆ ئەو پۆستەی دەتەوێت. لەبیرتبێت ئەوە پارێزەرە نایباتەوەکە زۆربەی یاسا دەزانێت، بەڵکو ئەو کەسەی کە کەیسەکەی بە باشترین شێوە ئامادە دەکات دەیباتەوە. ئەگەر کەیسەکەت بە باشی ئامادە بکرێت و پێشکەش بکرێت، هەر لە سەرەتاوە ئەگەری بردنەوەت لە نیوە زیاترە.

لەوە مەترسە کە پوختەکەت بە درێژی بنووسیت. خاوەنکارەکان حەزیان لە کڕینی خزمەتگوزاری داوکارو شیاوەکانە هەروك چۆن تۆ خوازیاری مسۆگەرکردنی دامەزراندنیت. لەڕاستیدا، هۆکاری سەرکەوتنی زۆرینەی خاوەنکارە سەرکەوتووەکان بە شێوەیەکی سەرەکی دەگەڕێتەوە بۆ توانایان لە هەڵبژاردنی یاریدەدەری شایستەدا. هەموو ئەو زانیاریانەیان دەوێت کە بەردەستە.

شتێکی تریشت لەبیربێت بەوردی و بە سەلیقەیی لە ئامادەکردنی ڕاپۆرتەکەتدا ئەوە دەردەخات کە کەسێکی گرنگیپێدەر و بیرتیژیت. یارمەتی چەند کەسێکم داوە لە ئامادەکردنی پوختەکانیاندا کە هێندە سەرنجڕاکێش و نائاسایی بوون کە بەبێ چاوپێکەوتنی کەسی.

کاتێك کە پوختەکەت تەواو بوو، با لە لایەن پێچەرەوەیەکی بە ئەزموونەوە بپێچرێتەوە، هاوشێوەی ئەمەی خوارەوە لە لایەن خۆشنووسێك یان ئامێرێکی چاپەوە بنووسرێت:

پوختی بڕوانامە و ئەزموونەکانی

ڕۆبێرت ك. سمیس

داواکاری پێشکەش دەکات بۆ پۆستی

سکرتێری تایبەتی

سەرۆکی

کۆمپانیای بلانك

هەرجارێك پوختەکە پیشاندرا ناوەکان بگۆڕە.

ئەم دەستکاریە کەسیە بەدڵنیاییەوە سەرنج ڕادەکێشێت. با پوختەکەت لەسەر باشترین کاغەز بنووسرێت کە دەتوانی دەستی بخەیت، وە بە کاغەزێکی جۆری بەرگی کتێب بیپێچەرەوە، پێچەرەوەکە دەبێت بگۆڕدرێت، وە ناوی تەواوەتی کۆمپانیاکە دەبێت زیاد بکرێت ئەگەر پیشانی زیاتر لە کۆمپانیایەك بدرێت. وێنەکەت دەبێت لە یەکێك لە لاپەڕەکانی ڕاپۆرتەکە بدرێت. شوێن تەواوی ئەم ڕێنمایانە بکەوە، لە هەر شوێنێکدا ئەندێشەت پێشنیاری کرد باشتری بکە.

فرۆشیارە سەرکەوتووەکان بە ئاگایەوە خۆیان پێدەگەیەنن. لەوە تێدەگەن یەکەم دەرکەوتن هەتا کۆتایی دەمێنێتەوە. پوختەکەت فرۆشیارەکەتە. قاتێکی جوانی لەبەربکە، بۆ ئەوەی لە هەموو ئەو شتانە

قەشەنگتر دەربکەوێت کە خاوەنکارەکەت هەتا ئێستا بینیویەتی، لە بابەتی داواکاری کاردا. ئەگەر ئەو پۆستەی بە شوێنیەوەیت شایەنی دەستخستنە، شایەنی ئەوەیە بە ئاگایەوە بەدوایدا بڕۆیت. سەرباری ئەوەش، ئەگەر بە شێوازێت خۆت بە خاوەنکارەکەت بفرۆشیت کە بە تاکایەتیت سەرسامی بکەیت، ئەگەری هەیە پارەی زیاتر وەرگریت بۆ خزمەتەکانت هەر لە سەرەتاوە، بەراورد بەوەی بە شێوەی باو و ئاسایی داواکاری کار پێشکەش بکەیت.

ئەگەر لەڕێی ناوەندێکی ڕیکلامەوە، یان ناوەندێکی دامەزراندنەوە بە شوێن کاردا دەگەڕێیت، با دەزگاکە پوختەکەت بەکاربهێنێت لە بازاڕگەری خزمەتگوزاریەکانت. ئەمە یارمەتیت دەدات هەلێکی زیاترت هەبێت، هەم لەگەڵ بریکارەکە و هەم لەگەڵ خاوەنکاری داهاتووت.

چۆن کتومت ئەو پۆستە بەدەستبهێنیت کە ئارەزووی دەکەیت

هەموو کەسێك ئارەزوو دەکات ئەو کارە بکات کە باشترین شێوە لەگەڵیدا دەگونجێت. وێنەکێشێك ئارەزوو دەکات کار بە بۆیە بکات، نووسەرێك ئارەزوو دەکات بنووسێت، دەستڕەنگینێك ئارەزوو دەکات کار بە دەستەکانی بکات. ئەوانەی کە بەهرەیەکی کەمتر ڕوون و دیاریکراویان هەیە مەیلیان لە چەند بوارێکی دیاریکراوی بازرگانی و پیشەسازیە.ئ ئەگەر ئەمریکا شتێکی باشی کردبێت، ئەوا دابینکردنی پیشەگەلی زۆر و هەمەچەشنە، کێڵان و چاکردنی زەوی، کارگەسازی، بازاڕگەری و پیشەکانی دیکە.

یەکەم: بڕیاربدە کتومت کام جۆری پیشەیەت دەوێت، ئەگەر کارەکە هەت ئێستا بوونی نییە، ڕەنگە بتوانیت خۆت دروستی بکەیت.

دووەم: ئەو کۆمپانیا یان کەسە هەڵبژێرە کە دەتەوێت کاری بۆ بکەیت.

سێیەم: لە خاوەنکاری داهاتووت بکۆڵەرەوە، شێوازی کارکردنی، کەسایەتی و دەرفەتی بەرەوپێشچوون.

چوارەم: بە وردبوونەوە لە خۆت، بەرە و تواناکانت، بزانە دەتوانیت چی پێشکەش بکەیت، پلان ڕێگا و هۆکارەکانی گەیاندنی قازانج، خزمەتگوزاری، گەشەپێدان و ئەو بیرۆکانەی کە بڕوات وایە دەتوانی سەرکەوتووانە بیانگەیەنیت.

پێنجەم: " کارێك" لەبیربکە. ئەوە لەبیربکە کە کرانەوەیەك دەبێت یان نا. ئەو ڕۆتینە باوەی " ئایا کارێکت هەیە بۆ من؟" لەبیر بکە. بیرت بخە سەر ئەوەی دەتوانیت چی ببەخشیت.

شەشەم: هەر کە پلانەکانت لە هزردا بوون، لەگەڵ نووسەرێکی بە ئەزموونەدا ڕێك بکەوە با بە شێوەیەکی ڕێك و جوان بیخاتە سەر کاغەز، بە تەواوی وردەکاریەکانەوە.

حەوتەم: بیدە بە کەسێکی خاوەن دەسەڵات و ئەویش ئەوەی ماوە ئەنجامی دەدات. هەموو کۆمپانیاکان لە کەسێك دەگەڕێن کە بتوانێت شتێکی بەنرخ ببەخشێت، جا ئەگەر بیرۆکە، یان خزمەتگوزاری یاخود پەیوەندی لەگەڵ کەسانی گرنگ. هەموو کۆمپانیایەك شوێنی هەیە بۆ کەسێك کە پلانێکی ڕوونی کرداری هەبێت کە لە قازانجی کۆمپانیاکە بێت.

ئەم کۆمەڵە ڕێکارە ڕەنگە چەند ڕۆژێك یان چەند هەفتەیەك بخایەنێت. بەڵام جیاوازی لە داهات، بەرەوپێشچوون، بەدەستهێنانی پێزانین و ناسراوی ساڵانێکی زۆری کاری قورست بۆ دەگەڕێنێتەوە بە مووچەیەکی

کەم. گەلێك قازانجی هەیە، سەرەکیترینیان ئەوەیە کە زۆرجار ساڵێك بۆ پێنج ساڵت بۆ کەمدەکاتەوە لە گەیشتن بە ئامانجە دیاریکراوەکەت.

هەموو کەسێك کە دەستپێدەکات، یان هەتا نیوەی پەیژەکە دەڕوات، بە پلاندانانی ورد و زیرەکانە ئەوە دەکات، (بێگومان جگە لە کوڕی سەرۆك).

شێوازی نوێی بازاڕگەری خزمەتگوزاریەکان " کارەکان" ئێستا هاوبەشێتیە.

ئەو ژن و پیاوانەی کە دەیانەوێت خزمەتگوزاریەکانیان بە باشترین قازانج بفرۆشن لە داهاتوودا، پێویستە درك بەو گۆڕانکاریە گەورەیە بکەن کە پەیوەست بە پەیوەندی نێوان خاوەنکار و کارمەند ڕوویداوە.

لە داهاتوودا، " یاسای زێڕین" نەك " یاسای زێر" دەبێتە هۆکاری سەرەکی لە بازاڕگەری کاڵاکان و خزمەتگوزاریە کەسیەکانیشدا. لە داهاتوودا پەیوەندی خاوەنکار بە کارمەندەکانیەوە زیاتر سروشتێکی هاوبەشی دەبێت پێکدێت لە:

ا _خاوەنکار

ب _ کارمەند

ج _ ئەو خەڵکەی خزمەتی دەکەن

ئەم شێوازە نوێیەی بازاڕگەری خزمەتگوزاریە کەسیەکان لەبەر چەندین هۆکار پێی دەگوترێت نوێ، یەکەم، کارمەند و خاوەنکاری داهاتوو وەك دوو کارمەند هەژمار دەکرێن کە کارەکەیان بە سەرکەوتووی خزمەتکردنی خەڵکیە. لە ڕابردوودا، خاوەنکار و کارمەند لە نێوان خۆیاندا مامەڵەیان دەکرد، باشترین سەودایان دەکرد کە لە توانایاندا بوو پێکەوە، بیریان

لەوە نەدەکردەوە کە لە کۆتایدا و لە ڕاستیدا، لەسەر ھەژماری لایەنی سێیەم مامەڵە دەکەن، ئەو خەڵکەی خزمەتیدەکەن.
گرانیەکە وەك بەرھەڵستەکی گەورە ڕۆڵی گێڕا لە لایەن خەڵکە بریندارەکەوە، کە لە ھەموو لایەکەوە مافەکانیان پێشێل دەکرا لە لایەن ئەو کەسانەوە کە بانگەشەی سوود و قازانجی تاکەکەسیان دەکرد. کاتێك پاشماوەکانی گرانیەکە پاککرانەوە، وە بازرگانی جارێکی تر گەڕێنرایەوە باری ھاوسەنگی، خاوەنکار و کارمەندەکان درکیان بەوە کرد کە چیتر مافی ئەوەیان نییە لەسەر ھەژمارەی ئەو کەسانەی خزمەتیان دەکەن مامەڵە بکەن. خاوەنکاری ڕاستەقینەی داھاتوو خەڵکی دەبن. دەبێت ئەمە لە سەری سەرەوەی ھزری ھەموو ئەو کەسانەدابێت کە دەیانەوێت سەرکەوتووانە خزمەتگوزاریە کەسیەکانیان بفرۆشن.
بە نزیکەی ھەموو ھێڵە ئاسنینەکانی ئەمریکا لە قەیرانی دارایدان. کێ ئەو ڕۆژانەی بیر نییە کە ھاوڵاتیەك لای بلیتفرۆشەکە پرسیاری کاتی دەرچونی شەمەندەفەرەکەی دەکرد، یەکسار دەنێردرا بۆ لای بۆردی ئاگاداریەکان لەبری ئەوەی بەڕێزەوە زانیاریەکەی پێبدرێت؟
کۆمپاکانی ترامیش بە ھەمان شێوە ئەزموونی " گۆڕانی کات"یان کردووە. زۆر لەمەوبەر نییە کە جابیەکانی نێو ترامەکان شانازیان بە سازدانی شەڕە قسە درکرد لەگەڵ سەرنشینەکان. زۆرێك لە ھێڵکانی ترام لابراون وسەرنشینان بە پاس ھاتوچۆ دەکەن، کە شۆفێرەکەی " کۆتا وشەی ڕەوشتە".
لە سەرتاسەری ولاتدا ھێڵەکانی ترام ژەنگیان ھەڵھێنا بەھۆی بەکارنەھێنانیانەوە، یان ھەڵگیراونەتەوە. لە ھەر شوێنێك کە ھەتا ئێستا

ترامەکان کار دەکەن، سەرنشینەکان ناتوانن بەبێ شەڕە قسە سەربکەون. وە ڕەنگە سەرنشینێك لە نیوەی ڕێگا دەست ڕاگرێت و لێخوورەکەش خۆویستانە هەڵی بگرێت.

کات چۆن گۆڕاوە! ئەوە ئەو خاڵە بوو کە دەمویست جەختی لەسەر بکەمەوە. کات زۆر گۆڕاوە! سەرباری ئەوەش، گۆڕانارییەکە بە تەنیا لە نووسینگەکانی هێڵی ئاسن و ترامەکاندا ڕەنگی نەداوەتەوە، بەڵکو لە بوارەکانی تری ژیانیشدا. سیاسەتی " خەڵکی بەنەفرەت بن" ئێستا بەسەرچووە. ئێستا بە سیاسەتی " بە خۆشحاڵیەوە لە خزمەتتداین، بەڕێز. " جێگەی گیراوەتەوە.

بانکەوانەکان یەك دوو شت فێربوون لە ماوەی ئەو گۆڕانکارییە خێرایەیی لەم چەند ساڵەدا ڕوویداوە. بێڕێزی لەلایەن فەرمانبەرێکی بانك هێندەی ڕێزگرتنەکەی دوانزە ساڵ لەمەوبەر دەگمەنە. لە ساڵانی ڕابردوودا، هەندێك لە بانکەوانەکان (بێگومان هەموویان نا)، کەشێکی هێندە ناهەمواریان سازاندبوو کە گیانی هەر کەسێکی دەخستە لەرزە کە کاتێك تەنانەت بیریشی لەوە دەکردەوە بچێتە لای بانکەوانەکەی بۆ داواکردنی قەرزێك.

شکستی هەزاران بانك لە ماوەی گرانیەکەدا بووە هۆی لاردنی ئەو دەرگا ماهگۆنییانەی کە پێشتر بانکەوانەکان لە پشتیەوە خۆیان جیاکردبۆوە. ئێستا لە شوێنێکی کراوەدا لەسەر مێز دادەنیشن، بۆ ئەوەی ببینرێن و بە ئاسانی قەرزوەرگرەکان لێیان نزیکببنەوە، یان هەر کەسێك حەز بکات بیانبینێت، وە تەواوی کەشی بانکەکە پڕە لە ڕێز و تێگەیشتن.

کاتی خۆی نەریت بوو کە دەبوو کڕیارەکان بوەستن و چاوەڕێ بکەن لە فرۆشگای سەری کۆڵانەکە هەتا ئەو کاتەی کارمەندەکان کاتەکانی خۆیان لەگەڵ هاوڕێکانیان بەسەر دەبرد، وە خاوەنکارەکە خەریکی دروستکردنی پسوولەی بانکەکە دەبوو. بەرلەوەی چاوەڕێی بکرێت. زنجیرە فرۆشگاکان، کە لە لایەن کەسانی بەرەوشتەوە بەڕێوەدەبرێن کە هەموو شتێك دەکەن لە مەسەلەی خزمەتگوزاریدا، جگە لە سڕینەوەی پێڵاوەکانی کڕیارەکە، جۆری کۆنی بازرگانەکانی خستۆتە دواوە. کات لە ڕۆیشتندایە! ئەمڕۆ " ڕێز" و " خزمەت" وشە باوەکانی بازرگانیە. وە تەنانەت زۆر ڕاستەوخۆتر ئەو کەسانە دەگرێتەوە کە بازارگەری بە خزمەتگوزاریە کەسیەکانەوە دەکەن، بەراورد بەو خاوەنکارەی خزمەتی دەکەن، لەبەرئەوەی دواجار، خاوەنکار و کارمەندەکان لە لایەن ئەو خەڵکەوە دادەمەزرێنرێن کە خزمەتیان دەکەن. ئەگەر شکست بێنن لە خزمەتکردن بە باشی، باجەکەی بە لەدەستدانی مافی خزمەتکردن دەدەن.

هەموومان دەتوانین ئەو کاتە بیر خۆمان بهێنینەوە کە کاتێك خوێنەرەوەی پێوەری گاز هێندە بە توندی لە دەرگای دەدا کە خەریکبوو دەیشکاند. کاتێك دەرگاکە دەکرایەوە، بەبێ بانگهێشتن، خۆی دەکرد بە ژووردا، بە گوزارشتێکی تۆسنانەوە لەسەر ڕووخساری کە بە ڕوونی دەیگوت، " لەبەر چی دۆزەخیەك منت لەبەر دەرگا چاوەڕوان ڕاگرتووە؟" هەموو ئەوانە گۆڕانکاریان بەسەردا هاتووە. پێوەر خوێنەکە ئێستا وەك پیاوماقوڵێك ڕەفتار دەکات کە " خۆشحاڵم لە خزمەتتدا بێت، بەڕێزم" لەسەر زمانیەتی. بەرلەوەی کۆمپانیاکانی گاز بزانن کە پێوەر

خوێنە تۆسنەکانیان قەرزگەلێکیان کەڵەکە کردووە کە هەرگیز نادرێنەوە، فرۆشیارە بەڕێزەکانی ئامێرە نەوتیەکان هاتن و نووسینگەی بازرگانیەکیان کردەووە.

لە کاتی گرانیەکەدا، چەند مانگێکم لە ناوچەی خەڵووزی بەردینی پەنسلڤانیا بەسەربرد، لەو هۆکارانەم کۆڵیەوە کە بووە هۆی لەناوبردنی پیشەسازی خەڵووز. لە نێو چەند دۆزینەوەی گرنگدا، ئەو ڕاستییە بوو کە چاوچنۆکی بەڕێوەبەرەکان و کارمەندەکان هۆکاری سەرەکی لەدەستدانی بازرگانییەکە بووە لە لایەن بەڕێوەبەرەکانەوە، وە لەدەستدانی کاری کرێکارانی کانەکان.

لە ڕێگەی فشاری گروپێك سەرکردەی فرە بەپەرۆشی کرێکارانەوە، بە نوێنەرایەتی کرێکارەکان و چاوچنۆکی لە لایەن بەڕێوەبەرەکانەوە، بازرگانی خەڵوزی بەردین لەپڕ کەوت. بەڕێوەبەرانی کانەکان و کارمەندەکان مامەڵەیەکی گەورەیان لەگەڵ یەکتر دەکرد، تێچووی. مامەڵەکانیان دەخستە سەر نرخی خەڵووز، هەتا لە کۆتایدا بۆیان دەرکەوت کە بازرگانیەکی نایابیان بۆ دروستکارانی ئامێرە نەوتیەکان و بەرهەمهێنەرانی نەوتی خاو بنیاتناوە.

" کرێی گوناه مەرگە ! " زۆرێك ئەمەیان لە ئینجیلدا خوێندۆتەوە، بەڵام کەم کەس ماناکەی بۆ دەرکەوتووە. ئێستا، بۆ چەندین ساڵە تەواوی دونیا بە ناچاری گوێ بۆ وتارێکی ئاینی دەگرن کە دەشێت پێی بگوترێت " مرۆڤ هەرچیەك بچێنێت، هەر ئەوە دەدورێتەوە".

هەرگیز شتێکی بەربڵاو و کاریگەری وەك گرانیەکە ناکرێت تەنها ڕێکەوتێك بووبێت. لە پشتی گرانیەکەوە هۆکارێك هەیە. هیچ شتێك

هەرگیز بێ هۆكار ڕوونادات. بە شێوەیەكی سەرەكی، هۆكاری گرانیە مەزنەكە دەكرێت ڕاستەوخۆ بگەڕێندرێتەوە بۆ خووی جیهانی هەوڵدان بۆ دورینەوە بەبێ چاندن.

ئەمە نابێت بەو شێوە هەڵەیە لێكبدرێتەوە كە گرانیەكە بەرووبومێكە كە دونیا بەناچاری دوریویەتەوە بەبێ ئەوەی بیچێنێت. كێشەكە ئەوەیە دونیا جۆرێكی هەڵەی تۆوی چاندووە. هەموو جوتیارێك دەزانێت كە ناكرێت تۆوی گوڵە بەیبون بچێنێت و دانەوێڵە بدورێتەوە. لە سەرەتای هەلگیرسانی جەنگی جیهانی، خەڵكی دەستیانكرد بە چاندنی تۆوی خزمەتگوزاریەك كە لە ڕووی چەندێتی و جۆرێتیەوە ناتەواو بوو. لە ڕابردوودا زۆرینەی خەڵكی سەرقاڵی هەوڵدان بوون بۆ بەدەستهێنان بەبێ بەخشین.

ئەم نموونانە هێنراون بۆ ئەوەی سەرنجی ئەو كەسانە ڕابكێشێت كە خزمەتگوزاری كەسیان هەیە بۆ فرۆشتن، بۆ پیشاندانی ئەوەی لە كوێداین و چین، بەهۆی ڕەفتاری خۆمانەوە! ئەگەر بنەمای هۆكار و ئەنجام هەبێت، كە كۆنترۆڵی بازرگانی و دارایی و هۆكارەكانی گواستنەوە بكات، ئەوا هەمان ئەو بنەمایە كۆنترۆڵی تاكەكان دەكات و پێگەی ئابووریان دیاریدەكات.

ڕێژەی " چۆنێتی و چەندێتی و ڕۆحیەتت" چەندە؟

هۆكارەكانی سەركەوتن لە بازاڕگەری خزمەتگوزاریەكان كاریگەرانە و هەمیشیانە، بە ڕوونی باسكراون. مەگەر ئەو هۆكارانە لێیان بكۆڵدرێتەوە، شیكار بكرێن و بفامرێن و جێبەجێ بكرێن، دەنا هیچ كەسێك ناتوانێت كاریگەرانە و هەمیشەیانە بازاڕگەری بە خزمەتگوزاریەكانیەوە بكات.

هەموو کەسێك دەبێت فرۆشیاری خزمەتگوزاریە کەسیەکانی خۆی بێت. چۆنێتی و چەندێتی پێشکەشکردنیان و ئەو ڕۆحیەتەی بە هۆیەوە پێشکەش دەکرێن، هەتا ڕێژەیەکی زۆر نرخ و ماوەی کارکردنی کەسەکە دیاریدەکات. بۆ فرشتنی سەرکەوتووانەی خزمەتگوزاریە کەسیەکان، (واتە بازارێکی هەمیشەی، بە نرخێکی دڵخوازەوە، لە ژێر چەند هەلومەرجێکی دڵخۆشکەردا)، پێویستە کەسەکە شوێن هاوکێشەی " چ ج ڕ" بکەوێت واتە چەندێتی و چۆنێتی و ڕۆحیەتێکی کاری پێکەوەیی تەواوەتی، هاوتەریب بە فرۆشیاریەکی نایابی خزمەتگوزاریەکە.

هاوکێشەی " چ ج ڕ" ت لەبیربێت، بەڵام زیاتر- بیکە بە خوویەك!

با هاوکێشەکە شی بکەینەوە بۆ ئەوەی دڵنیابینەوە کە بە تەواوەتی لە واتاکەی تێگەیشتووین.

١ _ جۆرێتی خزمەتگوزاریەکە دەبێت لێکبدرێتەوە بۆ تێگەیشتن لە هەموو وردەکاریەکان، پەیوەست بە پۆستەکەتەوە، بە باشترین شێوازێك کە لەتوانادایە.

٢ _چەندێتی خزمەتگوزاریەکە دەبێت فام بکرێت بۆ تێگەیشتن لە خووی پێشکەشکردنی هەموو ئەو خزمەتگوزاریەی لەتواناتدایە، لە هەموو کاتێکدا، بە مەبەستی زیادکردنی ڕێژەی ئەو خزنەتگوزاریەی پێشکەش دەکرێت لە ڕێی گەشەپێدانی شارەزاییەکی باشتر لەڕێی پراکتیك و ئەزموونەوە. دووبارە جەختەکە لەسەر وشەی خووە.

٣ _ ڕۆحیەتی خزمەتگوزاریەکە دەبێت لێکبدرێتەوە بۆ بەدەستهێنانی خووی ڕەفتارێکی دڵخواز و باش کە ببێتە هۆی قایلکرنی هاوکار و کارمەندەکان بۆ کاری پێکەوەیی. بوونی جۆرێتی و چەندێتی بەس نییە

بۆ مسۆگەرکردنی بازارێکی هەمیشەیی بۆ خزمەتگوزاریەکانت.
هەڵسوکەوت یان ئەو ڕۆحیەتەی کە خزمەتگوزریەکەی پێ دەگیەنیت،
فاکتەرێکی بەهێزە لە دیاریکردنی ئەو نرخەی کە وەریدەگریت، وە
ماوەی کارکردنیشت.

ئەندریو کارنیج لە هەموون جەختی لەسەر ئەم خاڵە دەکردەوە لە کاتی باسکردنی ئەو هۆکارانەی بەرەو سەرکەوتنت دەبەن لە بازارگەری خزمەتگوزاریە کەسیەکاندا، بەردەوام لەسەریەك جەختی دەکردووە لەسەر گرنگی هاوڕایی و تەبایی. جەختی لەسەر ئەو ڕاستییە دەکردەوە کە هیچ کەسێك لای خۆی ناهێڵێتەوە، گرنگ نییە چەندێتیەکی چەند مەزن و جۆرێتیەك چەند تەواوی هەیە لە کاردا، مەگەر ئەوەی بە ڕۆحیەتی تەبایی و پێکەوەیی کار بکات. بەڕێز کارنیج سوور بوو لەسەر ئەوەی کە خەڵکی تەبا بن.

بۆ سەلماندنی ئەوە نرخێکی بەرزی لەسەر ئەم تایبەتمەندیە دانا، بووە هۆی دەوڵەمەندبوونی گەلێك کەس کە پەیڕەی ستانداردەکانی ئەویان کرد. ئەوانەی کە پەیڕەویان نەکرد، دەبوو شوێن بۆ ئەوانی تر بکەنەوە.

گرنگی کەسایەتیەکی سەرنجڕاکێش جەختی لەسەر کراوەتەوە، لەبەرئەوەی ئەو فاکتەرەیە کە توانای پێشکەشکردنی خزمەتگوزریەکە بە ڕۆحیەتێکی تەواوەتیەوە بە کەسەکە دەدات. ئەگەر کەسێك کەسایەتیەکی سەرنجڕاکێشی هەبێت، وە بە ڕۆحیەتێکی هاوسەنگ و کۆکەوە خزمەتگوزاریەکەی پێشکەش بکات، ئەم سەرمایانە زۆربەی جار هیچ کەموکوڕیەك لە چەندێتی و جۆرێتی خزمەتگوزاری پێشکەشکراودا

نـاهێڵن. هەرچـەندە، هـیچ شـتێك ناتوانێـت سـەرکەوتووانە جێگـەی کەسایەتیەکی سەرنجڕاکێش بگرێتەوە.

نرخی سەرمایەگوزاری خزمەتگوزاریەکانت

ئـەو کەسـەی کـە تـەواوی داهاتەکـەی لەسـەر فرۆشـتنی خزمەتگوزاریـە کەسیەکانە هیچـی کـەمتر نییـە لـەو بازرگانـەی کـە شمـەك و کەرەسـتە دەفرۆشێت، هەروەها دەکرێت ئەوەشی بخرێتـە سـەر، کـە کەسـێکی لـەو چەشـنە دەکەوێتـە ژێـر سـایەی هـەمان ئـەو یاسـا هەڵسوکەوتیانەی کـە بەسەر بازرگانێکی شمەکەدا دەسەپێت

جەخت لەمـە کراوەتـەوە، چـونکە زۆرینـەی ئـەو کەسـانەی بـە فرۆشـتنی خزمەتگوزاریە کەسیەکان دەژین هەڵەیەك دەکەن و پێیانووایە کـە ئـازادن لە یاسا ئاکاریەکان و بەرپرسیارێتیەکانی لکاو بەو کەسانەوە کە سەرقاڵی فرۆشتنی کەلوپەل و شمەکن.

شێوازی نوێی بازاڕگەری خزمەتگوزاریە کەسیەکان بە کرداری خاوەنکـار و کارمەندانی ناچار کردووە کە پـەیمانی هاوبەشـی ببەسـتن، کـە بەهۆیـەوە هـەردوولا مافـەکانی لایـەنی سـێیەم، ئـەو خەڵکـەی خزمـەتیان دەکـەن لەبەرچاو بگرن.

ڕۆژانی " بڕۆ - بەدەستی بهێنە" تێپەڕین. بە " بڕۆ - ببەخشـە" جێگـەی گیراوەتەوە. میتۆدگەلی فشار بەهزر لە بازرگانیدا دواجـار سـەر قاپەکـەی فڕێدا. هـەرگیز پێویسـت ناکـات دووبـرە سـەرقاپەکەی سـەر بنرێتـەوە، لەبەرئـەوەی لـە داهـاتوودا، بازرگـانی میتۆدگـەلێك ڕێککـدەخرێت کـە پێویستی بە هیچ فشارێك نابێت.

نرخی ڕاستەقینەی سەرمایەگوزاری مێشکەکانتان دەشێت بەهۆی ڕێژەی ئەو داهاتەوە کە بەرهەمی دەهێنیت دیاریبکرێت (بە فرۆشتنی خزمەتگوزاریەکانت). خەملاندنێکی دادپەروەرانەی نرخی سەرمایەگوزاریی خزمەتکانت دەکرێ لە ڕێی چەندجارەکردنی ساڵانە داهاتەکەتەوە بکرێت بە ڕێژەی شانزە و دوو لەسەر سێ، وەك چۆن ژیرانەیە ئەوە بخەملێنیت کە دهاتە ساڵانەکەت لە سەتا شەشی نرخی سەرمایەکەت بێت.

پارە لە مێشك بەنرختر نییە. زۆربەی جار نرخی زۆر کەمتریشە. مێشکەیلی لێهاتوو، ئەگەر سەرکەوتووانە بفرۆشرێن، نوێنەرایەتی شێوەیەکی زۆر دڵخوازتری سەرمایە دەکەن بەراورد بەوەی پێویستە بۆ سازدانی مامەڵەیەك لە بازرگانی کڕین و فرۆشتنی شمەکدا، چونکە "مێشکەکان" جۆرێك لە سەرمایەن کە ناتوانرێر لە ڕیی گرانی و قەیرانەوە بۆ هەمیشە لەناوببرێن، وە ناشتوانرێت ئەم چەشنە سەرمایەیە بدزرێت یان بەفیڕۆ بدرێت و خەرج بکرێت.

سەرباری ئەوەش، ئەو پارەیەی کە بنچینەیە بۆ مامەڵەی بازرگانی وەك تەپۆڵکەیەکی لمینی بەر با بێنرخە، هەتا ئەو کاتەی لەگەڵ " مێشکە" نایابەکان تێکەڵاو دەکرێت.

سی هۆکاری سەرەکی شکست

چەندێك لەمانە ڕووبەڕووت بوونەتەوە؟

گەورەترین تراژیدیای ژیان پێکدێت لە ژن و پیاوانێك زۆر ڕاستگۆیانە هەوڵدەدەن و شکست دەهێنن! تراژیدیاکە لە ڕێژەی زۆری ئەو کەسانەدایە کە شکست دەهێنن، بەراورد بەو ژمارە کەمەی سەرکەوتوو

دەبن. ماف و شانازی لێکۆڵینەوە لە چەند هەزار ژن و پیاوێکم هەبووە، لە ٪۹۸ یان بە " شکستخواردوو" پۆلێنکران. شتێکی تەواو هەڵە هەیە لە شارستانیەکدا و سیستەمێکی پەروەردەدا، کە ڕێگە دەدات لە ٪۹۸ ی خەڵکی وەك شکستخواردوویەك بژین. بەڵام ئەم کتێبەم نەنووسیوە بە مەبەستی جیاکردنەوەی ڕاست و هەڵەکانی دونیا" ئەوە کتێبێکی دەوێت کە قەبارەکەی سەت ئەوەندەی ئەم کتێبە بێت.

کاری شیکاریەکەم سەلماندی کە سی هۆکاری سەرەکی شکست هەیە، وە سیانزە بنەمای سەرەکیش هەیە کە خەڵکی بەهۆیەوە سامان کۆدەکەنەوە. لەم بەشەدا، باسی سی هۆکارە سەرەکیەکەی شکست دەکرێت. کە بەسەر لیستەکەدا دەڕۆیت، خاڵ بە خاڵ، خۆتی پێ بپشکنە، بە مەبەستی زانینی ئەوەی چەند لەو هۆکاری شکستانە لە نێوان تۆ و سەرکەوتندا وەستاوە.

١ _ پاشخانێکی نەخوازاوی بۆماوەیی : هیچ شتێکی وا لەگەڵ ئەو کەسانەدا ناکرێت کە بە کەموکوڕی لە توانای مێشکەوە لەدایکبوون. ئەم فەلسەفەیە تەنها پێشنیاری یەك میتۆد دەکات بۆ داپۆشینی ئەم لاوازیە _ لە ڕێی گروپی هۆشی باڵاوە. هەرچەندە، ئەگەر سەرنج بدەیت، ئەمە تاکە هۆکارە لە سی هۆکارەکەی شکست کە ڕەنگە نەتوانرێت بە ئاسانی لە لایەن کەسەکەوە ڕاستبکرێتەوە.

٢ _ نەبوونی ئامانجێکی ڕوون لە ژیاندا: هیچ هیوایەکی سەرکەوتن نییە بۆ کەسێك کە ئامانجێکی سەرەکی نییە، یان ئامانجێکی ڕوونی نییە کە بەشوێنیدا بگەڕێت. نەوەت و هەشت لە هەر سەت کەس لەوانەی لێکۆڵینەوەم لێ کردوون، ئامانجێکی لەو چەشنەیان نەبووە.

٣_ نەبوونی ئارەزوو بۆ ئامانجێکی سەروو ئاستی ئاسایی: هیچ هیوایەك نابەخشین بەو کەسەی کە هێندە بێباکە نایەوێت لە ژیاندا بەرەو پێش بچێت، وە ئەوانەی کە نایانەوێت نرخەکەی بدەن. .

٤_ پەروەردەی ناتەواو : ئەمە کەموکورییەکە کە دەکرێت بە هێمنیەکی رێژەیی بەسەریدا زاڵببین. ئەزموون سەلماندویەتی کە کەسە زۆر خوێندەوارەکان زۆربەی جار ئەوانەن بە " خۆ پێگەیەنەر" یان خۆ پەروەردەکەر ناسراون. لە بڕوانامەیەکی زانکۆ زیاتری دەوێت هەتا کەسێکی ڕۆشنبیر و پەروەردەکراو دروست بکەیت. هەرکەسێك کە پەروەردە کرابێت ئەو کەسەیە کە فێربووە ئەو شتە بەدەستبهێنێت کە لە ژیاندا دەیەوێت بەبێ ئەوەی مافی کەسانی تر پێشێڵ بکات. خوێندن بەزۆری بریتی نیە لە زانیاری، بەڵکو زانیاریەك کە کاریگەرانە و مکووڕانە جێبەجێ بکرێت. مرۆڤەکان تەنها لەبەر ئەو شتانەی دەیانزانن پارە وەرناگرن، بەڵکو بە تایبەتی پارە لە بەرامبەر ئەوەدا وەردەگرن کە ئەنجامی دەدەن بە هۆی ئەو شتانەوە کە دەیزانن.

٥ _ نەبوونی دیسپلینی خوودی : دیسپلین لە کۆنترۆڵی خوودیەوە دروست دەبێت. ئەمە مانای ئەوەیە کەسەکە دەبێتە هەموو ڕەفتارە نەرێنیەکانی کۆنترۆڵ بکات. بەرلەوەی بتوانیت حاڵەتەکان کۆنترۆڵ بکەیت، پێویستە سەرەتا خۆت کۆنترۆڵ بکەیت. زاڵبوون بەسەر خوودا سەخترین کارێکە هەتا ئێستا ئەنجامت دابێت. ئەگەر بەسەر خوودا زاڵنەبیت، خوود بەسەرتدا زاڵ دەبێت، ڕەنگە لە هەمانکاتدا و وەك یەك باشترین هاوڕێت و گەورەترین دوژمنت ببینیت، بە چوونە بەردەم ئاوێنە.

٦ _ تەندروستی خراپ : ڕەنگە هیچ کەسێك چێژ لە سەرکەوتنێکی گەورە وەرنەگرێت بەبێ تەندروتیەکی باش. زۆرێك لە هۆکارەکانی تەندروستی خراپ دەشێت کۆنترۆڵ بکرێن و زاڵبین بەسەریاندا، ئەمانە سەرەکیەکانن:

إ _ زۆر خواردنی ئەو خۆراکانەی خراپن بۆ تەندروستی

ب_ خووگەلی هەڵەی بیرکردنەوە" گوزارشتدان بە نەرێنیەکان

ج _ خراپ بەکارهێنان و ئەنجامدانی لەڕادەبەدەری سێکس

د_ نەبوونی ڕاهێنانی تەواوەتی جەستەیی

ه _ کەموکوڕی لە دابینکردنی هەوای پاك، بەهۆی هەناسەدانی ناتەواو و نادروستەوە.

٧_ کاریگەریە ژینگەیە نەخوازاوەکانی منداڵی : " کە لقەکە چەمایەوە، درەختەکەش دەچەمێتەوە." زۆربەی ئەوانەی مەیلی تاوانکاریان هەیە لە دەرئەنجامی ژینگەی خراپ و هاوڕێی خراپی کاتی منداڵیەوە تێیاندا دروست بووە.

٨ _ دواخستن : ئەمە یەکێکە لە باوترین هۆکارەکانی شکست. " پیرە پیاوی دواخستن" لە نێو سێبەری هەموو کەسێکدا وەستاوە، چاوەڕێی هەلێکە هەتا ئەگەرەکانی سەرکەوتنی کەسەکە لەناوبەرێت. زۆربەمان وەك شکستخواردوویەك ژیان بەسەر دەبەین، لەبەرئەوەی چاوەڕێی ئەوەین " کاتەکە گونجاو بێت" بۆ دەستکردن بە ئەنجامدانی شتێکی شایستە. چاوەڕێ مەکە. کاتەکە هەرگیز گونجاو نابێت. لە شوێنی خۆتەوە دەستپێبکە و بە هەر کەرەستەیەك کە لەبەردەستایە کاربکە، وە کەرەستەی باشتر پەیدا دەبێت لەگەڵ بەردەوامیتدا.

٨ _ نەبوونی سووربوون و مکووڕی : زۆربەمان " دەستپێکەر" ێکی باشین، بەلاَم " تەواوکەر" ێکی باشی ئەو شتانە نین کە دەستمانپێکردووە. سەرباری ئەوەش، خەڵکی بە گشتی وازدەهێنن لەگەڵ دەرکەوتنی یەکەم نیشانەی شکست. هیچ جێگرەوەیەك بۆ مکووڕی نییە. ئەو کەسەی کە مکووڕە لەسەر کارەکانی، ئەوەی بۆ دەردەکەوێت کە لە کۆتایدا " پیرە پیاوی شکست" ماندوو دەبێت و دەڕوات. شکست ناتوانێت لەگەڵ مکووڕیدا هەڵکات.

١٠ _ کەسایەتیەکی نەرێنی : هیچ هیوایەکی سەرکەوتن نییە بۆ ئەو کەسەی کە لەڕێی کەسایەتیەکی نەرێنیەوە بە خەڵکیەوە دەدات. سەرکەوتن لەڕێی جێبەجێکردنی دەسەلاَتەوە دێت، دەسەلاَتیش لەڕێی کاری پێکەوەیی کەسانی ترەوە بەدەستدەهێنرێت. کەسایەتیەکی نەرێنی دنەی کاری پێکەوەیی نادات.

١١ _ نەبوونی کۆنترۆڵی ئارەزووی سێکسی : ووزەی سێکسی بەهێزترینی هەموو ئەو هاندەرانەیە کە خەڵکی بۆ کردار هاندەدات. لەبەرئەوەی بەهێزترینی نێو هەموو غەریزەکانە، پێویستە کۆنترۆڵ بکرێت، لەڕێی گۆڕین و هەڵگێڕانەوەی بۆ نێو ناوەندەکانی تر.

١٢ _ ئارەزوویەکی کۆنترۆڵنەکراو بۆ " شتێك بێ بەرامبەر" : غەریزەی قومارکردن ملیۆنان کەس بەرەو شکست دەبات. دەشێت بەڵگەی ئەمە لە هارەکردنی بازاڕی واڵ ستریتدا ببینرێتەوە لە ساڵی ١٩٢٩ دا، کە لەو ماوەیەدا ملیۆنان کەس هەوڵیاندا پارە پەیدا بکەن لەڕێی قومارکردن لەسەر گوژمەی بۆرسەوە.

١٣ _ نەبوونی توانایەکی ڕوونی بڕیاردان : ئەو کەسانەی سەرکەوتوو بوون بە خێرایی و ڕاستەوخۆ بڕیاریاداوە، وە بۆ پەلەپەل گۆڕانکاریان تێدا کردوون، ئەگەر پێویستی کردبێت. ئەو کەسانەی کە شکست دەهێنن، زۆر بە خاوی دەگەنە بڕیار، ئەگەر بگەن، وە بەردەوام و بە خێرایی دەیانگۆڕن. دواخستن و بێتوانایی لە بڕیارداندا برای دووانەن. لە هەر کوێ یەکێکیان بینرا، بە گشتی دەکرێت ئەوەی تریشیان بدۆزرێتەوە. ئەم جووتە بکوژە بەرلەوەی بە تەواوەتی " بتبەستنەوە" بە ڕەوڕەوی شکستەوە.

١۴ _ یەکێك یان چەند دانەیەك لە شەش ترسە بنەڕەتیەکە: ئەم ترسانە لە بەشێکی دواتردا بۆت ڕوونکراوەتەوە. پێویستە کۆنترۆڵ بکرێن بەرلەوەی بتوانیت سەرکەوتووانە بازارگەری بە خزمەتگوزاریەکانتەوە بکەیت.

١٥ _ هەڵبژاردنی هەڵەی هاوسەر: ئەمە یەکێکە لە باوترین هۆکارەکانی شکست. پەیوەندی هاوسەرگیری بە چرووپڕی خەڵکی پەیوەستی یەکتر دەکات. مەگەر ئەوەی ئەم پەیوەندیە تەبا و هاوسەنگ بێت، دەنا ئەگەری شکست زۆرە. سەرباری ئەوەش، دەبێتە شێوەیەکی شکست کە بە ناسۆر و دڵتەنگی و لەناوبردنی هەموو نیشانەکانی حەز و ئارەزوو جیادەکرێتەوە.

١٦ _ خۆپارێزی زیادە : ئەو کەسەی کە هیچ هەلێك ناقۆزێتەوە، بە گشتی دەبێت ئەو شتانە ببات کە ماونەتەوە لە دوای ئەوەی خەڵکی شتەکانی خۆیان هەڵبژاردووە. خۆپارێزی زۆر هێندەی خۆنەپارێزی زۆر

خراپە. هەردووکیان ئەوپەڕن و دەبێت خۆیان لێ بپارێزرێت. ژیان خۆی پڕە لە دەرفەت.

١٧ _ هەڵە لە دیاریکردنی هاوبەش لە بازرگانیدا: ئەمە یەکێکە لە باوترین هۆکارەکانی شکست لە بازرگانیدا. لە بازاڕگەری خزمەتگوزاریە کەسیەکاندا، کەسەکە دەبێت زۆر بە ئاگاییەوە خاوەنکارێك هەڵبژێرێت کە ببێتە سەرچاوەی ئیلهام، وە خۆی زیرەك و سەرکەوتوو بێت. ئێمە لاسایی ئەو کەسانە دەکەینەوە کە زۆر لێمان نزیکن. خاوەنکارێك هەڵبژێرە کە شایستەی ئەوە بێت لاسایی بکەیتەوە.

١٨ _ خورافیات و پێشداوەری: خورافیات شێوەیەکی ترسە، هەروەها نیشانەی نەزانیشە. ئەو کەسانەی کە سەرکەوتوو بوون هزر کراوە بوون و لە هیچ نەترساون.

١٩ _ هەڵبژاردنی هەڵەی کار و پیشە: هیچ کەسێك ناتوانێت لە هێڵێکی تێکۆشاندا سەرکەوتوو بێت ئەگەر حەزی لێی نەبێت. بنچینەیترین هەنگاو لە بازاڕگەری خزمەتگوزاریە کەسیەکاندا هەڵبژاردنی پیشەیەکە کە لە ناخی دڵەوە خۆتی بۆ تەرخان بکەیت.

٢٠ _ هۆش چڕنەکردنەوە لەسەر هەوڵدان. "یارۆی هەماکارە" بە دەگمەن لە شتێکدا باشە. هەموو هەوڵەکانی خۆت لەسەر یەك ئامانجی ڕوون چڕبکەرەوە.

٢١ _ خووی هەڕەمەکی لە خەرجکردندا : دەست قوچاو ناتوانێت سەرکەوتوو بێت، بە شێوەیەکی سەرەکی لەبەرئەوەی بۆ هەمیشە لە ترس لە هەژاریدا وەستاوە. لە ڕێی پاشەکەوتکردنێکی سیستەماتیکەوە و وەلانانی ڕێژەیەکی دیاریکراوی داهاتەکەت. پارەی ناو بانك بناغەیەکی

سەلامەتی بوێری بە کەسەکە دەدات لە کاتی مامەڵەکردنی بە خزمەتگوزاریە کەسیەکانیەوە. بەبێ پارە، کەسەکە پێویستە ئەوە وەرگرێت کە پێشکەشی دەکرێت، خۆشحاڵ بێت بە بەدەستهێنانی.

٢٢ _ نەبوونی پەرۆشی: بەبێ پەرۆشی کەسەکە ناتوانێت قایلکەر بێت. سەرباری ئەوەش، پەرۆشی دەگوازرێتەوە، وە ئەو کەسەی کە هەیەتی، کۆنترۆڵی دەکات، بە شێوەیەکی گشتی لە لایەن هەموو کۆمەڵە کەسێکەوە بەخێرهاتنی دەکرێت.

٢٣ _ پەسەندنەکردنی بیروڕای جیاواز : کەسی هزر داخراو لە هەر بوارێکدا بە دەگمەن پێشدەکەوێت. پەسەندنەکردنی بیروڕای جیاواز مانای ئەوەیە کەسەکە چیتر زانیاری وەرناگرێت. خراترین جۆریشی ئەوانەن کە پەیوەستن جیاوازی لە بیر و بۆچوونی ئاینی، ڕەگەزی و سیاسی.

٢٤ _ بێئارامی : وێرانکەرترین شێوەکانی نائارامی پەیوەستن بە خواردن، خواردنەوەی بە هێز و چالاکیە سێکسیەکانەوە. نقومبوونە هەریەك لە ئەمانەدا کوشندەیە بۆ سەرکەوتن.

٢٥ _ بێتوانایی لە کارکردن و گونجان لەگەڵ ئەوانی تردا: خەڵکانێکی زیاتر پۆست و دەرفەتە گەورەکانی ژیانیان لەدەستدەدەن، بەهۆی ئەم هەڵەیەوە، بەراورد بە کۆی هەموو هۆکارەکانی تر. ئەمە هەڵەیەکە کە هیچ بازرگانێکی شارەزا، یان سەرکردەیەك ڕێگەی پێنادات.

٢٦ _ خاوەندارێتی هێزێك کە لە ڕێی هەوڵەکانی کەسەکەوە بەدەست نەهاتبێت : (کوڕ و کچانی کەسە دەوڵەمەندەکان، وە ئەو کەسانەی کە پارەیەکیان بە میرات بۆ ماوەتەوە و خۆیان پەیدایان نەکردووە). هێز لە

دەستی کەسێکدا کە هەنگاو بە هەنگاو بە دەستی نەهێنابێت، زۆرجار کوشندەیە بۆ سەرکەوتن. سامانی خێرا زۆر ترسناکترە لە هەژاری.

٢٧ _ ناڕاستگۆیی ئەنقەست : هیچ جێگرەوەیەکی ڕاستگۆیی نییە. کەسەکە دەکرێت بۆ ماوەیەکی کاتی ناڕاستگۆ بێت بە هۆی بارودۆخێکەوە کە کەسەکە هیچ دەسەڵاتێکی بەسەریدا ناشکێت، بەبێ زیانێکی گەورە و هەمیشەی. بەڵام، هیچ هیوایەك بۆ ئەو کەسە نییە کە بە هەڵبژاردنی خۆی ناڕاستگۆیە. زوو یان درەنگ، کردارەکانی دەیگرنەوە، بە ناوزڕاندنی کەسایەتی باجەکەی دەدات، وە ڕەنگە ئازادیشی لەدەست بدات.

٢٨ _ فیز و لوتبەرزی : ئەم سیفەتانە ڕۆڵی گڵۆپی سوور دەبینن کە ئەوانی تر بۆ دوورکەوتنەوە ئاگادار دەکاتەوە. کوشندەن بۆ سەرکەوتن.

٢٩ _ گریمانە کردن لەبری بیرکردنەوە: زۆربەی خەڵکی زۆر لەوە بێباکتر یان تەمبەڵترن بۆ ئەوەی ڕاستییەکان بەدەستبهێنن هەتا بەهۆیانەوە بە دروستی بیربکەنەوە. پێیان باشترە کار لەسەر " بیروڕا" یەك بکەن لە ڕێی گریمانەکردن و داوەری کردنی هەڕەمەکیانەوە و سەرپێییەوە دروستکرابێت.

٣٠ _ نەبوونی سەرمایە : ئەمە هۆکارێکی باوی شکستە لە نێو ئەوانەدا کە تازە دەست بە بازرگانی دەکەن، بەبێ سەرمایەیەکی پێویست بۆ قەرەبووی شۆکی هەڵەکانیان، وە گەیاندیان هەتا ئەو جێگایەی کە ناوێك بۆ خۆیان پەیدا دەکەن.

٣١ _ لە ژێر ئەمەدا، هەر هۆکارێکی شکست بنووسە کە خۆت تووشی بوویت و لەو لیستەدا نەبوو کە باسکرا.

لەم سێ هۆکارە سەرەکیەی شکستدا باسی تراژیدیای ژیان دەبینرێت، کە لە ڕووی کرداریەوە بەسەر هەموو ئەوانەدا دەچەسپێت کە هەوڵیانداوە و شکستیان هێناوە. زۆر یارمەتیدەر دەبێت، ئەگەر کەسێك قایل بکەیت کە بەباشی دەتناسێت بۆ ئەوەی لیستەکە بخوێنێتەوە، وە یارمەتیت بدات لە شیکاری کەسایەتیت بە پێی سێ هۆکارەکە. ڕەنگە بەسوود بێت کە بەتەنها ئەمە بکەیت. زۆربەی خەڵکی ناتوانن بەو جۆرە خۆیان ببینن کە خەڵکی تر دەیانبینن. ڕەنگە تۆ ئەو کەسە بیت کە ناتوانیت.

کۆنترینی فەرمانەکان " ئەی مرۆڤ، خۆت بناسە! " یە ئەگەر سەرکەوتووانە شمەك بفرۆشیت، پێویستە شمەکەکە بناسیت. هەمان شت دروستە لە فرۆشتنی خزمەتگوزاریە کەسیەکاندا. پێویستە هەموو خاڵە لاوازیەکانت بزانیت لە پێناوی ئەوەی بەسەریاندا زاڵبیت یان بەتەواوەتی نەیانهێڵیت. پێویستە خاڵە بەهێزەکانت بزانیت بۆ ئەوەی لە کاتی فرۆشتنی خزمەتگوزاریەکانتدا سەرنجیان بخەیتە سەر. تەنها دەتوانیت لە ڕێگەی شیکاری ڕاست و دروستەوە خۆت بناسیت.

گەمژەیی نەزانی پەیوەست بە خوودەوە لە ڕێی پیاوێکی گەنجەوە پیشاندراوە کە داواکار کار پێشکەشی بەڕێوەبەری کارێکی بەناوبانگ دەکات. زۆر بە باشی خۆی پیشان دەدات هەتا ئەو کاتەی بەڕێوەبەرەکە پرسیاری لێ دەکات چاوەڕێ دەکەیت مووچەکەت چەند بێت. وەڵامدەداتەوە کە هیچ برە پارەیەکی لە مزریدا دیارینەکردووە (نەبوونی ئامانجێکی ڕوون). دواتە بەڕێوەبەرەکە دەڵێت: " ئەوەندەت پێدەدەین کە شایەنتە، دوای ئەوەی بۆ هەفتەیەك تاقیت دەکەینەوە." داواکارەکە

وەڵامدەداتەوە، " من ئەوە پەسەند ناکەم چونکە من زۆر لەوە زیاتر وەردەگرم لەو شوێنەی کاری لێدەکەم".

بەرلەوەی تەنانەت دەست بکەیت بە گفتوگۆ لەسەر ڕێکستنی مووچەکەت لەم پۆستەی ئێستاتدا، یان گەڕان بەدوای دامەزراندندا لە شوێنێکی تر، دڵنیابەرەوە کە شایەنی زۆر زیاتر لەوەی کە ئێستا وەریدەگریت.

هەمووی یەك شتە ئەگەر پارەت بوێت ـ هەمووان زیاتریان دەوێت ـ بەڵام شتێکی تەواو جیاوازە ئەگەر بتەوێت شایستەی زیاتر بیت! زۆرکەس خواستەکانیان لەگەڵ مووچەکانیان لێ تێکەڵ دەبێت. پێویستیە داراییەکانت یان خواستەکانت هیچ پەیوەندیەکیان نییە بە نرخ و شایستەیەتەوە. نرخت بە تەواوەتی بەهۆی تواناتەوە دیاریدەکرێت بۆ پێشکەشکردنی خزمەتگوزاریەکانت یان توانات بۆ قایلکردنی ئەوانی تر بۆ پێشکەشکردنی ئەو چەشنە خزمەتگوزاریانە.

توێشووی خۆت بپێچەرەوە

٢٨ پرسیار کە دەبێت وەڵامیان بدەیتەوە:

خوود شیکاری ساڵانە بنچینەیەکە لە بازارگەریەکی کاریگەری خزمەتگوزاریە کەسیەکاندا، هەروەها توێشوو هەڵگرتنێکی ساڵانەی شمەك و کەرەستەش. سەرباری ئەوەش، شیکاری ساڵانە دەبێت کەمبوونەوەی هەڵەکان و زیادبوونی باشیەکان دەربخات. کەسەکە پێش دەکەوێت، لە شوێنی خۆی دەمێنێتەوە، یان لە ژیاندا بۆ دواوە دەگەڕێتەوە. بێگومان، دەبێت ئامانجی کەسەکە پێشکەوتن بێت. خوود شیکاری ساڵانە دەریدەخات کە ئایا پێشکەوتن ڕوویداوە، ئەگەر ڕوویداوە، چەندێکە. هەروەها هەر هەنگاوێکی گەڕانەوەش دەردەخات کە ڕەنگە

کەسـەکە ئـەنجامی دابێـت. بازاڕگەریـەکی کاریگـەری خزمەتگوزاریـە کەسیەکان پێویستی بەوەیە کە کەسـەکە بـەرەو پـێش بچێت تەنانـەت ئەگەر بە خاویش بێت.

خوود شیکاریە ساڵانەیەکەت دەبێت لە کۆتایی هـەموو ساڵێکدا بێت، بۆ ئـەوەی بتوانیـت هـەموو ئـەو چاکسـازیانەی سـاڵی نـوێی تێبکـەیت کـە شـیکاریەکە دەریـدەخات دەبێـت ئـەنجام بـدرێن. ئـەم تێشـووە بخـە بـە پرسینی ئەم پرسیارانەی خوارەوە لە خۆت، وە بە پشکنینی وەڵامـەکانت بـە هاوکـاری کەسـێك کـە ڕێگـە نـەدات خـۆت بخەڵـەتێنیت لـە بـە هەڵـە وەڵامدانەوەیاندا.

پرسیارەکانی خوود شیکاری بۆ تێشووی کەسایەتی

١ _ ئایا ئەو ئامانجـەم بەدەستهێناوە کـە دیـاریم کـردووە بـۆ ئەمساڵ؟ (پێویستە کار بۆ ئامانجێکی ساڵانەی ڕوون بکەیت هەتا بەدەستی بهێنیت وەك بەشێك لە ئامانجی سەرەکی ژیانت).

٢ _ ئایا خزمەتگوزاریەکم پێشکەشکردووە بـە باشـترین جـۆرێتی کـە لـە تواناما بووە؟ یان ئایا دەتوانم هـەر بەشـێکی ئـەم خزمەتگوزاریـە باشـتر بکەم؟

٣ _ ئایا خزمەتگوزاریەکـەم بـە گـەورەترین چـەندێتی گەیانـدووە کـە لـە تواناما بووە؟

٤ _ ئایـا ڕۆحیـەتی کـارکردنم هاوسـەنگ و پێکـەوەیی بـووە لـە هـەموو کاتێکدا؟

٥ _ ئایا ڕێگەم بە خووی دواخستن داوە هەتا لە کارامـەیم کـەم بکاتـەوە، ئەگەر وایە، هەتا چی ئاستێك؟

٦_ ئایا کەسایەتیم باشتر کردووە، ئەگەر وایە، بە چی شێوازێك؟
٧_ ئایا مکووڕ بووم لە شوێنکەوتنی پلانەکانمدا هەتا کۆتایی؟
٨ _ ئایا بە خێرایی و بە ڕوونی گەیشتومەتە بڕیار لە هەموو حاڵەتەکاندا؟
٩ _ ئایا ڕێگەم بە هیچ کام لە شەش ترسە بنەڕەتیەکە داوە لە کارامەیم کەم بکاتەوە؟
١٠_ ئایا فرە خۆپارێز یان زۆر خۆنەپارێز بووم؟
١١ _ ئایا پەیوەندیم لەگەڵ هاوکارەکانم خۆش بووە یان ناخۆش؟ ئەگەر ناخۆش بووە، ئایا هەڵەکە بەشێکی، یان بەتەواوەتی لە منەوە بووە؟
١٢ _ ئایا هیچ ووزەیەکم بەهەدارداوە بەهۆی هۆش چڕنەکردنەوە لەسەر هەوڵەکانم؟
١٣ _ ئایا بیروڕای جیاوازم پەسەند کردووە لەمەڕ هەموو بابەتەکان؟
١٤ _ بە چی شێوازێك توانام بۆ پێشکەشکردنی خزمەتگوزاریەکان باشتر کردووە؟
١٥ _ ئایا بێ ئارامیم هەبووە لە هیچ کام لە خوو ڕەفتارەکانمدا؟
١٦ _ ئایا بە نهێنی و ئاشکرا، هیچ شێوەیەکی خۆویستی و لوتبەرزیم گوزارشت کردووە؟
١٧ _ ئایا ڕەفتارم بەرامبەر هاوکارەکانم بەو چەشنە بووە کە قایلیان بکەم ڕێزم بگرن؟
١٨ _ ئایا بۆچوون و بڕیارەکانم لەسەر بنەمای گریمانە بووە، یان لەسەر بنەمایوردی لە شیکاری و بیرکردنەوە بووە؟

١٩ _ ئایا شوێن خووی بودجەسازی کەوتوم لە کات و خەرجی و داهاتەکەمدا، وە ئایا کۆنەپەرست بووم لەو بودجەسازیەدا؟

٢٠ _ چەندێك کاتم تەرخان کردووە بۆ هەوڵدانێکی لێنەبڕاوانە کە بۆ سوودی خۆم بەکارمهێناوە؟

٢١ _ دەشێت چۆن کاتەکانم ڕێکبخەم و خووەکان بگۆڕم، بۆ ئەوەی زۆر سەرکەوتووتر بم لە ساڵی داهاتوودا؟

٢٢ _ ئایا بە هیچ ڕەفتارێك تاوانبارم کە ویژدانم پەسەندی نەکات؟

٢٣ _ بە چی شێوازێك خزمەتگوزاریەکی زیاتر و باشترم پێشکەش کردووە بەراورد بەو پارەیەی پێمدراوە بۆ پێشکەشکردنی؟

٢٤ _ ئایا لەگەڵ هیچ کەس نادادپەروەر بووم، ئەگەر وایە، بە چی شێوازێك؟

٢٥ _ ئەگەر بۆ ماوەی ساڵێك کڕیاری خزمەتگوزاریە کەسیەکانی خۆم بم، ئایا ئاسوودە دەبم بەو کڕینە؟

٢٦ _ ئایا من لە پیشەیەکی دروستدام، ئەگەر وانییە، بۆچی؟

٢٧ _ ئایا کڕیاری خزمەتگوزاریەکانم ڕازیە لە پێشکەکردنی خزمەتگوزاریەکانم، ئەگەر وانییە، بۆچی؟

٢٨ _ ئاستی ئێستام چەندە دەربارەی بنەما بنچینەیەکانی سەرکەوتن؟ (ئەم دەنگپێدانە دادپەروەرانە و ڕاشکاوانە ئەنجامبدە، وە با کەسێك بیپشکنێت کە هێندە بوێر بێت بە دروستی ئەوە بکات).

بە خوێندنەوە و تێگەیشتن لەو زانیاریانەی کە لەم بەشەدا باسکران، ئێستا ئامادەیت بۆ داڕشتنی پلانێکی کرداری بۆ فرۆشتنی خزمەتگوزاریە کەسیەکان. لەم بەشەدا باسی چڕوپڕی هەریەکە لە بنەما بنچینەکانی

پلانـدان بـۆ فرۆشـتنی خزمەتگوزاریـە کەسـیەکان دەدۆزیتـەوە، بـە سەرەکیترین فاکتەرەکانی سەرکردایەتی" باوترین هۆکارەکانی شکست لـە سـەرکردایەتیدا، باسـی دەرفەتـەکانی سـەرکردایەتی" هۆکـارە سەرەکیەکانی شکت لە هەموو بوارەکاندا، وە ئەو پرسیارە گرنگانـەی کـە دەبێـت لـە خـوود شـیکاریدا بـەکاربهێنریـن. ئـەم پێشکشـکردنە ورد و گشتگیرەی زانیاری دروست نووسراوە، لەبەرئـەوەی پێویستە بـۆ هـەموو ئەو کەسانەی کە دەیانەوێت دەست بە کۆکردنەوەی سامان بکەن لە ڕێـی فرۆشـتنی خزمەتگوزریـە کەسـیەکانەوە. ئەوانـەی کـە سـامانەکەیان لەدەسـتداوە، وە ئەوانـەی کـە تـازە دەسـت بـە کۆکردنـەوەی سـامان دەکەن، هیچیان نییە جگە لە خزمەتگوزاریە کەسیەکان هەتا لـە بەرامبـەر ساماندا پێشکەشی بکەن، هەر بۆیە گرنگە کە زانیاری کرداری پێویستیان لەبەردەست بێت بۆ فرۆشتنی خزمەتگوزاریەکان بە باشترین قازانج.

ئەو زانیاریانەی لەم بەشەدان نرخێکی زۆی دەبێت بـۆ ئـەو کەسـانەی کـە هیـوای ئـەوە دەخـوازن ببنـە سـەرکردە لـە هـەر بوارێکدا. بـە تایبـەتی یارمەتیـدەرە بـۆ ئـەو کەسـانەی ئامانجیانـە خزمەتگوزاریەکـەیان وەك توانایەکی بازرگانی و پیشەسازی بفرۆشن.

تێگەیشـتنی تـەواوەتی لـەو زانیاریانـەی لێـرەدا باسـکراوە یارمەتیـدەر دەبێـت لـە فرۆشـتنی خزمەتگوزاریـەکانی کەسـەکە، هـەروەها یارمـەتی کەسـەکە دەدات زیـاتر شـیکاری بێـت و توانـای داوەری کەسـانی تـری هەبێت. زانیاریەکان زۆر بەنرخن بۆ بەڕێوبەریە کەسـیەکان، بەڕێوەبـەرانی دامەزرانـدن و ئـەو شـوێنانەی تـر کـە فەرمانبـەری لـێ هەڵدەبـژێردرێت و لێهاتووی ڕێکخراوەکان دەمەزەرد دەکرێتەوە. ئەگەر گومانت لـەم قسـەیە

هەیە، ڕاستی و دروستی تاقی بکەرەوە بە وەڵامدانەوە بە نووسینی ٢٨ پرسیارەکەی خوود شیکاری. ئەمە دەشێت سەرنجڕاکێش و بەسوود بێت، تەنانەت ئەگەر گومانیش نەبێت لە ڕاستی و دروستی گوزارشتەکە.

لە کوێ و چۆن کەسێك دەتوانێت دەرفەتەکانی کۆکردنەوەی سامان بدۆزێتەوە

ئێستا کە ئەو بنەمایانەمان شیکردەوە کە دەکرێت بەهۆیانەوە سامان کۆبکرێتەوە، بە سروشتی دەپرسین، " لە کوێ دەکرێت کەسەکە دەتوانێت دەرفەتگەلی دڵخواز بدۆزێتەوە بۆ جێبەجێکردنی ئەم بنەمایانە؟" زۆرباشە، با توێشوو بپێچینەوە و بزانین ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا چی پێشکەشی ئەو کەسە دەکات کە بە شوێن سامانەوەیە.

لە سەرەتادا، با بیر هەمووانی بهێنمەوە کە ئێمە لە وڵاتێکدا دەژین کە هەموو هاونیشتمایەکی گوێڕایەڵی یاسا چێژ لە ئازادی بیرکردنەوە و کار دەبینێت کە هاوتای نییە لە هیچ شوێنێکی تری دونیادا. زۆربەمان توێشووی سوود وەرگرتن لەم ئازادییەمان نەخستووە. هەرگیز ئازادیە بێسنوورەکەی خۆمانمان بەراورد نەکردووە بە ئازادیە سنووردارەکەی وڵاتانی تر.

لێرە ئازادی بیرکردنەوەمان هەیە، ئازادی لە هەڵبژاردن و چێژبینین لە خوێندنمان هەیە، ئازادی لە ئاین، ئازادی لە سیاسەت، ئازادی لە هەڵبژاردنی کار و پیشە، ئازادی لە کۆکردنەوە و خاوەنداریێتی بەبێ هەراسانکردنی هەموو ئەو موڵك و سامانەمان هەی کە دەتوانین کۆی بکەینەوە، ئازادی لە هەڵبژاردنی شوێنی نیشتەجێبوونمان، ئازادی لە هاوسەرگیریدا، ئازادی لە فەراهەمکردنی هەلی یەکسان بۆ هەموو ڕەگەز و

نەژادەکان، ئازادی گەشتکردن لە ویلایەتێکەوە بۆ ویلایەتێکی تر، ئازادی لە هەڵبژاردنی خواردنەکانمان، ئازادی بۆ بە ئامانجگرتنی هەر وێستگەیەکی ژیان کە خۆمانمان بۆ ئامادە کردووە، تەنانەت بۆ سەرۆکایەتی ویلایەتە یەککگرتووەکانی ئەمریکاش.

شێوەگەلی دیکەی ئازادیمان هەیە، بەڵام ئەم لیستە دیمەنێکی سەرپێی هەرە گرنگەکانیان پیشان دەدات، کە پێکدێت لە دەرفەتی بەرزترین ئاستی داواکاری. ئەم سوودەی ئازادی زۆر دیار و بەرچاوە چونکە ویلایەتە یەککگرتووەکان تاکە وڵاتە کە گەرەنتی لیستێکی فراوان و هەمەچەشنی ئازادی بە هەر هاونشتیمانیەك دەدات، جا ئەگەر دانیشتووی ڕەسەن بێت یان ڕەگەزنامەی وەرگرتبێت.

دواتر، با هەندێك لەو بەخششانە بژمێرینەوە کە ئازادیە بەرفراوانەکەمان بۆی فەراهەم کردووین، خێزانێکی ئاست مامناوەندی ئەمریکی بە نموونە وەرگرە (مەبەست لە خێزانێکی مامناوەندە لە ڕووی داهاتەوە) و ئەو سوودانە کۆبکەرەوە کە بەردەستن بۆ هەریەکە لە ئەندامانی خێزانەکە، لەم خاکیی دەرفەت و پڕ پیت و فەڕە!

! _ خواردن: دوای ئازادی بیر و ڕا و ڕەفتار خواردن و جلوبەرگ و شوێنی مانەوە دێن، سێ پێویستی بنچینەی ژیان. بەهۆی ئازادییە گەردوونیەکەمانەوە خێزانێکی مامناوەندی ئەمریکی لە بەردەمی ماڵەکەیدا، باشترین جۆر خواردەمەنی دونیای لەبەرەستە، بە نرخێك کە لەگەڵ توانا داراییکەیدا بگونجێت. خێزانێکی دوو کەسی کە لە ناوەڕاستی گەرەکی تایمسی شاری نیۆرك بژین، دوور لە سەرچاوەی بەرهەمهێنانی

خواردەمەنیەکان، تێشوویەکی وردی نانخواردنێکی سادەی بەیانی بکەن،

بەم دەرئەنجامە سەرسامکەرە:

کەرەستە خۆراکیەکان:

تێچووەکانی مێزی نانی بەیانی:

شەربەتی سندی (لە فلۆریداوە)............٠٢

خـــواردنی بـــەیانیانی لـــە گـــەنم دروســـتکراو (کێڵگـــەی

کانساس................. ٠٢

چا (لە چینەوە) ٠٢

مۆز (لە ئەمریکای باشوورەوە) .... ٠٢ / ١:٢

نانی برژاو (لە کێڵگەی کانساسەوە) ٠١

هێلکەی تازەی لادێ (لە ویلەیەتی ئوتاوە) ٠٧

شەکر (لە کوبا، یان ئوتاوە) .... ٠٠ /١:٢

کەرە و کرێم (لە بەریتانیای نوێوە " ئوسترالیا")............ ٠٣

کۆی گشتی ٢٠

دەستاکەوتنی خواردن زۆر سەخت نییە لە وڵاتێکدا کە دوو کەس دەتوانن ژەمێکـی بـەیانی بخـۆن کـە پێکهاتبێـت لـە هـەموو ئـەو شـتانەی کـە دەیانەوێت یان پێویستیانە تەنها بە دە سەنتیەك! سـەرنجی ئـەوە بـدەن کە ئەم ژەمە سادەیەی بەیانی، بە جۆرێکی سـەیری جـادوو کۆکرایـەوە، لـە چـین و ئـەمریکای باشـوور و ئوتـا و کانسـاس و ئوسـترالیاوە و خرایـە سەر مێزی نانخواردن، ئامادە بۆ خواردن، لە چـەقی قـەرەباڵغترین شـاری ئەمریکادا، بە تێچوویەك لە چوارچێوەی توانای دارایی سادەترین کرێکار.

تێچووەکە هەموو باجەکانی شار و ویلایەت و هەرێمە فیدراڵەکان دەگرێتەوە! (ئەمە ئەو ڕاستییەیە کە سیسیەکان باسی ناکەن کاتێك هاوار بۆ دەنگدەران دەکەن بۆ ئەوەی دژەکانیان لەسەر کار لابەن چونکە هەتا ڕادەی مردن باجیان خستۆتە سەر خەڵکی).

ب _ شوێنی مانەوە : ئەم خێزانە لە شووقەیەکی خۆشدا دەژین، بە هەڵم گەرمکراوە، بە کارەبا ڕووناکراوەتەوە. گازی تێدایە بۆ چێشت لێنان، هەمووی مانگی تەنها بە ٦٥ دۆلار، لە شارێکی بچووکتر، یان لە بەشێکی دانیشتوان کەمتری نیۆرکدا، دەکرێت هەمان شووقە بە کەمتر لە ٢٠ دۆلار بۆ مانگێك بەکرێ بگیرێت.

ئەو نانەی کە بەیایان دەیخۆن وا خەملێنراوە بە فڕنی کارەبایی برژێنرابێت، کە تەنها چەند دۆلارێکی تێدەچێت، شووقەکە بە گسکی کارەبایی پاکدەکرێتەوە. لە هەموو کاتێکدا ئاوی سارد و گەرم هەیە، لە ناندێن و لە گەرماویش. خواردن لە تێکچوون دەپارێزرێت بە هەڵگرتنی لە بەفرگرەدا کە بە کارەبا کار دەکات. خاتوون قژی لول دەکات، جلەکانی دەشوات و ئتوویان دەکات بە ئامێری کارەبایی ئاسان بۆ بەکارهێنان، کە ووزەی کارپێکردنەکەی لە پلاکێکی سەر دیوارەوە دابین دەکرێت. مێردەکەی بە مەکینەیەکی کارەبایی ڕیشی دەتاشێت، وە لە تەواوی دونیاوە بەرنامە و کەیفسازیان پێدەگات، ٢٤ کاتژمێر لە ڕۆژێکدا، ئەگەر بیانەوێت، بەبێ هیچ تێچوویەك، تەنها بە سوڕاندنی خلۆکی ڕادیۆکەیان. چەندین کارئاسانی تر لەم شووقەیەدا هەیە، بەڵام ئەو لیستەی باسمانکرد بیرۆکەیەکی باش دەدات دەربارەی بەڵگەی بەرجەستەی بۆ

ئـەو ئازادیـەی ئێمـەی ئـەمریکی چـێژی لێـدەبینین. (وە ئەمـە نـە بانگەشەیەکی سیاسیە نە ئابووری).

٣ _ جلوبـەرگ : لـە هـەر شـوێنێکی ئەمریکـدا، ژنـانی ئاسـت مامناوەنـد دەتوانن زۆر بە ئاسوودەیی و ڕێك و شیکی جلوبەرگ بپۆشن بە کەمتر لـە ٢٠٠ دۆلار لە ساڵێکدا، وە پیـاوێکی ئاسـت مامناوەنـدیش بـە هـەمان نـرخ یان کەمتر دەتوانێت جلوبەرگ بکڕێت.

تەنها سێ پێویستە بنەڕەتیـەکانی خـۆراك و شـوێنی مانـەوە و جلوبـەرگ باسکران. هاونیشتیمانیەکی ئـەمریکی ئاسـت مامناوەنـد مـاف و قـازانجی زیاتری هەیە لەبەرامبـەر هـەوڵ و کـاری سـادە و ئاسـاندا، کـە ڕۆژانـە لـە هەشت کاتژمێر زیاتر کارکردن تێناپەڕێت. لە نێوانیاندا مافی گواستنەوە و هاتوچۆ بە بـە ئۆتۆمۆبێـل، کـە کەسـەکە دەتوانێـت بـەدڵی خـۆی بێـت و بڕوات، بە تێچوویەکی زۆر کەم.

ئەمریکیەکی ئاست مامناوەند مافی پاراستنی موڵك و ماڵی هەیە کە لە هیچ شوێنێکی دونیا هاوتـای نادۆزرێتـەوە. دەتوانێـت پـارە زیادەکـەی بخانـە بانکـەوە بـەو دڵنیایـەوە کـە حکومەتەکـەی بـۆی دەپارێزێـت. وە ئەگـەر بانکەکە مایـەپووچ بـوو قـەرەبوو دەکرێـت. ئەگـەر هاوڵاتیـەکی ئـەمریکی بیەوێت لە ویلایەتێکەوە بۆ ویلایەتێکی تر گەشت بکـات نـە پێویسـتی بـە پاسـپۆرتە، نـە پێویسـتی بـە مۆڵـەتی هـیچ کەسـێکە. دەتوانێـت بـۆ هـەر شوێنێك بڕوات و بێت کە پێـی خۆشـە. سـەرباری ئـەوەش، دەتوانێـت بـە شەمەندەفەر، ترومبێلی کەسی، پاس، فڕۆکە یان کەشتی هاتوچـۆ بکـات. لە ئەڵمانیا، ڕووسیا، ئیتاڵیا، وە زۆربەی وڵاتە ئەورووپی و ڕۆژهەڵاتیـەکانی

تر، خەڵکی ناتوانن هێند بە ئازادانە گەشت بکەن، بە تێچوویەکی هێندە کەم.

ئەو "دەرئاسا"یەی کە ئەم بەخششانەی پێ دابینکراوە.

زۆرجار دەبیستین سیاسەتمەداران بانگەشەی ئازادی ئەمریکا دەکەن، کاتێك داوای دەنگ لە خەڵکی دەکەن، بەڵام بە دەگمەن کاتی پێویست تەرخان دەکەن یان هەوڵی هەتەرانە دەدەن بۆ شیکاری سەرچاوە یان سروشتی ئەو "ئازادی"ە. هیچ تەورێکیان نییە بۆ برین، هیچ نارەزایەتیەکیان نییە دەریببڕن. هیچ هاندەرێکیان لە پشتەوە نییە بۆ جێبەجێکردن. هەلی ئەوەم بۆ ڕەخسا کە شیکاریەکی ڕاشکاوانەی ئەو شتە ڕازئامێز و نابەرجەستەیە بکەم کە زۆر بە هەڵە لێی تێگەیشتووین، کە بەخششێکی زیاتر و دەرفەتگەلی زیاتری کۆکردنەوەی سامان و ئازادی زیاتر بە هەموو شێوەیەك بە هاوڵاتیانی ئەمریکا دەدات، بەراورد بەوەی لە هەر وڵاتێکی تردا هەیە.

مافی شیکارکردنی سەرچاوە و سروشتی ئەو هێزە نادیارەم هەبوو، چونکە بۆ ماوەی زیاتر لە چارەکە سەدەیەك زۆرێك لەو کەسانەم ناسیوە کە ئەم هێزەیان ڕێکخستووە، وە زۆرێك لەوانەی کە ئێستا بەرپرسن لە چاککردنەوەی. ناوی ئەم قەرزدەرە ڕازئامێزەی مرۆڤایەتی سەرمایەیە!

سەرمایە تەنها بریتی نییە لە پارە، بەڵکو زیاتر لە کۆمەڵێك کەسی زیرەك و باش ڕێکخراو پێکدێن کە پلان و ڕێگەچارەی بەکارهێنانی پارە بە لێهاتووی بۆ سوودی خەڵکی و قازانجی خۆیان دادەنێنن. ئەم گروپانە پێکدێن لە زانا، پەروەردەکار، کیمیاگەر، داهێنەر، شیکەرەوەی بازرگانی، ڕاگەیاندنکار، پسپۆڕانی گواستنەوە، ژمێریار، پارێزەر،

پزیشك، هەروەها ژن و پیاوانێك کە زانیاریەکی تایبەتمەندی زۆریان هەیە لە هەموو بوارەکانی پیشەسازی و بازرگانیدا.

ئەوان پێشەنگ و تاقیکار و گرێی بوارە نوێکانی هەوڵدانن. پاڵپشتی زانکۆکان، نەخۆشخانەکان، خوێندنگا حکومیەکان، بنیاتنانی ڕێگاوبانی باش، بلاوکردنەوەی ڕۆژنامەکان دەکەن، پارەی زۆربەی تێچووەکانی حکومەت دەدەن و گرنگی بەو هەموو وردەکاریە زۆرانە دەدەن کە بنچینەیین بۆ پێشکەوتنی مرۆڤ.

بە کورتی و پوختی، سەرمایەدارەکان مێشکی مرۆڤایەتین، چونکە تەواوی ئەو قوماشە دابین دەکەن کە هەموو پەروەردە و ڕووناکبوونەوە و پێشکەوتنی مرۆڤی لێ پێکدێت.

پارە بەبێ مێشك، هەمیشە ترسناکە. ئەگەر بە باشی بەکاربێت، گرنگترین بنچینەی شارستانیەتە. ئەو ژەمە سادەیەی بەیانی نەدەکرا بگەیەنرێتە ئەو خێزانەی نیۆرك بە دە سەنتیەك، یان بە هەر نرخێکی تر، ئەگەر سەرمایەی ڕێکخراو ئامێر و کەشتی و هێڵی ئاسن و سوپایەك لە کەسانی مەشق پێکراوی بۆ بەڕێوەبردنی ئەو شتانە دابین نەکردایە.

ڕەنگە تۆزێك لە بیرۆکەی گرنگی سەرمایەی ڕێکخراو بزانرێت لە ڕێی وێناکردنی خۆتەوە کە بەرپرسیارێتی کۆکردنەوە و گەیاندنی ئەو ژەمە سادەیەی بەیانیانت بۆ خێزانێکی نیۆرك لەسەرە کە باسکرا، بەبێ یارمەتی سەرمایە.

بۆ دابینکردنی چا، دەبێت گەشت بکەیت بۆ چین یان هیندستان، هەردووکیان زۆر دوورن لە ئەمریکاوە. مەگەر ئەوەی مەلەوانێکی زۆر

لێهاتوو بیت، دەنا ماندوو دەبیت بەرلەوەی دووبارە بێیتەوە. دواتر، کێشەیەکی ترت ڕووبەڕوو دەبێتەوە.

چی وەك پارە بەکاردەهێنیت، تەنانەت ئەگەر توانای جەستەیشت هەبێت بۆ بڕینی زەریا بە مەلەکردن؟

بۆ دابینکردنی شەکر، دەبێت جارێکی تر و بۆ ماوەیەکی زۆر بە مەلە بچیت بۆ کوبا، یان ڕێگایەکی دوور ببڕیت بۆ کێڵگەکانی چەوەندەری شەکر لە ئوتا. بەڵام تەنانەت ئەوساش، ڕەنگە بەبێ شەکر بگەڕێیتەوە، لەبەرئەوەی پلانی ڕێکخراو و پارە پێویستە بۆ بەرهەمهێنانی شەکر، ئەوە باسی ئەوە هەر ناکەین کە پێویستە بۆ پوختەکردن، گواستنەوە و گەیاندنی بۆ سەر مێزی نانی بەیانی هەر شوێنێکی ئەمریکا.

هێلکەکان، دەتوانی بە ئاسانی لە کۆگاکانی دەوروبەی نیۆرکەوە بیهێنیت، بەلام گەشتێکی دوور و درێژت دەبێت بۆ چوونە فلۆریدا و گەڕانەوە، بەرلەوەی بتوانیت دوو پەرداخ شەربەتی سندی پێشکەش بکەیت. هەروەها گەشتێکی درێژی تریشت دەبێت بۆ کانساس، یان هەر ویلایەتێکی تر کە گەنمی تێدا دەچێنرێت، کاتێك بەدوای چوار پارچە نانی گەنمدا دەچیت.

پسکیتی لە گەنم دروستکراو دەبێت لە لیستەکەدا بسڕدرێتەوە، لەبەرئەوەی بەردەست نابێت بەبێ کاری کۆمەڵەیەك کەسی مەشقپێکراو و ئامێری گونجاو، کە هەموویان سەرمایەیان دەوێت.

لە کاتێکدا کە پشوو دەدەیت، دەتوانی گەشتێکی تری بچووکی مەلەوانی بکەیت بۆ ئەمریکای باشوور، بۆ لێکردنەوەی چەند مۆزێك، وە لە گەڕانەوەتدا، دەتوانی گەشتێکی کورت بکەیت بۆ نزیکترین کێڵگە کە

کۆگـای شـیرەمەنی هـەبێت و هەنـدێك کـەرە و کـرێم بهێنێـت. دواتـر خێزانەکەی نیۆرك ئامادە دەبن دابنیشن و چێژ لە ژەمـی بـەیانی وەرگـرن و دوو دە سەنتیەکەت وەگری لە بەرامبەر خزمەت و ماندوو بوونەکەت! بێمانا دیارە، وانییە؟ چاکە، ئەو ڕێکارەی باسکرا تاکە شێوازی شیاوە کە بتوانرێت بەهۆیەوە ئـەو کەرەسـتە سادانەی خـۆراك دابـین بکـرێن بـۆ چەقی شاری نیۆرك، ئەگەر سیستەمی سەرمایەداریمان نەبێت.

ئە بڕە پارەیـەی پێویستە بـۆ دروسـتکردنی ئـەو هێڵـی ئاسـن و کەشتیە هەڵمیانەی کە بەکاردێن لە گەیاندنی ئەو ژەمە سادەیەی بەیانیـدا، هێنـدە زۆرە کـە ئەندێشـەی مـرۆڤ پەسـەندی ناکـات. هـەتا سـەتان ملیـۆن دۆلار دەڕوات، ئەوە باسی ئەو سوپا گەورەیـەی کارمەنـدانی مەشقپێکراو هـەر ناکەین کە پێیویستن بۆ کارپێکردنی کەشتی و شـەمەندەفەرەکان. بـەڵام، گواستنەوە تـەنها بەشـێکی پێویستیەکانی شارسـتانیەتێکی مۆدێرنـە لـە ئـەمریکای سـەرمایەداریدا. بەرلـەوەی بتوانرێـت شـتێك دەربکێشـرێت، پێویستە شتێك لە زەویەکەوە گەشە بکات، یان دروسـت بکرێـت و ئامـادە بکرێـت بـۆ بـازاڕ. ئەمـەش پێویسـتی بـە ملیۆنـان دۆلاری زیـاترە بـۆ کەرەستە، ئـامێر، پێچـانەوە و بازاڕگـەری و کرێـی کـاری ملیۆنـان ژن و پیاو.

کەشتی هەڵمی و هێڵی ئاسن لـە زەویـەوە دەرنـاتۆقن و خوودکارانـە کـار ناکەن. بۆ وەڵامدانەوەی داواکاریەکانی شارسانیەت دێن، لە ڕێگەی کـار و زیرەکی و توانای ڕێکخراوی کەسانێکەوەکە ئەندێشە و باوەڕ و پەرۆشی و بڕیار و مکووڕیان هەیە! ئـەم کەسانە بـە سـەرمایەدارەکان ناسـراون. بـە ئـارەزوو هانـدراون بـۆ بنیاتنـان و دروسـتکردن و بەدەسـتهێنان و

پێشکەشکردنی خزمەتگوزاری بەسوود و قازانج کردن و کۆکردنەوەی سەروەت و سامان. وە لەبەرئەوەی خزمەتگوزاری پێشکەش دەکەن کە بەبێ بوونیان هیچ شارستانیەتێك بوونی نابێت، خۆیان دەخزێنە ڕیزەوەی سەروەت و سامانی مەزنەوە.

تەنها لەبەرئەوەی تۆمارەکە سادە بکەمەوە و لێی تێبگەن، ئەوەی بۆ زیاد دەکەم کە ئەم سەرمایەدارانە خوودی هەمان ئەو کەسانەن کە زۆریەمان بیستوومانە وتاربێژانی سەر مینبەر باسیان کردوون. هەمان ئەو کەسانەن کە سیاسیە فێڵباز و نادڵسۆز و توندڕەوەکان و سەرکردە بەرتیلخۆرەکانی کرێکاران وەك " ئاژەڵە دڕندە بەرژەوەندخوازەکان"، یان " واڵ ستریت" ئاماژەیان پێدەدەن.

هەوڵی ئەوە نادەم پشتگیری یان دژایەتی هیچ گروپێك یان سیستەمێکی ئابووری بکەم. هەوڵی ئەوە نادەم مامەڵەی بەکۆمەڵ ئیدانە بکەم کاتێك ئاماژە بە " سەرکردە بەرتیلخۆرەکانی کرێکاران" دەدەم، نە ئامانجم ئەوەشە پسوولەیەکی خاوێنی تەندروستی بدەم بە هەموو ئەو کەسانەی کە پێیان دەگوترێت سەرمایەدار.

ئامانجی ئەم کتێبە ـ ئامانجێك کە دڵسۆزانە چارەکە سەتەیەکم بۆ تەرخان کردووە ـ پێشکەشکردنی پشتپێبەستراوترین فەلسەفەیە بۆ هەموو ئەوانەی کە زانیاریان دەوێت، هەتا لە ڕێگەیەوە تاکەکان سامان کۆبکەنەوە بە هەر ڕێژەیەك کە ئارەزووی بکەن.

لێرەدا سوودە ئابووریەکانی ئەم سیستەمە سەرمایەداریەم لەبەر دوو ئامانج شیکردەوە:

١- هەموو ئەوانەی بەدوای ساماندا دەگەڕێن و پێویستە خۆیان بگونجێنن و درك بە سیستەمێك بکەن کە هەموو ڕێگاکان بەرەو سامانی کۆنترۆڵکردووە، بە گەورە و بچووکەوە.

٢ ـ بۆ پیشاندانی ئەو لایەی تری وێنەکە پێچەوانەی ئەوەی لە لایەن سیاسەتمەدارەکانەوە پیشاندەدرێت و بە مەبەستەوە ئەو بابەتانە ئاڵۆز و ناڕوون دەکرێن کە باسیان دەکەن، بە ئاماژەکردن بە سەرمایەی ڕێکخراو وەك ئەوەی شتێکی ژەهراوی بێت.

ئەمە ولاتێکی سەرمایەدارییە. لەڕێگەی بەکارهێنانی سەرمایەوە گەشەی پێدراوە، وە ئێمە کە داوای مافی بەشداری دەکەین لە بەخششی ئازادی و دەرفەتدا، ئەوانەمان کە لێرە بە شوێن سامانەوەین، باشترە ئەوە بزانین کە نە سامان نە دەرفەت بەردەست نابن ئەگەر سەرمایەی ڕێکخراو ئەم قازانجانەمان بۆ دابین نەکات.

بۆ زیاتر لە بیست ساڵە بەجۆرێك کاتی گەشەکردن و بەناوبانگبوونی ڕادیکاڵ، سیاسی بەرژەوەندخواز، تەڵەکەباز، سەرکردەی نادڵسۆزی کرێکاران و لە هەندێك حاڵەتدا سەرکردەیی ئاینی بووە، هەتا هەڕەمەکیانە هێرش بکەنە سەر " واڵ ستریت، پارە گۆڕەوەکان و بازرگانی گەورە".

کارەکە هێندە گشتگیر بوو کە لە کاتی گرانیە مەزنەکەدا، شایەتحاڵی ئەو دیمەنە باوەڕپێنەکراوە بووین کە کاربەدەستانی باڵای حوکمەت لەگەڵ سیاسەتمەدارە ترۆ و سەرکردەکانی کرێکاراندا ڕیزیان بەستوو بە مەبەستی ئاشکرای دەستگرتن بەسەر ئەو سیستەمەی کە ئەمریکای پیشەسازی کردبووە دەوڵەمەندترین ولاتی سەر زەوی. ڕیزەکە هێندە

گشتگیر و بە باشی ڕێکخراو بوو کە خراپترین قەیرانی دارایی درێژەپێدا کە ئەمریکا لە مێژوودا دووچاری ببوو. بووە هۆی لەدەستدانی کاری ملیۆنان کەس، لەبەرئەوەی ئەو کارانە بەشێکی جیانەکراوەی سیستەمی پیشەسازی و سەرمایەداری بوو کە بڕبڕەی پشتی وڵاتەکەی پێکهێنابوو.

لە ماوەی ئەو هاوپەیمانێتیە نائاساییەی نێوان کاربەدەستانی میری و کەسایەتیە بەرژەوەندخوازەکان کە هەوڵیاندەدا قازانج بکەن بە ڕاگەیاندنی " وەرزی کراوە" لەسەر سیستەمی پیشەسازی ئەمریکا، جۆرێکی دیاریکراوی سەرکردەی کرێکاران پەیوەندیان لەگەڵ سیاسیەکان بەست و پێشنیاریان کرد کە دەنگدەریان بۆ پەیدا بکەن لەبەرامبەر یاسایەك کە ڕێگە بەخەڵکی بدات سامان لە پیشەسازیدا ببات لە ڕێی هێزێکی ڕێکخراوی ژمارەکانەوە، لەبری ئەوەی پێشنیاری میتۆدێکی باشتر بکەن بۆ پێدانی کارێکی ڕۆژانەی دادپەروەرانە لە بەرامبەر مووچەیەکی ڕۆژانەی دادپەروەرانە.

ملیۆنان ژن و پیاو لە سەرانسەری وڵاتدا هێشتا سەرقاڵی ئەو شتە بەسەرچووەن و هەوڵدەدەن بەبێ هیچ بەرامبەرێك پارە قازانج بکەن. هەندێکیان لەگەڵ یەکێتیەکانی کرێکاران ڕیزیان بەستووە و داوای کەمکردنەوەی کاتژمێرەکانی کار و زیادکردنی مووچە دەکەن! ئەوانی تر تەنانەت زەحمەتی ئەوەش ناکێشن کە کار بکەن. داوای دڵنیایی لە حکومەت دەکەن بەدەستی دەهێنن. بیرۆکەکانیان دەربارەی ماف ئازادی لە شاری نیۆرك خۆی دەرخستووە، کە سکاڵای توند لەسەر بەڕێوەبەری پۆستە تۆمارکراوە، لە لایەن گروپێکی " هەلپەرست"، لەبەرئەوەی گوایە پۆستەچی لە کاتژمێر ٧:٣٠ ی بەیانیدا خەبەریان دەکاتەوە، بۆ گەیاندنی

پســووڵەکانی دڵنیــای حکومــەت. داوای ئــەوەیان دەکــرد کــە کــاتی گەیاندنەکە بخرێتە کاتژمێر ١٠ ی بەیانی.

ئەگەر یەکێکی لەو کەسانەی کە باوەڕت وایە کە دەکرێت سامان لە ڕێی کردەیـەکی سـادەی ئـەو کەسـانەوە کـە خۆیـان لـە کۆمەڵـە گروپێکـدا ڕێکدەخەن و داوای مووچەیەکی زیاتر دەکەن بەرامبەر خزمەتگوزاریەکی کەمتر کۆبکەیتەوە، ئەگـەر تـۆ یـەکێکی لەوانـەی داوای دڵنیـای حکومـەت دەکـەیت بـە بـێ ئـەوەی بـەیانیان زوو لـە کـاتی هێنـانی پارەکـەدا بێـزار بکرێن، ئەگەر یەکێکیت لەو کەسانەی کە دەنگـی خۆیـان بـە سیاسیەکان دەفرۆشن لە بەرامبەر دەرکردنـی یاسایەك کـە ڕێگـەیان پێبـدا خەزێنـەی خەڵکی تالآن بکەن، دەشێت بە دڵنیایەوە لەسەر باوەڕەکـەت بمێنیتـەوە، بە زانینی ئەوەی کە هیچ کەسێك بێزار ناکات، لەبەرئەوەی ئێـرە وڵاتێکـی ئـازادە کـە هەرکـەس بـەو جـۆرە بیردەکاتـەوە کـە پێـی خۆشـە، کە بـە نزیکـەیی هـەموو کەسێك دەتوانێـت بـە هـەوڵێکی کـەم بـژی، وڵاتێـك کـە ڕەنگە زۆرێك بە خۆشی تێیدا بژین بەبێ ئەنجامدانی هیچ کارێك.

هەرچەندە، دەبێت ڕاستی تەواوەتی پەیوەست بەو ئازادیـەوە بزانیـت کـە هـەموو خـەڵکی شـانازی پێـوە دەکـات، وە زۆر کـەمیان لێـی تێدەگـەن. چەندێك مەزنە، هەتا کوێ درێژ دەبێتـەوە، چـەندێك مـاف دابـین دەکـات، ناتوانێت و ناکرێت بەبێ هەوڵدان سامانت بۆ بهێنێت.

تـەنها یـەك میتـۆدی پشتپێبەسـتراو هەیـە بـۆ کۆکردنـەوە و بـە یاسـایی دەسـتکەوتنی سـامان، ئـەویش لـەڕێی پێشکەشـکردنی خزمـەتگوزاری بەسوودەوە. هەتا ئێستا هـیچ سیستەمێك دروستنەکراوە کـە مرۆڤـەکان بەهۆیەوە بتوانن بەشێوەیەکی یاسایی سامان بەدەستبهێنن تـەنها لـەڕێی

هێزی ژمارەکانەوە، یان بەبێ ئەوەی لە بەرامبەردا شتێکی هاوشێوە بە هەمان نرخ پێشکەش نەکات.

پرەنسیپێك هەیە ناسراوە بە یاسای ئابوریانە! ئەمە لە تیۆریەك زیاترە. ئەوە یاسایەکە کە هیچ کەسێك ناتوانێت لێی بەربێتەوە. بە باشی ناوی ئەم پرەنسیپە نیشانە بکە و لەبیرت بێت. چونکە زۆر بەهێزترە بەراورد بە هەموو سیاسیەکان و ئامرازە سیاسیەکان.

لە سەروو توانا و کۆنترۆڵی هەموو یەکێتیە کرێکاریەکانەوەیە. ناتوانرێت ئاراستە بکرێت یان کاری تێبکرێت یاخوود بەرتیلی پێبدرێت لە لایەن سەرکردە فێڵباز و بەرژەوەندخوازەکانی هەر بوارێك. سەرباری ئەوەش، چاوێکی هەموو بینی هەیە، لەگەڵ سیستەمێکی تۆکمەی تۆمارکردن، کە تیایدا زانیاری دروستی دەربارەی مامەڵەکانی هەر کەسێك هەڵگرتووە کە لە کاری وەرگرتن بەبێ بەخشین تێوەگلاوە. زوو یان درەنگ فەرمانبەرەکانی پەیدا دەبن، لە تۆماری هەموو کەسێکی گەورە و بچووك دەڕوانن و دوای ژمێرکاری دەکەن.

"واڵ ستریت، بازرگانی گەورە، دڕندە بەرژەوەندخوازەکانی سەرمایە" یان هەر ناوێك کە بۆ ئەو سیستەمەی هەڵدەبژێریت کە ئازادی ئەمریکی پێبەخشیوین، بە نوێنەرایەتی گروپێك کە تێیدەگەن، ڕێزی دەگرن و خۆیان گونجاندووە لەگەڵ یاسای بەهێزی ئابووریانە! بەردەوامی داراییان بەندە لەسەر ڕێزگرتنیان لە یاساکە. زۆربەی ئەوانەی لە ئەمریکا دەژین حەزیان لەم وڵاتە و سیستەمە سەرمایەداریەکەی و هەموو شتێکێتی. دەبێت ددان بەوەدابنێم کە هیچ وڵاتێکی باشتر نازانم، کە کەسێك بتوانێت دەرفەتگەلی مەزنتر بدۆزێتەوە بۆ کۆکردەوەی سامان.

بەپێی کار و کردەوەکانیان، هەندێك کەس هەیە لەم وڵاتدا کە حەزی لە وڵاتەکە نییە. بێگومان ئەوە مافی خۆیانە" ئەگەر کەیفیان بەم وڵاتە و سیستەمە سەرمایەداریەکەی و بەخششە بێسنوورەکانی نەیات. مافی ئەوەیان هەیە بچنە دەرەوە! هەردەم وڵاتانی تر هەن، وەك ئەڵمانیا و ڕوسیا و ئیتاڵیا کە کەسێك دەتوانێت بە بڕینی دەستی ئەوی تر چێژ لە ئازادیەکەی ببینێت، وە سامانێك کۆبکاتەوە کە کەسەکە زۆر تایبەت ناکات.

ئەمریکا هەموو ئازادی و دەرفەتەکانی بۆ کۆکردنەوەی سامان فەراهەم کردووە کە هەر کەسێکی ڕاستگۆ داوای دەکات. کاتێك کەسێك دەچێتە ڕاوشکار بە دوای نێچیردا، کەسەکە ئەو ناوچەی ڕاوکردنە دیاریدەکات کە نێچیری زۆرە. کاتێك بەدوای ساماندا دەگەڕێیت، بە سروشتی هەمان یاسا جێبەجێ دەبێت.

ئەگەر بە دوای ساماندا دەگەڕێیت، بەسەر ئەگەرەکانی وڵاتێکدا تێمەپەڕە کە هاوڵاتیەکانی هێندە دەوڵەمەندن بە تەنها ژنەکانی ساڵانە زیاتر لە دوو سەت ملیۆن دۆلار خەرج دەکەن لە کڕینی سووراو، سپیاو و بابەتی جوانکاریدا. دوو جار بیربکەرەوە، ئەی ئەوەی بەدوای سامانەوەیت، بەرلەوەی هەوڵی لەناوبردنی سیستەمی سەرمایەداری وڵاتێك بیت کە هاوڵاتیەکانی ساڵانە زیاتر لە پەنجا ملیۆن دۆلار خەرج دەکەن لە کڕینی کارتی سڵاوکردن، کە بەهۆیەوە گوزارشت لە پێزانینیان دەکەن بۆ ئازادیەکەیان!

ئەگەر بەدوای پارەوەیت، بە وریایەوە بیر لە وڵاتێك بکەرەوە کە ساڵانە سەتان ملیۆن دۆلار خەرج دەکات لە کڕینی جگەرەدا. زۆرینەی داهاتەکە

تەنها بۆ چوار کۆمپانیای سەرەکی دەچێت کە خەریکی دابینکردنی ئەم بنیاتنەرە نەتەوەییەن. بە هەموو شێوازێك بیرێکی باش لە وڵاتێك بکەرەوە کە خەڵکەکەی ساڵانە زیاتر لە پانزە ملیۆن دۆلار خەرج دەکەن بۆ بینینی فیلمی سینەمایی، وە هەندێکی تریشی لە شەراب و ماددەی نەشەکەر و خواردنەوە ئاسایی و گازیەکاندا خەرج دەکەن.

مێندە بە پەلە مەبە بۆ بەجێهێشتنی وڵاتێك کە خەڵکەکەی بە ویستی خۆیان، تەنانەت بە پەرۆشیشەوە، ساڵانە ملیۆنان دۆلار خەرج دەکەن لە تەمشاکردنی تۆپی پێ و بەیسبۆڵ و بۆکسێن. وە بە هەر ڕێگایەك بێت خۆت بەو وڵاتەوە بلکێنە کە دانیشتوانەکەی ملۆنێك دۆلار زیاتر دەدەنە بنێشت، ملیۆنێکی تریش بە گوێزانی ڕیشتاشین دەدەن.

ئەوەشت لەبیربێت کە ئەمە تەنها سەرەتایەکی سەرچاوە بەردەستەکانە بۆ کۆکردنەوەی سامان. تەنها کەمێك لە کەلوپەلەکانی خۆشگوزەرانی و ناگرنگەکان باسکراون. بەلأم لە بیرتبێت کە بازرگانی بەرهەمهێنان، گواستنەوە و بازارگەری ئەم چەند شمەکە کەمە چەند ملیۆن ژن و پیاوێك بە دامەزراوەکە دەدات، کە مانگانە لە بەرامبەر خزمەتەکانیان چەندین ملیۆن دۆلار وەردەگرن و ئازادانە خەرجی دەکەن لە خۆشگوزەرانی و پێداویستیەکاندا.

بە تایبەتی ئەوەت لەبیربێت کە لە پشت هەموو ئەو ئاڵوگۆڕی شمەك و خزمەتگوزاریە کەسیانەوە ڕەنگە دەرفەتی بێشومار بدۆزرێنەوە بۆ کۆکردنەوەی سامان. لێرەدا ئازادیە ئەمریکیەکەمان بە هانای کەسەکەوە دێت. هیچ شتێك نییە یان هیچ کەسێك نییە بتوەستێنێت لە هەوڵدانی پێویست بۆ ئەنجامدانی ئەم بازرگانیانە. ئەگەر کەسەکە بەهرەیەکی

ناوازە، ڕاهێنان و ئەزموونی هەبوو، ئەوسا دەتوانێت بە ڕێژەیەکی زۆر سامان کۆبکاتەوە. ئەوانەی زۆر بەخت یاوەریان نابێت، ڕێژەیەکی کەمتر سامان کۆدەکەنەوە. زۆرێك دەتوانن بژێوی خۆیان دابین بکەن لە بەرامبەر ڕێژە کارێکی زۆر کەم و ئاسایدا.

کەواتە - تۆ لێرەیت!

دەرفەت کالاکانی لەبەردەمت بلاوکردۆتەوە. هەنگاو بهاوە بۆ پێشەوە و ئەوە هەلبژێرە کە دەتەوێت، پلانەکەت دابڕێژە و بیخەرە بواری جێبەجێکردنەوە و بە مکووڕیەوە شوێنی بکەوە. "ئەمریکای سەرمایەداری" ئەوەی ماوە بۆت ئەنجام دەدات. دەتوانی پشت بەوە ببەستیت کە ئەمریکای سەرمایەداری دلنیایی بە هەموو کەسێك دەدات لەمەڕ دەرفەت بۆ پێشکەشکردنی خزمەتگوزاری بەسوود، وە کۆکردنەوەی سامان لە بەرامبەر خزمەتەکەدا.

سیستەمەکە نکولی لە مافی هیچ کەسێك ناکات، بەلام ناتوانێت و بەلێن بە کەس نادات شتێك لە بەرامبەر هیچدا ببەخشێت. لەبەرئەوەی سیستەمەکە خۆی چەسپاوانە کۆنترۆلکراوە لە لایەن یاسا ئابووریەکانەوە کە نە ڕێگە بە وەرگرتن بەبێ بەخشین دەدات بۆ ماوەیەکی زۆر نە دەشیناسێت.

یاسا ئابووریەکان لە لایەن سروشتەوە گەیەنراوە! هیچ دادگایەکی بالا نییە کە پێشێلکارانی ئەم یاسایە دادگای بکات. یاساکە هەم سزای داناوە بۆ ئەو کەسانەی پێشێلی دەکەن، هەم پاداشتی داناوە بۆ ئەوانەی گوێڕایەلی دەبن، بەبێ نێوانگیری یان ئەگەری نێوانگیری لە لایەن هیچ مرۆڤێکەوە. ناتوانرێت یاساکە هەموار بکرێتەوە. وەك ئەستێرەکانی

ئاسمـان جـێگیرە، وە بەشـێکە لـە هـەمان سیسـتەم کـە کـۆنترۆڵی ئەستێرەکان دەکات. دەکرێت کەسێك ڕەتـی بکاتـەوە کە خۆی لەگەڵ یاسای ئابووریانە بگونجێنێت؟ بەدڵنیاییەوە! ئێرە وڵاتێکی ئازادە، کە هـەموو مرۆڤـەکان بـە مـافی یەکسـانەوە تێیـدا لـەدایکبوون، بـە مـافی فەرامۆشکردنی یاسای ئابووریانەشەوە. ئەی دواتر چی ڕوودەدات؟

دەی، هـیچ شـتێك ڕوونـادات هـەتا ئـەو کاتـەی ژمارەیـەکی زۆر خـەڵکی پێکەوە یەکدەگرن بۆ ئامانجێکی ئاشکرای فەرامۆشکردنی یاساکە، وە بـە تۆپزی ئەوە دەبەن کە دەیانەوێت.

دواتر دیکاتۆر دێت، بە سوپای تفەنگ بەدەستی ڕێکخراو و دۆشکەوە!

هێشـتا نەگەیشـتووینەتە ئـەو قۆناغـە لـە ئـەمریکا! بـەڵام هـەموو ئـەو شتانەمان بیستووە کە دەمانەوێت بیـزانین دەربـارەی چۆنێتی کـارکردنی سیسـتەمەکە. ڕەنگـە بـە ئەنـدازەی پێویسـت بـە بەبـەخت بـین کـە داوای زانیاری کەسی ناکەین دەربارەی ڕاستەقینەیەکی هێندە ترسناك. گومـانی تێدا نییە کە پێمان باشترە بـەردەوام بـین لـە ئـازادی ڕادەربـڕین، ئـازادی ڕەفتـار و ئـازادی پێشکەشـکردنی خزمـەتگوزاری بەسـوود لـە بەرامبـەر دەستکەوتنی ساماندا.

کردەی کاربەدەستانی میری بۆ پێدانی مافی تـاڵانکردنی خەزێنـەی گشـتی بە خەڵکی لە بەرامبەر دەنگەکانیاندا، هەندێك جار بـە هەڵبـژاردن کۆتـایی دێت، بەڵام وەك چۆن دوای شەو ڕۆژ دەبێتەوە، بـاجی کۆتـایی دەدرێـت" کاتێك بە هەڵە هەموو کەسێك بەکارهێنرا، دەبێت باجی دووانـە بـە دووانـە بدرێتــەوە. ئەگــەر ئەوانــەی خەزێنەکــەیان بــردووە ناچــار نــەکرێن بیگەڕێننــەوە، بارەکـە دەکەوێتـە سـەر شـانی منداڵـەکانیان و منـداڵی

منداڵـەکانیان، " تەنانـەت دەچـێتە سـەر شـانی نـەوەی سـێیەم و چوارەمیشیان." هیچ ڕێگایەك نییە بۆ قوتـاربوون لـە قەرزەکە. خـەڵکی هەندێك جار دەتوانن بە گروپ کۆببنەوە بە مەبەستی زیادکردنی مووچە و کەمکردنەوەی کاتژمێرەکانی کارکردن. خاڵێك هەیە کە ناتوانن لەوە زیاتر بـڕۆن. ئـەو خاڵەیـە کـە یاسـای ئابووریانـە دێتـە نـاوەوە و ئەفسـەر و فەرمانبەر و خاوەنکاریش دەستگیر دەکات.

بـۆ مـاوەی شـەش سـاڵ، لـە ١٩٢٩ بـۆ ١٩٣٥، خـەڵکی ئـەمریکا، بـە دەوڵەمەند و هـەژارەوە، بـە دەگمـەن بینـینی ئـەوەیان لەدەستچـووە کـە پـیرە پیـاوی ئـابووری هـەموو بازرگـانی و پیشەسـازی و بانکـەکان بداتـە دەست ئەفسەر. ئـەوە دیمـەنێکی لەبـەردڵان نـەبوو! ڕێـزێ ئێمـەی زیـاتر نـەکرد بـۆ سـایکۆلۆژیای جـەماوەری کـە بەهۆیـەوە خـەڵکی هۆکاریـان دادەتاشی بۆ وەرگرتن بەبێ بەخشین.

ئەوانەمان کە بەو شەش ساڵە بێزارکەرەدا تێپەڕیوین، کاتێك ترس لەسـەر زین بوو، باوەڕیش لەسەر زەوی، ناتوانین ئەوەمان بیربچێتەوە کـە چـۆن یاسای ئابووریانە قەرەبووی خۆی لـە هـەژار و دەوڵەمـەند، بـەهێز و لاواز، پیر و گەنج ساندەوە. خۆزگەی ئەوە ناخوازین بـە ئـەزموونێکی تـری لـەو جۆرە بئەزموین.

ئـەم سـەرنجانە بـە ئـەزموونی مـاوە کـورت نەهاتوونەتـە بەرهـەم. بـەڵکو دەرئـەنجامی بیسـت و پێـنج سـاڵ شـیکاری وردی ئـەو میتۆدانەیـە کـە سەرکەوتووترین و شکستخواردووترین کەسانی ئەمریکا زانیویانە.

بەشی ٨

بڕیاردان: لێهاتووی لە دواخستندا

هەنگاوی حەوتەم بەرەو سامان

شیکردنەوەی وردی ٢٥٠٠٠ ژن و پیاو کە ئەزموونی شکستیان کردووە، ئەو ڕاستیەی دەرخست کە نەبوونی بڕیار نزیك لە سەرووی لیستی سێ هۆکارە سەرەکیەکەی شکستە. ئەمە تەنها دەربڕینی سادەی بیردۆزەیەك نیە - بەڵکو ڕاستییە. ڕاڕایی دژەکەی بڕیاردان، دوژمنێکی هاوبەشە کە دەبێت هەموو مرۆڤێك بەسەریدا زاڵ بێت.

دەرفەتت هەیە کە توانات تاقی بکەیتەوە بۆ گەیشتن بە بڕیارگەلی خێرا و ڕوون کاتێك لە خوێندنەوەی ئەم کتێبە بوویتەوە، وە ئامادە بوویت ئەو بنەمایانە بخەیتە کار کە کتێبەکە باسی دەکات.

لێکۆڵینەوە لە چەند سەت کەسێك کە سەروەت و سامانێکیان کۆکردۆتەوە کە ملیۆنان دۆلاری تێپەڕاندووە، ئەو ڕاستییە دەردەخات کە هەریەکەیان خووی گەیشتنە بڕیاریان هەبووە بە خێرایی، وە گۆڕینی ئەو بڕیارانە بەلەسەرخۆی، ئەگەر کاتێك گۆڕدران. ئەو کەسانەی کە شکست

دەهێنن لە کۆکردنەوەی پارەدا، بەبێ هیچ جیاکارییەك، خووی گەیشتن بە بڕیارین هەیە بە خاوی، ئەویش ئەگەر بگەنە بڕیار، هەروەها خووی گۆڕینی بڕیارەکانیان هەیە بە خێرایی و بەردەوامی.

یەکێك لە دانسقەترین تایبەتمەندیەکانی هێنری فۆرد خووی بە خێرایی و ڕوونی گەیشتنە بڕیار بوو، وە گۆڕینیان بە لەسەرخۆیی. ئەم تایبەتمەندیە هێندە ئاشکرا بوو لە بەڕێز فۆرددا، کە نازناوی چەقبەستوویان پێدابوو. ئەو تایبەتمەندیە بوو کە بووە هۆی ئەوەی بەڕێز فۆرد بەردەوامبێت لە دروستکردنی مۆدێلە بەناویانگەکەی " تی" (ناشرینترین ئۆتۆمۆبێلی جیهان)، کاتێك هەموو ڕاوێژکارەکانی، وە زۆرێك لە کڕیارەکانی ئۆتۆمۆبێلەکە، داوایانکرد بیگۆڕێت.

ڕەنگە بەڕێز فۆرد گۆڕانکارییەکەی زۆر دواخستبێت، بەڵام لایەنەکەی تری چیرۆکەکە ئەوەیە، کە تۆکمەی لە بڕیاردانی بەڕێز فۆردا سامانێکی مەزنی پێبەخشی، بەرلەوەی گۆڕانکاری لە مۆدێلەکەدا ببێتە پێویستی. گومانێکی کەم هەیە کە خووی ڕوونی بڕیاردانی بەڕێز فۆرد بەڵگە بێت لەسەر چەقبەستوویەکەی، بەڵام ئەم تایبەتمەندیە باشترە لە بە لەسەرخۆیی گەیشتن بە بڕیار و بەخێرایی گۆڕینیان.

زۆرینەی ئەو کەسانەی شکست دەهێنن لە کۆکردنەوەی ئەو پارەیەدا کە پێویستیانە، بەشێوەیەکی گشتی بە ئاسانی بیروڕایی کەسانی تر کاریان تێدەکات. ڕێگە بە ڕۆژنامەکان و دراوسێ پڕ قسەلۆکەکانیان دەدەن لەبری ئەوان بیربکەنەوە. " بیروڕا هەرزانترین شتی سەر زەویە، هەمووان کۆمەڵێك بیروڕایان هەیە کە ئامادەن بەسەر ئەو کەسەیدا بدەن کە پەسەندیان دەکات. ئەگەر لە کاتی بڕیاردانا " بیر و ڕاکان" کاریگەریان

هەبێت لەسەرت، لە هیچ کارێکدا سەرکەوتوو نابیت، هەروەها لە گۆڕینی ئارەزووەکەی خۆشتدا بۆ پارە سەرکەوتوو نابیت.

ئەگەر بیر و بۆچونی کەسانی تر کارت تێبکات، هیچ ئارەزوویەکی خۆتت نابێت. بەردەوام ڕاوێژ لەگەڵ خۆتدا بکە، کاتێک دەستتکرد بە پراکتیککردنی ئەو بنەمایەی لێرەدا باسکراوە، بە کەیشتنە بڕیار و کارپێکردنیان. کەس مەهێنە نێو بازنەی متمانەتەوە، جگە لە ئەندامانی گروپی " هۆشی باڵا"ت، هەروەها زۆریش دڵنیابەرەوە لە هەڵبژاردنی ئەم گروپە، بە جۆرێک تەنها ئەوانە هەڵبژێرە کە بەتەواوەتی هاوسۆز و گونجاون لەگەڵ ئامانجەکەتدا.

خزم و هاوڕێ نزیکەکان، لە کاتێکدا کە مەبەستیشیان نییە وا بکەن، زۆرجار لەڕێی " بۆچونەکان"یانەوە کەسەکە دەخەن یان هەندێك جار لەڕێی گاڵتەپێکردنەوە، کە لە بنچینەدا بۆ کەیفخۆشی بووە. هەزاران ژن و پیاو هەستی خۆ بەکەمزانینیان لەگەڵ خۆیان هەلگرتووە بە درێژایی هەموو ژیانیان، چونکە چەند کەسانێکی نیاز باش بەڵام نەزان متمانەبەخۆبوونیان لە ڕێی بیر و بۆچوون یان گاڵتەکانیانەوە لەناو دەبەن.

تۆ مێشك و هزری خۆت هەیە. بەکاری بهێنە و بگەرە بڕیارەکانت. ئەگەر ڕاستی و زانیاریت دەوێت لە کەسانی ترەوە، بۆ ئەوەی بتوانی بەهۆیەوە بکەیتە بڕیار، کە ڕەنگە لە زۆر باردا پێویست بکات، ئەو ڕاستی و زانیاریانە بە هێمنی بەدەستبهێنە، بەبێ ئەوەی ئامانجەکەت ئاشکرا بکەیت.

ئەو کەسانەی کە تەنها تۆزە زانیارییەکیان هەیە سیفەتی ئەوەیان هەیە کە وا خۆ دەردەخەن کە زانیارییەکی زۆریان هەیە. ئەو جۆرە کەسانە بە شێوەیەکی گشتی قسە زۆر دەکەن، زۆر کەمیش گوێدەگرن. چاو و گوێیەکانت بە کراوەیی بهێڵەرەوە – دەمیشت بە داخراوی، ئەگەر دەخوازیت خووی گەیشتنە بڕیاری تەواوەتی فێربیت. ئەوانەی زۆر قسە دەکەن کرداریان زۆر کەمە، ئەگەر لە گوێگرتن زیاتر قسە بکەیت، تەنها خۆت بێبەش ناکەیت لە دەرفەتەکانی بەدەستهێنانی زانیاری بەسوود، بەڵکو پلان و ئامانجەکانیشت بۆ کەسانێك ئاشکرا دەکەیت کە چێژێکی زۆر وەردەگرن لە شکستپێهێنانت، چونکە ئیرەیت پێدەبەن.

هەروەها لەبیرت بێت، هەر کاتێك لە ئامادەبوونی کەسێکی شارەزا و پڕ زانیاریدا قسەت کرد، خەزێنەی کت و متی زانیاری خۆت یان بەتاڵی خەزێنەی زانیاری خۆت پیشان دەدەیت! دانایی بلیمەتانە بەگشتی لە ڕێی سادەیی و بێدەنگیەوە دەردەکەوێت.

ئەو ڕاستییە لەبەرچاو بگرە کە هەموو ئەو کەسانەی بەرکەوتنت هەیە لەگەڵیاندا، هەر وەك خۆت، بە دوای دەرفەتێکدا دەگەڕێن بۆ کۆکردنەوەی پارە. ئەگەر زۆر ئازادانە باسی پلانەکانت بکەیت، ڕنگە سەرسام بیت کاتێك بۆت دەردەکەوێت تاکە هەندێك کەسی تر گرەویان ئامانجەکەتیان لێ بردوویەتەوە بە خستنە کاری لەپێش تۆوەی ئەو پلانانەی هێندە نەدانانە باستدەکردن.

با یەکێك لە یەکەمین بڕیارەکانت هێشتنەوەی دەمت بە داخراوی و گوێ و چاوەکانت بە کراوەی. وەك بیرخەرەوەیەك بۆ خۆت بۆ شوێنکەوتنی

ئەم ئامۆژگاریە، یارمەتیدەر دەبێت ئەگەر ئەم نووسراوەی خوارەوە بە پیتی گەورە کۆپی بکەیت و لە شوێنێك دایبنێیت کە ڕۆژانە بیبینیت.
"بە دونیا بڵێ کە مەبەستە چی بکەیت، بەڵام لە پێشدا پیشانی بدە".
ئەمە هاوتای ئەو پەندەیە کە دەڵێت، " کردار، نەك گوفتار، زیاتر هەژماری بۆ دەکرێت".

ئازادی یان مردن لەسەر بڕیارێك

بەهای بڕیارەکان بەندە لەسەر ئەو بوێریەی کە پێویستە بۆ جێبەجێکردنیان، بڕیارە مەزنەکان، کە وەك بناغەی شارستانیەت ڕۆڵیان گێڕاوە، دەرچوون بە ئەنجامدانی سەرکێشی گەورە، کە زۆرجار بە واتای ئەوە بوو کە ئەگەری مردن لە ئارادایە.
بڕیارەکەی لینکۆڵن بۆ ڕاگەیاندی یاسای ئازادکردنە بەناوبانگەکەی، کە ئازادی بەخشی بە خەڵکانی ڕەشپێستی ئەمریکا، کاتێك ئەنجامیدا کە تێگەیشتنێکی تەواوەتی هەبوو دەربارەی ئەوەی ئەم کارەی هەزاران هاوڕێ و پشتیوانی سیاسی لە دژی هەڵدەگەڕێنێتەوە. هەروەها دەشیزانی جێبەجێکردنی بڕیارەکە بە واتای مردنی هەزاران کەسە لە گۆڕەپانی جەنگدا. لە کۆتایدا لینکۆڵن ژیانی خۆی لەسەر دانا. ئەوە پێویستی بە بوێریە.
بڕیارەکەی سوکرات بۆ خواردنەوەی کوپێك ژەهر، لەبری ئەوەی سازش بکات لە بیر و باوەڕەکانی خۆی، بڕیارێکی بوێرانە بوو. کاتی هەزاران ساڵ پێشخست، وە مافی ئازادی بیر و ڕای بە خەڵکانی هێشتا لەدایکنەبوو بەخشی.

بڕیارەکەی گێن. ڕۆبێرت ئی. لی، کاتێك جیابۆوە لە یەکێتیەکە، وە دۆزی باشووری لە ئەستۆ گرت، بڕیارێکی بوێرانە بوو، چونکە باش دەیزانی کە دەکرا بە ژیانی خۆی باجەکەی بدات، کە بەدڵنیاییەوە ژیانی هەزاران کەس دەکاتە قوربانی.

بەڵام، مەزنترین بڕیاری مێژوو، پەیوەست بە هەر تاکێکی ئەمریکیەوە، لە فیلادیلفیا دەرکرا لە ٤ی تەموزی ١٧٧٦دا، کاتێك پەنجا و شەش کەس واژۆی خۆیان خستە سەر بەڵگەنامەیەك، کە بە باشی دەیانزانی ئازادی دەهێنێت بۆ هەموو تاکێکی ئەمریکی، یان دەبێتە هۆی لەسێدارەدانی هەر پەنجا و شەش کەسەکە!

دەربارەی ئەم بەڵگەنامە بەناوبانگەت بیستووە، بەڵام ڕەنگە ئەو وانە مەزنەت لێوە وەرنەگرتبێت کە بە ڕوونی دەربارەی سەرکەوتنی کەسی پێشکەشی دەکات.

هەمووان ڕێکەوتی ئەم بڕیارە مێژوویە دەزانین، بەڵام کەمێکمان درك بەوە دەکەین کە ئەو بڕیارە پێوستی بە چی بوێریەکە. مێژووی خۆمانمان لەبیرە، هەروەك چۆن باسکراوە" ڕێکەوتەکانمان لەبیرە، لەگەڵ ناوی ئەو کەسانەی جەنگاون" دۆڵی فۆرگ و یۆرکتاونمان لەبیرە" جۆرج واشینگتۆن و لۆرد کۆرنوەیلسمان لەبیرە. بەڵام هیچی وا نازانین دەربارەی هێزی پشت ئەم ناو و ڕێکەوت و شوێنانە. هێشتا کەمتر دەزانین دەربارەی ئەو هێزە نابەرجەستەیەی، کە ئازادی بۆ مەیسەر کردین زۆر پێش ئەوەی سوپاکەی واشینگتۆن بگاتە یۆرکتاون.

مێژووی شۆڕشمان خوێندۆتەوە، وە بەهەڵە وا وێنای دەکەین کە جۆرج واشینگتۆن باوکی ئەم وڵاتەی ئێمەیە، کە ئەو بوو ئازادی بۆ

بەدەستهێنان، لە کاتێکدا ڕاستییەکە ئەوەیە ـ واشینگتۆن تەنها زیادکراوێکی دوای ئەو ڕاستییەیە، لەبەرئەوەی سەرکەوتنی سوپاکانی زۆر بەر لە خۆبەدەستەوەدانی لۆرد کۆرنوەلیس مسۆگەر ببوو. مەبەست لەمە بێبەشکردنی واشنگتۆن نییە لە هەر شکۆیەیەك کە شایستەیەتی. مەبەست لێی، سەرنج خستە سەرێکی مەزنتری ئەو هێزە ناوازەیەیە کە هۆکاری سەرەکی ئەم سەرکەوتنە بوو. هیچی لە تراژیدیا کەمتر نییە کە مێژوونووسان بە تەواوەتی لەبیریان کردووە کە تەنانەت ئاماژەیەکی بچووکیش بەو هێزە بدەن، کە بووە هۆی لەدایکبوون و ئازادی وڵاتێك کە لە چارەی نووسرابوو ستانداردێکی نوێی سەربەخۆیی بۆ تەواوی خەڵکانی سەر زەوی دابنێت. دەڵێم ئەوە تراژیدیە، لەبەرئەوەی ئەو هێزە هەمان ئەو هێزەیە کە دەبێت لە لایەن هەر کەسێکەوە بەکاربهێنرێت کە بیەوێت بەسەر گرفت و ناڕەحەتیەکانی ژیاندا زاڵ بێت، وە ژیان ناچار بکات ئەو نرخە بدات کە داوای دەکات.

با بە کورتی بەو ڕووداوانەدا بچینەوە کە بوونە هۆی لەدایکبوونی ئەم هێزە. چیرۆکەکە دەستپێدەکات بە ڕووداوێك لە بۆستۆن، لە پێنجی ئازاری ١٧٧٠. سەربازە بەریتانیەکان لەسەر شەقامەکان مانۆڕیان ئەنجامدەدا، بە بوونیان، بەئاشکرا هەڕەشەیان لە هاوڵاتیان دەکرد. خەڵکانی کۆلۆنیەکە بەداخ بوون لەو سەربازە چەك بەدەستانەی بە نێویاندا دەگەڕان، دەستیانکرد بە ئاشکرا گوزارشتکردن لە ڕقەکەیان، بەرد و پلاریان لە سەربازەکان دەگرت، هەتا ئەو کاتەی ئەفسەری بەرپرس فەرمانی کرد، " چەکەکانتان سوارکەن...هێرش بکەن" !

شەڕ دەستی پێکرد. بووە هۆی مردن و برینداربوونی چەندین کەس. ڕووداوەکە ڕق و کینەیەکی وای دروستکرد کە نوێنەرایەتی ویلایەتەکە، پێکهاتبوو لە چەند کۆلۆنینشینێکی گرنگ و ناسراو)، کۆبوونەوەیەکی ڕێکخست بەمەبەستی ئەنجامدانی کاری پێویست. دوو ئەندامی نوێنەرایەتیەکە، جۆن هانکۆك و ساموێل ئادەمس بوون - ناویان هەردەم بەرز و شکۆدار بێت! بوێرانە قسەیان کرد، وە ڕایانگەیاند کە پێویستە کار بکرێت بۆ وەدەرنانی هەموو سەربازە بەریتانیەکان لە بۆستۆن.

ئەمەت لەبیر بێت - بڕیارێك، لە هزری دوو کەسدا، دەکرێت پێی بگوترێت دەستپێکی ئەو ئازادیەی کە ئێمە ئێستا لە ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکادا چێژی لێ دەبینین.

ئەمەشت لەبیر بێت، کە بڕیاری ئەم دوو کەسە پێویستی بە باوەڕ و بوێری هەیە، لەبەرئەوەی زۆر مەترسیدار بوو.

بەرلەوەی کۆبوونەوەکە تەواو بێت، ساموێل ئادەمس دیاریکرا بۆ ڕۆیشتنە لای فەرمانڕەوای ویلایەتەکە، هەچینسۆن، وە داواکردنی کشانەوەی سەربازە بەریتانیەکان. داواکاریەکە جێبەجێکرا، سەربازەکان لە بۆستن نەمان، بەڵام ڕووداوەکە دانەخرا. بووە هۆی بارودۆخێك کە لە چارەی نووسرابوو تەواوی ڕەوتی شارستانیەت بگۆڕێت. سەیر نییە کە چۆن گۆڕانکاریە مەزنەکان، وەك شۆڕشی ئەمریکا و جەنگی جیهانی، زۆرجار دەستپێکەکەیان بە ڕووداوگەلێك دەستپێدەکات کە وا دەردەکەوێت بێ ئەرزش بن؟ هەروەها سەرنجڕاکێشە، سەرنجی ئەوە بدەیت کە ئەم گۆڕانکاریە گرنگانە بەگشتی لە شێوەی بڕیارێکی ڕووندا دەستپێدەکەن لە هزری ڕێژەیەکی زۆر کەمی خەڵکدا. تەنها کەمێکمان

هێندە باش مێژووی وڵاتەکەمان دەزانین کە درك بەوە بکەین جۆن هانکۆك، ساموێل ئادەمس و ڕیچارد هێنری لی(لە ویلایەتی ڤێرجینیا)، باوکە ڕاستەقینەکانی وڵاتەکەمانن.

ڕیچارد هێنری لی بووە هۆکارێکی گرنگ لەم چیرۆکەدا بەهۆی ئەو ڕاستییەوە کە بەردەوام لەگەڵ ساموێل ئادەمسدا لە پەیوەندیدا بووە (لەڕێی نامەگۆڕینەوەوە)، ئازادانە ترس و هیواکانیان هاوبەشی پێکردووە دەربارەی ژیان و گوزەرانی خەڵکانی ویلایەتەکانیان. لەڕێی ئەم کارەوە، ئادەمس ئەو بیرۆکەیەی بۆ هات کە نامەگۆڕینەوەی هاوبەش لە نێوان سیانزە کۆلۆنیەکەدا ڕەنگە یارمەتیدەر بێت بۆ کاری پێکەوەیی کە زۆر پێویست بوو پەیوەست بە چارەسەرکردنی گرفتەکانیانەوە. دوو ساڵ دوای ڕووداوەکەی بۆستن (ئازاری ١٧٧٢)، ئادەمس ئەم بیرۆکەیەی پێشکەش بە نوێنەرایەتیەکە کرد، بە شێوەیەك کە کۆمیتەی نامەگۆڕینەوە دابمەزرێنرێت لە نێو کۆلۆنیەکاندا، لەگەڵ دیاریکردنی نامەنووسێك بۆ هەر کۆلۆنیەك، " بە مەبەستی کاری پێکەوەیی دۆستانە بۆ باشتربوونی کۆلۆنیەکانی ئەمریکای بەریتانی.

ئەم ڕووداوە باش دیاری بکە! ئەمە سەرەتای ڕێکخستنی هێزێکی لەبن نەهاتوو بوو کە لە چارەی نووسرابوو ئازادی بە من و تۆ ببەخشێت. دەستەی هۆشی باڵا ڕێکخرا، پێکهاتبوو لە ئادەمس، لی و هانکۆك، " با پێتان بڵێم، کە ئەگەر دووان لە ئێوە هاوڕا بوون دەربارەی داواکردنی هەر شتێك لەسەر زەوی، لە لایەن باوکمەوە بۆتان دێت، کە لە ئاسمان نیشتەجێیە".

کۆمیتـەی نامەگۆڕینـەوە ڕێکخـرا. سـەرنج بـدە ئـەم کـارە بـووە هـۆی دابینکردنـی شـێوازێك بـۆ زیـادکردنی هێـزی هۆشـی بـالآ بـە زیـادکردنی کەسانێك لـە هـەموو کۆلۆنیەکانـەوە. تێبـینی ئـەوە بکـە کـە ئـەم ڕێکارە پێکهاتبوو لە یەکەم پلانی ڕێکخراوی کۆلۆنینشینە تووڕەکان.

هێز لە یەکێتیدایە! هاولاتیـانی کۆلۆنیـەکان جـەنگێکی ڕێکنـەخراویان لـە دژی بەریتانیـەکان دەسـتپێکردبوو، لـە ڕێگـەی ڕووداوگـەلی هاوشـێوەی ئـەوەی بۆسـتن، بـەلام هـیچ قـازانجێکی لێـوە بەدەسـتنەهێنرابوو. بەرەنگاریەکانیان پتەو نەکرابوو لـەژێر یـەك هۆشـی بـالآدا. هـیچ گروپێك دل، هزر و ڕۆح و جەستەیان تێکەلّی یەکتر نەکردبوو لـە بڕیـارێکی ڕوون و دیاریکراودا بۆ یەکلاکردنەوەی کێشەکانیان لەگەلّ بەریتانیا بە یـەکجاری و بـۆ هەتاهەتایـە، هـەتا ئـەو کاتـەی ئـادەمس و لـی و هـانکۆك پێکـەوە یەکیانگرت.

لە هـەمان کاتـدا، بەریتانیـەکانیش بـیّ کـار دانەنیشـتبوون. ئـەوانیش لای خۆیانەوە هەندێك پلاندانان و " هۆشی بالآ " دروسکردنیان ئەنجامـدابوو، بـەو قازانجـەوە کـە پالپشـتی دارایـی و سـوپای ڕێکخراویـان هـەبوو. خاوەنشکۆ گەیجی دیاریکرد بۆ شوێنگرتنەوەی هەتچینسۆن وەك حـاکمی ماساچوسـتیس. یـەکێك لـە یەکـەمین کارەکـانی حاکمـە نوێیەکـە نـاردنی پـەیکێك بـووە بـەدوای سـامویل ئادەمسـدا، بەمەبەسـتی هەولـدان بـە وەستاندنی بەرەنگاریەکەی بەهۆی هەڕەشەوە.

دەتوانین بە باشترین شێوە تێبگەین لە ڕۆحیـەتی ئـەوەی چـی ڕوویـدا بـە دانانەوەی قسەکانی نێوان کۆلۆنێل فێنتـۆن، (پەیکەکـەی کـە لـە لایـەن گەیجەوە نێردرابوو) و ئادەمس.

کۆل. فێنتۆن،" بەڕێز ئادەمس، لە لایەن گەیجەوە دەسەڵاتی ئەوەم پێدراوە کە دڵنیات بکەوە، کە حاکم لە توانایدایە کە هێندە قازانجت پێببەخشێت کە دەتەوێت، (هەوڵدان بۆ کڕینی ئادەمس بە بەڵێنی بەرتیل)، بەو مەرجەی کە ئیتر دەستبەرداری بەرەنگاری بیت دژی دەسکەوتەکانی حکومەت. ئەوە ئامۆژگاری حاکمە بۆ تۆ، قوربان، کە چیتر نەبیتە هۆی ناڕەحەتی خاوەنشکۆ. کارەکەت بە جۆرێکە کە شایستەی سزای خاوەنشکۆت دەکات، کە بەهۆیەوە دەکرێت بنێردرێیت بۆ ئینگلتەرا بۆ دادگایکردنت بە تۆمەتی ناپاکی، یان بە گومانی ناپاکی، لەسەر خواستی حاکمی ویلایەتەکە. بەڵام، بەگۆڕینی ڕەوتی سیاسیت، بەتەنها دەسکەوتی کەسی مەزن بەدەستناهێنیت، بەڵکو لەگەڵ پاشاشدا ئاشت دەبیتەوە".

سامۆیل ئادەمس بژاردەی دوو بڕیاری لەبەردەمدا بوو. دەیتوانی واز لە بەرەنگاری بهێنێت و بەرتیل وەربگرێت، یان دەیتوانی بەردەوامبێت و سەرکێشی لەسێدارەدان بکات!

ڕوونە کە ئەو کاتە هات سامۆیل ئادەمس ناچاربوو ڕاستەوخۆ بگاتە بڕیارێك کە دەکرا بە ژیانی خۆی باجەکەی بدات. زۆرینەی خەڵکی بەلایانەوە سەختە گەیشتە بڕیارێکی لەو چەشنە. زۆرینە وەڵامێکی خۆ ڕزگارکەریان دەناردەوە، بەڵام ئادەمس نا! بە بەڵێنی شەرەف کۆلۆنێل فێنتۆنی ناچارکرد، کە کۆلۆنێل کتومت ئەو وەڵامە بگەیەنێتە حاکم کە ئادەمس پێی دەدات. وەڵامەکەی ئادەمس ئەمە بوو، " کەواتە دەتوانی بە حاکم گەیج بڵێیت کە پێموایە لەمێژە ئاشتیم لەگەڵ پاشای پاشاکان گرێداوە. هیچ بەرژەوەندیەکی کەسی قایلم ناکات کە واز لە دۆزە

ڕەواکەی وڵاتەکەم بەێنم. وە بە حاکم گەیج بڵێ ئەوە ئامۆژگاری ساموێل ئادەمسە بۆی، کە چیتر سوکایەتی بە هەستەکانی خەڵکانێکی بێزارکراو نەکات".

قسەکردن لەسەر کەسایەتی ئەم پیاوە پێویست ناکات. دەبێت ئاشکرا بێت لە لای ئەو کەسانەی کە ئەم پەیامە دەخوێننەوە کە نێرەرەکەی خاوەنی دڵسۆزیەکە لە بەرزترین ئاستدا. ئەمە زۆر گرنگە. (سیاسیە ناپاك و فێڵبازەکان ئەو شەرەفەیان ئەتك کرد کە پیاوانی وەك ئادەمسی لەسەر مرد).

کاتێك حاکم گەیج وەڵامە پلاراویەکەی ئادەمسی پێگەیشت، گڕی گرت، وە بڕیارێکی دەرکرد بەم جۆرە، " من لێرەدا بە ناوی خاوەنشکۆوە، بەڵێنی لێبووردن دەردەکەم بۆ هەموو ئەو کەسانەی کە ڕاستەوخۆ چەکەکانیان دادەنێن، وە دەگەڕێنەوە بۆ سەر ئەرکەکانیان وەك هاوڵاتیەکی باش، بەڵام ئەم لێبووردنە تەنها ساموێل ئادەمس و جۆن هانکۆك ناگرێتەوە، کە هەڵەکانیان سروشتێکی هێندە تاوانکارانەی هەیە کە هیچ شتێکی تر هەڵناگرێت جگە لە سزایەکی شایستە".

هەروەك دەکرێت بگوترێت بە زمانی بازاڕی مۆدێرن، ئادەمس و هانکۆك " لێیان قەوما ! " هەڕەشەی پارێزگارە بێزارەکە ئەو دوو پیاوەی ناچارکرد کە بگەنە بڕیارێکی تر، کە ئەویش بە هەمان شێوە مەترسیدار بوو. بە پەلە داوای کۆبوونەوەیەکی نهێنی شوێنکەوتووە دڵسۆزەکانیان کرد. (لێرەدا هۆشی باڵا دەستی بە جووڵە کرد.) دوای ئەوەی کۆبوونەوەکە ڕێکخرا، ئادەمس دەرگاکەی کلیلدا و کیلەکەی خستە گیرفانیەوە، وە بە هەموو ئامادەبووانی ڕاگەیاند کە دەبێت کۆنگرێسی کۆلۆنینشینەکان

ڕێکبخرێت، وە هیچ کەسێك نابێت ژوورەکە جێبهێڵێت هەتا نەگەنە بڕیارێك لەسەر کۆنگرێسێکی لەو چەشنە.

خۆشحاڵیەکی مەزن بە شوێنیدا هات. هەندێك ئەگەرەکانی دەرئەنجامەکانی ڕادیکالیزمێکی لەو چەشنەیان پێوانە دەکرد. (پیرە پیاوی ترس). هەندێك گومانی هەتەرانەیان دەردەبڕی لە هەمبەر شیاوی بڕیارێکی وا ڕوون بۆ بەرەنگاربوونەوەی پاشا. لەو ژوورە داخراوەدا دوو کەس هەبوون کە بەرەنگاری ترس دەبوونەوە، کوێربوون لە هەمبەر ئەگەری شکست. هانکۆك و ئادەمس. لەڕێی کاریگەری هزریانەوە، ئەوانی تر قایلبوون کە لەڕێی کۆمیتەی نامەگۆڕینەوەوە، ئامادەکاری بکرێت بۆ سازدانی کۆبوونەوەی یەکەم کۆنگرەی کۆلۆنیەکان لە فیلادیلفیا، لە پێنجی ئەیلولی ١٧٧٤. ئەم ڕێکەوتەت لەبیر بێت. زۆر گرنگترە لە چواری ئەیلولی ١٧٧٦. ئەگەر هیچ بڕیارێك نەدرایە بۆ بەستنی کۆنگرەی کۆلۆنیەکان، دەکرا هیچ واژۆکردنێکی ڕاگەیاندی سەربەخۆیی نەبووایە.

بەر لە یەکەم کۆبوونەوەی کۆنگرێسە نوێیەکە، سەرکردەیەکی تر، لە بەشێکی جیاوازی وڵاتدا بە هەتەری لە هەوڵی بڵاوکردنەوەی " کورتەیەك دەربارەی مافەکانی ئەمریکای بەریتانی" دا بوو. ئەو تۆماس جیفەرسۆن بوو، لە ویلایەتی ڤێرجینیا، کە پەیوەندی لەگەڵ لۆرد دەنمۆر، (نوێنەری پاشا لە ڤێرجینیا)، هاوشێوەی ئەوەی نێوان ئادەمس و هانکۆك لەگەڵ پارێزگارەکەیان گرژ و ئاڵۆز بوو.

ماوەیەکی کورت دوای ئەوەی کورتەی مافەکانی بڵاوبۆوە. بە جیفەرسۆن ڕاگەیەنرا کە تۆمەتبارە بە ناپاکی مەزن دژی حکومەتی خاوەنشکۆکەی. ئیلهام بە هەڕەشەکە، یەکێك لە هاوکارەکانی جیفەرسۆن، پاتریك هێنری،

بوێرانە قسەی خۆی کرد، سەرنجەکانی لە ڕستەیەکدا کۆکردەوە کە دەکرێت بۆ هەمیشە لەبیر بمێنێت، " ئەگەر ئەمە ناپاکی بێت، دەی با زۆرترینی لێ ئەنجام بدەین".

کەسانێکی زۆری هاوشێوەی ئەمانە هەبوون ، کە بەبێ هێز، بەبێ پارە، بەبێ دەسەلات بە بێ هێزی سەربازی، لە ڕامانێکی هەتەرانەدا بوون دەربارەی چارەنووسی کۆلۆنیەکان، سەرەتا بە سازدانی یەکەم کۆنگرەی کۆلۆنیەکان دەستیانپێکرد، بۆ ماوەی دوو ساڵ بەردەوام بوون - هەتا لە حەوتی حوزەیرانی ١٧٧٦ دا، ریچارد هێنری لی هەڵسا، ڕووی کردە کورسیەکە و ئامادەبووە ڕاچڵەکیوەکان و پێشنیاری خۆی کرد:

" بەڕێزان، پێشنیاری ئەوە دەکەم کە ئەم کۆلۆنیە یەکگرتووانە، مافی خۆیانە ببنە دەوڵەتی سەربەخۆ و ئازاد، کە ئازاد بن لە هەموو وابەستەبوون و گوێڕایەڵیەك بۆ پاشای بەریتانیا، وە هەموو پەیوەندیەکی سیاسی لەگەڵ دەوڵەتی بەریتانیای مەزن پێویستە بپچڕێنرێت".

پێشنیارە ناوازەکەی لی بە پەرۆشەوە تاوتوێکرا، بۆ ماوەیەکی هێندە زۆر کە ئارامی لەدەستدا، دواجار، دوای چەندین ڕۆژ مشتومڕ، دووبارە هەڵسا و بە دەنگێکی ڕوون و پتەو ڕایگەیاند، " بەڕێز سەرۆك، ئێمە بۆ چەندین ڕۆژ تاوتوێی ئەم بابەتەمان کرد. تاکە ڕێگایە بۆ ئەوەی شوێنی بکەوین. کەواتە قوربان بۆچی زیاتر دوای بخەین؟ بۆچی هێشتا بیری لێدەکەینەوە؟ با ئەم ڕۆژە خۆشە ببێتە ڕۆژی لەدایکبوونی کۆماری ئەمریکا. با بەرزببێتەوە، نەك بۆ لەناوبردن و داگیرکاری، بەڵکو بۆ دامەزراندنەوەی دەوڵەتی ئاشتی و یاسا. چاوەکانی ئەورووپا لەسەر ئێمەیە. داوای نموونەیەکی زیندووی ئازادیمان لێ دەکەن، کە دەکرێت

شتێکی جیاوازتر پیشان بدات، لە بەختەوەری و خۆشگوزەرانی هاونیشتیمانیاندا، بە بەراورد بە دیکتاتۆریەتێکی هەردەم پەرەسەندوو".

بەرلەوەی ئەم پێشنیارە لە کۆتایدا دەنگی لەسەر بدرێت، لی بانگکرایەوە بۆ ڤێرجینیا، بەهۆی نەخۆشیەکی توندی خێزانیەوە، بەڵام بەر لە ڕۆیشتن، دۆزەکەی بە هاوڕێکەی سپارد، تۆماس جیفەرسۆن، کە بەڵێنیدا بجەنگێت هەتا هەنگاوی خوازراو دەنرێت. کەمێك دوای ئەوە سەرۆکی کۆنگرەکە (هانکۆك)، جیفەرسۆنی دیاریکرد وەك سەرۆکی کۆمیتەیەك بۆ نووسینی ڕاگەیاندنی سەربەخۆیی.

کۆمیتەکە بۆ ماوەیەکی زۆر و بە سەختی کاری کرد، لەسەر بەڵگەنامەیەك کە ئەگەر کۆنگرێس پەسەندی بکات، واتای ئەوەیە هەر کەسێك واژۆی بکات ئەوا واژۆ لەسەر بەڵگەنامەی مردنی خۆی دەکات، کە دەبێت کۆلۆنیەکان جەنگ لە دژی بەریتانیەکان بەرپا بکەن، کە گومان لە ڕوودانی نەبوو.

بەڵگەنامەکە نووسرا، وە لە ٢٨ی حوزەیراندا، ڕەشنووسەکەی لەبەردەم کۆنگرێسدا خوێندرایەوە. بۆ چەندین ڕۆژ مشتومڕی دەربارە کرا، گۆڕانکاری تیاکرا و ئامادەکرا. لە ٤ی تەموزی ١٧٧٦دا، تۆماس جیفەرسن لەبەردەم کۆبوونەوەکەدا وەستا و بوێرانە گرنگترین بڕیاری خوێندەوە کە هەتا ئێستا خرابێتە سەر کاغەز.

" کاتێك بەپێی ڕەوتی ڕووداوەکانی مرۆڤایەتی پێویستە خەڵکانێك ئەو کۆت و بەندە سیاسیەکانە بپچڕێنن کە پەیوەستیان دەکات بە خەڵکانی ترەوە، وە بۆ ئەوەی دڵنیاببنەوە کە بەشێکن لە بەهێزەکانی سەر زەوی، ئەو پێگە جیا و یەکسانەی کە یاساکانی سروشت، یان خودای

سروشـت پێیـداون، ڕێزێکـی شایسـتە لـە بیروڕاکـانی مرۆڤایـەتی داوایـان لێدەکات کە ئەو هۆکارانە ڕابگەیەنن کە هانیاندەدا بۆ جیابوونەوە...

کاتێك جێفەرسۆن تەواو بوو، بەڵگەنامەکە دەنگی لەسـەر درا، پەسـەندکرا و واژۆکرا لە لایـەن پـەنجا و شـەش کەسـەکەوە، هەریەکـەیان گـرەوی بـە ژیانی خۆیەوە دەکرد بـە بڕیـاری نووسـینی نـاوی لەسـەری بەڵگەنامەکـە.

بەو بڕیارە وڵاتێك هاتە بوون کە لە چارەی نووسـرابوو بـۆ هەمیشـە مـافی چارەی خۆنووسین بۆ مرۆڤایەتی بهێنێت.

بە بڕیارەکان ڕۆحیەتێکی بـاوەڕی هاوشـێوە دروسـت دەکرێـت، وە تـەنها بـەو چەشـنە بڕیارانـە، مـرۆڤ دەتوانێـت کێشـە تایبەتیـەکانی چارەسـەر بکـات، وە ڕێژەیـەکی بـەرزی سـامانی دونیـایی و ڕۆحـی بـۆ خۆیـان بەدەستبهێنن، با ئەوەمان لەبیرنەچێت!

بە لێکۆڵینەوەی ئەو ڕووداوانەی کە بـووە هـۆی ڕاگەیانـدنی سـەربەخۆیی، ئەوە پەسەند دەکەین کە ئەم گەلە، کە ئێستا پێگـەی سـەروەری و ڕێـزی هەیە لە نێو دەوڵەتە بەهێزەکانی دونیـادا، بـەهۆی بڕیارێکـەوە دروسـتکرا لە لایەن هۆشی باڵاوە، کە پێکهاتبوو لە پەنجا و شەش کـەس. بـە باشـی تێبینی ئـەو ڕاستییە بکـە کـە ئـەوە بڕیارەکـەی ئـەوان بـوو سـەرکەوتنی سوپاکەی واشنتۆنی مەیسەر کرد، لەبەرئەوەی ڕۆحیەتی بڕیارەکە لە دڵی هەموو ئەو سەربازانەدا بوو کە شەریان دەکرد لەگەڵیـدا، وە وەك هێزێکـی ڕۆحی ڕۆڵی گێڕا کە شتێك بە ناوی شکست ناناسێت.

هەروەها تێبینی ئەوەش بکە، (بە دەسکەوتێکی مـەزنی کەسیەوە)، کـە ئەو هێزەی ئازادی بەم گەلە بەخشیوە، هەمان ئـەو هێزەیـە کـە پێویسـتە بەکاربهێنرێت لە لایەن ئەو کەسانەوە کە بیر لە خۆیان دەکەنەوە.

ئەو هێزە بەو بنەمایانە درووستکراوە کە لەم کتێبەدا باسکراون. زانینی ئەوە زۆر دژوار نییە، لە چیرۆکی ڕاگەیاندنی سەربەخۆیدا، بەلایەنی کەمەوە شەش لەو بنەمایانە بەکارهاتوون" ئارەزوو، بڕیار، باوەڕ، مکووڕی، هۆشی باڵا و پلانی ڕێکخراو.

لە تەواوی ئەم فەلسەفەیەدا ئەو پێشنیارە دەدۆزیتەوە کە بیر، پاڵپشت بە ئارەزوویەکی بەهێز، مەیلی گۆڕینی خۆی هەیە بۆ هاوتا بەرجەستەکەی. بەرلەوەی ئەم بابەتە تێپەڕێنین، حەز دەکەم ئەو پێشنیارەتان بۆ بەجێبەێڵم کە دەکرێت لەم چیرۆکەدا و لە چیرۆکی دامەزراندنی کۆمپانیای ستیلی ئەمریکادا بدۆزرێتەوە، باسێکی تەواوەتی ئەو میتۆدەیەك کە بەهۆیەوە بیر ئەم شێوە گۆڕینە ناوازەیە ئەنجام دەدات.

لە گەڕانتدا بەدوای نهێنی میتۆدەکەدا، بەدوای دەرئاسادا مەگەڕێ، لەبەرئەوەی نایدۆزیتەوە. تەنها یاسا جاویدانیەکانی سروشت دەبینیتەوە. ئەم یاسایانە بەردەستن بۆ هەموو ئەو کەسانەی باوەڕیان هەیە و بوێریان هەیە بۆ بەکارهێنانیان. ڕەنگە بەکاربهێنرێن بۆ ئازادکردنی نەتەوەیەك، یان بۆ کۆکردنەوەی سامان. هیچ نرخێکیان لەسەر نییە جگە لەو کاتەی کە پێویستە بۆ تێگەیشتن لێیان. ئەوانەی بە ڕوونی و خێرایی دەگەنە بڕیار، دەزانن کە چیان دەوێت و بە گشتیش بە دەستی دەهێنن. سەرکردەکانی هەر بوارێکی ژیان بە خێرایی و تۆکمەیی بڕیار دەدەن. ئەوە هۆکاری سەرەکی ئەوەیە کە بۆچی سەرکردەن. دونیا خووی شوێنکردنەوەی ئەو کەسانەی هەیە کە ڕەفتار و گوفتارەکانیان وا پیشانی دەدات کە دەزانن چی دەکەن.

بێتوانایی لە بڕیارداندا خوویەکە کە بەگشتی لە لاویدا دروست دەبێت. خووەکە دەبێتە هەمیشەیی کاتێک لاوەکە خوێندنگای ناوەندی و ئامادەیی دەبڕێت، تەنانەت زانکۆش، بەبێ ئەوەی ئامانجێکی ڕوونی هەبێت. خاڵی لاوازی سەرەکی هەموو سیستەمە پەروەردەییەکان ئەوەیە کە نە خووی بڕیاردانی ڕوون دەڵێنەوە و نە هانیشی دەدەن.

زۆر بەسوود دەبێت کە هیچ زانکۆیەک هیچ خوێندکارێك وەرنەگرێت، هەتا ئەو کاتەی خوێندکارەکە ئامانجی سەرەکی خۆی لە خوێندن ڕانەگەیەنێت. هێشتا سوودێکی مەزنتری دەبێت، ئەگەر هەر خوێندکارێك کە دەچێتە خوێندنگای ناوەندی، ناچار بکرێت ڕاهێنان لەسەر خووی بڕیاردان وەرگرێت. وە ناچار بکرێن لە تاقیکردنەوەیەکی قایلکەردا دەربچن لەسەر ئەم بابەتە بەرلەوەی ڕێگەیان پێبدرێت پۆلەکان ببڕن.

خووی بێتوانایی لە بڕیارداندا وەرگیراوە بەهۆی کەموکوڕی لە سیستەمەکانی خوێندنماندا، لەگەڵ ئەو پیشەیدا دەڕوات کە خوێندکارەکە هەڵی دەبژێرێت... ئەگەر ... لە ڕاستیدا، ئەگەر خۆشی هەڵی بژێرێت. بەگشتی، کاتێك لاوێك خوێندن تەواو دەکات بەدوای هەر کارێکدا دەگەڕێت کە دەکرێت بدۆزرێتەوە. یەکەم شوێن وەردەگرێت کە دەیدۆزێتەوە، لەبەرئەوەی کەوتۆتە نێو خووی بێتوانایی لە بڕیاردانەوە. ئەمڕۆ نەوەد و هەشتی هەر سەت کەسێك کە بۆ مووچە کاردەکەن، لەو پێگەیەی ئێستایاندان، چونکە توانای بڕیاردانی ڕوونیان نییە بۆ ئەوەی پلان بۆ پێگەیەکی دیاریکراو داڕێژن، وە زانیاریان نییە لەسەر ئەوەی چۆن خاوەنکارێك هەڵبژێرن.

ڕوونی لە بڕیارداندا هەمیشە پێویستی بە بوێری هەیە، هەندێك كات بوێرییەكی زۆر مەزن. پەنجا و شەش كەسەكەی كە بەڵگەنامەی سەربەخۆیان واژۆ كرد ژیانی خۆیان خستە گرەوەوە لەسەر بڕیاری دانانی واژۆكانیان لەسەر بەڵگەنامەكە. ئەو كەسەی كە دەگاتە بڕیارێكی ڕوون بۆ بەدەستهێنانی كارێكی دیاریكراو، وە ناچاركردنی ژیان بە پێدانی ئەوەی داوای دەكات، ژیانی ناخاتە گرەوەوە لەسەر ئەو بڕیارە بەڵكو ئازادی ئابووری خۆی دەخاتە گرەوەوە. سەربەخۆیی ئابووری، سامان، بازرگانیەكی ئارەزووكراو و پێگەگەلی پیشەگەرانە بۆ ئەو كەسە بەردەست نین كە فەرامۆشی دەكات یان ڕەتیدەكاتەوە چاوەڕێ، داوای ئەو شتانە بكات و پلانیان بۆ دابنێت. ئەو كەسەی ئارەزووی سامان دەكات بە هەمان ئەو ڕۆحیەتەی ساموێل ئادەمس ئارەزووی ئازادی دەكرد بۆ كۆلۆنیەكان، بە دڵنیایەوە سامان كۆدەكاتەوە.

لە بەشی تایبەت بە پلانی ڕێكخراودا، ڕێنمایی تەواو دەدۆزیتەوە دەربارەی بازاڕگەری هەموو جۆرەكانی خزمەتگوزاریە كەسیەكان. هەروەها زانیاری ورد دەدۆزیتەوە دەربارەی ئەوەی چۆن ئەو خاوەنكارە هەڵبژێریت كە پێت باشە، وە ئەو كارە دیاریكراوەی كە ئارەزووی دەكەیت. ئەم ڕێنماییانە هیچ نرخێكی نابێت بۆت هەتا بە ڕوونی بڕیار نەدەیت لە پلانێكدا ڕێكیان بخەیت و نەیكەیتە كردار.

بەشی٩

مکووڕی[1] : هەوڵدانی بەردەوام پێویست بۆ قایلکردنی باوەڕ

هەنگاوی هەشتەم بەرەو سامان

مکووڕی فاکتەرێکی بنچینەییە لە ڕێکاری گۆڕینی ئارەزوو بۆ هاوتا داراییەکەی. بنچینەی مکووڕی هێزی ویستە.

توانای ویست و ئارەزوو، کاتێک بە چاکی تێکەڵ دەکرێن، دووانەیەکی سەرنجڕاکێش پێکدێنن. ئەو کەسانەی کە سامانێکی زۆر کۆدەکەنەوە بەگشتی ناسراون بە خوێن سارد و بێ بەزەیی. زۆر جار بە هەڵە لێیان تێدەگەن. ئەوەی هەیانە هێزی ویستە، کە لەگەڵ مکووڕیان تێکەڵیان کردووە، وە خستوویانەتە سەر ئارەزووەکانیان بۆ دڵنیابوونەوە لە بەدەستهێنانی ئامانجەکانیان.

---

[1] مکووڕی: سووربوون لەسەر کارێک، یان شتێک.

بە گشتی خەڵکی وا لە هێنری فۆرد تێگەیشتبوون کە بێباك و بێ بەزەییە. ئەم هەڵە تێگەیشتنە لەو خووەی هێنری فۆردەوە چەکەرەی کرد کە لە هەموو بارودۆخەکاندا بە مکووڕییەوە شوێن پلانەکانی دەکەوت. زۆرینەی خەڵکی ئامادەن کە ئامانج و مەبەستەکانیان فڕێبدەنە نێو دەریاوە، لەگەڵ بینینی یەکەم نیشانەی بەرەنگاری یان بەدبەختی واز دەهێنن. کەسانێکی کەم سەرەڕایی هەموو بەربەست و بەرەنگارییەکان هەر بەردەوام دەبن، هەتا ئەو کاتەی ئامانجەکانیان بەدەست دەهێنن. ئەم کەسانە فۆرد، کارنیج، ڕۆکفیلەر و ئەدیسۆنن.

ڕەنگە هیچ مانایاکی پاڵەوانانە بۆ وشەی " مکووڕی" نەبێت، بەڵکو ئاکارەکە دەگەڕێتەوە بۆ کەسایەتی کەسەکە کە کاربۆن بۆ ستیلە. بە گشتی، پێکەوەنانی سامان تەواوی ئەو سیانزە بنەمایەی ئەم فەلسەفەیەی پێویستە. ئەم بنەمایانە دەبێت فام بکرێن، پێویستە بە مکووڕییەوە جێبەجێ بکرێن لە لایەن ئەو کەسانەوە کە دەیانەوێت پارە پەیدا بکەن.

ئەگەر بەو مەبەستە لەگەڵ ئەم کتێبەدا هاتوویت کە ئەو زانیاریانە جێبەجێ بکەیت کە باسی دەکات، یەکەم تاقیکاری مکووڕیت دەردەکەوێت کاتێك دەست دەکەیت بە شوێنکەوتنی ئەو شەش هەنگاوەی لە بەشی دووەمدا باسکراون. مەگەر ئەوەی لەو یەك یان دوو کەسە بیت لە هەر سەت کەسێکدا کە هەر لە سەرەتاوە ئامانجێکی ڕوون و دیاریکراویان هەیە و پلانێکی ڕوونیان هەیە بۆ ئەوەی شوێنی بکەون بۆ بەدەستهێنانی ئامانجەکەت، دەنا ڕەنگە ڕێنماییەکان بخوێنیتەوە، دواتر

بەردەوام بیت لەسەر ڕۆتینی ڕۆژانەت و هەرگیز بەگوێرەی ئەو ڕێنمایانە کار نەکەیت.

نووسەر لەم خاڵەدا تاقیتان دەکاتەوە، چونکە نەبوونی مکووڕی یەکێکە لە هۆکارە سەرەکیەکانی شکست. سەرباری ئەوەش، ئەزموون لەگەڵ هەزاران کەس ئەوەی سەلماندووە کە نەبوونی مکووڕی لاوازیەکی باوە لە نێو زۆرینەی خەڵکیدا. لاوازیەکە کە دەکرێت بە هەوڵدان بەسەریدا زاڵ بیت. ئەو شێوازەی کە دەکرێت بەهۆیەوە بەسەر نەبوونی مکووڕیدا زاڵبیت بە تەواوەتی بەندە لەسەر بەهێزی ئارەزووەکانی کەسەکە.

خاڵی دەستپێکی هەموو سەرکەوتنەکان ئارەزووە. بەردەوام با ئەمە لە هزرتدا بێت. ئارەزووگەلی لاواز ئەنجامی لاواز دەهێنیت، وەك چۆن ئاگرێکی بچووك گەرمیەکی کەم دەبەخشێت. ئەگەر پێتوایە مکووڕیت نییە، دەکرێت ئەم لاوازیە بە کردنەوەی ئاگرێکی بەهێزتر لە ژێر ئارەزووەکانتدا چارەسەر بکرێت.

بەردەوامبە لە خوێندنەوە هەتا کۆتایی، دواتر بگەڕێرەوە بۆ بەشی دووەم و یەکسەر دەستبکە بە جێبەجێکردنی ڕێنماییەکانی پەیوەست بە شەش هەنگاوەکە. ئەو پەرۆشیەی کە بەهۆیەوە شوێن ئەو ڕێنماییانە دەکەویت، بە ڕوونی ئەوە پیشان دەدات کە چەند زۆر، یان چەند کەم، بە ڕاستی ئارەزووی کۆکردنەوەی سامان دەکەیت. ئەگەر بۆت دەرکەوت بێباکیت، دەکرێت دڵنیابیت کە هێشتا ئەو " بەئاگایی ـ پارە" یەت بەدەستنەهێناوە کە پێویستە هەتبێت، بەرلەوەی دڵنیابیتەوە لە کۆکردنەوەی سامان.

سامان بۆ ئەو کەسانە دێت کە هزریان ئامادە کردووە کە " ڕاکێشن"، هەروەك چۆن ئاو بۆ زەریا ڕادەکێشرێت. لەم کتێبەدا دەکرێت هەموو ئەو وروژێنەرانە بدۆزرێنەوە کە پێویستن بۆ " سازاندن"ی هەر هزرێك بۆ لەرەلەرێك کە ئامانجی ئارەزووەکانی کەسەکە ڕادەکێشێت.

ئەگەر بۆت دەرکەوت لاوازی لە سووربوون و مکووڕیدا، هۆشت لەسەر ئەو ڕێنماییانە چڕ بکەرەوە کە لە بەشی تایبەت بە " هێز" دا پێتدراون" چواردەوەری خۆت بگرە بە گرووپی " هۆشی باڵا"، وە لەڕێی هەوڵی پێکەوەیی ئەندامانی ئەم گرووپەوە، دەتوانی گەشە بە مکووڕی بدەیت. ڕێنمایی زیادە دەدۆزیتەوە بۆ گەشەپێدانی مکووڕی لە بەشەکانی تایبەت بە خوود پێشنیاری و هۆشی نائاگا. شوێن ڕێنماییەکانی ئەم بەشانە بکەوە هەتا ئەو کاتەی سروشتی خووەکانت وێنەیەکی ڕوونی ئامانجی ئارەزووەکانت دەداتە هۆشی نائاگات، لەو خاڵە بەدواوە، چیتر لاوازی مکووڕیت نامێنێت.

هۆشی نائاگات بە بەردەوامی کار دەکات، لە کاتێکدا کە بە ئاگاییت و لە کاتێکدا کە خەوتویت. هەوڵی جار جار یان کورت بۆ جێبەجێکردنی یاساکان هیچ نرخێکی نابێت بۆت. بۆ بەدەستهێنانی ئەنجام، پێویستە هەموو یاساکان جێبەجێ بکەیت هەتا ئەو کاتەی جێبەجێکردنیان وەك خوویەکی لێدێت. بە هیچ ڕێگەیەکی تر ناتوانیت " بەئاگایی - پارە" گەشە پێبدەیت.

هەژاری بۆ ئەو هزرە ڕادەکێشرێت کە دڵخوازێتی، وەك چۆن پارە بۆ ئەو هزرە ڕادەکێشرێت کە بە مەبەستەوە ئامادەکراوە بۆ ڕاکێشانی، وە لە ڕێی هەمان یاساوە. بەئاگایی هەژاری خۆبەخشانە ئەو هزرانە کەمارۆ

دەدات کـە بـە بـەئاگایی پـارە پڕنـەکراون. بـەئاگایی هـەژاری بـەبێ جێبـەجێکردنی بەئاگایانـەی ئـەو خووانـە گەشـە دەکـات کـە دڵخـوازن بەلایەوە. بەئاگایی پارە پێویستە دروست بکرێت، مەگەر ئەوەی کەسەکە خۆی بەو ئاگاییەوە لەدایکبووبێت.

گرنگـی تـەواوەتی ئـەو گوزارشـتەی پـەرەگرافی پێشـوو بزانـە، ئەوسا لـە گرنگـی مکووڕی تێدەگـەیت لـە کۆکردنـەوەی سـاماندا. بـەبێ مکووڕی، شکسـت دەهێنیـت، تەنانـەت بەرلـەوەی دەسـتپێبکەیت. بـە مکووڕیـەوە سەرکەوتوو دەبیت.

ئەگـەر هـەتا ئێسـتا ئـەزموونی دێوەزمـەت کـردووە، ئـەوا درك بـە نرخـی مکووڕی دەکەیت. لە جێخەودا ڕاکشاویت، نیوە خەوتوو، بە هەستێکەوە کە پێتوایە خەریکـە دەخنکێیـت. ناتوانیـت بسـوڕێیت، یـان ماسولکەیەك بجولێنیـت. درك بـەوە دەکـەیت کـە پێویسـتە کـۆنترۆڵی ماسـولکەکانت بکەیتەوە. لـە ڕێـی هـەوڵی مکوڕانـەی هێـزی ویسـتەوە، دواجـار دەتـوانی پەنجـەکانی دەسـتێکت بجولێنیـت. بـە بـەردەوام بـوون لـە جوڵانـدنی پەنجـەکانت، کۆنترۆڵـت بـۆ سـەر ماسـولکەکانی قۆڵێکیشـت درێـژ دەکەیتەوە، هەتا ئەو کاتەی دەتوانیت بەرزی بکەیتەوە. دواتـر قۆڵەکـەی تریشـت بـە هـەمان شـێواز کـۆنترۆڵ دەکـەیت. لـە کۆتایـدا کـۆنترۆڵی ماسـولکەکانی قاچێکت دەکـەیت، دواتـر دەیگەیەنیتـە قاچـەکەی تـرت. دواتـر بـەهۆی هـەوڵێکی گـەورەی ویسـتەوە ـ بـە تـەواوەتی کـۆنترۆڵی سیستەمی ماسولکەکانت دەکەیتەوە و دێوەزمەکەت لەسەر لادەچێت.

ڕەنگـە بەلاتـەوە پێویسـت بێـت کـە نـەگۆڕی هزریـت نـەهێڵیت. لـە ڕێـی ڕێکـارێکی هاوشـێوەوە. لـە سـەرەتادا بـە خـاوی جووڵـە بکـەیت، دواتـر

خێرایەکـەت زیـاد بکـەیت، هـەتا ئـەو کاتـەی کـۆنترۆڵی تـەواوەتی بەدەستدەهێنیت بەسـەر ویستتدا. مکوڕبە گـرنگ نییـە لـە سـەرەتادا چەندێك خاو دەجوڵێیت.

بە مکووڕی سەرکەوتن بەدەستدێت

ئەگـەر بە وریایـەوە گروپـی " هۆشـی بـاڵا " هەڵبـژێریت، کـە بەلایـەنی کەمەوە کەسێکی تێدا بێت یارمـەتیت بدات لـە گەشـەپێدانی مکووڕی. هەنـدێك لـەو کەسـانەی کـە سـامانێکی مـەزنیان کۆکردۆتـەوە، بـەهۆی پێویستیەوە ئەوەیان کردووە. گەشەیان بە خووی مکووڕی داوە، چونکە هێندە لە نزیکەوە بە بارودۆخەکان ناچارکراون، هەر دەبوو مکووڕبن.

هـیچ جێگرەوەیـەکی مکووڕی نییـە! ناکرێـت بـە هـیچ خاسـیەتێکی تـر جێگـەی بگیرێتـەوە! هـەر لـە سـەرەتاوە ئەمـەت لـەبیربێت، متمانەبـەخۆبوونت زیـاد دەکـات، کاتێـك بەرەوپێشچـوون خـاو و سـەخت دەردەکەوێت. ئەوانەی کـە خـووی مکووڕیـان چاندووە وادیـارە کـە چێژ لەوە دەبینن کە دڵنیاییان لە دژی شکست هەیـە. گـرنگ نییـە چـەند جـار شکست دەهێنن، دواجار هەر دەگەنە ترۆپکی پلیکانەکە..

هەنـدێکجار وا دەردەکـەوێت ڕێبـەرێکی شـاراوە هـەبێت کـە ئـەرکی تاقیکردنەوەی خەڵکیە لەڕێی هەموو جۆرە ئـەزموونێکی ساردکەرەوەوە. ئەوانەی کە لە دوای شکست خۆیان ڕێکدەخەنەوە و لە هەوڵدان بـەردەوام دەبن، دەگەنـەوە دونیـا هـاوار دەکـات،" هەربـژی! دەمزانـی دەتـوانی ئەنجامی بدەیت!" ڕێبەرە شـاراوەکە ڕێگـە نـادات هـیچ کەسێك چێژ لـە دەسـکەوت و سـەرکەوتنێکی مـەزن ببینێـت بـەبێ دەرچـوون لـە تاقیکردنەوەی مکووڕیدا.

• ئەوانەی کە دەتوانن وەریبگرن بێشومار خەلات دەکرێن لە بەرامبەر مکووڕیەکەیاندا. وەك پاداشتێك ئەو ئامانجە بەدەستدەهێنن کە بە شوێنیدا وێڵن. ئەوە هەمووی نییە! شتێك وەردەگرن کە بێ ئەندازە گرنگترە لە پاداشتی دارایی - ئەو زانیاریەی کە " هەموو شکستێك لەگەڵ خۆیدا تۆووی سەرکەوتنێکی هاوتا دەهێنێت".

ئەم یاسایە هەندێك کەس ناگرێتەوە" کەسانێکی کەم لەڕێی ئەزموونەوە گرنگی مکووڕی دەزانن. ئەوانەن کە جگە لە شتێکی کاتی شکستیان وەك هیچی تر پەسەند نەکردووە.

ئەو کەسانەن کە ئارەزووەکانیان هێندە مکوڕانە جێبەجێکردووە کە لە کۆتاییدا شکستیان بۆ سەرکەوتن گۆڕیوە. ئەوانەمان کە لە لێواری ژیان وەستاوین کەسانێکی ەێجگار زۆر دەبینین کە بە شکست کەتوون و هەرگیز هەڵناستنەوە. کەسانێکی کەم دەبینین کە سزای شکست وەك بهانەیەك بۆ هەوڵدانی زیاتر بەکاردەهێنن. خۆشبەختانە، ئەمانە هەرگیز فێرنابن گێڕی گەڕانەوە دواوەی ژیان پەسەند بکەن. بەلام ئەوەی کە ئێمە نایبینین، ئەوەی کە کەسمان گومانی ئەوە ناکەین کە بوونی هەبێت، هێزێکی بێدەنگ بەلام بەهێزە کە بە هانای ئەو کەسانەوە دێت کە شەڕ لەگەڵ ساردبوونەوەدا دەکەن. ئەگەر قسە لەسەر ئەم هێزە بکەین پێی دەڵێین مکووڕی و بەو شێوەیە وازی لێدهەێنین. شتێك کە هەموومان دەیزانین، ئەوەیە کە ئەگەر کەسەکە خاوەنی مکووڕی نەبێت، ئەوا کەسەکە سەرکەوتنێکی شایستە بەدەستناهێنێت لە هیچ بوارێکدا.

کە ئەم دێڕانە نووسران، سەر لەسەر کارەکەم هەڵدەگرم، کەمتر لە بینایەك لە خۆم دوور شەقامی مەزنە ڕازئامێزەکەی " برۆدوەی،" "

گۆڕستانی هیوا مردووەکان،" ەهیوانی پێشەوەی دەرفەیت" دەبینم. لە سەرانسەری دونیاوە خەڵکی هاتوون بۆ برۆدوەی، بەدوای ناوبانگ، سامان، هێز، ئەوین، یان هەر شتێك کە مرۆڤ پێی بڵێت سەرکەوتن دەگەڕێن. هەر جارە و لە ماوەیەکی زۆردا کەسێك لە ڕیزی ئەو کەسانەدا دێتەدەرێ، وە دونیا دەبیستێت کە کەسێکی تریش برۆدوەی کۆنترۆڵ کرد. بەڵام برۆدوەی بە ئاسانی و خێرایی کۆنترۆڵ ناکرێت. تەنها کاتێك ددان بە بەوەدا دەنێت، بلیمەتی دەناسێتەوە، پارە دەبەخشێت، کە کەسەکە وازهێنان ڕەتبکاتەوە.

دواتر دەزانین کە نهێنی داگیرکردنی برۆدوەی دۆزیوەتەوە. نهێنیەکە هەمیشە بە جیانەکراوەیی لکاوە بە یەك وشەوە، مکووڕی!

نهێنیەکە باسکراوە لە کۆششی فانیی هورست کە مکووڕیەکەی ڕێگای سپی مەزنی داگیرکرد. لە ١٩١٥ هاتە نیۆرك، بۆ گۆڕینی نووسین بە سامان. گۆڕینەکە بە خێرایی ڕووینەدا، بەڵام دواجار هەر ڕوویدا. بۆ ماوەی چوار ساڵ خاتوو هورست دەربارەی " شۆستەکانی نیۆرك" فێردەبوو لە ئەزموونی ڕاستەوخۆوە. ڕۆژەکانی بە کارکردن و شەوەکانی بە هیواخواستنەوە بەسەر دەبرد. کاتێك هیوا کز دەبوو، نەیدەگوت، " نۆرباشە برۆدوەی، تۆ برتەوە!" بەڵکو دەیگوت، " زۆر چاکە، برۆدوەی، ڕەنگە بتوانیت هەندێك کەس بخەیت، بەڵام من نا. وات لێ دەکەم کە ناچار بیت وازبهێنیت".

یەکێك لە ناوەندەکانی بڵاوکردنەوە (ساتردەی ئیڤنینگ پۆست) سێ نامەی ڕەتکردنەوەی بۆ نارد، بەرلەوەی " سەهۆڵەکە بشکێنێت و چیرۆکێك بنێرێت. نووسەرێکی ئاسایی، وەك هەر کەسێکی " ئاسایی" لە

هەموو بوارەکانی تری ژیاندا، لەگەڵ هاتنی یەکەم نامەی ڕەتکردنەوەدا وازی لە کارەکە دەهێنا. چوار ساڵ شۆستەکانی کوتا بۆ ئەوەی " نەخێر"ی بڵاوکارەکە بگۆڕێت، چونکە سووربوو لەسەر ئەوەی کە سەربکەوێت.

دواتر قوربانیدانەکە هات. تەلیسمەکە شکا، ڕێبەرە نادیارەکە فانی هورستی تاقیکردەوە. لەو کاتە بەدواوە بڵاوکارەکان ڕێچکەیان دەبەست بەرەو دەرگای ماڵەکەی. پارە هێندە بە خێرایی هات کە بە ئاستەم پێڕادەگەیشت بیژمێرێت. دواتر خەڵکانی فلیمساز دۆزیانەوە، ئەوسا پارە بە بڕی کەم نەدەهات، بەڵکو وەك لافاو. مافی فیلمکردنی تازەترین ڕۆمانی " پێکەنینی مەزن" ١ ملیۆن دۆلاری بۆ دەستەبەرکرد، بووە زۆرترین نرخ کە هەتا ئێستا بە چیرۆکێك درابێت بەر لە بڵاوبوونەوەی. دەسکەوتەکانی فرۆشی کتێبەکەی ڕەنگە زۆر لەوەش زیاتر بێت.

بە کورتی باسی ئەوەت بۆ کرا کە مکووڕی لە توانایدایە چیت بۆ بەدەستبهێنیت. فانی هورستیش لەوە بەدەر نییە. هەرکاتێك ژنان و پیاوان سامانێکی زۆریان کۆکردەوە، دڵنیابە سەرەتا مکووڕیان بەدەستهێناوە. بڕۆدوەی کوپێك قاوە و و لەفەیەك دەدات بەهەر دەرۆزەکەرێك، بەڵام داوای مکووڕی دەکات لەوانەی بەدوای دەسکەوتی مەزنەوەن.

کەیت سمیس دەڵێت " ئامین" کاتێك ئەمە دەخوێنێتەوە. بۆ چەندین ساڵ گۆڕانی چڕی، بەبێ پارە و بێ هیچ نرخێك، بەرلەوەی بتوانێت بە مایکریفۆنێك بگات. بڕۆدوەی پێیگوت، " وەرە و بەدەستی بهێنە، ئەگەر توانیت بەدەستی بهێنیت." بەدەستی هێنا هەتا لە ڕۆژێکی خۆشدا

برۆدوەی ماندوو بوو و گوتی، " ئۆو، سوودی چییە، تۆ نازانیت کاتێک شکست دەهێنیت، بۆیە نرخی خۆت بڵێ و ڕاستگۆیانە دەست بکە بە کار." خاتوو سمیس نرخی خۆی دیاریکرد!

فرە زۆر بوو. بە جۆرێك کە مووچەی هەفتەیەکی بەرزتر بوو لە مووچەی ساڵێکی تەواوی زۆربەی خەڵك.

بەدڵنیاییەوە نرخی خۆی دەوێت مکوڕ بیت!

لێرەدا گوزارشتێکی هاندەرانە هەیە کە پێشنیارێکی گرنگی لە خۆیدا هەڵگرتووە - هەزاران گۆرانیبێژ کە زۆر لە کەیت سمیس بەتواناتر بوون بە برۆدوەیدا دەهاتن و دەچوون لە چاوەڕوانی دەرویەکی خێردا ـ بەبێ ئەوەی سەرکەوتوو بن. ڕێژەیەکی بێشوماریش هاتن و ڕۆیشتن، زۆرێکیان زۆر بە باشی گۆرانیان دەچڕی، بەڵام شکستیان هێنا لەوەی سەرکەوتوو بن چونکە بوێری بەردەوامبوونیان نەبوو، هەتا ئەو کاتەی برۆدوەی ماندوو بوو لە سازاندنیاندا. مکووڕی دۆخێکی هزرییە، هەر لەبەرئەوە دەتوانرێت پەروەردە بکرێت.

وەك هەموو دۆخە هزرییەکان، مکووڕیش بەندە لەسەر هۆکارگەلی دیاریکراو، لە نێویاندا ئەمانە:ـ

أ ـ ڕوونی لە ئامانجدا: زانینی ئەوەی کەسەکە چی دەوێت لە سەرەتاوە، وە دەشێ گرنگترین هەنگاوی بەرەو گەشەپێدانی مکووڕی بێت. هاندەرێکی بەهێز کەسەکە دنەدەدات بەسەر گەلێك ئاستەنگدا سەربکەوێت

ب _ ئارەزوو: بە ڕێژەیەکی زۆر ئاسانترە مکووڕی بەدەستبهێنیت بە شوێنکەوتنی مەبەستەکەت بە ئارەزوویەکی بەهێزەوە.

ج _ پشت بەخۆبەستن: باوەڕبوون بەتوانای خۆت بۆ جێبەجێکردنی پلانێك هانت دەدات بۆ شوێنکەوتنی پلانەکە بە مکووڕیەوە. (پشت بەخۆبەستن دەشێت گەشەی پێبدرێت لەڕێی ئەو بنەمایەوە کە لە بەشی خوود پێشنیاریدا باسکراوە.)

د _ پلانگەلی ڕوون: پلانگەلی ڕێکخراو، کە هەرچەندە ڕەنگە لاواز و ناکرداریش بن، مکووڕی دنە دەدەن.

ت _ زانیاری دروست: زانینی ئەوەی کە پلانەکانت کار دەکەن، لەسەر بنەمای ئەزموون و ڕامان، دنەی مکووڕی دەدەن " گریمانە کردن" لەبری " زانین" مکووڕی لەناودەبات.

ی _ کاری پێکەوەیی: هاوسۆزی، تێگەیشتن و کاری پێکەوەیی هاوسەنگ لەگەڵ ئەوانی تر مکووڕی گەشە پێدەدات.

و _ هێزی ویست: خووی هۆشچڕکردنەوە لەسەر داڕشتنی پلانگەلێك بۆ بەدەستهێنانی ئامانجێکی دیاریکراو، بەرەو مکووڕیت دەبات.

ف _ خوو: مکووڕی ئەنجامێکی ڕاستەوخۆی خووە. هزر تێکەڵ دەبێت و دەبێتە بەشێکی ئەزموونی ڕۆژانە لەسەر بنەمای ئەوەی چی پێدەدرێت. ترس، خراپترینی هەموو دوژمنەکان، دەکرێت سەرکەوتووانە چارەسەر بکرێت بە بەهێز دووپاتکردنەوەی بوێری. هەموو ئەوانەی لە جەنگدا خزمەتیان کردووە ئەوە دەزانن.

بەرلەوەی بابەتی مکووڕی بەجێبهێڵین، توێشووی خۆت بخە، وە بزانە لە چی خاسیەتێکدا کەموکوڕیت هەیە، ئەگەر هەبێت. بوێرانە خۆت

هەڵبسەنگێنە، خاڵ بە خاڵ، وە بزانە چەندێك لە هەشت هۆکارەکەی مکووڕیت تێدا نییە. ئەم شیکاریە دەشێ هەندێك شتت بۆ دەربخات کە ببێتە هۆی ئەوەی دەستگرێکی نوێت پێبدات.

نیشانەکانی نەبوونی مکووڕی

لێرەدا ئەو دوژمنانە دەبینیت کە لە نێوان تۆ و سەرکەوتندا وەستاون. لێرەد تەنها ئەو نیشانانە باسنەکراون کە دەخەری لاوازین لە مکووڕیدا. بەڵکو هۆکارە قوڵەکانی نێو هۆشی نائاگای ئەم لاوازیانەش باسکراوە. بەوردی لە لیستەکە بکۆڵەڕەوە، وە ڕاستەوخۆ ڕووبەڕووی خۆت بەرەوە ئەگەر بە ڕاستی ئارەزوو دەکەیت بزانیت کە کێیت، وە لە تواناتدایە چی بکەیت.

ئەمانە ئەو لاوازیانەن کە پێویستە هەموو ئەوانەی سامانێکی مەزن کۆدەکەنەوە کۆنترۆڵیان بکەن.

١ ـ شکستهێنان لە درککردن یان بە ڕوونی دیاریکردنی ئەوەی کە کەسەکە چی دەوێت.

٢ ـ دواخستن بە هۆکارێك و بەبێ هۆکار (بەگشتی پاڵپشتی دەکرێت بە کۆمەڵێك بیانو و پاساوی نابەجێ).

٤ ـ نەبوونی ئارەزوو بۆ بەدەستهێنانی زانیاری تایبەتمەند.

٥ ـ بێتوانایی لە بڕیارداندا، خووی " خۆلادان لە بڕیاردان" لە هەموو دۆخەکاندا، لەبری ئەوەی ڕاستەوخۆ ڕووبەڕووی مەسەلەکان ببیتەوە.(ئەمەش بە پاساوەکان پاڵپشتی دەکرێت.)

٦ _ خوود قایلکردن، دەرمانێکی وا نییە بۆ ئەم شتە، وە هیچ هیوایەك نییە بۆ ئەوانەی بەدەستیەوە دەناڵێنن.

٧ _ بێباکی، بەگشتی لە ئامادەیی قایلبوونی کەسەکەدا ڕەنگدەداتەوە لە هەموو بارودۆخەکاندا، لەبری ئەوەی بەرەنگاربێتەوە و شەڕی لەگەڵدا بکات.

٨ _ خووی لۆمەکردنی ئەوانی تر بۆ هەڵەکانی خۆی، وە پەسەندکردنی بارودۆخە نەخوازراوەکان وەك دۆخێکی حەتمی.

٩ _ لاوازی ئارەزوو، بەهۆی فەراۆشکردنی هەڵبژاردنی ئەو هاندەرانەی کە کردار بەگەڕدەخەن.

١٠ _ ئامادەیی، تەنانەت پەرۆشیش، بۆ وازهێنان لەگەڵ بینینی یەکەم نیشانەی شکستدا. (لەسەر بنەمای یەکێك یان چەند دانەیەك لە شەش ترسە بنەڕەتیەکە.)

١ _ نەبوونی پلانگەلی ڕێکخراو، کە نووسرابن و بتوانرێت لێکۆڵینەوەیان لەسەر بکرێت.

١٢ _ خووی فەرامۆشکردنی کارکردن بە بیرۆکەکان، یان نەقۆستنەوەی دەرفەتەکان کاتێك دەڕەخسێن.

١٣ _خۆزگە خواستن لەبری کار بۆ کردن.

١٤ _خووی ڕازیبوون بە هەژاری لەبری بە ئامانجگرتنی دەوڵەمەندی. نەبوونی ویستی گشتی بۆ بوون، ئەنجامدان و خاوەندارێتی.

١٥ _گەڕان بەدوای قەدبڕ بۆ گەیشتن بە سامان، هەوڵدان بۆ بەدەستهێنان بەبێ بەخشینی هاوتایەکی دادپەروەرانە. بەگشتی لە

خووەکانی قومارکردن و هەوڵدان بۆ ئەنجامدانی مامەڵەی نەشیاودا خۆی دەبینێتەوە.

١٦ _ترس لە رەخنە، شکستهێنان لە دروستکردن و بەگەڕخستنی پلانەکان، بەهۆی ئەوەوە کە خەڵکانی تر چۆن بیردەکەنەوە و چی دەکەن و چی دەڵێن. ئەم دوژمنە لە سەری سەرەوەی لیستەکەدایە، لەبەرئەوەی بە گشتی لە هۆشی نائاگای کەسەکەدا بوونی هەیە، لە کاتێکدا کە درك بە بوونی ناکرێت. (لە شەش ترسە بنەڕەتیەکە بڕوانە لە بەشی دواتردا.)

با هەندێك لە نیشانەکانی ترس لە رەخنە باس بکەین. زۆرینەی خەڵك رێگە بە خزم و هاوڕێ و خەڵکی بە گشتی دەدەن کە هێندە کاریگەریان لەسەر دابنێن کە نەتوانن بە ویستی خۆیان بژین، لەبەرئەوەی لە رەخنە و تانە دەترسن.

ژمارەیەکی زۆر لە خەڵکی هەڵە دەکەن لە هاوسەرگیریدا، لەو بارەدا دەمێننەوە و ژیانیان بە ناسۆر و ناخۆشی تێدەپەڕێنن، چونکە لەو تانانە دەترسن کە ڕەنگە لێیان بگیرێت ئەگەر هەڵەکە راست بکەنەوە. (هەر کەسێك کە رێگەی بەم جۆرە ترسە دابێت دەزانێت کە چی زیانێکی وێرانکەرت لێ دەدات، بە لەناوبردنی حەز و ئارەزوو، پشت بەخۆبەستن و ئارەزووی سەرکەوتن.)

ملیۆنان کەس بەدەستهێنانی خوێندنی دەرەکی فەرامۆش دەکەن، دوای ئەوەی خوێندن تەواو دەکەن، لەبەرئەوەی لە رەخنە دەترسن. رێژەیەك بێشوومار ژن و پیاو، بە گەنج و پیرەوە، ڕێ بە خزمەکانیان دەدەن بە ناوی ئەرکی سەرشانەوە ژیانیان لێ وێران بکەن، لەبەرئەوەی لە تانە

دەترسن. (بەهۆی ئەرکەوە پێویست بەوە ناکات کەسەکە ڕێگە بە لەناوبردنی حەز و ئارەزووە کەسیەکانی و مافی ژیانکردن بەو شێوازەی کە خۆی دەیەوێت بدات.)

خەڵکی ڕەتیدەکەنەوە بەختی خۆیان لە کاردا تاقی بکەنەوە، چونکە لەو ڕەخنانە دەترسن کە ڕەنگە ئەگەر شکست بهێنن لێیان بگیرێت. لەو جۆرە دۆخانەدا ترس لە ڕەخنە زۆر لە ئارەزووی سەرکەوتن بەهێزترە. خەڵکانێکی زۆر ئەوە ڕەتدەکەنەوە کە ئامانجێکی بالاّ بۆ خۆیان دابنێن، یان تەنانەت هەڵبژاردنی کارێکیش فەرامۆش دەکەن. چونکە لە تانە خزم و هاوڕێکانیان دەترسن کە دەڵێن " هێندە بەرز مەفڕە، خەڵکی وا دەزانن شێتی".

کاتێك ئەندریو کارنیج پێشنیاری کرد کە بیست ساڵی تەمەنم تەرخان بکەم بۆ ڕێکخستنی فەلسەفەیەك دەربارەی سەرکەوتن، یەکەم ترپە بیرم ئەو ترسە بوو کە خەڵکی دەبێت چی بڵێن. پێشنیازەکە ئامانجێکی بۆ دانام، زۆر گەورەتر لەوەی کە هەتا ئەو کاتە ئەزموون کردبوو. خێرا وەك بروسکە، هزرم دەستی کرد بە دروستکردنی پاساو و بیانو، هەر هەموویان بەهۆی ترس لە ڕەخنەکردنەوە. شتێك لە ناخمدا دەیگوت، "ناتوانیت ئەنجامی بدەیت ـ ئەم کارە زۆر گەورەیە، وە پێویستی بە کاتێکی زۆرە - خزمەکانت چۆن بیرت لێ دەکەنەوە؟ - چۆن بژێوی ژیانت پەیدا دەکەیت؟ ـ هەتا ئێستا هیچ کەسێك فەلسەفەی سەرکەوتنی ڕێکنەخستووە، بە چی مافێك باوەڕت وایە تۆ دەتوانی ئەنجامی بدەیت؟ - تۆ کێیت، کە ئەوەندە بەرز نیشانە بگریتەوە؟ - ژیانە سادەکەی خۆتت بیربێت - چی دەربارەی فەلسەفە دەزانیت ـ خەڵکی وا بیردەکەنەوە کە

شێتیت - (هەر واشیان کرد) - بۆچی هەتا ئێستا هیچ کەسێکی تر کارێکی لەو جۆرەی نەکردووە؟"

ئەمانە و چەندان پرسیاری تر لە هزرمدا چەخماخەیدا و داوای ڕامانیان دەکرد. وا دەردەکەوت لە پڕدا تەواوی دونیا سەرنجیان خستبێتە سەر من بە مەبەستی گاڵتەپێکردم بۆ ئەوەی واز لە ئارەزووەکەم بهێنم بۆ جێبەجێکردنی پێشنیارەکەی بەڕێز کارنیج.

ئەوسا دەرفەتێکی باشم بۆ ڕەخسا بوو، کە ئارەزوەکەم بکوژم بەرلەوەی کۆنترۆڵم بکات. دواتر لە ژیانمدا، دوای ئەوەی لە هەزاران کەسم کۆڵیەوە، بۆم دەرکەوت زۆربەی ئەو بیرۆکانەی هێشتا لەدایك نەبوون، وە پێویستیان بە هەناسەی ژیانە کە لەڕێگەی پلانگەلی دیاریکراوی کرداری یەکسەریەوە پێیان بدرێت. کاتی نازکێشان و بەخێوکردبی بیرۆکەیەك لە کاتی لەدایکبوونیدایە. هەر خولەکێك کە دەژی، هەلێکی باشتری مانەوەی پێدەدرێت. ترس لە ڕەخنە لەناوبەری هەموو ئەو بیرۆکانەیە کە هەرگیز ناگەنە قۆناغی پلاندانان و کردار.

زۆرێك لە خەڵکی باوەڕیان وایە کە سەرکەوتنی دارایی دەرئەنجامی "دەرویەکی خێری" خوازراوە. هۆکارێکی دروست هەیە بۆ ئەم باوەڕە، بەڵام ئەوانەی بە تەواوەتی پشت بە بەخت دەبەستن، بە گشتی زۆرینەی کات نائومێد دەبن، لەبەرئەوەی هۆکارێکی گرنگی تریان فەرامۆش کردوە کە پێویستە ئامادەیی هەبێت بەرلەوەی کەسەکە بتوانێت لە سەرکەوتن دڵنیابێت. ئەو زانیاریەیە کە بەهۆیەوە دەتوانرێت "دەروویەکی خێری" ی دڵخواز داوا دەکرێت.

له ماوەی گرانیەکەدا، و. ك فیلدسی ئەکتەری کۆمیدی، هەموو پارەکانی لەدەستدا، خۆی بە بێ سەرچاوەی داهات و کار بینیەوە، وە هۆکارەکانی پەیداکردنی بژێوی ژیانی (ڤۆیدڤیل) چیتر بوونی نەما. سەرباری ئەوەش، شەست ساڵی تێپەڕاندبوو، تەمەنێك کە زۆربەی خەڵکی خۆیان بە " پیر" هەژمار دەکەن. هێندە بە پەرۆش بوو کە بگەڕێتەوە دۆخی جارانی کە داوای کرد بە بێ مووچە کار بکات. لە بوارە تازەکەدا (فیلم). سەرباری کێشەکانی تری، کەوت و ملی زیانی پێگەیشت. بۆ زۆر کەس ئەوە ئەو شوێنەیە کە دەبێت وازبهێنیت. بەڵام فیلدز مکووڕ بوو. دەیزانی کە ئەگەر بەردەوام بێت زوو یان درەنگ "دەروویەکی خێر" ی لێ دەکرێتەوە، هەر واش بوو، بەڵام بەهۆی بەختەوە نەبوو.

ماری درێسلەر بێ پارە و بێ کار خۆی بینیەوە، کاتێك کە خەریکبوو دەبووە شەشت ساڵ، ئەویش شوێن " دەرووە خێر" ەکان کەوت و بەدەستی هێنان. مکووڕیەکەی سەرکەوتنێکی ناوازەی بۆ هێنا لە ساڵانی کۆتایی تەمەنیدا، زۆر لە دوای ئەو کاتەوە کە زۆربەی ژنان و پیاوان ئارەزووی سەرکەوتنیان نامێنێت و لێ دەبنەوە.

ئیدی کانتۆر لە هاڕەکردنەکەی ١٩٢٩ ی بازاڕی ستۆکدا پارەکانی لەدەستدا، بەڵام هێشتا مکووڕی و بوێری مابوو. بە ئامانە و دوو چاوی بەناوبانگەوە، خۆی گەڕاندەوە بۆ داهاتێکی هەفتانەی ١٠ هەزار دۆلاری ! بەڕاستی، ئەگەر کەسێك مکووڕی هەبێت، دەتوانێت زۆر بە باشی بیهێنێت بەبێ هەبوونی هیچ تایبەتمەندیەکی تر. تاکە " دەرووی خێر" کە دەشێت کەسێك پشتی پێ ببەستێت " دەروویەکی خێر"ە کە خۆی

ڕەخساندبێتی. ئەمەش لەڕێی جێبجێکردنی مکووڕییەوە دەکرێت. خاڵی دەستپێك ڕوونی و دیاریکراوی ئامانجە.

لێکۆڵینەوە لەو سەت کەسە بکە کە سەرەتا دەیانبینیت، لێیان بپرسە کە چی شتێکیان دەوێت لە ژیانیاندا، لە سەتا نەوەت و هەشتیان ناتوانن پێت بڵێن، ئەگەر فشاریان لیّ بکەیت کە وەڵامێکت پیّ بدەن، هەندێکیان دەڵێن پارێزراوی، زۆرێك دەڵێن پارە، کەمێکیشیان دەڵێن بەختەوەری، ئەوانی تر دەڵێن هێز و ناوبانگ، هەندێکی تریشیان دەڵێن پێگەی کۆمەڵایەتی، ژیانێکی ئارام، توانای گۆڕانی چڕین، سەما، یان نووسین، بەڵام کەسیان ناتوانن پێناسەی ئەم زاراوانە بکەن، یان بەشێکی بچووکی پالانێك پیشان بدەن کە بەهۆیەوە هیوای بەدەستهێنانی ئەم خۆزگە ئاڵۆز گوزارشتکراوانەیان بەدی بهێنن. سامان وەڵامی خۆزگەکان ناداتەوە. تەنها وەڵامی پلانگەلی باش ڕێکخراو و ڕوون دەداتەوە، پاڵپشت بە ئارەزوویەکی ڕوون و لەڕێی مکووڕیەکی بەردەوامەوە.

چۆن گەشە بە مکووڕی دەدەیت

چوار هەنگاوی سادە هەن کە بەرەو مکووڕیت دەبەن. پێویستیان بە ڕێژەیەکی زیرەکی زۆر، بڕوانامەی بەرز، هەوڵ و کۆششێکی زۆر نییە. هەنگاوە پێویستەکان ئەمانەن:

١ ـ ئامانجێکی ڕوون و دیاریکراو پاڵپشت بە ئارەزوویەکی سووتێنەر بۆ بەدیهێنانی.

٢ ـ پلانێکی دیاریکراو، کە بە زنجیرەیەکی بەردەوامی کرداری گوزارشتی لیّ بکرێت.

٣ _ بە توندی داخستنی هزر بەرامبەر هەموو کاریگەریە نەرێنی و ساردکەرەوەکان، بە پێشنیارە نەرێنیەکانی خزم و هاورێ و ناسیاوەکان.

٤ _هاوپەیمانیەتیەکی دۆستانە لەگەڵ کەسێك یان کەسێك کە هانی کەسەکە دەدەن کە شوێن پلان و ئامانجێك بکەون.

ئەم چوار هەنگاوە بنچینەین بۆ سەرکەوتن لە هەر بوارێکی ژیاندا. ئامانجی تەواوی ئەم فەلسەفە سیانزە بنەمایە بۆ ئەوەیە کە کەسەکە ئەم چوار هەنگاوە بکاتە خوویەك. ئەمانە ئەو هەنگاوانەن کە کەسەکە دەتوانێت بەهۆیانەوە کۆنترۆڵی چارەنووسی دارایی بکات. ئەو هەنگاوانەن کە دەتبەن بەرەو ئازادی و سەربەخۆیی بیر. ئەو هەنگاوانەن کە بەرەو سامانت دەبەن، بەرێژەی کەم یان زۆر. بە رێگای دەسەڵات و ناوبانگ و پێگەی دونیایتدا دەبەن. ئەو چوار هەنگاوەن کە گرەنتی "دەرووی خێر"ی دڵخواز دەدەن. ئەو هەنگاوانەن کە خەونەکان دەگۆڕن بۆ ڕاستییەکی بەرجەستە.

هەروەها پێشڕەویشت دەکەن بەرەو زاڵبوون بەسەر ترس، دڵساردی، بێباکیدا.

پاداشتێکی بەرچاو و گرنگ هەیە بۆ ئەو کەسانەی کە فێردەبن ئەم چوار هەنگاوە بنێن. ئەوە مافی نووسینی بلیتی کەسەکە خۆیەتی، وە بەخشینی هەر نرخێك کە داوا دەکرێت.

هیچ ڕێگایەکی ترم نەبوو بۆ زانینی ئەم ڕاستیانە، جگە لەوەی سەرکێشی ئەو بۆچوونە بکەم کە ئەوینی مەزنی خاتوو وەیلس سیمپسۆن بۆ پیاوێك بە ڕێکەوت نەبووە. وە بەتەنهاش دەرئەنجامی " دەرووە خێر" ە دڵخوازەکان نەبووە. بەڵکو ئارەزوویەکی سووتێنەر هەبووە، لەگەڵ

لێکۆڵینەوە و گەڕانێکی وردا لە هەر هەنگاوێکی ڕێگاکە. یەکەم ئەرکی خۆشویستن بوو. مەزنترین شتی سەر زەوی چییە؟ مامۆستای مەزن وەڵامی دایەوە ئەوین ـ نە یاسا مرۆڤ کردەکان، ڕەخنەگرتن، زمانزبری، جنێو، یان "هاوسەرگیری"سیاسی، بەڵکو ئەوین.

دەیزانی چی دەوێت، نەك دوای ئەوەی شازادەی وێلزی بینی، بەڵکو زۆر بەرلەوەش. دوو جار شکستی هێنا لە دۆزینەوەی، بوێری بەردەوامیدان بە گەڕانەکەی هەبوو. " لەگەڵ ناخی خۆتدا ڕاستگۆبە، وە پێویستە شوێنی بکەویت، وەك چۆن شەو شوێن ڕۆژ دەکەوێت، ئەوسا هەرگیز چەوت نابێت لەگەڵ هیچ کەسێکدا".

بەرزبوونەوەی لە نەناسراویەوە هێواش، قۆناغدار و مکووڕی خواز بوو، بەلام بەدڵنیاییەوە ڕویدا! باوەڕنەکروانە سەرکەوت بەسەر چەندین ئەگەری درێژدا وە گرنگ نییە تۆ کێیت، یان دەشێت چۆن بیر لە وەیلس سیمپسۆن بکەیتەوە، یان ئەو پاشایەی کە وازی لە تاجەکەی هێنا بۆ ئەوینی ئەو، ئەمە نموونەیەکی نایابی جێبەجێکردنی مکووڕیە، فێرکارێکی یاساکانی خوود تۆکمەکردندا، کە دەشێت لە ڕێگەیەوە تەواوی دونیا وانە وەرگرێت.

کاتێك بیر لە وەیلس سیمپسۆن دەکەیتەوە، بیر لەوە بکەرەوە کە دەیزانی چی دەوێت، وە مەزنترین ئیمپراتۆریەتی دونیای لەرزاند بۆ بەدەستهێنانی. ئەو ژنانەی کە سکاڵای ئەوە دەکەن کە ئەمە دونیای پیاوانە، کە ژنان دەرفەتێکی یەکسانیان نییە بۆ بردنەوە، قەراری خۆیانن بۆ لێکۆڵینەوەیەکی وردی ژیانی ئەم ژنە نائاساییە، کە لە تەمەنێکدا کە

زۆربەی ژنان بە " پیر" هەژمار دەکرێن، دڵی دڵخوازترین ڕەبەنی دونیای داگیر کرد.

ئەی چی دەربارەی پاشا ئێدوارد؟ دەشێت چی وانەیەک فێربین لێیەوە وەک بەشێك لە مەزنترین دراماي ئەم دواییانەی دونیا؟ ئایا قوربانیەکی زۆریدا لە پێناو ئەوینی دولبەرە دڵخوازەکەیدا؟

بەدڵنیاییەوە جگە لە خۆی کەس ناتوانێت وەڵام بداتەوە. ئەوانی ترمان تەنها دەتوانین گریمانە بکەین. ئەمە بەسە بۆ ئەوەی بیزانین، کە پاشا هاتە دونیایەوە بەبێ ڕەزامەندی خۆی. بە دەوڵەمەندیەکەوە لەدایکبوو، کە داوای نەکردبوو. مکووڕانە و بەردەوام بەدوای هاوسەرگیریدا دەگەڕا. سیاسەتمەدار و سەرکردەکانی تەواوی ئەورووپا بە سانایی خانمانی شکۆمەند و شازادە خاتوونەکانیان دەخستە بەر پێی. لەبەرئەوەی یەکەم منداڵی دایك و باوکی بوو، دەبوو میراتگری تاج، کە ئەم بە شوێنیەوە نەبوو، وە ڕەنگە ئارەزووشی نەکردبێت. بۆ زیاتر لە چل ساڵ کەسێکی ئازاد نەبوو، نەیدەتوانی بە شێوازی خۆی بژی، هیچ پارێزراوی و تایبەتمەندیەکی نەبوو، دواجاریش دەبووایە ئەو ئەرك و بەرپرسیاریەتیانە لە ئەستۆ بگرێت کە دوای چوونە سەر تەختی دەهاتنە سەر شانی.

هەندێك دەڵێن، " لەگەڵ هەموو ئەو بەخششانەدا، پاشا ئێدوارد دەبووایە ئارامی هزر و بەختەوەری و خۆشی ژیانی بدۆزیایەتەوە." ڕاستییەکە ئەوەیە لە پشت هەموو ئەو ماف و دەستاکەوتانەی تاج، پارە و ناوبانگ و دەسەڵاتەی بۆ پاشا ئێدوارد بە میرات مابۆوە، بەتاڵاییەك هەبوو کە دەکرا تەنها لەڕێی ئەوینەوە پڕ بکرێتەوە.

مەزنترین ئارەزووی بۆ ئەوین بوو، زۆر پێش ئەوەی وەیلس سیمپسۆن ببینێت، بەبێ گومان هەستی بەم غەریزە گەردوونیە مەزنە کردووە کە ریشاڵەکانی دڵی راکێشاوە، لە دەرگای رۆحی داوە، وە هاواری شێوازێکی گوزارشتی کردووە. وە کاتێك رۆحێکی بەسۆزی بینی، کە هەڵوەدای هەمان شایستەیی پیرۆزی گوزارشت بوو. رێکی خستەوە، بەبێ ترس و پۆزش، دڵی کردەوە بانگەێشتی کرد. هەموو چنەرانی ئابرووچوونی دونیا ناتوانن جوانی ئەم دراما نێودەوڵەتیە، کە بەهۆیەوە دوو کەس ئەوینیان دۆزیەوە، وە بوێریان هەبوو بەرەنگاری رەخنە و تانە و تەشەر ببنەوە، واز لە هەموو ئەوانی تر بهێنن بۆ ئەوەی گوزارشتێکی پیرۆزی پێبدەن.

بریاری پاشا ئێدوارد بۆ دەستبەردابوونی تاجی مەزنترین ئیمپراتۆریەتی دونیا، وەك بیرخەرەوەیەك بۆ بەسەربردنی ژیان لەگەڵ خاتوونی دڵخوازی خۆیدا، بریارێکە کە پێویستی بە بوێریە. هەروەها ئەو بریارە قوربانی خۆی هەیە، بەڵام کێ مافی ئەوەی هەیە کە بڵێت کە قوربانیەکە زۆر مەزنە؟ بێگومان مافی ئەو کەسە نییە کە دەڵێت، " کێ لە نێو ئێوەدا هیچ گوناهێکی نییە، با یەکەم بەردی تێبگرێت".

وەك پێشنیارێك بۆ هەر هزرێکی شەرەنگێز کە هەڵە لە دوکی ویندسۆردا دەبینێتەوە، لەبەرئەوەی ئاەزووەکەی بۆ ئەوین بووە، هەروەها لەبەرئەوەی راشکاوانە ئەوینی خۆی بۆ وەیلس سیمپسۆن راگەیاندوە، وە دەستبەرداری تاجەکەی بووە لە پێناویدا، با بیری بەێندرێتەوە کە راگەیاندنی راشکاوانە بنچینەیی نییە. دەیتوانی شوێن دابی پەیوەندی نهێنی بکەوتایە کە بۆ چەندین سەدە لە ئەوروپادا باو بوو، بەبێ ئەوەی نە دەستبەرداری تاجەکەی بێت، نە خاتوونی دڵخوازی، ئەوسا هیچ

گازندەیەك نەدەبوو لە لایەن كڵێسا یان پیاوانی ئاینیەوە. بەڵام ئەم پیاوە نائاساییە لە شتێكی هەتەرتر و تۆكمەتر دروست ببوو. ئەوینەكەی پاك بوو. قووڵ و ڕاستگۆیانە بوو. گوزارشتی لەو تاكە شتە دەكرد كە لە سەروو هەموو شتێكەوە بە دڵ ئارەزووی دەكرد، هەر بۆیە، ئەوەی وەرگرت كە دەیویست، وە ئەو قوربانیەشی بەخشی كە داوای دەكرد لە بەرامبەردا.

ئەگەر ئەوروپا بە فەرمانڕەواگەلی زیاتری دڵ مرۆڤ و دڵسۆزی وەك پاشا ئێدوارد بەخشش بكرایە، لە سەتەی ڕابردوودا، ئەوە ئەو بەشە بەدبەختەی دونیا ئێستا پڕ نەدەبوو لە چاوچنۆكی، ڕق، هەوا و هەوەس، پێشێلكاری سیاسی و هەرەشەی جەنگ، چیرۆكێكی جیاواز و باشتری دەبوو بۆ گێڕانەوە. كە تێیدا خۆشەویستی نەك ڕق فەرمانڕەوایی دەكرد.

لەگەڵ گوتەكانی ستیوارت ئۆستن ویر پێكەكانمان بەرز دەكەینەوە و بە خۆشی پاشا ئێدواردی پێشوو و وەیلس سیمپسۆنەوە دەخۆینەوە : " پیرۆز بێت ئەو كەسەی كە دەزانێت بیرە كپكراوەكانمان شیرینترین بیرەكانمانن" . " پیرۆز بێت ئەو كەسەی لە تاریكترین قولاییەوە، دەتوانێت شێوەی پرشنگداری ئەوین ببینێت، دەیبینێت و گۆڕانی دەچڕێت گۆرانیەكەشی دەڵێت: 'شیرینتر لە گوزارشتە دەربڕاوەكان ئەو بیرانەن كە دەربارەی تۆ هەمن '.

لەم گوتانەدا ڕێز و پێزانینی خۆمان پێشكەشی دوو كەس دەكەین، كە زیاتر لە هەموو خەڵكانی تری ئەم سەردەمی مۆدێرنەیە، قوربانی دەستی تانە و تەشەر بوون و سوكایەتیان پێكراوە، لەبەرئەوەی مەزنترین

گەنجینەی ژیانیان دۆزیەوە و داوایان کرد. خاتوو سیمپسۆن ئەم شیکاریەی خوێندۆتەوە و پەسەندی کردووە.
زۆرینەی دونیا دوکی ویندسۆر و وەیلس سیمپسۆنیان ستایش کرد، بەهۆی مکووڕیانەوە لە گەڕاندا هەتا ئەو کاتەی مەزنترین پاداشتی ژیانیان دۆزیەوە. هەموومان دەتوانین سوودمەند بین بە کردنیان بە پێشەنگ لە گەڕانەکەماندا بۆ ئەو شتەی لە ژیانمان دەوێت.
چی هێزێکی ئەفسانەیی دەدرێت بە کەسانی مکووڕ هەتا توانای زاڵبوون بەسەر ناڕەحەتی و ئاستەنگەکانیاندا هەبێت؟ ئایا خاسیەتی مکووڕی چەشنێك چالاکی ڕۆحی، هزری یان کیمیایی لە هزری کەسەکەدا بەگەڕ دەخات کە دەرچەیەکی پێدەدات بۆ هێزە سەروو سروشتیەکان؟ ئایا زیرەکی بێسنوور خۆی هەڵدەداتە لای ئەو کەسەی کە هێشتا لە شەڕ بەردەوامە، دوای ئەوەی جەنگەکەی دۆڕاندووە، وە تەواوی دونیا لە بەرەی دژیەتی؟
ئەمانە و چەندان پرسیاری هاوشێوە بە هزرمدا دێن لە کاتێکدا لە کەسانی وەك هێنری فۆردم دەکۆڵیەوە، کە لە سفرەوە دەستیان پێکرد و ئیمپراتۆریەکی پیشەسازی مەزنیان بنیاتنا، کە جگە لە مکووڕی هیچی وایان نەبوو. یان تۆماس ئەدیسۆن، کە کەمتر لە سێ مانگ خوێندبووی، بووە داهێنەری پێشەنگی دونیا و مکووڕی گۆڕی بۆ ئامێری قسەکردن، ئامێری بەگەڕخەری فیلمی سینەما و گڵۆپی کارەبایی، ئەوە باسی ئەو چەندان داهێنانە بەسوودانەی تر هەر ناکەین.
شانازی ئەوەم پێبڕا کە لێکۆڵینەوە لە بەڕێز ئەدیسۆن و بەڕێز فۆرد بکەم، ساڵ لەدوای ساڵ، بۆ ماوەیەکی زۆر، هەر بۆیە دەرفەتی

لێکۆڵینەوەم هەبوو لێیان لە مەودایەکی نزیکەوە، هەر بۆیە لە زانیاری ڕاستەقینەوە قسە دەکەم کاتێك دەڵێم جگە لە مکووڕی هیچ خاسیەتێکی ترم لە هیچ کامیاندا نەدۆزیەوە، کە تەنانەت دووراو و دووریش بووبێتە سەرچاوەی سەرەکی سەرکەوتنە مەزنەکانیان.

ئەگەر کەسێك لێکۆڵینەوەیەکی بێلایەنانە لەسەر پەیامبەرەکان، فەیلەسوفەکان، پیاوانی " دەرئاسا" و سەرکردە ئاینیەکانی ڕابردوو ئەنجام بدات، دەگاتە ئەو دەرئەنجامەی کە مکووڕی، چڕکردنەوەی هەوڵەکان و ڕوونی لە ئامانجدا سەرچاوە سەرەکیەکانی سەرکەوتنەکانیانن.

بۆ نموونە، بیر لە چیرۆکی سەیر و سەرنجڕاکێشی موحەمەد بکەرەوە شیکاری بۆ ژیانی بکە، بەراوردی بکە بە پیاوانی سەرکەوتووی ئەم سەردەمەی پیشەسازی و بازرگانی، وە سەرنج بدە کە چۆن خاسەتێکی نایابی هاوبەشیان هەیە، مکووڕی!

ئەگەر بە ڕاستی ئارەزووی لێکۆڵینەوە لەو هێزە سەیرەت هەیە کە کاریگەری بە مکووڕی بەخشیوە، ژیاننامەی موحەمەد بخوێنەرەوە، بە تایبەتی ئەوەیان کە لە لایەن ئەسەد بەگەوە نووسراوە. ڕانانێکی کورتی ئەو کتێبە، لە لایەن تۆماس سوگروەوە، لە ڕۆژنامەی تریبوندا، دیمەنێکی باشی لە خەزنەدایە بۆ ئەو کەسانەی کە کات تەرخان دەکەن بۆ خوێندنەوەی تەواوی چیرۆکی یەکێك لە مەزنترین نموونەکانی هێزی مکووڕی کە شارستانیەت ناسیبێتی.

کۆتا پەیامبەری مەزن

لە لایەن تۆماس سوگرووەوە نێردراوە

"موحەمەد پەیامبەر بوو، بەڵام هەرگیز دەرئاسایەکی ئەنجام نەداوە. عارف نەبوو" هیچ خوێندەوارییەکی فەرمی نەبوو" دەستی بە ئەرکەکەی نەکرد هەتا ئەو کاتەی نەبووە چل ساڵ. کاتێك ڕایگەیاند کە پەیامبەری خودایە و ئاینی ڕاستەقینەی هێناوە، گاڵتەی پێکرا و ناتۆرەی شێتی پێدرا. منداڵان قاچیان بەرد دەخست و ژنان خۆڵیان پێدا دەکرد. لە شارەکەی خۆی " مەککە" وەدەرنرا، وە دەست بەسەر ماڵ و کەلوپەلی شوێنکەوتووەکانیدا گیرا و بەدوای ئەودا ڕەوانەی نێو بیابان کران. کاتێك بۆ ماوەی دە ساڵ وتاری دەدا جگە لە شاربەدەرکردن و هەژاری و گاڵتەپێکردن هیچی تری پیشان نەدرا. بەڵام بەرلەوەی دە ساڵی تر تێپەڕێت، بووە فەرمانڕەوای هەموو نیمچە دوورگەی عەرەب، فەرمانڕەوایی مەککە و سەرۆکی ئەو ئاینە نوێیەیی کە هەتا دانووب و زنجیرە چیاکانی پیرێنز درێژبۆوە بەرلەوەی ئەو ووزە بکوژێتەوە کە پێی بەخشیبوو. ئەو ووزەیە سێ چین بوو، هێزی وشەکان، هێزی نوێژ و پاڕانەوە و پەیوەندی مرۆڤ لەگەڵ خودا.

"تێگەیشتن لە کارەکەی هیچ بە دەستەوە نادات، موحەمەد لە خێزانێکی هەژاری سەر بە بنەماڵەی فەرمانڕەوای مەککە لەدایکبوو. لەبەرئەوەی مەککە، چوارڕیانی دونیا بوو، نیشتیمانی بەردێکی جادووی بوو بە ناوی کەعبە، شارێکی مەزنی بازرگانی و چەقی ڕێگا بازرگانیەکان بوو، ناتەندروست بوو، منداڵەکانیان دەنارد بۆ بیابان بۆ ئەوەی لە لایەن بەدەوییەکانەوە بەخێو بکرێن. موحەمەد بەو چەشنە بەخێوکرا، بەهێز و

تەندروست بوو بەهۆی شیری دایکە ئەندێشە فراوان و کۆچەریەکانەوە. شوانی مەڕ و ماڵاتی دەکرد و هەر زوو لە لایەن بێوەژنێکی دەوڵەمەندەوە بەکرێ گیرا وەك سەرۆکی کاروانەکانی. گەشتی بۆ هەموو ناوچەکانی خۆرهەڵات کرد، گفتوگۆی لەگەڵ چەندین کەسی باوەڕ جیاوازدا کرد و تێبینی دابەشبوونی مەسیحیەتی کرد بۆ دوو بەرەی ناکۆك. کاتێك بیست و هەشت ساڵان بوو، خەدیجەی بێوەژن کەوتە بەر دڵی و هاوسەرگیری لەگەڵدا کرد. باوکی خەدیجە نارەزایی دەربڕی لەسەر ئەو هاوسەرگیریە. هەر بۆیە سەرخۆشی کرد و بەرزی کردەوە لە کاتێکدا کە پیرۆزی باوکایەتی پێدەبەخشی. بۆ دوانزە ساڵی داهاتوو موحەمەد وەك دەوڵەمەندێکی ڕێزلێگیراو و بازرگانێکی زۆر کاریگەر ژیا. دواتر وێڵی نێو بیابان بوو، وە ڕۆژێك بە یەکەم ئایەتی قورئانەوە گەڕایەوە و بە خەدیجەی گوت کە جوبرائیلی سەرداری فریشتەکان خۆی پیشانداوە و پێیگوتووە کە دەبێتە پەیامبەری خودا.

"قورئان، گوتەی ئاشکرای خودا، نزیکترین شتە لە دەرئاساوە لە ژیانی موحەمەددا. شاعیر نەبووە" هیچ بەهرەیەکی ڕەوانبێژی نەبووە، کەچی ئایەتەکانی قورئان کە بۆی دابەزیون و بۆ برواداراني خوێندۆتەوە، باشتر بوون لە هەر شیعرێك کە شاعیرە پیشەگەرەکانی خێڵەکان توانیویانە بینووسن. ئەمە بۆ عەرەب دەرئاسا بووە. بۆ ئەوان بەهرەی ڕەوانبێژی مەزنترین بەهرە بووە، شاعیرەکان زۆر بەتوانا و بەهێز بوون. سەرباری ئەوەی قورئان دەڵێت هەموو مرۆڤەکاندا لە لای خودا یەکسانن، کە دەبێت دونیا ببێتە دەوڵەتێکی دیموکراتی ئیسلامی. ئەم کوفرە سیاسیە بوو، لەگەڵ ئارەزووی موحەمەد بۆ لەناوبردنی ئەو ٣٦٠ بتەی نێو کەعبە،

کە بوونە هۆی شاربەدەرکردنی. بتەکان خێڵەکانی بیابانیان دەهێنایە مەککە، ئەوەش واتە بازرگانی. بۆیە بازرگانەکانی مەککە، سەرمایەدارەکان، کە خۆشی یەکێک بوو لەوان، بەرەنگاری موحەمەد بوونەوە. دواتر بەرەو بیابان پاشەکشەی کرد و داوای فەرمانڕەوایی کرد بەسەر دونیادا.

"گەشەکردنی ئیسلام دەستی پێکرد. لە بیابانەوە گرێک هات کە نەدەکوژێنرایەوە - سوپایەکی دیموکرات وەک یەکەیەک شەڕیا دەکرد و ئامادەی مردن بوون بە بێ ئەوەی چاو بتروکێنن. موحەمەد جوولەکەکان و مەسیحیەکانی بانگەێشت کرد کە بچنە پاڵی" چونکە ئەو ئاینێکی نوێی دروست نەکردووە. بانگەێشتی هەموو ئەوانەی کرد کە باوەڕیان بە یەکتاپەرستی هەیە بۆ ئەوەی لە یەک ئاینیدا کۆیانبکاتەوە. ئەگەر جوولەکە و مەسیحیەکان بانگەێشتەکەیان پەسەند بکردایە، ئیسلام دونیای داگیر دەکرد. بەڵام پەسەندیان نەکرد. تەنانەت بیرۆکە نوێگەرانەکەی موحەمەدیشیان پەسەند نەکرد بۆ شەڕ لە پێناو مرۆڤایەتیدا. کاتێک کە سوپاکەی موحەمەد چووە نێو ئۆرشەلیمەوە هیچ کەسێک نەکوژرا بەهۆی باوەڕەکەیەوە، چەند سەدەیەک دواتر، کە خاچپەرستان چوونە شارەکەوە، یەک پیاو، ژن و منداڵی موسڵمانیان بە زیندوویی نەهێشتەوە. بەڵام مەسیحیەت یەک بیرۆکەی موسڵمانانی پەسەند کرد - شوێنی فێربوون، زانکۆ"

بەشی ١٠

دەسەڵاتی هۆشی باڵا : هێزی بەگەڕخەر

هەنگاوی نۆیەم بەرەو سامان

هێز بنچینەیە لەکۆکردنەوەی ساماندا. پلانەکان لاواز و بێسوودن، بەبێ هێزێك بۆ گۆڕینیان بەکردار. ئەم بەشە باسی ئەو میتۆدە دەکات کە بەهۆیەوە تاك دەتوانێت هێز بەدەستبهێنێت وکاری پێبکات.

هێز دەشێت وا پێناسە بکرێت " زانیاری ڕێکخراو و زیرەکانە ئاراستەکراو." هێز، کە لێرەدا بەکارهێنراوە، ئاماژەیە بۆ هەوڵدانی ڕێکخراو، پێویست و تەواو بۆ ئەوەی بەهۆیەوەکەسەکە ئارەزوو بگۆڕێت بۆ هاوتا داراییەکەی. هەوڵی ڕێکخراو لە ڕێی هەوڵی یەکخراوی دوو یان کۆمەڵێ کەسەوە مەیسەر دەبێت. کە بەرەو کۆتاییەکی ڕوون و دیاریکراو دەڕۆن، بە ڕۆحیەتێکی هاوسەنگ و تەباوە.

هێز پێویستە بۆکۆکردنەوەی سەروەت و سامان!

هێز پێویستە بۆ هێشتنەوەی پارە وکۆنترۆڵکردنی دوای ئەوەی کۆکرایەوە!

با بزانین چۆن هێز بەدەستدەهێنرێت. ئەگەر هێز " زانیاری ڕێکخراو بێت" با سەرچاوەکانی زانیاری بپشکنین:

١_ **زیرەکی بێسنوور** : دەکرێت پەیوەندی لەگەڵ ئەم سەرچاوەی زانیاریە بگیرێت لە ڕێی ئەو ڕێکارەوە کە لە بەشێکی تردا باسکراوە، بە یارمەتی ئەندێشەی داهێنەرانە.

٢_ **چنینەوەی ئەزموون** : ئەزموونەکانی مرۆڤ، (یان ئەو بەشانەی کە ڕێکخراون و تۆمارکراون)، دەکرێت لە هەر کتێبخانەیەکی گشتیدا بدۆزرێنەوە. بەشێکی گرنگی ئەم ئەزموونە تۆمارکراوانە لە زانکۆ و خوێندنگا حکومیەکاندا دەگوترێتەوە، بە ڕێکخراوی و پۆلێنکراوی.

٣_ **تاقیکاری و توێژینەوە** : لە بواری زانستیدا، وە لە هەموو بوارەکانی تری ژیاندا، ڕۆژانە مرۆڤەکان ڕاستی و دۆزینەوەی نوێ کۆدەکەنەوە و پۆلێن دەکەن و ڕێکدەخەن. ئەمە ئەو سەرچاوەیەیە کە دەبێت کەسەکە بگەڕێتەوە سەری کاتێك زانیاری بەردەست نەبوو لەڕێی " ئەزموونە تۆمارکراوەکانەوە." لێرەشدا، پێویستە ئەندێشەی داهێنەرانە بەکاربهێنرێت.

دەکرێت زانیاری لە هەر یەکێك لەو سەرچاوانەوە بەدەستبهێنرێت کە باسکران. دەکرێت بگۆڕدرێت بۆ هێز بە ڕێکخستنی لە نێو پلانگەلێکی ڕووندا و بەکردار گوزارشتکردن لەو پلانانە. تاقیکردنەوەی سێ سەرچاوە سەرەکیەکەی زانیاری ئەو ئاستەنگانە دەردەخات کە ڕەنگە کەسەکە دووچاریان بێت، ئەگەر بە تەنها پشت بە هەوڵەکانی خۆی ببەستێت، لەکۆکردنەوە و گوزارشتکردن لە زانیاری لە ڕێی پلانگەلی کرداریەوە. ئەگەر پلانەکانی ڕوون بن، وە ئەگەر مەودایەکی فراوان بگرێتەوە،

بەگشتی پێویستە ئەوانی تر قایل بکات کاری لەگەڵدا بکەن، بەرلەوەی بتوانێت هێزی پێویست بەکاربهێنێت بۆ بەگەڕخستنیان.

بەدەستهێنانی هێز لەڕێی " هۆشی باڵا"وە

" هۆشی باڵا " دەکرێت ئاوا پێناسە بکرێت : " تێکەڵەی زانیاری و هەوڵدان، بە ڕۆحیەتی هاوسەنگی و پێکەوەیی، لە نێوان دوو یان چەند کەسێکدا، بۆ بەدەستهێنانی ئامانجێکی ڕوون و دیاریکراو"

هیچکەسێك ڕەنگە هێزێکی مەزنی نەبێت بەبێ سوود وەرگرتن لە "هۆشی باڵا." لە بەشی پێشوودا، ڕێنمایی دراوە دەربارەی دروستکردنی پلان بە مەبەستی گۆڕینی ئارەزوو بۆ هاوتا داراییەکەی. ئەگەر بە زیرەکی و مکوڕیەوە ئەم ڕێنماییانە جێبەجێ بکەیت، وە زیرەکی بەکاربهێنیت لە هەڵبژاردنی گروپی " هۆشی باڵا "کەت، هەر لە سەرەتاوە نیوەی ئامانجەکەت بەدەستهێناوە، تەنانەت بەرلەوەی درکی پێ بکەیت.

کەواتە باشترە لە ئەو توانا " نابەرجەستانە" ی ئەو هێزە تێبگەیت کە لە بەردەستتدایە، لە ڕێگەی بە باشی هەڵبژاردنی گروپی " هۆشی باڵا"کەتەوە، لێرەدا دوو تایبەتمەندی بنەمای هۆشی باڵا ڕووندەکەینەوە، یەکێکیان سروشتێکی ئابووریانەی هەیە، ئەوی دیکەیان دەروونی. تایبەتمەندیە ئابووریەکە ڕوون و ئاشکرایە. دەکرێت قازانجی ئابووری بکرێت لە لایەن کەسێکەوە کە چواردەوری خۆی پڕکردووە لە ئامۆژگاری، ڕاوێژ وکاری پێکەوەیی کەسی لەگەڵ گروپێکدا کە ئامادەن لە ناخی دڵەوە یارمەتی بدەن، بە ڕۆحیەتی کاری پێکەوەیەکی تەواوەتی. ئەم چەشنە کاری پێکەوەییە بنچینەی نزیکەی هەموو

سامابێکی مەزنە. تێگەیشتنت لەم ڕاستییە مەزنە بەدڵنیاییەوە پێگەی دارایت دیاریدەکات.

دۆخی دەروونی بنەمای هۆشی باڵا زۆر نابەرجەستەترە، زۆر ئاڵۆزترە بۆ تێگەیشتن لێی، چونکە ئاماژەیە بۆ ئەو هێزە ڕۆحیانەی کە ڕەگەزی مرۆڤ بە گشتی، بە باشی ئاشنا نییە پێیان. دەکرێت پێشنیارێکی گرنگ لەم گوزارشتەوە وەرگریت : " هیچ دوو هزرێك ناتوانن پێکەوەکۆببنەوە بەبێ دروستکردنی هێزی نابەرجەستەی نەبینراوی سێیەم کە دەکرێت نوێنەرایەتی هزری سێیەم بکات.

ئەو ڕاستییە بخەرە هزرتەوە کە تەنها دوو شتی زانراو هەیە لە تەواوی گەردووندا، مادده و ووزە. ئەوە ڕاستییەکی زانراوەکە دەکرێت مادده دابەش بکرێت بۆ گەرد، گەردیلە و ئەلکترۆنەکانی. هەندێك یەکەی مادده هەن کە دەکرێت جیابکرێنەوە، شیکار بکرێن.

بەهەمان شێوە، یەکەی ووزە هەن. هزری مرۆڤ شێوەیەکی ووزەیە، بەشێکی سروشتێکی ڕۆحی هەیە.کاتێك هزری دووکەس بە ڕوحیەتی تەبایی پێکەوە کاردەکەن، یەکە ڕۆحیەکانی ووزەی هەر هزرێکیان ڕایەڵەك دروست دەکەن،کە بەشێکە لە دۆخی دەروونی هۆشی باڵا.

بنەمای هۆشی باڵا، یان خاسیەتی ئابووریەکەی، یەکەمجار لە لایەن ئەندریو کارنیجەوە سەرنجم بۆی ڕاکێشرا. بیست و پێنج ساڵ لەمەوپێش. دۆزینەوەی ئەم بنەمایە بەرپرسیارە لە هەڵبژاردنی کاری ژیانم.

گروپی هۆشی باڵاکەی بەڕێز کارنیج بە نزیکەیی لە پەنجاکەس پێکهاتبوو،کە لە دەوری خۆی کۆیکردبوونەوە، بۆ ئامانجی دیاریکراوی

دروستکردن و فرۆشتنی ستیل. تەواوی سەروەتەکەی دەگەڕاندەوە بۆ ئەو هێزەی کە بەدەستی هێنابوو لە ڕێی ئەو گروپی هۆشی بالآیەوەوە.

لە تۆماری ژیانی هەرکەسێك بکۆڵیتەوە کە سامانێکی مەزنی کۆکردۆتەوە، وە زۆرێك لەوانەی کە سامانێکی ئاساییان کۆکردۆتەوە، بۆت دەردەکەوێت کە ئاگایانە، یان نائاگایانە بنەمای هۆشی بالآیان بەکارهێناوە.

هێزێکی مەزن کە ناکرێت بە هیچ بنەمایەکی تر پەیدا بکرێت.

ووزە دەستەی گەردوونی بلۆکەکانی سروشتە،کە بەهۆیەوە هەموو شتێکی ماددی نێو گەردوون درووستکراوە، بە مرۆڤ و هەموو جۆرە ژیانێکی ڕووەکی و ئاژەڵی. لە ڕێی پرۆسەیەکەوەکە تەنها سروشت بە تەواوەتی لێی تێدەگات، ووزە بۆ مادده دەگۆڕێت. بلۆکەکانی بیناکردنی سروشت بۆ مرۆڤ بەردەستە، لەو ووزەیەی کە پەیوەندی بە بیرکردنەوەوە هەیە! دەکرێت مێشکی مرۆڤ بە پاتریەکی کارەبایی بەراورد بکرێت. ووزە لە ئەسیرەوە ڕادەکێشێت،کە هەموو گەردیلەکانی مادده بلأودەکاتەوە و تەواوی گەردوون پڕدەکاتەوە.

ڕاستییەکی زانراوە کە کۆمەڵێك پاتری کارەبایی ووزەیەکی زۆر زیاتر دابین دەکەن لەچاو یەك پاتریدا. هەروەها ئەوەش ڕاستییەکی زانراوە کە پاتریەك بەگوێرەی ژمارە و توانای خانەکانی ناوی دەتوانێت ووزە دابین بکات.

مێشکیش بە شێوازێکی هاوشێوە کاردەکات. ئەمەش دەرخەری ئەوەیەکە بۆچی هەندێك مێشك باشتر کاردەکەن بەراورد بە ئەوانی تر، وە دەمانبات بۆ ئەم گوزارشتە گرنگە - کۆمەڵێك پێکەوەکاربکەن (یان

پێکەوە بەسترابن) بە ڕۆحیەتی تەبایی، بیر - ووزەیەکی زیاتر دابین دەکەن بەراورد بە تاکە مێشکێك، هەر وەك چۆن کۆمەڵە پاتریەکی کارەبایی ووزەی زیاتر دابین دەکەن بەراورد بە تاکە پاتریەك.

بەهۆی ئەم خوازەیەوە یەکسەر ڕووندەبێتەوەکە بنەمای هۆشی باڵا ڕازی ئەو هێزەی لەخۆگرتووە کە بەکاردەهێنرێت لە لایەن ئەوکەسانەوەکە چواردەوری خۆیان پڕکردووە لە مێشکی کەسانی تر. لێرەدا گوزارشتێکی تر دێت کە زیاتر نزیکمان دەکاتەوە لە تێگەیشتنی دۆخی دەروونی بنەمای هۆشی باڵا:کاتێك کە کۆمەڵێك مێشك بە ڕۆحیەتی تەباییەوە کاردەکەن، ئەو ووزە زیادەی لەو یەکگرتنەوە دروست دەکرێت، بۆ هەریەکە لە مێشکەکانی تری گروپەکە بەردەست دەبێت.

ئەوە ڕاستییەکی حاشاهەڵنەگرە کە هێنری فۆرد لەژێر باری هەژاری، نەخوێندەواری و نەزانییەوە دەستی بە پیشە بازرگانییەکەی کرد. ئەوەش زانراوە کە، لە ماوەیەکی باوەڕپێنەکراوی کورتی دە ساڵیدا، بەڕێز فۆرد زاڵبوو بەسەر هەر سێ ناڕەحەتیەکەیدا، وە لە ماوەی بیست و پێنج ساڵدا خۆیکردە یەکێك لە دەوڵەمەندترین کەسەکانی ئەمریکا.

پەیوەست بەم ڕاستییەوە، هۆکاری ئەوەی هەنگاوە خێراکانی بەڕێز فۆرد هێندە تێبینیکراو بوون، ئەوە بوو کە لەو کاتەدا ببووە هاوڕێی تۆماس ئەدیسۆن، بەو جۆرە تێدەگەیت کە کاریگەری هزرێك لەسەر هزرێکی تر دەتوانێت چی بەدەستبهێنێت. هەنگاوێك زیاتر بڕۆ و بیر لەو ڕاستییە بکەرەوەکە مەزنترین سەرکەوتنی بەڕێز فۆرد ئەوکاتە دەستپێکرد کە ئاشنایەتی لەگەڵ هارفی فایەرستۆن، جۆن بۆروگ، لوتەر بوربانکدا دروستکرد، (هەریەکەیان خاوەنی توانایەکی هزری مەزن بوون)، بەو

جۆره بەڵگەیەکی زیاترت هەیە کە دەکرێت هێز بەرهەم بهێنرێت لەڕێی یەکگرتنی دۆستانەی هزرەکانەوە.

هیچ گومانێکی تێدا نییە کە هێنری فۆرد یەکێکە لە داناترین کەسەکانی دونیای پیشەسازی و بازرگانی، مەسەلەی سامانەکەی هیچ گفتوگۆیەك هەڵناگرێت. لە هاوڕێ هەرە نزیکەکانی بەڕێز فۆرد بکۆڵەرەوە،کە هەندێکان پێشتر ناویان هێنراوە، ئەوسا ئامادە دەبیت بۆ تێگەیشتن لەم گوزارشتەی خوارەوە: " خەڵکی خوو و سروشت و هێزی بیرکردنەوەی ئەوکەسانە وەردەگرن کە پێیانەوە پەیوەستن بە ڕۆحیەتی هاوسۆزی و تەبایی".

هێنری فۆرد شکستی بە هەژاری و نەخوێندەواری و نەزانی هێنا بە یەکگرتنی لەگەڵ هزرە مەزنەکان،کە لەرەلەری بیرەکانیانی بۆ نێو هزری خۆی کێشکرد. لە ڕێگەی هاوڕێیەتی ئەدیسۆن، بوربانك، بۆرۆگ و فایەرستۆنەوە، بەڕێز فۆرد گیراوەی زیرەکی، ئەزموون، زانیاری، هێزە ڕۆحیەکانی ئەو چوارکەسەی بۆ توانای مێشکی خۆی زیاد کرد. سەرباری ئەوەش، بنەمای هۆشی باڵای گونجاند و بەکاریهێنا لەڕێی ئەو میتۆدانەوەکە لەم کتێبەدا باسکراون.

ئەم بنەمایە بەردەستە بۆت! پێشتر ناوی مەهاتما گاندیمان هێناوە. ڕەنگە زۆرینەی ئەوانەی دەربارەی گاندیان بیستووە، وەك پیاوێکی بچووکی لانەواز سەیری بکەن،کە بەبێ لەبەرکردنی جلوبەرگی فەرمی دێت و دەچێت، وەکێشە بۆ حکومەتی بەریتانیا دروست دەکات.

لەڕاستیدا، گاندی لانەواز نییە، بەڵکو بەهێزترین پیاوی سەر زەویە کە ئێستا لە ژیاندا بێت.

(بــە خەملانــدنی ژمــارەی شــوێنکەوتووەکانی و باوەڕیــان بــە سەرکردەکەیان.) سەرباری ئەوەش، ڕەنگە بەهێزترین کەسی تەواوی مێژووی دونیا بێت. هێزەکەی نایارە، بەلام ڕاستەقینەیە.

با لەو میتۆدە بکۆڵینەوەکە بەهۆیەوە ئەو هێزە مەزنەی بەدەستهێناوە، دەکرێت بە چەند وشەیەك ڕوونبکرێتەوە. ئەو هێزەی پەیداکرد لەڕێی قایلکردنی دوو سەت ملیۆن کەس بۆکاری پێکەوەیی، بە هزر و بە جەستە، بە ڕۆحیەتی تەباییەوە، بۆ ئامانجێکی دیاریکراو.

بەکورتی، گاندی دەرئاساسایەکی ئەنجامدا، چونکە ئەوە دەرئاسایە کاتێك بتوانرێت دوو سەت ملیۆن کەس قایل بکرێن - نەك بە زۆر - بۆکاری پێکەوەیی بە ڕۆحیەتی تەبایی، بۆکاتێکی ناکۆتا. ئەگەر گومانت هەیە ئەمە دەرئاسا بێت، هەوڵی قایلکردنی هەر دو وکەسێك بدە کە بە ڕۆحیەتی تەبایی بۆ ماوەیەکی زۆ رکاری پێکەوەیی بکەن.

هەرکەسێك کە بازرگانیەك بەڕێوەدەبات دەزانێت کە چەند زەحمەتە کارمەندانێك پەیدا بکات کە بەڕۆحیەتێکی تەنانەت تۆزێك نزیکیش لە تەبایی پێکەوەکاربکەن.

لیستی سەرەکیترین ئەو سەرچاوانەی کە دەکرێت هێزی لێوە وەرگیرێت، هەروەك بینیوتە، بە زیرەکی بێسنوور دەستیپێکردووە. کاتێك دووکەس یان زیاتر بە ڕۆحیەتی تەبایی کاری پێکەوەیی دەکەن، بەرەو ئامانجێکی ڕوون، بەهۆی ئەو یەککگرتنەوە دەچنە پێگەیەکەوە،کە ڕاستەوخۆ هێز لەکۆگای مەزنی گەردوونی زیرەکی بێسنوورەوە وەردەگرێت. ئەمە مەزنترینی سەرچاوەکانی هێزە. ئەمە ئەو سەرچاوەیە کە بلیمەت بۆی

دەگەڕێتەوە. ئەوە سەرچاوەیەکە هەموو سەرکردەیەکی مەزن بۆی دەگەڕێتەوە، (جا ئەگەر ئاگاداری ئەم ڕاستییە بێت یان نا).

ئەو دوو سەرچاوەیەی تر کە دەکرێت زانیاری پێویستی لێ وەربگیرێت بۆ بەدەستهێنانی هێز، چیتر لە پێنج هەستەکە زیاتر پشتیان پێنابەسترێت. هەستەکانیش هەمیشە پشتپێبەستراو نین. زیرەکی بێسنوور هەڵە ناکات.

لە بەشەکانی دواتردا، ئەو میتۆدانەی کە بەهۆیەوە دەکرێت زۆر بە باشی لەگەڵ زیرەکی بێسنووردا پەیوەندی پێ بگریت باسدەکرێن. ئەمە کۆرسێك نییە لەسەر ئایین. هەر بنەمایەکی بنچینەیی لەم کتێبەدا باسکراوە نابێت بەو جۆرە لێکبدرێتەوە کە بە ڕاستەوخۆ یان ناڕاستەوخۆ مەبەست لێی وازهێنانە لە ڕەفتار و خووە ئاینیەکانی کەسەکە. ئەم کتێبە تایبەتمەندکراوە بۆ ڕێنماییدان بە خوێنەر کە چۆن ئامانجێکی دیاریکراوی ئارەزوو بۆ پارە، دەگۆڕێت بۆ هاوتا داراییەکەی.

بخوێنەوە، بیربکەرەوە، وە لەکاتی خوێندنەوەدا ڕابمێنە. هەرزوو تەواوی بابەتەکە خۆی والا دەکات، وە تۆ بەو گۆشەنیگایە دەیبینیت. ئەوسا تۆ وردەکاری هەر بەشێك دەبینیت.

پارە شەرمن و نەگیراوە هەروەك کیژۆڵەکانی سەردەمانی کۆن. دەبێت بەدەستبهێنرێت و ببرێتەوە بە میتۆدگەلێك کە جیاواز بێت لەوانەی لە لایەن عاشقێکەوە بەکاردێت، بە مەبەستی ڕۆیشتن بەدوای ئەوکچەدا کە هەڵیبژاردووە، یان بە ڕێکەوت بووە، ئەو هێزەی کە بەکاردێت بۆ بەدەستهێنانی پارە هێندە جیاواز نییە لەوەی کە بەکاردێت بۆ بەدەستهێنانی کچێك. ئەو هێزە، کاتێك بە سەرکەوتووی بەکارهات بۆ

بەدەستهێنانی پارە پێویستە لەگەڵ باوەڕدا تێکەڵ بکرێت. پێویستە تێکەڵی ئارەزوو بکرێت. پێویستە تێکەڵی مکوڕی بکرێت. پێویستە لە ڕێگەی پلانێکەوە جێبەجێ بکرێت، وە دەبێت ئەو پلانە بخرێتە کار.

کاتێك پارە بە ڕێژەیەك دێت کە پێی دەگوترێت " پارەی گەورە"، بەسەر ئەوکەسەدا دەڕژێت کە کۆی دەکاتەوە، هەروەك چۆن ئاو بەسەر گردێکدا دێتە خوارەوە. تەوژمێکی نەبینراوی هێز هەیە،کە دەکرێت بە ڕووبارێك بەراورد بکرێت" جگە لەوەی کە لایەکی بە یەك ئاڕاستەدا دەڕژێت، هەموو ئەوانە لەگەڵ خۆی دەبات کە دەکەونە بەر ئەو لایەی چەمەکە، بەرەو سەرەوە و بەرەو سامان ـ وە لایەکەی تری بە ئاڕاستەی پێچەوانەدا دەڕژێت، ئەوانە دەبات کە هێندە بەختیان نەبووە بچنە ناوی (وە نەیانتوانیوە خۆیان ئازاد بکەن لێی)، بۆ خوارەوە بەرەو ناسۆر و هەژاری.

هەموو ئەوکەسانەی کە سامانێکی مەزنیان کۆکردۆتەوە، درکیان بە بوونی ئەم ڕووباری ژیانە کردووە. پێکدێت لە پرۆسەی بیرکردنەوەی کەسەکە. سۆزە ئەرێنیەکانی بیرکردنەوە لەو لایەی ڕووبارەکەن کە کەسەکە بەرەو سامان دەبات. سۆزە نەرێنیەکان لەو لایەن کە کەسەکە بەرەو هەژاری دەبات. ئەمە بیرێك هەڵدەگرێت کە گرنگیەکی مەزنی هەیە بۆ ئەوکەسەی کە بە مەبەستی کۆکردنەوەی سامان شوێن ئەم کتێبە دەکەوێت.

ئەگەر لەو لایەی ڕووباری هێزی کە بەرەو هەژاری دەڕوات، ئەمە دەکرێت وەك سەوڵێك ڕۆڵ بگێڕێت،کە بەهۆیەوە دەکرێت خۆت بگەیەنیتە لایەکەی تری ڕووبارەکە. تەنها لە ڕێی جێبەجێکردن و بەکارهێنانەوە دەتوانێت

خزمەتت بکات. بە سادەیی خوێندنەوە، داوەریکردن لەسەری، بە هەر شێوازێك، بە هیچ شێوازێك سوودت پێناگەیەنێت.

هەندێك کەس ئەزموونی ئاڵوگۆڕ لە نێوان لای ئەرێنی و نەرێنی ڕووبارەکە دەکەن، هەندێك کات لە لای ئەرێنیەوەن، هەندێك کاتیش لە لای نەرێنین. هارەکردنی واڵ ستریت لە ١٩٢٩دا ملیۆنان کەسی لە لای ئەرێنیەوە بۆ لای نەرێنی ڕامالی، ئەو ملیۆنان کەسە پەلەقاژەیانە، هەندێکیان لە بێهیوایی و ترسدا، بۆ گەڕانەوە بۆ لای ئەرێنی ڕووبارەکە. ئەم کتێبە بە تایبەتی بۆ ئەو ملیۆنان کەسە نووسراوە.

هەژاری و دەوڵەمەندی زۆرجار شوێنەکانیان دەگۆڕن. هارەکردنە ئەم ڕاستییەی فێری جیهان کرد، هەرچەندە جیهان بۆ ماوەیەکی زۆر ئەم وانەیەی بیرنامێنێت. هەژاری بە گشتی خۆڕسکانە شوێنی دەوڵەمەندی بگرێتەوە.کاتێك دەوڵەمەندی شوێنی هەژاری دەگرێتەوە، بە گشتی گۆڕانکاریەکە لە ڕێی پلانگەلی قایلکەر و بە وردی دارێژراوە دێتە بەرهەم. هەژاری پێویستی بە هیچ پلانێك نییە. پێویستی بە یارمەتی کەس نییە، لەبەرئەوەی بێچاوڕوو و بێبەزەییە. دەوڵەمەندی شەرمن و ترسنۆکە. دەبێت سەرنجی ڕابکێشرێت.

هەمووکەسێك دەتوانێت خۆزگە بۆ سامان بخوازێت، وە زۆربەی خەڵکی وا دەکەن، بەڵام تەنها کەمێکیان دەزانن کە پلانێکی ڕوون و دیاریکراو، لەگەڵ ئارەزوویەکی سوتێنەر بۆ سامان، تاکە ڕێگای پشتپێبەستراوە بۆکۆکردنەوەی سامان.

بەشی ١١

ڕازی سێکس: شێوە گۆڕین

هەنگاوی دەیەم بەرەو سامان

مانای وشەی " شێوە گۆڕین" بە زمانێکی سادە واتە، " گۆڕین یان شێوە گۆڕینی ماددەیەك، یان شێوەییەکی ووزە، بۆ شێوە و دۆخێکی تر". غەریزەی سێکس دۆخێکی هزرییە. بەهۆی نەزانیەوە لەسەر بابەتەکە، بەگشتی ئەم دۆخە هزرییە پەیوەست کراوە بە جەستەوە، بەهۆی کاریگەری ناتەواوەوە، کە بەر زۆربەی خەڵکی کەوتووە، لە بەدەستهێنانی زانیاری دەربارەی سێکس، ئەو شتانەی لە ڕووی بنچینەوە جەستەین هزریان پێشداوەر لایەنگیر کردووە.

غەریزەی سێکس لە پشتیەوە ئەگەری سێ تایبەتمەندی دروستکەر هەیە، کە ئەمانەن:

١ _هێشتنەوەی ڕەگەزی مرۆڤ.

٢ _ چاکردنەوە و گێرانەوەی تەندروستی (هیچ هاوتایەکی نییە.(

٣ _ گۆڕینی کەسێتیەکی ئاسایی بۆ بلیمەت لە ڕێی گۆڕینی غەریزەی سێکسەوە

گۆڕینی غەریزەی سێکس بە سانایی و بە سادەیی ڕوونکراوەتەوە. مانای گۆڕینی هزرە لە بیرکرنەوەی گوزارشتی جەستەییەوە بۆ بیرکردنەوە بە شێوە و سروشتگەلێکی جیاوازتر.

ئارەزووی سێکسی بەهێزترینی ئارەزووەکانی مرۆڤە. کاتێک مرۆڤ بەم ئارەزووە هاندەدرێت ئەندێشەیەکی فراوان، بوێری، هێزی ویست، مکوڕی و توانایەکی داهێنەرانەی وا گەشە پێدەدات کە پێشتر نەناسراو بووە لای. ئارەزووی کردەی سێکسی هێندە بەهێز و بەگەڕخەرە کە مرۆڤەکان بێباکانە سەرکێشی بە ژیان و ئابڕوویانەوە دەکەن و تێیدا نقووم دەبن. کاتێك کۆنترۆڵکرا و ئاڕاستەکرایەوە لەگەڵ هێڵەکانی دیکەدا، ئەم هێزە هاندەرە هەموو تایبەتمەندیەکانی وەك ئەندێشە فراوانی، بوێری... هتد فەراهەم دەکات، کە دەکرێت وەك هێزێکی داهێنەرانەی بەهێز بەکاربهێنرێت لە وێژە، هونەر و هەر پیشە یان بوارێکی تردا، بێگومان بە کۆکردنەوەی سامانیشەوە.

گۆڕینی وزەی سێکسی پێویستی بە ڕامێنانە لە هێزی ویستدا، بۆ ئەوەی دڵنیابیتەوە، بەڵام پاداشتەکە شایەنی هەوڵدانە. ئارەزوو بۆ گوزارشتی سێکسی زگماك و سروشتیە. ناتوانرێت و نابێت ئارەزوو کپ بکرێت یان نەهێڵدرێت. بەڵام دەبێت دەربخرێت لە ڕێی شێوەیەکی گوزارشتکردنەوە کە جەستە و هزر و ڕۆحی کەسەکە دەوڵەمەند بکات. ئەگەر ئەم شێوە دەرەکیەی پێنەدرێت لەڕێی شێوەگۆڕینەوە، هەوڵی دۆزینەوەی دەرچەیەك دەدات لە ڕێی کەناڵە جەستەیەکانەوە.

دەکرێت بەنداوێك لەسەر ڕووبارێك دروست بکرێت، وە بۆ ماوەیەك ئاوەکەی کۆنترۆڵ بکرێت، بەڵام لە کۆتایدا، بە هێز دەرچەیەك دەکاتەوە. هەمان شت ڕاستە دەربارەی غەریزەی سێکس. ڕەنگە بۆ ماوەیەك کپ بکرێت و کۆنترۆڵ بکرێت، بەڵام سروشتی خۆی هۆکارە بۆ ئەوەی بەردەوام بەدوای شێوازێکی گوزارشتدا بگەڕێت. ئەگەر بۆ هەوڵێکی داهێنەرانە نەگۆڕدرێت ئەوا دەرچەیەکی کەمتر شایستە دەدۆزێتەوە بۆ گوزارشت.

لە ڕاستیدا، بەختەوەر ئەو کەسەیە کە ئەوەی دۆزیوەتەوە چۆن شێوەیەکی دەرەکی بە غەریزەی سێکس بدات لە ڕێی هەوڵی داهێنەرانەوە، چونکە بە ئەو دۆزینەوەیە پێگەی خۆی بۆ بلیمەت بەرز دەکاتەوە.

توێژینەوەی زانستی ئەم ڕاستییە گرنگانی دەرخستووە:

١ _ ئەو کەسانەی سەرکەوتنی مەزنیان بەدەستهێناوە، کەسانێکن کە سروشتێکی گەشەپێدراوی باڵای سێکسیان هەیە" کەسانێك کە فێری گۆڕینی غەریزەی سێکس بوون.

٢ _ ئەو پیاوانەی کە سامێکی مەزنیان پێکەوە ناوە و ئەوانەش کە بوونەتە ناوێکی دیار لە دونیای وێژە، هونەر، پیشەسازی، تەلارسازی و پیشەکانی تر، بەهۆی کاریگەری ژنێکەوە هاندراون.

ئەو توێژینەوەیەی ئەم ڕاستییە ناوازانەی تێدا دۆزراوەتەوە، لە ڕێی لاپەڕەکانی مێژوو و یاداشتنامەکانەوە گەڕاوەتەوە بۆ دوو هەزار ساڵ لەمەوبەر. لە هەر کوێ بەڵگە بەردەست بێت پەیوەندیدار بە ژیانی پیاوان

و ژنانی خاوەن دەستاکەوتی مەزن، زۆر قایلکەرانە دەریخستووە کە خاوەنی غەریزەی سێکسی گەشەپێدراوی بالاّ بوون.

غەریزەی سێکس " هێزێکی بەرگەنەگیراوە"، دژی ئەوەی کە دەکرێت هیچ بەرهەڵستیەکی وەك " جەستەیەکی نەجووڵاو" بوونی نەبێت. کاتێك مرۆڤ بەم غەریزەیە جۆش دەدرێت، بەهرەدار دەبن بە توانایەکی سەروو سروشتی بۆ چالاکی. لەم ڕاستییە تێبگە، ئەوسا لەگرنگی گوزارشتی غەریزەی سێکس کە کەسەکە بۆ پێگەی بلیمەتی بەرز دەکاتەوە تێدەگەیت.

غەریزەی سێکس نهێنی توانای داهێنەرانەی لە خۆی گرتووە. ڕژێنەکانی سێکس لەناوبەرە جا لە مرۆڤدا بێت یان ئاژەڵ، ئەوسا سەرچاوەیەکی سەرەکی چالاکیت لابردووە. بۆ سەلماندنی ئەمە، سەرنجی ئەوە بدە چی بەسەر هەر گیاندارێکدا دێت دوای ئەوەی دەخەسێنرێت. گایەك وەك مانگایەك سەلار و دەستەمۆ دەبێت دوای ئەوەی لە ڕوو سێکسیەوە گۆڕدرا. لابردنی سێکس هەموو توانایەکی شەڕ و بەرەنگاری لە نێردا ناهێڵێت، جا نێرەی مرۆڤ بێت یان ئاژەڵ. لابردنی سێکس لە مێینەشدا هەمان کاریگەری هەیە.

دە وروژێنەری هزر

هزری مرۆڤ وەڵامی وروژێنەرەکان دەداتەوە، کە لەڕێگەیانەوە دەکرێت بۆ لەرەلەرێکی ڕێژە بەرز جۆش بدرێت، ناسراو بە پەرۆشی، ئەندێشەی داهێنەرانە، ئارەزووی بەهێز، ...هتد .

ئەو وروژێنەرانەی کە هزر زۆر ئازادانە وەڵامیان دەداتەوە ئەمانەن:

١ ـ ئارەزووی گوزارشتی سێکسی

٢_ ئەوین
٣_ ئارەزوویەکی سوتێنەر بۆ ناوبانگ، دەسەڵات، یان دەستاکەوتی دارایی، پارە.
٤_ میوزیك
٥_ هاوڕێیەتی لە نێوان یەك ڕەگەز، یاخوود ڕەگەزی بەرامبەر.
٦_ هاوپەیمانی هۆشی باڵا لەسەر بنەمای کاری پێکەوەیی دوو کەس یان زیاتر کە پێکەوە هاوپەیمانێتی دەبەستن بۆ بەرەوپێشچوونی کاتی یان ڕۆحی.
٧_ ئازار و ئەشکەنجەی هاوبەش، وەکو ئەو کەسانەی ئەزموونی چەوساندنەوەیان هەیە.
٨_ خوود پێشنیاری.
٩_ ترس.
١٠_ کحول و ماددە سڕکەرەکان.

ئارەزوو بۆ گوزارشتی سێکسی لە سەرەتای لیستی وروژێنەرەکاندا هاتووە، کە زۆر کاریگەرانە لەرەلەرەکانی هزر ڕێکدەخات و ڕەوڕەوەی جووڵەی جەستەی بەگەڕ دەخات. لەم وروژێنەرانە هەشتیان سروشتی و بنیاتنەرن، دوانیان لەناوبەرن. ئەم لیستە لێرەدا پێشکەشکراوە بە مەبەستی ئەوەی یارمەتیت بدات لێکۆڵینەوەیەکی بەراوردکاری بکەیت لەسەر سەرچاوە سەرەکیەکانی وروژێنەرەکانی هزر. بەهۆی ئەم لێکۆڵینەوەیەوە بە جوانی دەبینرێت کە غەریزەی سێکس، بە ڕێژەیەکی زۆر بەهێزترینی نێو هەموو وروژێنەرەکانە.

ئەم بەراوردە پێویستە وەك بناغەیەك بۆ سەلماندنی ئەو قسەیەی کە گۆڕینی ووزەی سێکسی پێگەی کەسەکە بۆ بلیمەتی بەرز دەکاتەوە. با ئەوە بدۆزینەوە کە چی بلیمەت پێکدێنێت. هەندێك دانا دەڵێن بلیمەت کەسێکە کە قژێکی درێژی هەیە، خواردنی سەیر دەخوات، بەتەنها دەژی و ئامانجی نوکتەی نوکتەبازانە. " پێناسەیەکی باشتری بلیمەت ئەمەیە، " کەسێکە ئەوەی دۆزیوەتەوە کە چۆن لەرەلەرەکانی بیرکردنەوە بۆ ئاستێك زیاد بکات کە بتوانێت ئازادانە پەیوەندی لەگەڵ ئەو سەرچاوەی زانیاریانە ببەستێت کە بەردەست نین لە ڕێگەی ڕێژەی لەرەلەری ئاسایی بیرکردنەوەوە".

ئەو کەسەی کە بیر دەکاتەوە دەیەوێت هەندێك پرسیار بکات دەربارەی ئەم پێناسەیەی بلیمەتی. یەکەم پرسیاری ئەمە دەبێت، " چۆن کەسێك دەتوانێت پەیوەندی بگرێت لەگەڵ ئەو سەرچاوەی زانیاریانەی کە بەردەست نین لە ڕێی لەرەلەری ئاسایی بیرکردنەوەوە؟"

پرسیاری دواتر ئەمە دەبێت، " ئایا سەرچاوەگەلی زانیاری هەن کە تەنها بۆ بلیمەت بەردەست بن، ئەگەر وایە، ئەو سەرچاوانە چین و چۆن دەکرێت پێیان بگەیت؟"

دەبێت دروستی چەند گوزارشتێکی گرنگی ئەم کتێبە بسەلمێنین ـ یان بەلایەنی کەمەوە بەڵگە پێشکەش بکەین لەو ڕێگەیە کە بتوانیت سەلماندنەکەی خۆت لە ڕێگەی ئەزموونگەریەوە دڵنیا بکەیتەوە، وە بۆ کردنی ئەمە، دەبێت وەڵامی هەردوو پرسیارەکە بدەینەوە.

"بلیمەتی" لە ڕێی هەستی شەشەمەوە گەشەی پێدەدرێت

ڕاستەقینەی " هەستی شەشەم" بە تەواوەتی چەسپاوە. ئەم هەستی شەشەمە " ئەندێشەی داهێنەرانەیە." توانای ئەندێشەی داهێنەرانە ئەو جۆرەیە کە زرینەی خەڵکی لە تەواوی ژیانیاندا هەرگیز بەکاریناهێنن، وە ئەگەر جارێکیش بەکاری بەێنن، بە گشتی بە ڕێکەوت ڕوودەدات. ڕێژەیەکی کەم لە خەڵکی، بە ئامانجێکی ماوە درێژ و پێشتر بیرلێکراوەوە توانای ئەندێشەی داهێنەرانە بەکاردەهێنن. ئەوانەی کە خۆکردانە ئەم توانایە بەکاردەهێنن، وە لە ئەرکەکانی تێدەگەن، بلیمەتن.

توانای ئەندێشەی داهێنەرانە بەستەری ڕاستەوخۆی نێوان هزری سنووردار و زیرەکی بێسنووره. هەموو ئەوانەی پێی دەگوترێت شۆڕش، کە ئاماژەی بۆ دەکرێت لە دونیای ئایندا، وە هەموو دۆزینەوە بنەڕەتیەکان یان بنەما نوێیەکانی بواری داهێنان، لە ڕێی توانای ئەندێشەی داهێنەرانەوە ڕوودەدەن.

کاتێك بیرۆکەکان و چەمکەکان دێنە هزری کەسەکەوە، لەڕێی ئەوەی کە خەڵکی پێی دەڵێن " بروسکە" لە ڕێی یەکێك یان هەموو ئەم سەرچاوانەی خوارەوە دێت:

١ ــ زیرەکی بێسنوور

٢ ــ هۆشی نائاگای کەسەکە، کە هەموو هەست و ترپە بیرێکی تێدا پارێزراوە کە هەتا ئێستا گەیشتۆتە مێشك لە ڕێی هەریەکە لە پێنج هەستەکەوە.

٣ ــ لەڕێی هزری کەسانی ترەوە کە تازە بیرەکەی بەڕەڵا کردووە، یان وێنەی بیرۆکەیەك یان چەمکێکەوە، لە ڕێی بیری بەئاگاوە.

٤ ــ لەڕێی خەزێنەی هۆشی نائاگای کەسانی ترەوە. هیچ سەرچاوەیەکی تری زانراو نییە کە ئیلهامی بیرۆکە یان بروسکەکانی لێوە وەرگیرێت.

ئەندێشـەی داهێنەرانـە بـە باشـترین شـێوە کـار دەکـات کاتێـك هـزر دەلەرێتەوە (بەهۆی جۆرێکی وروژێنـەری هـزرەوە) بە لەرەلـەرێکی زۆر بەرز. ئەوە کاتێکە کە هـزر بـە لەرەلـەرێك کـار دەکـات کـە لـە لەرەلـەری ئاسایی بیرێکی ئاسایی بەرزترە.

کاتێك کاری مێشـك وروژێنـرا لـە لایـەن یـەکێك لـە دە وروژێنەرەوەکەوە، کاریگەری بەرزکردنەوەی کەسەکەی هەیە زۆر بـەرزتر لـە ئاسـۆی ئاسـایی بـیر، وە ڕێگـەی پێـدەدات وێنـای دووری و پێوانـە و جـۆرێتی ئـەو بیرانـە بکات کە لە ڕووتەختی خوارتردا بەردەست نین. وەکو ئەوانـەی بـەکاردێن کاتێك کەسەکە خـەریکی چارەسـەرکردنی کێشـە ڕۆتینیـەکان بازرگـانی و پیشەسازیە.

کاتێـك کەسـەکە لـەڕێی هـەر شـێوەیەکی وروژێنـەری هزرییـەوە بـەرز دەکرێتەوە بۆ ئەم ئاستە، دەچێتە هەمان پێگەی ئەو کەسەی دەبێت کە لە فڕۆکـە دادەبەزێتـە سـەر بەرزاییـەك کـە لێیـەوە دەتوانێت پشـتی ئـەو هێڵی ئاسۆیە ببینێت کە بینینی سنووردار کردووە، لە کاتێکدا کـە لەسـەر زەویـە. سـەرباری ئـەوەش، کاتێـك لـەم ئاسـتە بـەرزەی بیرکردنەوەدایـە، کەسـەکە بـە هـیچ وروژێنـەرێك دەورە نـەدراوە یـان لەمپـەر نـەکراوە کـە مـەودای بیـنین و سـنووردار بکـات کاتێـك زۆرانبـازی لەگـەڵ کێشـەکانی دەستاکەوتنی سێ پێویستیە بنەڕەتیەکەی خواردن، جلوبـەرگ و شـوێنی مانەوە دەکات. لە دونیای بیردایە کە بیرەکانی ڕۆژانە کار بکـە وەك گـردو

دۆڵ و بەریەستە بەرجەستەکانی تر سڕاونەتەوە، کاتێک لە فرۆکەکەدا بەرزدەبێتەوە.

کاتێک لەم ئاستە بەرزەی بیردایت، توانای داهێنەرانی هزر ئازادی کارکردنی پێدەدرێت. ڕێگاکە پاککراوەتەوە بۆ هەستی شەشەم بۆ کارکردن. وەرگر دەبێت بۆ بیرۆکەگەلێك کە کەسەکە ناتوانێت پێیان بگات لە هیچ بارودۆخێکی تردا. " هەستی شەشەم" ئەو توانایەیە کە جیاوازی نێوان کەسێکی بلیمەت و کەسێکی ئاسایی دیاریدەکات.

توانای داهێنەرانە چالاکتر و وەرگرتر دەبێت بۆ لەرەلەرەکان، کە لە دەرەوەی هۆشی نائاگای کەسەکەوە سەرچاوەیان گرتووە، هەتا زیاتر ئەم توانایە بەکاربهێنرێت کەسەکە زیاتر پشتی پێ ببەستێت، وە داوای ترپە بیری لێ دەکات. ئەم توانایە تەنها لە ڕێگەی بەکارهێنانەوە دەتوانرێت گەشەی پێبدرێت.

وەك زانراوە کە " تەواوی ویژدانی کەسەکە لە ڕێی توانای هەستی شەشەمەوە کاردەکات. نیگارکێش، نووسەر، میوزیسیان و شاعیرە مەزنەکان بەهۆی ئەوەوە مەزن بوون خووی پشتبەستن بە " دەنگە بچووکە نزمە"ی کە لە ناخیاندا دەدوێ پەرەپێداوە. لە ڕێی توانای ئەندێشەی داهێنەرانەوە. ئەوە ڕاستییەکە زۆر باش زانراوە لە لایەن ئەو کەسانەوە کە ئەندێشەیەکی هێند ورد و فراوانیان هەیە کە باشترین بیرۆکەکانیان لە ڕێی ئەو شتەوە بۆ دێت کە پێی دەڵێن " چەخماخە بروسکە.

وتاربێژێکی مەزن هەیە کە مەزنی بەدەستنەهێنا، هەتا ئەو کاتەی چاوەکانی دانەخست و بە تەواوتی دەستی نەکرد بە پشتبەستن بە

توانـای ئەندێشـەی داهێنەرانـە. کاتێـك پرسـیاری لێکـرا بۆچـی ڕێـك لـە گەرمـەی وتارەکەیـدا چـاوەکانی دادەخـات، وەڵامـی دایـەوە، " بۆیـە وا دەکەم، چونکە دواتر لە ڕێی ئەو بیرۆکانەوە قسە دەکەم کە لـە ناخمەوە بۆم دێن".

یەکێك لە سەرکەوتووترین و بـەناوبانگترین پارەدارەکـانی ئـەمریکا شـوێن خووی داخستنی چاوەکانی کەوتووە بـۆ دوو یـان سـێ خولـەك بەرلـەوەی بڕیارێك بدات

کاتێـك لێیـان پرسـی بۆچـی ئـەوەی کـرد، وەڵامـی دایـەوە،" بـە چاوی داخراوەوە، دەتوانم لە سەرچاوەیەکی زیرەکی باڵاوە زانیاری هەڵێنجم".

د. ئیلمێر ر. گەیتسی کۆچکردووی چێڤی چاس، ماریلانـد، زیـاتر لـە ۲۰۰ داهێنـانی کـردووە، زۆربـەیان سـادەن، لـە ڕێـی پرۆسـەی ئامـادەکردن و بـەکارهێنانی توانـای داهێنەرانـە. میتۆدەکـەی هـەم گرنگـە و هـەم سەرنجڕاکێشە بۆ ئەو کەسانەی کە مەیلی گەیشتن بـە پێگـەی بلیمەتیان هەیـە، کـە بـەبێ گومـان د. گـەیتس خـۆی یەکێکـە لـە بلیمەتـەکان. د. یەکێکە لە زانا هەرە مەزنەکانی دونیا، هەرچەندە هێنـدە ناسـراو نییـە لـە نێو خەڵکیدا.

لـە تاقیگەکەیـدا، ئـەوەی هـەبوو کـە خـۆی پێـی دەگـوت، " ژووری پەیوەندیگرتنی کەسی." لە ڕووی پراکتیکیەوە دەنـگ نەدەهاتـە نـاوەوە، وە بە جۆرێك ڕێکخرابوو کە بتوانرێت هـەموو ڕووناکیـەکان بکوژێنرێنـەوە. مێزێکی تێدابوو کە پارچەیەك کاغەزی نووسینی لەسەر دانابوو. لەبەردەم مێزەکە، لەسـەر دیوارەکـە، دوگمەیـەکی کارەبایی هـەبوو. کـە کۆنتڕۆڵی گڵۆپـەکانی دەکـرد. کاتێـك د. گـەیتس ئـارەزووی بکردایـە زانیـاری لـەو

مێزانـەوە وەرگرێـت کـە بەردەسـت بـوون بـۆی لـە ڕێـی ئەندێشـەی داهێنەرانەیـەوە، دەچـووە ئـەو ژوورەوە، لەسـەر مێزەکـە دادەنیشـت، گلۆپـەکانی دەکوژانـدەوە، وە مۆشـی چـڕدەکردەوە لەسـەر فاکتـەرە زانراوەکانی ئەو داهێنانەی کە کاری لەسەر دەکرد، لەو دۆخەدا دەمایەوە مـەت ئـەو کاتـەی بیرۆکـەکانی پەیوەسـت بـە فاکتـەرە نـەزانراوەکانی داهێنانەکە لە هزریدا " چەخماخە" یان لێدەدا.

جارێکیان، بیرۆکەکان هێندە بە خێرایی هـاتن کـە ناچار بـوو بـۆ نزیکـەی سـێ کاتـژمێر بنووسـێت. کاتێـك بیرەکـان لـە هـەڵقولاَن وەسـتان، وە تێبینیـەکانی پشـکنی، بـۆی دەرکـەوت کـە پێکـدێن لـە خولـەکێك باسـی بنەماگەلێك کـە هاوتـەریب نییـە لەگـەڵ هـیچ زانیاریـەکی زانـراوی دونیـای زانستی.

سەرباری ئەوەش، وەڵامی کێشەکەی زیرەکانە لە تێبینیەکانی بەردەمیدا پێشکەشکرابوو. بەم شێوازە د. گەیتس زیاتر لە٢٠٠ داهێنانی تەواو کـرد، کـە دەسـتین پێکرابـوو، بـەڵام تـەواو نـەکرابوون ، لـە لایـەن مێشـکە سستەکانەوە. بەڵگەی ڕاستی ئـەم قسـەیە لـە نووسـینگەی داهێنانـەکانی ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکادا هەیە.

د. گەیـتس بـژێوی خـۆی بـە " دانیشـتن بـۆ بیرۆکـەکان" پەیـدا دکـرد بـۆ خـەڵکی و کۆمپانیاکـان. هەنـدێك لـە گـەورەترین کۆمپانیاکـانی ئـەمریکا کرێیەکی زۆریان پێدەدا، بە کاتژمێر، بۆ " دانیشتن بۆ بیرۆکەکان".

زۆر جار توانـای ژیربێـژی هەڵـە دەکـات، چـونکە زۆر بـە فراوانـی لـە ڕێـی ئەزموونی کۆکراوەوە ڕێبەری دەکات. هەموو ئەو زانیاریانەی کە کەسـەکە لەڕێی ئەزموونەوە کۆیکردونەتەوە مەرج نییە ڕاستبن. ئـەو بیرۆکانـەی لـە

ڕێی توانای داهێنەرانەوە وەردەگیرێن زۆر ڕاست و دروستترن، لەبەر ئەو هۆکارەی لە سەرچاوەگەلێکەوە دێن کە زۆر پشتپێبەستووترن بەراورد بەوانەی بەردەستن بۆ یەکەی ژیربێژی هزر.

جیاوازیە سەرەکیەکانی نێوان داهێنەرێکی بلیمەت و داهێنەرێکی ئاسایی، ڕەنگە لەو ڕاستییەدا بدۆزرێتەوە کە بلیمەت لەڕێی ئەندێشەی داهێنەرانەوە کار دەکات، لە کاتێکدا کەسێکی ئاسایی هیچ نازانێت دەربارەی ئەم توانایە. داهێنەری زانستی(وەك بەڕێز ئەدیسۆن و د. گەیتس)، هەردوو جۆری ئەندێشەی داهێنەرانە و ئەندێشەی لاسایکەرەوە بەکاردەهێنێت.

بۆ نموونە، داهێنەرێکی زانستی، یان بلیمەتێك دەست دەکات بە داهێنانێك بە ڕێکخستن و پێکەوەبەستنی بیرۆکە زانراوەکان، یان ئەو بنەمایانەوە کە بەهۆی ئەزموونەوە کۆکراونەتەوە، لە ڕێی ئەندێشەی لاسایکەرەوەوە (یەکەی ژیربێژی هزر). ئەگەر بۆی دەرکەوت ئەو زانیاریە کۆکراوەیە بەس نییە بۆ تەواوکردنی داهێنانەکەی، ئەوسا لەڕێی ئەندێشەی داهێنەرانەیەوە زانیاری لەو سەرچاوانەی بەردەستی ڕادەکێشێت. ئەو میتۆدەی کە کاری پێدەکات بەپێی کەسەکان دەگۆڕێت، بەڵام ئەم کۆکراوە و پوختەی ڕێکارەکەیە:

١ _ مێشکی دەورووژێنێت بۆ ئەوەی لە ڕێژەی لەرەلەری ئاسایی بەرزتر بلەرێتەوە، یەکێك یان چەند دانەیەك لە دە وروژێنەرەکەی هزر یان هەندێك وروژێنەرێکی هەڵبژێردراوی خۆی بەکاردەهێنێت.

٢ _ هۆشی چڕدەکاتەوە لەسەر فاکتەرە زانراوەکان(بەشە تەواوکراوەکان)ی داهێنانەکەی، وە لە هزریدا وێنەیەکی تەواوەتی

فاکتەرە نەزانراوەکانی (بەشە تەواونەکراوەکان)ی داهێنانەکەی دەکێشێت. ئەم وێنەیە لە هزریدا ڕادەگرێت هەتا دەبرێت بەرەو هۆشی نائاگایی، دواتر خۆی هێمن دەکاتەوە بە بەتاڵکردنەوەی هزری لە هەموو بیرێك و چاوەڕێی وەڵامەکە دەکات لە هزریدا چەخماخە لێبدات.
هەندێك جار ئەنجامەکان ڕوون و یەکسەرین. لە کاتەکانی تردا، دەرئەنجامەکان نەرێنین، بەپێی باری گەشەکردنی " هەستی شەشەم" یان یەکەی داهێنەرانەی هزر. بەڕێز ئەدیسۆن زیاتر لە ١٠٠٠ کۆکراوەی بیرۆکەی جیاوازی تاقی کردەوە لە ڕێی یەکەی لاسایکەرەوەی ئەندێشەیەوە، بەرلەوەی ئەندێشەی داهێنەرانەی بەکاربەرێت، وە ئەو وەڵامە وەرگرێت کە بووە هۆی دروستبوونی گڵۆپی کارەبایی.
ئەزموونەکەی هاوشێوەی ئەوە بوو کاتێك ئامێری قسەکردنی دروستکرد.
بەڵگەگەلی زۆر پشتپێبەستراو هەن کە بوونی یەکەی ئەندێشەی داهێنەرانە پشتڕاست دەکەنەوە. ئەم بەڵگانە بەردەستن لەڕێی شیکردنەوەی وردی ئەو کەسانەی کە بوونە سەرکردە لە بوارە تایبەتیەکەی خۆیاندا، بەبێ ئەوەی خاوەنی خوێندن و بڕوانامەی بەرزبن.
لینکۆڵن نموونەیەکی بەرچاوی سەرکردەیەکی مەزنە کە مەزنێتی بەدەستهێناوە، لەڕێی دۆزینەوە و بەکارهێنانی ئەندێشەی داهێنەرانەوە.
ئەم توانایەی دۆزیەوە و بەکاریهێنا لە دەرئەنجامی ئەو ورووژانی ئەوینەوە کە ئەزموونی کرد دوای ئەوەی ئان ڕتلیجی بینی، گوزارشتێکی زۆر گرنگ، پەیوەست بە لێکۆڵینەوە لە سەرچاوەی بلیمەتی.
لاپەڕەکانی مێژوو پڕن لە تۆماری ئەو سەرکردە مەزنانەی کە دەکرێت سەرکەوتنەکانیان ڕاستەوخۆ بگەڕێنرێنەوە بۆ کاریگەری ژنێك کە یەکەی

دامێنەرانـــەی هزریـــانی بەرزکردۆتـــەوە، بـــەهۆی وروژانـــدنی ئـــارەزووی سێکسەوە. ناپۆلیۆن پۆناپارت یەکێکە لەوانە.
کاتێـک لـە لایـەن یەکـەم هاوسـەریەوە، جـۆزفین، ئیلـهامی پێـدرا کـە بەرگەنـەگیراو و بەتوانایـە. کاتێـک " داوەریـە باشـتر"ەکـەی یـان یەکـەی ژێربێـژی هـزری جـۆزفینی وەلانـا، وردە وردە کـەمبۆوە. شکستەکەی لـە ست.هێلینا زۆری نەبرد ڕوویدا.
ئەگەر ئارەزوومان ڕێگە بدات، دەکرێت بـە ئاسـانی نـاوی چـەندان کەسـی بـەناوبانگی ئـەمریکا بەێنین،کـە بـۆ لوتاکـەی بـەرزی سـەرکەوتن سـەرکەوتوون، لـەژێر کاریگـەری وروژانـدنی هاوسـەرەکانیاندا، وە دواتـر کەوتونەتە خوار و تێکشکاون دوای ئەوەی پـارە و دەسـەڵاتیان کەوتۆتـە دەست و هاوسەرەکەیان بۆ دانەیەکی تازە وەلاناوە.
ناپۆلیۆن تاکە کەس نییە کە ئەو کاریگەریەی سێکسی بۆ دەرکـەوێت، لـە سەرچـاوەیەکی دروسـتەوە، بـەراورد بـە هـەر جێگرەوەیـەکی تـر، کـە دەکرێت بە ژێری ئاسایی دروست بکرێت.

هـزری مـرۆڤ وەڵامـی وروژێنـەرەکان دەداتـەوە! لـە نێـوان مـەزنترین و بەهێزترینی ئـەم وروژێنەرانـەدا ئـارەزووی کـردەی سـێکس هەیـە. کاتێـك جڵەو دەکرێت و شێوەی دەگۆڕدرێت، ئەم هێزە بەگەڕخەرە لە توانایدایـە کەسەکان بۆ ئاستێکی بـەرزتری بیرکردنـەوە بـەرز بکاتـەوە، بۆ ئـەوەی بتوانن زاڵبن بەسەر سەرچاوەی نیگەرانی و بێزارکردنە بچووکەکاندا کە لـە ئاستی خوارتدا ڕێگەکەیانی گرتووە.

بەداخـەوە، تـەنها بلیمـەت ئەمـەی دۆزیوەتـەوە. ئـەوانی تـر ئـارەزووی کـردەی سێکسـیان پەسـەند کـردووە، بـەبێ دۆزینـەوەی یـەکێك لـە

سەرەکیترین توانا شاراوەکانی - ئەو ڕاستییەی کە دەرخەری ئەو ژمارە زۆرەی " ئەوانی تر" بەراورد بەو ژمارە کەمەی بلیمەت.

بەمەبستی تازەکردنەوەی یادەوەری، پەیوەست بەو ڕاستیانەی لە ژیاننامەی کەسانی ناسراودا هەن، لێرەدا ناوی چەند کەسێکتان پێشکەش دەکەم کە دەسکەوتی ناوازەیان بەدەستهێناوە، کە هەریەکەیان بەوە ناسراون سروشتێکی بەرزی سێکسیان هەبووە. ئەو بلیمەتانەی کە بەدڵنیاییەوە سەرچاوەی هێزیان دۆزیوەتەوە لە ووزەی گۆڕدراوی سێکسدا:

جۆرج واشینگتن

ناپۆلیۆن پۆناپارت

ولیام شەیکسپیر

ئەبراهام لینکۆڵن

ڕاڵف والدۆ ئیمیرسۆن

ڕۆبێرت بورنس

تۆماس جیفەرسۆن

ئەلبێرت هوبارد

ئەلبێرت ه. گاری

ئۆسکار وایڵد

ودرۆو ویلسۆن

جۆن ه. پاتێرسۆن

ئەندریو جاکسۆن

ئنریکۆ کاروسۆ

زانیاری خۆت دەربارەی ژیاننامە دەتوانی بۆ ئەم لیستە زیاد بکەیت.
ئەگەر دەتوانی لە هەموو مێژووی مرۆڤایەتیدا کەسێك بدۆزەرەوە، کە سەرکەوتنێکی مەزنی بەدەستهێنابێت لە هەر بوارێکدا، کە بە سروشتێکی گەشەپێدراوی سێکس دنە نەدرابێت.

ئەگەر ئارەزووی ئەوە ناکەیت پشت بە ژیاننامەی ئەو کەسانە ببەستیت کە لە ژیاندا نەماون، لەو کەسانە بکۆڵەرەوە کە دەزانیت کەسانی خاوەن سەرکەوتنی مەزنن، بزانە دەتوانیت کەسێك بدۆزیتەوە لە ناویاندا کە ئاستێکی سێکسی بەرزی نەبێت. ووزەی سێکسی ووزەی داهێنەرانەی هەموو بلیمەتەکانە. هەرگیز نەبووە و هەرگیزیش نابێت سەرکردەیەکی مەزن، بنیاتنەرێك، یان نیگارکێشێك ئەم هێزە بەگەرخەرەی سێکسی نەبێت.

بەدڵنیاییەوە کەس بە هەڵە لەم قسەیە تێناگات کە وا لێکی بداتەوە هەموو ئەوانەی کە ئارەزوویەکی سێکسی گەورەیان هەیە بلیمەتن! مرۆڤ تەنها کاتێك بۆ پێگەی بلیمەت بەرز دەبێتەوە کە ئەگەر هزری بوروژێنێت بۆ ئەوەی لە هێزە بەردەستەکان زانیاری وەرگرێت لە رێی یەکەی داهێنەرانەی ئەندێشەیەوە. سەرەکیترینی ئەو ورووژێنەرانە کە دەکرێت لەرێیەوە ئەم بەرزبوونەوەی لەرەلەرە بەرهەم بێت ووزەی سێکسە. تەنها خاوەندارێتی ئەم ووزەیە بەس نییە بۆ بەرهەمهێنانی بلیمەت. ووزەکە دەبێتە لە ئارەزووەوە بگۆڕدرێت بۆ یەکگرتنی جەستەیی، بۆ هەندێك شێوەی تری ئارەزوو و کردار، بەرلەوەی کەسەکە بۆ پێگەی بلیمەت بەرزبکاتەوە.

دوور لە بوون بە بلیمەت، بەهۆی ئارەزووی مەزنی سێکسەوە، زۆینەی خەڵکی ئاستی خۆیان دادەبەزێنن بۆ ئاستی ئاژەڵە نزمترەکان، بەهۆی تێنەگەیشتن و خراپ بەکارهێنانی ئەو هێزە مەزنە.

بۆچی خەڵکی بە دەگمەن بەر لە چل ساڵی سەرکەوتوو دەبن

لە ڕێی لێکۆڵینەوەی زیاتر لە ٢٥ هەزار کەس، بۆم دەرکەوت کە ئەو کەسانەی بە شێوازێکی ناوازە سەرکەوتوو بوون، بەدەگمەن بەر لە چل ساڵی ئەوەیان کردووە، وە زۆبەی جار هەتا دوای پەنجا ساڵی گورزی ڕاستەقینەی خۆیان ناوەشێنن. ئەم ڕاستییە هێندە سەرسامکەر بوو کە دنەیدام زۆر بە وریایەوە بە شوێن هۆکارەکانیدا بگەڕێم، لێکۆڵینەوەیەکم ئەنجامدا کە زیاتر لە دوانزە ساڵی خایاند.

ئەم لێکۆڵینەوەیە ئەوەی دەرخست کە هۆکاری سەرەکی ئەوەی زۆرینەی ئەو کەسانەی سەرکەوتوو دەبن ناتوانن بەر لە چل یا پەنجا ساڵی ئەوە بکەن، مەیلیانە بۆ بەهەدەردانی ووزەیانە لەڕێی وابەستەبوونێکی زۆرەوە بە گوزارشتی جەستەیی غەریزەی سێکس. زۆربەی خەڵکی هەرگیز فێرنابن کە ئارەزووی سێکسی شێوازی گوزارشتی تری هەیە، کە زۆر گرنگترن، لە بەتەنها گوزارشتی جەستەیی. زۆربەی ئەوانەی ئەمەیان بۆ دەردەکەوێت، دوای ئەوەی چەندین ساڵیان بەفیڕۆداوە لە تەمەنێکدا کە ووزەی سێکس لە بەرزترین ئاستدا بووە، بەر لە تەمەنی چل و پێنج بۆ پەنجا ساڵی. بە گشتی ئەمە سەرکەوتنێکی بێبایەخی بەدوادا دێت.

ژیانی زۆرێك لە خەڵکی هەتا چل ساڵی، هەندێك جار سەروتریش، ڕەنگدانەوەی بەهەدەردانی بەردەوامی ووزەیە، کە دەکرێت سوودی

لێوەربگیرێت بە گۆڕینیان بۆ کەناڵێکی باشتر. غەریزە باش و بەهێزەکانیان شێتانە دەدەنە بەر هەر چوار بایەکە. لەم خووەی نێرینەوە، دەستەواژەی،" ڕەنجی خۆی بەبا دەکات" دروستبووە.

ئارەزووی گوزارشتی سێکس هەتا ئێستا بەهێزترین و بەگەرخەرترین نێو غەریزەکانی مرۆڤە، هەر لەبەر ئەم هۆکارە، کاتێک ئەم ئارەزووە جڵەو دەکرێت و دەگۆڕدرێت بۆ کردار، بەدەر لە گوزارشتی جەستەیی، دەکرێت کەسەکە بۆ پێگەی بلیمەت بەرز بکاتەوە.

یەکێك لە بەتواناترین بازرگانەکانی ئەمریکا ڕاشکاوانە ددانی بەوەداناوە کە سکرتێرە سەرنجڕاکێشەکەی هۆکاری زۆربەی ئەو پلانانە بووە کە دایڕشتوون. ددانی بەوەدانا ئامادەبوونی سکرتێرەکەی بەرەو لوتکەی ئەندێشەی داهێنەرانە بەرزکردۆتەوە، بەجۆرێك کە نەیتوانیوە لە ژێر هیچ وروژێنەرێکی تردا ئەزموونی بکات.

یەکێك لە سەرکەوتووترین کەسەکانی ئەمریکا زۆربەی سەرکەوتنەکەی بە قەرزاری کاریگەری خانمێکی گەنجی شۆخ دەزانێت، کە سەرچاوەی ئیلهامی بووە بۆ زیاتر لە دوانزە ساڵ.

هەموو کەسێك ئەو پیاوە دەناسێت کە ئەم ئامارەیە دەیگرێتەوە، بەڵام هەموو کەسێك نازانێت سەرچاوەی ڕاستەقینەی سەرکەوتنەکانی چییە.

مێژوو نموونەی زۆری ئەو کەسانەی تێدایە کە پێگەی بلیمەتیان بەدەسهێناوە، لە دەرئەنجامی بەکارهێنانی وروژێنەری دەستکردی هزر لە شێوەی کحول و ماددەی نەشەکەردا. ئێدگار ئالان پۆ کاتێك " قەلەڕەش" ی نووسی لەژێر کاریگەری شەرابدا بوو و مەست بوو، " خەونگەلێك دەبینم کە هیچ فانیەك پێشتر نەوێراوە بیانبینێت." جەیمس

وایتکۆمب ڕیلی باشترین نووسینەکانی کاتێك نووسی کە لەژێر کاریگەری کحولدا بوو. ڕەنگە لەو کاتەدا " تێکەڵەی ڕێکخراوی ڕاستی و خەون، ئاشەکەی سەر ڕووبارەکە، وە هەڵمی سەر چەمەکە"ی بینیبێت. ڕۆبەرت بێرنس باشترینی نووسینەکانی بە نەشەیی دەنووسی،" بۆ ماوەیەکی زۆر لەمەوپێش، ئازیزم، هێشتا پێکی میهرەبانی دەخۆینەوە، بۆ ماوەیەکی زۆر لەمەوپێش." بەڵام با بەبیرتان بهێنمەوە کە ئەو چەندین لەو کەسانە لە کۆتایدا خۆیان لەناوبرد. سروشت دەرمانی خۆی دروستکرد کە بەهۆیەوە خەڵکی بە سەلامەتی هزریان بوروژێنن هەتا لە ڕووتەختێکدا بلەرێتەوە کە بۆ وەرگرتنی ئەو بیرە باش و دەگمەنانەی کە کەس نازانێت لە کوێوە دێن! هەتا ێستا هیچ جێگرەوەیەکی قایلکەر بۆ وروژێنەرەکانی سروشت نەدۆزراوەتەوە.

ڕاستییەکی زانراوە لای دەروونناسەکان کە پەیوەندیەکی زۆر نزیك هەیە لە نێوان ئارەزووی سێکسی و پێویستیە ڕۆحیەکاندا - ڕاستییەك کە هۆکاری ڕەفتاری نامۆی ئەو کەسانەیە کە بەشداری لەو سێکسی بەکۆمەڵەدا دەکەن کە ناسراوە بە " چالاککردن"ی ئاینی، کە زۆر باوە لە ئاینە سەرەتاییەکاندا.

دونیا فەرمانڕەوایی دەکرێت و چارەنووسی شارستانیەتێك دیاریدەکرێت، لە ڕێی غەریزەکانی مرۆڤەوە. خەڵکی بە هەستەکان کاریگەری لەسەر ڕەفتارەکانیان دادنرێت زۆر زیاتر لە ژیریان. یەکەی داهێنەرانەی هزر بەتەواوەتی بەهۆی غەریزەکانەوە دەخرێتەکار، نەك بە ژیری سارد و سڕ. بەهێزترینی نێو هەموو غەریزەکانی مرۆڤ سێکسە. وروژێنەری دیکەی هزریش هەن، کە هەندێکیان لیستە کراون، بەڵام هیچیان، تەنانەت ئەگەر

هەمووشیان پێکەوە کۆبکرێنەوە، ناتوانن هاوتای هێزی بەگەڕخەری سێکس بن.

وروژێنەری هزر بە هەر کاریگەرییەك دەگوترێت کە بە شێوەیەکی کاتی، یان هەمیشەیی، لەرەلەری بیرەکان زیاد دەکات. ئەو دە وروژێنەرەی باسکران، ئەوانەن کە بەکارهێنانیان زۆر باوە.

لەڕێگەی ئەم سەرچاوانەوە کەسەکە دەتوانێت پەیوەندی لەگەڵ زیرەکی بێسنووردا ببەستێت، یان بە دڵی خۆی بچێتە خەزێنەی هۆشی نائاگاوە، جا هی خۆی بێت، یاخوود هی کەسێکی تر، هەموو ئەو ڕێکارانەی لەوێدان هی بلیمەتن.

مامۆستایەك کە مەشق و ڕێنمایی بە زیاتر لە ٣٠ هەزار فرۆشیار بەخشیوە، ئەوەی بۆ دەرکەوت کە پیاوانێك بە ئارەزووی سێکسی بەرزەوە لێهاتووترینی فرۆشیارەکانن. ڕوونکردنەوەکە بەم جۆرەیە، کە هۆکاری کەسایەتی ناسراو بە " ڕاکێشەری کەسایەتی" هیچ نییە جگە لە ووزەی سێکسی. کەسانی سێکسی هەمیشە ڕێژەیەکی زۆر سەرنجڕاکێشی کەسایەتیان هەیە. لە ڕێی ڕێخۆشکردن و تێگەیشتنەوە، دەکرێت ئەم هێزە گرنگە ڕابکێشرێت و بەکاربهێنرێت سوودی زۆری هەبێت بۆ پەیوەندییەکانی نێوان خەڵکی. دەکرێت ئەم ووزەیە لە ڕێگەی ئەم نێوەندانەی خوارەوە پەیوەندی پێبگیرێت لەگەڵ ئەوانی تردا:

١ ــ تۆقەکردن: بەرکەوتنی دەستەکان، یەکەر هەبوون یان نەبوونی ڕاکێشەری دەردەخات.

٢ _ تۆنی دەنگ : سەرنجڕاکێشی، یان ووزەی سێکسی، هۆکارێکە کە دەشێت بەهۆیەوە دەنگ هەمەچەشن بێت، یان سەرنجڕاکێش و میوزیکی بێت.

٣ _ بار و زمانی جەستە : کەسانی سێکسی چالاك و بە جموجۆڵن، بە هێمنی و لەسەرخۆیەوە.

٤ _لەرەلەری بیر : کەسانی سێکسی غەریزەی سێکس تێکەڵاوی بیرەکانیان دەکەن، یان ڕەنگە بە خواستی خۆیان ئەوە بکەن، وە بەو شێوازە دەشێت کاریگەری بخەنەسەر ئەو کەسانەی لە چواردەوریانن.

٥ _ڕازاندنەوەی جەستە : کەسانی سێکسی بە گشتی زۆر ئاگاداری ڕواڵەتیانن. بە گشتی ستایلێکی جلوبەرگێك هەڵدەبژێرن کە لەگەڵ کەسایەتی و جەستە و ڕەنگی پێستیاندا بگونجێت.

لە کاتی دامەزراندنی فرۆشیاردا، بەڕێوەبەرە بەتواناکانی فرۆشتن بەدوای خاسیەتی سەرنجڕاکێشی کەسایەتیدا دەگەڕێن وەك یەکەم تایبەتمەندی فرۆشیار. ئەو کەسانەی کە ووزەی سێکسیان نییە هەرگیز بە پەرۆش نابن و نابنە سەرچاوەی ئیلهام بۆ پەرۆشی کەسانی تر، وە بەپەرۆشی یەکێکە لە گرنگترین پێویستیەکانی فرۆشیاری، گرنگ نییە کەسەکە چی دەفرۆشێت.

ئەو وتاربێژ، پارێزەر، یان فرۆشیارەی کە ووزەی سێکسی نییە شکستخواردووە، لە هەر بابەتێکدا کە پەیوەندی بە کاریگەری خستنەسەر ئەوانی ترەوە هەبێت. سەرباری ئەو ڕاستییەی، کە زۆربەی خەڵکی دەتوانرێت تەنها لە ڕێی جوڵاندنی غەریزەکانیانەوە دەکرێت کاریان تێبکرێت، ئەوسا لە گرنگی ووزەی سێکسی تێدەگەیت وەك

بەشێك لە توانای سروشتی فرۆشیار. فرۆشیاری لێهاتوو پێگەی کارامەیی بەدەستدەهێنێت لە فرۆشتندا، لەبەرئەوەی هۆشیارانە، یان نائاگایانە، ووزەی سێکسی دەگۆڕێت بۆ پەرۆشی فرۆشتن! لەم گوزارشتەدا دەکرێت پێشنیارێکی زۆر کرداری بدۆزرێتەوە بۆ مانای ڕاستەقینەی شێوەگۆڕینی سێکس.

ئەو فرۆشیارەی کە دەزانێت چۆن هزری لەسەر بابەتی سێکس لاببات، وە ئاڕاستەی بکات لە هەوڵەکانی فرۆشتندا بەهەمان پەرۆشی و هۆش چڕکردنەوەوە کە بەکاری دەهێنێت بۆ مەبەستە سەرەکیەکەی سێکس، ئەوا هونەری گۆڕینی سێکس بەدەستدەهێنێت. جا خۆی بزانێت یان نا. زۆربەی فرۆشیارەکانی کە ووزەی سێکسیان دەگۆڕن ئەوە دەکەن بەبێ ئەوەی ئاگاداری بن، یان بزانن چۆن دەیکەن.

گۆڕینی ووزەی سێکسی پێویستی بە هێزێکی ویستی زیاتر هەیە لەوەی کە کەسێکی ئاسایی دەیەوێت بۆ ئەم مەبەستە بەکاریبهێنێت. ئەوانەی بەلایانەوە سەختە کە هێزی ویستی پێویست بۆ گۆڕانکاریەکە بانگ بکەن، ڕەنگە وردە وردە ئەو توانایە بەدەستبەێنن. هەرچەندە ئەمە پێوستی بە هێزی ویستە، پاداشتی پراکتیککردنەکە زۆر لە هەوڵدانەکە بەنرختره. تەواوی بابەتی سێکس لەو جۆرەیە کە زۆرینەی خەڵکی وادەردەکەون بێباکانە نەزانبن دەربارەی. ئارەزووی سێکسی زۆر بەهەڵە لێکدەدرێتەوە، دەربارەی دەگوترێت و گەپجاڕی پێ دەکرێت لە لایەن هزرە نەزان و شەڕەنگێزەکانەوە، بۆ ماوەیەکی هێندە زۆرە کە تەنانەت خوودی وشەی سێکس زۆر بەدەگمەن لە کۆمەڵگا بەڕەوشتەکاندا بەکاردەهێنرێت. ئەو ژن پیاوانەی کە بەوە ناسراون بەخششیان پێدراوە

- بەڵێ - بەخششی سروشتێکی سێکسی بەرز، بەگشتی کەس حەز بە بینیان ناکات، لەبری ئەوەی پێیان بگوترێت بەهرەیان پێدراوە، بەگشتی پێیان دەگوترێت نەفرەتلێکراو.

تەنانەت لەم سەردەمی پێشکەوتنەشدا، ملیۆنان کەس هەستی خۆبەکەمزانینیان گەشەپێداوە بەهۆی ئەو باوەڕە ناڕاستەوە کە سروشتێکی سێکسی بەرز نەفرەتە. ئەم گوزارشتانە دەربارەی باشیەکانی ووزەی سێکس، نابێت وەك پاساوهێنانەوە بۆ بەدڕەوشتی لێکبدرێنەوە. غەریزەی سێکس تەنها کاتێك چاکە کە زیرەکانە بەکاربهێنرێت. ڕەنگە هەڵە بەکاربهێنرێت، وە زۆربەی جاریش وایە، بە ڕادەیەك کە لەبری ئەوەی جەستە و هزر دەوڵەمەند بکات، لەناویان دەبات. بەکارهێنانێکی باشتری ئەم هێزە بارێکی تری ئەم بەشەیە.

بەلای نووسەرەوە زۆر گرنگ بوو، کە بۆی دەرکەوت لە ڕووی کرداریەوە هەموو ئەو سەرکردە مەزنانەی، کە شانازی لێکۆڵینەوە لێیانی هەبووە، کەسانێك بوون کە سەرکەوتنەکانیان بەهۆی ژنێکەوە ئیلهامکراون. لە زۆربەی جارەکاندا، ژنەکان کەسانێکی سادە و هاوسەرانێکی خۆنەویست بوون کە خەڵکی هیچی وایان دەربارە نەزانیون. هەندێك جاریش، سەرچاوەی ئیلهامەکە دەکرێت ببرێتەوە سەر " ژنێکی تر". ڕەنگە ئەو حاڵەتانە زۆر نەناسراو نەبن لات.

نەبوونی جڵەوگیری لە خووە سێکسیەکاندا هێندەی نەبوونی جڵەوگیری لە خواردن و خواردنەوەدا زیانبەخشە. لەم سەردەمەی کە تێیدا دەژین، سەردەمێك کە بە جەنگی جیهانی دەستیپێکرد، نەبوونی جڵەوگیری لە خووە سێکسیەکاندا شتێکی باوە. ئەم خۆ نقومکردنە لە سێکسدا ڕەنگە

دەرخەری نەبوونی سەرکردەی مەزن بێت. هیچ کەسێك ناتوانێت سوود لە هێزەکانی ئەندێشەی داهێنەرانەی وەرگرێت، کاتێك کە بەهەدەریان بدات. مرۆڤ تاکە بوونەوەری سەر زەویە کە پێشێلی ئامانجی سروشت دەکات پەیوەست بەم بابەتەوە. هەموو گیاندارانی تر سروشتی سێکسیان بەبێ پێشێلکردن بەکاردەهێنن، وە بە ئامانجێك کە کۆکە لەگەڵ یاسای سروشت. هەموو گیاندارەکانی تر تەنها لە " وەرزی زاوزێ"دا وەڵامی بانگی سێکس دەدەنەوە. مەیلی مرۆڤ بۆ ڕاگەیاندنی " وەرزی کراوە"یە.

هەموو کەسێکی زیرەك دەزانێت کە وروژاندنی لەڕادەبەدەر، لەڕێی خواردنەوە کحولیەکان و دەرمانە سڕکەرەکانەوە، شێوەیەکی بێ کۆنترۆڵیە کە ئەندامە گرنگەکانی جەستە لەناودەبات، بە مێشکیشەوە. هەرچەندە، هەموو کەسێك نازانێت کە زیادەڕەوی لە گوزارشتی سێکسدا دەکرێت ببێتە خوویەکی هێندەی خواردنەوە و دەرمانی سڕکەر وێرانکەر و زیانبەخش بۆ هەوڵی داهێنەرانە.

کەسێکی ئالوودەی سێکس هیچ جیاوازیەکی بنچینەیی نییە لەگەڵ کەسێکی ئالوودەی ماددەی هۆشبەر! هەردووکیان کۆنترۆڵیان بەسەر یەکەی ژیری و هێزی ویستیاندا لەدەستداوە. ئالوودەبوون بە سێکسەوە ڕەنگە بەتەنها ژیری و هێزی ویست لەناونەبات، بەڵکو ڕەنگە کەسەکە بەرەو شێتبوونی کاتی، یان هەمیشەیی ببات. زۆرێك لە هایپۆکۆندریاکان (نەخۆشی ئەندێشەیی) لە خووی گەشەپێدراوی نەزانی دەربارەی ئەرکی ڕاستەقینەی سێکسەوە گەشیان کردووە.

لەڕێی ئەم نموونە بچوکانەوە لەسەر بابەتەکە، زۆر بە ڕوونی دەبینرێت کە نەزانی لە بابەتی شێوەگۆڕینی سێکسدا، لە لایەکەوە سزایەکی قورسی نەزانەکان دەدات، لە لایەکی تریشەوە لە قازانجگەلی مەزن بێبەشیان دەکات.

نەزانیەکی سەرتاسەری دربارەی بابەتی سێکس دەگەڕێتەوە بۆ ئەو ڕاستییەی کە بابەتەکە بە ڕازگەلێ دەورەدراوە و لە ڕێی بێدەنگیەکی ڕەشەوە داپۆشراوە. پلانگێڕی ڕاز و بێدەنگی هەمان کاریگەری سایکۆلوژیای قەدەغەکردنی هەیە لەسەر هزری کەسانی لاو. ئەنجامەکە کونجکۆڵی و ئارزووی وەگرتنی زانیاری لەسەر ئەم بابەتە "قەدەغەکراوە" وە مایەی شەرمەزاری هەموو یاسادانەر زۆربەی دکتۆرەکانە ـ لە دابینکردنی گونجاوترین شێواز بۆ پەروەردەکردنی لاوان دەربارەی بابەتەکە ـ زانیاریەکان بە ئاسانی بەردەست نین.

بەدەگمەن کەسێك دەست بە هەوڵێکی داهێنەرانەی بەرز دەکات لە هەر بوارێکدا پێش چل ساڵی. کەسێکی ئاسایی لە تەمەنی نێوان چل بۆ شەشت ساڵی دەگاتە مەزنترین توانای دروستکردن. ئەم گوزارشتانە لەسەر بنەمای لێکۆڵینەوەی وردی هەزاران ژن و پیاوەوە وەرگیراوە کە بە وردی سەرنجدراون. دەبێت هاندەربن بۆ ئەوە کەسانەی کە شکستیان هێناوە بە گەیشتن بەو ئاستە بەر لە چل ساڵی، وە ئەو کەسانەش کە تۆقیون لە نزیکبوونەوەی " پیری،" لە دەوروبەری چل ساڵیدا. ساڵانی نێوان چل بۆ شەشت ساڵی، وەك یاسایەك، بەپیترین ساڵانی تەمەنە. خەڵکی پێویستە بە ترس و لەرزەوە بەرەو ئەو تەمەن نەڕۆن، بەڵکو بە هیوا و پەرۆشیەوە برۆن.

ئەگەر بەڵگەت دەوێت دەربارەی ئەوەی زۆربەی خەڵکی باشترین کارەکانیان بەر لە چل ساڵی ئەنجام نادەن، لە تۆماری سەرکەوتووترین ئەو کەسانە بکۆڵەرەوە کە لای خەڵکی ئەمریکا ناسراون، ئەوسا دەیدۆزیتەوە.

هێنری فۆرد نەگەیشتە ترۆپکی سەرکەوتن هەتا چل ساڵی تێنەپەڕاند.

ئەندریو کارنیج زۆر لە چل ساڵی تێپەڕیبوو بەرلەوەی دەستبکات بە چنینەوەی پاداشتی هەوڵەکانی.

جەیمس ج. هیل هەتا تەمەنی چل ساڵی تەلەگرافی بەڕێوەدەبرد. سەرکەوتنە مەزنەکەی لەدوای ئەو تەمەنەوە ڕوویدا. ژیاننامەی پیشەساز و کەسە دەرامەتدارەکانی ئەمریکا پڕە لە بەڵگەگەلی ئەوەی کە ساڵانی نێوان چل بۆ شەست ساڵی تەمەن پڕ بەرهەمترین ساڵانی تەمەنی مرۆڤە. لەنێوان تەمەنی سی بۆ چل ساڵی مرۆڤ دەستدەکات بە فێربوونی هونەری شێوەگرتنی سێکس، (ئەگەر هەر فێریش ببێت.) بەشێوەیەکی گشتی ئەم دۆزینەوەیە بە ڕێکەوتە، وە زۆر جاریش بە پێچەوانەوەیە، ئەو کەسەی کە ئەم کارە دەکات بە تەواوەتی نائاگایانە دەیکات. ڕەنگە تێبینی ئەوە بکات کە هێزی سەرکەوتنەکانی لە دەوروبەری ساڵانی سی وپێنج بۆ چل ساڵیدا زیادی کردووە، بەڵام لە زۆربەی حاڵەتەکاندا ئاشنا نییە بە هۆکاری ئەو گۆڕانکارییە" سروشت دەستدەکات بە کۆککردنی غەریزەی ئەوین و سێکس لە تاکەکاندا، لە نێوانی ساڵانی سی بۆ چلی تەمەندا، بۆ ئەوەی لە هێزە مەزنەکانەوە هێز وەرگرێت و پێکەوە بەکاریان بهێنیت وەك وروژێنەرێك بۆ کردار.

سێکس بەتەنها هاندەرێکی بەتوانایە بۆ کردار، بەلاّم هێزەکانی وەك گێژەلّوکەیەك وایە - زۆر جار کۆنترۆڵنەکراون. کاتێك غەریزەی ئەوین تێکەلّ بە غەریزەی سێکس دەبێت، ئەنجامەکەی هێمنیە لە ئامانج، سەرنجراکێشی، وردی لە داوەری و هاوسەنگی. چی کەسێك، کە گەیشتووەتە ئەم تەمەنە و هێندە بێبەختە کە ناتوانێت ئەم گوزارشتانە شی بکاتەوە، وە ناتوانێت بە ئەزموونی خۆی پالّپشتیان بکات؟

کاتێك پیاوێك تەنها لەسەر بنەمای غەریزەی سێکس دنە دەدرێت بۆ ئارەزووی ڕازیکردنی خانمێك، وەك چۆن بە گشتی وایە، لە توانایدا سەرکەوتنی مەزن بەدەستبهێنیت، بەلاّم دەشێت کردارەکانی ڕێکنەخراو، شێواو و بەتەواوەتی وێرانکەربن. کاتێك پیاو بە تەنها لەسەر بنەمای دنەدانی سێکس ئارەزووی قایلکردنی خانمێك دەکات، دەشێت دزی بکات، فێلّ بکات و تەنانەت تاوانی کوشتنیش ئەنجام بدات. بەلاّم کاتێك غەریزەی ئەوین تێکەلّی غەریزەی سێکس دەکرێت، هەمان پیاو کردارەکانی بە ژیری و هاوسەنگی و درکێك زیاترەوە ڕێبەڕی دەکات.

تاواناسەکان بۆیان دەرکەوتووە کە دەکرێت دلّڕەقترین تاوانبار دەکرێت لەڕێگەی کاریگەری ئەوینی ژنێکەوە ڕاستبکرێنەوە. هیچ تۆمارێك نییە کە تاوانبارێك بەتەنها لەڕێی کاریگەری سێکسەوە ڕاستکرابێتەوە. ئەم ڕاستیانە لای هەمووان ئاشکرایە، بەلاّم هۆکارەکانی نا. ڕاستکردنەوە و چاکسازی دەکرێت، ئەگەر هەر بکرێت، لە ڕێگەی دلّەوە، یان لایەنی سۆزداری کەسەکە، نەك لەڕێی مێشکەوە، یان لایەنی عەقلاّنی کەسەکەوە.

چاکسـازی واتـه " گۆڕانکـاری لـه دڵـدا." مانـای "گۆڕانکـاری نییـه لـه مێشـکدا." مـرۆڤ دەشـێت بـەهۆی ژیریـەوە هەنـدێك گۆڕانكـاری لـە هەڵسوکەوتی کەسیدا بکـات، بـۆ خۆپاراسـتن لـه دەرئـەنجامی کاریگەریە نەخوازراوەکان، بەڵام چاکسازی ڕاستەقینە تـەنها لـەڕێی گـۆڕینی دڵـەوە دەکرێت - لەڕێی ئـارەزووەوە بـۆ گـۆڕان، ئـەوین و سـێکس و هـەموو ئـەو غەریزانەی کە لەتواناياندايە مرۆڤ بەرەو لوتاکەی سەرکەوتن بەرن. ئـەوين ئـەو غەريزەيەيـە کـە وەك پارێزگارێـك ڕۆڵ دەگێـڕێـت، وە دڵنیـایی دەدات لەسەر هاوسەنگی، سەرنجڕاكێشـی و هـەوڵی بونیادنـەر. کاتێـك ئـەم سـێ غەریزەیـە پێکـەوە دەبەسـترێن، دەشـێت کەسـەکە بـۆ پێگـەی بلیمـەت بەرزبکەنـەوە. هەرچـەندە، چـەندین بلیمـەت هـەن، کـە هیچـی وا نـازانن دەربارەی غەریزەی ئەوین. زۆربەیان ڕەنگە لە کردارێکدا خۆیـان ببینـەوە کە وێرانکەر، یان بە لایەنی کەمەوە، لەسەر بنەمای دادپەروەری و ویژدان نەبێت بەرامبەر خـەڵکانی تـر. ئەگـەر مهیلمـان لـێ بێـت، دەتـوانین نـاوی دەیـان بلیمـەت بـەێنین لـە بـواری پیشەسـازی و دارایـدا، کـە بێشـەرمانە پێشـیلی مـافی مرۆڤـەکانی تریـان کـردووە. وا دەردەکـەوێت کـە هـیچ ویـژدانێکیان نـەبێت. خوێنـەر زۆر بـە ئاسـانی دەتوانێـت لیسـتی خـۆی دەربارەی ئەو جۆرە کەسانە ئامادە بکات.

غەریزەکان دۆخی هزرین. سروشت " پێکهاتەی کیمیایی هزر" ی بە مرۆڤ بەخشیوە، کە بـە شـێوازێکی ەاوشـێوەی بنـەماکانی پێکهاتـەی کیمیایی مـاددە کـار دەکـات. ڕاسـتییەکی زانـراوە کـە، بـە یارمـەتی پێکهاتـەی کیمیایی ماددەوە، کیمیاگەر دەتوانێت ژەهرێکی کوشندە دروست بکات بە تێکەڵکردنی چەند توخمێکی دیاریکراو، کە هیچیان بـە تـەنیا خۆیان و

شێوەی سروشتی خۆیاندا زیانبەخش نین. غەریزەکانیش بە هەمان شێوە دەکرێت تێکەڵ بکرێن بۆ دروستکردنی ژەهرێکی کوشندە. غەریزەکانی سێکس و ئیرەیی، کاتێک تێکەڵ دەکرێن، ڕەنگە کەسەکە بگۆڕن بۆ دڕندەیەکی شێت.

ئامادەیی یەکێك یان زیاتر لە یەکێکی غەریزە وێرانکەرەکان لە هزری مرۆڤدا، لە ڕێی کارلێکی کیمیایی هزرەوە، ژەهرێك دروست دەکات کە ڕەنگە هەستی دادپەروەری و داوەری کەسەکە لەناوبەرێت. لە حاڵەتە زۆر پەرگیرەکاندا، ئامادەیی هەر تێکەڵەیەکی ئەم غەریزانە دەکرێت ژیری کەسەکە لەناوببات.

ڕێگای بەرەو بلیمەتی پێکدێت لە گەشەپێدان، کۆنترۆڵکردن و بەکارهێنانی سێکس و ئەوین و خۆشەویستی. بە کورتی، دەکرێت پرۆسەکە بەم شێوەیەی خوارەوە گوزارشتی لێ بکرێت:

هاندانی ئامادەیی ئەم غەریزانە وەك بیری زاڵ لە هزری کەسەکەدا، وە ڕێگەنەدان بە هەبوونی هەموو غەریزە وێرانکەرەکان. هزر بونەوەری خووە. لەسەر بنەمای ئەوە گەشە دەکات کە بیری زاڵ پێیدەدات. لە ڕێگەی یەکەی هێزی ویستەوە، کەسەکە دەتوانێت هەر غەریزەیەك سست بکات، وە هەر غەریزەیەکی تر لە بری هان بدات. کۆنترۆڵکردنی هزر، لە ڕێگەی هێزی ویستەوە زۆر سەخت نییە. کۆنترۆڵ بەهۆی مکووڕی و خووەوە مەیسەر دەبێت.نهێنی کۆنترۆڵکردن لە تێگەیشتن لە پرۆسەی شێوەگۆڕیندایە. کاتێك هەر غەریزەیەکی نەرێنی لە هزری کەسەکەدا خۆی دەردەخات، دەتوانرێت بۆ غەریزەیەکی ئەرێنی، یان دروستاکەر بگۆڕدرێت، بە ڕێکاری سانای گۆڕینی بیرەکانی کەسەکە.

هیچ ڕێگەیەکی تر نییە بەرەو بلیمەتی جگە لە هەوڵدانی خۆکرد

ڕەنگە کەسێك بگاتە لوتاکەی سەرکەوتن لە بواری دارایی و بازرگانیدا، بە تەنها بە هێزی بەگەڕخەری ووزەی سێکس، بەڵام مێژوو پڕە لە بەڵگەی ئەوەی کە ڕەنگە، بە گشتیش وا دەکات، هەلگری چەند خاسیەتێکی دیاریکراوی کەسایەتی بێت کە بێبەشی دەکەن لەوەی بتوانێت دەست بە سامەنەکەیەوە بگرێت، یان چێژی لێ ببینێت. ئەمە شایەنی لێکۆڵینەوە، بیرکردنەوە و تێڕامانە، چونکە ڕاستییەك دەردەبڕێت، زانیاریەك کە دەکرێت یارمەتیدەر بێت بۆ ژنان و پیاوانش. بێئاگایی و نەزانی دەربارەی ئەمە بووەت هۆی لە دەستدانی مافی بەختەوەربوونی هەزاران کەس، هەرچەندە تەنانەت خاوەن سامانیش بوون.

غەریزەکانی ئەوین و سێکس بەدڵنیاییەوە نیشانەی خۆیان جێدەهێڵن لەسەر ئاکارەکان. سەرباری ئەوەش، ئەم نیشانانە هێندە ڕوون و بینراون، کە هەموو ئەوانەی کە خۆزگەی بۆ دەخوازن دەتوانن بیانخوێننەوە. ئەو کەسەی بە تەوژمێکی هەست و سۆز بەگەڕ دەخرێت، بەتەنها لەسەر بنەمای ئارەزووی سێکسی، بە ڕوونی ئەو ڕاستییە بۆ تەواوی دونیا ئاشکرا دەکات، لە ڕێی گوزارشتی چاوەکانیەوە و هێڵەکانی ڕووخساریەوە. ئەوین کاتێك لەگەڵ غەریزەی سێکس تێکەڵ دەکرێت، گوزارشتە ڕوخسارەکان دەگۆڕێت و نەرم و جوانیان دەکات. پێویستت ب هیچ شیکەرەوەیەکی کەسایەتی نییە هەتا ئەمەت پێبڵێت - دەتوانیت بۆ خۆت تێبینی بکەیت.

غەریزەی ئەوین، سروشتی هونەری و جوانیناسی مرۆڤ بەدەر دەخات و گەشە پێدەدات. کاریگەری خۆی لەسەر ڕۆحی کەسەکە بەجێدەهێڵێت،

تەنانەت دوای ئەوەی ئاگری ئەوینەکە بەهۆی کات و بارودۆخەوە دەکوژێتەوە.

یادگاریەکانی ئەوین هەرگیز تێناپەڕن. دەمێننەوە، ڕێبەریت دەکەن و کاریگەریان دەبێت زۆر دوای کاڵبوونەوەی سەرچاوەی وروژانەکە. ئەمە هیچ شتێکی نوێی تێدا نییە. هەموو مرۆڤێك کە ئەوینێکی ڕاستگۆیانە جولێنرا بێت، دەزانێت کە شوێنەواری ماوە درێژ لەسەر دڵی مرۆڤ بەجێدەهێڵێت. کاریگەری ئەوین دەمێنێتەوە، لەبەرئەوەی ئەوین سروشتێکی ڕۆحی هەیە. ئەو کەسەی کە ناتوانرێت بوروژێنرێت بەرەو ترۆپکی سەرکەوتن بەهۆی ئەوینەوە، لێ بۆتەوە ـ مردووە. هەرچەندە ڕەنگە زیندوو دەرکەوێت.

تەنانەت یادەوەریەکانی ئەوین بەسن بۆ ئەوەی کەسەکە بەرز بکەنەوە بۆ ڕووتەختێکی بەرزتری هەوڵی داهێنەرانە. هێزی سەرەکی ئەوین ڕەنگە خۆی بە هەدەر بدات و تێپەڕێت، وەك ئاگرێك کە خۆی دەسوتێنێت، بەڵام نیشانەگەلی نەسڕاوە بەجێدەهێڵێت کە ببنە بەڵگە لەسەر ئەوەی بەو شوێنەدا تێپەڕیوە. ڕۆیشتنی زۆرجار دڵی مرۆڤ ئامادە دەکات بۆ ئەوینێکی مەزنتر. هەندێك جار، بگەڕێرەوە بۆ ڕۆژانی ڕابردوو، وە هزرت نوقمی یادەوەریەکانی ئەوینی ڕابردووت بکە. کاریگەری خەم و بێزاریەکانی کاتی ئێستات هێور دەکاتەوە. سەرچاوەیەکی هەڵاتنت پێدەدات لە ڕاستییە تاڵ و ناخۆشەکانی ژیانت، وە لەوانەیە ـ کێ دەزانێت؟ ـ لە ماوەی ئەم پاشەکشە کاتیەدا بۆ نێو دونیای ئەندێشەی خۆت، هزرت بیرۆکەگەل، یان پلانگەلت پێدەدات، کە دەکرێت تەواوی پێگەی دارایی و ڕۆحی کەسەکە بگۆڕێت.

ئەگەر بڕوات وابێت کە بێ بەختیت، لەبەرئەوەی " ئەویندایت کردووە و لە دەستداوە" ئەو بیرەت لەناوبەرە. ئەو کەسەی کە بەڕاستی ئەوینداری کردبێت، هەرگیز بە تەواوەتی لەدەستنەچووە. ئەوین مگێز گۆڕاو و شێوە گۆڕاوە. سروشتێکی کورتخایەن و کاتی هەیە. کاتێك دێت کە خۆی حەز بکات، وە بەبێ ئاگادارکردنەوە دەڕوات. پەسەندی بکە و چێژی لێ ببینە لە کاتێکدا کە هەیە، بەڵام هیچ کات بەهەدەر مەدە لە خەم خواردن بۆ ڕۆیشتنی. خەم هەرگیز نایگەڕێنێتەوە.

هەروەها ئەو بیرەش فڕێبدە کە ئەوین هەرگیز لە جارێك زیاتر نایەت. ئەوین دەکرێت بێت و بڕوات، بەبێ شومار، بەڵام هیچ دوو ئەزموونێکی ئەوین نییە کە بە هەمان شێوە کاریگەری لەسەر کەسەکە هەبێت. ڕەنگە، وە بەگشتیش وایە، ئەزموونێکی ئەوین شوێن پەنجەیەکی قوڵتر لەسەر دڵی کەسەکە بەجێدەهێڵێت بەراورد بە ئەزموونەکانی تری ئەوین، بەڵام هەموو ئەزموونەکانی ئەوین بەسوودن، بێجگە بۆ ئەو کەسەی کە بەداخ و خۆپەرستە کاتێك ئەوین بەجێیان دەهێڵێت.

نابێت هیچ بێ هیوابوونێك هەبێت دەربارەی ئەوین، وە هەرگیز نابێت ئەگەر خەڵکی لە جیاوازی نێوان غەریزەکانی ئەوین و سێکس تێبگەن. سەرەکیترین جیاوازی ئەوەیە کە ئەوین کردەیەکی ڕۆحیە، سێکس کردەیەکی بایەلۆجیە(جەستەیی). هیچ ئەزموونێك نییە کە بە هێزێکی ڕۆحی بەر دڵی مرۆڤ بکەوێت، کە بتوانێت زیانی هەبێت. مەگەر بەهۆی نەزانی، یان ئیرەییەوە بێت.

ئەوین بەبێ هیچ گومانێك، مەزنترین ئەزموونی ژیانە. کەسەکە پەیوەست دەکات بە زیرەکی بێسنوورەوە. کاتێك لەگەڵ غەریزەکانی سێکس و

ڕۆمانس تێکەڵ دەکرێت، دەکرێت کەسەکە بەرەو سەرەوەی پلیکانەی هەوڵی داهێنەرانە ببات. غەریزەکانی ئەوین، سێکس و ڕۆمانس، لایەکانی سێگۆشەی نەمری سەرکەوتن ـ دروستکردنی بلیمەتن. سروشت بێجگە لەم ڕێگایە بە هیچ ڕێگەیەکی تر بلیمەت دروست ناکات.

ئەوین غەریزەیەکە بە چەندین ڕوو، سێبەر و ڕەنگەوە. ئەو ئەوینەی کە هەستی پێدەکەیت بەرامبەر دایك و باوك، یان بەرامبەر منداڵان، ئەوینێکی تەواو جیاوازە بەراورد بەو ئەوینەی کە بەرامبەر خۆشەویستەکەت هەستی پێدەکەیت. ئەمەیان تێکەڵە لەگەڵ غەریزەی سێکس، لە کاتێکدا ئەوەی تریان وانییە. ئەو ئەوینەی کە کەسێك هەستی پێدەکات لە هاوڕێیەتیەکی ڕاستەقینەدا، هەمان ئەو ئەوینە نییە کە کەسەکە هەستی پێدەکات بەرامبەر خۆشەوست، دایك و باوك، یان منداڵان. بەڵام ئەوەش شێوازێکی ئەوینە. دواتر، ئەوین بۆ شتگەلی بێگیان، وەك ئەوینی دروستراوەکانی دەستی سروشت. بەڵام بەهێزترین و سووتێنەرترینی نێو ئەم ئەوینانە، ئەو جۆرەیە کە بەهۆی تێکەڵکردنی غەریزەکانی سێکس و ئەوینەوە ئەزموون دەکرێت. هاوسەرگیەك، ئەگەر پیرۆز نەکرابێت بە سۆزی نەمری ئەوین، بە تەواوەتی هاوسەنگ و یەکانگیر نەبێت لەگەڵ سێکسدا، ناکرێت بەختەوەری بهێنێت، بە دەگمەنیش هەتا سەر دەبێت.

ئەوین بە تەنها بەختەوەری مەیسەر ناکات لە هاوسەرگیریدا، سێکسیش بەتەنها ناتوانێت ئەوە بکات. کاتێك ئەم دوو غەریزە جوانە تێکەڵ دەکرێن، دەکرێت هاوسەرگیری دۆخێکی هزری بێنێتە کایەوە، کە نزیکترین بێت لەو ڕۆحانیەتەی کە هەتا ئێستا مرۆڤ لەسەر ئەم هەسارەی زەویە ناسیبێتی.

کاتێـک غـەریزەی ڕۆمانسـی زیـاد دەکرێـت بـۆ ئـەوین و سـێکس، بەربەستەکانی نێوان هزری سنوورداری مرۆڤ و زیرەکی بێسنوور نامێنن. دواتر بلیمەتێك لـەدایك دەبێـت! ئـەم چـی چیرۆکێکی جیـاوازە، بەراورد بەوانـەی بەگشـتی دەربـارەی سـێکس بـاس دەکـرێن. ئەمـە لێکدانـەوەی غەریزەیەکە کە لـە شێوەی ئاسـایی خـۆی دەرەێنـراوە، وە لـە دەستی خودا دا قوڕی گڵکـاری لـێ دروسـت دەکرێـت، کـە بەهۆیـەوە هـەموو ئـەو شتانە دروست دەکات کە جوان و ئیلهامبەخشن. ئەمە لێکدانەوەیەکە کە ئەگەر باش فام بکرێت، تەبایی و هارمۆنی لە ئاژاوەوە مەیسەر دەکات کە لە زۆرینەی هاوسەرگیریەکاندا بوونی هەیە. ناتەبایی زۆر جـار لـە شـێوەی بۆڵەبۆڵدا گوزارشت دەکرێت، بەگشتی دەکرێت بگەڕێنرێتەوە بۆ نـەبوونی زانیاری دەربارەی بابەتی سێکس. لە هەر شوێنێك کە ئەوین و ڕۆمـانس و تێگەیشتنی تەواوەتی هەبوو لە غەریزە و ئەرکی سێکس، هیچ ناتـەبایی و گرفتێك نابێت لە نێوان هاوسەرەکان. بەبەختە ئەو پیاوەی هاوسـەرەکەی لە پەیوەندی ڕاستەقینەی نێوان ئـەوین ، سـێکس و ڕۆمانسـی تێدەگات. کاتێـك بـەم سـێیینە پـیرۆزە دنـە دەدرێـن، هـیچ کارێـك بـارگرانی نابێـت، لەبەرئـەوەی تەنانـەت نـزمترین شـێوەی هەوڵدان سروشـتی کـاری ئـەوین وەردەگرێت. پەندێکی زۆر کۆن هەیە دەڵێت، " هاوسەری پیـاو یـان پیـاو دروست دەکات یـان تێکیدەشـکێنێت،" بـەڵام هەمیشـە هۆکارەکـەی فـام نەکراوە. " دروست کردن" یان " تێکشکاندن" دەرئـەنجامی تێگەیشـتن، یان تێنەگەیشتنی ژنەکەیـە لـە غـەریزەکانی ئـەوین، سـێکس و ڕۆمـانس. سـەرەڕایی ئـەو ڕاسـتییەیی کـە پیـاوان فرەژنخـوازن، بـەهۆی سروشـتی بۆمـاوەیی بایەلۆجیانـەوە، ئـەوە ڕاسـتە کـە هـیچ ژنێـك هێنـدەی

هاوسەرەکەی کاریگەرییەکی هێندە مەزنی نییە، مەگەر ئەوەی هاوسەرگیری لەگەڵ ژنێکدا کردبێت کە بەتەواوەتی نەگونجاو بێت لەگەڵ سروشتیدا. ئەگەر ژنێک ڕێگە بە هاوسەرەکەی بدات چیتر مەیلی لێ نەمێنێت، وە زیاتر مەیلی لە ژنانی تر بێت، بەگشتی بەهۆی نەزانیانەوەیە، یان بێباکیانەوەیە دەربارەی بابەتەکانی سێکس، ئەوین و ڕۆمانس. بێگومان ئەم گوزارشتە ئەوە دەردەخات، کە ڕۆژێک لە ڕۆژان ئەوینێکی ڕاستەقینە لە نێوان پیاوێك و هاوسەرەکەیدا هەبووە.

ئەو ڕاستیانە بەهەمان شێوە بەسەر ئەو پیاوەشدا جێبەجێ دەبێت کە ڕێگە دەدات هاوسەرەکەی مەیلی بۆی نەمێنێ. هاوسەرەکان زۆر جار لەسەر دەیان شتی پڕوپوچ دەمەقاڵێ دەکەن. ئەگەر ئەمانە بە دروستی لێکۆڵینەوەیان لێ بکرێت، هۆکاری ڕاستەقینەی کێشەکە زۆرجار لە بێباکی، یان نەزانی لە مەڕ ئەو بابەتانەدا دەدۆزرێتەوە. مەزنترین هێزی هاندەری پیاو ئارەزویەتی بۆ ڕازیکردنی ژنێك! ئەو ڕاوکەرەی کە زۆر لێهاتووە بووە لە ماوەی سەتەکانی پێش مێژوو، بەر لە کازیوەی شارستانیەت، بۆیە وا لێهاتوو بووە، لەبەرئەوەی ئارەزووی هەبووە لەبەر چاوی ژنان مەزن دەربکەوێت. لەم ڕووەوە سروشتی پیاو نەگۆڕاوە. " ڕاوچی" ئەمڕۆ پێستی ئاژەڵە کێویەکان ناهێنێتەوە بۆ ماڵەوە، بەڵکو ئارەزووی خۆی پیشان دەدات لەڕێی دابینکردنی جلوبەرگی باش، ئۆتۆمۆبێل و سامانەوە. پیاو هەمان ئارەزووی ڕازیکردنی ژنی هەیە کە بەر لە کازیوەی شارستانیەت هەیبووە. تاکە شت کە گۆڕاوە، میتۆدی ڕازیکردنەکەیە. ئەو پیاوانەی کە سامانێکی گەورە کۆدەکەنەوە، وە دەگەنە لوتکەی دەسەلات و ناوبانگ، بەشێوەیەکی سەرەکی، لەڕێی

تێرکردنی ئارەزوویانەوە بۆ ڕازیکردنی ژنێك ئەوە دەکەن. ژنان لە ژیانیان دەربەێنە، ئەوسا سامانی مەزن بۆ زۆربەی پیاوان بێنرخ دەبێت. ئەو ئارەزووە بۆماوەیەیەی پیاوە بۆ ڕازیکردنی ژن، کە هێزی بە ژنان داوە بۆ دروستکردن یان تێکشکاندنی پیاوان.

ئەو ژنەی کە لە سروشتی پیاو تێدەگات و زیرەکانە خواردنی پێدەدات، پێویست ناکات لە پێشبڕکێی ژنانی تر بترسێت لەگەڵیدا. پیاوان دەشێت " زەبەلاح" بن بە هێزێکی ویستی تێکنەشکاوەوە کاتێك مامەڵە لەگەڵ پیاوانی تردا دەکەن، بەڵام بە ئاسانی بەڕێوە دەبرێن لە لایەن خاتوونی دڵخوازیانەوە.

زۆربەی پیاوان ددان بەوەدا نانێن کە بە ئاسانی کاریان تێدەکرێت لە لایەن ژنی دڵخوازیانەوە، لەبەرئەوەی ئەوە لە سروشتی نێرینەدایە کە دەیانەوێت وەك بەهێزترینی جۆرەکان بناسرێت. سەرباری ئەوەش، ژنی زیرەك درك بەم " خاسیەتە نێرینەیە"ی پیاو دەکات و ژیرانە هیچ هەرایەکی لەسەر نانێتەوە. هەندێك لە پیاوان دەزانن کە کاریگەریان دەکرێتە سەر لە لایەن ژنی دڵخوازیانەوە ـ هاوسەرەکانیان، خۆشەویستەکانیان. دایکەکانیان و خوشکەکانیان ـ بەڵام زیرەکانە وازدەهێنن لە یاخیبوون لەو کارتێکردنە، لەبەرئەوەی هێندە زیرەکن کە ئەوە بزانن کە هیچ پیاوێك بەختەوەر نابێت یان تەواو ناکرێت بە بێ کارتێکردنی گۆڕەری ژنێکی گونجاو. ئەو پیاوەی کە درك بەم ڕاستییە گرنگە ناکات خۆی بێبەش دەکات لەو هێزەی کە زۆری کردووە لە یارمەتیدانی ئەو پیاوانەی کە سەرکەوتنیان بەدەستهێناوە بەراورد بە هەموو هێزەکانی تر پێکەوە.

بەشی ١٢

هۆشی نائاگا : بەستەری پێکەوەگرێدان

هەنگاوی یانزەیەم بەرەو سامان.

هۆشی نائاگا پێکدێت لە کێڵگەیەك ئاگایی، کەتێیدا هەموو ترپە بیرەکان کە دەگەنە هزر لە ڕێی هەریەکە لە پێنج هەستەکەوە، پۆلێن دەکرێت و تۆمار دەکرێت، وە دەکرێت بەهۆیەوە بیرەکان بهێنرێن یان فەرامۆش بکرێن وەك دۆلابی دۆسیەی فەرمانگەکان.
وەریدەگرێت، دەیانکاتە دۆسیە، درك بە بیر و هەستەکان دەکات، بەبێ ڕەچاوکردنی سروشتیان. ڕەنگە خۆڕسکانە هەر پلان، بیرۆکە یان ئامانجێك لە هۆشی نائاگاتدا بچێنیت کە ئارەزوو دەکەیت بۆ هاوتا بەرجەستەکەی یان داراییەکەی بگۆڕیت. هۆشی نائاگا سەرەتا کار لەسەر ئەو ئارەزووە سەرەکیانەدا دەکات کە لەگەڵ هەستێکی سۆزاوی وەك باوەڕ تێکەڵکراون.
بیر لە ئەمە بکەرەو پەیوەست بەو ڕێنمایانەوە کە لەبەشی ئارەزوودا پێتدرا، بۆ ئەنجامدانی ئەو شەش هەنگاوەی لەوێ باسکراون، وە ئەو

ڕێنمایانەی لە بەشی تایبەت بە داڕشتن و جێبەجێکردنی پلانەکان پێتدرا، ئەوسا لە گرنگی گەیاندنی بیر دەگەیت.

هۆشی نائاگا شەو و ڕۆژ کار دەکات

لە ڕێی میتۆدێکی ڕێکاریەوە، نەزانراو لای مرۆڤ، هۆشی نائاگا هێزێک لە هێزەکانی زیرەکی بێسنوورەوە دەردەکێشێت کە بەهۆیەوە خۆڕسکانە ئارەزووەکانی کەسەکە بۆ هاوتا بەرجەستەکەیان دەگۆڕێت، هەمیشە کرداریترین نێوەند بەکاردەهێنێت بۆ دەستبەرکردنی ئەم دەرئەنجامە.

ناتوانیت بە تەواوەتی کۆنترۆڵی هۆشی نائاگات بکەیت، بەڵام دەتوانی خۆڕسکانە بیدەیتە دەست هەر پلانێك، ئارەزوویەك، یان ئامانجێك کە ئارەزوو دەکەیت بۆ شێوەیەکی بەرجەستەی بگۆڕێت. دووبارە ڕێنماییەکانی بەکارهێنانی هۆشی نائاگا بخوێنێنەوە، لە بەشی تایبەت خوود پێشنیاری.

بەڵگە گەلێکی زۆر هەیە کە پاڵپشتی ئەو باوەڕە دەکات کە هۆشی نائاگا بەستەری پێکەوەگرێدانی نێوان هزری سنوورداری مرۆڤ و زیرەکی بێسنوور. بەستەرێکە کە کەسەکە دەتوانێت بە ویستی بەسەر هێزەکانی زیرەکی بێسنووریدا بهێنێت. بەتەنها پرۆسەیەکی نهێنی تێدایە کە ترپە هزرییەکان دەگۆڕدرێن بۆ هاوتا ڕۆحیەکانیان. بە تەنها ناوەندێکە کە دەتوانرێت نزایەك بگۆڕدرێت بۆ سەرچاوەیەك کە توانای وەڵامدانەوەی نزاکانیان هەبێت.

ئەگەرەکان هەولی داهێنەرانە پەیوەستە بە سەختی هەڵسەنگاندن و توانای هۆشی نائاگاوە، کە کەسەکە دووچاری ترس دەکەن.

هەرگیز خۆم لە باسی هۆشی نائاگا نەداوە بەبێ هەستکردنێك بە بارسووکی و خۆبەکەمزانی، ڕەنگە بەهۆی ئەو ڕاستییەوە بووبێت کە تەواوی خەزێنەی زانیاری مرۆڤ لەسەر ئەم بابەتە هێندە سنووردارە کە شایەنی بەزەییە. هەر ئەو ڕاستییەی کە هۆشی نائاگا ناوەندی پەیوەندیگرتنی نێوان هزری بیرکەرەوەی مرۆڤ و زیرەکی دەستکرد، خۆی لە خۆیدا بیرێکە کە ژیری کەسەکە لە پەلوپۆ دەخات.

دوای ئەوەی وەك ڕاستییەك بوونی هۆشی نائاگات پەسەند کرد و لە ئەگەرەکانی تێگەیشتیت، وەك ناوەندێك بۆ گۆڕینی ئارەزووەکانت بۆ هاوتا بەرجەستە یان داراییەکانیان ، ئەوسا لە گرنگی تەواوەتی ئەو ڕێنماییانە تێدەگەیت کە لە بەشی ئارەزوودا پێتدراوە. هەروەها لەوەش تێدەگەیت کە بۆچی بە بەردەوامی ئاگادار دەکرایتەوە کە ئارەزووەکانت بە ڕوونی دیاریبکە و لە نووسینێکدا پوختیان بکەرەوە.

هەروەها لە پێویستی مکوڕبوون لە جێبەجێکردنی ڕێنماییەکانیشدا تێدەگەیت.

سیانزە بنەماکە ورووژێنەرێکە کە بەهۆیەوە توانای گەیشتن و کاریگەری دانان لەسەر هۆشی نائاگات بەدەستدەهێنیت. ساردمەبەرەوە ئەگەر نەتتوانی لە یەکەم هەوڵدا ئەمە بکەیت. ئەوەت بیربێت هۆشی نائاگا ڕەنگە تەنها لە ڕێی خووەوە خۆڕسکانە ئاڕاستە بکرێت، لەڕێی ئەو ڕێکارانەوە کە لە بەشتی تایبەت بە باوەڕ دراون. هەتا ئێستا کاتت نەبووە بۆ کۆنترۆڵکردنی باوەڕ، ئارام بگرە، مکوڕبە.

چەند گوزارشتێکی چاکی بەشەکانی باوەڕ و خوود پێشنیاری لێرەدا دووبارە دەکرێنەوە، بۆ سوودی هۆشی نائاگات. لەبیرتبێت، هۆشی

نائاگـات خۆڕسـکانە کـار دەکـات. جـا ئەگـەر هـەر هـەوڵێك بـدەیت بۆ کـارتێکردنی یـان نـا. بـە شـێوەیەکی سروشـتی، ئەمـە پێتـدەڵێت کـە بیرەکانی ترس و هەژاری و هەموو بیرە نەرێنیـەکان وەك ووروژێنـەرێك کار دەکەن بۆ هۆشی نائاگات، مەگەر ئەوەی ببیتە سەروەری ئەم ترپە بیرانە و خۆراکێکی ئارەزووکراوتری پێدەیت لەسەر بنەمای ئەوەی دەشێت چی پێبدرێت.

هۆشـی نائاگـا بێکـار دانانیشـێت! ئەگـەر شکسـت بهێنیـت لـە چاندنی ئارەزوو لە هۆشی نائاگاتدا، ئەو بیرانـەی پێـدەدرێت کـە پێـی دەگـات لـە دەرئەنجامی فەرامۆشکردنەکەت. پێشـتر ترپـە بیرەکانمـان ڕوونکـردەوە، ئـەرێنی و نـەرێنی بـە بـەردەوامی دەگەنـە هۆشـی نائاگـا، لـەو چـوار سەرچاوەیەوە کە لە بەشی گۆڕینی سێکسدا ناوەێنراون.

بۆ ئێستا، ئەوەندە بەسە کە بیرتبێت ڕۆژانە لە نێوەنـدی هـەموو چەشـنە ترپـە بیرێکدا دەژیت کە دەگەنە هۆشی نائاگات، بەبێ ئـەوەی خـۆت پێـی بزانیت. هەندێك لەم ترپانـە نـەرێنین، هەنـدێکیان ئـەرێنین. ئێسـتا تـۆ لـە هـەوڵی ئـەوەدایت بـەنزین لـە ترپـە نەرێنـەکان ببڕیـت، وە خۆڕسـکانە یاریدەی کارکردنە سەر هۆشی نائاگـات بـدەیت، لـە ڕێـی ترپـە ئـارەزووی ئەرێنییەوە.

کاتێك ئەمە بەدەست دەهێنیت، ئەو کلیلە بەدەستدەهێنیت کـە دەرگـای هۆشی نائاگات دەکاتەوە. سەرباری ئەوەش، هێندە بە تـەواوی دەرگاکە کۆنترۆڵ دەکەیت، کە ڕەنگە هـیچ بیرێکـی ئارەزوونـەکراو کـار لـە هۆشـی نائاگات نەکات.

هەموو شتێك كە مرۆڤ دروستی دەكات، لە شێوەی ترپە بیردا دەستپێدەكات. مرۆڤ ناتوانێت هیچ شتێك دروست بكات ئەگەر پێشتر لە مزردا دروستی نەكات. لەڕێی یارمەتی ئەندێشەوە، دەكرێت ترپە بیرەكان كۆبكرێنەوە بۆ دروستكردنی پلانەكان. ئەندێشە، كاتێك لەژێر كۆنترۆڵدایە، دەشێت بەكاربهێنرێت بۆ دروستكردنی پلانگەل و ئامانجگەلێك كە كەسەكە بەرەو سەركەوتن ببات لە بوارەكەی خۆیدا.

هەموو ترپە بیرەكان، بەنیازی گۆڕینیان بۆ هاوتا بەرجەستەكانیان، خۆرسكانە لە هۆشی نائاگادا بچێنرێن، پێویستە بە ئەندێشەدا تێپەڕێت و لەگەڵ باوەڕ تێكەڵ بكرێت. تێكەڵاوكردنی باوەڕ لەگەڵ پلانێك یان ئامانجێك، بەمەبەستی پێدانی بە هۆشی نائاگا، ڕەنگە تەنها لەڕێی ئەندێشەوە بكرێت.

لەڕێی ئەم گوزارشتانەوە، تێبینی ئەوە دەكەیت كە بەكارهێنانی خۆرسكانەی هۆشی نائاگا داوای ڕێكستن و جێبەجێكردنی هەموو بنەماكان دەكات.

ئێلا ویلەر ویلكۆكس بەڵگە دەدات لەسەر تێگەیشتنی لە هێزی هۆشی نائاگا كاتێك دەنووسێت:

" هەرگیز ناتوانیت بزانیت بیرێك چیت بۆ دێنێت لە هێنانی خۆشەویستی و ڕقدا ـ چونكە بیرەكان شتن، باڵە هەواییەكانیان خێراترن لە باڵی كۆترە نامەبەرەكان.

شوێن یاسای گەردوون دەكەون ـ هەر شتێك جۆری خۆی هەڵدەگرێت، وە بە خێرایی دەگەڕێنەوە بۆ ئەوەی بۆت بهێننەوە ئەوەی لە هزری خۆت ڕۆشتووە".

خاتوو ویلکۆکس لەو ڕاستە تێگەیشتووە، کە ئەو بیرانەی لە مزری کەسێکەوە دەردەچێت، بە هەمان شێوە بە قووڵی لە هۆشی نائاگای کەسەکەدا خۆی حەشارداوە، کە وەك موگناتیسێك، نەخشەڕێگایەك یان مۆدێلێك ڕۆڵ دەگێڕێت کە بەهۆیەوە کار لە هۆشی نائاگا دەکرێت لە کاتێکدا دەیانگۆڕێت بۆ هاوتا جەستەیەکانیان. بیرەکان هەر بەڕاستی شتن، لەبەر ئەو هۆکارەی کە هەر شتێکی بەرجەستە لە شێوەی بیرە ووزەدا دەستپێدەکات.

هۆشی نائاگا ئەگەری کارتێکردنی زیاترە بە ترپە بیرەکانی تێکەڵ بە هەستەکان یان سۆزەکان، بەراورد بەو ترپە بیرانەی کە بنچینەکەیان بەتەنها لە بەشی ژیری هزردایە. لەڕاستیدا، بەڵگەیەکی زۆر هەیە کە پاڵپشتی ئەم تیۆریە دەکات. کە تەنها بیرە سۆزاویەکان کاریگەری کرداری هەیە لەسەر هۆشی نائاگا.

ڕاستییەکی حاشاهەڵنەگرە کە سۆز یان هەست، زۆرینەی خەڵکی بەڕێوە دەبات. ئەگەر ئەوە ڕاست بێت کە هۆشی نائاگا خێراتر وەڵامدەداتەوە و کاریتێدەکرێت بە ئەو ترپە بیرانەی کە بەباشی لەگەڵ سۆزدا تێکەڵ کراون، گرنگە کە ئاشناتر بین بە سۆزە زۆر گرنگترەکان. حەوت جۆر سۆزی سەرەکی ئەرێنی هەن، حەوت جۆر سۆزی نەرێنیش. نەرێنیەکان خۆڕسکانە خۆیان دەخزێننە نێو ترپە بیرەکانەوە، کە ڕێڕەوێکی دڵنیایە بۆ هۆشی نائاگا. ئەرێنیەکان دەبێت تێ بکرێن، لە ڕێی بنەمای خوود پێشنیاریەوە، بۆ ناو ئەو ترپە بیرانەی کە کەسەکە دەیەوێت بۆ هۆشی نائاگایان بگوازێتەوە.(ڕێنمایی دراوە لە بەشی تایبەت بە خوود پێشنیاری).

ئەم سۆزانە، یان ترپە بیرانە، دەکرێت وەك خومرەی هەڵهاتنی هەویری نان هەژمار بکرێن، چونکە هەڵدەستن بە بەشە کرداریەکە، کە گۆڕینی ترپە بیرەکانەوە لە دۆخی ناچالاکەوە بۆ چالاك. بەو جۆرە ڕەنگە کەسەکە تێبگات کە بۆچی ئەو ترپە بیرانەی کە بە باشی لەگەڵ سۆزدا تێکەڵکراون. زیاتریان کاریان پێدەکرێت بەراورد بەو ترپانەی کە تەنها لە " ژێری سارد" وە سەرچاوە دەگرن. خۆت ئامادە دەکەیت بۆ کاریگەری دانان و کۆنترۆڵکردنی " بینەری ناوەکی" هۆشی نائاگات، بۆ ئەوەی ئارەزووتی بۆ پارە بدەیتە دەست، کە دەتەوێت بۆ هاوتا داراییەکەی بگۆڕیت. کەواتە، ئەوە بنچینەیە کە تێبگەیت لە میتۆدی نزیکبوونەوە لە " بینەری ناوەکی." پێویستە بە زمانی ئەو قسە بکەیت، دەنا گوێ بە داواکەت نادات بە باشترین شێوە لە زمانی سۆز یان هەستەکان تێدەگات. کەواتە، با لێرەدا حەوت جۆرە سۆزە ئەرێنیەکە، لەگەڵ حەوت جۆرە نەرێنیەکە باس بکەین، بۆ ئەوەی ئەرێنیەکان بەکاربهێنیت و خۆت لە نەرێنیەکان بپارێزیت، کاتێك ڕێنمایی بە هۆشی نائاگات دەدەیت.

حەوت جۆرە سەرەکیەکەی سۆزی ئەرێنی:

سۆزی ئارەزوو

سۆزی باوەڕ

سۆزی ئەوین

سۆزی سێکس

سۆزی پەرۆشی

سۆزی ڕۆمانس

سۆزی هیوا

سۆزگەلی ئەرێنی دیکەش هەن، بەڵام ئەمانە حەوت بەهێزترین و باوترین سۆزن لە هەوڵ داهێنەرانەدا. ئەم حەوت سۆزە کۆنترۆڵ بکە (تەنها دەکرێت لەڕێی بەکارهێنانەوە کۆنترۆڵ بکرێن)، وە سۆزە ئەرێنیەکانی تر لە ژێر فەرمانتدا دەبن کاتێك پێویستت پێیان بوو. لەبیرتبێت، پەیوەست بەمە، کە تۆ کتێبێك دەخوێنتەوە کە مەبەستێتی یارمەتیت بدات لە گەشەپێدانی " ئاگایی پارەیی" بە پڕکردنی هزرت بە سۆزگەلی ئەرێنی. هیچ کەسێك نابێتە هۆشیار بە پارە بە پڕکردنی هزری بە سۆزگەلی نەرێنی.

حەوت جۆرە سەرەکیەکەی سۆزی نەرێنی

(دەبێت خۆیان لێ بپارێزرێت).

سۆزی ترس

سۆزی ئیرەیی

سۆزی ڕق

سۆزی تۆڵە

سۆزی چاوچنۆکی

سۆزی خورافیات

سۆزی تووڕەیی

سۆزە ئەرێنی و نەرێنیەکان ناتوانرێت لە هەمان کاتدا هزر داگیر بکەن. دەبێت یەکێکیان زاڵ بێت. ئەوە بەرپرسیارێتی تۆیە کە دڵنیابیتەوە کە سۆزە ئەرێنیەکان بەشی کاریگەری هزرت پێکبهێنن. لێرە یاسای خوو بە هاناتەوە دێت.

لە ڕێی خووی جێبەجێکردن و بەکارهێنانی سۆزە ئەرێنییەکانەوە! دواجار هێندە بە تەواوەتی هزرت داگیر دەکەن کە، کە نەرێنییەکان ناتوانن بێنە ناوەوە.

تەنها بە شوێنکەوتنی تەواوەتی و وردی ئەم ڕێنماییانە، دەتوانی کۆنترۆڵی هۆشی نائاگات بکەیت. بوونی تاکە سۆزێکی نەرێنی لە هۆشی بەئاگاتدا بەسە بۆ لەناوبردنی هەموو دەرفەتەکانت بۆ یارمەتی بنیاتنەرانە لە هۆشی نائاگاتەوە.

ئەگەر کەسێکی بەسەرنج بیت، پێویستە تێبینی ئەوەت کردبێت کە زۆربەی خەڵکی تەنها کاتێك پەنا بۆ نزا دەبەن کە لە هەموو شتێکی تردا شکست دەهێنن! یان بە سروتێکی پڕ وشەی بێمانا نزا دەکەن. لەبەرئەوەی ئەمە ڕاستییەکە کە زۆربەی ئەو کەسانەی نزا دەکەن، تەنها دوای شکستهێنانی هەموو شتێك ئەوە دەکەن، دەست بە نزا دەکەن بە هزری پڕ لە ترس و گومانەوە، کە ئەو سۆزانەن هۆشی نائاگا کاریان لەسەر دەکات، وە بۆ زیرەکی بێسنوور دەگوازرێنەوە.

بە هەمان شێوە، ئەوە ئەو سۆزەیە زیرەکی بێسنوور وەریدەگرێت، کاری لەسەر دەکات.

ئەگەر نزا بۆ شتێك بکەیت، بەڵام بە ترسەوە نزا بکەیت، ڕەنگە نزاکەت پەسەند نەکرێت، یان نزاکەت کاری لەسەر ناکرێت لە لایەن زیرەکی بێسنوورەوە، نزاکەت لە پێناو هیچدا دەبێت.

هەندێك جار، نزا دەبێتە هۆی هێنانەدی ئەوەی نزای بۆ کراوە. ئەگەر هەتا ئێستا ئەزموونی وەرگرتنی ئەوەت هەبووە کە نزات بۆ کردووە، بە یادەوەریتدا بچۆرەوە، دۆخی ڕاستەقینەی هزریت بەبیر خۆت بهێنەرەوە،

لە کاتی نزاکردنەکەدا، وە بە دڵنیایەوە دەزانیت کە ئەم تیۆریەی لێرەدا باسکراوە لە تیۆریەك زیاترە.

ئەو کاتە دێت کە خوێندنگا و ناوەندە پەروەردەییەکانی وڵات " زانستی نزاکردن" دەڵێنەوە." سەرباری ئەوەش، ڕەنگە نزا دواتر ببێتە زانست. کاتێك ئەو کاتە هات، (کاتێك دێت کە مرۆڤایەتی ئامادەبێت بۆی، وە داوای بکات)، هیچ کەسێك لە دۆخی ترسدا لە هێزی گەردوونی نزیك نابێتەوە، لەبەرئەو هۆکارە باشەی کە هیچ سۆزێکی وەك ترس بوونی نابێت. نەزانی، خورافیات و فێرکردنی هەڵە نامێنن، مرۆڤیش پێگەی ڕاستەقینەی خۆی بەدەستدەهێنیت وەك منداڵی زیرەکی بێسنوور. هەندێك لە ئێستاوە ئەو بەخششەیان وەرگرتووە.

ئەگەر باوەڕت وایە ئەم پێشبینە زۆر دوورە لە بەدیهاتنەوە. سەیرێکی تۆماری ژیانی ڕەگەزی مرۆڤ بکە. کەمتر لە سەت ساڵ لەمەوبەر، مرۆڤ باوەڕی وابوو کە هەورە بروسکە نیشانەی تووڕەیی خودایە و لێی دەترسا. ئێستا سوپاس بۆ هێزی باوەڕ، مرۆڤ بروسکەی کۆنترۆڵکرد و وایکرد ڕەوڕەوی پیشەسازی بسوڕێنێتەوە. زۆر کەمتر لە سەت ساڵ لەمەوبەر، مرۆڤ باوەڕی وابوو کە بۆشایی نێوان هەسارەکان هیچ نییە جگە لە بەتاڵاییەکی مەزن، درێژبوونەوەکی هیچێکی مردوو. ئێستا سوپاس بۆ هەمان هێزی باوەڕ، ئێستا مرۆڤ زۆر زیاتر لە مردووی یان بەتاڵی ئەسیر زیاتر دەزانێت، بۆشایی نێوان هەسارەکان زۆر زیندوو و چالاکە. ئەوە بەرزترین ئاستی لەرەلەرە هەتا ئێستا زانرابێت، ڕەنگە تەنها جگە لە لەرەلەری بیر. سەرباری ئەوەش، مرۆڤ دەزانێت کە ئەم ووزە بە لەرەلەرە زیندووە فراوانبووە کە هەموو گەردیلەیەکی ماددە

بڵاودەکاتەوە و هەموو پنتێکی بۆشایی پڕدەکاتەوە، مێشکی هەموو مرۆڤێك بە مێشکی مرۆڤەکانی ترەوە دەبەستێت.

چی هۆکارێك هەیە باوەڕ بە مرۆڤ بهێنێت کە هەمان ئەم ووزەیە مێشکی هەموو مرۆڤێك بە زیرەکی بێسنووریشەوە نابەستێت؟ هیچ بەربەستێك نییە لە نێوان هزری سنوورداری مرۆڤ و زیرەکی بێسنووردا. پەیوەندیگرتنە هیچی تێناچێت جگە لە پشوودرێژی، مکوڕی، باوەڕ، تێگەیشتن و ئارەزوویەکی ڕاستگۆیانە بۆ پەیوەندیگرتن. سەرباری ئەوەش، نزیکبوونەوەکە تەنها لە ڕێی کەسەکە خۆیەوە دەتوانرێت ئەنجام بدرێت. نزای کرداو هیچی سوودی نییە. زیرەکی بێسنوور کار لەگەڵ بریکاردا ناکات. یان ڕاستەوخۆ دەیکەیت، یان ئەوەی هەر پەیوەندی ناکەیت.

دەکرێت کتێبگەلی نزا بکڕیت هەتا ئەو ڕۆژەی دەمریت دووبارەی بکەیتەوە، بەبێ هیچ سوودێك. بیرگەلێك کە دەتەوێت لەگەڵ زیرەکی بێسنووردا هاوبەشی پێ بکەیت. ئەو بیرانەی ئارەزوو دەکەیت لەگەڵ زیرەك دەستکردا پەیوەندی پێ ببەستیت، پێوستە بە ژێر گۆڕانکاریدا بڕۆن، ئەوەش تەنها دەکرێت لە ڕێی هۆشی نائاگاوە بکرێت. ئەو میتۆدەی کە دەکرێت بەهۆیەوە لەگەڵ زیرەکی بێسنووردا پەیوەندی بگریت زۆر لەو میتۆدە دەچێت کە بەهۆیەوە لەرەلەری دەنگ لە ڕادیۆدا دەگوێزێتەوە. ئەگەر لە بنەماکانی کاری ڕادیۆ تێبگەیت، بە دڵنیایەوە دەزانیت کە ناکرێت دەنگ لەڕێی ئەسیرەوە بگوازرێتەوە بەرلەوەی کە ڕێکبخرێت یان بگۆڕدرێت بۆ ئاستێکی لەرەلەر کە گوێی مرۆڤ بتوانێت درکی بکات.

وێستگەی ناردنی ڕادیۆ دەنگی مرۆڤ هەڵدەگرێت و دەیگۆڕێت بە ڕێکخستنەوەی لەرەلەرەکە ملیۆنان جار. تەنها بەم ڕێگایە، دەکرێت دەنگی ڕادیۆ بە هۆی ئەسیرەوە بگوازرێتەوە. دوای ئەوەی ئەم گۆڕانکاریە ڕوویدا، ئەسیر ووزەکە وەردەگرێت (کە لە بنەڕەتدا لە شێوەی لەرەلەری دەنگدا بووە)، ئەو ووزە دەگوازێتەوە بۆ وێستگەکانی وەرگرتن، ئەو وێستگانەی وەرگرتنیش ووزەکە بۆ ئاستی لەرەلەرە بنەڕەیەکە دەگەڕێننەوە بۆ ئەوەی وەك دەنگ درك بکرێت.

هۆشی نائاگا ناوەندێکە، کە نزاکانی کەسێك بۆ شتگەلێك دەگۆڕێت کە زیرەکی بێسنوور بتوانێت بیناسێتەوە، پێشکەشی بکات و وەڵامەکەی وەردەگرێتەوە لە شێوەی پلان یان بیرۆکەیەکی ڕوون بۆ بەدەستهێنانی ئامانجی نزاکە.

لەم بنەمایە تێبگە، ئەوسا دەزانی بۆچی خوێندنەوەی سادەی نزا لە کتێبەکانی نزاوە هەرگیز ناتوانێت وەك ناوەندێکی پەیوەندی لە نێوان هزری مرۆڤ و زیرەکی بێسنووردا کار بکات.

بەرلەوەی نزاکانت بگەنە زیرەکی بێسنوور (گوزارشتێکی تایبەتی نووسەری تیۆریەکە)، ئەگەری هەیە لە لەرەلەری بنچینەی بیرەکەوە بگۆڕێت بۆ لەرەلەری ڕۆحی. باوەڕ تاکە ناوەندی زانراوە کە سروشتێکی ڕۆحی بە بیرەکانت دەدات. باوەڕ و ترس دانویان پێکەوە ناکولێت. لە شوێنێك کە یەکێکیان هەیە، ئەوی تریان بوونی نییە.

بەشی ١٣

مێشك : وێستگەی ناردن و وەرگرتنی بیر

هەنگاوی دوانزەیەم بەرەو سامان

دوانزە ساڵ زیاتر لەمەوبەر، نووسەر لەگەڵ د. ئەلکساندەر گراهامبێلی کۆچکردوو و د. ئیلمێر ر. گەیتس کاری دەکرد. تێبینی ئەوەی کرد کە مێشکی هەموو مرۆڤێك وێستگەیەکی وەرگرتن و ناردنی لەرەلەری بیرە. لە ڕێی نێوەندی ئەسیرەوە، بە میتۆدێکی هاوشێوەی پرەنسیپی پەخشی ڕادیۆ، مێشکی هەر مرۆڤێك لە توانایدایە کە ئەو لەرەلەری بیرانە هەڵبگرێتەوە کە لە لایەن مێشکەکانی ترەوە بەردەدرێن.

پەیوەست بەو گوزارشتەی پەرەگرافی پێشوو، بەراوردی بکە و ئەو باسی ئەندێشەی داهێنەرانەیە ڕەچاو بکە کە لە بەشی تایبەت بە ئەندێشە باسکراوە. ئەندێشەی داهێنەرانە بەشی وەرگرتنی مێشکە، کە ئەو بیرانە وەردەگرێت کە لە لایەن مێشکی ئەوانی ترەوە بەردەدرێن. ناوەندێکی پەیوەندیگرتنە لە نێوان هۆشی بەئاگا، یان توانای ژیری کەسەکە لەگەڵ

چوار سەرچاوەکە کە دەکرێت کەسەکە لێیانەوە وروژاندنی هێزی بەدەست بهێنێت.

کاتێك بۆ ئاستێکی بەرزی لەرەلەر وروژێنرا، هزر ئامادەتر دەبێت بۆ وەرگرتنی ئەو ترپە بیرەی کە لە سەرچاوەیەکی دەرەکی و بەهۆی ئەسیرەوە پێیدەگات. ئەم پرۆسەی وروژاندنە لە ڕێی سۆزگەلی ئەرێنییەوە ڕوودەدات، یان لە ڕێی سۆزگەلی نەرێنییەوە. لە ڕێی هەست و سۆزەوە، دەکرێت لەرەلەری بیر زیاد بکرێت.

لەرەلەری زۆر بەرز تاکە لەرەلەرێکە کە لە لایەن ئەسیرەوە هەڵدەگیرێتەوە و دەگوازرێتەوە لە مێشکێکەوە بۆ مێشکێکی تر. بیر وزەیەکە کە بە لەرەلەرێکی زۆر بەرزەوە گەشت دەکات. بیر کە گۆڕاوە یان " وروژێنراوە" لە لایەن هەریەکە لە سۆزە سەرەکیەکانەوە. بە ڕێژەیەکی بەرزتر دەلەرێتەوە بەراورد بە بیرێکی ئاسایی، وە ئەمە ئەو چەشنە بیرەیە کە لە مێشکێکەوە بۆ مێشکێکی تر دەگوازرێتەوە، لەڕێی دەزگای پەخش و وەرگرتنی مێشکی مرۆڤەوە.

غەریزەی سێکسی لە سەرووی لیستەی غەریزەکانی مرۆڤەوەیە، لە ڕووی توندی و دنەدانەوە. مێشکێك کە بە سۆزی سێکسی وروژێنراوە، بە لەرەلەرێکی زۆ خێراتر دەلەرێتەوە بەراورد بەو کاتەی ئەو سۆزە نزمە یاخوود هەر نییە.

ئەنجامی گۆڕینی سێکس، زیادبوونی ئاستی لەرەلەری بیرەکەیە بۆ ئاستێکی وا کە ئەندێشەی داهێنەرانە زۆر چالاك دەبێت بۆ وەرگرتنی بیرۆکەکان، کە لە ئەسیرەوە وەردەگیرێن.

لە لایەکی ترەوە، کاتێك مێشك بە ڕێژەیەکی خێرا دەلەرێتەوە، تەنها ئەو بیرۆکە و بیرانە وەرناگرێت کە لە لایەن مێشکەکانی ترەوە لە ڕێی ناوەندی ئەسیرەوە ئازاد دەکرێن، بەڵکو هەستێکیش دەدات بە بیرەکانی کەسەکە خۆی کە بنچینەیە بەرلەوەی ئەو بیرانە وەربگیرێن و کاریان لەسەر بکرێت لە لایەن هۆشی نائاگای کەسەکەوە.

بەوجۆرە، دەبینیت کە پرەنسیپی پەخشکردن ئەو هۆکارەیە کە بەهۆیەوە هەستەکانت، یان سۆزەکانت لەگەڵ بیرەکانت تێکەڵ دەکەیت و بۆ هۆشی نائاگاتی دەنێریت.

هۆشی نائاگا وێستگەی ناردنی مێشکە، کە بەهۆیەوە لەرەلەری بیر پەخش دەکرێت. ئەندێشەی داهێنەرانە دەزگای وەرگرتنە کە بەهۆیەوە لەرەلەرەکای بیر لە ئەسیرەوە وەردەگیرێن.

لەگەڵ هۆکارە گرنگەکانی هۆشی نائاگا، وە توانای ئەندێشەی داهێنەرانە کە پێکدێت لە یەکەی ناردن و وەرگرتنی دەزگای پەخشی هزریتە، ئێستا بنەمای خوود پێشنیاری ڕەچاو بکە، کە ناوەندێکە کە دەکرێت بەهۆیەوە وێستگەی پەخشکردنت بخەیتە کار.

لەڕێی ئەو ڕێنماییانەوە کە لە بەشی تایبەتی خوود پێشنیاریدا باسکراون، بە دڵنیایەوە زانیاریت لەسەر ئەو میتۆدە پێدەدرێت کە بەهۆیەوە دەکرێت ئارەزوو بۆ هاوتا داراییەکەی بگۆڕدرێت.

کارپێکردنی وێستگەی پەخشکردنی هزریت بە بەراوردکارانە ڕێکارێکی سادەیە. تەنها سێ بنەمات هەیە کە جێبەجێیان بکەیت، کاتێك ئارەزوو دەکەیت وێستگەی پەخشکردنت بەکاربهێنیت - هۆشی نائاگا، ئەندێشەی داهێنەرانە و خوود پێشنیاری. ئەو وروژێنەرەی کە بەهۆیەوە ئەم سێ

بنەمایەی پێ دەخەیتە کار باسکراوە ـ ڕێکارەکە بە ئارەزوو دەستپێدەکات.

مەزنترین هێزەکان نابەرجەستەن

گرانیەکە دونیای بردە سەر هێڵی سنووری تێگەیشتن لەو هێزانەی کە نابەرجەستە و نەبینراون. بەدرێژایی ئەو سەردەمانەی کە تێپەڕیوون، مرۆڤ زۆر پشتی بە هەستە بەرجەستەکانی بەستووە، وە زانیاریشی سنووردار کردووە لە شتە بەرجەستەکاندا، کە دەتوانێت ببینێت، دەستی لێدات، کێشانە و پێوانەی بکات.

ئێستا پێ دەخینەوە ناوازەترینی هەموو سەردەمەکان ـ سەردەمێك کە شتێکمان فێردەکات دەربارەی هێزە نابەرجەستەکانی دەوروبەرمان، ڕەنگە بە تێپەڕین بەم سەردەمەدا فێرین، کە " خوودەکەی تر" زۆر بەتواناترە لە و خوودە بەرجەستەیی دەیبینین کاتێك سەیری ئاوێنە دەکەین.

هەندێك جار مرۆڤەکان بە نەرمی دەربارەی شتە نابەرجەستەکان دەدوێن ـ ئەو شتانەی کە ناتوانن لەڕێی هیچ یەکێك لە پێنج هەستەکەوە درکی پێ بکەن، وە کاتێك گوێمان لێیان دەبێت، دەبێت بیرمان بخاتەوە کە هەموومان کۆنترۆڵکراوین لەلایە هێزگەلێکەوە کە نەبینراو و نابەرجەستەن.

هەموو مرۆڤایەتی ناتوانن هەوڵکەن یان کۆنترۆڵی ئەو هێزە نابەرجستەبە بکەن کە خۆی لە شەپۆلە لولدەرەکانی زەریاوە پێچاوە. مرۆڤ توانای تێگەیشتن لە هێزی نابەرجەستەی ڕاکێشانی زەوی نییە، ئەم زەویە بچووکەی لە ناوەڕاستی هەوادا ڕاگرتووە، وە مرۆڤیشی ڕاگرتووە لە

کەوتنە خوارەوە لێی، کەمتریش لە کۆنترۆڵکردنی ئەو هێزە تێدەگات. مرۆڤ بە تەواوەتی خزمەتکاری ئەو هێزە نابەرجەستەیە کە بە بروسکەی گەردەلولەوە دێت، بەهەمان شێوەش بێتوانایە لە بەرامبەر هێزی نابەرجەستەی کارەبا، نەخێر، تەنانەت نازانێت کارەباش چییە، لە کوێوە دێت و بە چی مەبەستێك!

تەنها ئەمە کۆتایی نەزانی مرۆڤ نییە پەیوەندیدار بە شتە نەبینراو نابەرجەستەکانەوە. لەو هێزە نابەرجەستەیە تێناگات (وە زیرەکیش) کە لە خۆڵی زەویەوە پێچراوە ـ ئەو هێزەی کە هەموو ئەو ژەمە خۆراکانەی بۆ دابین دەکات کە دەیخوات، هەموو ئەو پارچە جلانەی لەبەری دەکات، وە هەموو ئەو دۆلارانەی لە گیرفانیدا هەوڵی دەگرێت.

چیرۆکی دراماتیکی مێشك

کۆتا بەڵام نەك کەمترین مرۆڤ، بە هەموو کلتوری گەشەسەندوو خوێندیەوە، شتێکی ئەوتۆ لە هێزی نابەرجەستەی بیر (مەزنترینی ەموو نابەرجەستەکان) تێناگات. شتێکی ئەوتۆ دەربارەی مێشکی بەرجەستە نازانێت، وە هیچ نازانێت دەربارەی تۆڕی زەبەلاحی ئاڵۆزی ئامێری مێشك کە بەهۆیەوە هێزی بیر دەگۆڕدرێت بۆ هاوتا بەرجەستەکەی، بەڵام ئێستا پێ دەخاتە سەردەمێکەوە کە دەشێت بەرچاوڕوونی لەسەر بابەتەکە ببەخشێت. هەر لە ئێستاوە زانایان سەرنجیان خستۆتە سەر لێکۆڵینەوەی ئەو شتە مەزنەی پێی دەگوترێت مێشك، لە کاتێکدا لە قۆناغی باخچەی ساوایاندان لە لێکۆڵینەوەکەیاندا.

بەشی ١٤

شەش هەستەکە: دەروازەی پەرستگای دانایی

هەنگاوی سیانزەیەم بەرەو سامان

بنەمای سیانزەیەم ناسراوە بە شەش هەستەکان، کە لەڕێگەیانەوە زیرەکی بێسنوور دەکرێت خۆڕسکانە بەرهەمبێت، بەبێ هیچ هەوڵ و داوایەکی کەسەکە.

ئەم بنەمایە لوتاکەی ئەم فەلسەفەیەیە. دەکرێت وەربگیردرێت، لێی تێبگەیت و جێبەجێی بکەیت تەنها بە شارەزابوون لە دوانزە بنەماکەی تر.

شەش هەستەکە ئەو بەشەی هۆشی نائاگایە کە وەك ئەندێشەی داهێنەرانە ئامـاژەی پێکرا. هەروەها وەك " بەشی وەرگرتن" یش ئاماژەی پێدەکرێت، کە بەهۆیەوە بیرۆکەکان، پلانەکان و بیرەکان لە هزردا چەخماخە دەدەن. چەخماخەکان زۆر جار پێیان دەگوترێت " هەستەکان" یان " ئیلهامەکان".

شەش هەستەکە باسناکرێن! ناتوانرێت بۆ کەسێك باس بکرێت کە کۆنترۆڵی بنەماکانی تری ئەم فەلسەفەیەی نەکردبێت چونکە کەسێکی ئاوا هیچ زانیاریەکی نییە، وە هیچ ئەزموونێکی نییە هەتا شەش هەستەکەی پێ بەراورد بکرێت. تێگەیشتن لە شەش هەستەکە تەنها بە رامان لە گەشەکردنی هزر لە ناوەوە مەیسەر دەبێت. شەش هەستەکە ئەگەری هەیە ناوەندی پەیوەندی نێوان هزری سنووورداری مرۆڤ و زیرەکی بێسنوور بێت، لەبەر ئەم هۆکارە، تێکەڵەیەکی هزری و رۆحیە. باوەڕ وایە کە ئەو خاڵ بێت کە هزری مرۆڤ بەهۆیەوە لەگەڵ هزری گەردوونیدا پەیوەندی دەگرێت.

دوای ئەوەی شارەزابوویت لەو بنەمایانەی لەم کتێبەدا باسکراون، ئامادە دەبێت بۆ پەسەندکردنی وەك ڕاستەکی گوزارشتێك، کە ڕەنگە بەبێ ئەوە مەحاڵ بێت بەلاتەوە، وەکو:

لە ڕێگەی یاریدەی شەش هەستەکەوە، ئاگادار دەکرێیتەوە لە مەترسیە چاوەڕوانکراوەکان لە کاتی خۆیدا بۆ خۆپارستن لێیان. وە ئاگادار دەکرێیتەوە لە دەرفەتەکان بۆ ئەوەی لە کاتی خۆیدا بیانقۆزیتەوە.

لەوێ دەبن بۆ یارمەتیدانت، بۆ جێبەجێکردنی فەرمانەکانت، بە گەشەپێدانی شەش هەستەکە، " فریشتەیەکی پارێزەر" لە هەموو کاتەکاندا دەروازەی پەرستگای دانایت بۆ دەکاتەوە.

ئەمە ئەگەر گوزرشتێکی ڕاست بێت یان نا، هەرگیز نازانیت، جگە لە بە شوێنکەوتنی ئەو ڕێنماییانەی لە لاپەڕەکانی ئەم کتێبەدا باسکراون، یان میتۆد و ڕێکارێکی هاوشێوە.

نووسەر نە بڕوای بە " دەرناسا" هەیە و نە داکۆکیکارە لێی، لەبەرئەوەی زانیاری پێویستی هەیە لەسەر سروشت کە هەرگیز سروشت لە یاسا چەسپاوەکانی لانادات.

هەندێك لە یساکانی هێندە ئەستەم تێگەیشتنیان کە شتێك بەرهەم دێنن وەك" دەرناسا" دەردەکەوێت. شەش هەستەکە هێندەی هەموو ئەو شتانەی هەتا ئێستا ئەزموونم کردوە نزیکە لە دەرناسا، هەروەها ئاواش دەردەکەوێت، تەنها لەبەرئەوەی ئەو میتۆدە نازانم کە بەهۆیەوە ئەم بنەمایە کاردەکات.

ئەوەندەی نووسەر دەیزانێت ـ ئەوەیە کە هێزێك هەیە، یان هۆکاری یەکەم، یان زیرەکیەك، کە هەموو گەردیلەکانی مادده بلاّودەکاتەوە، وە هەموو یەکەیەکی ووزە لە خۆدەگرێت کە ئاشکرایە لای مرۆڤ ـ ئەم زیرەکیە بێسنوورە تۆووی بەڕوو دەگۆڕێت بۆ دار بەڕوو، دەبێتە هۆی هەلّڕژانی ئاو لە سەرەوەی گردێکەوە بۆ خوارەوە بە هۆی هێزی کێشکردنی زەویەوە، شەو بەدوای ڕۆژدا دەهێنیت، وە زستانیش لەگەلّ هاویندا، هەریەکەیان شوێنی تەواوەتی خۆی و پەیوەندی لەگەلّ ئەوی تردا دەگرێت. دەکرێت ئەم زیرەکیە، لەڕێی بنەماکانی ئەم فەلسەفەیەوە، قایل بکرێت بۆ یارمەتیدان لە گۆڕین ئارزووەکان بۆ شێوەیەکی بەرجەستە و بارستەدار. نووسەر ئەم زانیاریەی هەیە، چونکە تاقیکردۆتەوە، وە ئەزموونی کردووە.

هەنگاو بە هەنگاو، لە ڕێی بەشەکانی پێشترەوە، بۆ ئێرە ڕێبەری کراویت، کۆتا بنەما. ئەگەر هەموو بنەماکانی پێشتر فێربوویت، ئێستا ئامادەی بۆ پەسەندکردن، بەبێ هیچ گومانکاریەك، ئەو بانگەشە

گەورانەی لێرەدا دەکرێن. ئەگەر بنەماکانی تر فێرنەبوویت، پێویستە ئەوە بکەیت بەرلەوەی بڕیار بدەیت ئە بانگەشانەی لەم بەشەدا دەکرێن ڕاستین یان خەیاڵ.

کاتێك بە نێو چاخی " پاڵەوان - پەرستی" یدا تێدەپەڕیم. خۆم بینیەوە لە لاسایکردنەوەی ئەوانەی کە زۆر پێیان سەرسام بووم. سەرباری ئەوەش، بۆم دەرکەوت کە باوەڕ، کە بەهۆیەوە هەوڵمدەدا لاسایی پاڵەوانەکانم بکەمەوە، توانایەکی مەزنی پێدام بۆ ئەنجامدانی ئەوە زۆر بە سەرکەوتووی.

هەرگیز بەتەواوەتی خۆم بێبەش نەکردووە لەم خووی پاڵەوان پەرستیە، هەرچەندە ئەو تەمەنەم تێپەڕاندووە کە بە شێوەیەکی باو ئەوەی تێدا دەکرێت. ئەزموونەکەم فێری کردم کە دووەم شت کە بەڕاستی مەزن بێت، هاوتای مەزنەکان بیت لە ڕووی هەست و کردارەوە هەرچەندێك توانیت.

زۆر بەرلەوەی یەك دێڕ بنووسم بۆ بڵاوکردنەوە، یان هەوڵی وتاردان بدەم لە ناو خەڵکدا، شوێن خووی شێوەگرتنی خۆم کەوتم، بە لاسایکردنەوەی نۆ کەس کە ژیان و کارەکانیان زۆر مایەی سەرسامی بوو بەلامەوە. ئەو نۆ کەسە ئەمانە بوون، ئیمیرسۆن، پاین، ئەدیسۆن، داروین، ئەبراهام لینکۆڵن، بوربانك، ناپۆلیۆن، فۆرد و کارنیج.

بۆ چەندین ساڵی دوور و درێژە، هەموو شەوێك، کۆبوونەوەیەکی ڕاوێژکاری ئەندێشەی لەگەل ئەم گروپەدا ڕێکدەخەم کە پێیان دەڵێم " ڕاوێژکارە نادیارەکانم".

ڕێکارەکە بەم جۆرەیە. ڕێك بەر لە خەوتن، چاوەکانم دادخەم و دەبینم، لە ئەندێشەمدا ئەم گروپە لەسەر مێزی ئەنجومەنەکەم بە چواردەورمدا دانیشتوون. لێرەدا تەنها هەلی ئەوەم نییە کە لەگەڵ ئەوانەدا دانیشم کە پێموایە مەزنن، بەڵکو کۆنترۆڵی گروپەکە دەکەم، چونکە سەرۆکم.

ئامانجێکی زۆر ڕوونم هەبوو لە بەکارهێنانی ئەندێشەم لەڕێی ئەم کۆبوونەوە شەوانەیانەوە. ئامانجەکەم بنیاتنانەوەی کەسایەتیم بوو هەتا نوێنەرایەتی تێکەڵەیەك لە کەسایەتی ڕاوێژکارە خەیاڵیەکانم بکەم. لەگەڵ ئەنجامدانی ئەمەدا، هەرزوو بۆم دەرکەوت، کە دەبێت زاڵبم بەسەر کەموکوڕی لەدایکبوون لە ژینگەیەکی پڕ نەزانی و خورافیات، بە مەبەستەوە خۆم تەرخانکرد بۆ ئەرکی لەدایکوونەوەی خۆڕسکانە لەڕێی ئەو میتۆدەوە کە لێرەدا باسکراوە.

بنیاتنانی کەسایەتی لەڕێی خوود پێشنیاریەوە

وەك خوێندکارێکی ڕاستگۆی دەرونزانی، بە دڵنیایەوە دەمزانی، هەموو مرۆڤەکان دەبن بەوەی کە هەن، بەهۆی بیر و ئارەزووە سەرەکیەکەیانەوە. دەمزانی کە هەموو ئارەزووە قوڵەکان کاریگەری لەسەر کەسەکە هەیە بۆ گەڕان لە دوای گوزارشتکردنی دەرەکی کە لە ڕێگەیەوە بکرێت ئەو ئارەزووە بگۆڕدرێت بۆ ڕاستی. دەمزانی کە خوود پێشنیاری هۆکارێکی گرنگە بۆ بنیاتی کەسایەتی، لە ڕاستیدا ئەوە تاکە بنەمایە کە بەهۆیەوە کەسایەتی بنیات دەنرێت.

بەهۆی ئەم زانیاریانەوە لەسەر بنەماکانی کارکردنی هزر، بە باشی پڕچەك بووم بەو شتانەی کە پێوستبوون لە بنیاتنانەوەی کەسایەتیمدا. لەم کۆبوونەوە ئەندێشەیانەی ئەنجومەندا، داوام لە ئەندامانی کابینەکەم

دەکرد ئەو زانیاریانم پێبدەن کە ئارەزووم دەکرد، بە دەنگێکی بیستراو بەم جۆرەی خوارەوە ئارەزووی خۆم بە هەریەکە لە ئەندامەکان ڕادەگەیاند:

"بەڕێز ئیمیرسۆن، ئارەزوو دەکەم کە تێگەیشتنی نایابت دەربارەی سروشت لێوە فێربم کە ژیانی تۆی جیاکردۆتەوە. داوات لێدەکەم کاریگەری بکەیتە سەر هۆشی نائاگام، بە هەر تایبەتمەندیەك کە هەتە، کە بۆتە هۆی ئەوەی لە سروشت تێبگەیت و خۆت لەگەڵ یاساکانی بگونجێنیت. داوات لێدەکەم یارمەتیم بدەیت لە گەیشتن بە ئەو سەرچاوانەی زانیاری کە بەردەستن بۆ ئەم کارە".

"بەڕێز بوربانك، داوا دەکەم کە ئەو زانیاریەم پێبدەیت کە وای کردووە هێندە تەبا بیت لەگەڵ یاساکانی سروشتدا کە وات لە کاکتۆس کردووە کە درکەکانی سێبەریان هەبێت و ببێتە ڕووەکێکی شیاو بۆ خواردن .
دەروازەی ئەو زانیاریەم بۆ بکەرەوە کە وایکردووە بتوانی دوو پنچکە گیا لە شوێنێکدا بڕوێنیت کە پێشتر تەنها یەك پنچکە گیای لێ دەڕوا، وە یارمەتیداویت ڕەنگی گوڵەکان تێکەڵاو بکەیت بە شێوویەکی زۆر ناوەزە و قەشەنگ، چونکە تەنها تۆ توانیت بە سەرکەوتوویی ڕەنگی گوڵە شلێر بۆ ئالتونی بگۆڕیت".

"ناپۆلیۆن، ئارەزوو دەکەم توانای ورە بەخشین بە سەربازەکانت و هاندانیان بۆ ڕۆحیەتێکی مەزنتری چالاکی لە تۆوە وەرگرم. هەروەها دەمەوێت ڕۆحیەتی باوەڕی مکوڕت لێوەربگرم،کە وایکرد شکست بۆ سەرکەوتن بگۆڕێت، وە بەسەر بەربەستەکاندا سەرکەوێت. ئیمپڕاتۆری قەدەر پاشای هەل، پیاوی چارەنووس، سڵاوت لێدەکەم"!

"بەڕێز پاین، ئارەزوو دەکەم لە تۆوە ئازادی بیر و بوێری و ڕوونی فێربم بۆ گوزارشتکردن لە بیر و بۆچوون، کە هێندە تۆی جیاواز کردبوو".

"بەڕێز داروین، دەمەوێت ئەو پشوودرێژیە ناوازەیەت وەربگرم، وە توانای لێکۆڵینەوەت لە هۆکار و دەرئەنجام، بەبێ هیچ لایەنگری و پێشداوەریەك، تۆ چەند نموونەیەکی بێوێنەیت لە زانستی سروشتیدا".

"بەڕێز لینکۆڵن، دەمەوێت کەسایەتی بنیات بنێم بە هەستی تیژی دادپەروەری، ڕۆحیەتی ماندوونەناسی ئارامگرتن، خۆش مەشرەبی، لە مرۆڤ تێگیشتن و ڕێزگرتن لە فرە ڕەنگی، کە هەموویان تایبەتمەندی جیاکەرەوەی تۆن".

"بەڕێز کارنیج، من دەمێکە قەرزاری تۆم لە هەڵبژاردنی کاری ژیانم، کە بەختەوەریەکی مەزن و ئارامی هزری بۆ هێنام. ئارەزوو دەکەم تێگەیشتنێك وەربگرم لەمەڕ بنەماکانی هەوڵدانی ڕێکخراو، کە تۆ زۆر کاریگەرانە بەکارتهێنا لە بنیاتنانی پرۆژەیەکی پیشەسازی مەزندا".

"بەڕێز فۆرد، تۆ لە نێوان باشترینی ئەو کەسانەدا بوویت کە یارمەتیاندام بۆ دابینکردنی زۆربەی ئەو کەرەستانەی بنچینە بوون بۆ کارەکەم. دەمەوێت لە تۆوە ڕۆحیەتی مکوڕی، هۆش چڕکردنەوە، شکۆی کەسایەتی و متمانەبەخۆبوون بەدەست بهێنم کە وایکرد زاڵبیت بەسەر هەژاریدا و لێهاتوو بیت لە ڕێکخستن و یەکخستن و ئاسانکردنەوەی هەوڵەکانی مرۆڤ، بۆ ئەوەی یارمەتی ئەوانی تر بدەم بە شوێن هەنگاوەکانی تۆدا بڕۆن".

"بەڕێز ئەدیسۆن، لە نزیك خۆمەوە شوێنم بۆ داناویت، لە لای ڕاستمەوە، بەهۆی ئەو هاوکاریە کەسیەی پێتبەخشیم لە ماوەی

لێکۆڵینەوەکەم دەربارەی هۆکارەکانی سەرکەوتن و شکست، ئارەزوومە لە تۆوە ڕۆحیەتی نایابی باوەڕ وەرگرم، کە بەهۆیەوە چەندین ڕازی سروشتت ئاشکرا کردووە، هەروەها ڕۆحیەتی ماندوونەناسی کاریش کە بەهۆیەوە چەندین جار سەرکەوتنت بەسەر شکستدا هێناوە".

میتۆدەکانی گفتوگۆکردنم لەگەڵ ئەندامانی کابینە خەیاڵیەکەمدا جیاواز بوون، بەپێی ئەو تایبەتمەندیە کەسایەتیە ک لەو ساتەدا زیاتر مەبەستم بەدەستهێنانی بوو. بە وریایەکی لەڕادەبەدەرەوە لە تۆماری ژیانیانم کۆڵیەوە. دوای چەند مانگێك لەم ڕێکارە شەوانەیە، سەرسام بووم بەو دۆزینەوەیەی کە ئەم کەسایەتیە خەیاڵیانە بوونە ڕاستی.

هەریەکە لەو نۆ کەسە تایبەتمەندیەکی کەسیان پەرەپێدا، کە سەری سوڕماندم. بۆ وێنە، لینکۆڵن خووی هەمیشە درەنگ گەیشتنی پەرەپێدا، دواتر پیاسە کردن لە شێوەی ڕێکردنێکی فەرمیدا، کاتێك دەهات، زۆر بە خاوی ڕێیدەکرد، دەستەکانیشی لە پشتەوە لێك گرێدەدا، وە هەر ماوەیەك و جارێك دەوەستا و بۆ ساتێك دەستی دەخستە سەر شانم. هەمیشە گوزارشتێکی هەتەرانە لەسەر ڕووخساری بوو. بەدەگمەن دەمبینی زەردەخەنە بکات. گرنگیدان بە کاروبارەکانی وڵاتە بەشبەشبووەکە مۆن و تۆسنی کردبوو.

ئەوە دەربارەی ئەوانی تر ڕاست نەبوو. بوربانك و پاین زۆرجار لە دەکەوتنە گفتوگۆی فەلسەفیانەوە کە هەندێك جار لەوە دەچوو ئەندامانی تری کابینەکەی شۆك کردبێت. شەوێکیان پاین ڕایگەیاند کە وانەیەك ئامادە دەکەم لەسەر " چاخی ژیری." وە لەسەر مینبەری ئەو کەنیسەیە پێشکەشی دەکەم کە پێشتر سەردانم دەکرد. زۆربەی ئەوانەی

دەوری مێزەکە لە دڵەوە بە ڕاگەیاندنەکە پێکەنین. بەڵام ناپۆلیۆن نا! دەمی لە سووچەکانەوە خوار کردەوە و هێندە بە بەرزی گوڕاندی کە هەمووان بە سەرسامیەوە ئاوڕیان دایەوە و سەیریان کرد. بەلای ئەوەوە کەنیسە تەنها داشێکی دەوڵەتە، نابێت چاکسازی تێدا بکرێت، بەڵکو دەبێت بەکاربهێنرێت. وەك جۆشدەرێکی گونجاوی چالاکیەکانی خەڵکی.

جارێکیان بوربانك دواکەوت، کاتێك هات، شاگەشکە ببوو، ڕوونی کردەوە لەبەرئەوە دواکەتووە کە خەریکی تاقیکاریەك بووە، کە هیوادارە بەهۆیەوە بتوانێت سێو لە هەموو جۆرە دارێکەوە بەرهەم بهێنێت. پاین پلاری لێ گرت بە بیرخستنەوەی ئەوەی کە سێوێك بوو سەرەتایی هەموو کێشە و گرفتەکانی نێوان ئادەم و حەوا. داروین لەدڵەوە قاقا پێکەنی لە کاتێکدا پێشنیاری بۆ پاین کرد کە پێویستە ئاگاداری مارە بچووکەکان بێت، کاتێك چووە ناو دارستان بۆ کۆکردنەوەی سێو، چونکە خووی ئەوەیان هەیە کە بۆ ماری گەورە پەرەبستێنن. ئیمرسۆن تێبینیدا، " ئەگەر مار نەبێت، سێویش نابێت،" ناپۆلیۆنیش گوتی، " ئەگەر سێو نەبێت، دەوڵەتیش نابێت!"

لینکۆڵن خوویەکی پەرەپێدابوو کە دواهەمین کەس بوو لەسەر مێزەکە هەڵدەستا دوای کۆتایی هاتنی هەر کۆبوونەوەیەك. جارێکیان سەری کردبووە سەر کۆتایی مێزەکە و دەستەکانی لێك گرێدابوو، بۆ چەندین خولەك لەو بارەدا مایەوە. هیچ هەوڵێکی بێزارکردنیم نەدا. لە کۆتایدا، بە هێواشی سەری بەرز کردەوە، هەولسا و بەرەو دەرگاکە ڕۆیشت، پاشان وەرسوڕا، گەڕایەوە و دەستی خستە سەر شانم و گوتی، " کوڕم، پێویستت بە بوێریەکی زیاتر دەبێت ئەگەر بتەوێت بە تۆکمەیی

بمێنیتەوە لە بەدیهێنانی ئامانجی ژیانت. بەلاّم لەبیرتبێت، کاتێک ناڕەحەتیت بەسەردا دێت، کەسانی ئاسایی هەستی ئاسیان هەیە، ناڕەحەتی گەشەی پێدەدات". ئێوارەیەکیان ئەدیسۆن لە پێش هەموویانەوە گەیشت، هات و لە لای چەپمەوە دانیشت، ئەو شوێنەی بەردەوام ئیمیرسن لێی دادەنیشت، گوتی،" تۆ لە چارەت نووسراوە گەواەیدەری دۆزینەوەی ڕازی ژیان بیت. کاتێك کاتی خۆی هات، تێبینی ئەوە دەکەیت کە ژیان لە تەوژمگەلی مەزنی ووزە ، یان تەنۆچکە پێکهاتووە. هەریەکەیان زیرەك بە ئەندازەی ئەوەی مرۆڤەکان پێیان وایە زیرەکن. ئەم یەکانەی ژیان پێکەوە یەکدەگرن وەك شانەی هەنگ، وە پێکەوە دەمێننەوە هەتا ئەو کاتەی لێکدەترازێن، بەهۆی نەبوونی هارمۆنیەوە.

ئەم یەکانە جیاوازن لە بیر و بۆچووندا، بە هەمان شێوەی مرۆڤەکان، وە زۆر جار لە نێوان خۆیاندا شەڕ دەکەن. ئەم کۆبوونەوانەی کە تۆ سازیان دەکەیت زۆر یارمەتیدەر دەبێت بۆت. هەندێك لەو یەکانی ژیانت بە فریا دەخەن کە خزمەتی ئەندامانی کابینەکەتیان کردووە، لە ماوەیی ژیانیاندا. ئەم یەکانە نەمرن. هەرگیز نامرن! بیر و ئارەزووەکانی خۆت وەك موگناتیسێك وان کە یەکەکانی ژیان ڕادەکێشن، لە زەریای مەزنی ژیانەوە. تەنها یەکە ئاشتیخوازەکان ڕادەکێشرێن ـ ئەوانەی کە کۆکن لەگەڵ سروشتی ئارەزووەکانتدا".

ئەندامانی تری کابینەکە هاتنە ژوورەوە. ئەدیسۆن هەڵسا و بە هێواشی ڕۆیشت بۆ جێگاکەی خۆی. ئەدیسۆن هێشتا لە ژیاندا بوو کە ئەمە ڕوویدا. هێندە سەرسامی کردم کە ڕۆیشتم بۆ بینینی و باسی

ئەزموونەکەم بۆ کرد، زەردەخەنەکی گەورەی کرد و گوتی، " خەونەکەت زۆر ڕاستەقینەترە لەوەی کە وێنای دەکەیت." هیچ ڕوونکردنەوەیەکی زیاتری نەدا لەسەر ئەو قسەیەی. ئەم کۆبوونەوانە هێندە بۆ ڕاستەقینە گۆڕابوون کە لە دەرئەنجامەکانیان دەترسام، بۆ ماوەی چەند مانگێك وازم لێیان هێنا. ئەزموونەکان هێندە نامۆ بوون، ترسام ئەگەر بەردەوامبم لێیان درك کردن بەو ڕاستییە لە دەست دەدەم کە کۆبوونەوەکان ئەزموونی پەتی ئەندێشەمن.

شەش مانگێك دوای ئەوەی وازم لە کۆبوونەوەکان هێنا، شەوێکیان خەبەرم بۆوە، یان پێموابوو خەبەرم بۆتەوە، کاتێك لینکۆڵنم بینی لە تەنیشت جێخەوەکەم وەستاوە. گوتی، " بەمزوانە دونیا پێویستی بە خزمەتگوزاریەکانت دەبێت. خەریکە بە قۆناغێکی پڕ لە ئاژاوەدا تێدەپەڕێت کە دەبێتە هۆی ئەوەی ژنان و پیاوان بڕوا لە دەست بدەن و بتۆقن. لە کارەکەت بەردەوامبە و فەلسەفەکەت تەواو بکە. ئەوە ئەرکی تۆیە لە ژیاندا. ئەگەر فەرامۆشی بکەیت، جا بە هەر هۆکارێك بێت، دەبیتەوە بە بوونەوەرێکی سەرەتایی و ناچار دەکرێت ئەو خولە دووبارە بکەیتەوە کە لە ماوەی هەزاران ساڵدا بڕیوتە". بۆ بەیانیەکەی، نەمدەزانی خەونم بینیوە، یان بەڕاستی بەئاگا بوون، لەوکاتەشەوە نازانم کە کامیان بووە. بەڵام دەزانم کە خەونەکە، ئەگەر خەون بووبێت، هێندە زیندوو بوو لە هزرمدا بۆ بەیانیەکەی کە یەکسەر بۆ شەوی دواتر دەستم بە کۆبوونەوەکانم کردەووە.

لە کۆبوونەوەی دواترماندا، ئەندامانی کابینەکەم هەموویان پێکەوە هاتنە ژوورەوە و لە شوێنەکانی تایبەت بە خۆیان وەستان ، لە کاتێکدا لینکۆڵن

پەرداخێکی بەرزکردەوە و گوتی، " بەڕێزان، با بخۆینەوە بە خۆشی ماوڕێیەکەوە کە گەڕایەوە بۆ کۆمەڵەکە".

دوای ئەوە دەستم کرد بە زیادکردنی ئەندامی نویّ بۆ کابینەکەم، ئێستا پێکدێت لە زیاتر لە پەنجا کەس، لە نێوانیاندا مەسیح، قەشە پاولّ، گالیلۆ، کۆپەرنیکۆس، ئەرستۆ، ئەفلاتوون، سوکرات، هۆمێر، ڤۆلتێر، برۆنو، سپیۆنزا، درومۆند، کانت، شۆپنهاوەر، نیوتن، کۆنفۆشیوس، ئەلبێرت هەیوبارد، بران، ئینگێرسۆل، ویلسۆن و ولیام جەیمس هەن.

ئەمە یەکەمجارە بوێری ئەوەم هەبێت باسی ئەمە بکەم، لەوەوپێش، بە بێدەنگی ماومەتەوە دەربارەی ئەم بابەتە، چونکە دەزانم، بە هۆی بۆچوون خۆمەوە پەیوەست بەو بابەتانە، کە بە هەڵە لێم تێدەگەن ئەگەر ئەگەر باسی ئەو ئەزموونە نائاساییەم بکەم. ئێستا بوێریم پێدراوە بۆ پوختەکردنی ئەزموونەکەم بۆسەر پەڕەی چاپکراو، چونکە کەمتر گویّ بەوە دەدەم کە دەیڵێن بەراورد بەو ساڵانەی کە تێپەڕین. یەکێك لە بەخششەکانی پێگەیشتووی ئەوەیە کە زۆر جار بوێریەکی مەزنت پێدەدات بۆ ڕاستگۆ بوون، بەبیّ ڕەچاوکردنی ئەوەی ئەو کەسانەی کە تێناگەن، چۆن بیردەکەنەوە و چی دەڵێن.

بۆ ئەوەی کەمتر بە هەڵە لێم تێبگەن، حەز دەکەم لێرەدا زۆر بە ڕوونی بڵێم کە هێشتا کۆبوونەوەکانی کابینەکەم بە ئەندێشەیەکی ڕووت هەژمار دەکەم، بەلاّم هەست دەکەم کە پێویستە ئەوە ڕابگەیەنم ، لە کاتێکدا کە ڕەنگە ئەندامانی کابینەکەم خەیاڵێکی ڕووت بن، وە کۆبوونەوەکان تەنها لە ئەندێشەی مندا بوونیان هەبێت، بەرەو ڕێگاگەلی شکۆداری سەرکێشیان بردووم. پێزانینیان بۆ مەزنی ڕاستەقینە نوێکردۆتەوە، هانی

هەوڵی داهێنەرانەیان داوە، وە بوێریان پێداوم بۆ گوزارشتکردن لە بیری ڕاست.

لە شوێنێکدا لە پێکهاتەیی خانەیی مێشکدا، ئەندامێك هەیە کە بە شێوەیەکی ڕێکخراو لەرەلەری بیرەکن وەردەگرێت کە پێیان دەگوترێت " هەستەکان." هەتا ئێستا، زانست شوێنی ئەو ئەندامەی نەدۆزیوەتەوە کە شەش هەستەکەی تێدایە، بەڵام ئەوە گرنگ نییە. ئەو ڕاستییە دەمێنێتەوە کە مرۆڤ زانیاری ورد و ڕاستی پێدەگات، لە سەرچاوەگەلی بەدەر لە هەستە جەستەیەکان. زانیاریەکی ئاوا، بە شێوەیەکی گشتی، کاتێك وەردەگیرێت کە هزر لە ژێر کاریگەری ورووژێنەرێکی دەرئاساییدایە. هەر بارێکی لەناکاو کە هەست و سۆز دەجولێنێت، وە دەبێتە هۆی ئەوەی دڵ زۆر بە خێراتر لێ بدات، ڕەنگە، وە بە شێوەیەکی گشتی شەش هەستەکە کارا دەکات. هەر کەسێك کە ئەزموونی نزیکە ڕووداوی کردبێت لە کاتی شۆفێریدا، دەزانێت کە لەو حاڵەتانەدا، زۆر جار هەستی شەشەم دێت بە هاناتەوە و یارمەتیت دەدات بە چەند چرکەیەك بۆ خۆلادان لە ڕووداوەکە.

ئەم ڕاستیانە وەك پێشەکیەك باسکران بۆ ئەو ڕاستییەی کە ئێستا دەمەوێت باسی بکەم، لە ماوەی کۆبوونەوەکانم لەگەڵ " ڕاوێژکارە نادیارەکان" بۆم دەرکەوت کە هزرم ل بسترین حاڵەتدایە بۆ وەرگرتنی بیرۆکەکان، بیرەکان و زانیاری کە بەهۆی شەش هەستەکەوە پێمدەگات. دەتوانم ڕاستگۆیانە بڵێم کە بەتەواوەتی قەرزاری " ڕاوێژکارە نەبینراوەکان" مم بۆ ئەو بیرۆکە، ڕاستی و زانیاریانەی لە ڕێگەی " ئیلهام"ەوە پێمدەگەیشت.

هەندێك جار، كە دووچاری باری لەناكاو دەبووم، هەندێكیان هێندە ناخۆش بوون، كە ژیانم كەوتبووە مەترسیەوە، دەرئاسایانە بەهۆی كاریگەری " ڕاوێژكارە نەبینراوەكان" مەوە، ئەو نارەحەتیانەم تێدەپەڕاند.

ئامانجی بنچینەیم لە سازدانی كۆبوونەوە لەگەڵ بوونەوەری خەیاڵیدا، تەنها كاركردنە سەر هۆشی نائاگام بوو، لەڕێی بنەمای خوود پێشنیاریەوە، بە چەند تایبەتمەندیەك كە دەمویست بەدەستیان بخەم. لەم چەند ساڵەی دوایدا، ئەزموونەكەم ڕێڕەوێكی تەواو جیاوازی وەرگرت. ئێستا بە هەموو ئەو كێشە و گرفتە قورسانەوە دەچمە لای ئەنجوومەنە خەیاڵیەكەم كە دووچاری خۆم و كڕیارەكانم دەبنەوە. زۆر جار ئەنجامەكان سەرسامكەرن. هەرچەندە بە تەواوەت پشت نابەستم بەم شێوازەی ڕاوێژ. بەڵێ، درك بەوە دەكەیت كە ئەم بەشە باسی بابەتێك دەكات كە لای زۆرینەی خەڵكی ئاشنا نییە. شەش هەستەكە بابەتێكە كە دەبێتە مایەی سەرنج و سوودێكی زۆر بەو كەسە دەبەخشێت كە ئامانجی كۆكردنەوە سامانێكی مەزنە، بەڵام پێویست ناكات داوای سەرنجی ئەو كەسانە بكا كە ئارەزووەكانیان سنووردارترە.

هێنری فۆرد، بەبێ گومان لە هەستی شەشەم تێگەیشتووە بە بە كرداری بەكاریهێناون. بازرگانیە گەورەكەیی و كردە داراییەكانی پێویستی كردووە لە سەری كە لەم بنەمایە تێبگات بەكاری بهێنێت. تۆماس ئەدیسۆن لە هەستی شەشەم تێدەگەشت و بەكاریدەهێنا پەیوەست بە گەشەپێدانی داهێنانەكان، بەتایبەتی ئەوانەی كە دەركەوتەیەكی بنەڕەتیان هەبوو، پەیوەست بە هیچ ئەزموونێكی مرۆیی یان زانیاریەكی

بەدەستخراوی نەبوو لەسەری هەتا ڕێنمایی بکات، وەك لە نموونەی دروستکردنی ئامێری قسەکردن، وە دروستکردنی ئامێری کارپێکەری فیلمی جوڵاو.

بە نزیکەیی هەموو پێشەوا مەزنەکان، وەك ناپۆلیۆن، بیسمارك، جۆنی ئارك، مەسیح، بودا، کۆنفۆشیوس و موحەمەدی پەیامبەر لە هەستی شەشەم تێگەشتوون و ڕەنگە بە بەردەوامیش بەکاریان هێنابێت. بەشی سەرەکی مەزنیەکەیان پێکدێت لە زانیاریان دەربارەی ئەم بنەمایە.

هەستی شەشەم شتێك نییە کە هەر کەسە و بە ویستی خۆی کەی ویستی لەبەری بکات یان دایبنێت. توانا بۆ بەکارهێنانی ئەم هێزە مەزنە بە هێواشی دێت، لەڕێی جێبەجێکردنی ئەو بنەمایانەی ترەوە کە لەم کتێبەدا باسکراون. بەدەگمەن کەسێك بەر لە چل ساڵی زانیاریەکی کارپێکراوی لەسەر بەکارهێنانی هەستی شەشەم دەستدەکەوێت. وە زۆرجار ئەو زانیاریە بەردەست نابێت هەتا کەسەکە پەنجا ساڵی تێنەپەڕێنێت، ئەمەش لەبەر ئەو هۆکارەی هێزە ڕۆحیەکان کە هەستی شەشەم زۆر پەیوەستە پێیانەوە. پێناگەن و ناکرێت بەکاربهێنرێن جگە لەوەی چەندین ساڵ تێرامان، خوود تاقیکاری و بیرکردنەوەی چڕیان لەسەر بکرێت.

گرنگ نییە تۆ کێیت، یان دەشێت ئامانجەکەت چی بووبێت لە خوێندنەوەی ئەم کتێبە. دەتوانی سوودی لێوەربگریت بەبێ تێگەیشتن لەو بنەمایەی لەم بەشەدا باسکراوە. ئەمە دروستە بە تایبەتی ئەگەر ئامانجی سەرەکیت کۆکردنەوەی پارە یان شتێکی بەرجەستەی تر بێت.

ئەم بەشەی تایبەت بە هەستی شەشەم خرایە ئەم کتێبەوە، چونکە کتێبەکە بە ئامانجی پێشکەش کردنی فەلسەفەیەکی تەواوەتی نووسراوە کە بەهۆیەوە تاکەکان بتوانن ڕێبەری خۆیان بکەن بۆ بەدەستهێنانی هەر شتێك کە داوای دەکەن لە ژیانـدا. خاڵی دەستپێکی هەموو سەرکەوتنەکان ئارەزووە. خاڵی کۆتایی ئەو مەعریفە ناوازەیەیە کە بەرەو تێگەیشتنت دەبات ـ تێگەیشتن لە خوودت دەبات، تێگەیشتن لە ئەوانی تر، تێگەیشتن لە یاساکانی سروشت، ناسینەوە و تێگەیشن لە بەختەوەری. ئەم جۆرە تێگەیشتنە تەنها لە ڕێی ئاشنایەتی بە بنەمای هەستی شەشەم و بەکارهێنانیەوە چڕ و پڕ دەبێت، بەو هۆیە دەبێت ئەم بنەمایە وەك بەشێك لەم فەلسەفەیە دابنرێت. بۆ سوودی ئەوانەی لە پارە زیاتر داوا دەکەن.

ئەگەر ئەم بەشەت خوێندبێتەوە، پێویستە لە کاتی خوێندنەوەیدا تێبینی ئەوەت کردبێت کە بەرزکراویتەوە بۆ ئاستێکی باڵای کاردانەوەی هزری، درەوشاوەیە ! دوای مانگێکی تر وەرە بۆ ئەم بەشە، جارێکی تر بیخوێنەوە، تێبینی ئەوە بکە کە هێشتا هزرت لە کاردانەوەیەکی بەرزدا مەلە دەکات. ماوە ماوە ئەم ئەزموونە دووبارە بکەرەوە، زۆر گرنگی بەوە مەدە چەندێك زۆر یان کەم فێردەبیت، لە کۆتایدا دەبیتە خاوەنی هێزێك کە وادەکات سارکردنەوەکان فڕێبدەیت، بەسەر ترسدا زاڵبیت، بەسەر دواخستنندا زاڵبیت و بە ئازادی ئەندێشەت بنەخشێنیت. دواتر هەست بە بەرکەوتەی ئەو " شتە" نەناسراوە دەکەیت کە ڕۆحیەتی بزوێنەری هەموو سەرکردەیەك، شێوەکارێك، میوزیسیانێك، نووسەر و سیاسیەکی مەزنی ڕاستەقینە بووە. ئەوسا لە پێگەیەکدا دەبیت بۆ

گۆڕینی ئارەزووەکانت بۆ هاوتا بەرجەستە یان داراییەکان هێندە بە سانایی وەك ئەوەی پاڵبکەویت و لەگەڵ یەکەم نیشانەی بەرەنگاری وازبهێنیت.

باوەڕ و ترس!

لە بەشەکانی پێشتردا باسی ئەوە کرا چۆن گەشە بە باوەڕ بدرێت، لە ڕێی خوود پێشنیاری، ئارەزوو و هۆشی نائاگاوە. بەشی دواتر ڕێنمایی ورد پێشکەش دەکات دەربارەی بۆ زاڵبوون بەسەر ترسدا.

لێرەدا باسکردنێکی تێر و تەسەلی ئەو شەش ترسە دەکرێت کە هۆکارن بۆ ساردکردنەوەکان، ترسنۆکی، دواخستن، بێباکی، بێتوانایی لە بڕیاردانیدا، وە نەبوونی خواست، پشت بەخۆبەستن، کۆنترۆڵی خوود، توانای دەستپێکردن و پەرۆشی.

لە کاتێکدا لەم شەش دوژمنە دەکۆڵیتەوە بە وریایەوە خۆت بپشکنە، چونکە ڕەنگە تەنها لە هۆشی نائاگاتدا هەبن، کە بوونیان قورسە درکی پێ بکرێت.

لەبیریشت بێت، کە شیکاری بۆ " شەش خێوەکەی ترس" دەکەیت، کە هیچ نین جگە لە خێوگەلێك چونکە تەنها لە هزری کەسەکەدا بوونیان هەیە.

هەروەها لەبیرتبێت، کە خێوەکان دروستکراوی ئەندێشەیەکی کۆنترۆڵنەکراون - هۆکاری زۆربەی ئەو زیانانەن کە خەڵکی بەسەر هزری خۆیانی دەهێنن، کەواتە، خێوەکانیش دەکرێت ترسناك بن هاوشێوەی ئەوەی بژین و لە شێوەیەکی بەرجەستەدا بەسەر زەویدا ڕێبکەن.

خێوی ترس لە هەژاری، کە هزری ملیۆنان کەسی گەمارۆدا بوو لە ساڵی ۱۹۲۹ دا، هێندە ڕاستەقینە بوو کە بووە هۆی خراپترین قەیرانی بازرگانی کە ئەم ولاتە بەسەریدا هاتبێت. سەرباری ئەوەش، هێشتا ئەو خێوە دیاریکراوە هەندێکمان وا دەتۆقێنێت کە ژیری لە دەست دەدەین.

بەشی ١٥

چۆن زاڵ بین بەسەر شەش خێوەکەی ترسدا

خۆت پڕچەك بکە و پێویستیەکانت هەڵگرە، کە ئەم بەشەی کۆتایی دەخوێنیتەوە، وە بزانە چەند خێو لەسەر ڕێگات وەستاون بەرلەوەی کە بتوانیت هیچ بەشێکی فەلسەفەکە بە سەرکەوتوویی بەکار بهێنیت، پێویستە هزرت ئامادەبێت بۆ وەرگرتنی. ئامادەکاریەکە قورس نییە. بە لێکۆڵینەوە و شیکاری و تێگەیشتن لەو سێ دوژمنە دەست پێدەکات کە دەبێت لە کۆڵیان بکەیتەوە.

ئەوانە بێتوانایی بڕیاردان، گومان و ترسن!

هەستی شەشەم هەرگیز کار ناکات لە کاتێکدا ئەم سێ نەرێنیە، یان هەریەکێکیان لە هزردا بمێنەوە. ئەندامەکانی ئەم سێیانە ناپیرۆزە پەیوەندیەکی نزیکیان پێکەوە هەیە کاتێك دانەیەکیان دۆزرایەوە: دوانەکەی تر زۆر نزیکن.

بێتوانایی بڕیاردان نەمامی ترسە! ئەمەت بیربێت، لە کاتێکدا دەخوێنیتەوە. بێتوانایی بڕیاردان دەبێتە گومان، ئەو دوانە تێکەڵ دەبن و دەبنە ترس! زۆربەی جار پرۆسەی " تێکەڵبوونەکە" خاوە. ئەمە

هۆکارێکە بۆ ئەوەی بۆچی ئەم سێ دوژمنە هێندە ترسناکن. چەکەرە دەکەن و گەشە دەکەن بەبێ ئەوەی تێبینی بوونیان بکرێت.

ئەوەی ماوەتەوە لەم بەشەدا باسی کۆتاییەك دەکات کە پێویستە بەدەستبهێنرێت بەر لە فەلسەفەکە، کە بە گشتی، دەکرێت لە ڕووی کرداریەوە بەکاربهێنرێت. هەروەها لەو حاڵەتە دەکۆڵێتەوە کە هەر لەم ماوەیەی دوایدا، ژمارەیەکی زۆری خەڵکی هەژار خست، وە باسی ڕاستییەك دەکات کە دەبێت هەموو ئەوانە لێی تێبگەن کە دەیانەوێت سامان کۆبکەنەوە. جا ئەگەر بە پێوەری پارە یان دۆخی هزرییەکی زۆر زۆر بەنرختر لە پارە پێوانە بکرێت. ئامانجی ئەم بەشە تیشك خستنە سەر هۆکار و چارەسەری شەش ترسە بنەڕەتیەکەیە. بەرلەوەی بەسەر دوژمنێکدا زاڵبین، پێویستە ناو، خووەکانی و شوێنی نیشتەجێبوونی بزانین. لە کاتی خوێندنەوەدا، بە هۆشیاریەوە لە خۆت بکۆڵەوە. وە بزانە کامەیان، ئەگەر هەبێت، لەم شەش ترسە باوە خۆیان بەتۆوە لکاندوە.

بە خووەکانی ئەم دوژمنە بە سەلیقانە هەوڵمەخەڵەتێ. هەندێك جار بە شاراوەیی دەمێنەوە لە هۆشی نائاگادا، کە قورسە دەستنیشانکردنی شوێنەکەیان، وە زۆر قورستریشە لەناوبردنیان.

شەش ترسە بنەڕەتیەکە

شەش ترسی بنەڕەتی هەن، بە ڕێژەیەك کە هەموو مرۆڤێك گیرۆدەیانە. زۆربەی خەڵکی بەختەوەرن ئەگەر بە دەست هیچ لەو شەش ترسەوە نەناڵێنن.

پـەپێی دەرکەوتـە باوەکانیـان بـەم جۆرەی خـوارەوە و بـە ڕیـز ناویـان دەهێنن:

ترس لە هەژاری

ترس لە ڕەخنە

ترس لە تەندروسی خراپ

ترس لە لەدەستدانی خۆشەویستی کەسێك

ترس لە پیری

ترس لە مەرگ

ترسەکانی تر گرنگیەکی کـەمتریان هەیـە، دەکرێـت لـە ژێـر ئـەو شەشـەی سەرەوەدا ڕێز بکرێن.

باوێتی ئەم ترسانە، وەك نەفرەتێك بۆ دونیا، بازنەیی خـول دەخـوات. بـۆ نزیکـەی شـەش سـاڵ، کاتێـك گرانـی بـوو، لـە بازنـەی تـرس لـە هەژاریـدا پەلەقاژەمان بوو. لە ماوەی جەنگی جیهانیدا، لە بازنەی ترس لـە مەرگدا بووین. ڕێك دوای جەنگەکە، لە بازنەی ترس لە تەندروستی خراپدا بووین. کە بەڵگە بۆ ئەوەش ئەو نەخۆشیە گوێزراوەیە بوو کە بە تـەواوی دونیـادا بڵاوبۆوە.

ترسەکان هیچ نین جگە لـە دۆخـی هـزری. هـەر دۆخێکـی هـزری ئەگـەری کۆنترۆڵ کردن و ئاڕاستەکردنی هەیە. وەك هەمووان دەزانن، دکتۆرەکـان، لە کەسانی ئاسایی کـەمتر ئەگـەری نـەخۆش کـەوتنیان هەیـە، لەبـەر ئـەو هۆکارەی کە دکتۆرەکان لە نەخۆشی ناترسن. دکتۆرەکان، بـەبێ تـرس و دوودڵی ، ناسراون بەوەی کە ڕۆژانە بەرکەوتنی جەستـەییان هەیە لەگـەڵ سـەدان نەخۆشـدا هەیـە کـە بەدەسـت نەخۆشـی گـوازراوەی وەك سمۆڵ

پۆکسەوە دەناڵێنن، بەبێ ئەوەی خۆیان بیگرنەوە. بەرەنگاریان دژی نەخۆشیەکە، بەزۆری، ئەگەر بەتەنها هەر ئەوەش نەبێت، بریتیە لە نەبوونی تۆزقاڵێك ترس.
مرۆڤ ناتوانێت هیچ دروست بکات ئەگەر سەرەتا لە شێوەی ترپە بیرێکدا دروستی نەکات. لە دوای ئەم گوزارشتەوە، دانەیەکی تر دێت کە زۆر گرنگترە، ترپە بیرەکانی مرۆڤ ڕاستەوخۆ دەست دەکەن بە گۆڕینی خۆیان بۆ هاوتا بەرجەستەکەیان، جا ئەگەر ئەو بیرانە خۆکرد بن یان نا. ترپە بیرەکان کە لە ئەسیرەوە وەردەگیرێن، بە هۆی بەختێکی پەتیەوە (بیرگەلێك لە لایەن هزری کەسانی ترەوە ئازاد کراون) ڕەنگە چارەنووسی دارایی، بازرگانی، پیشەیی و کۆمەڵایەتی کەسەکە دیاریبکەن وەك هەر ترپە بیرێك کە بە مەبەستەوە لە لایەن کەسێکەوە دروست دەکرێت.

لێرەدا بناغە بۆ پێشکەشکردنی ڕاستییەك دادەڕێژین کە گرنگیەکی مەزنی هەیە بۆ ئەو کەسەی کە لەوە تێناگات بۆچی هەندێك کەس و دەردەکەون کە " بەبەخت" بن لەکاتێکدا ئەوانی تر کە توانا، ئەزموون، ڕاهێنان و توانایەکی مێشکی یەکسان و مەزنتریشیان هەیە، لەوە دەچێت کە بێبەخت بن. ئەم ڕاستییە دەکرێت بەو گوزرشتە ڕوونبکرێتەوە کە هەموو مرۆڤێك توانای هەیە بە تەواوەتی هۆشی خۆی کۆنترۆڵ بکات. وە ئاشکرایە بەم کۆنتڕۆڵکردنە، دەکرێت هەموو مرۆڤێك هزری بکاتەوە بۆ ئەو ترپە بیرە وێڵگەردەی لە لایەن مێشکەکانی ترەوە بەرەڵا کراوە، یان دەرگا بە توندی دابخات و تەنها ددان بە ترپە بیرە دڵخوزەکانی خۆیدا دابنێت.

سروشت کۆنترۆڵی تەواوەتی داواتە مرۆڤ لە یەك شتدا، ئەویش بیرە. لە ڕاستیدا، جووتە لەگەڵ ئەو ڕاستییە سەربارەی کە هەر شتێك مرۆڤ دروستی دەکات، لە شێوەی بیرێکدا دەستپێدەکات، کەسەکە زۆر لەو پرەنسیپە نزیك دەکاتەوە کە بەهۆیەوە دەتوانرێت کۆنترۆڵی ترس بکرێت.

ئەگەر ئەوە ڕاست بێت کە هەموو بیرێك مەیلی دەرکەوتنی هەیە لە هاوتا بەرجەستەکەیدا (ئەمە ڕاستە، بە بێ هیچ گومانێك)، بە هەمانشێوەش ڕاستییە کە ترپە بیرەکانی ترس و هەژاریش ناتوانرێت بگۆڕدرێن بۆ زاراوەکانی بوێری و دەستاکەوتی دارایی.

خەڵکی ئەمرکا دوای هارەکردنی بازاڕی واڵ ستریت لە ساڵی ١٩٢٩ دا، دەستیانکرد بە بیرکردنەوە لە هەژاری. بە لەسەرخۆیی، بەڵام بەدڵنیاییەوە بیری جەماوەر گۆڕا بۆ هاوتا بەرجەسەکەی، کە بە "گرانیە مەزنەکە" ناسراوە. ئەمە دەبوایە ڕووبدات، هاوتەریب بوو لەگەڵ یاساکانی سروشت.

ترس لە هەژاری

دەکرێت هیچ ڕێککەوتنێك نەبێت لە نێوان هەژاری و ساماندا! ئە دوو ڕێگایەی کە بەرە و هەژاری و سامان دەچن بە دوو ئاڕاستەی دژیەکدا دەڕۆن. ئەگەر سامانت دەوێت، دەبێت ڕەتکدنەوەی هەر باوروتۆخێك پەسەند بکەیت کە بەرەو هەژاریت دەبات. (وشەی سامان لێرەدا بە مانا فروانەکەی بەکارهاتووە بە مانای دارایی، ڕۆحی، هزری و سەروەت و سامانی دونیایی). خاڵی دەستپێکی ئەو ڕێگایەی بەرەو سامان دەچێت ئارەزووە. لە بەشی یەکدا، ڕێنمایی تەواوەتیت وەرگرت بۆ بەکارهێنانی

دروستی ئارەزوو. لەم بەشەی تایبەت بە ترسدا، ڕێنمایی تەواوەتیت پێدەدرێت بۆ ئامادەکردنی هزرت بۆ بەکارهێنانی کرداری ئارەزوو.
لێرەدا، شوێنی پێدانی کێبڕکێیەکە بە خۆت کە بەدڵنیاییەوە ئەوە دەردەخات کە چەندێك لەم فەلسەفەیە تێگەیشتووی. ئێرە ئەو خاڵەیە کە دەتوانی ببیتە پێشگۆییکار و پێشبینی بکەیت، بە ورد و دروستی کە سروشت لە داهاتوودا چی بۆ هەڵگرتووی. ئەگەر دوای خوێندنەوەی ئەم بەشە، ئامادەی پەسەندکردنی هەژاری بوویت، دەشێت بە هەمان شێوەش بڕیار بدەیت کە هەژاری وەریشگریت. ئەمە بڕیارێکە کە ناتوانیت خۆتی لێ لادەیت.
ئەگەر داوای سامان دەکەیت، ئەوە دیاریبکە کە کامە چەشن و چەندێك پێویستە بۆ ئەوەی قایلت بکات. ئەو ڕێگایە دەزانیت کە دەڕواتە سەر سامان. نەخشەی ڕێگایەکت پێدەدرێت، کە ئەگەر شوێنی کەویت، لەسەر ئەو ڕێگایە دەتهێڵێتەوە. ئەگەر دەستپێکردن فەرامۆش بکەیت، یان بەر لە گەیشتن بوەستیت، جگە لە خۆت، کەس شایەنی لۆمە نییە. ئەمە بەرپرسیارێتی تۆیە. هیچ بیانویەك ڕزگارت ناکات لە پەسەندکردنی بەرپرسیاریەتیەکە ئەگەر ئێستا شکست بهێنیت یان داواکردنی خەزێنەکانی ژیان ڕەتبکەیتەوە. چونکە پەسەندکردن تەنها یەك شتی دەوێت ـ یاخوود تەنها شتێك کە دەتوانیت کۆنترۆڵی بکەیت ـ ئەوەش دۆخی هزرییە. دۆخی هزری شتێکە کە کەسەکە بەدەستی دەهێنێت. ناتوانرێت بکڕدرێت، دەبێت دروست بکرێت.

ترس لە هەژاری دۆخێکی هزرییە، هیچی تر نییە! بەڵام بەسە بۆ لەناوبردنی دەرفەتەکانی کەسەکە بۆ سەرکەوتن لە هەر بوارێکدا.

ڕاستییەك ك ئازاردەرانە لە کاتی گرانیەکەدا خۆی پیشان دەدا.

ترس توانای ژیری لەکار دەخات، توانای ئەندێشەکردن لەکار دەخات، پشت بەخۆبەستن دەکوژێت، پەرۆشی دەپوکێنێتەوە، لە دەستبەکاربوون ساردت دەکاتەوە، بەرەو ناڕوونی ئامانج دەتبات، دنەی دواخستن دەدات، پەرۆشی دەسڕێتەوە و خوود کۆنترۆڵی ئاستەم دەکات. سەرنجڕاکێشی لە کەسایەتی کەسەکەدا ناهێڵێت، ئەگەری بیرکردنەوەی ورد لەناودەبات. هۆش لەسەر هەوڵدان پەرت دەکات، دەبێتە سەروەری مکوڕی، هێزی ویست بۆ هیچ دەگۆڕێت، خواستن لەناودەبات، یادەوەری دادەپۆشێت و بە هەموو چەشنێك بانگهێشتی شکست دەکات ئەوین دەکوژێت و هەست و سۆزە باشترەکانی دڵ تیرۆر دەکات، لە هاوڕێ گرتن ساردت دەکاتەوە و بە سەد شێوە کارەسات دەهێنێت، بەرەو بێخەوی، ناسۆر و غەمباریت دەبات سەرەڕایی ئەو ڕاستییەی ئاشکرایەی کە ئێمە لە دونیایەکدا دەژین کە پڕ و بێشومار هەموو ئەو شتانەی تێدایە کە دڵ دەتوانێت ئارەزووی بکات، کە هیچ شتێك لە نەبۆتە بەربەست لە نێوان ئێمە و ئارەزووەکانماندا، جگە لە نەبوونی پلانێکی ڕوون.

بەبێ گومان ترس لە هەژاری، وێرانکەرترینی شەش ترسەکەیە. لە سەرەوەی لیستەکەدا دانراوە، چونکە کۆنترۆڵکردنی لە هەموویان سەختترە. بوێریەکی باش پێویستە بۆ گوتنی ڕاستی دەربارەی بنەچەی ئەم ترسە، وە بوێریەکەی مەزنتریش پێویستە بۆ پەسەندکردنی

ڕاستییەکە دوای گوزارشت لێکردنی. ترس لە هەژاری لە مەیلی بۆماوەیی مرۆڤەوە بۆ بە نێچیر کردنی هاوڕێ مرۆڤەکەیەوە لە ڕووی ئابوورییەوە گەشە دەکات. بە نزیکەی هەموو ئەو گیاندارەی لە خوار مرۆڤەوەن بە غەریزە دنە دەدرێن، بەڵام توانای بیرکردنەوەیان سنووردارە. هەر بۆیە، لە ڕووی جەستەیەوە یەکتری دەکەنە نێچیر. مرۆڤ بەهۆی توانا باڵاکەی تێگەیشتنیەوە، لەگەڵ توانای بیرکردنەوە و ژیربێژی، لە ڕووی جەستەیەوە هاوڕێ مرۆڤکەی ناخوات. قایلبوونێکی زیاتر بە چنگ دەخات لە ڕێی خواردنی لە ڕووە داراییەکەیەوە. مرۆڤ هێندە چاوچنۆکە کە هەموو یاسایەکی ڕێتێچوو تێدەپەڕێنێت بۆ خۆپارێزی لە هاو چەشنەکانی.

لە ناو هەموو چاخەکانی دونیادا، کە هەموو شتێکیان دەربارە دەزانین، ئەم سەردەمەی ئێستا تێیدا دەژین لەوە دەچێت ناوازەکە بێت بە هۆی شێتی - پارە بوونی مرۆڤەوە. مرۆڤێك کەمتر لە مشتێ خۆڵی سەرزەوی هەژماری بۆ دەکرێت، مەگەر ئەوەی هەژمارێکی بانکی پڕ پیشان بدات" بەڵام ئەگەر پارەی هەبێت - گرنگ نییە چۆنی پەیدا کردووە - ئەوسا " پاشا" یە یان کەسێکی خاوەن پایە و گرنگە" لە سەرووی یاساوەیە، لە سیاسەتدا ڕۆڵی هەیە، بازرگانی قۆرخ کردووە، وە تەواوی دونیا سەر دادەنەوێنن بۆ ڕێزگرتنی کاتێك تێدەپەڕێت.

هیچ شتێك هێندەی هەژاری ئەشکەنجە و سوکایەتی بۆ مرۆڤ ناهێنێت! تەنها ئەوانەی ئەزموونی هەژاریان کردووە لە واتای تەواوەتی ئەمە دەگەن.

هیچ مایەی سەرسامی نییە کە مرۆڤ لە هەژاری دەترسێت. لە ڕێگەی هێڵێکی درێژی ئەزموونی بۆماوەییەوە مرۆڤ بە دڵنیایەوە فێربووە، کە هەندێك مرۆڤ نابێت متمانەیان پێبکرێت، کاتێك دێینە سەر بابەتی پارە و موڵك و ماڵی دونیایی. ئەمە تۆمەتبارکردنێکی پێوەدەرە، خراپترین بەشی بوونیەتی ئەوەیە کە ڕاستە.

زۆربەی هاوسەرگیرییەکان بەهۆی سەروەت و سامانی یەکێك، یان هەردوو لایەنەکەوە دنە دەدرێت. هەر لەبەر ئەوەیە، هیچ مایەی سەرسامي نییە، کە دادگاکانی جیابوونەوە بەر ناکەون.

مرۆڤ هێندە بەپەرۆشە بۆ سامانداری کە بەدەستی دەهێنیت بە هەر شێوازێك کە بتوانێت ـ لە ڕێگەی میتۆدە یاسایەکانەوە ئەگەر بگونجێت ـ لە ڕێی میتۆدەیلی دیکەوە ئەگەر پێویست بکات.

شیکاری خوودی ڕەنگە لاوازیگەلێك دەرخات کە کەسەکە حەز ناکات بیانزانێت. ئەم شێوازی تاقیکاریە بنچینەیە بۆ ئەوانەی کە داوای ژیانێکی زۆر زیاتر لە هەژاری یان ئاسایی دەکەن. کاتێك خاڵ بە خاڵ لە خۆت دەکۆڵیتەوە، لەبیرت بێت، کە خۆت ە دادگایت و دەستەی سوێندخۆرانیش، پارێزەری تاوانبارەکەیت و پارێزەری مافخوراوەکەشی، هەروەها خۆت تاوانبار و سکالاکارەکەشی. وە دادگایش دەکرێیت. ڕاست و ڕەوان ڕووبەڕووی ڕاستییەکان ببەرەوە. پرسیارگەلی ڕوون لە خۆت بکە و داوای وەلامی ڕاست و ڕەوان بکە. کاتێك تاقیکردنەوەکە کۆتایی هات، زیاتر دەربارە خۆت دەزانیت. ئەگەر وا هەست ناکەیت کە دادوەرێکی کرداری بیت لەم خوود تاقیکاریەدا، بانگی کەسێك بکە کە بە باشی بتناسێت بۆ ئەوەی ببێتە دادوەرت لە کاتێکدا کە خۆت

تاقیدەکەیتەوە. تۆ بەدوای ڕاستییەوەیت. بەدەستی بهێنە، گرنگ نییە بە چی نرخێك بێت هەرچەندە تەنانەت ئەگەر بۆ ماوەیەکی کاتیش هەستی شەرمەزاری داتبگرێت!

زۆربەی خەڵکی ئەگەر لێیان بپرسی، کە زیاتر لە چی دەترسن، وەڵامدەدەنەوە و دەڵێن، " لە هیچ ناترسم." ئەو وەڵامە دروست نییە، چونکە کەسانێکی کەم دەزانن کە بە یەکێك لە جۆرەکانی ترس، دەورەدراون، لەپەلوپۆخراون یان لە ڕووی ڕۆحی و جەستییەوە زامدار بوون. هەستی ترس هێندە ورد و قووڵ جێگیر دەبێت کە ڕەنگە کەسێك بۆ تەواوی ژیانی هەوڵی بگرێت و هەرگیز هەست بە بوونی نەکات. تەنها خوود شیکاریەکی بوێرانە ئەم دوژمنە گەردونی بەدەردەخات. کاتێك دەست دەکەیت بەم چەشنە خوود شیکاریە، بە قوڵی بە ناو کەسایەتیتدا بگەڕێ. ئەمە لیستی ئەو نیشانانەیە کە دەبێت بۆی بگەڕێیت:

نیشانەکانی ترس لە هەژاری

بێباکی _ بە شێوەیەکی باو لە ڕێگەی نەبوونی خواستەوە گوزارشتی لێ دەکرێت ئامادەیی بۆ ڕێگەدان بە هەژاری پەسەندکردنی هەر شتێك کە ڕەنگە ژیان پێشکەشی بکات بە بێ هیچ نارەزاییەك تەمبەڵی هزری و جەستەیی نەبوونی توانای دەستپێکردن، ئەندێشە، پەرۆشی و خۆ کۆنترۆڵ کردن.

بێتوانایی لە بڕیارداندا _ خووی ڕێگەدان بە ئەوانی تر هەتا لەبری تۆ بیربکەنەوە. مانەوە لە " لەسەر پەتەکە".

گومان _ بەشێوەیەکی گشتی لە ڕێگەی پاساو و بیانووەوە گوزارشتی لێ دەکرێت کە دروستکراون بۆ داپۆشین، ڕوونکردنەوە و پۆزش بۆ

شکستەکانی کەسەکە، هەندێك جاریش لە شێوەی ئیرەی بردن بەو کەسانەی کە سەرکەوتون گوزارشتی لێ دەکرێت، یان بە ڕەخنە گرتن لێیان.

دڕدۆنگی _ بە شێوەیەکی گشتی گوزارشتی لێ دەکرێت لە ڕێگەی دۆزینەوەی هەڵە و کەموکوڕی لە کەسانی تردا، مەیل بۆ دەستبلاوی لە سەروو داهاتی کەسەکەوە، فەرامۆشکردنی ڕووکاری کەسەکە، تووڕەیی و گرژ و مۆنی" خوو گرتن بە خواردنەوە کحولیەکان، هەندێك جاریش بەهۆی مادده سڕکەرەکانەوە" وە نیگەرانی، نەبوونی ویقار، خوود ئاگایی و نەبوونی پشت بەخۆبەستن.

فرە خۆپارێزی _ خووی گەڕان بۆ لایەنی نەرێنی هەموو بارودۆخێك، بیرکردنەوە و قسە کردن دەربارەی ئەگەری شکست لەبری وردبوونەوە لە هۆکارەکانی سەرکەوتن. زانینی هەموو ڕێگاکانی بەرەو شکست، بەلام هەرگیز نەگەڕان لە پلانگەلێك بۆ خۆ لادان لە شکست. چاوەڕوانکرنی " کاتی گونجاو" بۆ بەگەڕخستنی کرداری بیرۆکە و پلانەکان، هەتا چاوەڕانکردن دەبێتە خوویەکی هەمیشەیی. لەبیربوونی ئەوانەی شکستیان هێناوە، وە لەبیرکردنی ئەوانەی سەرکەوتوو بوون. بینینی کونی کولیچەکە، بەلام سەرنجنەدان لە کێکەکە. ڕەشبینی، دەیبات بەرەو بەد هەرسی، سەرخۆشی خودکار، تەنگەنەفەسی و خراپی حاڵەتی هزری.

دواخستن _ خووی دواخستن بۆ سبەی کارێك کە دەبووایە ساڵی پار ئەنجام بدرایە. بەفیڕۆدانی کاتی زۆر بۆ دروستکردنی پاساو و بیانوو بۆ ئەنجامدانی کارەکە. ئەم نیشانەیە زۆر پەیوەستە بە فرە خۆپارێزی،

گومان و دڕدۆنگیەوە. ڕەتکردنەوەی پەسەندکردنی بەرپرسیاریتیەک لە کاتێکدا دەتوانرێت خۆی لێ لابدرێت. ئامادەیی ڕێککەوتن لەبری ئەوەی بۆی بجەنگێت. ڕێکەوتن لەگەڵ نارەحەتیەکان لەبری کۆنترۆڵکردن و بەکارهێنانیان وەك بەردی بناغەی بەرەوپێشچوون. مامەڵە کردن لەگەڵ ژیاندا بۆ فلسێك، لەبری داواکردنی خۆشگوزەرانی، گەوهەر، سەوەت و سامان، دڵخۆشی و بەختەوەری. پلان دانان بۆ ئەوەی چی بکرێت ئەگەر تووشی شکست بوو، لەبری ئەوەی هەموو پردەکان بسوتێنێت و پاشەکشە مەحاڵ بکات. لاوازی یاخوود نەبوونی تەواوەتی متمانەبەخۆبوون، ڕوونی ئامانج، کۆنترۆڵی خوودی، توانای دەستپێکردن، پەرۆشی، خواست، توانای بەکاربردنی پارە و توانایەکی ژیرانە.
چاوەڕوانکردنی هەژاری لەبری داواکردنی سامان _ تێکەڵاوی لەگەڵ ئەوانەی کە هەژاری پەسەند دەکەن لەبری گەڕان لەدووی دۆستایەتی ئەو کەسانەی کە داوای سەروەت و سامان دەکەن و وەریدەگرن.

پارە قسە دەکات!

هەندێك دەپرسن، " بۆچی کتێبێکت دەربارەی پارە نووسیووە؟ بۆچی سەروەت و سامان تەنها بە دۆلار دەپێویت؟" هەندێك باوەڕیان وایە، کە بێگومان ڕاستیشە، کە چەند جۆرێکی تری سامان هەیە کە زۆر زیاتر لە پارە خواستیان لەسەرە.

بەڵێ، سامانگەلێك هەن کە ناتوانرێت بە دۆلار بپێورێت، بەڵام ملیۆنان کەس هەن کە دەڵێن، " هەموو ئەو پارەیەم بەرێ کە پێویستمە، منیش هەموو ئەو شتانەی تر دەدۆزمەوە کە دەمەوێت".

هۆکاری سەرەکی ئەوەی بۆچی ئـەم کتێبـەم نووسـی دەربـارەی چۆنێتی بەدەستهێنانی پارە ئەو ڕاستییەیە کە جیهان لەم دوایانـەدا ملیۆنـان ژن و پیاوی بەنێو ئەزموونێکدا برد کە بە ترس لە هـەژاری لەپـەلوپۆی خستن. ئـەم جـۆرە ترسـە چـی لـە کەسـەکە دەکـات زۆر بـە باشـی لـە لایـەن وێستبرووک پێگلەر، لە تێلیگرامی جیهانی نیۆرکدا باسکراوە، بەم جۆرە:

"پارە تەنها قاوغی گوێچکە ماسیەکە یـان دیسـکی کـانزایی یـان پارچـە کاغەزێکە، وە خەزێنەگەلێکی دڵ هەن کە پارە ناتونێـت بیانکڕێـت، بـەڵام زۆربـەی خـەڵکی، مایەپووچـن، نـاتوانن ئەمـە لـە هزریانـدا هـەوڵگرن و ڕۆحیەتیان بەهێز بکەن. کاتێـك کەسـێك لەسـەر شـەقام دەمێنێتـەوە، بـە هیچ شێوەیەك ناتوانێت کارێك دەستبخات، شتێك بەسەر ڕۆحیدا دێت کـە دەتوانێـت لـە داتـەپینی شـانەکانیدا، شـێوازی کڵاوەکەیـدا، ڕێکـردن و ڕوانینیدا تێبینی بکرێت. ناتوانێـت هـەوڵبێت لـە هەسـتی خـۆ بەکـەمزانین بەراورد بەو کەسانەی کە کارێکی ئاساییان هەیە. هەرچـەندە تەنانـەت بـە دڵنیایشەوە دەزانێت کە لـە کەسـایەتی و زیرەکـی و توانـادا هاوتـای ئـەم نین.

" ئەم کەسانە ـ تەنانەت هاوڕێکانشیان ـ لە لایـەکی تـرەوە، هەسـت بـە خـۆ گـەورە دانـان دەکـەن لەهەمبەریـدا، ڕەنگـە نائاگایانـە، وەك کاریگەریەك. ڕەنگە بـۆ ماوەیـەك پـارە قـەرز بکـات، بـەڵام هێنـدە نـا کـە بتوانێـت پێـی بـەردەوام بێـت لەسـەر ئـەو شـێوازەی پێـی ڕاهـاتووە، وە ناتوانێت بۆ ماوەیەکی زۆر پارە قەرز بکات.

بەڵام قەرزکردن خۆی لە خۆیدا، کاتێك مرۆڤ پارە قـەرز دەکـات تـەنها بـۆ ئـەوەی نـەمرێت، ئـەزموونێکی خەمئـەنگێزە، وە پارەکـە هێـزی پـارەی

بەدەستەێنراوی نیە بۆ بوژاندنەوەی ڕۆحیەتی. بێگومان، هیچ یەکێك لەم نیشانانە بەسەر کەسانی تەمبەڵ و سەر سواڵکەردا جێبەجێ نابن، بەڵکو تەنها بەسەر کەسانی خواست ئاسایی و خوود ڕێزگرتنی ئاسایدا جێبەجێ دەبێت.

ژنان نائومێدی دەشارنەوە

"ژنان پێویستە لە هەمان دۆخی سەخت و دژواردا جیاواز بن. بە جۆرێك ئێمە بە هیچ شێوەیەك بیر لە ژنان ناکەینەوە لە مەسەلەکانی بێ پارەیی و بێکاریدا. ئەوان دەگمەنن لە ڕیزەکانی نانداا. بە دەگمەن دەبینرێن لەسەر شەقامەکان سواڵ بکەن، وە لە ناو خەڵکیدا ناناسرێنەوە بە هەمان ئەو نیشانانەی کە پیاوە مایەپووچەکانی پێدەناسرێنەوە. بێگومان، مەبەستم ئەوە نییە کە سواڵکەرە خشۆکە پیرەژنەکانی شەقامەکانی شار پێچەوانەن لە ژمارەدا لەگەڵ پیاوە سواڵکەرەکاندا. بەڵکو مەبەستم لە خانمێکی گەنج، خانەدان و زیرەکە. دەبێت زۆرێك لەوانە هەبن، بەڵام نائومێدیەکەیان دیار نییە. ڕەنگە خۆیان بکوژن.

کاتێك پیاوێك بێ کار و بێ پارەیە کاتی لەبەردەستە بۆ پیشاندانی دڵتەنگیەکی قووڵ. ڕەنگە چەندین مایل گەشت بکات بۆ بینینی کەسێك کە کاری هەبێت و بۆی دەرکەوێت کە کارەکە وەرگیراوە یان یەکێکە لەو کارانەی کە مووچەیەکی جێگیری نییە و تەنها ڕێنمایی وەرگرتنێکە لەسەر فرۆشتنی هەندێك شتگەلی بێنرخ کە هیچ کەسێك نایانکڕێت، مەگەر لە ڕووی بەزەییەوە. بە ڕەتکردنەوەی ئەوە، خۆی لەسەر شەقام دەبینێتەوە و هیچ شوێنێکی نابێت بۆی بچێت جگە لە هەموو شوێنێك. بۆیە هەمیشە هەر ڕێدەکات و ڕێدەکات. لە پەنجەرەی ئەو فرۆشگای

خۆشگوزەرانیانە دەڕوانێت کە بۆ ئەو نین، وە هەست بە کەمی دەکات و ڕێگە بۆ ئەو کەسانە دەکاتەوە کە دەوەستن و بە سەرنجێکی پەرۆشەوە سەیر دەکەن. بە وێستگەکانی شەمەندەفەردا دەسوڕێتەوە یان خۆی لە کتێبخانەیەك دەخزێنێت بۆ پشودان بە قاچەکانی و تۆزێك گەرم بوونەوە، بەڵام ئەوە لە کار گەڕان نییە، بۆیە دووبارە دەست بە ڕۆیشتن دەکاتەوە. ڕەنگە نەزانێت، بێ ئامانجیەکەی بەڕێی دەکات تەنانەت ئەگەر هێڵەکانی شێوەشی نەیانکردبێت. ڕەنگە جل و بەرگێکی شیکی لەبەر بێت کە لەو ڕۆژانەوە بۆی ماوەتەوە کە کارێکی جێگیری هەبووە، بەڵام جلوبەرگەکانی ناتوانن چەمانەوەکەی بشارنەوە.

پارە جیاوازی دروست دەکات

هەزاران کەسی تر دەبینێت، بنووس یان فەرمانەر یان کیمیاگەر و کرێکاری شەمەندەفەر، کە سەرقاڵن لە کارەکانیاندا و لە قوڵایی ڕۆحیەوە ئیرەییان پێدەبات. سەربەخۆیی خۆیان، ڕێزی خوودی و پیاوەتی خۆیان هەیە، وە ناشتوانێت باوەڕ بە خۆی بهێنێت کە پیاوێکی باشە، هەرچەندە کاتژێر دوای کاژێر مشتومڕ دەکات و دەگاتە بڕیارێکی خوازراو.

تەنها پارەیە کە ئەم جیاوازیە لەودا چێدەکات. بە پارەیەکی کەم دووبارە دەبێتەوە بە خۆی.

هەندێك لە خاوەنکارەکان سوودێکی خراپی تاسێنەر لەو کەسانە وەردەگرن کە بێ کار و بێ پارەن. دەزگاکان کارتی ڕەنگاوڕەنگ هەڵدەواسن و مووچەی کەم پێشنیار دەکەن بۆ کەسانی تێکشکاو- هەفتەی ١٢ دۆلار یان ١٥ دۆلار.

کارێك بە هەفتانەیەکی ١٨ دۆلاریەوە کارێکی خوازراوە، وە هەر کەسێك کە پێشنیاری کارێکی بۆ بکرێت هەفتانە بە ٢٥ دۆلار ئەو کارە مەولَنابەژێرێت کە لەسەر کارتێکی ڕەنگاوڕەنگ لەبەردەم دەزگایەکدا هەولواسراوە. ڕیکلامێکی کارم هەیە کە لە یەکێك لە ڕۆژنامە ناوخۆیەکانەوە بڕیومە کە داوای کارمەندێکی شارەزا و باشی نووسین دەکات بۆ وەلاّمدانەوەی داواکاریە تەلەفۆنیەکانی لەفەخانەیەك لە ١١ی بەیانیەوە بۆ ٢ی پاشنیوەڕۆ بە مانگانەی ٨ دۆلار - نەك هەفتانەی ٨ دۆلار بەلّکو مانگانەی ٨ دۆلار.

هەروەها ڕیکلامەکە دەڵێت "ئاینەکەت ڕابگەیەنە." دەتوانی وێنای ڕەفتاری دلّڕەقانەی هەر کەسێك بکەیت کە داوای کارمەندێکی نووسینی باش و شارەزا دەکات بۆ ١١ سەنت لە هەر کاژێرێکدا و لە ئاینی قوربانیەکە بپرسێت؟ بەلاّم ئەوە ڕێك ئەوەیە کە بۆ کەسە تێکشکاوەکان پێشنیار دەکرێت".

ترس لە ڕەخنە

چۆن مرۆڤ لە بنچینەدا ئەم ترسەی بۆ دروست بووە، هیچ کەس بە دلّنیایەوە ناتوانێت دیاری بکات، بەلاّم شتێك ڕوونە - بە شێوەیەکی بەرز گەشەپێدراو هەیەتی. هەندێك باوەڕیان وایە ئەم ترسە لە دەورووبەری ئەو کاتەدا دەرکەوتووە کە سیاسەت بووە بە "پیشە." ئەوانی تر بڕوایان وایە دەکرێت ئاسەواری بۆ ئەو کاتە بگەڕێتەوە کە ژنان سەرەتا دەستیانکرد بە گرنگیدان بە "ستایلی" خۆیان لە ڕێی بەکارهێنانی خشلّەوە.

ئـەم نووسـەرە، چـونکە نـە گاڵتـەبازە نـە پێغەمبـەرە، وای دادەنێـت کـە ترسی بنەڕەتی لە ڕەخنە بگەڕێتـەوە بـۆ بەشـێك لـە سروشـتی بۆمـاوەیی مرۆڤ کە تەنها دنەی نادات بۆ کە لە باشـی و شمەکـەکانی مرۆڤـەکانی تـر دوورکەوێتـەوە، بـەڵکو بڕیـار لەسـەر کارەکـانی دەدات لەسـەر بنـەمای کەسـایەتی مرۆڤـەکانی تـر. ئـەوە ڕاسـتییەکی حاشـاهەڵنەگرە کـە دز ڕەخنـە لــەو کەســە دەگرێــت کــە دزیەکــەی لــێ دەکــات ــ کـە سیاسـەتمەدارەکان بـەهۆی باشـی و شایسـتەی خۆیانـەوە داوای پۆسـت ناکەن، بەڵکو لە ڕێگەی هەوڵدان بۆ ئابڕووبردنی دژەکانیان ئەوە دەکەن.

تـرس لـە ڕەخنـە چـەندین شـێوە وەردەگرێـت، کـە زۆرینـەیان پـووچ و بێنرخن. بۆ وێنە، کەسانی کەچەڵ، کەچەڵن تەنها بە هۆکاری ئـەوەی لـە ڕەخنە دەترسن. سەرەکان کەچەڵ دەبن بەهۆی چوارچێوەی تەنگی ئـەو کڵاوانەی کـە سـوڕانەوەی ڕەگـی تاڵـە قـژەکان دەبڕێـت. مرۆڤـەکان کـڵاو لەسـەر دەکـەن، نـەك لەبەرئـەوەی پێویسـتیان پێیـەتی، بـەڵکو بـەزۆری لەبەرئەوەی " هەموو کەسێك ئەوە دەکات".

تاکەکان دەچنە ڕیزەوە و هەمان شت دەکەن، بۆ ئـەوەی خـۆی بپارێزێـت لە ڕەخنەی ئـەوانی تـر. ژنـان بـە دەگمـەن کەچـەڵ دەبن، یـان تەنانـەت قژیان تەنك دەبێت، چونکە کڵاوەیلێك لەسەر دەکەن کە بـە شـلی لەگـەڵ سەریاندا دەگونجێت. تاکە مەبەستی کڵاوەکان تەنها بۆ ڕازاندنەوەیە. بەڵام، ئەوە مانـای ئـەوە نییـە کـە ژنـان ترسـی ڕەخنـە لێگرتنیـان نییـە. ئەگـەر هـەر ژنێك بانگەشـەی ئـەوە بکـات کـە لـەم ترسـەدا لـە سـەرووی پیاوانەوەیـە، داوای لێبکـە بـە شـەبقەیەکی سـاڵی ١٨٩٠ وە بـە سـەر شەقامەکاندا بگەڕێت.

دروستاکەرە بەتواناکانی جلوبەرگ خێرا بوون لە بە سەرمایکردنی ئەم ترسە بنەڕەتیە لە ڕەخنە، کە هەموو مرۆڤایەتی پێ تەلیسم کراوە. هەموو وەرزێك زۆربەی شێوازەکانی جۆە جیاوازەکانی خشڵ دەگۆڕێت. کێ ستایلەکانی دانا؟ بە دڵنیایەوە کڕیارەکانی جلوبەرگەکان نەبوون، بەڵکو دروستکارەکانیان بوون. بۆچی هێندە زوو زوو ستایلەکان دەگۆڕێت؟ وەڵامەکەی ئاشکرایە. ستایلەکان دەگۆڕێت بۆ ئەوەی بتوانێت جلوبەرگی زیاتر بفرۆشێت.

لەبەر هەمان هۆکار دروستکارانی ئۆتۆمۆبێل (بەدەر لە هەندێك دانەی دەگمەن) هەموو وەرزێك شێوازی مۆدێلەکان دەگۆڕن. هیچ کەسێك نایەوێت ئۆتۆمۆبێلێك لێ بخوڕێت کە نوێترین مۆدێل نەبێت، هەرچەندە کە ڕەنگە مۆدێلە کۆنترەکان ئۆتۆمۆبێلێکی باشتریش بن. باسی ئەو ڕەفتارەمان کردووە کە خەڵکی لەژێر کاریگەری ترس لە ڕەخنەدا ئەنجامی دەدەن کە جێبەجێ دەبێت بەسەر شتە بچووك و پووچەکانی ژیاندا. با ئێستا ڕەفتاری مرۆڤ بپشکنین کاتێك ئەم ترسە کاردکاتە سەر کەسانێك پەیوەست بە هەندێك ڕووداوی گرنگتری پەیوەندیەکانی مرۆڤ. بۆ نموونە هەر کەسێك وەرگرە کە گەیشتۆتە تەمەنی " پێگەیشتووی هزری" (لە نێوان ٣٥ بۆ ٤٠ساڵی، وەك تێکڕایەك)، وە ئەگەر بتوانی بیرە نەرێنیەکانی هزری بخوێنیتەوە، ناباوەڕیەکی بڕیارلێدراو دەبینیتەوە بەرامبەر زۆرینەی ئەو داستانانەی کە لە لایەن دۆگمایی و ئاینداراەکانی چەند دەیەیی ڕابردووەوە دەگوترانەوە.

هەرچەندە، زۆر جار کەسێك نادۆزیتەوە کە بوێری ئەوەی هەبێت بە ڕاشکاوی باوەڕی خۆی دەربارەی ئەو بابەتە دەربڕێت. زۆربەی خەڵکی

ئەگەر زۆر فشاریان بۆ بهێنرێت، درۆ دەکەن لەبری ئەوەی ددان بەوەدا بنێن کە باوەڕیان بە چیرۆکەکانی پەیوەندیدار بەو جۆرە ئاینەوە نییە کە خەڵکی لە کۆیلایەتی بەر لە دۆزینەوەی زانستی و پەروەردەیدا دەهێڵنەوە.

بۆچی کەسێکی ئاسایی، تەنانەت لەم سەردەمی پێشکەوتن و بوژانەوەیەدا، شەرم دەکات لە نکۆڵیکردن لە باوەڕی بەو داستانانەی کە بنچینی زۆربەی ئاینەکان بوون چەند دەیەیەك لەمەوبەر؟ وەڵامەکە ئەمەیە، " بەهۆی ترس لە ڕەخنەوە." ژن و پیاوانێك لەسەر لیژنە دار سووتێنراون بەهۆی ئەوەی وێراویانە بێباوەڕی خۆیان بۆ هەبوونی خێوەکان دەربڕن. مایەی سەرسامی نییە کە ئاگایەکمان بۆ بە میرات ماوەتەوە کە وامان لێدەکات لە ڕەخنە بترسین. هێندە لە مێژ نییە، کاتێك ڕەخنەگرتن سزای توندی لەسەر بوو ـ هێشتا لە هەندێ وڵات هەمان شت هەیە.

ترس لە ڕەخنە توانای دەستپێکردن لە مرۆڤدا ناهێڵێت، توانای ئەندێشەکردنی لەناو دەبات، تاکایەتیەکەی سنووردار دەکات، پشت بەخۆبەستنی لێ دەستێنێت، وە بە سەتان شێوەی تر زیانی پێدەگەیەنێت. دایك و باوکان زۆرجار زامی ساڕێژنەکراو لە منداڵەکانیاندا دروست دەکەن بە ڕەخنە لێگرتنیان. دایکی یەکێك لە هاوڕێ نزیکەکانی کوڕێنیم ڕاهاتبوو کە نزیکەی هەموو ڕۆژێك بە پارچە دارێك سزای بدات، هەمیشە بەم قسەیە کارەکەی بە کۆتا دەهێنا، " دەچیتە زیندانەوە بەرلەوەی ببیتە بیستساڵان." لە تەمەنی حەڤدە ساڵیدا نێردرا بۆ چاکسازی نەوجەوانان. ڕەخنەگرتن جۆرە خزمەتێکە، کە هەموو کەسێك

ڕێژەیەکی زۆری هەیە. هەمووان خەزێنەیەکی پڕیان هەیە کە بە خۆڕایی دەیبەخشن، جا ئەگەر داوا بکرێت یان نا. زۆربەی جار خزمە نزیکەکانی کەسەکە خراپترین ئازاردەرن. دەبێت وەك تاوانێك بناسێنرێت (لە ڕاستیدا تاوانێکە لە خراپترین جۆرەکانی تاوان)، بۆ هەر باوانێك کە باڵەخانەی خۆبەکەمزانین لە هزری منداڵەکەیدا بنیات دەنێت، لەڕێی ڕەخنەی ناپێویستەوە. ئەو خاوەنکارانەی لە سروشتی مرۆڤ تێدەگەن، باشترینی ناخی کەسەکە بەدەستدەهێنن، نە بە ڕەخنەگرتن، بەڵکو لە ڕێگەی پێشنیاری دروستاکەرەوە. ڕەنگە دایك و باوکانیش هەمان ئەنجام بەدەستبهێنن لەگەڵ منداڵەکانیان. ڕەخنە ترس لە دڵی مرۆڤدا دەچێنێت، یاخوو کینە و بوغز چێدەکات، بەڵام سۆز و خۆشەویستی بنیات نانێت.

نیشانەکانی ترس لە ڕەخنە

ئەم ترسەش وەك ترس لە هەژاری گەردوونیە. کاریگەریەکەشی هێندەی ئەوە کوشندەیە بۆ سەرکەوتنە کەسیەکان، بە شێوەیەکی سەرەکی لەبەرئەوەی ئەم ترسە توانای دەستپێکردن لەناو دەبات و کەسەکە لە بەکارهێنانی ئەندێشەی سارد دەکاتەوە.

نیشانە سەرەکیەکانی ترس لە ڕەخنە ئەمانەن:

ئاگایی خوودی ــ بە شێوەیەکی گشتی لە ڕێگەی دڕدۆنگی و متمانەبەخۆنەبوون لە گفتوگۆ و بینینی کەسانی نامۆ، جووڵەی ناڕێکی دەست و قاچ، بزێوی و جموجۆڵی چاوەکان.

نەبوونی ئارامی - گوزارشتی لێ دەکرێت لە ڕێگەی نەبوونی کۆنترۆڵی دەنگ، دردۆنگی لە ئامدەیی کەسانی تردا، شێوەی وەستانی لاوازی جەستە و خراپی یادگە.

کەسایەتی - نەبوونی تۆکمەیی و جێگیری لە بڕیارداندا، سەرنجڕاکێشی کەسایەتی و توانای بە ڕوونی دەربڕینی بیر و بۆچوون. خووی خۆ لادان لە مەسەلەکان لەبری ڕاستەوخۆ ڕووبەڕووبوونەوەیان. هاوڕێبوون لەگەڵ کەسانی تر بە بێ تاقیکاری و پشکنینی وردی بیر و بۆچوونەکانیان.

هەستی خۆبەکەمزانین ـ خووی دەربڕینی خوود پەسەندی بە وشە و کردار، وەك ئامرازێك بۆ داپۆشینی هەستی خۆبەکەمزانین. بەکارهێنانی " وشەی گەورە" بۆ سەرسامکردنی ئەوانی تر، (زۆربەی جار بەبێ زانینی مانای ڕاستەقینەی وشەکە.) لاسایکردنەوەی کەسانی تر لە جلوبەرگ پۆشین، قسەکردن و هەوڵسوکەوتدا. خاوەنداریتی دەستاکەوتی ئەندێشەیی. ئەمە هەندێك جار ڕووکارێکی دەرەکی هەستی خۆ بەگەورە زانین پیشان دەدات.

دەستبڵاوی - خووی هەوڵدان بۆ " ڕێکردن لەگەڵ بنەماڵەی جۆنس[1] " خەرجکردن لە سەروو داهاتی کەسەکەوە.

نەبوونی توانای دەستپێکردن - شکستهێنان لە قۆستنەوەی هەلەکانی خۆ پێشخستن، ترس لە دەربڕینی بیر و بۆچوون. نەبوونی متمانە بە بیرۆکەکانی خۆی، پێدانی وەلامگەلی ناڕاستەوخۆ بۆ پرسیارەکانی

---

[1] ئیدیەمێکی ئنگلیزیە بۆ کاتێك بەکاردێت کە کەسێك لاسایی کەسێك بکاتەوە لە کارێکدا لە ئیرەیدا بێت یان وەك خوویەك.

کەسانی سەروو خۆی، ڕاڕایی لە قسە و ڕەفتاردا، هەوڵخەڵەتاندن لە ڕەفتار.و گوفتاریاندا.

نەبوونی خواست ـ تەمبەڵی هزری و جەستەیی، نەبوونی متمانە بە ئارەزوو و بۆچوونەکانی خۆی، خاوی لە گەیشتنە بڕیاردا، بە ئاسانی کارتێکران لە لایەن کەسانی ترەوە. خووی تانە دان لە کەسانی تر لە پاشەملە مەرایی بۆ کردنیان ڕووبەڕوو، خووی پەسەندکردنی شکست بەبێ نارەزایی، وازهێنان لە کارەکەی کاتێک ئەوانی تر بەرەنگاری دەبنەوە. بەگومانی لە کەسانی تر بێ هیچ هۆکارێك. نەبوونی پاراوی لە گوفتار و نەرمی لە ڕەفتاردا، نائامادەیی بۆ پەسەندکردنی لۆمەی هەڵەکانی.

ترس لە تەندروستی خراپ

دەکرێت بنچینەی ئەم ترسە بگەڕێندرێتەوە بۆ بۆماوەیی جەستەیی و کۆمەڵایەتی. زۆر بە نزیکی پەیوەندیدارە، وەك بنچینەکەی، لەگەڵ هۆکارەکانی ترس لە پیری و ترس لە مەرگ، چونکە مرۆڤ بەرەو نزیکی سنووری " دونیاگەلی ترسناك" دەبات کە مرۆڤ هیچی دەربارە نازانێت، تەنها ئەو چیرۆکە ترسناکانە نەێت کە فێرکراوە. بۆچوونەکە بە جۆرێك گشتیە، هەروەها هەندێك کەسی بەدڕەوشت کە سەرقاڵی کاری " فرۆشتنی تەندروستی" ین، هیچ پەیوەندیەکیان نییە بە هێشتنەوە بە چالاکی ترس لە تەندروستی خراپ.

بە شێوەیەکی سەرەکی، مرۆڤ لە تەندروستی خراپ دەترسێت بەهۆی ئەو وێنە ترسناکانەوە کە لە هزریدا چێنراون دەربارەی ئەوەی کە دەشێت

ڕووبدات ئەگەر مەرگ بەسەریدا زاڵبێت، هەروەها لەبەر ئەو بارگرانی ئابووریەش لێی دەترسێت کە ڕەنگە پێویستی پێی هەبێت.

پزیشکێکی بەناوبانگ خەملاندویەتی کە لە ٧٥٪ ی ئەو کەسانەی کە سەردانی پزیشکەکان دەکەن بۆ خزمەگوزاری پیشەگەرانە بهەست هایپۆکۆندریاوە دەناڵێنن (نەخۆشی خەیاڵی). زۆر بە ڕوونی ئەوە دەرخراوە کە ترس لە نەخۆشی، تەنانەت ئەگەر بچووکترین هۆکاریش بۆ ترسان بوونی نەبێت، زۆرجار نیشانە جەستەیەکانی ئەو نەخۆشیە دروست دەکات کە مایەی ترسە.

هزری مرۆڤ زۆر بەتوانا و بەهێزە ! دروست دەکات یان لەناودەبات. کار لەسەر ئەم لاوازیە باوەی ترس لە تەندروستی خراپ دەکات. دابەشکردنی مۆڵەتی دەرمان سامانگەلێکی زۆی دوریوەتەوە. ئەم شێوازە لە قۆرغکاریەی باوەڕی مرۆڤایەتی هێندە بەربڵاو بووە کە بیست ساڵێك لەمەوبەر گۆڤاری هەفتانەی کۆلیەر کامپینێکی لە دژی هەندێك لەو خراپەکارانەی بازرگانی مۆڵەتی پزیشکی ئەنجامدا.

لە ماوەی ئەو ئەنفلۆزا گواستراوەی کە لە جەنگی جیهانیدا بڵاوبۆوە، سەرۆك شارەوانی شاری نیۆرك چەند هەنگاوێکی بوێرانەی نا بۆ نەهێشتنی ئەو زیانانەی خەڵکی بە خۆیانی دەگەیەنن لەڕێی ترسی بۆماوەییانەوە لە تەندروستی خراپ. بانگی ڕۆژنامەنووسانی کرد و پێیگوتن، " بەڕێزان، هەست دەکەم کە پێویستە داواتان لێ بکەم هیچ مانشێتێکی ترسێنەر بڵاومەکەنەوە دەربارەی ئەنفلۆنزا گواستراوەکە، مەگەر ئەوەی ڕاوێژم پێبکەن، ئێمە بارودۆخێکمان هەیە کە ناتوانین کۆنترۆڵی بکەین." ڕۆژنامەکان بڵاوکردنەوەی چیرۆککەلیان دەربارەی

ئەنفلۆنزاکــە وەســتاند، وە لــە مــاوەی مانگێکــدا نەخۆشــیەکە بــە سەرکەوتوویی وەستێندرا.

لـە ڕێـی هەنـدێك تاقیکاریـەوە کـە چـەند سـاڵێك لەمەوبـەر ئەنجامـدرا، سەلمێنرا کە دەکرێت مـرۆڤ بـەهۆی پێشـنیارەوە نـەخۆش بکـەوێت. ئـەم تاقیکردنەوەیـەمان ئەنجامـدا بـە سـەردانکردنی سـێ ناسـیاو بـۆ لای " قوربانیەکان" هەر یەکێکیان ئەم پرسیارەی کرد، " چی گرفتێکت هەیـە؟ وادیارە زۆر خراپ نەخۆش کەوتویت." بە گشتی یەکەم پرسـیارکەر بـووە هۆی بزەیەك، وەڵامێکی هێمنانە لە قوربانیەکـەوە" ئـۆە، هـیچ نییـە، مـن باشم." پرسیارکەری دووەم بە گشتی بەم گوزارشتە وەڵامـی دەدرایـەوە، " ڕێك نازانم چیمە، بەڵام هەست بە خراپی دەکەم." پرسـیارکەی سـێیەم بە گشتی گوێی لە ددانپێدانانی ڕاشکاوانەی قوربانیەکـە دەبـوو کـە گوایـە بەڕاستی نەخۆشە.

ئەمە لەگـەڵ ناسـیاوێکتا تـاقی بکـەرەوە ئەگـەر گومانـت لـەوە هەیـە کـە نارەحەتی دەکات، بەڵام ۆر دوور مەڕۆ لە تاقیکاریەکەدا. هەنـدێك گروپـی ئاینی دیاریکراو هەن کە ئەندامەکانی تۆڵە لە دوژمنەکانیان دەکەنـەوە بـە میتۆدی " تەلیسم." پێی دەڵێن " تەلیسم دانان " لەسەر قوربانیەکە.

بەڵگەگەلی هێجگار زۆر هەن کە نەخۆشی هەنـدێك جـار لـە شـێوەی ترپـە بیرێکـی نەرێنیـدا دەسـت پێدەکات. ترپەیـەکی لـەو چەشـنە دەشـێت لـە هزرێکەوە بۆ هزرێکی تر بگوازرێتەوە، بـە پێشـنیار کـردن. یـان لـە لایـەن کەسەکەوە لە هزری خۆیدا دروست بکرێت.

کەسێك کە زۆر زیاتر دانایی پێەخشراوە بەراورد بەوەی ئەم ڕووداوە دەری دەخات، جارێکیان گوتی، " هەر کاتێك کەسێك لێم دەپرسێت هەستم چۆنە، هەمیشە دەمەوێت بە بە عەرزدادانی وەڵامی بدەمەوە.

پزیشکەکان نەخۆشەکان بۆ کەش و هەوای نوێ دەنێرن لەبەر تەندروستیان، چونکە گۆڕانکاری لە " ڕەوشی هزریاندا" پێویستە. تۆوی ترس لە تەندروستی خراپ لە هزری هەموو مرۆڤێکدا دەژی. نیگەرانی، ترس، ساردبوونەوە، بێهیوابوون لە ئەوین و کاری بازرگانیدا، دەبێتە هۆی چەکەرە کرنی تۆوەکە و گەشەکردنی. ئەم قەیرانە بازرگانیەی ئەم دواییانە کاری پزیشکەکانی باش کرد، چونکە هەموو چەشنە بیرکدنەوەیەکی نەرێنی دەشێت ببێتە هۆی نەخۆشی.

بێهیوابوون لە بازرگانی و ئەویندا لە سەرەوەی لیستی هۆکارەکانی ترس لە نەخۆشیدان. پیاوێکی گەنج بە دەست دڵشکاویەوە لە ئەویندا دەینالاند کە ناردیە نەخۆشخانە. بۆچەندین مانگ لە نێوان ژیان و مەرگدا دەسوڕایەوە، پزیشکێکی تایبەتمەندی دەروونی بانگکرا. تایبەتمەندەکە پەرستارەکانی گۆڕی، خستیە ژێر چاودێری کچێکی زۆر سەرنجراکێش و جوانەوە کە دەستی کرد (بە ڕێککەوتنی پێشوەختە لەگەڵ پزیشکەکەدا) خۆشەویستی کردن لەگەڵیدا لە یەکەم ڕۆژی کارەکەیەوە. لە ماوەی سێ هەفتەدا نەخۆشەکە لە نەخۆشخانە دەرکرا، هێشتا دەینالاند، بەڵام بەدەست دەردێکی تەواو جیاوازەوە. دووبارە ئەویندار بۆوە. چارەسەرەکە گاڵتینە و فێڵ بوو، بەڵام نەخۆشەکە و پەرستارەکە دواتر هاوسەرگیریان کرد. هەردووکیان لە تەندروستیەکی باشدان لە کاتی ئەم نووسینەدا.

نیشانەکانی ترس لە تەندروستی خراپ

نیشانەکانی ئەم ترسە گەردوونیە ئەمانەن:

خوود پێشنیاری _ خووی بەکارهێنانی نەرێنی خوود پێشنیاری بە گەڕان و پێشبینیکردنی نیشانەکانی هەموو جۆرە نەخۆشیەك. "چێژ وەرگرتن" لە نەخۆشی ئەندێشەیی و باسکردنی بە جۆرێك وەك ئەوەی ڕاستی بێت. خووی تاقیکردنەوەی هەموو ئەو پێشنیار و فەلسەفانەی کە خەڵکانی تر پێشنیاری دەکەن وەك توانای ەیورکردنەوەیان هەبێت. قسەکردن بۆ کەسانی تر دەرباری نەشتەرگەری، ڕووداو و شێوازەکانی تری نەخۆشی. تاقیکردنەوەی خواردەمەنی، ڕاهێنانی جەستەیی، سیستەمەکانی کەمکردنەوە، بە بێ ڕێنمایی پیشەگەرانە، هەوڵدانی چارەسەر لەماڵەوە، مۆڵەتی پزیشکی و چارەسەری ناڕاست.

هایپۆکۆندریا _ خووی قسەکردن لەسەر نەخۆشی، چڕکردنەوەی هزر لەسەر نەخۆشی، چاوەڕوانکردنی ڕوودانی هەتا دارمانێکی دەماری ڕوودەدات. هیچ شتێك ناو شووشە دەرمانەکان ناتوانێت چارەسەری ئەم حاڵەتە بکات. لە ڕێی بیرکردنەوەی نەرێنیەوە دەهێنرێت و هیچ شتێك جگە لە بیری ئەرێنی ناتوانێت چارەسەری بکات.

هایپۆکۆندریا، (زاراوەیەکی پزیشکیە بۆ نەخۆشی خەیاڵی) دەگوترێت هەندێك جار هێندەی ئەو نەخۆشیەی کەسەکە لێی دەترسێت زیان بە کەسەکە دەگەیەنێت. زۆربەی ئەو کەیسانەی پێیان دەگوترێت " دەماری" بەهۆی نەخۆشی خەیاڵیەوە دروست بوون.

ڕاهێنان _ زۆر جار ترس لە تەندروستی خراپ ڕێگرە بۆ ئەنجامدانی ڕاهێنانی جەستەیی تەواوەتی، دەرئەنجامەکەی قەڵەویە، بە هۆکاری

ئەوەی وا لە کەسەکە دەکات خۆی لە چوونە دەرەوە لە ماڵ دوور بخاتەوە.

هەستی شکستەیی _ ترس لە تەندروستی خراپ سروشتی بەرگری جەستە دادەڕمێنێت، وە دۆخێکی لەبار بۆ هەر جۆرە نەخۆشیەك دەسازێنت کە ڕەنگە کەسەکە دووچاری بێت. زۆر جار ترس لە تەندروستی خراپ پەیوەستە بە ترس لە هەژاریەوە، بە تایبەتی لە حاڵەتی کەسی هایپۆکۆندریاکیدا، کە بەردەوام نیگەرانە دەربارەی ئەگەری پێدانی پارەی پسووڵەکانی پزیشك و نەخۆشخانە، هتد. ئەم جۆرە کەسە کاتێکی زۆر بەسەر دەبات لە خۆ ئامادەکردندا بۆ نەخۆشی، قسە کردن لەسەر مەرگ، پارە پاشەکەوت کردن بۆ شمەکەکانی گۆڕ و تێچووەکانی ناشتن، هتد.

فرە خۆپارێزی _ خووی پێشکەشکردنی هاوسۆزی، بەکارهێنانی نەخۆشی ئەندێشەیی وە هێورکەرەوە. (زۆر جار خەڵکی بۆ ئەم فێڵە دەگەڕێنەوە بۆ خۆدزینەوە لە کار). خووی وا خۆدەرخستن کە نەخۆشە بۆ داپۆشینی تەمبەڵیەکی ئاشکرا، یان وەك بیانوویەك بۆ نەبوونی خواست.

نائارامی _ خووی بەکارهێنانی کحول و ماددەی هۆشبەر بۆ لەناوبردنی ئازارگەلی وەك سەرئێشە، دەماری، هتد لەبری لەناوبردنی هۆکارەکەی. خووی خوێندنەوە دەربارەی نەخۆشی و نیگەران بوون دربارەی ئەگەری تووشبوون پێی. خووی خوێندنەوەی ڕیکلامی مۆڵەتە پزیشکیەکان.

ترس لە لەدەستدانی خۆشەویستی

سەرچاوەی بنچینەیی ئەم ترسە بۆماوەییە پێویستی باسکردنێکی ئەوتۆ نییە. چونکە ئاشکرایە کە لە خووی فرەژنی مرۆڤەوە بۆ دزینی ئەوینداری هاوڕێ مرۆڤەکەیەوە گەشەی کردووە، وە خووی سوود وەرگرتن لێی هەرکاتێك بیەوێت.

ئیرەیی و جۆری هاوشێوەی نەخۆشی هزری لە ترسی بۆماوەیی مرۆڤەوە بۆ لەدەستدانی خۆشەویستی کەسێکەوە گەشە دەکات. ئەم ترسە بە ئازارترینی هەر شەش ترسە بنەڕەتیەکەیە، ئەگەری هەیە وێرانکاریەکی زیاتر لە جەستە و هزردا دروست بکات لەچاو ترسە بنەڕەتیەکانی تردا، کە زۆر جار کەسەکە بۆ شێتی هەمیشەیی دەبات.

ترس لە لەدەستدانی خۆشەویستی ڕەنگە بگەڕێتەوە بۆ چاخی بەردین، کاتێك پیاوان بە هێزێکی دڵڕەقانەوە ژنانیان دەدزی. بەردەوام بوون لە دزینی مێینە، بەڵام تەکنیکەکانیان گۆڕاون. لەبری بەکارهێنانی هێز، ئێستا ڕازیکردن بەکار دەهێنن، بەڵێنی جلوبەرگی قەشەنگ، ئۆتۆمۆبێل، هەروەها " چەشە" گەلی دیکەی زۆر کاریگەرتر لە هێزی جەستەیی.

خووەکانی مرۆڤ هەمان ئەو خووانەیە کە لە بەرەبەیانی شارستانیەتەوە هەیەتی، بەڵام بە شێوەیەکی جیاواز گوزارشتیان لێ دەکات.

لێکۆڵینەوەی ورد پیشانی داوە کە ژنان ئەگەری هەبوونی ئەم ترسەیان زیاترە لەچاو پیاواندا. ئەم ڕاستییە بە ئاسانی ڕوونکراوەتەوە. ژنان بەهۆی ئەزموونەوە فێربوون، کە پیاوان بە سروشت فرەژن خوازن، کە نابێت متمانەیان پێبکرێت لە نێو دەستی دژەکانیاندا.

نیشانەکانی ترس لە لەدەستدانی خۆشەویستی

نیشانە جیاکەرەوەکانی ئەم ترسە ئەمانەن:

ئیرەیی _ خووی بەگومان بوون لە هاوڕێ و کەسە ئازیزەکان بەبێ هەبوونی هیچ بەڵگەیەکی ژیرانەی سەلمێنەر. (ئیرەیی جۆرێکە لە نەخۆشی هزری کە هەندێجار زۆر بەهێز دەبێت بەبێ بچووکترین هۆکار).

خووی تۆمەتبارکردنی ژن یان مێرد بە ناپاکی بێ هیچ بەڵگەیەك. گومانکردن لە هەموو کەسێك، نەبوونی متمانەی تەواوەتی بە هیچ کەسێك.

هەڵە دۆزینەوە _ خووی دۆزینەوەی هەڵە لە هاوڕێ، خزم، هاوڕێی کار و خۆشەویست لەسەر بچووکترین شت، یان هەر بە بێ هیچ هۆکارێك.

قومارکردن _ خووی قومارکردن، دزی، فێڵکردن. وە ڕێگاکانی تر کە دەرفەتگەلی مەترسیدار دەڕەخسێنێت بۆ دابینکردنی پارە بۆ کەسە خۆشەویستەکان. بەو باوەڕەی کە دەتوانرێت خۆشەویستی بکڕدرێت. خوویی خەرجکردنی پارە لە سەروو توانایی دارایی کەسەکە، یان خۆ خستنە ژێر قەرزەوە، بۆ ئەوەی دیاری بۆ کەسە خۆشەویستەکان دابین بکات، بە شتێك کە ببێتە هۆی دەرکەوتنێکی دڵخواز. خەوزڕان، دڕدۆنگی، نەبوونی مکوڕی، لاوزی ویست (ئیرادە)، نەبوونی خۆ کۆنترۆڵکردن، نەبوونی پشت بەخۆ بەستن، مگێزی خراپ.

ترس لە پیری

بەشێوەیەکی سەرەکی ئەم ترسە لە دوو سەرچاوەوە گەشە دەکات، یەکەم، ئەو بیرەی کە ڕەنگە پیری هەژاری لەگەڵ خۆی بهێنێت. دووەم،

وە بــاوترین سەرچــاوەی بنچــینە، فێرکردنــە چــەوت و دڵڕەقانــەکانی ڕابردووە کە زۆر بە باشی لەگەڵ " گڕی ئاگری دۆزەخ" تێکەڵ کراوە، هەروەها شتگەلی ترسێنەری تر کە زیرەکانە دروستکراون بۆ کۆیلەکردنی مرۆڤ لە ڕێی ترسەوە.

لە ترسی بنەڕەتی لە پیریدا، مرۆڤ دوو هۆکاری باشی هەیە بۆ ئەم ترسەی ـ یەکێکیان لە متمانەنەبوونی بە مرۆڤەکانی ترەوە گەشە دەکات، کە ڕەنگە هەموو موڵك و ماڵە دونیایەکەی بۆ خۆیان بەرن، وە ئەوەی تریان لە وێنە ترسناکەکانی جیهانی نەناسراوی دوای مردنەوە گەشە دەکات. کە لەڕێی بۆماوەیی کۆمەڵایەتیەوە لە هزریدا چێنراون، بەرلەوەی ببێتە خاوەنی تەواوەتی هزری خۆی.

ئەگەری تەندروستی خراپیش، کە لەگەڵ هەوڵکشانی تەمەندا زیاتر دەبێت، هۆکارێکە بۆ ئەم ترسە باوە لە پیری. ئیرۆتیزمیش (سێکسی بوون) هۆکارێکی تری ترس لە پیریە، چونکە هیچ مۆڤێك چێژ لە بیرۆکەی نەمانی ئارەزووی سێکسی نابینێت.

باوترین هۆکاری ترد لە پیری پەیوەستە بە ئەگەری هەژاریەوە. " ماڵە هەژار" وشەیەکی زۆر جوان نییە. تەزوو بە هزری هەموو ئەو کەسانەدا دەهێنێت کە ڕووبەڕووی ئەگەری بەسەربردنی ئەو ساڵانەی لە ژیانمدا ماویانە لە کێلگەیەکی هەژارنەدا دەبنەوە.

یەکێکی تر لە هۆکارەکانی ترس لە پیری، ئەگەری لەدەستدانی ئازادی و سەربەخۆییە، چونکە ڕەنگە پیری نەمانی ئازادی جەستەیی و ئابووری لەگەڵ خۆیدا بهێنێت.

نیشانەکانی ترس لە پیری

باوترین نیشانەکانی ئەم ترسە ئەمانەن:

مەیلی خاوبوونەوە و گەشەپێدانی هەستی خۆبەکەمزانین لە تەمەنی پێگەیشتوویی هزریدا، لە دەوروبەری چل سالیدا، بە هەڵە باوەڕکردن بەوەی کە بەهۆی تەمەنەوە کەسەکە بەرەو کۆتایی دەڕوات.(ڕاستییەکەی ئەوەیە کە بەسوودترین ساڵەکانی تەمەنی مرۆڤ، لە ڕووی هزری و ڕۆحیەوە، ساڵانی نێوان چل بۆ شەست ساڵین).

خووی بە پۆزشەوە قسەکردن لەسەر خۆی وەك " پیرێك" تەنها لەبەرئەوەی گەیشتۆتە چل یان پەنجا ساڵی، لەبری ئەوەی یاساکە هەولگێڕێتەوە و سوپاسگوزار بێت کە گەیشتۆتە تەمەنی دانایی و تێگەیشتووی.

خووی کوشتنی توانای دەستپێکردن، ئەندێشە و پشت بەخۆبەستن بەهۆی بە هەڵە باوەڕبوون بەوەی کە زۆر لەوە پیرترە هەتا ڕاهێنان بەم تایبەتمەندیانە بکات.

خووی ژن یان پیاوێکی چل ساڵان لە لەبەرکردنی جل و بەرگێکدا کە وا پیشانی بدات کە زۆر گەنجترە، هەروەها کاریگەری ڕەفتاری گەنجانەی بەسەرەوە بەم جۆرە دەبێتە مایەی گاڵتەجاڕی ئاشنا و بێگانە.

ترس لە مەرگ

بۆ هەندێك کەس ئەم ترسە ناڕەحەترینی ترسە بنەڕەتیەکانە. هۆکارەکەی ئاشکرایە. شەپۆلە خراپەکانی ترس پەیوەست بە مەرگەوە، لە زۆربەی حاڵەتەکاندا، ڕەنگە ڕاستەوخۆ بەرەو ڕووی دەمارگیری ئاینی

بکرێتەوە. ئەوانەی پێیان دەگوترێت " بت پەرست" کەمتر دەترسن لە مەرگ بەراورد بەوانەی کە شارستانیترن. بۆ سەدان ملیۆن ساڵە مرۆڤ پرسیارگەلی هێشتا وەڵامنەدراوەی " لە کوێوە هاتووین" و " بۆ کوێ دەڕۆین" دەکات.

لەکوێوە هاتووم، وە بەرەو کوێ دەڕۆم؟ لە ماوەی سەدە تاریکترەکانی ڕابردوودا، فێڵباز و لێزانەکان خاوە خاویان نەکردووە لە پێشکەشردنی وەڵام گەلێك بۆ ئەو پرسیارانە، لە بەرامبەر نرخێکدا. ئێستا گەواهی بنچینەی ترس لە مەرگ دەبینن.

سەرۆکی کۆمەڵە ئاینیەکە هاواری دەکرد،" وەرە خێمەکەمەوە، ئامێز بۆ ئیمانەکەم بکەرەوە، بیر و باوەڕەکانم پەسەند بکە، منیش بلیتێکت پێدەدەم کە ڕاستەوخۆ دوای مردن دەتباتە بەهەشت." سەرۆکە دەیگوت، " لە دەرەوەی خێمەکەم بمێنیتەوە، ڕەنگە شەیتان بتبات و بۆ هەتاهەتایە بسوتێیت."

هەتاهەتایە کاتێکی دوور و درێژە. ئاگر شتێکی ترسناکە. بیری سزادانی هەتاهەتایی بە ئاگر تەنها وا لە مرۆڤ ناکات لە مەرگ بترسێت، بەڵکو زۆر جار دەبێتە هۆی ئەوەی ژیریشی لەدەستبدات. ئارەزووی ژیان لەناو دەبات و بەختەوەری مەحاڵ دەکات.

لەکاتی لێکۆڵینەوەکەمدا، ڕانانم بۆ کتێبێك کرد بە ناونیشانی " کەتەلۆگی خوداکان،" کە تێیدا ٣٠ هەزار خودا لیستەکرابوون کە مرۆڤ پەرستوونی. بیری لێبکەرەوە ! سی هەزار دانە، کە نمایندەی هەموو شتێك بوون هەر لە ماسیەوە هەتا مرۆڤ. هێندە مایەی سەرسامی نییە کە مرۆڤ دەتۆقێت لە نزیکبوونەوەی مەرگ.

له کاتێکدا که سەرکردە ئاینیەکە ڕەنگە نەتوانێت ڕێبەریەکی سەلامەت بۆ بەهەشت دابین بکات، نە بە نەبوونی کارێکی لەو چەشنەوە، ڕێگە بە هیچ بەدبەختێك بدات بۆ دۆزەخ دابەزێت، ئەگەری ڕوودانی ئەوەی دووەمیان هێندە ترسناك دەردەکەوێت کە تەنها بە بیرکردنەوە لێی بە شێوەیەکی هێندە ڕاستەقینە دەست بەسەر ئەندێشەدا دەگرێت کە ژیری لە پەلوپۆ دەخات، وە ترس لە مەرگ جێگیر دەکات.

لە ڕاستیدا، هیچ کەسێك نازانێت، وە هیچ کەسێکیش هەتا ئێستا نەیزانیوە، کە بەهەشت و دۆزەخ چۆنن، وە کەسیش نازانێت کە ئایا بە ڕاستی بوونیان هەیە یان نا. ڕێك ئەم نەبوونی زانیاری ئەرێنیە دەرگای هزری مرۆڤی بۆ فێڵبازان کردۆتەوە بۆ ئەوەی بچنە نێو هزرییەوە و کۆنترۆڵی بکەن بە لە ڕێی فرت و فێڵ و باوەڕی درۆوە.

ترس لە مەرگ هێندەی ئەو کاتە باو نییە کە هیچ خوێندنگا و زانکۆیەك بوونی نەبوو. زانستگەراکان تیشکی ڕاستیان خستۆتە سەر دونیا، ئەم ڕاستییەش بە خێرایی ژن و پیاوان لە ترسی خراپی مەرگ ئازاد دەکات. کوڕ و کچانی گەنج کە لە زانکۆ و پەیمانگاکان دەخوێنن بە ئاسانی بە هۆی " گڕ و ئاگری دۆزەخەوە" کاریان تێناکرێت.

لە ڕێگەی یارمەتی زیندەزانی، گەردوونناسی، زەویناسی و زانستە پەیوەندیدارەکانی ترەوە، ترسەکانی چاخە تاریکەکان کە چنگی بە هزری خەڵکیدا کردبوو و ژیری لەناوبردبوون لەکارخراون.

شێتخانەکن پڕن لە کەسانێك کە بەهۆی ترس لە مەرگەوە شێتبوون.

ئەم ترسە بێسوودە. مەرگ هەر دێت، گرنگ نییە کەسەکە چۆن بیری لێ دەکاتەوە. وەك پێویستیەك پەسەندی بکە و ئەو بیرە لە هزری خۆت

دەربکە. دەبێت پێویستی بێت، دەنا بۆ هەمووان نەدەهات. ڕەنگە هێندە خراپ نەبێت کە وێناکراوە.

تەواوی دونیا تەنها لە دوو شت درووستکراوە، ووزە و بارستە. لە فیزیای سەرەتایدا فێردەبین کە نە بارستە و نە ووزە (تاکە دوو ڕاستەقینە کە لەلایەن مرۆڤەوە ناسراون) ناتوانرێت دروست بکرێن یان لەناوببرێن. هەردووکیان دەکرێت بگۆڕدرێن، بەڵام ناتوانرێت هیچیان لەناو ببردرێت. ژیان ووزەیە، ئەگەر شتێك بێت. ئەگەر ووزە و بارستە هیچیان نەتوانرێت لەناوببرێن، بێگومان ناتوانرێت ژیان لەناوببردرێت. ژیان وەك چەشنەکانی تری ووزە، ڕەنگە بە چەند پرۆسەیەکی گۆڕانکاری جۆراوجۆردا بڕوات، بەڵام ناتوانرێت لەناوببردرێت. مەرگ گۆڕانکاریەکی بچووکە.

ئەگەر مەرگ گۆڕانکاریەکی بچووك نەبێت، ئەوسا هیچ شتێك لەدوای مەرگەوە نەدەهات جگە لە خەوێکی قووڵ و ئارامی هەمیشەیی، خەویش شتێك نییە لێی بترسیت. بەم جۆرە دەشێت بۆ هەمیشە ترس لە مەرگ بسڕیتەوە.

نیشانەکانی ترس لە مەرگ

نیشانە گشتیەکانی ئەم ترسە ئەمانەن:

خووی بیرکردنەوە دەربارەی مردن لەبری بیرکردنەوە لە ژیان، بەزۆری بەهۆی نەبوونی ئامانجەوە، یان نەبوونی کارێکی گونجاو. ئەم ترسە بەربڵاوترە لە نێو بەتەمەنەکاندا، بەڵام هەندێك جار هەرە لاوەکانیش دەبنە قوربانی. مەزنترین دەرمان بۆ ترس لە مەرگ ئارەزوویەکی سووتێنەرە بۆ سەرکەوتن. پشت ئەستوور بە خزنەتگوزاری بەسوود بۆ ئەوانی تر. مرۆڤی سەرقاڵ بە دەگمەن کاتی هەیە بۆ بیرکردنەوە لە

مەرگ. ژیانی زۆر لا سەرنجڕاکێشترە لەوەی نیگەرانی مردن بێت. هەندێك جار ترس لە مەرگ پەیوەستە بە ترس لە هەژاریەوە، کە مەرگی کەسەکە دەبێتە هۆی هەژار کەوتنی کەسە ئازیزەکانی کەسەکە. لە حاڵەتەکانی تردا، ترس لە مەرگ بەهۆی نەخۆشی و کەمبوونەوەی بەردەوامی بەرگری جەستە دروست دەبێت. باوترین هۆکارەکانی ترس لە مەرگ ئەمانەن: تەندروستی خراپ، هەژاری، نەبوونی کارێکی شایستە، بێهیوابوون لە ئەوین. شێتێتی، دەمارگیری ئاینی.

پیرە پیاوی نیگەرانی

نیگەرانی دۆخێکی هزرییە لەسەر بنەمای ترس. بە خاوی کار دەکات، بەڵام بە مکوڕی و پێداگریەوە، ورد و ترسناکە. هەنگاو بە هەنگاو خۆی دەخزێنێتە ناوەوە هەتا ئەو کاتەی توانای ژیری کەسەکە لە پەلوپۆ دەخات، متمانەبەخۆبوون و توانای دەستپێکردن لەناودەبات. نیگەرانی جۆرە ترسێکی بەردەوامە کە بەهۆی نەبوونی توانای بڕیاردانەوە دروست دەبێ، هەر لەبەرئەوە دۆخێکی هزرییە کە دەتوانرێت کۆنترۆڵ بکرێت. هزرێکی ناجێگیر هیچی لەگەڵدا ناکرێت. نەبوونی توانای بڕیاردان هزرێکی ناجێگیر دروست دەکات. زۆربەی تاکەکان هێزی ویستیان نییە بۆ بە باشی بڕیاردان، وە لە پشت وەستانیان هەر کاتێك بڕیاریاندا. تەنانەت لە ماوەی بارودۆخە ئاساییەکانی کاریشدا. لە کاتی ناجێگیری ئابووریدا (هاوشێوەی ئەوەی جیهان بەم دوایانە ئەزموونی کرد)، تاکەکان لە پەلوپۆ کەوتن، نەك بە تەنها بەهۆی ئەو سروشتە بۆماوەییەوە بۆ بە خاوی گەیشتنە بڕیار، بەڵکو کاری تێکرابوو بەهۆی نەبوونی توانای

بڕیاردانی ئەوانەی دەوروبەری کە دۆخێکی " بێتوانایی لە بڕیاردانی بە کۆمەڵ" یان دروست کردبوو.

لە ماوەی گرانیە مەزنەکەدا، تەواوی کەشەکە لە دونیادا پڕ بوو لە "ترسەکان" و " نیگەرانیەکان،" میکرۆبەکانی دوو نەخۆشی هزری کە دەستیان بە بڵاوبوونەوە کرد دوای هارەکردنی بازاڕی واڵ ستریت لە ساڵی ۱۹۲۹دا. تەنها یەك دژە ژەهری زانراو هەیە بۆ ئەم میکرۆبانە" خووی بڕیاردانی تۆکمە و تەواوەتیە. سەرباری ئەوەش، ئەوە دژە ژەهرێکە کە هەموو تاکێك دەبێت بەسەر خۆیدا جێبەجێی بکات.

نیگەرانی بارودۆخەکان نابێن، هەر هێندەی گەیشتنە بڕیارێك بۆ شووێنکەوتنی هێڵێکی ڕووی کار.

جارێکیان چاوپێکەوتنم لەگەڵ پیاوێکدا کرد کە دەبوو دوو کاژێر دواتر بە کورسی کارەبایی بکوژرایە. پیاوە حکومدراوەکە هێمنترینی ئەو نێوان ئەو هەشت کەسە بوون کە لە خانەی مەرگەکەدا لەگەڵیدابوون. هێمنیەکەی هانیدام لێی بپرسم هەستی چۆنە کە دەزانێت لە ماوەیەکی کورتدا دەچێتە هەتاهەتاییەوە. بە زەردەخەنەیەکی متمانەبەخۆبوونەوە لەسەر ڕووخساری، گوتی " هەست بە باشی دەکەم. تۆ بەس بیر بکەرەوە برام، بەمزوانە کێشەکانم لەکۆڵ دەبێتەوە. جگە لە کێشە و گرفت هیچی ترم نەبووە لە ژیاندا. ناڕەحەت بوو خواردەمەنی و جلوبەرگ بەدەستبهێنیت. بەمزووانە پێویستم بەو شتانە نابێت. لەو کاتەوەی کە بە دڵنیایەوە دەزانم کە پێویستە بمرم هەست بە باشی دەکەم. لەبەرئەوە بڕیارمدا کە بە گیانێکی وەرزشیەوە چارەنووسم پەسەند بکەم".

لەگـەڵ قسـەکردندا ژەمێکـی ئێـوارەی ماشـیەوە کـە بـۆ سـێ کـەس ئامادەکرابوو. هەموو ئەو خواردنەی خوارد کە بۆیان هێنـابوو، بـە جۆرێك چێژی لێ وەردەگرت وەك ئەوەی هیچ کارەساتێك چاوەڕێی نەکات.

بڕیاردان ڕازیبوون بە چارەنووسی بەم کەسە بەخشی! هەروەها بڕیاردان دەتوانێـت ڕێگـری لـە پەسـەندکردنی هەنـدێك دۆخـی ئارەزوونـەکراویش بکات. شەش ترسە بنەڕەتیەکە دەگۆڕدێن بـۆ دۆخـی نیگـەرانی، لـە ڕێـی بێتوانایی لە بڕیارداندا. بۆ هەتاهەتایە خۆت لە ترسـی مـەرگ ڕزگـار بکـە، بە گەیشتنە بڕیارێك بـۆ پەسـەندکردنی مـەرگ وەك ڕووداوێکـی لـێ دەبـاز نەبوو. ترس لە هەژاری بسڕەوە بـە گەیشـتنە بڕیارێـك بـۆ بـە هـەوڵکردن لەگەڵ هەر سامانێك کە دەتوانی کۆی بکەیتـەوە بـەبێ نیگـەرانی. قاچت بخەرە سەر ملی ترس لە ڕەخنە بە گەیشتنە بڕیارێك بـۆ نیگـەران نـەبوون دەربارەی ئەوەی کـە خـەڵکی بـیری لێدەکەنـەوە، دەیکـەن یـان دەیڵێن. ترس لە پیری بنەبڕ بکە بە گەیشتنە بڕیارێك بۆ پەسەندکردنی، نـەك وەك کەم و کوڕیەك، بەڵکو وەك بەخششێکی گەورە کە لەگـەڵ خۆیـدا دانـایی، کـۆنترۆڵی خـوود و تێگەیشـتنێکی هـەوڵگرتووە کـە گەنجـەکان هیچـی دەربارە نازانن.

ترس لە تەندروستی خراپ لـە خۆتـا مەهێڵـە بـە بڕیـاردان بـۆ لـەبیرکردنی نیشـانەکان. ببـە سـەروەری تـرس لـە لەدەسـتدانی خۆشەویسـتی بـە گەیشتنە بڕیارێك بۆ ئەوەی بتوانیت بـە بـێ خۆشەویستیش هەوڵبکـەیت، ئەگەر پێویست بکات.

خووی نیگەرانی بکوژە، بە هەموو جۆرەکانیەوە، بە گەشتنە بڕیارێکی گشتگیر کە هیچ شتێکی ئەم ژیانە شایەنی نیگەرانی نییە. لەگەڵ ئەم بڕیارەدا شکۆ، ئارامی هۆش و هێمنی بیر دێت کە بەختەوەری دەهێنن.

کەسێك کە هزری پڕە لە ترس تەنها هەلەکانی خۆی بۆ کارێکی زیرەکانە لەناونابات، بەڵکو ئەم لەرەلەرە وێرانکارانە بۆ هزری ئەوانە دەگوازێتەوە کە بەرکەوتنیان هەیە لەگەڵی، دەرفەتەکانی ئەوانیش لەناودەبات.

تەنانەت سەگ یان ئەسپیش دەزانێت کەی خاوەنەکی بوێری نییە سەرباری ئەوەش، سەگ یان ئەسپ ئەو لەرەلەری ترسانە هەوڵدەگرێتەوە کە لە لایەن خاوەنەکەیەوە بڵاودەکرێنەوە، وە لەسەر ئەو بنەمایە ڕەفتار دەکات. لە هێلەکانی خوارتری زیرەکی لە شانشینی گیاندراندا، هەمان توانای هەولگرتنەوەی لەرەلەری ترس دەبینیتەوە. هەنگ یەکسەر هەست بە ترس دەکات لە هزری کەسەکەدا - بە هۆکارێکی نەزانراو، هەنگ بەو کەسەوە دەدات کە هزری لەرەلەری ترس دەردەکات، زۆر ئامادەتر و خێراتر بەراورد بەو کەسەی کە هزری هیچ ترسێکی تێدا نییە.

لەرەلەرەکانی ترسی لە هزری کەسێکەوە بۆ کەسێکی تر دەگوازرێتەوە بە ئەندازەی دەنگی مرۆڤ لە وێستگەی بەخشەوە بۆ ڕادیۆی ماڵان خێرا و دڵنیابە ڕێی ناوەندێکی خوود - دروستاکەردا

هاوبیری هزری (تێلەپاتی) ڕاستەقینەیە. بیرەکان لە هزرێکەوە دەگوێزرێنەوە بۆ هزرێکی تر، خۆڕسکانە، جا ئەگەر ئەم ڕاستییە لە لایەن ئەو کەسەوە کە بیرەکان دەنێرێت، یان ئەو کەسانەی کە بیرەکان وەردەگرن زانراوبێت یان نا.

ئەو کەسەی کە گوزارشت دەکات، بە وشە یان بە دەم، بۆ بیرگەلی نەرێنی یان وێرانکەر لە ڕووی کردارییەوە با دڵنیابێت کە ئەزموونی دەرئەنجامی ئەو وشانە دەکات لە شێوەی " گەڕانەوە" یەکی وێرانکەردا. بەڕەڵاکردنی ترپە بیری وێرانکەر، بە تەنها، بەبێ هاوکاری وشەش، هەمان ئەنجامی دەبێت بە چەندین شێوە. لە سەروو هەموویانەوە، وە ڕەنگە گرنگترینیان هەت بیر بمێنێت، ئەو کەسەی کە بیرگەلی سروشت وێرانکەر بەڕەڵا دەکات، پێویستە بناڵێنێت بە دەست ئەو زیانانەوە کە لە دارمانی توانای ئەندێشەکردنەوە پێی دەگات.

دووەم، بوونی هەر سۆزێکی وێرانکەر لە هزردا کەسایەتیەکی نەرێنی گەشە پێدەدات کە پەلامری خەڵکی دەدات، وە زۆرجار دەیانگۆڕێت بۆ شەڕەنگێز. سێیەم سەرچاوەی زیان بۆ ئەو کەسەی کە چێژ لە بیرگەلی نەرێنی دەبینێت یاخوود بەڕەڵایان دەکات، لەو ڕاستییە گرنگەدایە کە ئەم ترپە بیرانە تەنها زیان بە کەسانی تر ناگەیەنێت، بەڵکو لە هۆشی نائاگای ئەو کەسەشدا خۆیان مەڵاس دەدەن کە بەڕەڵایان دەکات، لەوێدا دەبنە بەشێك لە کەسایەتی.

یەکێك هەرگیز بیرێکی بە هزردا نایەت، تەنها بە ئازادکردنی. کاتێك بیرێك ئازاد دەکرێت، بەهەموو ئاراستییەکدا بڵاودەبێتەوە، لەڕێی ناوەندی ئەسیرەوە. بەڵام هەروەها بۆ هەمیشە خۆی لە هۆشی نائاگایی ئەو کەسەدا کە بیرەکەی ئازاد کردووە دەچێنێت.

کارەکەت لە ژیاندا، بۆ بەدەستهێنانی سەرکەوتن. بۆ ئەوەی سەرکەوتوو بیت، پێویستە ئارامی هزر بدۆزیتەوە، بەدەستهێنانی ئەو شمەکانەی بۆ ژیان پێویستن، وە لە سەروو هەموو شتێکەوە، بەختەوەری

بەدەستبهێنێت. هەموو ئەم بەڵگانەی سەرکەوتن لە شێوەی ترپە بیردا دەست پێدەکات.

ڕەنگە کۆنترۆڵی هزری خۆت بکەیت، لە تواناتدایە خۆراکی ئەو ترپە بیرە بدەیت کە هەوڵی دەبژێریت. لەگەڵ ئەمەشدا بەرپرسیارێتی بەکارهێنانی بە شێوەی بنیاتنەرانەشی لەگەڵدایە. تۆ سەروەری چارەنووسی زەمینی خۆتی بە هەمان شێوەی کە توانات هەیە بۆ کۆنترۆڵکردنی بیرەکانت. دەکرێت کاریگەری بخەیتە سەر ژینگەکەی خۆت و ئاراستەی بکەیت و دواجار کۆنترۆڵی بکەیت. ژیانت بەو جۆرە لێدەکەیت کە دەتەوێت ـ یان ڕەنگە ڕاهێنان کردن بەو مافە فەرامۆش بکەیت کە ەی خۆتە، بۆ ڕێکخستنی ژیانت. بەو جۆرە خۆت دەخەیتە دەریای فراوانی "بارودۆخەکان" ەوە. کە بەملاو ئەو لادا فڕێت دەدات، وەك تەنێکی بچووك لەسەر شەپۆلی زەریا.

شوێنکاری شەیتان : حەوتەمین ترسی بنەڕەتی

سەرباری شەش ترسە بنەڕەتیەکە، شەڕەنگێزیەکی تر هەیە کە خەڵکی پێیەوە دەتلێنەوە. دەبێتە بشێك لە زەویەکی بەپیت کە تۆوی شکست بێشومار تێیدا گەشە دەکات. هێندە وردکار کە زۆر هەست بە بوونی ناکرێت. ئەم دەردە ناتوانرێت بە تەواوەتی وەك ترسێك پۆلێن بکرێت. زۆر قوڵتر جێگیر دەبێت و زۆر کوشندەترە بەراورد بە شەش ترسەکە. بۆ ئەوەی ناوێکی باشتری لێ بنێین، با ئەم شەڕەنگێزیە ناوبنێین مەیل بۆ کاریگەری نەرێنی.

ئەو کەسانەی کە سامانی مەزن کۆدەکەنەوە هەمیشە خۆیان لەم شەڕەنگێزە دەپارێزن! کەسە هەژارەکان هەرگیز وا ناکەن! ئەوانەی کە

دەیانەوێت لە هەر بوارێکدا سەرکەتووبن پێویستە هزریان ئامادە بکەن بۆ بەرەنگاربوونەوەی ئەم شەڕەنگێزە. ئەگەر ئەم فەلسەفەیە دەخوێنیتەوە بە ئامانجی کۆکردنەوەی سامان، پێویستە زۆر بە وریایەوە خۆت بپشکنیت، بۆ زانینی ئەوەی ئایا مەیلت هەیە بۆ کاریگەری نەرێنی. ئەگەر ئەم خوود شیکاریە فەرامۆش بکەیت، خۆت بێبەش دەکەیت لە بەدەستهێنانی ئەو شتانەی ئارەزووییان دەکەیت.

گەڕانێکی شیکاری ئەنجام بدە. دوای ئەوەی ئەو پرسیارانەت خوێندەوە کە ئامادەکراون بۆ ئەم خوود شیکاریە، بە شێوەیەکی ڕاستگۆیانە وەڵامبدەرەوە. کارەکە هێندە بە وریایەوە بکە وەك ئەوەی بۆ هەر دوژمنێکی تر دەگەڕێیت کە دەزانی لە بۆسەدا چاوەڕێتە، وە بە شێوەیەك مامەڵە لەگەڵ هەڵەکانتدا بکە وەك ئەوەی لەگەڵ دوژمنێکی بەرجەستەتردا دەیکەیت. دەتوانی بە ئاسانی خۆت لە دزەکانی سەر شەقامەکان بپارێزیت، چونکە یاسا لە بەرژەوەندی تۆ ڕێکاری داناوە، بەڵام " شەڕەنگێزی بنەڕەتی حەوتەم" قورستر دەستی بەسەردا دەگیرێت، چونکە کاتێك هێرش دەکات کە تۆ ئاگاداری بوونی نیت، کاتێك خەوتوویت، وە لە کاتێکدا کە بەخەبەریت. سەرباری ئەوەش، چەکەکانی نابەرجەستەن، چونکە بە تەنها پێکدێن لە دۆخی هزری. ئەم شەڕەنگێزیە ترسناکیشە چونکە بە شێوەگەلێك بە ئەندازەی ئەزموونی مرۆڤەکان هێرش دەکات. هەندێك جار لە ڕێی وشەگەلی مەبەست باشی یەکێك لە خزمەکانتەوە دێتە هزرەوە، لە کاتەکانی تردا، لە ناوەوە لەدایکدەبێت، لەڕێی بیرۆکە هزرییەکانی کەسەکەوە. هەمیشە هێندەی ژەهرێك کوشندەیە، هەرچەندە ڕەنگە هێندە بە خێرایی کەسەکە نەکوژێت.

چۆن خۆت لە کاریگەریە نەرێنیەکان دەپارێزیت

بۆ خۆ پاراستن لە کاریگەریە نەرێنیەکان، جا دروستکراوی خۆت بێت، یان دەرئەنجامی چالاکیەکانی کەسە نەرێنیەکانی دەورووبەرت یێت. درك بەوە بکە کە هێزی ویستت هەیە، وە بە بەردەوامی بەکاریبهێنە، هەتا ئەو کاتەی دیوارێکی بەرەنگاری لە دژی کاریگەریە نەرێنیەکانی نێو هزرت بنیات دەنێت.

درك بەو ڕاستییە بکە کە تۆ و هەموو کەسێکی تر بە سروشت تەمبەڵ، بێباکن و مەیلی کەوتنە ژێر کاریگەری هەموو ئەو پێشنیارانەیان هەیە کە لەگەڵ لاوازیەکانندا تەبات دەکات.

درك بەوە بکە کە تۆ بە سروشتی ئەگەری کارتێکرانت هەیە بە هەر شەش ترسە بنەڕەتیەکە، هەروەها دەتوانیت خووگەلێك دامەزرێنیت بە مەبەستی ڕووبەڕووبوونەوەی هەموو ترسەکان.

درك بەوە بکە کە کاریگەری نەرێنی زۆرجار لە ڕێگەی هۆشی نائاگاتەوە کار دەکات. کەواتە دیاریکردنیان سەختە، وە هزرت دابخە لە بەرامبەر هەموو ئەو کەسانەی بێتاقەت و ساردت دەکەنەوە بە هەر شێوەیەك بێت.

سندوقی پێداویستیە پزیشکیەکانت پاکبکەرەوە، هەموو شووشەی حەبەکان فرێبدە و چیتر ڕێگا بە سەرما، ئازار و نەخۆشی ئەندێشەی مەدە.

بە مەبەستەوە بەدوای ئاشنایەتی ئەو کەسانەدا بگەڕێ کە کاریگەریان هەیە لەسەرت بۆ بیرکردنەوە و کارکردن بۆ خۆت.

چاوەڕێی کێشەکان مەکە چونکە خۆیان مەیلی بێهیوا نەکردنیان هەیە.

هیچ گومانی تێدا نییە، باوترین لاوازی هەموو مرۆڤەکان خووی بە کراوەی هێشتنەوەی هزریانە بۆ کاریگەری نەرێنی کەسانی تر. ئەم لاوازیە زۆر وێرانکەرە، چونکە زۆربەی خەڵکی درك بەوە ناکەن کە بەر نەفرەتەکەی کەوتوون، وە زۆربەی ئەوانەی کە درکی پێدەکەن، ڕاستکردنەوەی ئەو شوڕەنگێزیە ڕەتدەکەنەوە یان فەرامۆشی دەکەن هەتا ئەو کاتەی کە دەبێتە بەشێکی کۆنترۆڵنەکراوی خووەکانی ڕۆژانەیان.

بۆ یارمەتیدانی ئەوانەی ئارەزوو دەکەن خۆیان چۆنن ئاوا خۆیان ببینن، ئەم لیستی پرسیارانەی خوارەوە ئامادەکراوە. پرسیارەکان بخوێنەوە و بە دەنگەوە وەڵامیان بدەرەوە، بۆ ئەوەی بتوانیت گوێت لە دەنگی خۆت بێت. ئەمە ئاسانتری دەکات ڕاستگۆ بیت لەگەڵ خۆت.

پرسیارەکانی تاقیکاری خوود- شیکاری

ئایا زۆرجار سکاڵای " هەست بە خراپی دەکەم" دەکەیت؟ ئەگەر وایە، هۆکارەکەی چییە؟

ئایا هەڵە لە کەسانی تردا دەبینیت لە بچووکترین کاردانەوەدا؟

ئایا زوو زوو لە کارەکەتدا هەڵە دەکەیت؟ ئەگەر وایە. هۆکارەکەی چییە؟

ئایا پلاردەر و قسە ڕەقی لە گفتوگۆکانتدا؟

ئایا بەمەبەست خۆت لە پێکەوەبوون لەگەڵ ئەوانی تر لادەدەیت، ئەگەر وایە بۆچی؟

ئایا زوو زوو دەناڵێنی بەدەست بەدهەرسیەوە، ئەگەر وایە هۆکارەکەی چییە؟

ئایا ژیان پوچ و داهاتوو بێ ئومێدکەرە لەلات؟ ئەگەر وایە بۆ؟

ئایا حەزت لە کارەکەتە؟ ئەگەر نا، بۆچی؟

ئایا زۆر جار هەست بە بەزەی بەخۆداهاتنەوە دەکەیت، ئەگەر وایە، بۆ؟
ئایا ئیرەی بەوانە دەبەیت کە لە تۆ باشترن؟
زۆربەی کاتت بۆ کامیان تەرخان کردووە، بیرکردنەوە لە سەرکەوتن، یان شکست؟
ئایا لەگەڵ هەڵکشانی تەمەنتدا، متمانە بەخۆبوونت زیاد دەبێت یان کەم دەکات؟
ئایا هیچ شتێکی بەنرخ فێردەبیت لە هەموو هەڵەکانەوە؟
ئایا ڕێگە بەوە دەدەیت کە هەندێك خزم یان ناسیاو نیگەرانت بکەن؟ ئەگەر وایە بۆچی؟
ئایا هەندێك جار لە کەشکەلانی ئاسمانی لە خۆشیدا و کاتەکانی تریش لە قولایی بێهیوایدا؟
کێ زورترین کاریگەری ئیلهام بەخشی هەیە لەسەرت؟ هۆکارەکەی چییە؟
ئایا ڕێگە بە کاریگەری نەرێنی یان ورووخێن دەدەیت لە کاتێکدا دەتوانی خۆتی لێ لادەیت؟
ئایا کەمتەرخەمی دەربارەی ڕووکاری دەرەوەی کەسایەتیت؟ ئەگەر وایە کەی و بۆچی؟
ئایا فێری ئەوە بوویت کە" گرفتەکانت بخنکێنیت" بە جۆرێك هێندە سەرقاڵ بیت کە نەتوانن بێزارت بکەن؟
ئایا بە خۆت دەڵێیت " لاوازێکی بێ ئامانج" ئەگەر ڕێگا بە ئەوانی تر بدەیت لە بری تۆ بیربکەنەوە؟
ئایا شۆرینی ناوەکی فەرامۆش دەکەیت هەتا ئەو کاتەی خوود مەستی مکێزت خراپ دەکات و بێزارت دەکات؟

چـەند بێزارکردنـی خـۆ لێ لادراو بێـزارت دەکـەن، وە بۆچـی ڕێگـەیان پێدەدەیت؟

ئایا پـەنا بـۆ کحول، دەرمـانی هێورکـەرەوە، یان جگـەرە دەبـەیت بـۆ "هێورکردنەوەی دەمارەکانت"؟ ئەگـەر وایـە، بۆچـی لـەبری ئـەوە هێـزی ویست تاقی ناکەیتەوە؟

ئایا کەس بۆڵەبۆڵت بەسەردا دەکات، ئەگەر وایە، لەبەر چی هۆکارێك؟

ئایا ئامـانجێکی ڕوونـی سـەرەکیت هەیـە، ئەگـەر هەتـە، چییە، وە چی پلانێکت هەیە بۆ بەدیهێنانی؟

ئایا بـە دەسـت هـیچ یـەکێك لـە شـەش ترسـە بنەڕتیەکـەوە دەناڵێنیـت؟ ئەگەر وایە، کامیانە؟

ئایا میتۆدێکت هەیە کە بەهۆیەوە بتوانی خۆتی پێ بپارێزیت لـە بەرامبـەر کاریگەری نەرێنی خەڵکی؟

ئایـا بـە مەبەسـتەوە خـوود پێشـنیاری بـەکاردەهێنیت بـۆ ئـەرێنیکردنی هزرت؟

کامیان بەنرخترینە لات، موڵکە کەسیەکانت، یان شایستەی کۆنترۆڵکردنی بیرەکانی خۆت؟

ئایا بە ئاسانی کارت تێدەکرێت ، دژی بیرکردنەوەی خۆت؟

ئایا ئەمڕۆ هـیچ شـتێکی بـەنرخی زیـاد کـرد بـۆ بـانکی زانیاریـەکانت یـان دۆخی هزریت؟

ئایـا ڕاسـتەوخۆ ڕووبـەڕووی ئـەو بارودۆخانـە دەبیتـەوە کـە غـەمگینت دەکەن، یان خۆت لە بەرپرسیارێتی دەدزیتەوە؟

ئایا شیکاری بۆ هەموو هەڵە و شکستەکان دەکەیت و هەوڵدەدەیت سوودیان لێ وەرگریت، یان وا بیردەکەیتەوە کە ئەوە ئەرکی تۆ نییە؟

دەتوانی ناوی سێ لاوازی ویرانکەرت بێنیت؟

چی دەکەیت بۆ ڕاستکردنەوەیان؟

ئایا هانی خەڵکاتی تر دەدەیت هەتا نیگەرانیەکانیان بۆت باس بکەن و دڵیان بدەیتەوە؟

ئایا لە ئەزموونەکانی ڕۆژانەتدا، ئەو وانە و کاریگەریانە هەڵدەبژێریت کە یارمەتیت دەدەن لە پێشکەوتنی کەسایەتیتدا؟

ئایا ئامادەبوونت کاریگەریەکی نەرێنی هەیە لەسەر کەسانی تر وەك یاسایەك؟

چی خوویەکی کەسانی تر زۆر بێزارت دەکات؟

ئایا خۆت بیر و بۆچونەکانت ساز دەکەیت یان ڕێگە بە خۆت دەدەیت بۆچونی ئەوانی تر کارت تێبکات؟

ئایا فێری ئەوە بوویت کە دۆخێکی هزری دروست بکەیت کە بەهۆیەوە خۆت لە هەموو کارتێکردنە ساردکەرەوەکان بپارێزیت؟

ئایا پیشەکەت ئیلهامی باوەڕ و هیوات پێدەدات؟

ئایا هۆشیاری دەربارەی خاوەندارێتی هێزگەلی ڕۆحی بەهێز هەتا هزرت بە ئازادی بهێڵێتەوە لە هەموو شێوەکانی ترس؟

ئایا ئاینەکەت یارمەتیت دەدات هزرت بە ئەرێنی بهێڵیتەوە؟

ئایا هەست دەکەیت کە ئەوە ئەرکی تۆیە هاوبەشی نیگەرانی و خەمەکانی کەسانی تر بیت؟ ئەگەر وایە، بۆچی؟

ئەگەر بڕوات بەوەیە " باڵندەی هاوپەڕ لەگەڵ یەك دەفڕن" چی دەربارەی خۆت فێربووی بە لێكۆڵینەوە لەو هاوڕێیانەی سەرنجیان ڕاكێشاویت؟

چی پەیوەندیەك، ئەگەر هەبێت، دەبینی لە نێوان ئەو كەسانەی كە زۆر لێتەوە نزیكن و هەر خەمباریەك كە دەشێت ئەزموونی بكەیت؟

ئایا ڕێی تێدەچێت كە هەندێك لەو كەسانەی پێتوایە دۆستتن، لە ڕاستیدا، سەرسەختترین دوژمنت بێت، بەهۆی كاریگەریە نەرێنیەكەیەوە لەسەر هزرت؟

بە چی یاسایەك بڕیار دەدەیت كە كەسێك یارمەتیدەرتە و كەسێكیش زیانبەخشە؟

ئایا كەسە نزیكەكانت لە ڕووی هزرییەوە لە تۆ سەرترن یان نزمتر؟

چەندێكات لە ماوەی ٢٤ كشرژێردا تەرخان دەكەیت بۆ:

ب. پیشەكەت

ج. خەو

د. یاری و پشوو

ح. دەستخستنی زانیاری بەسوود

خ. تێپەڕاندنی كات

كێ لە ناو ناسیاوەكانتدا،

ب. هانت دەدات

ج. ئاگادارت دەكاتەوە

ح. ساردت دەكاتەوە

خ. نۆر یارمەتیت دەدات بە شێوازی دیكە.

گەورەترین خەم و نیگەرانیت چییە؟ بۆچی ڕێگەی پێدەدەیت؟

کاتێك ئەوانی تر ئامۆژگاری خۆڕایی و داوانەکراوت پێشکەش دەکەن، ئایا بە بێ هیچ گومانێك پەسەندی دەکەیت، یان لە نیاز و پاڵنەرەکەیان دەکۆڵیتەوە؟

چی شتێك لە هەموو شتێك زیاتر، ئارەزووی دەکەیت؟ ئایا مەبەستە بەدەستی بهێنیت؟

ئایا ئامادەیت هەموو ئارەزووەکانی تر بۆ ئەم ئارەزووە بخەیتە لاوە؟

ڕۆژانە چەندێك کاتت تەرخان کردووە بۆ بەدەستهێنانی؟

ئایا زوو زوو بیرت دەگۆڕیت؟ ئەگەر وایە، بۆچی؟

ئایا بە گشتی هەموو ئەو شتانە بە کۆتا دەهێنیت کە دەستیان پێدەکەیت؟

ئایا بە ئاسانی سەرسام دەبیت بە ناونیشانی پیشەی یان بازرگانی، بڕوانامەی زانکۆ یان سورووەت و سامانی کەسانی تر؟

ئایا بە ئاسانی کارت تێدەکرێت بەوەی کە خەڵکی چۆن بیرت لێدەکەنەوە یان چی دەربارەت دەڵێن؟

ئایا پێویستیەکانی کەسانێك جێبەجێ دەکەیت بەهۆی پێگەی کۆمەڵایەتی و داراییانەوە؟

باوەڕت وایە مەزنترین کەسی زیندوو کێیە؟

لە چی بوارێکدا ئەو کەسە لە تۆ سەرترە؟

چەندێك کاتت تەرخانکرد بۆ لێکۆڵینەوە و وەڵامدانەوەی ئەم پرسیارانە؟

(بەلایەنی کەمەوە ڕۆژێك پێویستە بۆ لێکۆڵینەوە و وەڵامدانەوەی تەواوی لیستەکە.)

ئەگەر ڕاستگۆیانە وەڵامی هەموو ئەو پرسیارانەت دایەوە، لە زۆرینەی خەڵکی زیاتر دەربارەی خۆت دەزانیت. بە وریایەوە لە پرسیارەکان بکۆڵەوە، هەموو هەفتەیك یان چەند مانگ جارێك بەسەریان بکەرەوە، وە سەرسامبە بە ڕێژەی ئەو زانیاریە زیادە بەنرخەی کە بە هۆی میتۆدی سادەی وەڵامدانەوەی ڕاستگۆیانەی پرسیارەکانەوە وەریدەگریت. ئەگەر دڵنیا نیت لە وەڵامی هەندێك لە پرسیارەکان، ڕاوێژ بەوانە بکە کە بە باشی دەتناسن، بە تایبەتی ئەوانەی کە هیچ پاڵنەرێکیان نییە بۆ ئەوەی مەرایت بۆ بکەن، وە خۆت لە ڕێی چاوی ئەوانەوە ببینە. ئەزموونەکە سەرسامکەر دەبێت.

تۆ تەنها کۆنترۆڵی تەواوەتیت بەسەر یەك شتدا هەیە، ئەو شتەش بیرەکانتە. ئەمە دیارترین و ئیلهامبەخشترینی ئە ڕستیانەیە کە مرۆڤایەتی دەیزانێت! ڕەنگدانەوەی سروشتی ئیلاهیانەی مرۆڤە. ئەم مافە ئیلاهیە تاکە ئامڕزە کە بەهۆیەوە بتوانیت چارەنووست دیاریبکەیت. ئەگەر لە کۆنترۆڵکردنی هزری خۆتدا شکست بهێنیت، دەکرێت دڵنیا بیت کە ناتوانیت کۆنترۆڵی هیچ شتێکی تر بکەیت.

ئەگەر پێویستە کەمتەرخەم بیت لەگەڵ موڵکەکانت، با پەیوەندیدار بێت بە شتە دونیایەکانتەوە. هزرت موڵکی ڕۆحیتە! بیپارێزە و بە وریایەوە بەکاری بهێنە بۆ ئەو دڵسۆزیە ئیلاهیەی بۆی نووسراوە.

توانای ویستت پێدراوە بۆ ئەم مەبەستە.

بەداخەوە هیچ پارێزگاریەکی یاسایی نییە دژی ئەوانەی بە پلان یان نەزانی، بە پێشنیاری نەرێنی هزری ئەوانی تر ژەهراوی دەکەن. ئەم شێوازی وێرانکاریە دەبێت بە سزایەکی یاسایی قورس سزا بدرێت، چونکە

دەکرێت وە زۆربەی جاریش هەڵەکانی کەسەکە لەناو دەبات بۆ بەدەستهێنانی شتگەلێك کە بە یاسا جێگیرکراوە. مرۆڤانی هزر نەرێنی هەوڵیاندا تۆماس ئەدیسۆن قایل بکەن کە ناتوانێت ئامێرێك دروست بکات کە دەنگی مرۆڤ تۆمار بکات و بەرهەمی بهێنێتەوە، دەیانگوت، "لەبەرئەوەی پێشتر هیچ کەسێك ئامێرێکی لەو چەشنەی دروست نەکردووە." ئەدیسۆن باوەڕی پێنەکردن. دەیزانی کە هزر دەتوانێت هەر شتێك دروست بکات کە هزر بتوانێت وێنای بکات و باوەڕی پێی هەبێت، ئەو مەعریفەیەش ئەدیسۆنی لە تەواوی گایەل جیاکردەوە.

مرۆڤانی هزر نەرێنی بە ف.و. ولۆرسیان گوت مایەپووچ دەبێت ئەگەر فرۆشگایەك بکاتەوە و شمەك بە پێنج سەنت و دە سەنت بفرۆشێت. باوەڕی پێنەکردن. دەیزانی کە دەتوانێت لە چوارچێوەی ژێریدا هەموو شتێك بکات، ئەگەر پستی پلانەکانی بگرێت بە باوەڕ. بە دروستی ڕاهێنان بکات بۆ خستنەدەرەوەی پێشنیارە نەرێنیەکانی کەسانی تر لە هزری. سەروەت و سامانێکی زیاتر لەسەت ملیۆن دۆلاری پێکەوەنا.

مرۆڤانی هزر نەرێنی بە جۆرج واشنگتۆنیان گوت ناکرێت هیوای سەرکەوتن بەسەر هێزی مەزنتری بەریتانیادا بخوازێت، بەڵام ئەو ڕاهێنانی بە مافە ئیلاهیەکەی کردبوو کە باوەڕ بکات، هەربۆیە ئەم کتێبە لەژێر پارێزگاری ئەستێرە و هێڵەکاندا[1] بڵاوکرایەوە، لە کاتێکدا کە ناوی لۆرد کۆرنوالیس لەبیرکرا.

---

[1] مەبەست لە ئاڵای ئەمریکایە کە لە ئەستێرە و هێڵ پێکهاتووە.

تۆماسیەکی[1] گومانگەرا بە لاقرتێوە گاڵتەی بە هێنری فرد کرد کاتێك کە سەرەتا هەوڵیدا لەسەر شەقامەکانی دیترۆیت ئۆتۆمۆبێل دروست بکات. هەندێك دەیانگەت شتەکە هەرگیز کرداری نابێت. ئەوانی تر دەیانگوت کەس پارە نادات بە ئامێرێکی سەمەرەی لەو چەشنە.

فۆرد دەیگوت، " زەوی پڕ دەکەم لەئۆتۆمۆبێلی بزوێنەردار،" وە کردیشی!

بڕیارەکەی بۆ متمانە کردن بە بۆچونی خۆی سامانێکی بۆ هێنا زۆر مەزنتر لەوەی کە پێنج نەوەی دوالی خۆی بتوانن خەرجی بکەن. بۆ قازانجی ئەوانەی کە بەدوای سامانی گەورەوەن، با بیریان بخەینەوە کە لە ڕووی کرداریەوە تاکە جیاوازی نێوان هێنری فۆرد و زۆرینەی ئەو سەتان هەزار کەسەی کە کاریان بۆ دەکرد، ئەوەیە کە فۆرد هزرێکی هەبوو کە کۆنترۆڵی کردبوو، ئەوانی تر هزرێکیان هەبوو کە هەوڵی کۆنترۆلکردنیان نەدەدا.

ناوی هێنری فۆرد بە بەردەوامی لەم کتێبەدا دووبارە دەبێتەوە، لەبەرئەوەی نموونەیەکی سەرسامکەرە بۆ ئەوەی کە مرۆڤ بە هزری خۆی و ویستی کۆنترۆلکردنی دەتوانێت چی بکات. تۆمارەکەی بناغەی بیانوی ئەو سەردەمە ماندووەی ئەوسای هەڵتەکاند، " هەرگیز دەرفەتم بۆ نەڕەخسا." فۆردیش هەرگیز دەرفەتی بۆ نەڕەخسا، بەڵکو دەرفەتێکی دروست کرد و بە مکوڕیەوە لە پشتی وەستا هەتا ئەو کاتەی لە قارون دەوڵەمەندتر بوو.

---

[1] مەبەست لە شوێنکەوتووانی قەشە تۆماس ئەکویناسە

کۆنترۆڵی هێز دەرئەنجامی دیسپلینی خوود و خووە. یان تۆ هێزت کۆنترۆڵ دەکەیت یان ئەو کۆنترۆڵت دەکات. هیچ نێوەندگیریەك بوونی نییە. کرداریترینی ناو میتۆدەکان بۆ کۆنترۆڵکردنی هێز خووی سەرقاڵکردنیەتی بە ئامانجێکی، پشت ئەستوور بە پلانێکی ڕوون. لە تۆماری ژیانی هەرکەسێك بکۆڵیتەوە کە سەرکەوتنێکی نایشەستەی بەدەستهێناوە، تێبینی ئەوە دەکەیت کە کۆنترۆڵی هەیە بەسەر هێزی خۆیدا، سەرباری ئەوەش، ڕاهێنانی بەو کۆنرۆڵکردنە کردووە و ئاڕاستەی کردووە بەرەو بەدەستهێنانی ئامانجەکەلی ڕوون. بەبێ ئەم کۆنترۆڵکردنە، سەرکەوتن مەحاڵە.

" پەنجا و حەوت " بیانووی بەناوبانگ لە نووسینی پیرە پیاو "ئەگەر" ئەو کەسانەی کە سەرکەوتوو نەبوون یەك تایبەتمەندی جیاکەرەوەی هاوبەشیان هەیە. هەموو هۆکارەکانی شکست دەزانن، وە ئەوەی باوەڕیان پێیتی دەیکەنە بیانوویەکی توند بۆ داپۆشینی نەبوونی دەسکەوت و سەرکەوتنیان.

هەندێك لەو بیانووانە زیرەکانەن، وە کەمێکیشیان بە ڕاستی پاسادان کراون. بەڵام بیانوو ناتوانرێت بۆ پارە بەکاربهێنرێت. دونیا دەیەوێت تەنها یەك شت بزانێت – ئایا سەرکەوتنت بەدەستهێناوە؟

شیکەرەوەیەکی کەسایەتی لیستێکی بیانووە زۆر باوەکانی ئامادەکردووە، کە لیستەکە دەخوێنیتەوە، بە وریایەوە خۆت بپشکنە، وە بزانە چەندێك لەو بیانووانە، لە تۆدا هەیە، ئەگەر هەبێت.

ئەوەشت لەبیربێت، ئەو فەلسەفەیەی لەم کتێبەدا خراوەتەڕوو هەموو ئەو بیانووانە بنەبڕ دەکات.

ئەگەر هاوسەر و خێزانم نەبووایە...

ئەگەر "پشتێکم" دەبوو...

ئەگەر پارەم دەبوو...

ئەگەر بڕوانامەیەکی بەرزم هەبووایە...

ئەگەر بمتوانیایە کارێك بەدەستبهێنم...

ئەگەر تەندروستیەکی باشم هەبووایە...

تەنها ئەگەر کاتم هەبووایە...

ئەگەر کاتەکەی باشتر دەبوو...

ئەگەر خەڵکانی تر لێم تێدەگەیشتن...

ئەگەر بارودۆخی دەوروبەرم جیاوازتر بووایە...

ئەگەر بمتوانیایە جارێکی تر ژیانم دەستپێبکەمەوە...

ئەگەر لەوە نەترسامایە کە ئەوانی تر دەیڵێن...

ئەگەر دەرفەتێکم پێدەدرا...

ئەگەر ئێستا دەرفەتێکم بۆ دەڕەخسا...

ئەگەر خەڵکانی تر "کێبڕکێیان لەگەڵدا نەدەکردم...".

تەنها ئەگەر گەنجتر دەبووم...

ئەگەر بمتوانیایە ئەوە بکەم کە دەمەوێت...

ئەگەر بە دەوڵەمەندی لەدایکببومایە...

ئەگەر بمتوانیایە " خەڵکانی شیاو" ببینم...

ئەگەر ئەو بەهرەیەم هەبووایەکە هەندێك کەس هەیانە...

ئەگەر بمتوانیایە باوەڕ بەخۆم بهێنم...

تەنها ئەگەر بمتوانیایە هەلەکانی ڕابردووم بقۆزتایەوە...

ئەگەر خەڵکی مگێزیان تێك نەدامایە...

ئەگەر پێویست نەبووایە ماڵم هەبووایە و ئاگام لە منداڵەکانم بێت...

ئەگەر بمتوانیایە هەندێك پارە پاشەکەوت بکەم...

ئەگەر سەرۆك پێزانینی هەبووایە بۆم...

ئەگەر تەنها کەسێکم هەبووایە کە یارمەتی بدامایە...

ئەگەر بنەماڵەکەم لێم تێبگەیشتنایە...

ئەگەر لە شارێکی گەورە بژیامایە.

ئەگەر تەنها بمتوانیایە دەست پێبکەم...

تەنها ئەگەر کاتی زیادەم هەبووایە...

ئەگەر کەسایەتی هەندێك کەسم هەبووایە...

ئەگەر ئەوەندە قەڵەو نەبوومایە...

ئەگەر بەهرەکانم بزانرایە...

ئەگەر چارەنووس تەنها دەروویەکی خێری لێ بکردمایەوە...

ئەگەر تەنها بمتوانیایە لە ژێر باری قەرز بێمە دەر...

ئەگەر شکستم نەهێنایە...

ئەگەر تەنها بمزانیایە چۆن...

ئەگەر هەمو وکەسێك دژم نەدەوەستا...

ئەگەر ئەوەندە خەم و نیگەرانیم نەبووایە...

ئەگەر بمتوانیایە هاوسەرگیری لەگەڵ کەسی گونجاودا بکەم...

ئەگەر خەڵکی ئەوەندە گەمژە نەبوونایە...

ئەگەر خێزانەکەم ئەوەندە دەستبڵاو نەبوونایە...

ئەگەر لە خۆم دڵنیابوومایە...

ئەگەر بەخت دژم نەدەبوو...

ئەگەر لەژێر ئەستێرەیەکی هەڵەدا لەدایك نەدەبووم...

ئەگەر ئەوە ڕاست نەدەبوو کە " هەر شتێك کە دەبێت ببێت دەبێت ببێت...".

ئەگەر پێویست نەدەبوو هێندە بە سەختی کار بکەم...

ئەگەر پارەکەمم لەدەستنەدایە...

ئەگەر لە گەڕەکێکی جیاوازتردا بژیامایە...

ئەگەر " ڕابردوو"م نەبووایە...

تەنها ئەگەر بازرگانی تایبەت بە خۆمم هەبووایە...

تەنها ئەگەر خەڵکانی تر گوێیان لێ دەگرتم...

ئەگەر - ئەمەیان لە هەموویان گەورەترە_ بوێری ئەوەم هەبووایە خۆم چۆنم ئاوا خۆم ببینیایە، ئاوا دەمزانی کە چی هەڵەیە لە مندا و ڕاستم دەکردەوە. دواتر هەلێکم دەبوو سوود لە هەڵەکانم وەرگرم و لە ئەزموونی کەسانی ترەوە شتێك فێربم، چونکە دەزانم شتێك هەڵەیە لە مندا، دەنا ئێستا لەو جێگەیە دەبووم کە دەبووایە لێی بم ئەگە رکاتێکی زیاترم بۆ لێکۆڵینەوە لە خاڵە لاوازەکانم تەرخان بکردایە، وە کەمتر خەریکی پاساو هێنانەوە بومایە بۆ داپۆشینیان.

پاساو هێنانەوە بۆ ڕوونکردنەوەی هۆکاری شکست بابەتێکی ڕابردووە. ئەو خووە هێندەی ڕەگەزی مرۆڤایەتی کۆنە، وە بکوژی سەرکەوتنە! بۆچی خەڵکی بە پاساوەکانیانەوە لکاون؟ وەڵامەکەی ئاشکرایە. بەرگری لە پاساوەکانیان دەکەن چونکە خۆیان دروستیان دەکەن! پاساوی مرۆڤ

منداڵی ئەندێشەی خۆیەتی. ئەوە سروشتی مرۆڤەکە بەرگری لە منداڵە مێشکیەکەی خۆی بکات.

پاساو هێنانەوە خوویەکی ڕەگ و ڕیشە قووڵە. خووەکان سەختە دەستبەرداریان بین، بە تایبەتی ئەگەر پاساومان پێبدەن بۆکردن و نەکردنی شتێك. پلەیتۆ (ئەفلاتون) ئەم ڕاستییەی لە هزردا بووە کاتێك گوتویەتی، " یەکەم و باشترین سەرکەوتن زاڵبوونە بەسەر خوددا. لە نێو هەموو شتەکانی تردا، خوودت زاڵبێت بەسەردا، لە هەمووی شەرمهێنەرتر و نەگریسترە".

فەیلەسوفێکی تر هەمان بیری لە هزردا بووە کاتێك گوتویەتی، " مایەی سەرسوڕمانم بوو کاتێك بۆم دەرکەوت کە زۆربەی ئەو ناشرینیەی لە خەڵکانی تردا دەمبینی، ڕەنگدانەوەی سروشتی خۆم بوو".

ئەلبێرت هوبارد دەڵێت، " هەردەم ئەوە ڕازێك بووە لام کە بۆچی خەڵکی کاتێکی زۆر بەسەردەبەن لە هەڵخەڵەتاندنی خۆیاندا بە دروستکردنی پاساو بۆ داپۆشینی لاوازیەکانیان. ئەگەر جیاوازتر بەکاری بهێنن، هەمان ئەو کاتە بەس دەبێت بۆ چارەسەری لاوازیەکان، ئەوسا هیچ پاساوێك پێویست نابێت". لەماڵئاوایدا، بە بیرتان دەهێنمەوە کە " ژیان بۆردی شەترەنجە، وە یاریزانەکەی بەرامبەرت کاتە، ئەگەر بەر لە جووڵە دوودڵ بیت، یان خەمساردانە بجوڵێت، سەربازەکانت لە لایەن کاتەوە لەسەر بۆردەکە دەسڕدرێنەوە. لەگەڵ کەسێکدا یاری دەکەیت کە ڕێگە بە بێتوانایی لە بڕیارداندا نادات"!

ڕەنگە پێشتر بیانویەکی لۆژیکیت هەبووبێت بۆ ناچارنەکردنی ژیان کە لە ڕێگەی ئەو شتەوە بێت کە داواتکردووە، بەڵام ئێستا ئەو پاساوە چیتر

ناخوات، چونکە بویتە خاوەنی ئەو شا کلیلەی کە دەرگای گەوهەرە درەوشاوەکانی ژیان دەکاتەوە.

شا کلیلکە نابەرجەستەیە، بەلاَم زۆر بەتوانایە! ئەوە شایستەی دروستکردنە لە ناو هزرتدا، ئارەزوویەکی سووتێنەر بۆ جۆرێکی دیاریکراوی سامان. هیچ سزایەك نییە بۆ بەکارهێنانی کلیلەکە، بەلاَم باجێك هەیە دەبێت بیدەیت ئەگەر بەکاری نەهێنیت. باجەکە شکستە. پاداشتێکی مەزن هەیە ئەگەر کلیلەکە بەکاربهێنیت. جۆرە ڕازیبوونێك دێتە دەروونی ئەوکەسانەوە کە بەسەر خوودیاندا زاڵ دەبن و ژیان ناچار دەکەن ئەوەیان پێبدات کە داوای دەکەن.

پاداشتەکە شایستەی هەوڵەکانتە. ئایا دەست پێدەکەیت و ڕازی دەبیت؟

ئیمرسۆنی نەمر دەڵێت، " ئەگەر ئارام بین، دەکرێت یەکتر ببینین".

لەکۆتایدا، دەتوانم بیرەکەی ئەو وەربگرم و بڵێم،" ئەگەر ئارام بین، دەشێت لە ڕێی ئەم پەڕانەوە یەکتر ببینین".

ناوەندی ڕاگەیاندنی سایە

جوانترین باشترین کتێبە نێودەوڵەتییەکان لە #سایە بڵاودەکرێتەوە

ریچارد تێمپلار

یاساکانی ژیان

یاساکانی کار

یاساکانی خۆشەویستی

یاساکانی بەڕێوەبردن

یاساکانی دەوڵەمەندی

یاساکانی دایک و باوک

یاساکان بۆ شکاندن

ڕۆبێرت کیۆساکی

#باوکی دەوڵەمەند باوکی هەژار

منداڵی دەوڵەمەند منداڵی هەژار

لیل لۆندز

#چۆن لەگەڵ خەڵکی گفتوگۆ بکەین

چۆن ڕاستەخۆ پەیوەندی ببەستین لەگەڵ خەڵکیدا

بۆب پرۆکتەر

تۆ بەدەوڵەمەندی لە دایک بوویت

THINK AND GROW RICH

NAPOLEON HILL

بیربکەرەوە و دەوڵەمەند بە

دەشێت خوێندنەوەی ئەم کتێبە چیت پێبدات، ئەوە بزانە
کە دەتەوێت بۆ دابین دەکات. تەنانەت بەرلەوەی بە ژێر
بیست ساڵ تاقیکاری کرداریدا تێپەڕێت، نهێنیەکە بە زیاتر لە
سەت هەزار پیاو و ژن گەیەنراوە کە بۆ قازانجی کەسی
خۆیان بەکاریان هێناوە، هەر وەك چۆن بەڕێز کارنیج پلانی
بۆ دانابوو. هەندێکیان بەهۆیەوە سامانیان پێکەوەنا. ئەوانی
تر سەرکەوتووانە بەکاریانهێنا لە بەرپاکردنی هاوسەنگیدا لە
ماڵەکانیاندا. پیاوێکی ئاینی هێندە سەرکەوتووانە بەکاری
هێنا کە ساڵانە داهاتێکی سەروو ٧٥ هەزار دۆلاری بۆ
دەستەبەر دەکرد.

SAYA

چاپی دووەم

123456789012

7500 IQD